A siker a legjobb ihlető"

A Pamutnyomóipari Vállalat és az Iparművészeti Tanács a nyomott textíliák tervezésére 1972-re kiírt pályázatán 26 pályamunkát díjaztak. A Pamutkikészítőgyár művészi kollektívája ebből 13 díjat nyert el. Van közöttük többszörösen díjnyertes tervező is.

1021

Lajtos Sándorné

Egy első és egy harmadik díjat vitt haza. Aprólékosan kidolgozott mintákat vetett papírra. Az apró motívumok összhangja vidám, hangulatos, illik a fiatal korosztálynak, akik részére tervezte. A zalaegerszegi múzeumban látott népi motívumokkal kirakott intarziás szekrény volt az ihletője, de a ma ízlésének formálta át. A rajznak ez adja meg a karakterét, esztétikai szépségét.

Lőrinc Lajosné, Nagy Klára

Évről évre a díjnyertesek között szerepel. Ez évben egy második és két harmadik díjjal jutalmazták művét. Egyszerű formákban gondolkodik. A középtónusu színekből csak egy-kettőt használ. Témának a pettyes variáció legszélesebb skáláját alkalmazta tetszetősen, hangulatosan. Elképzeléseit nagy technikai biztonsággal valósítja meg.

Czeglédi Júlia

A legfiatalabb generációhoz tartozik. A Szépművészeti Múzeum Afrika- és óceáni kiállításán kapta meg az élményt ahhoz a művéhez, amellyel a második díjat elnyerte. A motívum ritmusa geometrikus. Egy színt alkalmazott azzal az elgondolással, hogy minél sokrétűbben lehessen majd legyártani. A minta ugyanis nemcsak különböző színszállásokban, hanem mint negatív motívum is jól érvényesül.

Oszetzky Károlyné

A geometrikus vonalakat különböző színkombinációkkal hozta szinkronba harmadik díjas művében. A drapp több árnyalatát az erős rózsaszín színfoltok teszik üdévé, élénkké a tompa tónust. A formát, a színeket a természettől leste el és adta hozzá egyéni elképzelését.

Hamza Emilné

Az alaptervet készítette el előbb, és kiegészítő mintákkal kapcsolta össze, amelyek mint önálló motívumok is alkalmazhatók. (Jávai népművészeti kendő adta a mintához a kiinduló ötletet. A rajz egzotikus növény volt.) Ha a második díjat nyert pályamunka minden kiegészítő tervét legyártják, a konfekcióipar egy öltözéken belül a különböző variációkkal különleges, szinte egyedi darabokat tud gyártani.

Kovács Ilona

Nagyméretű pettyes kombinációval, a pozitív és a negatív hatások játékával virágformákat alakított ki. Harántcsíkban fut a minta, ami most a divatos elosztási forma. Fehér az alap, kék a minta, de negatívon is gyártható a harmadik díjjal jutalmazott pályázat.

Kovács Istvánné

Szabályos pettyek és gyümölcsfigurák kombinációjából készül a második díjas rajz. Az uralkodó szín a piros: fiatalok számára tervezte. A minta nagy, és 50 százalékos kicsinyítésben is készülhet, vagyis nagyok és kisebbek részére egyaránt varrhatnak belőle ruhát.

Kádár Lajosné

A második díjat a formák összhangjával, a színek ízléses variálásával érdemelte ki. A régi hagyományos, babosmintát művészi hozzáértéssel formálta át, geometrikus minták — körökkel, károkkal — kombinálva, a ma divatjának megfelelően. Az alap fehér, kék és piros színűek a minták A kompozíciójukban egységesek és ízlésesek.

Ágoston Imréné

Modern vonalvezetés jellemzi a harmadik díjas rajzot. Kádár Béla festőművész stílusa, művészi látása adta munkájához az esztétikai meglátást —a tér fölbontása. A fekete tompa alapot narancspirossal élénkítette. Tudatosan időtálló mintát tervezett.

A Pamutkikészítőgyár művészi kollektívájának munkáját értékelte és elismerte a zsüri. De a pályamunkák sorsa ezzel nem zárul le. A mintákból anyag, aztán ruha készül, ez a dolgok rendje. Csak az nem mindegy, hogy mindez mikor valósul meg. A nagyközönség véleményét is igénylik a tervek készítői. A sikerélmény munkájuhoz a legjobb ihlető. De a vállalat érdeke is azt diktálja, hogy ne maradjanak fiókban a díjnyertes rajzok. A divat szeszélyes, gyorsan változik. Egy idő után már nem lesznek slágerek azok a szép divatos minták, amelyeket a művészek nagy felkészültséggel, átgondoltan, művészi ihlettel készítettek, és tettek le a zsüri asztalára.

Talán ezért is kellene a pályázat idejét módosítani — januári-februári zsürizés lehetővé tenné, hogy a díjnyertes minták nyárra megvalósuljanak. Most így a leggyorsabb gyártás mellett is csak július-augusztusra kész az anyag. De akkor már kifelé a nyárból ki vesz nyári anyagot?

Vincze Dóra

vanyt, azon dolgozik. Leginkább másol. Ez jó gyakorlat. Olykor egy-egy szép tájat is megpróbál visszaadni a vásznon.

s szívesen elajándékozza.

— Én csak így, műkedvelő kerül ez a hobb... egy alapon feste... a szeretnék a ... tetszelegni.

1972 JUN 17
TEXTILELET

BEMENT

— Valami

— Találd k

— Előlépte

— Nem.

— Akkor m

Szorosan hoz

— Kölcsönt

— Mire? — c...

— Kis ágyra és gyerekkocsira — felelte csendesen.

Chmiel egyedül jött. Brun még biztosan nem tudott elmozdulni Czarek háza körüli őrségből. Szívélyesen üdvözöltük egymást. Mialatt Teresa a konyhában foglalatoskodott, Ryszardnak elég részletesen elmondtam a nyomozás eddigi eredményét.

— Tadektől nincs semmi új hír? — kérdezte, amikor befejeztem.

— Nincs. Bár ott lődörög szegény, minden hajnalban, egészen kapuzárásig.

— Ördögien fárasztó elfoglaltság — dörmögte együttérzéssel Ryszard.

— Na, azért nem olyan „ördögi"! — nevettem. — A gondjaira bízott házzal vis á vis van egy kellemes kis kocsma, az ablakból pompás kilátás esik az utca nagy részére.

— **VIGYÁZZ, MERT** a fiú rászokik az italra — tréfálkozott Chmiel.

— Tadek? Soha! Ő a nők és az alkohol megátalkodott ellensége.

— Egy ideig, egy ideig! — Ryszard mindig szkeptikus volt. — Nem vétette körül a házat a romok felől?

— Nem teheti. Túl nagy romhalmaz az, lógó vasbetongerendékkal. Képzeld el, milyen sok embert kellene odaállítani? Szembetűnő lenne. No, de most már beszélj te, hogy áll az ügyed — kérdeztem.

Brun tíz órakor érkezett meg átázva és fáradtan.

— Mi újság?

— Egy férfi volt nála. Hét óra tízkor jól láttam az árnyékát az ablaküvegen, de a kapun idegen nem ment be. Már jól ismerek minden lakót, látásból. Ez elgondolkoztatott, tehát figyeltem tovább. Pontosan nyolc órakor kijött. Nagyon sietett. Megismertem az alakjáról, bár kalapban volt.

— Hajlott hátú, felhajtott gallérral? — kérdeztem gyorsan.

— Ellenkezőleg — felelte Tadek. — Magas, kisportolt, széles vállú. Nagyon kicsi a feje. Ez szembeszökő, még kalapban is. Mielőtt kijött a kapun. Czarek szobájában kialudt a fény. Biztosan nagyon fáradtnak érezte magát — nevetett gúnyosan —, és gyorsan lefeküdt. Megáztam, mint egy kutya, sokáig nem kaptam villamost — tette hozzá.

KIDOLGOZTUK „Vörös" elfogásának részletes tervét. Minden változatot figyelembe vettünk — látogatás otthon, találkozás a városban. Ez a második inkább szabadban történhet. Számoltunk azzal, hogy a még Halina előtt is rejtőzködő személy kávéházban vagy vendéglőben nem beszél meg vele randevút. Chmiel is bekapcsolódott a megbeszélésbe, bár jelenleg nem vett részt a „Vörös"-ügyben.

Most már csak arra kellett várni, hogy Halina Czarektől megkapjam az üzenetet: hol és mikor találkozunk.

(Folytatjuk)

ik? — hallottam az ezredes

ncs itthon, és a munkahelyén
a.
lski —, nem gondoltam volna,
t járt nálam Teresa asszony,
megnyugtattam.
s!
üdjön le!
am meg tanácsát. Tárcsáztam.
ülemben Teresa hangja.

! Otthon vagy? Nagyon fél-

karok majd mondani valamit,

dom. Aludj, drágám, amíg hazylót.
dtam.
Mintha nagyon távolról beszélm álmosan, de nem nyitottam
sókot éreztem az arcomon. Kilt fölém.
kára öt óra.
e kibontakozott és folytatta:
lt, segített hazahozni a bevánek.
— mondta mosolyogva Tolek,

mit, jó?

ről beszéltél az előbb?
nyolc óra körül eljön Tadek
éppen most tért vissza Bydn vidáman. — Úgyis nagyon

egbeszélésetek lesz, de az talán
acsorát készítek, igaz? — neszabadult könnyedséggel, mint

valami ennivalót akartál adni
az, Tolek?

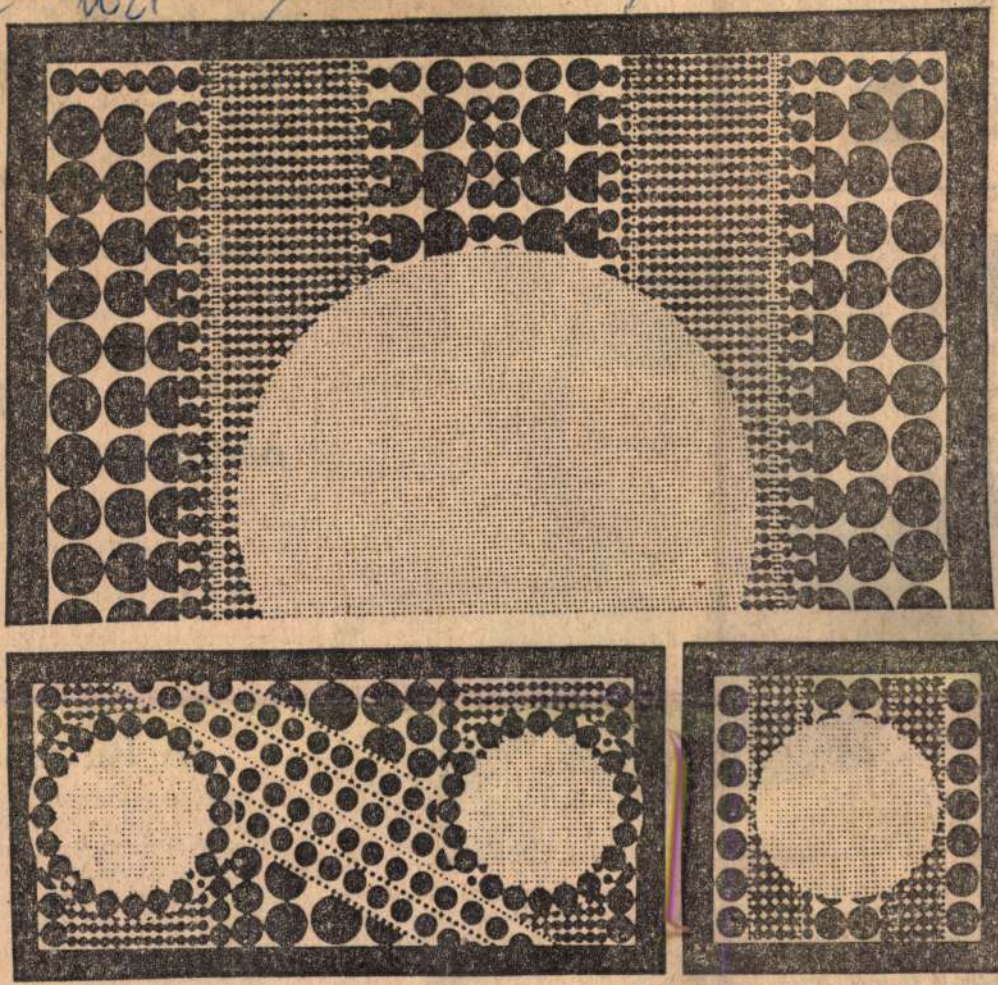

A nagydíjas asztalterítő és szett Lajtosné munkája

konkrét tennivalókat, mely a vállalat központjára, de a gyárak ilyen irányú tevékenységére is kihat. Ezt a tevékenységet a végrehajtó bizottságnak vállalati szinten, a gyárakban pedig a pártszervezeteknek ellenőrizni kell.

reteket azokban a gyárakban
vállalatoknál, a
jól működik. N
lemények vanna
Műanyaggyárban
rületben is vann
talatok. A sze
alapján a III. ne

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPKIADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-736
(Textil Élet)
1975 JUL 19

Kovács Károlyné bérelszámoló, a Kelenföldi Textilgyár törzsgárdájának a tagja, 1949-ben kezdett el ott dolgozni. Munkatársai megbecsülik, mindig lehet számítani a segítségére. Továbbképezi magát, közgazdasági szakközépiskolába jár. Tagja a szakszervezeti bizottság mellett működő számvizsgáló bizottságnak. A felszabadulás harmincadik évfordulójának tiszteletére kapta meg a Könnyűipar Kiváló Dolgozója kitüntetést.

Tová
pártalapszervez

A pártalapszervezeti veze
tőségek tagjai részére háron
napos továbbképző tanfolya
mot szerveztek július 14—1
—16-án a Keltexben.

A résztvevők a pártmunka
alapszervezeti tennivalóiról
valamint időszerű politikai

A Parlamen

A kormányőrség több tagja
vett részt idén a Kispest
Textilgyár kommunista mű
szakjában a vietnami szolida
ritási számla javára. Ez alka
lommal a gyár KISZ-vezetői
felvették velük a kapcsolatot,
s a vendégek meghívták a
dolgozó fiatalokat: látogassák
meg egy alkalommal a Parla
mentet.

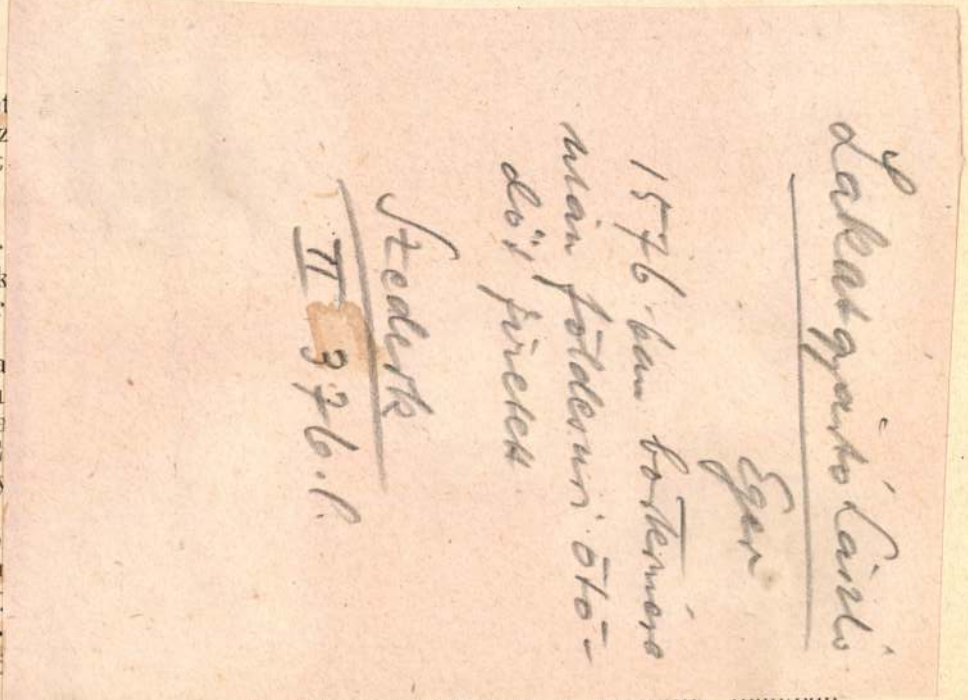

nevezet
állás sz
szerint
nyitva
M. A.,
niszter
kálatok
fesszor
tásban
adást a
és „Hu
lete ala
and E
val egy
könyv
lődéstö
irodaln
angoln

Dr
toris bö
tanulm

Január elejétől július végéig tartózkodott Londonban, ahol a Univer-

ban az előírt tantárgyakból eredményesen levizsgázott. Tanulmányait a következő években is folytatni fogja.

Dr. Horváth Endre (1891, Mindszent, Csongrád m., róm. kat.), egyetemi m.-tanár, budapesti tankerületi tanulmányi felügyelő, 1200 pengős ösztöndíjjal a tanév második felében, március, április és május hónapokban folytatott tanulmányokat Görögországban. Kutatásokat végzett az athéni nemzeti könyvtár kéziratosztályán, ahol a magyarországi görögség szellemi vezérének, Zavirász Györgynek munkái után kutatott s életkörülményeire vonatkozólag újabb és értékes adatokat talált. Nyugat-Macedóniában, Kozányi város könyvtárában tíz magyarországi nyomdákból kikerült olyan görög nyomtatványt talált, amelyek a hazai könyvtárakban nincsenek meg, s fontos adatokat talált Euphronios Popovits életére és magyarországi tanulmányaira vonatkozólag, s ugyancsak itt lemásolta Zavirász György ismeretlen kéziratát s átnézte még a nyugatmacedóniai sziátisztai könyvtárat is. Tanulmányozta nyelvészeti szempontból az újgörög nyelv dialektusainak északi csoportját. Antik és bizánci régészeti emlékek megismerése céljából tanulmányutat tett a következő állomásokkal: Athén, Delphi, Eleusis, Marathon, Mykéné, Sounion, Tegea, Saloniki. Athénben, Kozányiban és Pireuszban iskolákat látogatott, ó- és újgörög irodalmi órákat hallgatott. Tanulmányútja során négy alkalommal tartott előadást: márciusban Athénben „Újgörög tanulmányok

Lakatgyártó György

Gyöngyös

1576-ban bortermére
utan földesúri
~~öt~~ tizedet fizetett a.

Szederk
II. 385. l.

ásik felének teljes fel.
rása, az eddigi kiadá,
khoz mérten: 2000 ft.

2. Az amphitheatrum
lsejében levő földnek ki,
rdása, a külső övezet kö,
üli töltéskre hozzávető.
g: 4000 ft.

3. Az amphitheatrum
lai felszínének vízhat,
n mész- és téglaburko,

Lakatgyártó István

1617 három házhelye volt Győrben a Kent Mihály utcában.

Vill Győr

143. P.

Cizotyági előadó!

Lakatgyártó István
hajdu
1617-ben háza van
a győri szent István-köz-
ben.

Vill Győr
1649.

Lakatgyártó István

1617 előtt hára
volt a győri
Szent Erzsébet
utcában

Villgyőr

158. l

...ágot adandnak a szünidő alatt s ezért a csalóközi
... irszgálatai folytalájáról ez alkalommal a bizoto-
...ág eltekint

tisztelettel

...P. 1878 maj 31-én

Hengl

...ekint: Könyöki József. Tanár Urnak

Pozsuban.

Lakatgyártó János

derecskei.

debreceni mester

1607. ben

Szűcs István:

Szabad kir. Debrecen

város tört. II. Deb-

recen 1871. 638. l.

Hogy milyen reme-

keket kellett a debre-

ceni lakatgyártóknak

készíteni, részletesen

leírva. u. o. 638, 639.

lapon.

Esetleg idézendő!

Lakatgyártó János

győri polgár

1617-ben ház volt a
győri Szt Sebestyén utcában,
u. o. két másik ház is volt,
melyeket még 1617 előtt eladott.

Vill Győr

163. l.

suzsanna

Lakatgyártó Gergely

1617 előtt hára volt
győri Szt Mihály utcában,
melyet utobb eladott

Vill Győr

162. l.

Lakatgyártó Bol-
dizsár
győri polgár
1567-ben háza van
Győrben az Alsó-kö-
zép utcában.
Vill Győr.
131 l.

Lakatgyártó Ferenc

Lakatgyártó Gáspár

Lakatgyártó Márton

Lakatgyártó Mihály

váradi lakatosok

1607

Szücs István: Szabad. kir. Debrecen város törzskönyve II. k. Debrecen 1871. 638. l.

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
BUDAPEST, 80.
VIII., NEMZETI MUZEUM.

Dr. Szentiványi Gyula urnak,

Bp.

Lakatgyártó Bálint

1617-ben háza volt a győri Szt Jakab-közben.

Vill Győr

175. l.

Lakatgyártó Albert

Eger

1576-ban bostermése után földesúri ötödöt fizetett

Szedesk

II. 376. 1

Lakatari élet-és arcképfestő
Pesten 1845 körül

Századok 1874.84-1o2 o.
Nagy Iván: Magyarország képzőművészei

Lakat Ernőné

festő

Szombathely

Szabad Művészet

1952. 1. sz. 30. l.

és annak utasítása [illegible]
a mellékelt fölterjesztés.

24—73. Divald graf. műint.

MDK

Lakacsoits János

Kormányvásárlások az Iparm. Társ. karácsonyi kiáll. Mücsarnok, 1899. 3.sz. 42 l.

A kiadvány hiteléül:

Fürdi

miniszteri s.hiv. igazgató.

számla terhére utaljon ki. Budapest,

miniszter rendeletéből: Dr. Tihamér

tanácsos.

os másolat hiteléül:.

Füredi

i s.hiv.igazgató.

dr. Lak József

Kiállitást rendezett Csermely János festőművésznövendékek müveiből.
A Müvészet c. rovatban /K./ sign.-val közölt kritika felsorolja azokat a müvészeket, akik figyelemreméltó festményekkel szerepeltek: Schuler Janka, Rémi Antal, Ballon József, Bader Ilona, Csillér Ica, Hofman Eleméré, Kazola István, Kárpáthy Margit, dr. Lak József, Ludányi Ákos, dr. Szélyes Lajosné és Vimláti Pál.

A HÉT, Bp. 1921. május 2o.
XXXII. évf. 14. sz. 237. lap.

LAKATGYARTÓ JANOS, lakatosm

A hazasodas vagy más rokoni kapcsolatok Papa vagy Győr nél nagyobb varas esetében jatszottal szerepet.1538-ban Borbély Domokos győri Polgar vejét,Papai lakatgyartó Janost,1536-ban Körmendy György posztómetszö feleségét,egy kor győri Posztómetszö Janos fele ségét,Fehérvári Hódosi Urban felesége Margit-papai Szücs Lörinc felesége emlit tetik. 214.old

GECSÉNYI LAJOS: Győr varosa 1526 utan 193.old

ARRABONA, A Győri Xantus Janos Múz.Évkönyve, 18. Győr, 1975

Lakatyártó Kristóf,lakatos

Sopronban Oziráky Mózes adórovancsoló Sopron város lakóit"taksálta".Lakatyártóra 1.Forint.50.dénárt vetett ki. 1604-ben. 263.old

Hetyéssy István: Sopron "taksált" lakói 1604-ben 26[illegible].old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XX.évf.1966 Sopron

Lakatosgyárto László

1577-ben egri polgár

Szederke

II. 351. l.

Magyar Központi Híradó Rt.
BUDAPEST, VIII, BRÓDY SÁNDOR-UTCA 7.
Telefon: 188-355, 380-542

T.

Müemlékek Országos Bizottsága,

Hegyi Endre-u 1.
10.

Dr. Dercsényi úr

M.D.K.

Lahatejárló László, -t

Egerben az 1557-ben készült urbáriumban a „Platea Fori"-n irják össze. 1579-ben Lahatejárló László index szerepel

Heves megye müemlékei I. irta Vöit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk. : Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 358. old.

LAKATGYÁRTÓ László /Lakattgiartho/, Egerben 1557-ben készitett urbariumban a „Platea Fori"-n irják össze. 1579-ben Lakatgyártó László iudex szerepel /Iványi/.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Lakatgyártó Mátyás

győri polgár

1617-ben háza volt

a győri Szent Anna-

utcában

Vill Győr

168. l.

Lakatgyártó Mihály

1617 előtt háza volt a győri Szt. Mihály-utcában, melyet utóbb eladott.

Vill Győr

162. l.

zt. tanuló.

RGY:

.....

iskolai év.

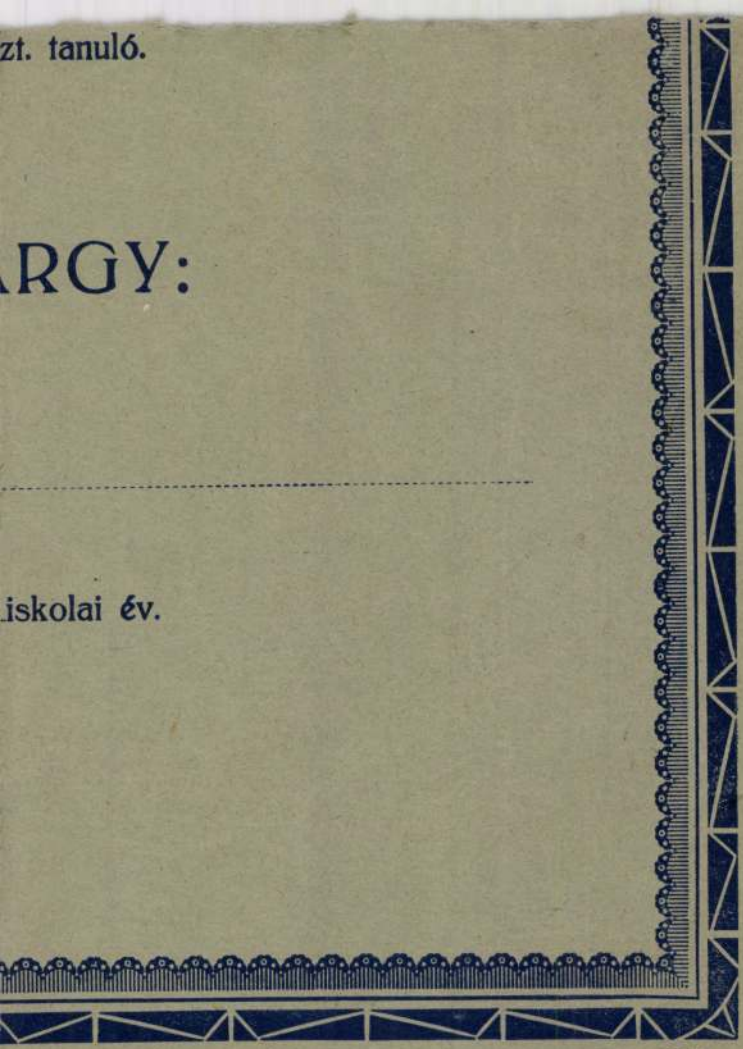

0401.

Lakatgyártó Miklós

Győr XVI. 2.

l.

Vill Győr

18. l.

MOB Kat. 3166.

HM. Minister Ur!

Lakatgyártó Péter

1597, mint háztulaj-
donos Désen em-
lítve.

Kádár Szolbdob

III. k, 52. l.

vegyes

1.85
1 Röt. 8°

Ocskovszky

Franc. Aug.

Historia urbis Tirnaviensis
breviter adumbrata

Lakatgyártó Péter

Győri polgár

1617 előtt hazia volt.

Győrben a Szent Miksa

utcában.

Vill Győr

141. l.

Lakatgyártó Tamás

Eger

1576-ban bostermése után földesuri ötödöt fizetett

Szedesk

II. 378. l.

abasu vedmüvekel fog
lállitani. Ép most véte-
tt fel e czélra az 1881 iki
irányzatba 115 000 ftnyi
ültség. Erre nézve az al-
zottság elnöke rövid úton
ayan tett lépést, hogy a
városi hatóság az itt fel-
lálandó régészeti mütár-
akat ugyanazon bizott-
g gondozása alá helyez-
mely hivatva leend, a
üemlékek országos bizott-

/.

LAKATGYÁRTÓ Tamás Egerben 1577. évi urbarium-
ban a „Platea Fori"-n irják össze /Iványi/.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

MDK

Lakatos Alfréd, festőm.

5o4. Majmok a tükör előtt. Olf. J. elzett.

Arverési Csarnok aukció. Kat. 48. l.
1931. szept.

MDK

Lakatos Alfréd

Képzőművészet, 1932. VI. 48.sz. 67. l.

Lakatos András

kályhaégető mester Hollóháza

Sikota György: Hollóházi kerámia. Bp. 1961.
47 o.

B.LAKATOS ANDRÁS, lakatos

Az 1693-as sszeirás emliti Sárospatakon, az újkeresztény B.Lakatos András ~~Ne xát~~ nevét. 135.old. 93.jegyz.

DÉTSHY MIHÁLY: ~~Adalékok a sárospataki újkeresztények~~
Adalékok a sárospataki ujkeresztények
/habanok történetéhez 1-3.old

A Herman Ottó Muz. Évkönyve. XI. Miskolc, 1972

B.LAKATOS ANDRÁS,lakatos

1693."Mostan Ezen Uy Kereszteny Udvarban akik laknak igy következnek,kikis eő Nagoknak Taxat fizetnek ez Szerént mint alab.
B.Lakatos András Taxaja f 5 142.old. 92.jegyz.

ÉTENY MIHÁLY:Adalékok a sárospataki ujkeresztények /habánok/történetéhez 123.old

A Herman Ottó Kuz.Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

M.D.K.

Lahatgyártó Orbán -t

Egerben az 1577-évi urbáriumban a „Platea Fori"n írják össze.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk. : Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 358-old.

LAKATGYÁRTÓ Orbán Egerben 1577. évi urbarium-
ban a „Platea Fori"-n irják össze /Iványi/.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Laratoparto Tamás

1577-ben egri
polgár.

Szedeta.

II. k. 351. l.

Lakatgyártó Urbán

1577-ben egri
polgár

Szederk
II. 352. l.

Lakatjártó Mihal, Lakatos MDK

Somorján dolgozott. 1631 ben részt vett a céhéknek Győrött tartott értekezletén. 205 old

Domonkos Ottó: A soproni magyar szijgyártó és csiszárok történetéhez. 255.o.

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat. XVII. 1963

MDK

Lakatos-Wadlsteiner

Kerámiai művei az Iparműv.Társ.jub. kiállí-
tásán.

Ybl Ervin: Az Iparműv.Társ.jub.kiáll.

Magy.Iparművészet, 1929. 173.lap

Lakatos

Kobrán(?),

Szabad Művészet

1952. I. n. 29. l.

mint ahogy azt aluról vizsgálva gon-
i javitás sokkal több munkát és időt
számitottunk volt. Az ehhez a fokozott
ezet semm állván rendelkezésünkre,
a javitásokhoz, 1928 nyarán pedig
ik felét végezhettük el. Ebben az
ékozunk a megkezdett munkát, azonban
tudjuk-e majd fejezni, mert a még
se az adott viszonyok mellett nem
z állványra még legalább egy, de
ségünk.
állványának használatáért, a fának
l, ugy a mult évre, mint a jelen esz-
lati dijat kér, de hajlandó volna
811.pengőért bizottságunknak eladni.

~~Földeskde~~ építés és

Lakatos iparművész

nincs cél. – Részt vettek a

vörös május városdíszítő munkálataiban –

Építő Ipar – Építő

Művészet. 1929. 67. l.

(H. I.: A kommunista

május elsejének tizéves

évfordulóján.)

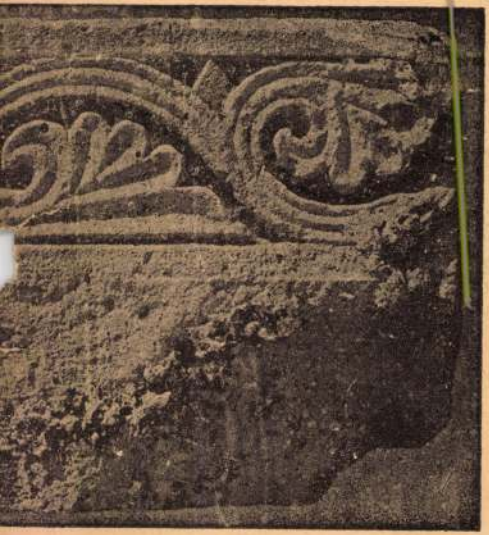

MDK

Lakatos, máskép Lötvös, ötvös

Kolozsvári ötvös a XVII. században.

Jakab Elek. Oklevéltár. Kolozsvár története II. és III. kötetéhez. II.k. Bp. 1888. 730.lap

MDK

Lakatos kerám.

kerámiái a belvárosi porcellánüzletek kirakat-izlését képviselik.

Rabinovszky Márius : Képzőművészeti Figyelő.
Nyugat. 1925. nov.1. 29o.1.

MDK

Lakatos

Baranski E.L: Főiskolánk a párisi 6. nemz.közi
. . . kongresszuson. Képzőműv. Főisk. Évk.
1936/37. 1.

MDK

Lakatos?.,
Földessel a Vérmezöt és Szénateret diszitette./ mint 6. csoport tagja a 11.csoport közül./

Makoldy József: Ipost diszitése május 1.-én.
[illegible].1910 máj.4. 11o.1.

LAKATOS

nevét Kováry Konstantinnal kap-

csolatban említi.*

Ladislav Saučin. Výtvarne umenie na východnem Slovensku 1918-1938. Košice 1964. 48.

MDK

Lakatos

Czakó E.: Iparmüvészeti kiáll. Aradon. Magyar Iparmüvészet 1905. 211.l.

MDK

Lakatos ?, graf.

Az ex-libris ujabb magyar mestere.

Czakó Elemér: Az Iparmüv.Muz. exlibris kiállitása.
Magyar Iparmüvészet. ?. 128-134.l.

Győr

Kulturház, Lakatostól

Tér és Forma, 1936 IX.234

Lakatos.

iparművész

Az Iparművészeti Társulat színpadművészeti kiállítás iparművészeti részében kerámiai szerepeltek.

Pesti Hirlap, 1925. Máj. 31.

MDK
MDK

Lakatos lak,ber.-ip.m.

kilenc szőba látható részben festnev. tervei szerint, készültek.

A MŰHELy kiállitása az Uránia kigyótéri helyiségeiben 1908 dec.12-én nyilik meg. MIP1908 341-2.l.

MDK

Lakatos ip.m.

tervei nyomán a börmunkák a kassai intézetből.

"MŰHELY" kiállítása az Uránia/Kigyótér/ helyiségeiben
MIP 1968. 342.l /dec.12.-én nyilik meg./

Lakatos A. MDK

Kerámia

Műcsarnok 1925 Iparművészeti Társ. Jubiláris kiáll.

MDK

Lakatos Alfréd, illusztr.

Lakatos Andor és Vértes József: Illésiász.
Bp. Singer.

Dr. Szemlér Lőrinc gyüjt. -nek aukciója. Bp. 1936.
Könyvdiszek.- Könyvillusztrációk.
Árv. Közl. 1936. 5. nr. sz. 77. l.

Lakos Alfréd

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296 188-307

JUN 15

ÚJ ÉLET

— Lakos Alfréd két festménye a Zsidó Múzeumban. Lakos Alfrédné a Zsidó Múzeumnak ajándékozta elhúnyt férje két nagyméretű festményét. Az egyik a munkaszolgálatot, a másik a deportációt mutatja be. A két festményt a fasiszta idők dokumentumait egybegyűjtő teremben helyezik el.

Jellemző Reviczky Imre

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-397

Lakatos Antal

ESTI HÍRLAP
1962 OKT 8

1021

Ismét hódít a virág

Az absztrakt a tegnapé — Textildivat 1963

A textilgyárakban dolgozó iparművészek terveiből 1200 mintát tartalmazó kollekciót állított össze a külkereskedelem. *A vevők kétszer annyi mintából válogathatnak, mint eddig.*

A Goldberger Textilművek rajztermében, ahol a selyem- és a filmnyomott ruhaanyagok mintái születnek, az idén *háromezer rajz készül.* Szeretnék, ha a külkereskedelem kollekciójába legalább 650 minta kerülne. A Goldberger Textilművek készítményei *nyolcvan országba jutnak el.*

A Goldberger Textilművek rajztermének vezetője, *Lakatos Antal* az elmúlt hetekben nyugat-európai országokban járt. Tapasztalta — a többi között — az örökös divat a geometria minta, a pötty, a csík, a kocka különböző elrendezésben ma is megtalálhatók a textiliák 50 százalékánál. Sokszor rajzos vagy elmosódó mintákkal párosítják a geometriai ábrákat. *Az absztrakt mintáktól a divattervezők visszatérnek a természethez, a virágokhoz.* A tavaly még divatos folthatású mintákat is virágrajzok tarkítják.

A textilminták gyarapításával a hazai üzletek választéka is gazdagodik. (MTI)

sor. Lehetséges
azonban azt is, h
rikai—szovjet me
nem külügymini
folytatnák.

Adenauer visszaérk

Bonn, október 8.

Adenauer kancellár vasárnap este befejezte háromhetes üdülését *Cadenabbiában* és visszatért Bonnba. A kancellárt több miniszter, köztük *Schröder* külügyminiszter fogadta. Hétfőn ülést tart a minisztertanács Adenauer elnökletével. (AP)

repültem volna...

demes lenne vállalni.

Mind a két fél jól járna.

Az a ruha...

Az Egyesült Államok katonái elhagyták Laoszt — közölte egy szombati hírügynökségi jelentés. Másnap megjött a helyesbítés: a katonák maradtak, de az egyenruhák valóban eltűntek. Az amerikai katonai személyzet egy részét ugyanis — polgári ruhába öltöztették, s az Egyesült Államok vientiane-i követségén és annak segédszerveinél alkal-

Bohdan Lacina, cschklovák festő".

Meyer Nemet.
1947. IX. 7.; III. évf. 203. n.
6. old.
(: Jeremiás :)

Lakatos Antal

1927/28 – 1930/31

Ferkèpzomfoiskèvk

10.7-1.

Lakatos Antal

Képzőm. fölsk. kiáll.
1937

1 alakrajz.
Tanár: Glatz O.

MAGYAR G

A GRAFIKAI IPARÁGAK FEJLESZ

SZERKESZTI

BIRÓ MI

Karolos Antal

Textilterveel szerepelt.

Bútor- és lakásművészeti kiállítás, Bp. 1954.

MDK

Lakatos Antal

V. Orsz. Iparm. kiáll. Mücs. 1965.

Lakatos Antal, [iparmüvész?] MDK
textiltervező

A Goldberger Gyárban osztályvezető és a fiatal textiltervezők vezetője.

Ágoston Éva: Hat lány és egy műterem gondjai 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. márc. 10.

E. Lakatos Aranka

szobrászműszén.

XIII. Nemzetközi Éremműszeretési Kiszlantéjai Alzofótelep Nyíregyháza-Sóstón.

Műszeret 90 /

E. Lakatos Aranka: Szónok, bronz, 1989

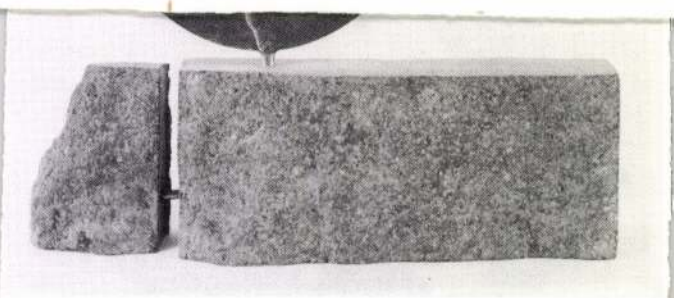

Alekszijev Csavdar: Mozaik II, bronz, 1989

A homokformázás persze szintén jogaiban maradt. A formázóműhely munkaasztala, a hűvös márványlapon keretbe préselt finom, nyirkos homok, a végtelen sok türelmet, gyöngéd gondosságot és fizikai állóképességet igénylő művelet, amelynek során a gipszbe vésett finom formát híven, pontosan követi a közvetítő anyag... Ennek vonzása van. Mégis, az öntés varázsához semmi sem fogható. A zárókiállításon a kisplasztika viszi a vezérszólamot.

Kiss György Sóstón készült művei közt nemcsak az egyik sorozat címe: *Képződmény*. Az elnevezés természeti formára utal, olyan

n

urait"

rtóban. Megtudtuk azt is, hogy
lt az első lövöldözés a városban,
a tartó alvilági háborúnak több
lozata is van.
k értesült arról is, hogy a tíz
alvilági személy védelmi pén-
arolásból, fegyver- és robbanó-
kedésből, prostitúcióból, és va-
kábítószer-forgalmazásból élt.
s bűncselekmények miatt vala-
voltak már rendőrségi fogdában,
most is óvadék ellenében lehe-
lábon.
ennyien többször is megfordul-
rországon, például Győrben,
yaróvárott, de ennek ellenére
ínűsíthető, hogy bármelyikük is
érintő nemzetközi maffia fon-
tározó személye lenne. Ezt lát-
ősíteni *Garamvölgyi* László ez-
Országos Rendőr-főkapitányság
s, aki elmondta, hogy egyelőre
az Interpol nem kereste meg
pedig a szlovák rendőrség nem
get a magyar kollégáktól.
vák rendőrség nyomoz a gyil-
, bár még nem tisztázott, hogy a
ia végezte-e ki a dunaszerda-
iózókat, vagy valamelyik más
ogadott bérgyilkosokat „Csalló-
" kivégzésére. **(marosvölgyi)**

Friderikusz Sándor műsora zöld utat kapott

Az RTL Klub kezében a döntés

A Tv 3 Nap-kelte című műsorában pénteken a szakítás után először mutatkozott együtt *Friderikusz* Sándor, a szerződést bontó showman, és *Kavas* István, az RTL Klub vezérigazgatója. A szakítás okairól szólva egyaránt a másikat tették felelőssé. A vezérigazgató elismerte Friderikusz tehetségét, a showman pedig ismét

☎465-8513 OLVASÓSAROK

Zökkenő nélkül térünk-e át a nyári időszámításra?

Vasárnap, március 28-án kezdődik a nyári időszámítás, amikor hajnali két órakor egy órával előbbre kell állítani az órák mutatóit. Az idén fordul elő negyedszer, hogy a nyári időszámítás az Európai Parlament és az Európai Unió elhatározásához igazodik. – Hogyan érinti mindez a vonatközlekedést? – kérdeztük *Magyar* Lászlót, a MÁV menetrendi osztályának csoportvezetőjét.

– Vasárnap hajnalban állunk át a nyári időszámításra, s ez azt jelenti, hogy az éjszaka közlekedő szerelvények menetrendjét érinti a változás. Szerencsére ebben az időben kevés vonat jár. Csupán két nemzetközi személyszállító és a szokásos postavonatok közlekednek.

– *A nemzetközi személyszállító vonatok veszteglésre kényszerülnek-e az óraállítás miatt?*

– A nyári időszámításra való átálláskor előre kell állítani az órákat, vagyis nem várakoznak, hanem az adott pillanatban egyórás *késésbe* kerülnek a vonatok. Ennek azonban nincs semmilyen jelentősége, különösen azért nem, mert a szomszédos országokban, sőt kis híján egész Európában ugyanakkor, ugyanúgy térnek át a nyári időszámításra.

– *Járnak-e Jugoszláviába a vonatok?*

– Déli szomszédunk semmilyen korlátozást nem léptetett életbe a vonatközlekedésben, a személyszállító vonatok tehát rendben közlekednek. Kifelé gyér a forgalom, míg hazánk felé zsúfoltak a kocsik. Ennek, valamint az alapos határellenőrzésnek következtében a befelé tartó szerelvények száz–százhúsz percet késnek. **(j. b. gy.)**

Több mint harminc áldozat a Mont Blanc-átjáróban

Nincs túlélő a pokoli alagútban

Nem találtak túlélőt a Mont Blanc-alagútban az olasz tűzoltók, akik péntek reggel elérték az ottani katasztrófának a forróság és a sűrű, mérgező füst miatt eddig megközelíthetetlen epicentrumát is.

Az áldozatok élve elégtek vagy megsültek az izzó kemencévé vált alagútban, amelynek kellős közepén szerda reggel kigyulladt egy lisztet és margarint szállító belga kamion, elzárva a forgalmat mindkét irányban, és hatalmas tűzvészt provokálva. Az olasz tűzoltók, akik negyvennyolc órával a szerencsétlenség után

a rendkívüli hőmérséklet és az erős, mérgező füst miatt még szkafanderben és légzőkészülékkel sem tudták megközelíteni a szerencsétlenség epicentrumát, ahol 1300 fokos forróság alakult ki.

A hőség hatására felrobbantak az alagútban rekedt kamionok üzemanyagtartályai, kigyulladtak a gumiabroncsaik. Az alagútnak megolvadt a burkolata és az aszfaltja. A vegyi anyagok égése rendkívül mérgező füsttel árasztotta el teljesen a tizenkét kilométer hosszú alagutat Európa legmagasabb hegye

E. LAKATOS Aranka

Magyar Nemzet

NÉVNAP

Hajnalka, Archibald és ***Marót***
nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Hajnalka magyar név, jelentése: hajnalpír. E név a XIX. század első felében született, s bár jelentése egyértelműen szép, kevés leány kapja nálunk a keresztségben.

Az Archibald germán név, jelentése: igazi, merész, tetőtől talpig hős férfi. Nálunk rendkívül ritka név.

A Marót magyar, szláv név, jelentése: Morva folyó menti morva. Régi magyar személynévből Vörösmarty újította fel. A legrégibb nevek egyike. Mén-Marót kazár fejedelem volt, akinek népe – és még sok más nép – élt a honfoglalás idején a mai Magyarország területén.

Bár a Lídiák és a Rupertek más napokon köszönthetők, Szent Lídia vértanúra és Salzburgi Szent Rupert püspökre – akit a helybéli bányászok védőszentjüknek tekintenek – ma emlékszik az egyház.

Gedeon és ***Johanna***
nevű olvasóinkat köszöntjük vasárnap.

A Gedeon héber eredetű név, jelentése: harcos, vágó, romboló, fakidöntő, leverő, nagy harcos, pusztító. A ritka nevek között szerepel. Gedeon Izrael bírája volt, aki megmentette országát a madianitáktól. Hazánkban Richter Gedeon volt a világhírnévre szert tett magyar gyógyszeripar megalapítója. Egy kedves dal is szólt egy bizonyos Gedeon bácsiról, a nők bálványáról. A dal sláger volt sokáig.

A Johanna héber, görög, latin név, jelentése: kegyelembe fogadott, Isten kegyelmes, az Úré a kegyelem. Az orlèans-i szűz Szent Johanna e név egyik jeles tulajdonosa, akinek drámáját Voltaire, Schiller és Shaw is megírta. Történelmünk két Johannát is számon tart. Egyik a nápolyi hercegnő, aki Róbert Károly fiával, Andrással jegyezte el magát 1333-ban, s a másik Johanna II. (Kis) Károly leánya. Ma az egyház Maille Boldog Johannára emlékezik.

SZÜLETÉSNAP

Csurka István író, politikus (1934. március 27.): *„A művész világot teremt, a politikus viszont hatni akar a világra."* (Mai Nap)

Rákóczi-szobor Vaján

Rákóczi Ferenc születésének 323. évfordulója alkalmából a fejedelem bronz mellszobrát leplezték le pénteken a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Vaján – jelentette az MTI.

E. Lakatos Aranka alkotása a helyi Vay Ádám Múzeum udvarán a kuruc talpasok szoborpanteonjában áll. Rákóczi Ferenc alakját fölidézve azt hangsúlyozták, hogy szabadságszeretete erkölcsi példaként szolgál a ma és a jövő nemzedéke számára. Megalkuvást nem ismerő jelleme iránymutatás, követendő út az ország boldogulásáért tenni akarók előtt. Az ünnepség koszorúzással zárult, a helyi és térségi szervezetek, intézmények helyezték el a megemlékezés virágait a szobor talapzatánál.

Esélyegyenlőség

Az idén 16 programot támogat a Országos Foglalkoztatási Közalapítvány. Ezek egy részébe megváltozott munkaképességűek is részt vehetnek – jelentették be pénteken Tatabányán A fogyatékkal élők esélyegyenlőség címmel rendezett konferenciá A házigazda Komárom-Esztergom megyében tavaly 439 kárc sodott talált munkahelyet, s azó 107 ember foglalkoztatási felt teleit teremtették meg.

Észsömör

Következetesen képviselte a „Hallgattassék el a másik fél is" elvét.

*

Tribűnözők mérkőzése a stadionban.

*

Csatlakozás után eurobic.

*

A villamos művek homlokára: „Áram omnia vincit."

MOZAIK

A PARLAGFŰ-ALLERGIA a témája az Allergia Alapítvány idei első klubnapjának szombat délelőtt tíz órától Budapesten, a Kertészeti Egyetemen. A kora nyártól ősz végéig virágzó gyomnövény az összes érzékenységi megbetegedés feléért felelős, több százezer embernél ...hébb vagy súlyosabb tünete-

HELYETTES SZÜLŐK a ...nak munkába április elsejé Debrecenben, akik átmeneti ...zishelyzetük miatt felbom... családok gyermekeit nevelik ...játjaik mellett. Erre a munk ötvenhét család jelentkezett közülük tizenöten feleltek m a követelményeknek.

LAKATOS Aranka

M. Nadrana 1992. aug. 5

A legérdekesebb helyszín: **Lakatos Aranka** szobrászművész kiállítása a nyírbátori református templom *sekrestyéjében* augusztus 20-áig.

170.

E. LAKATOS Aranka

Cím: Debrecen, Péchy Mihály u. 23. - 4032

1952-ben született Debrecenben. 1980 óta foglalkozik szobrászattal, Győrfy Sándort és Kutas Lászlót tartja mesterének. Egyéni kiállítás: 1989 Debrecen. Díjak: Hajdú-Bihar megyei Őszi Tárlat (1988); Nyíregyháza-Sóstói Alkotótelep (1989); Szolnoki Képzőművészeti Triennále (1990, Művészeti Alap díja).

168. DARWIN, 1989
bronz, ø 11 cm

169. KÖLCSEY, 1989
bronz, ø 11 cm

170. CSOKONAI, 1989
bronz, ø 8 cm

173.

LEBÓ Ferenc

Cím: Győr, Bácsai út 135. - 9026

1960-ban született Szarvason. Tanulmányok: szegedi Tömörkény István Művészeti Szakközépiskola; Magyar Képzőművészeti Főiskola (1987-ben diplomázott). Budapesten és Győrben volt egyéni kiállítása, ugyanitt állították fel köztéri munkáit. Az 1988-ban készült 500 Ft-os Szt. István emlékpénz 1990-ben az USA-ban rendezett pénz-szépségversenyen I. helyezést ért el. Kétféle Mátyás király emlékpénzt, illetve a pápa-látogatás ezüst emlékpénzének hátoldalát tervezte.

171. SZÉCHENYI ISTVÁN ÉREMSOR II, 1990
bronz, ø 14 cm

172. SZENT LÁSZLÓ, 1990
bronz, ø 14 cm

173. WOLFGANG AMADEUS MOZART, 1990
bronz, ø 11,5 cm

174. KIS LOVAS, 1990
bronz, ø 5,5 cm

175. A PÁPA-LÁTOGATÁS ÉRME, 1991
bronz, ø 14 cm

165.

KUTAS László

Cím: Budapest, Mártonhegyi út 22/d. - 1121

1936-ban született Budapesten. Tanulmányok: Magyar Képzőművészeti Főiskola, 1960-ban diplomázott. Számos egyéni kiállítása volt Budapesten (1971, 87), vidéken, illetve külföldön (Ausztria, Németország, Japán, Hollandia, stb.). Rendszeresen részt vesz a FIDEM kiállításain (legutóbb Helsinkiben - 1990), a ravennai Dante Biennálén. Díjak: Vasari-pályázat, Firenze (1974, I. díj), Ezüstgerely-pályázat (1976), Ravennai Dante Biennále (1979, ezüst érem).

165. MÁTYÁS KIRÁLY, 1990
bronz pénzterv, ø 14,5 cm

166. 5000 FORINTOS ARANYPÉNZ, 1990
arany, ø 20 mm
Kivitel: Állami Pénzverő

167.

LABORCZ Flóra

Cím: Budapest, Bél Mátyás u. 41. - 1174

1947-ben született Budapesten. Tanulmányok: budapesti Képző- és Iparművészeti Gimnázium (szobrász szak); Magyar Iparművészeti Főiskola (ötvös szak). 1974 óta önállóan dolgozik: murális munkákat, lámpákat, cégéreket, emblémákat, ékszereket, érmeket tervez. Részt vett több nemzetközi kiállításon: Nemzetközi Ezüst-kiállítás, Mexikó 1974; Jabloneci Ékszerkiállítás 1974, 77; Magyar Iparművészeti Kiállítás, Szófia 1977.

167. KAPU: MINT A HAJDANKOR NAPJAIN MIKEÁS, 1990
bronz, márvány, 13x13 cm

E. LAKATOS ARANKA HAJDÚ-BIHARI NAPLÓ 1998. III. 16.

Petőfi fája – költőutódok arcával

Hajdúsámson (HBN – G. I.) – Nagy tettekhez méltóan, E. Lakatos Aranka lírai megfogalmazású Petőfi-szobrának felállításával tisztelegtek a sámsoniak az 1948–49-es forradalom és szabadságharc emléke előtt.

A forradalom százötvenedik évfordulója egybeesik a helyi református templom felszentelésének századik évfordulójával, ezért délelőtt tíz órakor istentisztelettel vette kezdetét a több száz embert vonzó ünnepségsorozat. A templomot teljesen megtöltő helybeliek megilletődve hallgatták az általános iskolás hittanosok énekkarát, Sümegi Ferenc kántortanár orgonamuzsikáját és a Kovács Sándor lelkész által hirdetett igét.

Isten házából a Szabadság térre, a még lepellel fedett szoborhoz vonult a gyülekezet, ahol már sokan várakoztak, s ahol a Himnusz eléneklése után Sárközy Zoltán, a Csokonai Színház színművésze mondta el a halhatatlan költő halhatatlan versét, a Nemzeti dalt. Hamza Gábor polgármester ünnepi köszöntője után pedig elérkezett a várva várt pillanat: lehullt a lepel, s ott állt az ünneplő sokaság előtt Petőfi két méter magas bronz alakjával az új szobor – ahogyan a művész elnevezte: Petőfi fája. A süttői mészkőből formált fa lombja a költőutódok arcát: Adyt, József Attilát és Nagy Lászlót mutatja.

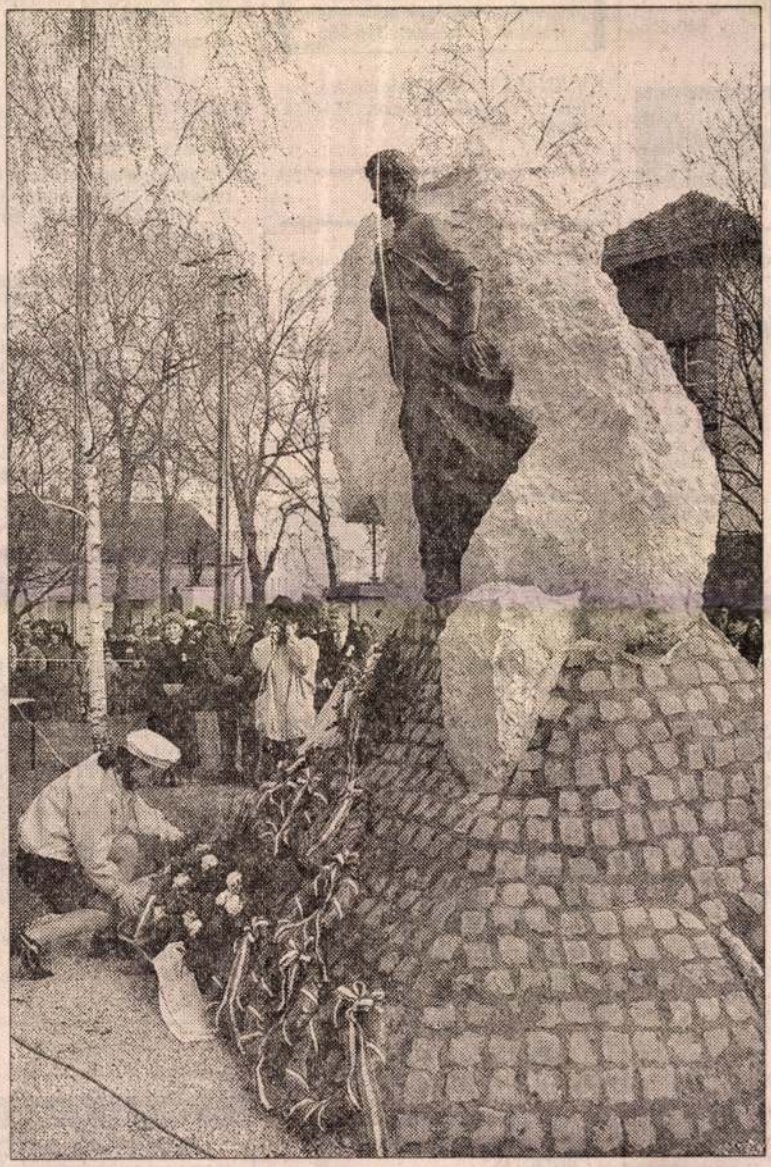

Az avatást követő koszorúzásban közreműködött a nemrég alakult kisrendőrcsoport is

Fotó: Iklódy János

ŐI, települési hul-
anfolyamot indí-
sselényi u. 6.
-ig. *502616/1K*
FELD ANGOL
ÁRJA A HALL-
TSZÁMÚ CSO-
(20) 640-926,
*

abadidő,
rl, utazás

ZÁSI IRODA
ülőjegyárakból
prilis 30-ig.
35 000
77 000
91 300
85 000
82 500
36 500
113 900
82 500
110 000
158 000
u. 3. I/2.
340 *502682/1H*

állóban egyhetes
olhatók kedvező
optourist Utazá-
(52) 310-770.

S 32 FŐIG. TE-
1731/2K*
brecenből autó-
nta. Hajdútourist
álvin tér 2/A. Te-
502298/2H*
Nyugdíjasoknak
lefon: 373-083.

Paralia, dél-spa-
z faház egyéni és
15% kedvez-
zási Iroda, Bat-
502584/1K
ELAN! ELAN!
OURS nyári ka-
görög tengerpar-
ban, szállodában
s utazással. Re-
ospektust tudunk

502527/1K

Bútor

ÚJ ÉS HASZNÁLT BÚTOROK,
mindenféle régiségek adás-vétele.
Pásti u. 8. Telefon: 316-555
*501096/1K

HASZNÁLT bútorok vétele eladása. Nánási és Piros Bt. Telefon: 314-434. *498858/6K*

Régiség

RÉGI fém- és papírpénzeket keresek. Ritka darabok, gyűjtemények érdekelnek. Telefon: 06 (20) 650-643. *502548/1H*

LEGMAGASABB áron készpénzért vásárolunk festményeket, régi bútorokat, ezüsttárgyakat, sérülten is, és HAGYATÉKOT. Régiségbolt, Pacsirta u. 19. Telefon: (52) 341-906. *502571/1K*

Műszaki cikkek

Elektrotechnika

RTV-MŰSZERÉSZ
„CSÍK ÉS KERÉKGYÁRTÓ"
Jerikó u. 15. 06 (20) 462-508, 06 (30) 430-839, este 437-811, hét végi tv-ügyelet.
*502683/1K

Számítástechnika

TOSHIBA
másolástechnika
márkaszerviz, márkakereskedés, másológépek már 58 700 Ft-tól
Lansoft Kft.
Debrecen, Laktanya u. 50.
Telefon: (52) 444-554.
502684/1K

486-OS számítógép színes monitorral, fél év garanciával eladó. 428-099. *502062/3K*

Tanulmányok

BÉRBE ADÓ! Debrecenben a Monostorpályi u. 9/B alatt 650 nm-es, fűtött, 750 nm-es és 3000 nm-es fűtetlen raktár külön udvarokkal, irodával és szociális helyiségekkel, megbontva is. Érdeklődni: (52) 342-851. *501316/2K*

KÁLVIN téri, első emeleti, 24 nm-es üzlethelyiség eladó vagy kiadó. (30) 639-815. *502490/1K*

JÓ forgalmú, saját tulajdonú, PB-gázcseretelep (III. kat.) Hajdúdorogon 5200 nm telekkel, profilváltás miatt eladó. Érdeklődni: 06 (30) 650-648. *502560/2K*

DEBRECEN, Kálvin téren üzlethelyiség eladó. Tel.: 329-781. *502599/1K*

SZOBOSZLÓI út 42. szám alatt új, bármilyen tevékenységre alkalmas, 67 nm-es üzlethelyiség eladó. Érdeklődni: 06 (30) 536-097. *502627/1H*

BELVÁROSBAN a Péterfia u. 30. sz. alatt 80 nm-es utcára nyíló helyiség üzletnek vagy irodának kiadó. Érdeklődni az (52) 413-885-ös telefonszámon. *502641/1H*

Gép, eszköz, alapanyag

HASZNÁLT telefaxokat vennék kedvező áron. Érdeklődni: 06 (30) 431-138. *502589/1K*

PERMEZETŐGÉPHEZ 300 és 500 literes MŰANYAG TARTÁLYOK, VENTILÁTORHÁZ, VENTILÁTORTERELŐLEMEZ, SZIVATTYÚBURKOLAT, VALAMINT AZ APEH ÁLTAL ENGEDÉLYEZETT OMRON RS 11 típusú ZÁRT MEMÓRIÁS PÉNZTÁRGÉPEK KEDVEZŐ ÁRON ELADÓK. A FELSOROLT ESZKÖZÖK MEGTEKINTHETŐK ÉS MEGVÁSÁROLHATÓK A DEBRECEN, SZÉCHENYI u. 22. sz. alatti MEZŐGAZDASÁGI BOLTBAN. TELEFON: (52) 419-071. NAGY TÉTELŰ VÉTELI SZÁNDÉK ESETÉN ÉRDEKLŐDNI AZ (54) 410-174-es telefonszámon lehet. *502713/1H*

Pénzügyletek

CB. BRÓKER RT.
KÁRPÓTLÁSI JEGYET MAGAS ÁRON ÉRTÉKESÍTJÜK
501741/1H

VI jó állapotban eladó. Telefon: (20) 786-117. *502602/1K*

VW Golf 1,4, '96-os, klímás, VW P 16 V, 1,4-es, '97-es, VW Polo V ant 1,4, '98-as tesztautó, VW Tra porter '94-es és Astra Sedan 1,4 klímával, '95-ös, szervizkönyv részletre is eladó. Telefon: 347-0 *502611/1H*

VW BOGÁR 1300-as, (1970-es) fel olcsón eladó. (52) 384-421, (249-269. *502614/1K*

'87-ES P. Fiat 2 év műszakival, ria tóval, kitűnő állapotban eladó. Irány 145.000. Érd.: 17.00 után, t 329-236. *502620/1K*

VW Passat TDi 1990-es évjáratú, e rákkal, 6 l fogyasztással eladó, kise cserét beszámítok. Érd.: 06 (2 208-365, 06 (54) 402-691. *502668/1

OPEL Astra Caravan '93. 1,7 D extr kal eladó. Telefon: 372-6 *502702/1K*

Haszongépjármű

8,3 TONNÁS billenős pótkocsi jó m szaki állapotban, friss műszaki vi gával eladó. Érdeklődni: 06 (4 282-457, este. *502439/1H*

ELADÓ NISSAN PATROL tgk.-n vizsgáztatva és 2 db SIGMA öntöz dob. Hajdúvid, Óvoda u. 20. Telefo 06 (60) 358-239. *502473/2K*

16240–MAN billenős szerelvény fri műszakival eladó. Tel.: (30) 677-35 *502661/1K*

Ingatlan

INGATLANT AJÁNL

HÁÉV Ingatlanforgalmazási Kft.
ELADÁSRA MEGHIRDETI
a Vezér u. Itp.-en található 200–490 m² közötti építési telkeit.
Érdeklődni: 06 (30) 431-059, (52) 439-001, (52) 321-371.
RÉSZLETFIZETÉSI KEDVEZMÉNY!

E. Lakatos Aranka

MN 1996. aug. 21.

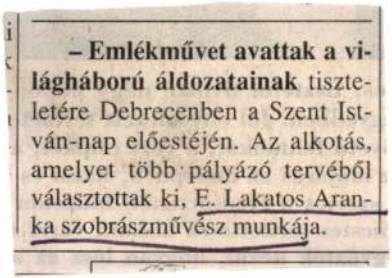

– Emlékművet avattak a világháború áldozatainak tiszteletére Debrecenben a Szent István-nap előestéjén. Az alkotás, amelyet több pályázó tervéből választottak ki, E. Lakatos Aranka szobrászművész munkája.

a Filmarchivum
an" kincseiből

ó szombatján a Budapesti
zgó moziban!

(szombat) 14.00 óra -
ökmozgó

KSZABÁLY

1939/

NOIR FILMJE

t az emberben *rendezőjének*
e teljesen ismeretlen filmje)

ött film, nagykorú film, a
ága előtt. Bár elkészülte
ra felfedezték, kicsit
filmje", legjobb esetben
ubok filmje maradt.
y Gergely)

om, ne hagyd ki!

LAKATOS ARANKA

ÉLES CSABA: KÉT MI-
VÉSZ DEBRECENBŐL

DÉLSZÍNHÁZ 1995/31, 61-64

Örténelmi Képcsarnok

/Anyai szeretet/

mülapja

Lakatos Aranka sokan

KÉT MŰVÉSZ DEBRECENBŐL

LAKATOS ARANKA ÉS TOROK SÁNDOR A HATVANI GALÉRIÁBAN

Valamikor régen a reneszánsz korában, pontosabban a XVI. század elején, Firenzétől Rómáig, Rómától Velencéig divatos vitatéma volt a szobrászat avagy a festészet elsőbbségének kérdése. Közel ötszáz esztendő távlatából illő tisztelettel megállapíthatjuk, hogy e témakörben nem Leonardo da Vincinek, hanem Michelangelo Buonarottinak volt igaza. Míg Leonardo a festészet elsőbbsége mellett érvel – addig Michelangelo a „konszenzust" kereste. Emígyen: „Mivel a szobrászat és a festészet egyazon szellemből fakadnak, békesség lehet közöttük, és félretehetjük mindezeket a vitákat, amelyekre több idő megy el, mint az alakok megalkotására." Hierarchiáról tehát nem, de másságról persze beszélhetünk. Michelangelonál a szobrászat „Napja" világítja meg például a festészet „Holdját". A szobrászat inkább közelében maradt a szabályoknak és hagyományoknak, valamint az ember ábrázolásának. Nagyszerű vonulat példázza ezt: Michelangelótól Rodin-en át Henry Moore-ig. A viták természetesen régesrég elültek. Csak az utóbbi évekből számos olyan kiállításról tudunk, ahol jól megfért egymás szomszédságában e két művészeti ág: a közös esztétikai kultúrát szolgálva és demonstrálva. Méltóképp így van ez a *Hatvani Galéria* legutóbbi tárlatán: *Lakatos Aranka* szobrászművész és *Torok Sándor* festőművész együttes bemutatkozásán.

*

Lakatos Aranka életében nagy szerepe volt az ördög ösztökélő sarkantyújának, amelyről – Gauguin-re gondolván – azt a nagyszerű regényt írta Somerset Maugham. 1952-ben született, de szobrászattal csak 1981 óta foglalkozik. Tíz év elteltével már a Magyar Képző- és Iparművészek, valamint az Éremművészek Szövetségének tagja. Számos díjat és köztéri alkotást mondhat a magáénak. Ezek főként a II. világháború magyar áldozatainak állítanak emléket – de Krúdynak, Kölcseynek és Eötvös Józsefnek is. Mesterének barátját, a Püspökladányban alkotó Győrfi Sándort vallja elsősorban.

Művészetének anyaga kezdetben a márvány, ma már sokkal inkább a bronz.Több esetben a kő és a bronz harmonikus szimbiózisa (pl. *Kopernikusz*). Fő célja az ember méltóságának megmutatása, belső minőségek láthatóvá tétele. Más szavakkal: tisztelgés az ember szellemi, művészi és erkölcsi géniusza előtt, amelyből az értők és a látók önbecsülésüket meríthetik. Ez a nagyszerű ars poetica két vonatkozásban is konkretizálandó. Egyrészt tematikailag: a debreceniség, magyarság és európaiság azonos értékelvű arányait valósítja meg. Másfelől tartalmi szempontból: Lakatos Aranka nem a merev tekintélyelvet érvényesíti, nem helyezi sem szószerinti, sem átvitt értelemben

piedesztálra neves és anonim hőseit. Bárkit is mintázzon, a bensőséges emberi viszony a fontos, a finom iróniával is élő dialógus a modellekkel. Ugyanakkor és ugyanilyen párbeszéd ez a befogadókkal is, hiszen sokféle kulturális értéket közvetít a plasztika nyelvén.

Érdemes megfigyelni és csokorba gyűjteni Lakatos Aranka témáit. Az első körbe kínálkozik az irodalomtörténet: Pázmány és Zrínyi, Kölcsey és Kazinczy, valamint egykori iskolájának névadója, Tóth Árpád. A második ciklusba a képzőművészet klasszikusai tömörülnek. Michelangelo és Raffaello, Dürer és Rembrandt, El Greco és Rubens, MS Mester és Holló László. A legutóbbi kivételével ezek mind érmek. Izgalmas összevetni azt, ahogyan Holló látta önmagát és azt, ahogyan Lakatos látja Hollót – éppen az önarcképeket is kiindulásul véve. A harmadik kör a tudományok történetét tiszteli, s rajtuk keresztül a természetet és az állatokat is: Paracelsus és Darwin, Hermann Ottó és Konrad Lorenz tartoznak ide, valamint a DOTE egymásrautalt, öreg professzorai is. A negyedik hányad a *Biblia* világáé: Zsuzsannától a *Pieta*-sorozatig – és e négy opusztól a *Corpus*ig. Legvégére maradtak a nevenincs-alakok: arcok, álarcok, szerelmesek.

„Van olyan szobor – írta Henry Moore 1937-ben –, amely meghaladja a többszörös életnagyságot, és mégis jelentéktelennek, kicsinek hat – míg egy-egy néhány hüvelyknyi faragvány a hatalmas méretek, a monumentalitás érzetét kelti, mert az a vízió nagy, amely benne testet ölt." Ez utóbbi érvényes Lakatos Aranka művészetére is. Példaként utalnék a *Tréfás György tiszteletére* című kompezíciójára, ahol a debreceni operaénekes mint Sarastro magasodik jótékonyan szorongó énünk fölé. De ugyanez a belülről fakadó, igazi monumentalitás jellemzi a *Telkibányai istentisztelet* vagy *A bűvész* című alkotásokat is.

Lakatos Aranka gondossággal és mély empátiával realizálja művészi programját. E minőségelvet egyaránt maradéktalanul érvényesíti érmein és nagyobb plasztikáin is. A *Pieta*-sorozat éppen ezt az egységet és egymásrautalást példázza.

Torok Sándor Szabadka ajándéka Debrecennek. Pontosabban az egész magyarországi képzőművészetnek – valahogyan úgy, ahogyan Kosztolányit és Csáth Gézát adta ez a város a magyar irodalomnak. 1936-ban született Ómoravicán. Kényszerűségből közgazdasági tanulmányokat folytatott – egészen a belgrádi egyetem szintjén –, de ő mégis megmentette magát a festészetnek. Első kiállítása 1962-ben volt, s 1968 óta szövetségi tag. Harminc esztendeje már, hogy különféle művésztelepek fáradhatatlan látogatója és szervezője: Bácstopolyától Hajdúböszörményig, a Hortobágytól Kárpátaljáig, Gyergyószárhegytől Saint-Michelig és ismét a vajdasági Bucka-Gányótól és Csurgótól a legújabbig: Abádszalókig.

Jelen tárlatára olajképeket és pasztelleket hozott: ez utóbbival is bizonyítván, hogy milyen élő és erőteljes lehetőségeket rejt magában ez a kissé lenézett

technika. Torok Sándor a makrovilág jelenségeitől, végtelenség-súlyától jutott el az elmúlt években a mikrovilág szintoly kimeríthetetlenségének felfedezéséig (pl. *Sejtburjánzás*). Leginkább a nőiesen finom vegetáció és a fények, a mozgás és a ritmus megragadása izgatja. Kilenc képének címében is ott van a szél, a nyár szele. Ahogyan Albert Camus érzékelte ezt a jelenséget, úgy örökíteti azt meg Torok Sándor. Idézem a hírneves francia író egy 1935-ből való noteszlapját: „Viharos ég augusztusban. Perzselő szél. Fekete fellegek. Keleten azonban kék csík, szelíden, áttetszően. Lehetetlen nézni. Zavarja a szemet, a lelket. Mert a szépség elviselhetetlen. Kétségbe ejt minket, egyperces örökkévalóságba, amelyet azonban az idők végtelenségéig szeretnénk meghosszabbítani." Ezt a „meghosszabbítást" és élvezhetőséget adja nekünk mély emberi és művészi hitelességgel Torok Sándor.

Lekicsinyíti, lehatárolja a valóságot, s ezzel egészen új dimenziókat ad neki. Ha öntörvényű a tér – öntörvényű az idő is. Felfedezte, hogy a totalitás a mikrovilágban van: magábafoglalja ez a konfliktusokat és a harmóniát, a tragikumot és az idillt, a félelmet és a reményt, a bűnt és a feloldozást. Egyszerre „ábrázolja" és megszünteti is a valóságot – hogy eljuthasson egy mélyebb valóságig: az önkifejezésig. *Művészete poézis és zeneiség, s mindenekelőtt vizualitás egyszerre.* A valóság és művészi átlényegítésének izgalmas példáit-folyamatábráit látjuk most egymás mellett. *A fa* mellett a *Se fű, se fa*, az *Erdő széle* mellett az *Arbor vitae*. Életfa ez, olyan, mint amikor fények gyúlnak az éjszakában sok ezer izzószállal.

Aztán van egy másik kontrasztja is. A feszültség és nyugalom, a remegés és elernyedés között – az élet nagy és szüntelen cirkulációja oda s vissza. Az előbbire a *Nyugati szél* – az utóbbira *Nyárutó* a kínálkozó példa. József Attila szelleme kísért itt: figyelmeztetőleg, mint Hamlet apjának árnya. S még valakié. A plebejus költő mellett a plebejus festőé, aki az életet szintoly fájdalmasan szerette. Van Goghra gondolok, a nagy és örök Vincentre, a lélekből lelkedzett XX. századi művészet nagy védőszentjére. Itt és most az ő autentikus, ámde eredeti jelentésű örökségé a *Zsenge búzavetés* – a kettő közül főleg az első változatban.

*

Mi köti össze Lakatos Aranka és Torok Sándor képzőművészetét? Aminek kisebb, esetlegesebb jelentősége van, három életrajzi tény is. Mindkettőjüknek elegendő volt tíz év, hogy művészetük gyakorlásának kezdetétől eljussanak a „céhtagságig". Mindkettejüknek sokat mond Papi Lajos szobrászművész neve és egyénisége. S végül jelenleg mindketten Debrecenben élnek és alkotnak.

Ami azonban lényegesebb és szükségszerűbb ennél, az megintcsak három komponense művészi alkatuknak, személyiségüknek. Az első a nyilvánvaló érzékenység, szenzibilitás. A második a humanizmus, az emberközpontúság. És a harmadik a hit. Hogyan is milyen értelemben? Hadd hívjam segítségül

G. B. Shaw-t. Közelebbről azokat a szavakat, amelyeket Az orvos dilemmája című színművében (1906) végszóként ad egyik hőse, Louis Dubedat szájába: „Hiszek Michelangelóban, Velasquezben és Rembrandtban, a rajz hatalmában, a szín rejtelmében, a mindent megváltó, örökkévaló szépségben és a feltárult művészetben, amely megáldotta ezt a két kezemet. Ámen. Ámen." Igazán csak az hihet a művészetben, aki tud hinni az életben, és megfordítva. Shaw révén visszatértünk hát kiindulópontunkhoz: Michelangelóhoz. Nem az egyszervolt konkrét élethez most, hanem egy szimbólumhoz: az örökké munkálkodó, mindig feltámadó, nyughatatlan művészhez. Jó látni és láttatni e szellemiség körünkbéli leszármazottait.

ÉLES CSABA

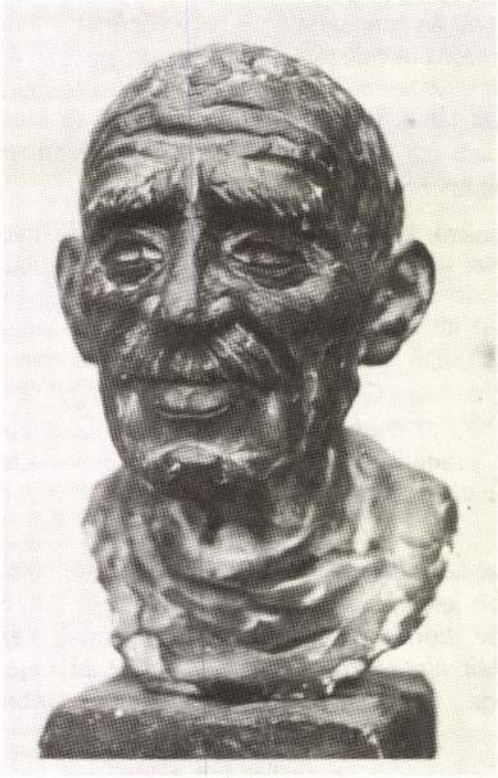

Lakatos Aranka: Öregember portréja

Lakatos Aranka: Mester és tanítványa

Lakatos Aranka: Rubens

46

DÉLSZIGET

Kulturális folyóirat
31/1995

Szerkeszti:

Moldvay Győző

PÉTER LÁSZLÓ: AZ UTOLSÓ MAGYAR SÁMÁN
FRIED ISTVÁN: KRITIKA ÉS SZOLGÁLAT
TŐKÉS LÁSZLÓ: SZOLGÁKBÓL – FIAK
G. KOMORÓCZY EMŐKE: KŐLEVES
SZABÓ BOGÁR IMRE: SZEMBE JÖTT A WARTBURG
KABDEBÓ TAMÁS: TENGERRE VETETT ÁGY
CENNER MIHÁLY: BAJOR GIZI TELEFONJA
CS. VARGA ISTVÁN: A KÖLTŐ MINDENES
KÁRPÁTI KAMIL: RAKÉTA-KORBAN FRINGIA
TUSNÁDY ZOLTÁN: TÖRÖK LÍRA GYÖNGYEI
HAJDÚ GÁBOR: KÓRHÁZI ÁGYON
SZENTI TIBOR: LEHOZTAM ANYÁMAT A HEGYRŐL
HORVÁTH LÁSZLÓ: KIVÁNDORLÁSI IRODA
ÉLES CSABA: KÉT MŰVÉSZ DEBRECENBŐL

ÁCS KÁROLY, BÉRI GÉZA, CSENDES BÉLA, DEBRECZENI JÓZSEF,
KÁRPÁTI KAMIL, KELEMEN ZOLTÁN, MAGYARI BARNA, PAP JÓZSEF,
SZIKRA JÁNOS, TOROK CSABA, ZAS LORÁNT VERSEI.

1977.VI.26.Petőfi, 11.38/KJné/

Láttuk, hallottuk

Lakatos Ari

- Jó tiz esztendeje dolgozik Lakatos Ari, de csak most érezte szükségét annak, hogy munkái egy részét Budapesten gyüjteményesen is bemutassa.
Szép formáju tárgyait kerámia reliefeket, faliképeket, falburkolat terveket.
Munkáin érződik, hogy azok érzelmi és gondolatvilágának őszinte kifejezői. Szemlátomást csak azt csinálja amit jól tud, amit megismert, amiért megküzdött. Kedveli a zárt formákat és a harmóniát.

Barátságos világ, Valamennyi munka korongolással készült, s ez bizonyos korekséget, bájt sugall. Folklórisztikus atmoszférát, Noha Lakatos Ari tárgyaiban a népmüvészettel való közvetlen kapcsolat nem szembeszökő.
Mégis jól felismerni, itt készültek Magyarországon és ma.
Több mint biztató bemutatkozó volt.

Lakatos Artur

Révai XX. 534.

Carte autre

Reims XX. 5 3½ 6.

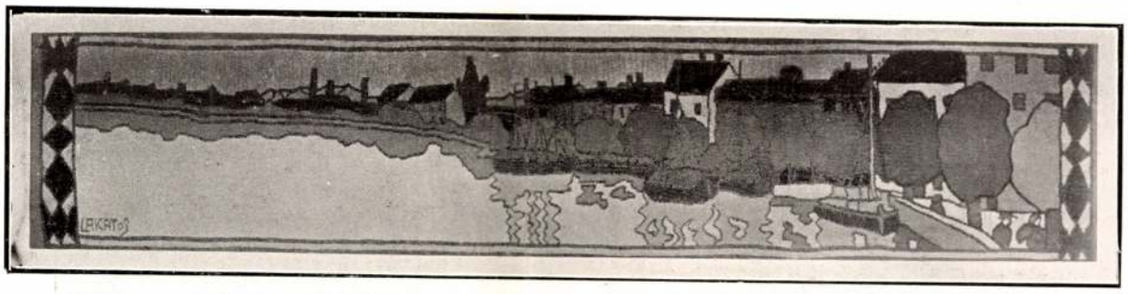

34. SZÖVÖTT FALISZŐNYEG: KÉSZÜLT A GÖDÖLLŐI SZÖVŐMŰHELYBEN.

34.

GOBELIN.

35.

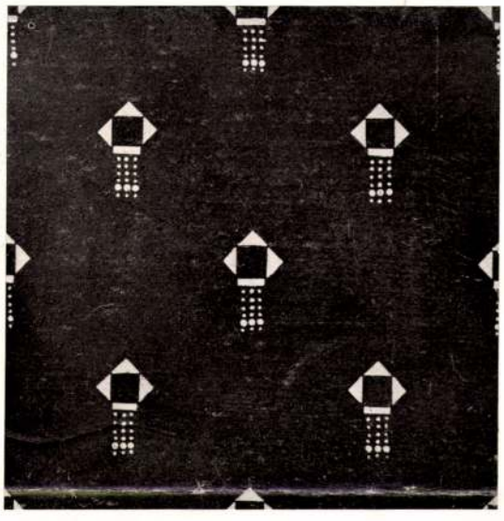

36.

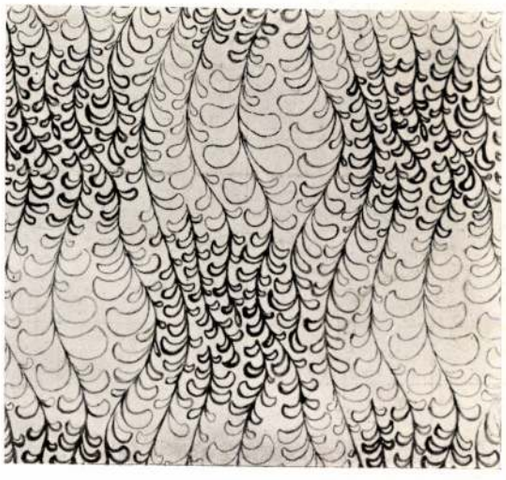

37.

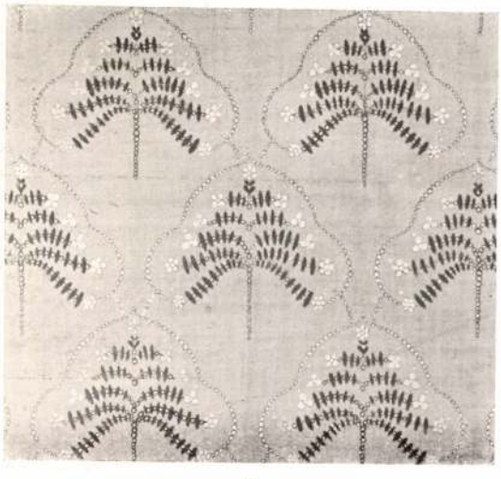

38.

35–38. SZÖVETMINTÁK.

DESSINS DE TISSUS
ET COTONNADES IMPRIMÉES.

31.

31. OPPEL MAGDA:
FESTETT FADOBOZOK.

BOÎTES PEINTES
EN BOIS

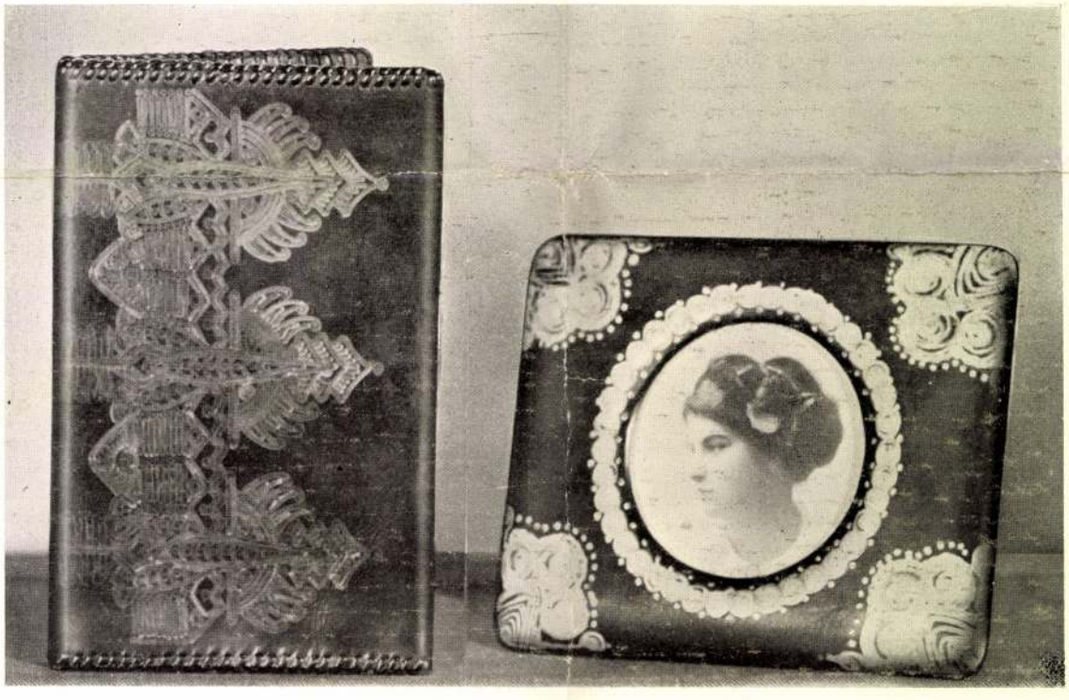

32. 33.

32–33. OPPEL MAGDA:
BATIK BŐRTÁRCA ÉS FÉNYKÉPKERET.

PORTEFEUILLE ET CADRE
EN CUIR, TRAVAIL „BATIC."

A Budapesti Nemzetközi Árumintavásárról.

Fent balra: Textilstand, tervezte: Lakatos Artúr. Fent jobbra: Textilstand, tervezte: Révész és Nemes. Lent: Pavillon, tervezte: Kanics Miklós. — Von der Budapester Internationalen Mustermesse. Oben links: Textilstand, Entwurf von Artur Lakatos. Oben rechts: Textilstand, Entwurf von Révész und Nemes. Unten: Ausstellungspavillon, Entwurf von Nikolaus Kanics. — From the Budapest International Fair. Left above: Stand for textiles, designed by Arthur Lakatos. Right above: Stand for textiles, designed by Révész and Nemes. Below: An exhibition pavilion, designed by Nicholas Kanics.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1932.

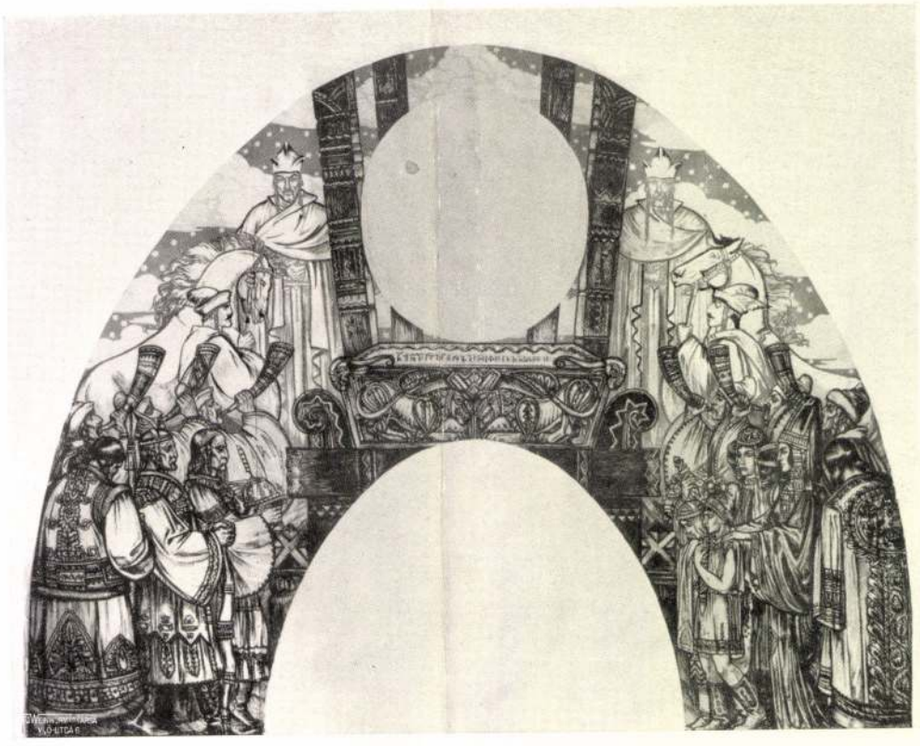

Fent: a debreceni krematórium freskójának kartonja, Haranghy Jenőtől. Lent: a debreceni krematórium üvegablakának kartonja, Haranghy Jenőtől. — Das Krematorium von Debrecen. Oben: Karton zum Fresco. Unten: Karton zu einem Glasfenster, beide von Eugen Haranghy. — Above: Cartoon of fresco, by Eugen Haranghy. From the Crematory of Debrecen. Below: Cartoon of glass-window, by Eugen Haranghy. From the Crematory of Debrecen.

Haranghy Jenő: a debreceni krematórium üvegablakainak kartonjai. — Kartons zu den Glasfenstern des Krematoriums von Debrecen, von Eugen Haranghy. — Cartoon of glass-windows, by Eugen Haranghy. From the Crematory of Debrecen.

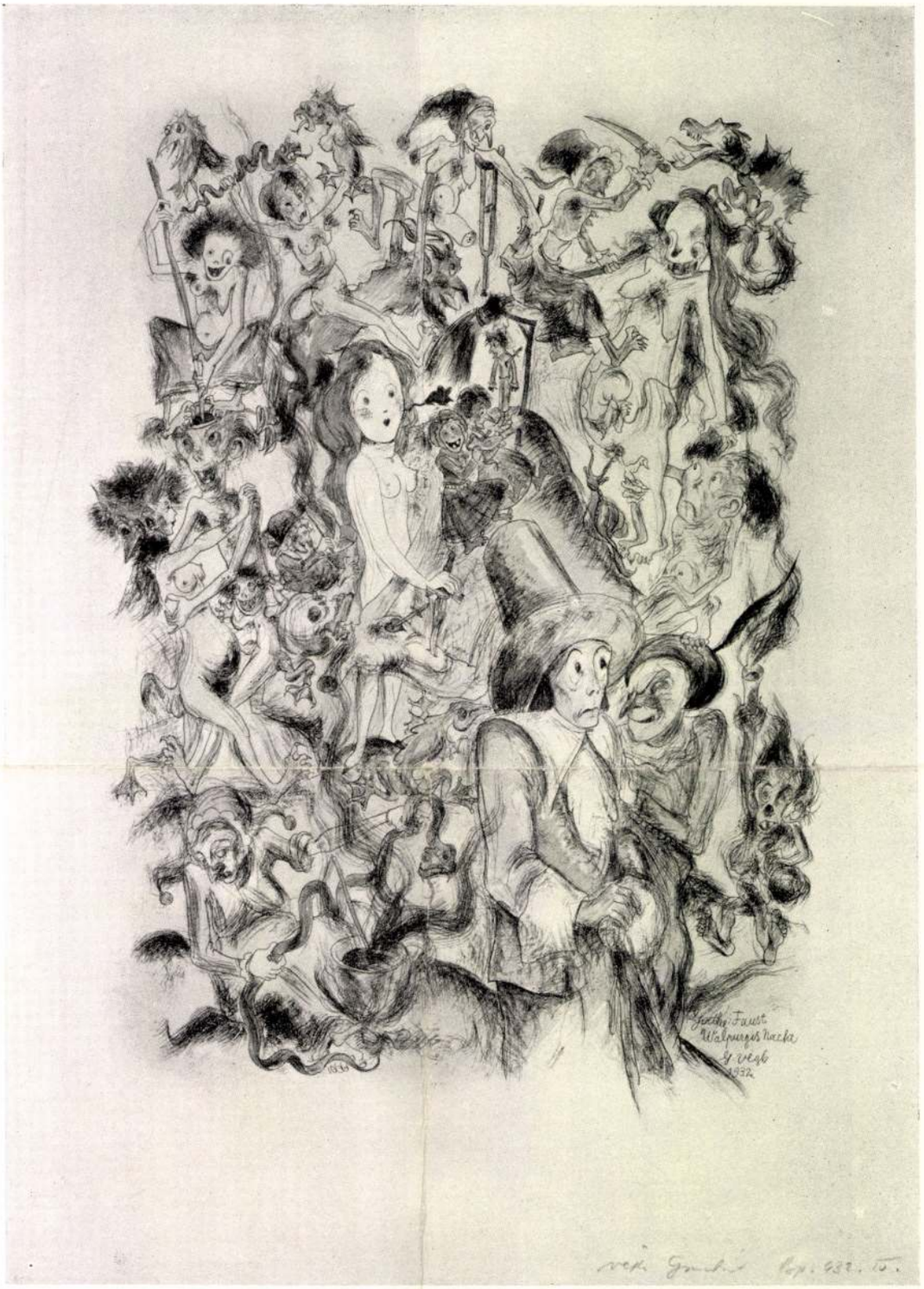

Végh Gusztáv:
Faust-illusztráció. Rézkarc. — Gustav Végh: Illustration zu Faust, Radierung. — Illustration to Faust, by G. Végh. Etching.

LAKATOS ARTÚR

Lakatos Artur

Művészet 1902. 182, 225, 339
354
– 1903. 38, 741, 412
– 1904. 358
– 1905. 31, 126, 145, 187, 248, 265,
370, 402, 404
– 1906. 75, 79, 353
– 1907. 30, 34, 70, 106, 119, 127
159, 217, 222, 259, 260, 266
355, 374, 382, 387, 410
– 1908. 58, 303
– 1909. 42, 58
– 1910. 223
– 1911. 36, 37, 42, 48, 385, 388

Magyar Művészet
1925. 233, 284.
1928. 399

),

Lakatos Artur

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 233, 284.

1928. 399

1930. 120

LAKATOS *Artúr*, festő és iparművész, * Bécs 1880. Budapesten, Münchenben (Hollósynál) és Párizsban tanult. Tájképeket festett, de főleg a textilis és belső építészeti tervezés terén vált ki (Papnövelde-utcai iskola és a III. ker. elöljáróság esketési terme). A párizsi Salon d'Antonine societaire-je. A Paál László Társaság tagja. 1910., 1918. és 1921. gyüjt kiállításokat rendezett Budapesten. Baranyai táj c. olajfestménye a Szépműv. Múzeumban, Részlet a Weichsel vidékéről c. műve a Fővárosi Múzeumban van. Itthon és a külföldön számos iparművészeti díjat nyert.

K

E.G. II.6.l

693.

I

318.

693. Laurent de la Hire.

Sz. Párisban 1606-ban. † ugyanott 1656-ban.

Theseus felemeli a követ.

E kép azt a jelenetet ábrázolja, midőn Aethra a tizenhat éves Theseussal azt a követ emelteti fel, a mely alatt Aegeus kardja és saruja volt elrejtve. Jobbról áll Aethra, előre hajlik és a kőlapra mutat, melyet Theseus fölemel s a mely alatt kard meg saruk látszanak. Aethra haja és fátyolja vállaira omlik, inge szalaggal van felkötve, felső ruhája zöld és szoknyáját bal kezével fogja. Theseus haja rövid, köntöse piros, köpenye megyszínű, lábait saruk védik. Az oszloptöredéken túl fák díszlenek. A háttér dombos vidék tengerrel, hol egy vitorlás hajó tünik fel a korinthusi földszorosban, míg a parton levő sziklán Theseus találkozik Sinissel. Az égbolt felhős.

Vászon, méretei 141 : 118·5 cm. — Mündler: II. 10.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1812: III. 7. *L. de la Hire:* Theseus findet die Waffen seines Vaters. — 1815: II. 3. *L. de la Hire:* Theseus findet die Waffen seines Vaters. — 1835:

Memorandum.

Lakatos Arthur született 188o.március 15-én Bécsben, ny.szföv.iparrajziskola,szépmives lyceum tanára. A szföv.szolgálatában az Iparrajziskolánál 19o5 szeptember 1-től 1941-ig vezette a textil szakosztályt és annak mühelyeit. Ezen idő alatt 19o8-1912-ig a kassai m.kir. Igazságügyi ipariskolánál /Javitóintézet/ állami szolgálatban volt,/mint ipariskolai szaktanár a IX és VIII.áll.fizetési oszt.-ban/utána 1912.szeptember 1. a szföv.tanácsi meghivással pályázaton kivül a középisk.V/a.4.fiz.fokozatban az iparrajziskolánál alkalmazta, ahol mai napig szolgálatot teljesit. Törv.hites szakértő 193o óta.

Tanulmányai: Képzőművészeti Főiskola,Hollóssy iskola nagybánya,Mühlhausen,Elsassban és Páris stb.

Tizenkét izben külföldi tanulmányutak: Ausztria,Németország,Franciaország,Anglia és Olaszország,Belgium stb.

Fenti müködése keretében az Országos Képzőművészeti Főiskola növendékeit a mai napig az Iparrajziskola mühelygyakorlatainál tanitotta.

Az Országos Magyar Képzőművészeti és Irodalmi tanácsnak 1941-ig kinevezett tagja volt.

Festőművészeti müködései: 19o3 óta bel- és külföldi kiállitásokon kiállitó művész, tájkép, arckép és dekorativ festményekkel.

Iparművészeti müködése: lakberendezés,kiállitási installációk,textil, kerámia,ötvös és grafika terén 19o2 óta a bel- és külföldi kiállitásokon,szakfolyóiratokban reprodukciókkal és szakcikkekkel.

Külföldi kiállitásokon résztvett: Páris,London,Milano,Velence,Barcelona, Fiume,Nürnberg,Varsó,Stockholm,Genua stb.

Művészi kiállitási kitüntetései: Kultuszminiszteri dicsérő elismervény, 1911 és 1933-ban; a Kultuszminiszter által adományozott állami ezüstérem 1928-ban; a Nemzeti Salon ezüstérme /festményért/ 1931-ben,Paál László Társaság festészeti dija 1922-ben, Milánoi kiállitás 19o8-ban, aranyérem és dicsérő elismerés, Páris 19o6 a Salon l'Automne Sociétair tagsága, Páris 1937 világkiállitás és művészeti aranyérem, 1935.Orsz.Magyar Iparművészeti Társulat 5o éves jubileumi kiállitás társulat aranyérme.

Kollektiv kiállitások: 1911-ben Könyves Kálmán,1918-ban Nemzeti Salon, 193o-ban a Fészek Klubban.

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat választmányi,igazgatósági tagja,kiállitási bizottságának v. elnöke; a Magyar Iparművészek Testületének alelnöke, a Képzőművészek Országos Szövetségének festészeti előadója, a Paál László Társaság művésztanács tagja,a MIOE tiszt.tagja, a Nemzeti Salon választm.tagja stb.

A magyar szőnyegtervezés és textiltervezés uttörő munkása, 19o5-ben I dijat nyert az OMIT szőnyegtervpályázatán,19o6-ban az első textilszakosztályt és mintarajzolótanfolyamot megszervezte az Iparrajziskolában,továbbá népmüvészeti,keletiszőnyegek és történelmi textiliák előadó szakértője.

4

kezdte meg. Ezután a Felsőmagyarországi Bánya- és Kohómü Rt.-nál dolgozott bányamérnöki minőségben. Időközben a Földtani Intézetnél, mint geológus müködött, ahonnan visszatért főmérnöki rangban a Felsőmagyarországi Bánya- és Kohomü Rt.-hoz. Nevezett vállalatnál: Alváca (Hunyadmegye), Óradna (Beszterce-Naszódmegye), Borsa (Máramarosmegye) bányáinál, mint vezető volt beosztva, hat éve pedig Budapesten, minti központi müszaki igazgató müködik. A nemes Gulácsi Bazalt Rt.-nak, a Societé Anonyme Des Minnes de Cuivres (Liege) igazgatósági tagja. Számos szakcikke és értekezése jelent meg hazai és külföldi szaklapokban. Rendes tagja a Mérnöki Kamarának és a Bányászati és Kohászati Egyesületnek.

Lacsny Árpád *(falkusfalvi)*, okl. gépészmérnök, Máv. felügyelő. Született Viktortanyán, 1885-ben. Középiskolai tanulmányait Sátoraljaujhelyen végezte, majd a kir. József

müegyetemen 1906-ban gépészmérnöki oklevelet szerzett. Még tanulmányainak folytatása idején a Heller és Herz gépgyár alkalmazásában állott, amelynek ma is főkonstruktőrje. 1909-ben lépett a MÁV szolgálatába és előbb a vontatási osztályon, majd a Józsefvárosi pályaudvaron volt beosztva és itt tette le az előirt szakvizsgákat. Utóbb az északi főmühely kocsiosztályára került és innen helyezték át a MÁV gépkocsiüzemhez és a főnöki teendőkkel bizták meg, amelyeket ma is főmérnöki rangban teljesit. A motoros járművekkel és kapcsolatos müszaki kérdésekkel foglalkozó számos cikke jelent meg különböző szaklapokban.

Laczkó Antal dr., ügyvéd. Született Marosvásárhelyen, 1890-ben. Középiskoláit a marosvásárhelyi főgimnáziumban, jogi tanulmányait részben Kolozsváron, részben Budapesten végezte, jogi doktorátusát Budapesten, 1918-ban szerezte meg. Ügyvédi oklevelét 1924-ben, Budapesten nyerte el és ugyanebben az évben be is jegyeztetett a budapesti Ügyvédi Kamarába. 1915. év elején bevonult a budapesti I. honvédtüzérezredhez és az olasz, orosz és román frontokon volt. Tizenöt hónapi frontszolgálat után, mint tartalékos tüzérhadnagy szerelt le. 1919 második felében a legitimista mozgalmak megindításának egyik kezdeményezője és a Magyar Királyság Pártjának egyik megalapitója s egyben a pártnak főtitkára volt. 1922-ben a Nemzeti Hitelintézet budapesti központjának lett főtisztviselője, majd 1924-ben megnyitotta önálló irodáját és azóta ügyvédi gyakorlatot folytat, főképpen kereskedelmi és magánjogi ügyekkel foglalkozik. Beutazta egész Európát és Észak-Afrikát, német, francia és angol nyelven beszél. Különböző napilapokban és folyóiratokban számos jogi és publicisztikai értekezése jelent meg. Több társadalmi egyesület tagja. Néhány kereskedelmi és ipari vállalatnak ügyésze.

P. Ladányi László, az egri Minoriták házfőnöke. Középiskoláit a váci piaristák főgimnáziumában, főiskolai tanulmányait a római kollégiumban végezte. Ezután 1927-től 1929-ig Assisiben, majd 1930-ig Nyirbátoron müködött. 1931-ben a nagybányai teológián tanitott és még ugyanebben az évben a Minoriták egri rendházának főnöke lett.

Láhny Mihály. Született a torontálmegyei Biléd községben, 1880-ban. Kereskedelmi tanulmányainak befejezése után több hazai és külföldi cégnél szerezte meg gyakorlati

szaktudását. Stájerországban hosszabb tanulmányutat tett. 1908-ban Esztergomban üzletet nyitott és ez csakhamar a város határain tul is jóhirnévre tett szert. A háboruban a 14. honvédgyalogezred kötelékében az orosz fronton teljesitett tüzvonalbeli szolgálatot. 1916-ban sebesülése és betegsége miatt mint 100 százalékos rokkant leszerelt, majd ujból üzletének vezetését vette át. Hosszabb ideig helyet foglalt Esztergom szab. kir. város képviselőtestületében és Esztergom-Komárom egyesitett megyék törvényhatósági bizottságában. Már a háboru előtti időben eredményes munkásságot fejtett ki az egyházi élet terén. Több templom épitéséhez járult hozzá jelentékenyebb összeggel, a Szent Anna-templom részére 1925-ben két gyönyörü nagy harangot adományozott, annak vasállványaival együtt. A pápa ugy L.-t, mint nejét a Pro Ecclesia Et Pontifice érdemkereszttel tüntette ki. A Nemzeti Hitelintézet megalapozásában jelentős szerepet vitt és hat évig az intézet választmányának elnöki székét is betöltötte. 1925-ben kiujult háborus betegsége miatt üzletétől visszavonult, majd Budapestre költözött.

Lakatos Arthur, festőművész és iparművésztanár. Született Wienben, 1880-ban. Középiskoláit Budapesten a Barcsay-utcai gimnáziumban végezte. A Képzőművészeti Főiskolán tanári oklevelet nyert, amelynek megszerzése után Münchenben a Hollósy-iskolában, később pedig Párisban, majd Nagybányán folytatott művészeti tanulmányokat. Mint kiállító művész 1903 óta szerepel a Műcsarnok és a Nemzeti Szalón tárlatain, valamint a külföldi kiállításokon. Kiváló tájkép-, arckép- és dekorativ festő. 1906-ban aranyérmet nyert Milánóban, 1911-ben megkapta a magyar állami iparművészeti érmet, 1931-ben a Nemzeti Szalón ezüst érmét, 1922-ben a Paál László Társaság festészeti díját. Tagja az Országos Képzőművészeti Tanácsnak, a Nemzeti Szalón választmányi tagja, a Paál László Társaság Művésztanács tagja, a párisi Salon d'Automne-nak választott törzstagja. Mint iparművész és a fővárosi iparrajziskola textilosztály vezetője, ugy a maga, mint az iskola munkáival 1906 óta résztvett a Barcelonában, Monzában, Fiumében, Stockholmban, Nürnbergben rendezett kiállításokon. Több kollektivkiállítást is rendezett, igy: 1911-ben a Könyves Kálmán, 1918-ban a Nemzeti Szalónban és 1930-ban a Fészek Clubban. Hazája iránti kötelességének mint az 1. honvéd gyalogezred tartalékos főhadnagya tett eleget; a szerbiai hadjárat folyamán szerb hadifogságba esett és Albánián és Valonán keresztül olasz hadifogolytáborokba került, először Elba szigetére, majd Asina szigetére. Hadifogsága alatt a hadifoglyok életéről készült képeit 1918-ban történt szabadulása után a Nemzeti Szalónban állitotta ki. Tulajdonosa a Signum Laudisnak, a hadiékitményekkel és kardokkal, a Károly-csapatkeresztnek és a háborus emlékéremnek.

Lakatos Gedeon dr., székesfővárosi felsőkereskedelmi iskolai tanár, vegyész, okl. közép- és felsőkereskedelmi tanár, okl. gazda. Született 1879 május 11-én, Velencén. Középiskolai tanulmányait a székesfehérvári főreáliskolában, egyetemi tanulmányait a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetemen végezte. Mint II-od éves tanárjelölt a vegytanból irás és szóbeli verseny-vizsgálat alapján állami évi 600 aranykorona ösztöndijat nyert, melyet doktori évére is megkapott. Doktorátust a kémiából 1908-ban tett. Vegyészdoktori értekezésének cime: „Néhány ujabb phtalimid származékok", mellyel pályadijat is nyert. 1905—1908-ig dr. Fabinyi Rudolf kolozsvári egyetemi tanár mellett

mint vegyészgyakornok működött és egyben kémiai ismereteinek kimélyitése céljából felsőbb mathematikai és fizikai tanulmányokat is végzett. 1908—1912-ig a keszthelyi, majd a kolozsvári m. kir. gazdasági akadémiák vegytani tanszékénél működött mint tanársegéd, ahol gazdasági oklevél megszerzésével kapcsolatosan kémiai laboratóriumi munkásságot is fejtett ki, amelyeknek eredményei a Kisérletügyi Közlemények 1909. és 1912. évfolyamaiban jelentek meg „Adatok a keszthelyi piaci tejfölök összetételéhez" és „Néhány erdélyi tejtermék vegyi összetétele" cimmel. Ezeken kivül petrografiai, mikroszkópiumi és vegyi analiziseket is végzett, melyeknek eredményeit „Székesfehérvár-Velence eruptivus tömegének ismertetése a helyszinén és a laboratóriumban végzett vizsgálatok alapján" cimmel foglalt össze. 1914—16. években a Budapesti Országos Birósági Vegyészeti Intézetnél mint országos birósági segédvegyész működött és bünügyi mikroszkópiumi és kémiai vizsgálatokat végzett. Mint tanár működött tanitóképző intézeteknél, Modorban és Csurgón, az esztergomi főreáliskolánál, valamint 1916. évtől a szolnoki, szegedi felsőkereskedelmi iskoláknál. 1923. évtől a Budapest székesfővárosi Hunfalvy János felső kereskedelmi iskolánál működik mint vegyésztanár.

Lakatos Gyula dr., orsz. képviselő. Született Budapesten, 1885 március 6-án. Gimnáziumi tanulmányait Budapesten, Berlinben, Párisban és Angliában végezte. 1908-ban sub auspiciis regis avattatott jogtudományi doktorrá, 1910. év óta ügyvédi gyakorlatot folytat. Több jogi munka szerzője és kiterjedt publicisztikai tevékenységet fejt ki. 1917-ben időközi választáson Miskolc város képviselője lett. A forradalom alatt és után a szélsőséges irányzatokkal szembenálló és Heinrich Ferenc vezetése alatt működő polgári párt egyik vezető személyisége volt. Kiterjedt ügyvédi tevékenységén kivül a legutóbbi években fontos külpolitikai megbizásokat nyert a kormánytól, részben a Népszövetségnél, részben az utódállamokkal szemben fennálló vitás ügyeink elintézésére alakult, Párisban székelő nemzetközi választott biróságok előtt. Ő képviselte azokat a magyar földbirtokosokat, akiknek földjét a románok birtokreform ürügye alatt minden kártérités nélkül elvették. Az 1926. évi országgyülési választások során Nagyszentmiklóson lépett fel egységespárti programmal. A képviselőház elmult ciklusában nagyobb igazságügyi és külügyi törvényjavaslatok előadója volt, többek közt a valórizációs törvényé is. 1928 óta a külügyi tárca állandó előadója. Előadói beszédei és felszólalásai mindig általános figyelmet és elismerést keltettek. Nemcsak külpolitikai, de pénzügyi és gazdaságpolitikai téren is a kép-

MDK

Lakatos Artur

St.Etienne du Mont, Paris. Rajz.

Műcsarnok, 1912. tav.kiáll. 7o.l.

MDK

Lakatos Artur

Vámház télen, pasztell

Ősz a Luxemburg kertjében, pasztell

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Lakatos Artur

[illegible]

h. b. Párisi levél.
Magar Iparművészet
1908. 297. l.

A párisi Salon d'Automne-ban bőrmozaikokat és bőrfestési munkákat állitott ki 1908 oktoberben.

Lakatos Artúr

Az 1913-ban létrejött Budapesti Textil-
művészeti Műhely fönnmaradása Kozma Lajos, Lakatos
Artúr, Románné G. Klára. Itt dolgozik később Örkényi
István, Menyhért Miklós, Gara Arnold is.

Kóós Judith: Kozma Lajos munkássága Bp. Akadémiai 1975

105. old.

M. D. K.

LAKATOS Artúr festő

A Baross-kávéház törzsasztalának tagja (1907)

Kárpáti Aurél: Emlékezés a „balszil-fogóra"

Magyar Nemzet 1961. márc. 5. 8. l

Lakatos Artúr

Szablya Frischauf Ferenc és tanítványai
Ziállításának (Philantia Váci u. helyisége
1906/ belső berendezés - tervezője

FülepLajos:A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp.Magvető 1974

170.old.

Lakatos Artur

Lakatos Artur és társai közreműködésével érte el a Torontál megyei Hánipanin műhely a sikerett. 1899-ben itthon, majd Párizsban, Torinóban, St. Louisban a világkiállításokon.

Keserü Katalin: Müvésztelepek, csoportosulások.
Müvészet, 1975. december - 10. oldal.

Lakatos Artur

Lakatos Artur nem eleleniózi szö-
nyegei mesekkel ellő lágyan ívelő
hajladozó szimfoltokból épült, mely-
ben harmonikusan illeszkednek a
megformált mesealakok.

.eserü Katalin: Müvésztelepek, csoportosulások.
üvészet, 1975.december - 10.oldal.

Lakatos Artur

Lakatos Artur-levert a Torontálmegyei Szőnyegipar RT felhasználta csomozott szőnyegek készítéséhez is.

Keserü Katalin: Müvésztelepek, csoportosulások.
Müvészet, 1975. december - 10.oldal.

Lakatos Artur

Az "Iparmüvészeti kiállitás"-ról Margitay Ernő részletes leirást ad minden müvész munkájáról, méltatva, ill. birálva a résztvevőket:
Nádler Róbert, Pálinkás Béla, Jánszky Béla, Menyhért Miklós, Faragó Ödön, Fehérkuti és Dósa, Mérő jenő, Majoros Károly, Lakatos Artur, Fischof Jenő, Rauscher Lujza.

Lakatos Artur és Fischof Jenő nevét együtt emliti meg a kritika, s kiemeli a tárlaton bemutatott elsőrangu bőrmunkáikat.

ÉLET, Bp. 1909. május 2. I. évf. 18. sz. 591-592. lap.

mdk

Lakatos Artur festő, iparművész

Napoleon az asperni ütközetben 1809. – 100 mt nagys. művészi körkép. Bp. é. n. 87x58 cm. Piros kék és szürke sznek. Balról Napoleon, jóbbrol az asperni ütközet.

Az. O. Sz. K. Grafikai Plakátjai Bp 1961

45. l

Lakatos Artur festőművész

Népszava XXXV.évf.1907 máj.16.
116 sz. 6 lap.

Gaugin társai.

MDK

Lakatos Artur

Csomózott szőnyeg. Tervezte: Lakatos Artur.
Repr.

Magyar Iparművészet, 1908. 357.lap

LAKATOS Artur (1880-1968) festő, rajztanár

tervezte a Vármegyeháza üvegablakit 1931

MENDÖL Zsuzsanna: Épületekhez kapcsolódó diszitő üvegmunkák Pécsett. - A Janus Pannonius Muzeum Évkönyve, 35. 1990 (1991) 224.p. és ill.

LAKATOS ARTUR ~~tervezte~~

tervezte a Rákóczi u.33.ban található Sopiane sörözö
betrendezését és üvegablakait 1944. kivtelező Johan Hugó

MENDÖL Zsuzsanna: Épületekhez kapcsolódó diszitő üvegmunkák Pécsett. - A Janus Pannonius Muzeum Évkönyve, 35. 1990 (1991) 229-23o.p. ésill.

MDK

Lakatos Artur tanár

Az Országos Magyar Iparmüvészeti Társulat abroszok, asztalkendők és törülközők mintáira kiirt pályázatán, pályamunkáját megvásárolták.

Magyar Iparmüvészet 1911. 104.o.

MDK

Lakatos Artur

Szövött faliszőnyeg. Tervezte: Lakatos Artur. Készitette: Koválszky Sarolta. Repr.
Szövött faliszőnyeg. Terv: Lakatos Artur. Készitette Koválszky Sarolta. Repr.

Magyar Iparművészet, 1906. 102-103.lap

MNK

Lakatos Artur iparm.

táskák, tárcák, mappák terve

Tavaszi kiáll. Magyar Iparművészet, 1909. 115 l.

MAGYAR IPARMŰVESZET
1933. 23. 6.

: Garçonszoba. Tervezte Deveceska Ferenc. Lent balra:
: Batik terítő. Tervezte Lakatos Artúr. — Aus der Weih-
Oben: Garçonzimmer. Entwurf: Franz Deveceska. — Unten
. Unten rechts: Batikdecke. Entwurf: Arthur Lakatos. —
Applied Art. Above: Bachelor's room. Designed by F. De-
y. Right below: Table-cloth. Designed by A. Lakatos.

4° 23

A Székesfővárosi Iparrajz-
iskola karácsonyi kiállításáról

A Tamás-galéria kiállításából. Horváth János díszlettervei. |
Terv a Parasztbecsület díszletezéséhez. — Aus der Ausstellun
Oben zur «Tragödie des Menschen» für Freilichtbühne. Unt
Sceneries designed by J. Horváth. Above: Scenery of «Tr

Lakatos Artur

1910 karácsonykor a
Könyves Kálmánban
rendezett kiállítás ánel
katalogusát lásd
könyvtáramban.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Lakatos Artur

LAKATOS ARTURNAK két csomózott szőnyegét mutatjuk be e füzetünkben, melyek az 1923. évi monzai nemzetközi iparművészeti kiállításon a Turán szőnyegműhely aranyéremmel kitüntetett csoportjában szerepeltek és ott pompás színhatásukkal és eredeti egyéni rajzukkal méltó feltűnést keltettek. *Lakatos Artur* tanár a székesfővárosi iparrajziskola textilszakosztályának vezetője és e hatáskörében a textilművészet sokféle ágazatában működő sok jeles tervezőt és szakbeli munkást nevelt a hazai iparművészetnek. Emellett a lakásberendezés, a dekoratív festészet és a kerámiai díszítés terén is szép sikereket ért el, amiről alkotásainak az e folyóiratunkban régebben megjelent ábrázolatai és a kiállításokon bemutatott munkái is tanuskodnak.

Magyar Iparművészet

1924. 9.5.

gatta az Iparművészeti Társulat [illegible] alkalommal nagy elismeréssel nyilatkozott különösen a magyar ötvösség, textilművészet és kerámia magas fejlettségéről. A miniszter megállapította, hogy a kiállításon látható ötvöstárgyak úgy művészi formájuk, mint kifogástalan kidolgozásuk miatt magasan felette állnak a sportversenyek és állatkiállítások alkalmával tisztelettéjjakul kiosztásra kerülő, rendszerint gyári úton készült szokványos ötvösmunkáknál és megígérte, hogy [illegible] tárni ötvösművészetünk komoly alkotásainak felkarolása érdekében. Mint értesülünk a miniszter már közvetlenül látogatása után tehesítette is ígéretét és felhívta az illetékes köröket, hogy az ötvösművészet körébe tartozó jutalomtárgyaikat elsősorban az érdemes hazai ötvösmesterek alkotásai [illegible]

Lakatos Artur.

Müveiből kiállitást rendezett a Nemzeti Szalon 1918-ban.

Bende J:

A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Lakatos Artur

gyógyt. kiáll.

a Könyves Kálmán-

ban

1911.2

1161.

1091.

Lakatos Artur festőművesi

1880-ban szül. Bécsben. ~~A bp.-i~~ A bp.-i Képz. Főisk. jást, majd Münchenben Hollósy Simonnál, Nagybányán és Párisban tanult. Érdeklődése Párisban az ipermüvének felé terelődött, lerverett bútorokat, kiállítási pavillonokat, gobelineket, szöngegerd s. gyűjt. Ziáll. volt Bp. 1918-ban, 1930 és 1960-ban. (fost.)

Szárados uti művésztelep kiállítása. A rat. összeállítás Gap Erzsébet, Elischer Brigitta

Bp. 1965

19.

Lakatos Artur

Pécsi Tulváros 1927. O.v. 50x70 cm. J.b.l.: Lakatos Artur 1927. A mův. tul.

Cinkotai Nagitce 1930. O.v. 43x63 cm. J.j.l.: Lakatos A. A mův. tul.

Pécsi látrep 1933. O.v. 60x80 cm. J.b.l.: Lakatos Artur 1933. A mův. tul.

Szárados utí művésztelep kiállítása, kat. ösmeátl. Csap Erzsébet, Elischer Brigitta. Bp. 1965.

62.

Lakatos Artur

Csomózott szőnyeg 1929. Gyapjú,
90×170 cm. A műv. tul.

Csomózott szőnyeg 1933. Gyapjú,
100×215 cm. A műv. tul.

Százados uti művéntelep kiállítása.
kat. összeáll. Csap Erzsébet, Elischer
Brigitta, Bp. 1965.

69

Lakatos Artúr

munatársa volt Kozma Lajosnak a Szabadság tér 15. sz. a. „Budapesti Műtelgben.

Berze László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest 1973. 1335 l

174 l

Lakatos Artur

a gödöllői szőnyegszövő üzemben dolgozott, miután az iskola az Iparművészeti Főiskolához csatlakozott.

Forrás 1977/lc-86
Keserű Katalin: A gödöllői művésztelep és a népművészet

figurális feladatok foglalkoztatják, általában ritkán állít ki, pedig munkái rászolgálnak a nagyobb figyelemre. Tuszkay Márton a háború előtt ötletes plakátjaival tünt fel, a háború alatt katonai szolgálatot teljesített, kollekciója egy része volt az olasz fronton készített grafikai feljegyzéseinek. Gyöngyöshalászi Takách Béla ekzotikus keleti motivumokat rögzített meg akvarelljein s olajtestményein. A katalógusba irt rövid életrajz megemlíti, hogy Takách közel tíz esztendeig foglalkozott New-Yorkban festéssel, iparművészet és belső dekorációval, hosszú ideig dolgozva Louis C. Tiffany műtermében.

Az Ernst-Muzeum szeptember 8-án nyitotta meg szezonját, Rudnay Gyula és Pásztor János gyüjteményes kiállításával, Rudnay Gyula a Műcsarnok egy-egy háborús tárlatán, mindig azok közé tartozott, akiket számon kellett tartani. Amit kiállított, azzal megállította s foglalkoztatta a hozzáértőket. Mostani bemutatkozása azonban művészi eseményszámba ment. Akik eddig figyelemmel kisérték útját s elmondhatták, hogy ismerik, konstatálniok kellett, hogy nagyon is töredékesen ismerik. A maga teljességében egy új művész bontakozott elő az Ernst-Muzeum kiállításán, a festői impetus-nak, a piktori ösztönnek oly magával ragadó melegével és szuverén készségével, amely nem csoda, hogy a kritikát s a közönséget egyaránt meglepte. Erre legfeljebb csak azok voltak elkészülve, akik Rudnayról régtől kezdve tudták, hogy mit ér s mi várható tőle. Ilyenek azonban igazán kevesen voltak, mert hisz' Rudnay elrejtőző ember volt, a budapesti festőasztalok a kávéházban, a művésztársaságok nem számlálhatták tagjaik közé, egész alakja maga a személyi igénytelenség, a hangosságot, a törtetés erőszakát messze elkerülő lopva járás. Igaz, hogy ami az igénytelenséget illeti, ehhez az élet szoktatta, amely hosszú időn át minden volt hozzá, csak kegyes nem, csak mosolygó és bőkezű nem. Küzködő ember

rossz helyzetben is voltam. De túltettem magamat akkor, ha dolgozhattam. 1918. tavasz kezdetén, mint csererokkant hazatértem és hála az olasz határrendőrség előzékeny vizsgálatainak, sikerült képeimet hazahozni. Egyharmada az ott festett dolgoknak bajtársaimnál maradt, vagy azok családjaihoz jutott, különösen az arcképek, amelyek fényképek hijján keresett emléktárgyai voltak fogolybajtársaimnak». Lakatos hatvanöt fogságban készített munkát mutatott be, amelyek közt találtunk stilizált tájképeket, pointilista előadással festett dolgokat, de a legtöbb naturalista jellemű munka volt. A képekről, motivumaik alapján könnyen le lehetett olvasni, hogy a festőt három év alatt messze vitte sorsa, a háború sötét és kegyetlen élményét azonban csak egy kis kép éreztette, amely albán havasokon átvánszorgó magyar hadifoglyok szomorú menetét ábrázolta.

Az idei szezon oly korán kezdődött, amire a kiállítások krónikájában még nem volt példa. Elsőnek a Nemzeti Szalón jelentkezett, hogy megkezdje programmjának lebonyolítását, amely mult szeptemberi tevékenységénél még élénkebbnek igérkezik, Augusztus 30-án nyilt meg csoportkiállítása Löschinger Hugó hagyatékából, Joachim Ferenc, Királyfalvi Károly, Páldy Zoltán, Takách Béla és Tuszkay Márton gyűjteményeiből.

Egy csomó vázlat és olajfestmény volt Löschinger Hugó hagyatéka, akiben kettős törekvésű festő élt: egyfelől nagy kompozíciótervek foglalkoztatták, s másfelől naturalista studiumokkal jónevű állatfestővé küzdötte magát. Az az anyag, amely utána maradt fejlődésmenetének jókora darabját illusztrálta. Voltak oly képek, amelyek alig jelentettek többet, egy nagyon is modellhez tapadó piktura erőtlen tapogatódzásainál, a halála előtti évekből eredő művek viszont egy frissebb és biztosabb festői kéz, összefoglalóbb látás, közvetlenebb előadás eredményeit őrzik. Joachim Ferenc albániai tájképeket és figurális dolgokat állitott ki, Királyfalvi (Kraft) Károly akadémikus felfogásra valló arcképeket. Páldy Zoltánt különösképen

Lazarevics őrnagy nekünk. Belgrádból, Sofiából, Salonikiből hozatott. A legtöbb festéket azonban sajátkezüleg kellett porfestékből előállítani. 1915 októberben, mikor a szerbekre nézve oly végzetes offenziva megkezdődött, mindnyájunkat, vagy 600 tisztet, kilakoltattak és gyalog elindítottak Szerbia-Albánián át Valonába. Az út 2 hónapig tartott, havas hegyeken, folyókon híd nélkül, az albán mocsarakon át, tifusz, kolera járványok közepette, hiányos élelmezés és podgyász nélkül tettük meg. Képeimet lefejtettem, tekercsbe csavartam és így sikerült legnagyobbrészt magammal hoznom. Igaz, hogy egyebet nem vittem a holmimból. Olaszországban azután két évig voltam még három helyen. Elba szigetén, hol Napoleon egykori internálási helyén voltam elhelyezve, Asinara szigetén (Sardinia északi partján) és Nocera-Umbra-Bagniban, egy kis fürdőhelyen, Perugia vidékén, Középolaszországban. Olaszországban anyaghoz könnyebben jutottam és festhettem amennyire az elhelyezésünk megengedte az őrségvonalon belül, de kijárásról szó sem volt soha. Azonban a véletlen szerencse úgy kedvezett, hogy a táboron belül annyi festői témám akadt, hogy időmet eltölthettem vele és a fogság morális depressiói alul akkor amikor dolgoztam, megszabadultam. Asinarán és Nocerán különösen segítségemre volt az anyagok beszerzésében Carlo Petrucci olasz festő, a hozzánk beosztott őrség tisztje, kit általában korrekt, kifogástalan viselkedéséért ki kell emelnem.

Olaszországban sokat köszönhettem kollegáimnak, (legnagyobbrészt osztrák tisztek voltak, mert német csoporthoz jutottunk, ahol 28-an voltunk magyarok), kik érdeklődésükkel a munkakedvemet sokszor ujraélesztették. A fogságban való munka ugyanis nem volt könnyű.

A környezet állandóan ugyanegy volt, művészi verseny, új impressziók nem serkentették az embert. Soha nem voltam biztos abban, hogy nem veszik-e el dolgaimat, ahogy fényképező készülékeinket és fényképeinket egy félévi engedélyezés után el is vették. Szabad akaratunktól megfosztva olykor bizony igen

a commedia dell Arte színészeit, s egy sorozat metszete a harmincéves háború kegyetlen világának tükörképe («Misères et les malheures de la guerre»). A kiállítás Callot-ot befolyásoló két mesternek Philippe Thomassin és Antonio Tempestanak, valamint Giulio Parigi és Remigo Cantagallina, Jacques Bellange nehány lapját, Stefano della Bella-nak pedig egész kollekcióját mutatta be, aki a művész követői közül a legjelentékenyebb, tudásban közel jár mesteréhez.

Lakatos Artur gyűjteményes kiállítása junius 10-én nyílt meg a Nemzeti Szalonban. Lakatos a háborút megelőző években főleg iparművészeti téren szerzett ismert és érdemes nevet. Festői tevékenysége háttérben maradt. Most a közönség mint festőt részletesen, mai képességeinek megfelelően ismerhette meg. Azok a körülmények azonban, amelyek közt Lakatos festői képességeit foglalkoztathatta, korántsem voltak kedvezőek, irigylésre méltóak és festésre ingerlők. Képei messzi idegenből jöttek, távol hazájától, ahol Lakatos fogolytársaival egyetemben rab-kenyeret fogyasztva reménykedett a hazatérés percében, amely már-már egyedül tartotta fenn benne az életenergiát. Idáig ez volt az első kiállítás, amelyet hadifogságból hazatért magyar tiszt rendezett fogságban készült műveiből.

A kiállítás katalógusának előszavában írja Lakatos: «A szerb harctéren 1914 december 13-án Ripanjenál hátvédütközetben estem fogságba. Nisben internáltak a szerb tiszti gyűjtő fogolytáborba, hol egy évet töltöttem különféle viszontagságok között. Eleinte rossz dolgom volt, hetvenen voltunk együtt egy hodályban, — de aztán a szerb parancsnokság közegei figyelmesek lettek rám és több más művészi foglalkozással bíró pajtásommal egy szobát adtak hetünknek (3 festő, 2 építész, 2 szobrász), hol annyi hely volt, hogy foglalkozhattunk a nekünk való munkákkal, festhettünk, rajzolhattunk, mintázhattunk. Volt olyan idő is — igaz csak hat hétig tartott — hogy az őrség kísérete mellett kijárhattunk a városba festeni utcarészleteket. Közben kollegákat festettem és a közös szórakozás céljából rendezett szinielőadásokhoz is mint díszletfestő, plakátrajzoló hozzájárultam. Festéket, anyagot a szerb parancsnok, Popovics és

Művészet 1918.

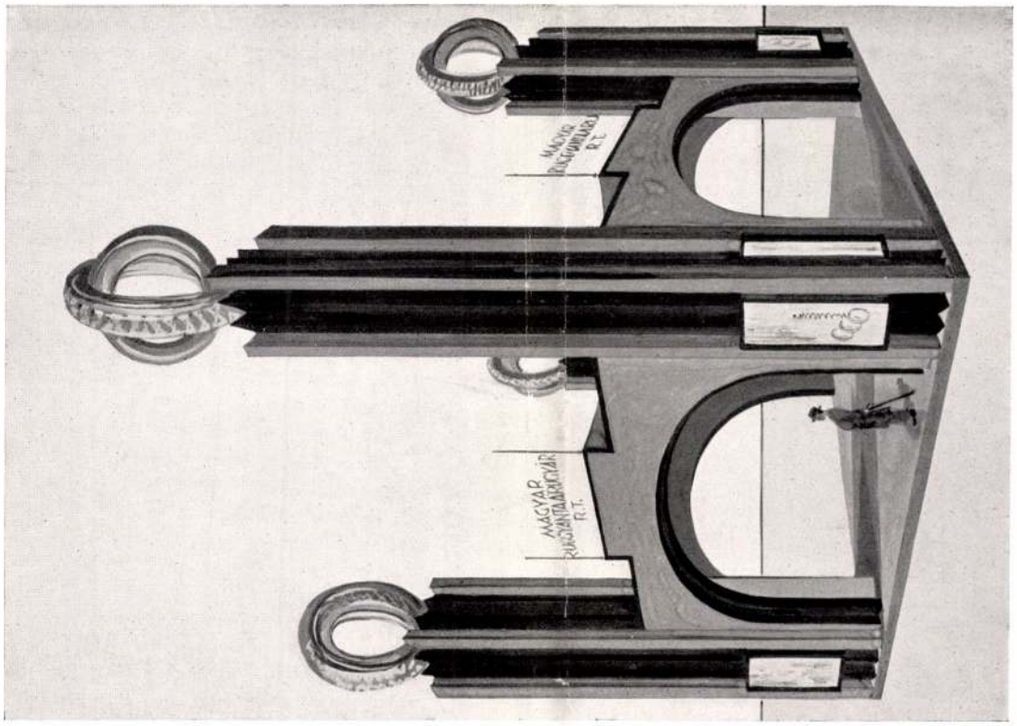

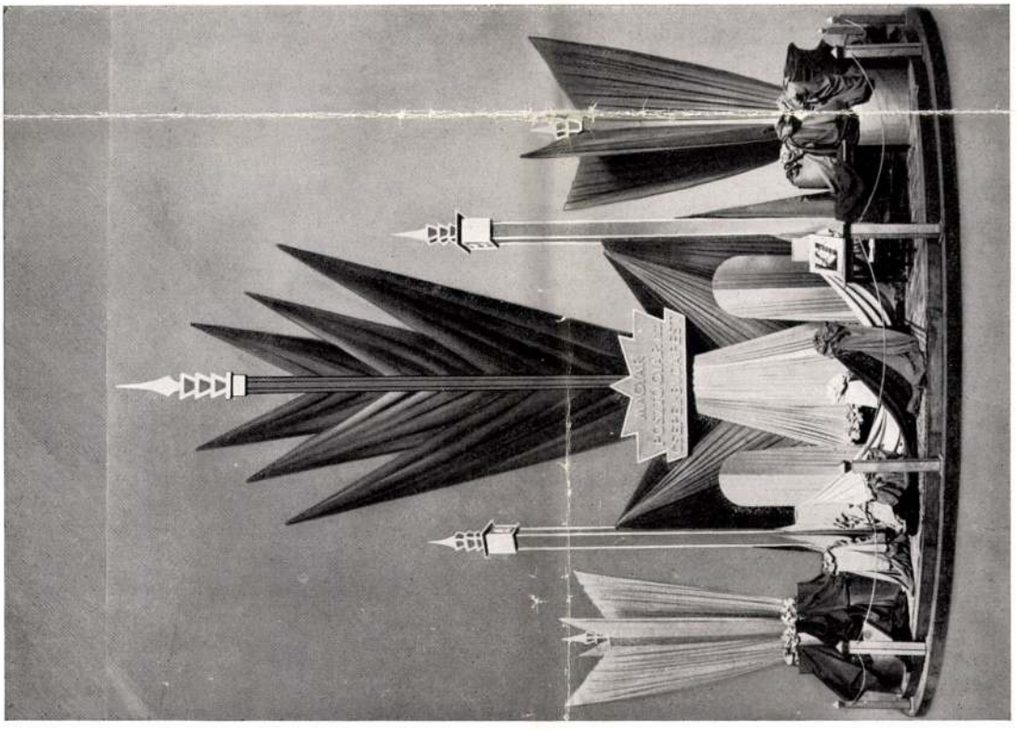

Lakatos Artúr tanár reklámépületei.

Reklamebauten von Professor Artur Lakatos. Reclam buildings, designed by Prof. A. Lakatos.

Magyar Iparművészet
1931

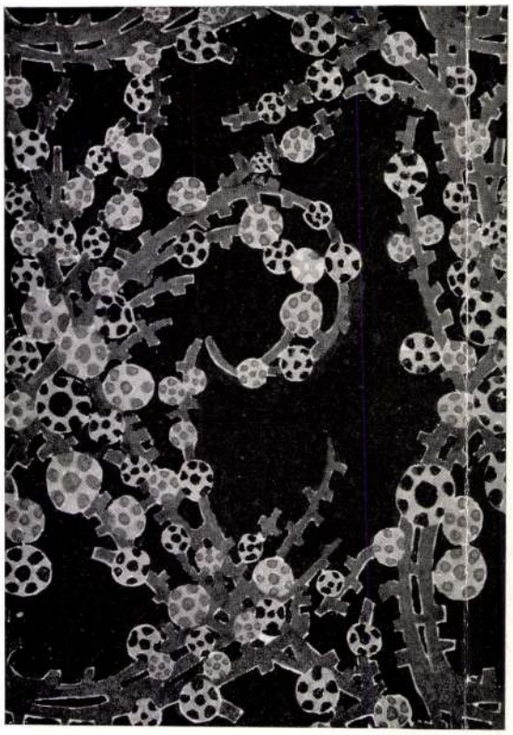

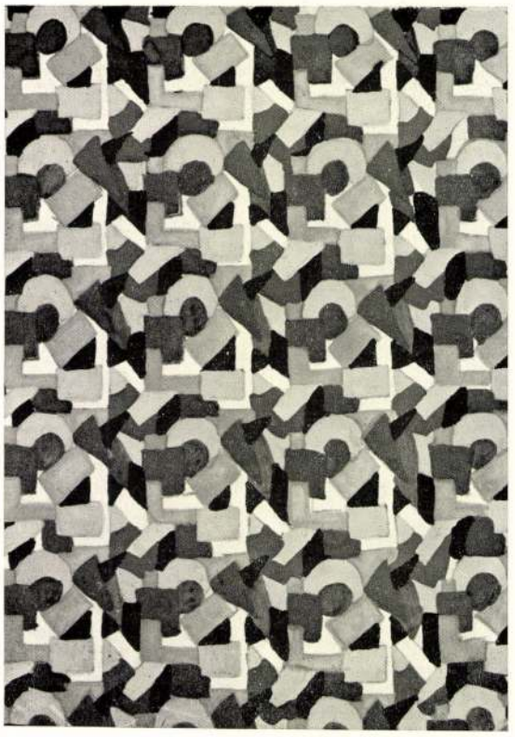

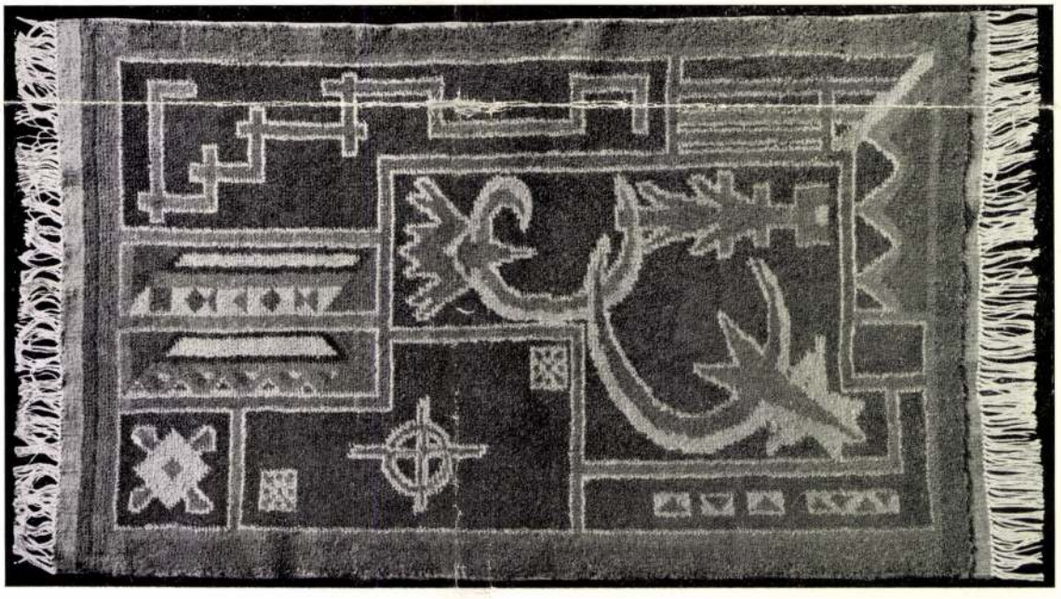

Lakatos Artúr tanár munkai. Fent: Szövetminták. Lent: Csomózott modern szőnyeg. Készült a Székesfővárosi Iparrajziskola textilműhelyében. — Arbeiten des Prof. Artur Lakatos. Oben: Textilmuster. Unten: Teppich. Verfertigt in der Teppichweberei der Industriezeichnenschule der Haupt- und Residenzstadt. — Above: Texteels, designed by Prof. A. Lakatos. Below: Rug, designed by Prof. A. Lakatos, executed by the Municipal Industrial Drawing School, Budapest.

Lakatos Artur MDK

Gödöllői lányok, vizf.

Mücsarnok 1919. Hadviselt müvészek kiáll.

MDK

Lakatos Artur

Gödöllői lányok, vizf.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc.
22 l.

magával. Megszereti, elválhatatlan kis pajtását látja benne, aki minden, de minden kérdésre meg tud felelni, a mely az ilyen kis emberkét érdekelhet. Mert ez az igénytelen kis tankönyvecske, mely alig néhány sousba kerül csupán, valóságos tárháza a tudnivalóknak. Nemcsak tartalmában, de didaktikai összeállításában is valóságos kis remekmű. Lesz alkalmunk e kis tankönyveket más alkalommal bemutatni, most csak azt akarom kiemelni, hogy e tankönyvek első fejezete mindig az állampolgár kötelességeinek és jogainak ismertetésével kezdődnek. Néhány bevezető tanítás után, mely a családi életnek, a szülők és gyermekek egymáshoz való viszonyának fejtegetésére van szentelve, a tanuló rövid vonásokban megismerkedik honpolgári kötelességeivel. Ez a kedves kis tankönyv jutott eszembe, amikor kezembe került *a porosz nép állampolgári nevelésére alakult egyesület* pályázati hirdetése. Ebben ugyanis a választmány, mely a Németbirodalom elsőrangú pedagogusaiból van megalakítva, a német ifjúság állampolgári nevelésének miként jére nézve óhajt *elméleti* és *gyakorlati* tanulmányokat beszerezni.

Az ifjúság állampolgári nevelésének előmozdítása szempontjából, mondja a hirdetmény, fontos, hogy végre megoldást nyerjen az elméleti kérdés, hogy az egyes iskolanemekben mily mértékben lehetséges azt megvalósítani. Fontos továbbá, hogy a gyakorlati tanítás céljára már most is megkíséreljük a megfelelő könyvek megírását.

Ehhez képest a választmány kettős pályázatot hirdet: egyet az *elméleti* fejtegetésekre és egyet a *gyakorlati* minta-könyvekre. Az elsőben megkívánja, hogy a pályázó fejtse ki, miként lehetne a németországi iskolákban (a gimnáziumokban, reálgimnáziumokban, reál- és főreáliskolákban, a tanító- és tanítónőképezdékben, a szakiskolákban, a továbbképző és a népiskolákban) az állampolgári nevelést behozni, azt szervezni; megkívánja azt is, hogy az elméleti fejtegetések kapcsán a tanítási rendszereken az állampolgári nevelés szempontjából szükséges változtatások is állapíttassanak meg.

A *gyakorlati* pályázat két osztályra oszlik, a C és D osztályokra. Az elsőbe azok a könyvecskék sorolandók, amelyek a felsőbb iskolák részére készítendők, az utóbbiba meg az elemi iskolásoké. A pályázati hirdetmény némi útbaigazítással szolgál a könyvek irányára nézve is. Az iratok — úgymond — ne legyenek száraz oktató modorban írva, hanem az élő állami intézményekre kell reámutatniok, azok történelmi fejlődését, előfeltételeit kell ismertetniök, hogy ily módon a tanulóban az állami intézmények, azok berendezése és feladata fölött üdvös gondolatok ébredjenek. Így például a népképviselet leírásában nem elég a birodalmi ülés és a tartományi ülések szervezetéről és jogairól elmélkedni, hanem be kell mutatni, hogy mi a népképviselet feladata, mily viszonyok mellett képes az a fejlődésre; tehát a népképviseleti eszme jelentőségét, annak történetét, a megoldásban előállott nehézségeket, a különböző megoldási kísérleteket és végül annak nemzeti és történelmi feladatát is ecsetelni kell. Látni való, hogy a jó németek tanulnak ugyan a franciáktól, igyekeznek őket utánozni, de a feladattal ma még professor dr. Geffcken és választmányi társaik maguk sincsenek tisztában. Az állampolgári nevelésről, mint eszméről azonban, talán nálunk is érdemes lenne elmélkedni. DARÁZS.

LAKATOS ARTHUR. Kollektivkiállítás a Könyves Kálmán szalonjában. A dekorativ művészetben a szecesszió nem jelent új stílust, hiszen nincsenek kijegecesedett formái, mint a bizánci, gót, román vagy barokk és empire stílusnak — a szecesszió csak a művész szabad kezét, egyéniségének önálló érvényesülését jelenti. Az ornamentikát ma az iparművész nem egy-egy stílus formakincséből,

hanem a körülötte lévő különféle, erre alkalmas elemekből, mint motivumokból és díszítményekből alakítja ki. És éppen ez az önállóság teszi próbára a mai iparművész alkotó erejét. Régebben a meglévő stílus szerinti formatisztaság, következetesség volt az iparművész legfőbb érdeme, ma csak az, hogy sikerült a fantáziája és invenciója útján valami szépet, anyagszerűt és célszerűt is alkotnia.

Ebből a szempontból indultak ki az iparművészek, mikor ismét visszatértek a műteremből a műhelybe és megismerkedtek az anyaggal, amelynek feldolgozására művészi terveket óhajtottak készíteni. Az empire óta nagyobb iparművészeti stílus nem volt — összevisszaság, a stílusok keverése, cikornyásság és anyagszerűtlenség — szóval ízléstelenség harapódzott el. Ennek az állapotnak a megszüntetése a szecesszió határozott eredménye.

Az iparművészet renesszánsza idején nálunk is sokan indultak el, hittel, reménnyel és jóakarattal teli: de csak kevesen bizonyultak hivatottaknak. Sokan visszatértek a műterembe — sokan ismét üzleti szellemtől csábítva buktak el a küzdelemben, annál nagyobbá téve a kis számban megmaradottak értékét.

Lakatos Arthur a hivatottak közül való. Elszánt küzdő, aki nem szégyenli a munkát. Keres és talál is magának művészi alkotásra teret és anyagot mindenfelé. Mostani kis kollektivkiállításán, mely folytonos előhaladásról tesz tanuságot, a legkülönbözőbb munkákat szemlélhetjük. Agyag, bőr, fa, gyöngyház, gyolcs, bársony, papír: mind az ő engedelmes anyagjaivá lettek.

Együtt dolgozik a kézimunkással — figyelemmel kísérve a kivitel minden fázisát; és szellemét a természet beható tanulmányozásával frissíti fel. Színt, tónust, formákat és üdeséget visz innen a műhelybe. Isten minden apró teremtménye: virág, bogár, kő: inspirálja az ő művészi lelkét. Találunk ebben a kis kiállításban mindent, amit a szövőszéken készíteni lehet: törülközőtől gobelinig és mindent ízléses, szép rajzban. Szép gobelinjeiből *Tündér* Ilona naiv, színes rajza, finomsága köt le leginkább; a gobelin-tervek közül a Nepomuki Szent János, amely minden dekorativ hatása mellett is áhitatos hangulatú. A szőnyegek közül sok úgy rajzával, mint színösszeállításával is megragad. A sok unosuntig ismételt perzsa, török és egyéb keleti motivumok után a Lakatos mintái jól eső fordulópontot jelentenek a szőnyegszövés terén. Kevésbbé sikerültek Lakatos agyagedénytervei, mert itt messze tér el a népies naivságtól és az egyszerű alaktól: már pedig a modern agyagipar éppen a forma keresetlenségével, a rajz és színek díszkrét finomságával hódított.

A szobaberendezésekben kissé pompás, nehézkes és ingadozó még Lakatos Arthur. Egyes darabjai igen szépek, de mindig van valami, ami az egész bútorzat összhangját megzavarja: akár egy idomtalanul nagytámlájú bőrkerevet, akár a szép mahagoni felületeket diszharmónikussá tévő gyöngyház- és ébenfaberakás.

Képei közül legfinomabbak a pasztellek, melyek üdeségükkel és színükkel, valamint beállításukkal egyaránt elragadóak. Igen finomak a hernádmenti részletek, a lőcsei öreg házak; jók az arcképek és a túlnyomóan dekorativ hatású olajfestmények is, de a legszebb, legjobban érvényre juttatott hangulatok a brugge-iek, a Beguinage-ban felvázolt, mesteri vonalakkal és színekkel érzékített idilli képek. Ezek visszavezetnek bennünket az iparművészet aranykorába, a középkorba: amikor a csúcsos tetejű házak színes ablaküvegei mögött annyi mesteri kéz dolgozott szorgalmasan alkotott századokra kiható mesterműveket. KJ.

Lakatos Arthur

73. LAKATOS ARTUR: Kilátás a művész műterméből. — Arthur Lakatos: Ausblick aus dem Atelier des Künstlers auf die königliche Burg in Budapest. — A Szent-György-Czéh XXIV. művészeti aukciójáról.

A SZENT-GYÖRGY-CZÉH MAGYAR AMATŐRÖK ÉS GYÜJTŐK EGYESÜLETE XXIV. MŰVÉSZETI AUKCIÓJA.

DIE XXIV. KUNST-AUKTION DER SANCT-GEORGS-INNUNG, VEREINIGUNG UNGARISCHER KUNSTLIEBHABER.

(MEGTEKINTÉS: SZEPTEMBER 25—30. ÁRVERÉS: OKTÓBER 1—4.)

Tagtársaink és mindazok, akik a művészet kaleidoskops-szerü megjelenési formáiban örömet találnak, ismét szinültig megtöltve láthatják kiállitási termeinket. A falakat befedik az antik és modern képek, az iparművészeti tárgyaknak pedig nem jutott elég hely a vitrinekben, ugy hogy alkalmi állványokra, asztalokra kellett helyeznünk azok jelentékeny részét.

Mert az iparművészeti rész dominál mostani kiállitásunkon. Elsősorban a keramika. A herendi porcellánt akár tanulmány tárgyává teheti nálunk az, akinek ez az óhajtása. A gyár első éveinek termékeitől, az első kisérletektől kezdve egészen a modern termékekig minden fajtából betudunk valamit mutatni, köztük egy nagyméretü teljes servicet, mely azonban esetleg feldarabolva is eladó. Emellett a konzervativ gyüjtők, akik óbécsi porcellán iránt érdeklődnek, szintén nem fognak panaszkodhatni, mert egyebeken kivül két pompás biscuit-figura, az 1800-as évek elejéről, bizonyára leköti érdeklődésüket.

Rendkivül gazdag anyagot tárunk fel Zsolnay-féle fayencekből. Alelnökünket, Zsolnay Miklós urat ugyanis sikerült rávennünk arra, hogy ugy,

A Gyüjtő 1915. 7. 17.

amint az külföldi nagy gyáraknál szokásos, azokat a tárgyakat, amelyeknek valami csekély hibájuk van, bocsássa rendelkezésünkre. E hibák ugyanis egytől-egyig csak technikai jelentőségüek, egyáltalában nem érintik a készitmények művészi voltát. Művészi értékük csorbitatlan. Sőt igen gyakori eset, hogy a gyár egy csekély technikai hiba következtében nem is készit több példányt valamely minta után; igy egy unicum áll elő, mely az amatőr részére értékesebb, mint egy bár technikailag tökéletes, de számos példányban gyártott darab. Ily unicum jellegü készitmény is több akad a collekcióban. Alelnökünk előzékenysége — abban a tudatban, hogy e gyüjtemény egyes darabjai amatőrök kezébe kerülnek — lehetővé teszi, hogy tagtársaink a bolti árnál lényegesen olcsóbban szerezzenek be értékes darabokat. Ha még hozzátesszük, hogy ez az árverés tulajdonképpen csak az első kisérlet e téren és hogy ha tagtársaink e kezdetet méltányolni tudják, ugy kilátásunk van arra, hogy jövőben még szebb és gazdagabb anyagot kapjunk, ugy konstatálhatjuk, hogy tagtársaink egy igen megbecsülésre méltó kedvezmény előtt állanak. Tőlük, az ő érdeklődésüktől függ, hogy e kedvezményes fayence-árveréseket állandósitsuk és eképpen mintegy fenntartsuk magunknak a világ egyik első fayence-gyára termékeinek igazán olcsó beszerzési lehetőségét.

Modern keramikáinkkal kapcsolatosan ki kell emelnünk Borszéki Frigyes festőművésznek magafestette porcellántárgyait. Csészéket, vázákat, melltüket mutatunk be; mindegyiken egy-egy szinpompás kompozició; mindegyik tárgy csupán egyetlen példányban készült.

A keramikai részhez kapcsolódnak gyönyörü szines poharaink és serlegeink, melyek nem csupán a Biedermeier-kornak, de XVI. Lajos korának üveggyártását is méltó módon mutatják be. A sok ékszernemü és ezüst tárgy közül kiemelkedik egy 1732-ből való magyar ezüst kehely, melyet illusztrációban is bemutatunk és egy teljes diszmagyar-ékszerfelszerelés.

Miniatürrel is szép számmal szolgálhatunk. Ezek között bizonyára fel fog tünni Waldmüllernek pompás női mellképe. E bájos képecskék átvezetnek bennünket nagyobb méretü képanyagunk ismertetésére. Lotz Károlynak nagyméretü muzeális jellegü alkotását, mely egy álló női aktot ábrázol, juniusvégi aukciónkon bemutattuk ugyan, ezt a művészettörténelmi szempontból is fontos alkotást azonban itt tartottuk erre a kiállitásunkra is, amit már az is indokol, hogy az elmult nyári aukció természetszerüleg az érdeklődőknek kisebb körét vonzotta hozzánk, mint a milyen mostan várható; e szép képet pedig mindenkinek látnia kell. Lotz Károly egyébként még egy pompás allegorikus olajképpel is szerepel, valamint egy apró, de igen kedves vázlatával.

Zausig ⟨Czausig⟩ Józsefet, ezt az ujabban annyira méltányolt felsőmagyarországi mestert, ki a korai biedermeier-időkben élt, egy karakterisztikus férfiarckép képviseli. Mednyánszky László bárótól is hozunk ezuttal valamit; egy pompás téli tájképet és egy, a művész figurális alkotásaira nézve igen jellemző férfi tanulmányfejet.

A közelmult elhunyt művészeink közül Bihari Sándortól, Greguss Imrétől és Szikszay Ferenctől mutatunk be képeket, mig most alkotó művészeink

LAKATOS ARTÚR A FESTŐ ÉS IPARMŰVÉSZ

A magyar iparművészet, a grafikus, díszítő és alkalmazott művészetek egész terrénumát beleértve, akkor kezd nálunk határozott és minden vonalon eredeti fejlődést venni, amikor nemcsak ízlésesebb, de munkáikban inkább csak ügyesen másoló és utánérző mesteremberek helyett, vérbeli művészek vetik rá magukat a mindennapi élet szükségleteivel szoros kapcsolatot tartó művészetekre. Azt a nagy lendületet, amelynek során a magyar piktúra a 19-ik század végén és a 20-ik század elején világviszonylatban is a legelső vonalba küzdötte föl magát, eleinte lassúbb ütemben, de egyre fokozódó hévvel követik az iparművészetek is és hogy milyen fokú és ma már mennyire egyetemesen méltányolt ez az előretörés, azt a párizsi, münchenі, torinói, stockholmi, római, monzai, barcelónai és sanfranciskói magyar sikerek eléggé bizonyítják.

A magyar iparművészet fejlődésében jelentős fejezet illeti Lakatos Artúr tanárt, akinek igen nagy érdemei vannak az iparművészetek nagy jelentőségének és jövőjének felismerésében. Igen fontos szerep jutott neki azok sorában, akik mint elismert tehetségű festőművészek szívvel-lélekkel szentelték magukat a díszítő művészetek legkülönbözőbb ágainak és akik ezt az aránylag szerényebb igényű, kevésbbé diesőséges munkát a régi művészek buzgalmával és szerénységével, de egyben az igazi művészi ihletével és áhitatos odaadásával vállalták. De Lakatos Artúr nemcsak mint alkotó, nemcsak mint gazdag invenciójú és széles horizontú művész vett részt a magyar iparművészet fejlesztésében, hanem mint elismert mester, mint kiváló képességű pedagógus is. Közel két évtizede tanára a fővárosi Iparrajziskolának és keze alól sok fiatal tehetség került ki, akik közül egyik-másik maga is szép sikereket ért már el a magyar iparművészetben.

Lakatos Artúr mint festőművész kezdte pályáját s ehhez a hivatásához mindig is hű maradt, amint ezt nemrég a Fészek Klubban rendezett kollektív kiállításával is igazolta. Mint a magyar piktúrának annyi kiváló tehetsége, ő is Nagybányáról indult el, ahol Hollósynak, a legkiválóbb magyar pedagógusnak növendéke volt, a mester utolsó nagybányai éveiben Rudnayval, Szablya-Frischauf Ferenccel és más jeles magyar művészekkel együtt. Innen hozta magával a naturalizmus szeretetét, amely később az impresszionizmus színességében oldódott fel. De már a fiatal piktor első időszakában érződött nagy hajlandósága a tiszta naturalizmussal szemben a dekoratív megkomponáltság iránt. Lakatos Artúr legelső munkáin, a tisztán pikturálisakon is meg kellett látni ezt a stilizáló hajlandóságot, ezt a dekoratív hatásokra való törekvést.

1906-ban Párizsba ment ki Lakatos és itt festői tudásának továbbfejlesztése mellett, erősen rávetette magát dekoratív tanulmányokra is. Az érzéke mindig megvolt hozzá, de megtanulta a különböző iparművészeti eljárásokat és hamarosan tökéletesítette magát bennük. Csakhamar kész iparművész. 1906-ban már nagy sikerrel állított ki a Salon d'automne-on. Nagy vitrinje van tele pompásan sikerült bőrdíszművel a világhírű ötvös- és bronzműves, a század elején világstílust teremtő Lalique szomszédságában. Az elismerés mértékét mutatja, hogy a fiatal magyar művészt mindjárt beválasztják a Salon sociétaire-i közé is.

Lakatos Artúrnak ez a párizsi tanulmányútja egyébként igen nagyjelentőségű volt abból a szempontból is, hogy legfogékonyabb korában bekerült a legmodernebb formatörekvések középpontjába. Akkor kezdődtek újra a naturalizmus és impresszionizmus stílustagadásának reakciójaképpen a stilizáló törekvések. A vonal- és formamotívumoknak egészen új szenzációi születtek s ezeket a modern motívumokat még stilizáltabb, még dekoratívabb átdolgozásban igyekezett felhasználni a díszítő művészet is. Lakatos azonban még mindehhez magával hozta azt a páratlan formakincset, a legeredetibb díszítő elemeknek és ornamenseknek azt a kimeríthetetlen forrását s a színezésnek azt a bizarr és mégis ízléses fantasztikumát, amelyet a magyar népművészettől kapott. A maga teljesen kiegyensúlyozott artisztikus érzékével azután ebből a kettős hatásból alakította ki saját egyéni stílusát, amely magyaros és modern törekvésű is volt egyszerre, amely azonban sohasem merevedett meg, hanem a folyton fejlődő stílustörekvésekkel állandóan lépést tartva, mindig egyéni ízzel tudott beleilleszkedni a legújabb idők ízlésébe.

E mellett az általános és állandó progresszivitást sugárzó fejlődés mellett, a másik dimenzió felé is erős expanzivitást mutat Lakatos Artúr művészete, amely az iparművészetnek csaknem minden ágára kiterjed. Már a kezdő években bőrdíszmű, kerámia, porcellánfestés és színes vitrage-ok mellett, sikerrel próbálkozik meg bútortervezéssel is. Egész installációkat készít, ame-

Magyar Iparművészet
1931

lyeknek egészét az erős stílusharmónia, egyes darabjait pedig az egyszerűség mellett a gondos és artisztikus kivitel s a gyakorlati használhatóság jellemeznek. Legújabb installációs munkái közül legnagyobb stílusú Baranya vármegye pécsi székházában a közgyűlési terem egész belső berendezésének kiképzése. Ő tervezte itt a terem minden díszítő motívumát, a falak és mennyezetek stukkóit, a karzat kiképzését és gazdag faragványait, az emelvényeket, a székeket, padokat, asztalokat, lámpákat és csillárokat. Itt a stílus adva volt. A művésznek bele kellett illeszkednie a vármegyeházának Mária Terézia korabeli barokjába. És ő igazán bravúrosan oldotta meg ezt a feladatát, a barokk-vonalak és formák megtartásával és magyar népi díszítő motívumok hozzástilizálásával olyan gazdag és olyan lebilineselő bájú új stílust teremtett, amely a régivel teljesen harmonikus ugyan, de mégis eredetivé és modernné teszi ezt az új installációt.

Ma leginkább szőnyegek tervezésével, szövetminták előrajzolásával és a legújabban nagyon divatossá vált reklám-architektúrával foglalkozik Lakatos Artúr.

Lakatos szőnyegtervein egyáltalában nem a keleti minták különböző dekoratív motívumainak kombinálásával próbál álperzsa szőnyegeket előállítani. Azok a szőnyegek, amelyek az ő tervei alapján készülnek, eredeti magyar és modern stílusú szőnyegek. Motívumaikat, azoknak egymásba stilizálását rendkívül gazdag invenció hozza létre és a színek megválasztásában és összhangolásában is mindig van nála olyan első pillanatra frappánsan ható eredetiség, amelyről szőnyegei azonnal felismerhetők. Igen sikerült gobelineket is tervezett Lakatos Artúr, amelyeken annak a kornak magyaros, erős kontúrokkal és egységes színfoltokkal stilizáló törekvése érzik, amely egy időben Rippl-Rónai művének egy részére is rányomta a maga bélyegét.

Lakatos Artúr invenciójának gazdagsága és könnyedsége, pompás és eleven színérzéke főleg szövetmintarajzain érzik. Van ezek között erősebb hatásokat kereső, a vonalak és motívumok nagyobb lendületével dolgozó brokátterv s van sokkal lengébb, aprólékosabb, a ma divatos selyemnyomás (imprimée) céljaira készült rajz. Mennyire modern tud ezekben lenni s amellett sohasem rikító vagy bántó, bármilyen színes vagy bizarr motívumokkal dolgozik is. Fogalmazásában is igen eredeti és amellett a legteljesebb mértékben dekoratív. Különösen sikerültek azok a mintái, amelyekben a sűrűn egymásba ékelt kubisztikus motívumokban és azok élénk színeiben parasztszőttesek reminiszcenciái csillanak meg. Éppen ebben van az iparművész tehetsége és invenciójának ereje, hogy tudja a legprimitívebb motívumokat a legmodernebb hangszereléssel a legmaibb divat raffinált céljaira átdolgozni.

A mostanában Európaszerte szokássá vált árumintavásárok egészen új iparművészeti műfajt fejlesztettek ki, az úgynevezett reklám-architektúrát. Ezeknek a célja: olyan tetszetős, első pillanatra szembeszökő és beszédes építményszerű állványozások készítése, amelynek alkatrészei és díszítő motívumai a kiállításra hivatott árukból kerül ki, azokból vagy azoknak részmotívumaiból készít ornamenseket. Rendkívül nehéz feladatok előtt áll itt a tervező művész, hiszen olyan motívumokból kell díszítő elemeket kialakítania, amelyek erre a célra egyáltalában nem alkalmasak. A reklám-architektúrának e mellett fantasztikusnak, vagyis bizonyos fokig kiabálónak kell lennie, amellett mégis egyszerűnek, mert a bonyolult, elaprózott konstrukciók nem alkalmasak tömeghatásokra.

Lakatos Artúr az iparművészetnek ebben az új és nehéz ágában is igen figyelemreméltó eredményeket ért már el. A legnagyobb leleménnyel és végeredményben megkapó artisztikummal és hatásos dekoratív szépséggel tudott felhasználni egészen művészietlen motívumokat, mint autópneukat a Magyar Gumi- és Ruggyantagyár rendkívül sikerült, lendületes vonalú pavilonján. A csepeli posztógyár most készült installációjában modern kubisztikus hatásokat hoz ki szövetdarabok eredeti felkárpitozásával a tornyos állványokra, amelyeknek gondolata a felhőkarcoló és pagoda kombinálásából született.

Általában Lakatos Artúr gazdag œuvre-je és neve jelentős szerepet játszik a magyar iparművészet negyedszázados fejlődésében, míg a hangulatos tájfestőnek és komoly tehetségű portrettistának a piktúra tartozik igaz elismeréssel.

KÁLLAY MIKLÓS

Régi piroti szőnyegszegélydísz.

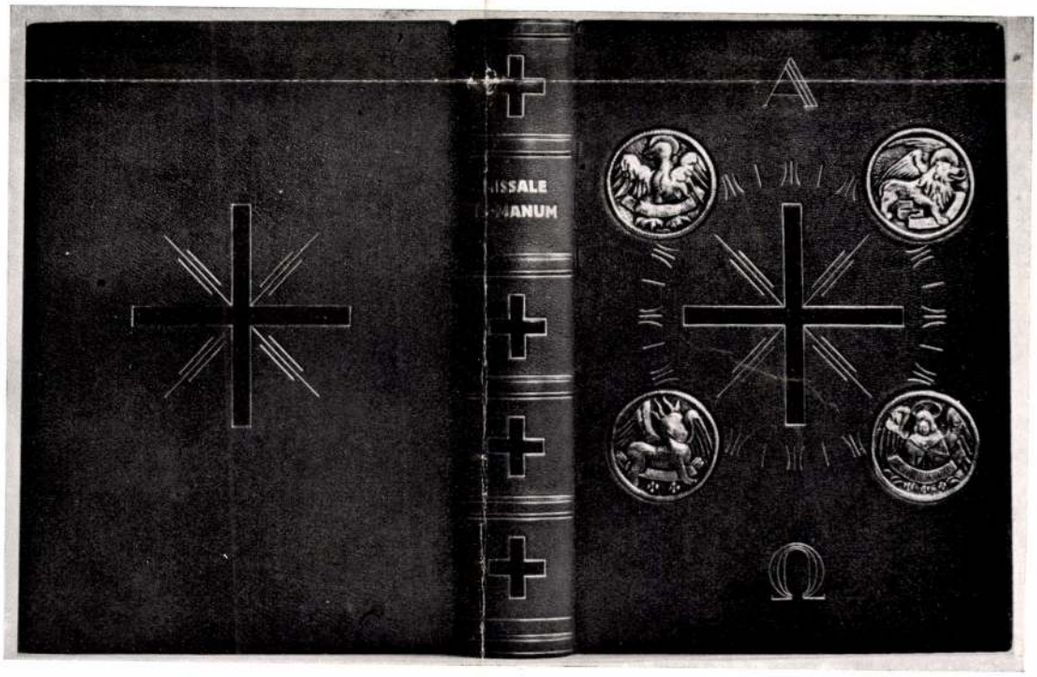

A Székesfővárosi Iparrajziskola 160 éves jubileumi kiállításáról. Fent : Gobelin. Lakatos Arthur tanár terve után készült a textil-szakosztályon. Lent : Bőr-könyvtábla. Legát Albert tanár terve alapján készült a könyvkötő- és ötvös-szakosztályokon. — Von der 160-jährigen Jubileums-Ausstellung der Hauptstädtischen Gewerbezeichenschule. Oben : Gobelin. Unten : Bucheinbanddeckel aus Leder. — From the 160 years Jubilee-Exhibition of the Municipal Industrial Drawing School of Budapest. Above : Gobelin. Below : Book-cover in leather.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET 1938.

A Székesfővárosi Iparrajziskola 160 éves jubileumi kiállításáról. Részletek a kiállításból. Fent : A kovácsolt vasmunka és a szobrok Tóth Gyula, lent : A butorok Devecska Ferenc tanárok szakosztályából. — Von der 160 jährigen Jubileums-Ausstellung der Hauptstädtischen Gewerbezeichenschule. Details von der Ausstellung. — From the 160 years Jubilee-Exhibition of the Municipal Industrial Drawing School of Budapest. Details of the Exhibition.

Lakatos Artur
Mattioni Ertu
Szalmássy Galéria
1948
wiare

A kiállított képek, szobrok, kerámiák, bútorok
lakberendezési tárgyak,
kedvező fizetési feltétele
megkönnyíti a vásárlást.

A NÖVÉNY- ÉS VIRÁGDÍSZÍTÉST

Éliás
virágüzlet
IV., VERES PÁLNÉ UTCA 10.
RENDEZI.

Felelős kiadó Szalmássy Zsigmond
Dr. Berkes és Gerő Merkur nyomda, Budapest, IV., Prohászka Ottokár utca 6

AZ EGYHÁZMŰVÉSZETI KIÁLLITÁS KATALÓGUSA

RENDEZTE:
GYURICH ISTVÁN
IPARMŰVÉSZ

A kiállitás megtekinthető
a
SZALMÁSSY GALÉRIÁBAN
Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 12. félemelet.
Telefon: 189-554.

1948. évi március hó 31-ig naponta 10–5 óráig
vasár- és ünnepnap 10–2 óráig.

1948

FESTMÉNYEK:

			Forint
1.	Német festő XVI. szd.	Golgota	mt.
2.	Tintoretto iskola	Pilátus	2500
3.	Spanyol festő 1700 körül	Magdolna	500
4.	Olasz festő „ „	Mária mennybemenetele	5000
5.	Magyar festő 1651 „	Loyolai Szt. Ignác	mt.
6.	Ditrici	Krisztus a zsinagógában	3000
7.	Veronese iskola	Jézus Simon házában	mt.
8.	Januarius Zyck	Három királyok	mt.
9.	Molnár József	Magdolna	3500
10.	Ismeretlen festő 1507	Krisztus a keresztfán	mt.
11.	Muziano	Szt. Jeromos a pusztában	4800
12.	Morales	Szenvedő Krisztus	mt.
13.	Osztrák festő XVIII. szd.	Krisztus az olajfák hegyén	700
14.	Sebastiano Ricci	Oltárkép	mt.
15.	Francia Bigio XVI. szd.	Szent család	„
16.	Olasz festő XVIII. szd.	Szt. Jeromos	„
17.	Paul Troger	„ „	800
18.		Casula-rész a XVIII. szd.-ból	mt.
19.	Orosz festő XVII. szd.	Jelenetek Krisztus életéből	1000
20.	Észak olasz mester XVII. szd.	Krisztus sírbatétele	2500
21.	Piaretta iskola	„Noli me tangere“	1500
22.	Szathmáry István	CL. Zsoltár (Pergament)	mt.
23.	Feszty Masa	Római Szt. Franciska	„
24.	„ „	Mária	„
25.	„ „	Május királynője	„
26.	Viday Brenner Nándor	Krisztus a tengeren	1700
27.	Basilides Sándor	Fekete Mária	1000
28.	Fényes Adolf	Levétel a Keresztről	2500
29.	Rudnay Gyula	Golgota	2400
30.	Emanuel Béla	Ave Maria	500
31.	Basilides Sándor	Betlehem	2500
32.	Cz. Hikády Erzsébet	Mária-oltár	2000
33.	„ „ „	Levétel a keresztről	1000
34.	Rudnay Gyula	Tanulmány	3000
35.	Fényes Adolf	Golgota	mt.
36.	Basilides Sándor	Út a Golgotához	2000
37.	Emanuel Béla	Olajfák hegyén	600
38.	„ „	Madonna	mt.
39.	„ „	Angyali üdvözlet	600
40.	H. Mattioni Eszter	Himes kő terv	megrendelhető
41.	Molnár C. Pál	Menekülés Egyiptomba	1500
42.	„ „	Angyali üdvözlet	2000
43.	Cz. Hikády Erzsébet	Házioltár	1500
44.	Molnár C. Pál	Szent család	1500
45.	H. Mattioni Eszter	Himes kő terv	megrendelhető
46.	Ismeretlen festő XVIII. szd.	Gyermek Jézus	mt.
47.	Feszty Masa	Mária, szénrajz	250

SZOBROK, KERÁMIÁK, ÜVEGFESTMÉNYEK:

			Forint
Antal József		Madonna (teracotta)	megrendelhető
Dudás Jenő		Festett üvegablakok	
Németh Kálmán		Fafaragások	
Percz Jenő József		Mozaik	
Ráhmer Mária		Szárnyas oltár	6000
„	„	Krisztus kép	2500
„	„	Kőben kereszt	2100
„	„	Kandeláber	à 480
„	„	Madonna fej	2200
„	„	Kis Madonna kép	200
„	„	„ „ „ Jézussal	200
„	„	Váza (Szent család)	260
„	„	Fali angyal	300
„	„	Lámpa-állvány	à 500
„	„	Krisztus fej	2200
„	„	Nagy Madonna Jézussal	4000
Lucca della Robbia		Madonna	1500
Tóth Gyula		Ezüst és bronz plakettek	
		Házi oltár kov. vas	
Csúcs Ferenc		Házi oltár, plakettek (bronz)	

ÖTVÖS MŰVEK:

Ötvösművészek és Ötvösök Szövetkezete 2. sz. vitrin
Szathmáry István Kehely, Házi oltár, Ave Maria megrendelhető
Szent Anna plébánia templom 1. sz. vitrin
Örmény szertartású róm. kath. Egyházközség 1. sz. vitrin
XIII. szd. bronz relief, XIV. szd. rézkereszt zománccal

TEXTILIÁK:

Lakatos Artúr Francia gobelin
Pekáry és Törökné Kantner R. Faliszőnyegek
Szabó Éva Miseruhák, brokátok megrendelhető
Koronázó Mátyás templom 1. sz. vitrin

VEGYESEK:

Imazsámoly (Mária Terézia korabeli) 2850

Rendezte: Gyurich István iparművész.

Lakatos Artur

rint; nem lépnek fel annyira kikötött önállósággal, mint a műtárgyak, képek, melyek külön tekinteteket követelnek; szövetekkel mindenféleképen diszponálhatunk, a térbeli hatásokat szabályozhatjuk, a fény játékát irányíthatjuk és színükkel jelleget adhatunk a lakásunknak. Mozgathatóságukkal a mai időben is nélkülözhetetlen tartozékává válik életünknek és ma is úgy, mint a régi nomád sátorokban, velünk vannak. Ha nincs is épített házunk, mindenütt, ahová költözünk, magunkkal vihetjük és magunkkal hozhatjuk bármilyen környezetbe megszokott takaróinkat, függönyeinket, szőnyegeinket és elkülöníthetjük magunkat az idegen környezettől úgy, hogy az egyéniségünket mindenhol megtarthatjuk.

A textiliák a lakásban legjobban képviselik a tulajdonos egyéniségét a megfelelő színek és formák alkalmazásával. A formák és színek jó alkalmazása egyenlő az ezekben rejlő poláris ellentétek helyes ellensúlyozásával. A forma helyes megismerése az, ha egy ellentétes hatást észreveszünk. Mihelyt egyik forma a másik formával érintkezésbe jut, azaz kétféle tárgy egymásmellett elhelyezhető lesz, a kettő közt reláció támad. Mindkét forma élni kezd és ha összeillenek, akkor harmónikus lesz ezen viszony köztük. A formát egyedül a helyes arány uralja, az pedig a célszerűségen épül fel és megfelel a világon úgy, mint minden tektonikus képződmény, a természettől adott feltételeknek. Most a formák kontrasztjának igen sokféle változata határozza meg a lakásunkban is a textiliák alkalmazását. A helyes érzék megtalálja mindig, hogy hol szükséges valamely bútordarab vagy lakásrész felszerelése textiliákkal. Csak úgy és csak annyit, hogy egyik tárgy a másik mellett érvényesülhessen vele együttesen, egyik forma mellett a másik forma kontrasztjával egy új, jó eredményt adhasson. Ez a formák helyes alkalmazása. De térjünk át a formáról a színre. A színek szerepe a textiliák alkalmazásánál a legfontosabb kellékek egyike. Hogy mennyire számít a szín a lakás hangulatában, ezt már Goethe egyik tanulmányában jellemzően illusztrálta a következő történetben. Egy párizsi hölgy megfigyelte, hogy a ház barátainak egyike azon pillanattól kezdve egészen másként viselkedett, ahogy szalónjának bútorhuzatait, melyek kékszínűek voltak, megváltoztatta és vörösszínű szövettel kárpitoztatta. Mi tudjuk, hogy miért: A kék színhez tartozik a hűvösség, a távolság, a tompított érzések, a rajongás és az áhitat; viszont a vörös szín képviseli a melegséget, a vidám és közvetlen közeli érzéseket. Ha a színek nyelvét értjük, úgy a színek helyes alkalmazásával a lakás hangulatát tudatosan megalkothatjuk és ha ízlésünk és tudásunk a lakás hangulata alkotásában megtalálja a kellő mértéket és összhangot a mai bútorral, akkor biztos, hogy kellemes, korszerű és lakályos interieuröket kaphatunk.

A különböző textilfajokra áttérve, látjuk, hogy a padlóbevonó textilanyagok: a szőnyegek, padlóbefogó szövetek vagy a gyékényfonások különféle fajtáinak hivatása elsősorban télen a hideg padló burkolása, másodsorban a padlón sűrűn frekventált járási felületeket a por és sár ellen megóvni.

Tehát ott kell, ahol állandóan tartózkodom és napi teendőimet végzem. Az íróasztalomnál, az étkező- és dohányzósztalomnál és az ágyam mellett kell: ha hazaérkezem, a lépcsőházban, az előterek és előszobákban a sártól védő futószőnyeget alkalmazom.

Most, hogy milyen szőnyeget alkalmazzunk, az sokféle tényezőtől függ. A régi interiőr a mult század derekán közkedveltté tette a keleti szőnyeget, mely azóta is megtartotta általános helyét a polgári és főúri lakásban. Azonban a mai korszerű lakás nehezen engedi meg a keleti szőnyegek gazdag ornamentikáját, különösen olyan összeállításban, ahogy gyakran látjuk: többféle perzsaszőnyeg egymás mellett, esetleg egymás felett is, amelyek mindenféle vidékről valók és különfélék színben és rajzban.

A mai lakásban úgy kell elhelyezni a szőnyeget, hogy harmonizáljon a környezettel. Itt pedig a korszerű környezetben legfeljebb egy-egy értékes darabot lehet elhelyezni. Tekintettel a jó keleti szőnyeg drágaságára, úgy kell tekinteni azokat, mint a többi antik tárgyakat. Csak igazán értékeset érdemes elhelyezni, a közönséges importszőnyegeket, a rossz perzsautánzatokat, keleti mintát utánzó gyári szőnyegeket nem tartom ízléses, korszerű interiőrbe valóknak. Vannak kitűnő rajzú, egyszerű, jó színű, modern kéziszövések, melyek színben, rajzban belesimulnak a mai lakásba. Azokból egy-egy színes folt életet visz bele a lakás egyébként nyugodt hangulatába és használhatósága mellett díszíthet is. Az olcsó népművészeti, háziipari szőttessel, gyékénnyel is lehet jó hatást elérni. A maradékokból szőtt paraszt rongyfutó, jószínű nádból vagy hánesból szőtt gyékény is megfelel. A padlót ott, ahol nem parkettás, régebben teljes szövetbevonással, úgynevezett filc-szövettel vagy gyárilag szőtt szőnyegekkel vonták be. A mai lakásokban ez kevésbbé szokásos, mert higiénikusabb bevonási anyagok vannak a parketta helyettesítésére, melyek könnyebben pormentesíthetők, mint a filcbevonás és az összevarrható futószőnyeg. Ezek különféle cementek és egyéb, linoleumszerű, rendesen hidraulikus nyomás alatt préselt anyagok. Ezekre aztán éppúgy lehet egy-egy jó színfoltot adó szőnyeget elhelyezni, mint a parkettára.

Az ablakok, ajtók nyílásainál szerephez jut a függöny. A mai lakás függönye nem akadályozza meg a napfény behatolását, anyaga rendszerint könnyű grenadin, etamin vagy egyéb vászon- és tüllanyag ritkábban egészen könnyű selyem, melyet könnyen lehet ide-oda húzni és mosható, színében pedig alkalmazkodik a lakás vagy szoba hangulatához. Kevés ízléses, dekoratív tüllhímzés, filécsipke, áttört díszítés vagy újabban aerográffal (festékszóróval) ráspriccelt színes díszítés lehet rajta. A helyzet szerint lehet sztór, (teljes ablakot befedő, és elhúzható rövidebb alakú függöny egy darabban), lehet csak 2 szárny és lehet 2 szárny drapériával; az ablakszárnyon alkalmazva vitrázst is találhatunk. Hasonlóan ajtónyílásoknál is alkalmazhatunk függönyt. Azonban úgy az ablaknál, mint az ajtóknál kerüljük a régebben divatos nehéz, bélelt plüss- és szövetfüggönyöket, melyek merev kárpitos ráncaival fényt és levegőt elzárva, csak porgyüjtőhelynek szolgáltak. Szerepe van a mai lakásban a párnának is. Jó, ízléses, könnyű párna az ülőhelyeken mindíg díszíti a lakást. A mai párna szellemes, változatos formája, jó mintája és jó színe kiválóan hozzájárul a lakályosság emeléséhez. Természetesen túlzások e téren is mellőzendők és nagyon szigorú kritikával kell a különféle párnákat összeállítani, mert minél több van egymás mellett, annál nehezebb a kellő összhangot megadni.

A bútorbevonási szövetekről beszélve, ma újra visszatérünk a kézzel szőtt szövetekhez. A mai lakás nemessége a kéz munkájának az értékelésével kapcsolatos. Az egyszerű, célszerű, de kitűnő kivitelű fabútorainkhoz finom színű, változatosan, de egyszerűen mintázott bútorszöveteket látunk mindenfelé, melyek diszkrét mintájukkal nem tolakodnak és ezért nem is únjuk meg azokat úgy, mint régebben a feltűnően mintázott és szabályos gépszöveteket. Ugyancsak jó színű, kézzel nyomtatott olcsó vászonszöveteket is kellemesen lehet aplikálni, különösen könnyebb és olcsóbb ülőbútoroknál. Újra szerepel a nádfonással való bevonás is. mely már a barokk korban, francia bútoroknál divat volt. Ma a rendes peddignád-fonásokon kívül színes vastag gyékénybevonásokat is ügyesen alkalmazhatunk, hasonlókat, mint a paraszti ülőbútoroknál, mert a nép egészséges és művészeti érzéke itt is jó úton haladt előttünk. Újabban a kárpitozást színes hevederekkel is pótolják.

Most még a textiliák azon csoportjáról akarok beszélni, melyek minden lakásban meg kell, hogy legyenek: a női kézimunkáról. Az, hogy a női kézimunka, vagy a vele rokon népművészeti hímzések nem volnának alkalmasak a mai modern lakásban, az nem igaz. Csak azok nem illenek oda, melyekről feltűnően megállapíthatjuk, hogy tolakodó módon észrevétetik magukat, szóval, amelyek nem illeszkednek bele szervesen a lakásba. Itt is a régi törvényszerűség: a célszerűség, anyagszerűség a mérvadó. Ha megvan a rendeltetési helyük és a technika szempontjából is megfelelők, azonkívül, ha színben, alakban odavalók, akkor összeforr a kézimunka is a lakással és nyugodtan alkalmazható. Függönyre, terítőre ügyesen felhasználhatók a sárközi vagy baranyai szőttesek, sőt bútorbevonó szövetnek is jók a sávos parasztszőttesek. Hímzéseket is minden síma felületű bútor kis mértékben elbír. Nem kell a politúros felületét teljesen befedni, egy szép diófaasztalon egy kis darab színes hímzés, rajta egy cserép virág, mindig szép és ízléses. Éppen így vagyunk a csipkével.

A csipke, a női kézimunkák legnemesebbje, mindenféle alakban szerepel a mai lakásban. Tüllcsipke, vert, varrott csipke, a rececsipke vagy filémunka kisebb-nagyobb terítőkben nagyon jól alkalmazható, mint önálló dísz és mint alátétje valamelyik dísztárgynak. Természetesen ott is a csipke rajza a mai követelményeknek megfelelően egyszerűbb lett és technikai kivitelének tökéletességével fog hatást elérni.

A mai lakásban a kézimunkák alkalmazásával, úgy, mint minden eddig felsorolt textiliánál, szem előtt kell tartani azt, hogy inkább semmit, mint nem odavalót. Kevés, de válogatott kézimunka többet mutat, mint a túlhalmozott és az utánzott holmi. Kerüljük a kézimunkaüzletek kirakataiban levő silány utánzatokat. Ha szőnyeget alkalmazunk, legyen az valódi szövött vagy csomózott, ne vegyünk vagy ne készítsünk ízléstelen kanavászon stikkelt szőnyeg- vagy gobelinutánzatokat. A gépcsipkék tömegénél többet ér és többet mutat egy kis darab valódi csipke a maga helyén. Ma már végleg letűnt a Gartenlaube és Schmücke dein Heim korszaka és végleg megszűnt a kefék, újságok, fényképek és egyéb háztartási rekvizitumok kézimunkákkal való felöltöztetése. Ma csak ott díszítsünk, ahol a kézimunka használati rendeltetése mellett, a lakás díszítésénél tényleges szerepet visz és lakályossá, otthonossá teszi a szobánkat. Csak akkor tűnjék fel, ha elvesszük a helyéről és akkor szemmel láthatóan érezni kell a hiányát.

Mert így a textiliák helyes alkalmazásával a textilia szerves alkotórésze lesz otthonunknak és hangulatot, jó érzést, örömet hoz életünkbe. A négy falunk közt lezajló, magának való földi tartózkodásunk összes örömeinkben és bajainkban nagy támaszunk az, ha a minket körülvevő tárgyak is velünk harmónikusan megegyeznek, mert az ő életük a miénknek is egy része. És erre törekszik a korszerű polgári otthon.

LAKATOS ARTHUR

(A textiliák helyes alkalmazása a korszerű lakásban.)

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1934.

Ezikk befejező részét l. a komplett példányban.

Lakatos Artur

Gyűjt. kiáll.

Nemzeti Szalon

1918. junius

Föv. képt.

Lakatos Artur

Margitay E:

LAKÁSMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS.

ÍRTA: MARGITAY ERNŐ.

Hosszú idő után, új hajlékban rendezte kiállítását az Iparművészeti Társulat. Ehhez az új helyhez szoknia kellett a tervezőknek, a közönségnek egyaránt. Tizenöt esztendeig a Múzeum üvegcsarnokában és oldalfolyosóin mutatta be a Társulat a magyar iparművészet termésének minden szépségét. Akik a lelkünkön viseltük a haladást, nagy gyönyörűséggel szemléltük a becsületes munka, a küzdés eredményét. Most a Technológiai Iparmúzeum vendégei a művészek, az iparosok, a közönség.

Amikor intézmények, egyesületek a sors forgandóságánál fogva kénytelenek egyidőre vagy beszüntetni az intenzívebb munkát, vagy hallgatniok kell, annak rendesen a cél, a művészet vallja a kárát. Ennek a kiállításnak a megtekintésénél ez az első kérdés.

A felelet rövid. Még ez az egész világon szokatlanul mostoha állapot sem ártott iparművészetünknek. Sőt a hallgatás ideje alatt egyes irányokban olyan fellendülés látszik, aminek örülnünk kell. Az apró használati tárgyak, szobadíszek egész tömege arról beszél, hogy magyar emberek szívéhez nagyon közel férkőzött a szépség szeretete . . .

A kiállítást Fehérkuti Bálint rendezte. Azok közé a művészek közé tartozik, akik akarva se tudnák elrejteni tektonikus tudásukat. Akik tisztában vannak az anyaggal, s a belőlük kihozható hatással. Ezért van az, hogy az aránylag rideg helyiségnek valami meleg hangulata csapja meg a szemlélőt. Az előcsarnokban a „Pittur Mozaik" társaság díszit, Majoros Károly tűzben zománcolt kavicsmozaikjait látjuk, akinek elsőrangú üvegképei interiőrök harmóniáját is emelik. Az előcsarnok keresztfolyosóján pedig Krausz Károly és Józsefnek finom színhatású, kitünően megoldott fonott karszéke az, ami megállítja az embert.

A Társulat kiállításának előre megállapított célja az volt, hogy a lehetőség határain belül minden vagyoni állásnak megfelelő lakást mutasson be. Ezért egy ötszobás, egy háromszobás, egy kétszobás, azután egy legénylakás került bemutatóra. Valamennyi felhasználta ennél a versenynél a segítő művészetek minden fogását.

Az ötszobás lakásnak sok a tervezője. Talán ez az oka, hogy nem egységes a hatása. Vass Béla monumentalitásra törekvő, kissé kőszerű ebédlőteremmel és egy igénytelen dohányzófülkével vonult ki, amelynek tőszomszédságában Meller Dezsőnek a fogadószobája van. Biedermayeres hangulat, csupa szín és puhaság ez a hely. Maga a faanyag is szerencsés. A topolyának csodaszép rajza, amit a nagyanyáink idejéből ismerünk, a szimpátiánkat csak növeli. Az itt-ott jelentkező konstruktiv hibákat is elnézzük a beszélgető-sarok intimitásáért, amelyet a Lesznai Anna párnái emelnek. Ebben a szobában az az érzésünk támad, hogy emberek élnek benne . . . Majd egy férfidolgozó következik, amelynek a legszerencsésebb darabja az iratszekrény és az íróasztal. Ezeknek egységes, zárt a hatása. Szerkezetileg mind a kettő elsőranguan megoldott. Ennek a helyiségnek Meyer Antal a tervezője. A női nappali szoba, amely a Vas Ferenc tervei után készült, megfelel a céljának. Elrendezésében sok ügyesség van, s a kivitele tökéletes. A munkának ezt a jóságát látjuk Lakatos Arturnak hálószobájában is. A végső konzekvenciát talán úgy vonhatnánk le a gazdagok lakásának kritikájánál, hogy ugyanegy ember lakását csak egységesen lehet berendeznünk. Nem rideg egyenruhát értek ez alatt az egység alatt, de az egyéniségnek a változatosság közepette is megnyilvánuló vezető izlését. Most különböző művészek különböző felfogása csöndes küzdelmet folytat, amelyet sokan megéreznek, s amelyet az iparosok névszerint fel nem sorolható serege, feladatuk kitünő megoldásával se enyhithetett. A tételem igazsága mellett bizonyit a kiállítás többi része.

A háromszobás lakásnak Nemes Ödön, Mérő Jenő és Skuteczky Sándor a megteremtői. Valamennyien egymás kezére dolgoztak. Még a faanyagban is vigyáztak arra,

művés cod.

Magyar Iparművészet

1911.

arannyal ékeskedő, álruhás vendég kerül, aki megtanítja a gyermeket a hazugságra s felfokozza a fantáziáját olyan dolgok után, amelyeket hamisan és rosszul ismer meg s amelyek után helytelenül vágyakozik. Nagyon káros és nagyon vétkes ez a hazug s ennélfogva művészietlen eljárás éppen akkor, amikor a gyermek lelke a legpuhább, mikor állandó intenzitásban tartja a befogadóképességét a karácsonyi láz, amikor a szeretet rajongásával fogad a szívébe mindent, amit a karácsonyfa, az ígéretnek és ajándéknak ez a csodálatos fája, nyujt. Ez az a pillanat, amikor a gyermek lelke a kezünkben van, mikor a fantáziáját és az ízlését olyanná formálhatjuk, amilyenre akarjuk, nagyon nagy mulasztás, ha elszalasztjuk ezt az alkalmat és nem vigyázunk arra, hogy ebben a pillanatban artisztikus formák, nemes, művészi jelenségek felé fordítsuk a gyermek lelkét s ilyenképpen reáforrasszuk a művészi ízlés zománcát.

S ugyanez a szempont kell hogy dominájon az ajándékok megválasztásánál is, amely szintén nem történik a leghelyesebb irányban. Az emberek rendesen többet, elegánsabbat akarnak adni, mint amennyire képesek és így cserélődik ki azután a mutatós holmik egész ízléstelen lomtára. A gyermek nem kapja meg azokat a dolgokat, amelyek a lelkét kellően megformálnák, a felnőtt pedig rendesen olyan dolgokhoz jut, amelyekkel nem tud mit kezdeni. Az emberek dísztárgyakat küldenek az ismerőseiknek, amelyeket azok rendesen nem tudnak eléggé elrejteni. Az ajándékozó tehát ahelyett, hogy figyelmes és jó barát módjára valami apró kis szükségletet elégítene ki gondos kézzel, többnyire csak bosszuságot okoz. A célszerüség, amelyből minden modern artisztikum kiindul, úgyszólván teljesen hiányzik a karácsonyi ajándékokból és semmi sem ritkább, mint az artisztikus forma. Az ajándék tehát, amely az ajándékozó baráti érzelmeit kellene hogy realizálja, hazug és művészietlen, az őszinteség hiányát és a rosz ízlést hirdeti. S ilyenképpen az egész karácsonyi gondolatkör, a karácsony ünnepének nemes érzelemvilága sok apró, kellemetlen hazugsággal fonódik össze és lassankint el kell hogy veszítse eredeti formáját. Éppen úgy, mint a levágott fenyő, amely a maga valódi, zöld meztelenségében egy társzekér hátán is képes arra, hogy felébressze bennem a karácsony hangulatát, de azonnal elveszti minden varázsát és jelentőségét, amint ízléstelen holmikkal telerakva, az emberi meg nem értés súlya alatt görnyedezve úgy kerül elém, mint egy mesebeli királyfi, akit a színpadon csodáltam, bámultam és szerettem s aki most a közelembe állva megláttatja velem a festéket, a kócot, a kopott selymet és az üveggyémántokat.

hogy lehetőleg egyöntetű legyen az interiőrök hatása. És ez sikerült. Az érzésünk az, hogy itt lakni lehet, és figyelmen kívül hagyva néhány megoldatlan kérdést, az egésznek nyugodt a képe. Ehhez a lakáshoz konyha és előszoba is csatlakozik. A tervezők sem az ebédlőnél, sem a nappali vagy dolgozószobánál nem ígértek olyat, amit teljesíteni ne tudtak volna. Ez a hely a polgárság lakóhelye. Kevés dísz, semmi cifraság, jó anyag ... Egyéb nem is kell. Azon pedig régen túl vagyunk, hogy bántó hibák zavarják a nézőt.

A legsikerültebb, művészi szempontból a legjobb, ízlésben a legelőkelőbb Thoroczkai-Vigand Edének a kétszobás lakása, amihez előszobát és konyhát is csatolt a művész. Ennél a lakásnál mindenki gyönyörködik a Vigand művészi erejében. Egy ember, aki egyszerűen hátat fordít a fővárosnak, nem törődik senkivel és semmivel. Megy a maga útján, úgy, ahogy éppen ő látja jónak. Sokat gáncsolták művészetbeli álláspontja miatt, de sohase vette tudomásul. Ellenben Erdély hegyei között óriásit fejlődött. Ebben a fejlődésben nem vált egyoldalúvá. Figyelt mindenre. S a fejlődésnek és figyelemnek eredménye ez a kétszobás teljes lakás. Úgy hat, mint a piktúra ez a két interiőr. Színben, vonalban kitünően összehangolta a tervezőjük. A világításnak fogásai, a függönyök, az üvegfestmények, a falak színe, itt-ott néhány edény és varrottas, pár cserép virág, mind a Vigand célját szolgálják. A belső architektúra is az övé. Röviden: teljes harmónia. És újra nyugodt vonalak, ahol a fa beszél, mert ornamens mentől kevesebb van rajta. A lakószobán a faragókés primitívnek látszó metszése és a bazsarózsa rendkívül finoman megkomponált, áttört bokrétája. A hálószobán néhány puha hullámvonal és kivágás. Vigandnak itt minden erénye érvényesül. Telivér művészetet látunk, amelynek apró hibáiért cserébe annyi szépséget kapunk, hogy nem vevődnek észre. Amellett potom olcsó az egész berendezés, tehát szociális szempontból is eléri a célját. Művészi lakást 2200 koronáért eddig nem kaphatott a közönség. Ez magában véve is óriási érdem.

A Vigand környezetébe illesztődött bele egy fürdőszoba-berendezés, amelynek inkább az ötszobás lakás kapcsán volna helye. Hehlein Istvántól való a felszerelés, a bútorait pedig Deutsch Imre tervezte, aki az Iparművészeti Iskola lakásberendező osztályának a növendéke.

A családok lakóhelyéhez csatlakozik a legényember lakása is. Fehérkuti Bálint nem először foglalkozik ezzel a problémával. Célja az volt, hogy jobb vagyoni viszonyok között, egyedül élő embernek teremtsen művészi környezetet. Ezért egy előszoba kapcsán olyan dolgozószobát tervezett, amelynek fülkéjében szekrények és kerevethatású ágy foglalnak helyet. Az előszobája fehérre mázolt puhafa. Ebből nyílik a feketére pácolt tölgyfa dolgozó, amelynek szoborállványai és szövetbehuzatának színe átmenetet teremtenek a hálófülke topolyafájának aranybarna színéhez. Átgondolt interiőrök ezek. A dolgozó magyarsága és a fülke biedermayer-hangulata a lehetőségig együvé simulnak. Mocsai József — az asztalosa — felülmulta önmagát. Amit a kivitel szépsége elérhetett, azt elérte. És nézvén szeretettel végzett munkájának művészi tökéletességét, úgy érezzük, hogy a külföldön se lehet sehol megértőbb, anyagát tökéletesebben megmunkáló, gondolkodó segítőtársa a művészeknek, mint Mocsai, aki a faanyagban is csak a legjobbat, a legszebbet adja. Ezért iparos létére is művész. A kiállítás üvegszekrényeiben, a folyosókon és a falakon meglepetésszerű dolgokat látunk. Ilyen jóleső érzés fogja el az embert, ha a Kürthy György és Vizváry Mariska igazi művészetet lehelő, finom színhatású selyembatikjai előtt állunk meg. Ha a Tull Viktor bőrmunkáit szemléljük, ha a Szügyi Elemér és Korponay Leszay Margit meg Wallesznè Gyenes Gitta hímzéseit vizsgáljuk. A Magyar Ezüstárúgyár részvénytársaság tökéletes kivitelében élvezzük a Kós Károly ékköves virág- és gyümölcstartójának szépségét, Wilfinger Bélának öntésében megjelenő Szász-féle bronzszobrot, az Atlétát. Reményi Gyula súlydobóját. Tehát elsősorban azok munkásságának az eredményét, akik új harcosai az iparművészetnek. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a gödöllőiek, Lesznai Anna, a Képzőművészeti Főiskola iparművészeti műtermének hölgyei, Márton Imre, Rauscher Lujza, Benczúr Béláné, Szécsénné és Nagy Ida, Kopits János, a többi

művészek és iparosok tömege nem a legjobb munkáival szerepelne ezen a helyen. Ám őket már ismerjük és működésüket úgyszólván évről évre méltattuk.

Utoljára hagytam a székesfővárosi iparrajziskola szőnyegeit, amelyek technikában, tervben és színben művésziek, s a magyar népművészetnek számtalan, szépségekkel átitatott termését, amelyek századok óta diadalmasan tartják a színvonalukat ott, ahol mecénások nem ronthattak rajtuk.

STÍLUS-SZOMJUSÁG.

(BÉCSI LEVÉL.)

ÍRTA: NÁDAI PÁL.

A biedermayer nem halt meg. A biedermayer még csak nem is alszik. És az empire is él, legalább is az asztallábakban. És a rokokó is lélegzik még és virágokat hint finom selyemszövetekre és romantikus ellágyulást hímzések, porcellánok és legyezők világába. Egy kor sem némult még el egészen Bécsben. Mindđel találkozunk lépten-nyomon, nemcsak az óváros halálra ítélt házai közt és nemcsak a múzeumi vitrinák reszkető üvegei mögött. Hanem mindenütt, ahova belépünk blazírtan és felfrissülünk, miután stílust szürcsöltünk egy-két órahosszat. A kávéházban, amelyikben falfestés és lámpaernyők és keskeny kanapék és meghitt ablakfülkék hirdetik a harmincas éveket. És a kabarében, ahol minden Willette és Forain után líheg. A színházban, ahol a hajdani bástya francia emigránsai trombitálnak Schnitzler darabjában és a Rózsagavallér vidám, krinolinos könnyűsége lebeg az Opera deszkáin. És a kirakatban, ahol az emaíl és a bronz káprázatot el és a családi körben, ahol vasárnap délután Schubertet játszanak és talán még most is Werther-regényeket olvasnak az emberek. Nincsen ma a kontinensen város, mely mohóbban kapna régi és új stílusokon, mint Bécs. Nincsen hely, amelyben az iparművészet annyi reminiszcenciával, annyi érzékenységgel és annyi hagyomány-áhítattal volna átítatva. Még az újak is: csak finom, leszürt formaimádók. Régi melódiák reszketnek bennük tovább. S azért előbb fog kivirágozni Amerikában valamiféle mammuth-stílus vagy Berlinben az árúház-stílus, mint egy új bécsi stílus. A művészet itt túlságosan szenzíbilis ahhoz, a levegő nagyon is illatpárás, az emberek kelleténél sápadtabbak, hogysem belemarkoljanak valami egészen újba. Az ilyen tartózkodásban mindig van valami finom és gyöngéd vonás, valami előkelő dilettantizmus. De stíluscsinálás: az egészen más. Ahhoz öserő kell, szilajság, felforditása előítéleteknek és sok, sok fanatizmus. És akik stílusokat keresnek, azok legnehezebben találják meg a stílust...

Ezek az érzések újra és újra erőt vesznek az emberen, mialatt az Österreichisches Museum most megnyílt iparművészeti kiállítását nézegeti. Talán innét van, hogy ez az egész kiállítás még most is: a nyugtalanság, az izgalmas keresés, a díszharmóniátlanság akkordjaiban csap össze. A néző egy nagyon színes, nagyon illatos és kavargó életbe lép be és azután keres. Mit? Maga sem tudja. Egy meghitt helyet, egy nyugodalmas, komoly termet, valamit, amiben egységes ritmus van és amiben visszatükrözve megtalálhatná önmagát. De csak nyugtalanságot talál. Ennek egyébiránt a térkitöltésben is lehetne az okát keresni. Mert itt is az az eset állott elő, amely nálunk nehezedik az iparművészetre: az utolsó évek alkotókedve egyre erősebb lett, az ízlés egyre népszerűbb, de a helyiségek egyre szűkebbek. A régi múzeum mellé egy új üvegcsarnokos épület került két év előtt, de az új és a régi együttvéve is kevés és már a nyár elején vissza kellett utasítani a jelentkezők legtöbbjét. Talán a térkitöltés és a beosztás — Witzmann tanár végezte az idén — sem eléggé átgondolt és gazdaságos, vagy a késéssel járó kapkodás izgalma az oka, elég az hozzá, hogy a kiállítás nem ad egy olyan vedutát, amelyen kellemesen

Lakatos Artur

1921. márc. gobelinjai Koll. Eiáll.

Ernst Mürzen XVI. esop.
Eiáll. Eat.

Valens eiem VIII. 161

Lakatos Artur

Gyüjt. Eiall 1918-

Müvészet 1918

63

elétr. adatok

ki.

~~Brassó X. 191.~~

Lakatos Artur

a Paál László Társaság
tagja, ennek 1929. jan-
ki alt. több nünk

Svájczi Jura-hegység X. 47

Lakatos mikiállitása

a Könyves Kálmán szalonjában.

Budapest
1910

Könyvtáramban

A művész életrajzával egyidejűleg dolgozandó fel.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedély

.....

a műhelyfőnök vag
aláírá

8. sorsz. Műhelyi minta. —

Lakatos Arthur

Részlet a Weichsel vidékről. olaszt.

Tm Bp. 1932.

bajusza leberetvált. Oltö
vért aranyszegekkel kiv
Festmény, nyolczsze
méretei 7·1 : 5 cm. —
Becsértéke 100 K.

en. † Rómában 1547.

lben és tojásdad medail-
iaja, bajusza és kecske-
a leberetvált. Öltözete:
ös sűrű gombokkal és
hátul egy czédulán:
no, Signora di Lucca.

keretben, aranyfoglalással,
sleltárban 2028. — Becs-

tan, arczélben és tojás-
Kontyba fogott haja és
kéke fehér gyöngyfüzér.
yezi. Felirata hátul egy
vessa Matilde, moglie

keretben, aranyfoglalással,
törzsleltárban 2029. —

Lakatos Artur

a Kassai javítóintézet
ipariskola tanára

~~[illegible]~~ Erod

TOMSI

Lalatte Arthur

Laïd

Nouveau Salon Almanach

136

..... nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

élyezem:

vagy helyettesének
áírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Lakatos Arthur

Zádor István és Koszta József müvészeket "az egészen ujak" között méltatja —m. sign.-val a Müvészet c. rovat, a Nemzeti Szalonban rendezett kiállitásról közölt kritikájában: "izléses, sok dekorativ érzékkel és kedvesebb valőr érzékkel megfestett parkrészlete, egészséges, eleven müvészetképpen hat."

A HÉT, Bp. 1907. okt. 20. XVIII. évf.
42. sz. 708. lap.

Lakatos Arthur

Az első ünálló lakberendező tervező nemzedék:

Faragó Ödön nyomában, Kozma Lajos, Falus Elek,

Menyhért Miklós, Novák Andárs, Lakatos Arthur,

Vas Béla, Péter Sándor, Meller Dezső

Ernyey Gyula: Az ipari forma története Magyaror/

Akadémiai Kiadó 1974 28.o. szágon

Lakatos Artúr, textilkreáló

L: Zala Tibor

–: Pálffy Judit: A grafikus

2

Esti Hírlap, Bp. 1978 febr. 13.

Lakatos Arthur

"Stilusban tartott fogadószobát tervezett", melyet az Uránia kiállitásán mutattak be. Tövis: "Az otthon müvészete" cimmel ir a MÜHELY tárlatáról, mely modern müvészek és iparmüvészek Egyesülete.

A HÉT, Bp. 1908. dec. 2o. XIX. évf.
51. sz. 835. lap.

Lakatos Arthur

Finom, értékes, eredeti alkotásokat produkált -a Nemzeti Szalonban rendezett Grafikai kiállitáson: Pogány Villy, Vadász Miklós, Kara-Kron Jenő, Olgyai Viktor, Undi Mariska, Körösfői Kriesch Aladár, Nagy Sándor.
A "Képek" c. rovatban közölt sign. nélküli kritika a továbbiakban kiemeli Tipary Dezső stilusos linoleumait és Kövér Gyula szines fametszeteit.
Emlitésre méltóaknak tartja még Major Jenő és Kővári munkáit.
A -2./ sz. cédulán következnek azok a müvészek, akiknek munkáit külön méltatja a kritika. ÉLET, Bp. 1911. január-junius. III.évf. I. kötet 386. lap.

Lakatos Artur

"Apró vázlatai, finom impresszionista szoba-dekorációi" a festő Lakatos mellett... az iparművész Lakatosra vallanak,-közli a kritika, a Művészet c. rovatban. a Művészház uj kiállitásán bemutatott müveiről.
A tárlaton tiz fiatal festő és három szobrászművész szerepel munkáival, közöttük vesz részt a művész is.

A HÉT, Bp. 1910. febr. 20.
XXI. évf. 8. sz. 127. lap.

Lakatos Arthur

Goldzieher Klára, Gara Arnold és Kozma Lajos iparművészek nevét sorolja fel a kritika, mint akik nagyszerü bizonyságát adták annak, hogy a magyar müvészeti kultura mennyit fejlődött a kezdet után néhány évtizeddel. Jean Preux: "Az Ernst Muzeum kiállitása" cimmel számol be a kiállitáson részt vevő müvészekről.

A HÉT, Bp. 1913. dec. 7. XXIV. évf.
49. sz. 794. lap.

Lakatos Arthur

Gr. Zichy István, Remsey Jenő, Páldy Zoltán, Kádár Béla, Székely Andor, Márffy Ödön, Zádor István, Bednár János, a fiatal Záhonyi Jenő szerepelnek a Müvészház kiállitásán. Jean Preux: "Müvészház" cimmel közölt kritikájában nagy megelégedéssel nyilatkozik arról, hogy egy megnyitó kiállitáson eddig még nem fordult elő, hogy ennyi fiatalember, ennyi kvalitásos képpel szerepeljen.

A HÉT, Bp. 1913. jan. 26. XXIV. évf.
4. sz. 62-63. lap.

Lakatos Artur

Az Ernst Muzeum kiállitásán szerepelnek alkotásai, melyeket a kritika együtt méltat Gara Arnold müvésztársa munkáival, kiemelve a két müvész kitünő tehetségét. A lap Müvészet c. rovatában közölt ismertetés csupán annyit emlit meg, hogy iparmüvészeti müvekkel szerepelnek.

A HÉT, Bp. 1921. márc. 2o.
XXXII. évf. 8. sz. 139-14o. lap.

Lakatos Artur

A háboru mostoha körülmények közé juttatta a müvészt, -irja a Müvészet c. rovatban közölt beszámoló. A Nemzeti Szalonban rendezett kiállitásán a szerb és az olasz fogságának ideje alat készült müveit mutatták be. Stilusérzéke rendkivül fejlett, iparmüvészeti kompoziciói mintaszerüek. Alkotásai bizonyitják, hogy vérbeli müvész, akinek időnként nagy lelki depressziókat kellett leküzdenie, mégsem tagadta meg hivatását a legsulyosabb viszonyok között sem.

A HÉT, Bp. 1918. junius 16.
XXIX. évf. 24. sz. 378. lap.

Lakatos Artúr

Lakatos Artúr (1880–1968): festő és iparművész. Belsőépítészettel, szőnyegtervezéssel foglalkozott, hosszú ideig az Iparrajziskola tanára volt.

Mihályfi Ernő:Művészek,barátaim Bp.Corvina 1977.

Lakatos Artur

Szigeti Jenő: izlésesen váltogatja "a mély , meleg barnákat a lilákkal",

Feszty Masa: "kis önarcképe nem sokat mond"

Lakatos Artur:a művész is "a drótkonturok művelője. Mostani képein már ő is érzi, hogy a formák vastagon való körülkeritése fölösleges és csunya.
Némelyik festményén a már jól megfigyelt, igaz szinek csillanak fel," -mondja beszámolójában Mátrai Vilmos a fenti -Paál László- Társasághoz tartozó művészek munkájáról, melyeket a Nemzeti Szalon kiállitásán mutattak be. A tárlaton szereplő teljes művésznévsort, a Paál László Társaságra vonatkozó véleménnyel együtt lásd: Vesztróczy Manó nevénél.

Élet, Bp. 1923. juni. 3. XIV. évf. 11. sz. 261. lap.

LAKATOS ARTUR

1919-ben Földes Ede és ő készíti a Vérmező díszitési tervét

GERLE János - KOVÁCS Attila - MAKOVECZ Imre: A századforduló magyar építészete. Bp. : Szépirodalmi, 1990 52.p.

Lakatos Arthur

1920. szept.
kiáll. Nemzeti szalonban
Az Aranyhalas utca Budán,
olaj. 3000.–
Tavasz a Tabánban, olaj.
8000.–
Régi budai házak, olaj. 8000.–
állandó kiállító itt

Miglészi ref. egyház erüstpohara

VI. 28.

Lakatos Artur

l.

Mennyeszeti lexikon

423 l.

M. 435

Lakatos Artur

1921. (iparmüvegeti tárgyai-
~~Coll. Gall.~~
bál risebb kollekció
Ernstnél -

Tájkép

878. Hollandi festő a XVIII. sz.-ból

Lakatos Artur

Ernst Museum kiállításai –

XIII (1913) 15. Uri fogadó —

16. r. Női fogadó. Fenti terve után készult.

ÉGRÁDY
TESTVÉREK
NYOMÁSA
BUDAPEST

Lakatos Artur

1923. máj. Paál László Társaság
kiállításán Nemzeti Szalonban
kollektív, életrajz nélkül

1925. febr. M Akv Pf Egy
kiállítás Nemzeti Szalonban
Baranyai táj, pastell
Pécsi utca
Városrész

1903 VIII. 26.

~~Szeged.~~

A szegedi Somogyi könyvtár és városi muzeum igazgatóságának

Felvilágosítás a Szimnyei Ottmár felé nyújtemény hiányainak

~~[illegible] felől.~~ (389/903.)

[illegible] felől.

Lakatos Artur

Budapesti Pannot-
árúgyár rt. kira-
kodóhelye a Nem-
zetközi Vásáron.

Repr.

Magyar Iparművészet

1929. 97. l.

Boon-cacao ki-
rakodóhelye u. o.

Repr.

u. o. 1929. 99. l.

Lakatos Artur.

Ebédlő és hall kandallós
sarka, terv. fenti

Repr.

Magyar Iparművészet

1921. 53. l.

YAR
ÉSZET

SZETI MÚZEUM ÉS ISKOLA
ETI TÁRSULAT KÖZLÖNYE

TATÁSÜGYI
SZTER MEG-
KESZTI

LMÁN

BRÉ

Legujabb kalapdiszek

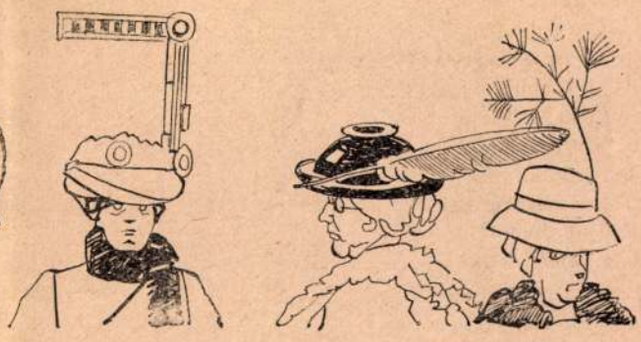

Mühlbeck Károly rajza

II.

A télikabát

(Bernát az előszobában mélabúsan megáll télikabátja előtt.)

Az asszony: Mit bámulsz arra a kabátra?

A férj: Nem tehetek róla... az az impresszióm, hogy ez a kabát egy kicsit öreg.

Az asszony: Hogy érted ezt?

A férj: Túl van már a fiatalság első hajnalpirján, a szőre kiment, a moly bement, a gombok fityegnek rajta, a bársonygallér elkopott és a zsebek elkívánkoznak az anyaszövettől, mint a kis fecskék, amikor ki akarnak repülni a fészekből.

Az asszony: Megőrültél? Micsoda hang ez?

A férj: Ez a lírai elérzékenyedés hangja.

Az asszony: Ez alatt lappang valami. Bernát, nézz a szemembe... Új télikabátot akarsz venni!

A férj: Te mondád. Új télikabátot akarok venni. A hűségnek is van határa. Ezt a kabátot öt év óta hordom, mint egy hű kutyát. Meddig hordjam még?

Az asszony: Szóltál a szabónak?

A férj: Szóltam. Ez az első lépés. Az ember szól a szabónak. A szabó mértéket vesz. Megmutatja a szövetek őrült tárházát...

Az asszony (gúnyos kacagással): Haha!

A modern kéményseprő. Londonban a kéményseprők motociklin száguldanak végig a városon, amint kéménysöprésre sietnek

A férj (meglepődve): Nevetsz? Min nevetsz?

Az asszony: A szövetek őrült tárházán. Van is a szabódnak őrült tárháza! Egyetlenegy szövetje van, abból csinál nyári kabátot, őszi nadrágot, átmeneti felöltőt, frakkot, fehér mellényt, mindent...

A férj: Megbocsáss...

Az asszony: Megbocsátok, mert szamár vagy és nem tudod, mit csinálsz. Neked minden szövet jó.

A férj: No de kérlek...

Az asszony: Ne kérj! Mindent — csak ne kérj! Fog neked zebrabőrből valamit akasztani a nyakadba...

A férj: Először, a zebrabőr nem közönséges. Másodszor, az én kabátom szövete úgynevezett Közép-Himalaya szövet.

Az asszony: Szerencsétlen! Himalayából csináltatsz télikabátot?

A férj: Miért ne?

Az asszony: Akkor már nem is beszélek tovább. Hívd a szabódat, menjetek a szobádba és álljatok a fejetek tetejére. Azt sem bánom...

A férj: Mégis...

Az asszony: Mit mégis? Öregem, Himalayából nem csináltat az ember télikabátot. És mivel van bélelve? Selyemmel? Atlasszal?

A férj: Találtam egy szép kis tarka posztót!

Az asszony (ájuldozva): Egy szép kis tarka posztót! Segítség!

A férj: Kérlek, nagyon elegáns...

Az asszony: Elegáns? Ember, vak vagy? Semmi izlésed nincs? A szép kis tarka posztóból hálóköntöst csináltat az ember, nem télikabátot. Tudtam, előre tudtam, hogy ez lesz a vége. Úgy fogsz kinézni, mint egy paprikajancsi, azzal a piros kabáttal.

A férj: Mondtam, hogy piros?

Az asszony: Nem mondtad, mert nem mered bevallani, ez csak akkor fog kiderülni, amikor majd elhozzák a télikabátot. De már akkor késő lesz.

A férj: Nem lesz késő, mert még nem rendeltem meg. Tudod, hogy nélküled...

Az asszony: Ez a szerencséd! Légy nyugodt, nem is fogod megrendelni.

A férj: Nem?

Az asszony: Nem. (Egy csomó divatlapot vesz elő és rámutat az egyikre.) Ezt a kabátot fogod megrendelni...

A férj (nagyot néz): Ezt?

Az asszony: Ezt hát!

A férj: De ez női kabát.

Az asszony: Persze, hogy az! Hát aztán? Van ellene kifogásod?

A férj: Nekem? Semmi. De kijelentem, hogy ezt a kabátot nem veszem föl.

Az asszony: Hát mondtam, hogy fölvedd? Én fogom fölvenni!

Az Ernst-muzeum kiállításából. Uri fogadó. Tervezte Lakatos Artur. A Viktoria bútorgyár műhelyéből

fiái, amelyek vidámak, mulatságosak, de amellett sohasem karrikaturák, nem csúfondáros torzképek, hanem valahogyan az élet egy-egy humoros epizódjának moment-fölvételei. Ha már okvetlenül az irodalmi műfajt keressük, hát mégis csak leginkább szatirák Heltai kis komédiái, amelyek Bernátról, a közismert székesfővárosi polgárról szólnak. De a szatira — általában, — már ott jár a karrikatura túlzásainak határán és nem egyszer meg is teszi azt a bizonyos lépést, amely már a torzításhoz vezet. Igazán vérbeli humoristának és — ami nem jelent mindig ugyanazt, — kitünő izlésű írónak kell lenni annak, aki nem csábíttatja át magát a biztos, de olcsó siker kedvéért ezen a határon és nem ád karrikaturát ott, ahol a szatira nemesebb eszközeivel akart karakterizálni. Heltai Jenőnek ez utóbbi volt a célja és fejlett, finom izlése, de éppen úgy humoros vénája mellett tesz tanúságot, hogy „Bernát" című könyve, amely tele van burleszk és bizarr, vidám és meglepő komédiával, sohasem válik bohózatos játékká. Ez ád igazi értéket Heltai Jenő új könyvének és ez az érték nagyobb is talán — éppen mert fölényes, magasságokba emelkedő filozófia itatja át — annál, mint amelyet az egyszerű szórakozások serpenyőjén lehet lemérni.

Heltai Jenő „Bernát" című új könyvéből alább közlünk mutatóba két ötletes, kedves apróságot.

I.

Bernát utazik

(Bernát, a közismert családapa és nyaraló, ebédnél szótlanul belemélyed az ujságba.)

Az asszony: Bernát!

A férj: No?

Az asszony: Nem vagy fáradt?

A férj: Hogy érted ezt?

Az asszony: Aggódom miattad, fiam. Annyit dolgoztál az utóbbi időben . . .

A férj: Az már igaz.

Az asszony: Az ember nem gép. Egyszer a legkitünőbb szervezet is kifárad. Nem csodálnám, ha a tied is . . .

A férj: Ami azt illeti, nem mondhatom, hogy túlságosan üde vagyok . . .

Az asszony: No látod. És eltitkolod, nem szólsz a feleségednek, aki elvégre azért van itt, hogy örömeidben és szenvedéseidben osztozzék . . .

A férj (meghatottan): Milyen szépen beszélsz!

Az asszony (nemes egyszerűséggel): Nem beszélek szépen, csak úgy, ahogy egy jó asszonynak kell. Látod, nekem már hetek óta gyanús ez a te állapotod.

A férj: Gyanús?

Az asszony: Hányszor mondom magamban: ez a szegény ember agyondolgozza magát. Pedig ennek semmi értelme. Bernát, neked pihenned kell . . .

A férj: Azt hiszed?

Az asszony: De mennyire hiszem. Már az orvossal is beszéltem.

A férj: Mit mondott?

Az asszony: Azt mondta: „Annak a szegény embernek pihennie kell. Menjen el két hétre Abbáziába".

A férj: Abbáziába?

Az asszony: Igen. Ez nem kerül olyan sokba, ezt a kis fényüzést megengedhetjük magunknak. Tehát nem haboztam, bepakoltam . . .

A férj: Bepakoltál?

Az asszony: Igen. Bepakoltam és holnap elmegyek két hétre Abbáziába . . .

A férj: Tessék?

Az asszony: Nem érted? Holnap elmegyek két hétre Abbáziába.

A férj: Te?

Az asszony: Hát persze, hogy én. Hiszen az orvos is azt mondta: „Annak a szegény embernek pihennie kell. Menjen el két hétre Abbáziába!" Hát föláldozom magam és az orvos kívánságára elmegyek Abbáziába . . .

A férj: És én?

Az asszony: Te? Itthon maradsz és pihensz. Nem elég pihenés neked, ha elutazom két hétre?

Uj Idők 1913. II

Lakatos Artur

fajtája, amely nem a tényleges erők összemérésével, hanem egymás titkainak kilesése s amennyiben lehetséges, idegen tollakkal való ékeskedés útján óhajtja elérni a maga többé-kevésbbé önző céljait. Az iparművészet terén erre még több alkalom nyílik mint másutt, mert míg egyrészt ezen a téren a nüanszok és az előállítási technikák legcsekélyebb különbséget is sokkal nagyobb jelentőségüek a műtárgy értékére nézve, mint az általános iparban, másrészt éppen ezen finomabb differenciáltságnál fogva a technikai és előállítási titkok, a rajzok és minták, az anyag kezelési módjai és a műhelyek berendezése nem vonhatók mindnyájan a szabadalom körébe s így azoknak nagy része minden jogi védelem nélkül maradt. A konkurrens és kevésbbé lelkiismeretes cégek ennélfogva egyrészt az alkalmazott munkások megvesztegetésével, másrészt pedig mindenre kész megbizottaknak, mint jámbor érdeklődőknek a műhelyekbe való becsempészésével igyekeztek egymás titkait kilesni, aminek azután az lett a természetes következménye, hogy a tulajdonukra féltékeny cégek a legnagyobb szigorúsággal csukták el műhelyeiket minden, de különösen a külföldi tanulni vágyó elől s ezáltal mérhetetlen kárt okoztak azoknak, akik iparművészeti ismereteik kiterjesztésén fáradoztak. Ezen az áldatlan és minden tekintetben káros állapoton segített legelsőnek a német törvényhozás, midőn a tisztességtelen versenyről hozott s a mult év október elsején életbeléptetett törvénynek 18. §-ában kimondotta, hogy: egy évig terjedhető fogházzal és ötezer márka pénzbüntetéssel vagy ezen büntetésnemek egyikével sujtatnak mindazok, akik az üzleti összeköttetésben reájuk bízott technikai terveket és előírásokat, így különösen: rajzokat, modelleket, mintákat, metszeteket és recepteket jogosulatlanul a verseny céljaira használják fel vagy azokat másokkal közlik. Az idézett törvény szelleméből következik az is, hogy az üzleti alkalmazott ilynemű viszonyának felbomlása után is köteles a titoktartásra, valamint az, hogy az említett felsorolásba az iparművészet minden technikai és készítési titkai beletartoznak. Ez a törvényhozási intézkedés tehát végre energikus kézzel gátat vet annak a sok visszaélésnek, amely nagyon káros hatással volt az iparművészet fejlődésére. Ideje volna már, hogy Magyarország is hasonló törvényhozási intézkedéseket életbe léptetne.

K

KIÁLLÍTÁSOK

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS KASSÁN. Szeptember 2-án nyílt meg a kassai iparművészeti kiállítás, melyet az ottani kereskedelmi- és iparkamarával karöltve az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat rendezett. Az igen tartalmas kiállítás a Széchenyi-ligetben levő nagy korcsolyázó csarnok összes helyiségeit foglalja el. Kilenc teljesen berendezett, egymással

22/Pg

Magyar Iparművészet
1911. 285. l.
286. l. (Iparm. kiáll. kassán)

összefüggő lakáshelyiség adja keretét a kassai bútoripar alkotásainak, a tágas előcsarnokban pedig a magyar iparművészet különböző ágait képviselő műipari tárgyak változatos sorozatát helyezték el. A szobaberendezések tervezői Györgyi Dénes, Lakatos Artur (3), Fehérkúti Bálint, Vas Béla, Menyhért Miklós, Vigand Ede, Baráth, Schalamonek és Schröder. A kiállítás elrendezésének és díszítésének terve Lakatos Arturtól való. A kiállítás összhatása igen kedvező és általános tetszést arat. A kiállítás ismertetésére legközelebbi számunkban még visszatérünk.

A KASSAI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS KITÜNTETETTJEI. Az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat és a kassai kereskedelmi- és iparkamara kiküldötteiből alakított biráló bizottság közvetlenül a kiállítás megnyitása előtt Fischer Colbrie kassai püspök elnöklése mellett elbirálta a kiállításra beküldött tárgyakat és döntött a kereskedelmi minister valamint a kassai kereskedelmi és iparkamara által adott kiállítási érmek dolgában. E szerint a kereskedelemügyi miniszter aranyérmét a kassai Butorkészítő Iparosok Szövetkezetének ítélték oda, a négy ezüstérmet Buchner Béla fémműves, Zlatnyiczky József (Hollóháza) a kassai bútor- és faárugyár és Orosz Rezső festő, a bronzérmeket pedig Gányi Oszkár (Hegybánya), Rákos György asztalos (Nagymihály), Buliczka Ede kassai könyvkötő, Marton Imre ötvös (Losonc), Freimann Adolf, Ménesi István és Petró Miklós kassai szobafestők kapták. A kamara ezüstérmét a „Lipa" népipar r.-t.-nak (Turócszentmárton), Keresztes Béla kárpitosnak és Pintér János kassai könyvkötőnek adományozták. A birálóbizottság még a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kiadandó művészeti éremre nézve is tett javaslatot, melyet döntés végett az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat terjeszt a miniszter elé.

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS LESZ DARMSTADTBAN 1913 nyarán. A Mathildenhöhe-n letelepedett művészkolónia készíti elő ezt az érdekesnek igérkező kiállítást, amelyen művészi lakásberendezések és a hesszeni iparművészet újabb alkotásai lesznek láthatók.

RODIN, a nagy francia szobrász az 1915. évre tervezett párisi nemzetközi iparművészeti kiállításra vonatkozó következő érdekes megjegyzést tette: Ezidőszerint sem Franciaországban, sem pedig más országokban igazán magas fejlettségű iparművészet nincs. Nagyon hátrányos az iparművészetre és a többi művészetekre nézve a XX. század célszerűségi elvének túltengése és a modern iparművészeknek az a törekvése, hogy alkossanak, még mielőtt kellőképpen jártasak volnának a művészet mesterségi részében. A művészetek újabb felvirágozásának kora csak akkor következhetik majd el ismét, ha a fiatal emberek átérzik a komoly munka szeretetének szükséges voltát s ha benső áhitattal tanulmányozzák a természetet. Ezek ellenére jót vár Rodin a tervezett kiállításról, mert számos olyan jelenséget lát, amelynek kedvező fejlődésére a kiállítás jó hatású lehet.

megteremtése és kialakítása művészetünkben immár századok óta többszörösen felbukkanó problémát képez. A magyar szőnyeg kivitelezését régi eleink olyképen igyekeztek elérni, hogy a keleti eredetű szőnyegek közvetlen hatásától és példáitól régi magyar hímzőművészeti virágos motívumok alkalmazásával igyekeztek magukat függetleníteni.

2.

Az önálló magyar szőnyeg kialakulására és kifejlődésére kedvezőtlenül hatottak a kisázsiai és a perzsa eredetű szőnyegeknek a mult században iparszerűen gyártott és Európába nagy bőségben szállított termékei. A háború után főleg az iráni szőnyegminták hű lemásolásával s géppel készített németországi termékek fojtották el a magyarországi szőnyegkészítési törekvéseket s egyúttal károsan példázták azt is, hogy a racionalista világszemléletnél mennyire gyorsabban érvényesül a materializmus művészet sorvasztó hatása.

Lakatos Arthur a keletről jövő iráni s az Európában gombamódra burjánzó „németperzsa" gépszőnyegek ilyen dermesztő világában kezdte meg a modern magyar öncélú szőnyeg megteremtésére és kialakítására vonatkozó kísérleteit. Lakatos Arthur három évtizeddel ezelőtt indult. Művészetének első korszaka az érett szecesszionizmus eklektikus s ilykép egyénileg korlátozott és jellegtelen talajából fakadt. Nemsokára reá nagy világtörténeti események azonban kiragadták csendes műtermében. A nagy nyomorúságokat, de nagy emóciókat is nyujtó világégés alatt szerb, albán és olasz fogságba került. Életének ezen szenvedésekkel bőven követett útján az egyéni nyomorúságai és csalódásai mellett a cél és remény nélkül pusztuló fajának tragikus sorsa is döntően alakította egyéniségét. Olaszországból való visszakerülése után a magyar vidékek népével és művészetével igyekezett közvetlen és szoros kapcsolatokat teremteni. Különösen Mohács környékén és Délmagyarországon festegetett és tanulmányozgatott sokat. A magyar néppel szerzett ilyen közvetlen és meleg kapcsolatai miatt Lakatos Arthur művészetében a szépség a föld népe iránt való izzó fajszeretettel párosul.

Lakatos a magyar népművészet gazdagságát, egyéni báját és erejét felismerve, a népi motívumok sajátságos és mély gyökerű elemeit szedegette össze s mint gondolkozó és kísérletező művész, ezek felhasználásával igyekszik a modern magyar művészi szőnyeg önálló típusát kifejleszteni. De művein a népi hímzőművészeti elemek nem csak külső formában nyilatkoznak meg, hanem bensőséges tartalomban is, mert ő szőnyegeinek egyéni jelleget s a népművészeten felülemelkedő nemzeti színezetet is tud adni. Lakatos magyar szőnyeg készítésének hazai művészetünkben az a jelentősége és a súlya, hogy művein teljes sikerrel tudja egyensúlyba hozni a haladást a hagyományokkal és a tiszta technikai lehetőségeket eredménnyel egyezteti össze az esztetikai követelményekkel.

Az önálló magyar szőnyeg kialakításának nála virulens, szépséges és helyes megoldási jele: a perzsa szőnyeg gondolatának a távolléte, másrészt a modern formák magyar értelemben való kiegyensúlyozottsága a népies hímzőművészeti dekoráció alkotóelemeinek alkalmazásában. Ez eredményezi és teszi lehetségessé, hogy Lakatos összehangolt és egyensúlyozott népies, virágos és növényi elemes dekorációjából más művészek és kísérletezők színfolt-nyugtalanságú műveivel szemben sikerrel lehetne akár monumentális szőnyegtükröket is szerkeszteni.

Az egyes magyar népművészeti vidékek jellegzetes dekorációit Lakatos nem formai hűségben és azonosságban veszi át, hanem a népi gyüjtését csak mint motívum-kiindulásokat veszi alapul. A jellemző és neki megfelelő dekorációt a magyar művészi szőnyeg készítésének előkelő és igényes fokához azután nemesen átfogalmazza és fejleszti. Lakatos művészetében, illetőleg szőnyegein is győzedelmeskedik tehát a helyes értelemben vett modern magyar nemzeti dekoráció azokkal a folklorisztikus és a külső díszítésekkel tetszelgő művekkel szemben, melyek minden magyaroskodásuk mellett sem magyarok.

Lakatos szempontjainak gazdagságát mutatja, hogy egyes szőnyegein a magyar népművészet virágos motívumaiból formált díszítményeken kívül, — kiegyensúlyozott mérséklettel — naiv figurális elemekből is igyekszik modern magyar szőnyegornamenseket képezni. Ezek érdekesen tanusítják, hogy a modern magyar szőnyeg művészeti forrása nem kényszerül csupán a népies virágos ornamentika elemeiből fakadni; a növényi motívumok felhasználásával még korántsincs kimerítve.

E szőnyegek maradandóságát biztosítja Lakatosnak az a gazdag invenciója, mellyel a különböző magyar népművészeti vidékekről vett s különnemű motivumait olyan bravuros harmóniával stilizálja egy[illegible]. Ez a változatos invenció egységessé, könnyedé, pompássá és elevenné színezi műveit. A magyar mult és művészet belső rúgóinak biztos ismeretében emellett nagyszerűen tudja biztosítani műveinek ugyanazt a stílusharmóniát, az egyszerűség mellett ugyanazt a gondos és artisztikus kivitelt, s a azt gyakorlati használhatóságot, mely döntően jellemzi a magyar népi művészet remekbeszabott emlékeit.

3.

Lakatos sűrűvérű művészete egy különös módon összetett lélek időszerű megnyilatkozása. Magyar lelkének a népművészettel s a nemzeti hagyományokkal való ösztönös és őszinte harmóniája hivatottá teszik őt arra, hogy a magasrendű szellemi értékek ilyen folytonos kimunkálásával sikerrel működhessen közre az új magyar nemzeti eszmények közösségének megerősítésében. Lakatos művészetének ezen jelességei diadalra viszik a már helyes útra talált s eredményeket felmutató modern magyar szőnyegművészetet. Ezen szellemi és erkölcsi tulajdonságok teszik lehetővé, hogy a külföldről importált szőnyegekkel szemben a kiszorítás reményében veheti fel a megújhodó magyar szőnyegkészítés a harcot. Lakatos munkássága ezzel is sokrétű jelentőségűvé válik, mert ő a művészeten és a szépségen kívül ezáltal az ország anyagi hasznát s ilykép a nemzet jövőjét is szolgálja.

MIHALIK SÁNDOR

•KRÓNIKA•

MAGYAR IPARMŰVÉSZET 1935. ÉVI 9—10. SZÁMA TELJESEN KIFOGYOTT! Ezúton értesítjük tehát igen tisztelt tagjainkat és előfizetőinket, hogy a Magyar Iparművészet tavalyi 9—10. számát darabonként 2.50 pengőért visszavásároljuk, amennyiben azok teljesek és kifogástalan állapotban vannak. A füzeteket a hivatalos órák alatt a társulat irodájában vesszük át.

SZABLYA JÁNOS KITÜNTETÉSE. Az elmult hetekben lezajlott nagyarányú tallini kiállításunk nyomán megérdemelt kitüntetés érte társulatunk alelnökét. Szablya János kormányfőtanácsosnak az észt köztársaság elnöke az Észtországi Sasrend másodosztályú érdemkeresztjét a csillaggal adományozta. A ritkaszép kitüntetés elsősorban annak a buzgalomnak jutalmául volt szánva, mellyel alelnökünk ezt a magyar iparművészeti, népművészeti és háziipari kiállítást az észt főváros jelentékeny kulturális eseményévé avatta. Mert a hosszas és fárasztó munkával szervezett bemutató tulajdonkép kiindulópontja volt egy sereg előadásnak, jól sikerült ünnepségnek és a magyar testvérnép iránt érzett rokonszenves megnyilatkozásoknak. A magyar ügynek és a nemzeti géniusznak ez a legértékesebb oldalakról való ismertetése mély hatással volt a kis északi nép egész értelmiségére s ennek a visszhangja volt a sok erkölcsi elismerés, valamint ezek látható kifejezése gyanánt a most ideérkezett magas kitüntetés. Szablya János kormányfőtanácsost, társulatunk ügyvezető alelnökét ezzel kapcsolatban a magyar társadalmi élet sok művésze és politikai kiválósága üdvözölte.

LATABÁR KÁROLY építő iparművészt nevezte ki a Váci Városi Múzeum múzeumi őrnek. Latabár Károly a magyar népművészeti kutatások terén már sok szép eredményt ért el s munkássága, mint iparművészé is elismert. Legutóbb a társulat által Rigában szervezett kiállítást rendezte és installálta a legszebb eredménnyel. Új munkaköréhez e helyütt is átnyujtjuk neki a társulat legjobb kívánságait.

VELITS MIKLÓS TERVEI. Lapunk mai számában a nemrég elhúnyt Strnad Oszkár fiatal tehetséges tanítványától Velits Miklós építőiparművésztől hozunk egy pár interieurt.

Velits Miklós a budapesti Iparművészeti Iskolán tanult, majd Bécsben folytatta tanulmányait. 1928-ban Darmstadtban a Koch Verlag V. nemzetközi pályázatán 540 terv közül az ötödik díjat nyerte s több más hazai és külföldi pályázaton sikerrel vett részt.

Mint önálló tervező 1930 óta dolgozik Budapesten, igen szép eredményekkel. Munkáit józan egyszerűség, ügyes térkihasználás jellemzi. Vonalvezetésében merev formák lágy vonalakkal váltakoznak, ami bútorainak is jellemző vonása marad. Egyúttal karaktere annak az új lakásművészeti iránynak, amely már szakított a túlzottan leegyszerűsített s ládaszerű formavilággal s ehelyett a részleteiben finom s nem okvetlenül egyenesvonalú bútorok, illetve interieurök a példái.

A jelen számunkban közölt illusztrációk Velits Miklós budapesti munkáiról készültek. Z. J.

A RIGAI IPARMŰVÉSZETI ISKOLA. A rigai iparművészeti iskola, A. Dzervitis igazgató vezetése alatt, a lett népművészet forma- és színkultúráját, technikai készségét ülteti át a modern iparművészeti törekvések szellemébe. Az iskola tanmenete, a műhelyoktatás gyakorlati munkáján épült fel. Tanulmányi ideje 2 esztendő, főleg nőnövendékek látogatják. Tanerői is ennek megfelelően főleg nő-oktatókból áll. A tanév szeptember 1-től június 17-ig tart, napi 8 órai munkaidővel (9—12-ig, d. u. 4—9-ig). A növendékek elméleti és gyakorlati oktatásban részesülnek. Az elméleti tárgyak között: esztetika, stíltan, perspektíva, színelmélet, komponálás, néprajzi ismeretek stb. tárgyak szerepelnek. A műhelyoktatás szakok szerint csoportosul. Kerámia, ötvösség, textil, könyvkötés és bőrmunka oktatása képezi az egyes szaktárgyakat. Bár ennek elérésére a kétesztendei tanulmányi idő rövidnek látszik, mégis néhány igen szép és komoly alapossággal elkészült növendékmunkát tud felmutatni az iskola gyüjteménye.

Tiszteletreméltó az iskolának az a törekvése, hogy a növendékeket a sajátos nemzeti vonatkozások szeretetére tanítja. Éppen ezért minden munkájuk erősen nemzeti karakterű. Ez a megkötöttség a fantázia számára sok helyen merev rendszerré válik, főleg azért, mert a lett népművészet a szövés, fonás technikája által meghatározott geometrikus minták bőséges variációjával rendelkezik. Érdekes az a törekvés is, hogy az őskorból származó és az ásatások által napvilágra kerülő eszközök és tárgyak ornamentális anyagát is a lett népművészet formavilágához számítják és ennek értelmében használják fel. Hazai viszonylatban ez az ötlet — csak a népvándorláskori óriási forma- és anyaggazdagságra gondolva, — ami amúgy is gazdag formakincsű népművészeti anyagunkkal kombinálva, szinte belátható új fejlődési lehetőséget biztosítana, — független, nemzeti karaktert kereső magyar iparművészet számára.

A rigai lett iparművészeti iskola további fejlődését figyelemmel fogjuk kísérni, annál is inkább, mert a társulat kiállításának megtekintése után úgy A. Dzervitis igazgató, mint az iskola tanárai kijelentették, hogy a társulati kiállításon látottak hatása alatt, az iskola a modern iparművészeti törekvések útjain, új irányban fog tovább fejlődni. — A társulati kiállítás megmutatta, hogyan lehet, a népművészet szín- és formagazdagságának felhasználásával, modern törekvéseket — egyénien — nemzeti karakterrel felruházni.

A rigai kiállítás társadalmi sikerei között ez az eredmény egymagában is szép elismerés a társulat számára. L. K.

NÉPMŰVÉSZETI, HÁZIIPARI ÉS IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSUNK TALLINNBAN

A balti államokban rendezett kiállításaink második állomása az európai kontinens északkeleti részének egyik legbájosabb városa: Tallinn. Amikor Bornemisza Géza iparügyi miniszter megbízást adott a balti kiállítások megrendezésére, a nagy felelősség tudatában, a társulat vezetősége a legnagyobb szeretettel szervezte meg e kiállításokat, amelyek eddig kimagasló eredményeket értek el.

Észtország, ez a fiatal állam, most ünnepeli fennállásának 18-ik évét. Különös összetalálkozást jelentett az, hogy az ősidőkben messzeszakadt rokonnép, állami önállóságának nemzeti ünnepnapjait, a magyar nemzet géniuszának kiállításunkon megelevenedett formakincsével vezette be.

A kiállítás népművészeti, idegenforgalmi anyagát Rigából vittük át, a háziipari és iparművészeti anyagot azonban legnagyobb részben innen kellett pótolnunk, mert Rigában majdnem mindent megvásároltak. Társulatunk megbízásából Tálos Gyula építő iparművész és Braunné Andreetti Olga műtáros rendezték meg a kiállítást, melynek itthoni előkészítő szervezési és anyagellátási munkálatait kiállításrendező bizottságunk Lakatos Arthur tanárral és Urbányi Vilmos építő iparművésszel élén, Deák István titkárral együttesen végezte. A kiállításra került népművészeti anyagot a Néprajzi Múzeum és az Országos Magyar Iparművészeti Társulat gyüjteményéből válogatta össze Latabár Károly építő-iparművész.

Nem könnyű az a feladat, amelyet e kiállításoknál építő-iparművészeinknek kell megoldaniok. Az anyagi lehetőségek keretei szerények és a felépítésre mindössze 5 nap állott rendelkezésre. De aki látta, hogy Tálos Gyula mindezek dacára milyen elsőrangú művészi teljesítményt alkotott, az csak őszintén örülhet annak, hogy a magyar iparművészet ilyen kíváló tehetségekkel rendelkezik. Pompás arányérzéke, nemes ízlése olyan keretet teremtett a kiállításnak, amelyben az egyes kiállított tárgyak gyönyörűen érvényesültek saját formaszépségükkel és színgazdagságukkal.

Az észt részről a védnökséget Julius Seljamaa miniszterelnök, Nokolai Kann kultuszminiszter, Karl Selter gazdasági miniszter és Richard Jõffert magyarországi észt ügyvivő, magyar részről pedig: Kánya Kálmán külügyminiszter, dr. Hóman Bálint kultuszminiszter, dr. Winchkler István kereskedelmi miniszter, Bornemisza Géza iparügyi miniszter, valamint Nemeskéri Kiss Sándor finnországi magyar követ vállalták.

Az észt sajtó már a megnyitás előtt nagyon rokonszenvesen írt a magyar kiállításról. A február 15-én tartott ünnepélyes megnyitón pedig zsúfolásig megteltek a kiállítási termek. Fényes külsőségek között, mondhatni áhítatos ünnepi hangulatban folyt le a hivatalos megnyitás. Az észt kormány képviseletében és az előkelőségek között ott voltak Kann Miklós kultuszminiszter, Laretei h. külügyminiszter, Iürgenson közlekedésügyi miniszter, Selter gazdaságügyi miniszter, Mölder szertartásmester, Raud Märt főkonzul, Grabi ezredes, Kornél igazgató, Pallo sajtófőnök, Päts Waldemár az észt művészház elnöke; magyar részről: Nemeskéri Kiss Sándor magyar követ a magyar királyi kormány —, Szablya János kormányfőtanácsos ügyv. elnök s az Iparművészeti Társulat képviseletében, Tálos Gyula építő iparművész, mint a kiállítás tervezője és berendezője és Braunné Andreetti Olga műtáros.

Az észt és magyar nemzeti viseletben megjelent hölgyek színes koszorúja előtt elsőül Päts Waldemár a tallinni Kunstihoone (Művészház elnöke mondotta az üdvözlő beszédet. Meleg szavakkal méltatta a kiállítás sokoldalúságát és művészi szépségét, majd hangsúlyozta, mily nagy érdeklődést keltett ez a kiállítás egész Észtországban.

Szablya János az O. M. Iparművészeti Társulat nevében köszönetet mondott azért a meleg fogadtatásért, amelyben a kiállítást az észt kormány és a hivatalos körök, a sajtó, valamint a közönség részesítette.

Ezután Kann Miklós kultuszminiszter az észt kormány köszönetét tolmácsolta a magyar kormánynak és az Iparművészeti Társulatnak majd elismeréssel adózott a kiállítás művészi és gazdag anyagáért. Kijelentette, hogy a magyar kiállítás eleven erejű, értékes ösztönzést jelent az észt háziipar és iparművészet számára, majd megnyitotta a kiállítást.

Végül Laretei h. külügyminiszter vezénylésével az észt dalosok elénekelték az észt és a magyar himnuszt.

A kormány képviselői a megjelentekkel megtekintették a kiállítás látnivalóit s a legnagyobb elismerés hangján emlékeztek meg a magyar iparművészek és háziiparosok munkáiról, amelyeket a megnyitó közönsége órákon át gyönyörködve szemlélt.

A magyarok tiszteletére este a Centum Klubban (az észt főváros vezető klubjában) hivatalos fogadás volt, amelyen az észt kormány képviselőin kívül a művészi, a tudományos és a társadalmi élet képviselői és a sajtó képviselői feleségükkel együtt vettek részt. Kann kultuszminiszter üdvözölte Nemeskéri Kiss Sándor követet, a magyar kormány hivatalos képviselőjét és Szablya Jánost, mint az O. M. I. T. képviselőjét.

A magyar követ válaszában meleg szavakkal köszönetet mondott a támogatásért az észt kormánynak, mert ez az értékes felkarolás tette lehetővé a kiállítás sikeres megrendezését.

Vasárnap délben Raud Märt főkonzul a rendezők és védnökök tiszteletére villásreggelit adott, este pedig Nemeskéri Kiss Sándor magyar követ látta vacsorán az észt előkelőségeket és a magyar kiküldötteket. Ugyancsak vasárnap délután fél 6 órától 7 óráig a tallinni rádióban Hanno Kompus észt művész tartott előadást a magyar népművészetről, utána pedig Szablya János ismertette az iparművészet és a magyar háziipar multját és mostani fejlődését.

Hétfőn az észt nép „örege" — Päts Konstantin, köztársasági elnök, Grabi ezredes szárnysegéd kíséretében meglátogatta kiállításunkat, ahol Szablya János vezetésével, a legnagyobb érdeklődéssel szemlélte meg közel két órahosszat — a szavai szerint — „magas nívójú művészi élményt nyujtó" műtárgyakat. Távozásakor meleg szavakkal fejezte ki elismerését a látottak felett. Hogy a kiállításnak milyen vonzó hatása volt, azt beszédesen igazolja az a körülmény, hogy az Észt köztársaság elnöke nehány nappal később családjával egyetemben ismét megjelent és tekintélyes összegű bevásárlásokat eszközölt.

A tallinni kiállítás kiállítóinak névsorában legjobb iparművészeink és háziparosaink szerepelnek. A népművészeti anyagot a Néprajzi Múzeum és társulatunk anyaga képviselte. Kerámiákat Badár E., Csécsy M., Fejes S., Gádor I., Gorka G., Hanula J., Kántor S., Kóbor E., Kovács M., Művészek Majolika és Agyagipartelepe rt. (Hódmezővásárhely), Nagy S., Zilzer H., porcellántárgyakat Hamvas M., Holéczy E., Herendi Porcellángyár rt., Zsolnay Porcellángyár, Sinkó A., ötvösmunkákat Fodor F.-né, Herstein L., König és Tsa, dr. Tafner V., fémmunkákat Edvi-Illés A., B. Láng R., Matula L., fatárgyakat Sz. Berry G., F. Deli A., Horváth J., Kálmán Gy., ifj. Richter A.-né, Szalmássy S., Tolnai F., Tóthfalussy G., szőnyegeket Horváth A., Murányi J., Szegedi Háziipar, Zalai Kendő- és Kötőipar, bútorszöveteket Szabó E., csipkéket Caesar E., Győrffy Z.-né - Pannonia Csipkeüzem, Kájel E., Kapuvári Háziipar, Mansz, babákat Benedek K., dr. Szerelemhegyi J.-né, dr. Zala J.-né, különféle textiliákat Ács L., Barbetti Á., Makk J.-né, Izabella Háziipari Egylet, Testvérszövetség, Varsányi I., Apor J.-né, Ajkai J., Bethlen M., Breuer M., Dietrich A.-né, Erdődy V., Mezőkövesdi Háziipar, Juvancz I.-né, Kéméndy J.-né, Márton I., Rotschild Zs.-né, Steinberger E., Mrs. Thomson, dr. Wiener T.-né, G. Erdős, Herzog I., Járitz M., Kohn I., K. Tuzson E., Kántor I., szobrokat Antal K., Grandtner J., Ohmann B., Pátzay P. Ezenkívül bemutattuk a jubiláris kiállítás anyagáról készült nagyított fényképeket.

Tallinn újabb dicsősége a magyar művészeti kultúrának. És amikor visszagondolunk az észt testvérnép meghatóan kedves vendégbarátságára, eszünkbe kell, hogy jusson a legutolsó finn—ugor kongresszuson éppen észt részről elhangzott szavak csengése: „A magyarok szeretnek bennünket", de mi — szerelmesek vagyunk magyar testvéreinkbe." Igen, a művészet a népek szeretetének — ideális szerelmi záloga.

LAKATOS ARTHUR ÚJ SZŐNYEGEI

Korunk szélső nacionalizmusa, a népek egymástól való elzárkózása és bizalmatlansága Európa szellemi egységének a széjjeltépésével fenyeget. Az elkülönülések szélsőségeiben egymástól szervetlen mozgalmak csúcsosodnak ki. Nálunk is e jelenségek hatása alatt egy magyar spiritualista áramlat kezdi átgyúrni a lelkeket. Eme új kor öntudatosabb eszményében a nemzeti gondolkozás és a vérbeli fajiság összeférhető elv. Művészetünk ezt még nem igen kezdi felismerni s ilykép eddig még nem is sietett túlságosan érvényesíteni saját körében a megújhodott magyar élet eredményeit. Lakatos Arthur a magyar művészet időszerű problémáival kísérletező elsők egyike. Újabb műveivel a nemzeti öncélú, díszszőnyeg formai kialakításának és művészi megoldásának korszerű kérdését igyekszik megoldani és elősegíteni. Lakatos új szőnyegeiben a magyar szellemiség kifejlődésének gazdag vetületét kapjuk tehát a magyar szőnyegkészítési jelenségek tükrében.

1.

Noha a magyar műveltséget a római szellemtől átitatott s az antikban gyökeredző keresztény kultúra nevelte, a magyar művészet sajátossága és varázsa maradt a keleti művészettel való átitatottsága és rokonsága. E jelenségek főleg a textilművészeti emlékeken mutatkoznak s főként a növényi elemek túlságos előszeretetében, színességében s a figurális elemek lehető kerülésében nyilvánul. Kelettel való évszázadokon át tartó közvetlen szomszédságunk s főleg a magyar művészi léleknek ezen jelenségei eredményezték, hogy a textilművességünk ornamentikai elemeihez közel álló motívumokkal készített keleti eredetű szőnyegek nagy sokasága rakódott le és őrződött meg hazánk földjén.

E nagy tömegben reánk maradt szőnyegek sorából idáig még csak két darabnak sikerült magyar földről való származását igazolni. Ezek egyike 1723-ban készült s az Iparművészeti Múzeum tulajdona. A másik emlék 1810-ből származik: „Buda Trésia varta" s jelenleg gróf Teleki Domokos gyüjteményében pompázik. A magyarságnak a szőnyegkészítés történetében vitt szerepe más népek alkotásaival szemben csak elenyészően csekély. Számunkra nézve azonban jelentősége megnő, mert csekélyszámú régi eredeti szőnyegünk érdekes hírmondója annak, hogy az önálló magyar szőnyeg

Magyar Iparművészet
1936.

Bizonyos, hogy Wallot alkotásai nem fedik a mi építőművészeti vágyainkat, hogy úgy tekintünk reájuk, mint egy nekünk immáron idegen korszak műveire. De éppen az egyénnek a saját korába való beillesztése teszi lehetővé Paul Wallot számára az elismerésünket: az ő kora a nyolcvanas évekre esik s egyet jelent a klasszikus építőművészeti formák virágzásával. A küzdelem ellenére, amelyet ezek ellen a formák ellen folytatunk, szívesen elismerjük, hogy Paul Wallot a maga ideáljai szerint nagyot és becsülendőt alkotott, a tér- és időbeli miliőből kimagaslott az egyénisége. Egy rossz kor legjobbjai közé tartozott. A másik jubiláns már egészen más életpályát futott meg, élete nem befejezést, hanem kezdetet jelent, a másik jubiláns: Georg Meissenbach, az autotypia feltalálója. Körülbelül harminc esztendeje annak, hogy a reprodukciónak ezzel a fajtájával kísérletezni kezdett s azóta ez a mód az illusztráció legáltalánosabb eszközévé fejlődött s egy hatalmas, a művészetet egészen közelről érdeklő iparágnak adott életet. Meissenbach volt az első, aki Riffarth-tal együtt erre az iparágra utat nyitott s hálával tartozik neki nemcsak az ipar, amelyik ilyenképpen egy új területtel lett gazdagabbá, hanem a művészet is, amelynek egy újabb eszközt nyújtott ahhoz, hogy a közönség szívéhez közelebb férkőzhessen.

A VIRÁGOS BUDAPEST BIZOTTSÁG plakettjét, mellyel a főváros házainak virággal való díszítése körül szerzett érdemeket jutalmazza, Moiret Ödön szobrászművész készítette. Az érem hosszúkás, álló nyolcszög alakú s egy virágokat öntöző magyar lányt ábrázol. Háttérben Budapest látképének körvonalai tünnek fel. Az érmet két nagyságban vereti a bizottság: az arany- és ezüstérmek 6 cm. magasak, a bronzérmek magassága 11 cm. Utóbbit márványvagy falapra erősítve adja a bizottság.

KIÁLLITÁSOK

A KASSAI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS. Az iparművészeti kiállítás ünnepélyes bezárása alkalmával a kereskedelemügyi miniszter érmével kitüntetett iparosok egyike, társai nevében is, akképpen nyilatkozott, hogy ez a kiállítás megmutatta nekik az egyedüli helyes utat, amelyen haladniok kell, ha a modern ipar nagy versenyében meg akarják állni a helyüket. Egyfelől ez a meggyőződés hangján tett nyilatkozat, másfelől a közönség nagy érdeklődése a kiállítás irányában — amely tömeges látogatásban nyilvánult meg —, híven és élénken jellemzi a kiállítás sikerét és bizonyítja, hogy a rendező testületek, az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat és a Kassai Kereskedelmi és Iparkamara elérték a kívánt célt. Hisszük, hogy a kiállítás hatása alatt Kassa város és vidéke iparosságában és közönségében erős gyökeret vert az ipari művészet iránt való szeretet és örülünk, hogy a maga teljességében átérezték és felfogták a művészet nevelő és nemesítő hivatása mellett annak gazdasági értékét is.

Az Iparművészeti Társulatnak és a Kassai Kereskedelmi és Iparkamarának a kiállítás megalkotásának munkájában készséges segítőtársa volt néhány jeles tervezőművészünk és a kiállító műiparosok, akik dicséretes buzgalommal és hozzáértéssel valósították meg a nekik kiadott terveket. A helyi iparosság és a kamarakerületbeli ipari szakiskolák csoportját kiegészítette a Társulat gyüjteménye, amelyben az iparművészet különböző ágainak java alkotásai szerepeltek.

Az egész kiállításnak gerince a 9 interiörből álló lakásberendezési csoport, amelybe finoman kiképzett kapubejáraton és csarnokon át jutunk. A csarnokból és a jobbról-balról csatlakozó folyósókról nyílnak az interiörök. Középen a Györgyi Dénestől tervezett, nyugodt, nagy vonalaival előkelően ható ebédlő tömített antik tölgyfából, amelyet a kassai bútoriparosok szövetkezete állított ki. Készítői Rachler András asztalos és Magyar István kárpitos. Ettől jobbra Lakatos Arturnak úri fogadószobája gazdagon faragott palisander bútorokkal. A finom részletekben bővelkedő, színekben jól összehangolt interiör a sokoldalú művésznek sikerült alkotása. A berendezést az igazságügyminisztérium kassai ipariskolája készítette. Fehérkúti-Bálint világos citromfa-hálószobájában a tervezőművésznek helyes formaérzéke és fejlett ízlése érvényesül. A gondosan elkészített bútorok Boros János asztalosmestert dicsérik. Lakatos Artur vendéghálószobája és leányszobája fejezi be ezt a sorozatot; mindkettő jól átgondolt, kellemes színhatást keltő munka. Az előbbi berendezést sötétszürke körtefából a kassai bútor- és faárugyár r.-t., az utóbbit fényezett tükörjávorból az igazságügyminiszteri ipariskola készítette.

Visszatérve a csarnokhoz: az ebédlőtől balra eső férfiszobát Vass Béla tervezte és Dudinszky Viktor, a kassai bútorkészítő iparosok szövetkezetének tagja készítette. Vass Bélának nagy rutinja, finom ízlése itt is meghozta a sikert. Az Iparművészeti Iskola lakásberendező növendékei hálószobát terveztek, amely egyszerű formáival, világos konstrukciójával igen jó benyomást kelt. A berendezést Kákos György nagymihályi asztalosmester készítette el nagyon szépen. Menyhért Miklósnak zöldes színre pácolt tölgyfaebédlőjét méltán sorolhatjuk a művész java munkáihoz. A bútorok készítői Fülöp és Resatkó kassai asztalosmesterek. Az utolsó fülkében van Wigand Edének fehérre lakkozott formás és praktikus konyhája, amelyet Kővary János készített. Egyik kis előtérben házikápolnát helyeztek el az iglói faipari szakiskolában készített imazsámolylyal és Majoros Károlynak gyönyörű, melegszinű festett üvegablakaival.

A kiállítás helyiségeibe belépve, mindjárt az első teremben van az Iparművészeti Társulat gyüjteménye: bronzok, domborított, kalapált fémmunkák, bőr- és selyembatik tárgyak, majolikák, mázas cserepek, ékszerek és ötvösművek, szőnyegek, hímzések, csipkék, fadísztárgyak, szarútárgyak, galvanoplasztikai munkák, plakettek és egyéb iparművészeti tárgyak.

Magyar Iparművészet
1911. 311. l.
(a kassai ipar. kiáll.)

Ennek a gyüjteménynek méltatására itt nem terjeszkedünk ki, elegendő legyen felemlítenünk, hogy a látogató közönség több ezer korona árút vásárolt belőlük, ami bizonyítja, hogy megtalálták az utat a közönség szeretetéhez.

Nem hagyhatjuk említés nélkül a kiállítás ízléses elrendezését, amelynek nehéz és nagy körültekintést, művészi készséget igénylő munkáját Lakatos Artur tanár oldotta meg kiváló sikerrel. A kiállítás anyagi és erkölcsi sikerének kivívásában a résztvevő művészek és iparosok mellett oroszlánrésze volt a Kassai Kereskedelmi és Iparkamara lelkes és odaadó munkásságának, amelyért teljes elismerés illeti meg.

FELHIVÁS. Az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat — mint minden évben — az idén is rendez karácsonyi vásárt, amelyen karácsonyi ajándéknak való különféle műipari tárgyakat állít ki eladás végett.

Az idei karácsonyi vásár két részre oszlik. Az egyik a lakásberendezési kiállítással kapcsolatban, a m. kir. Technológiai Iparmúzeum épületében (VIII., József-körut 6) lesz, a másik régi helyén, az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum kiállítási csarnokában.

A Társulat fölhívja a hazai művészeket és műiparosokat, hogy a karácsonyi vásáron vegyenek részt és ebbeli szándékukat mielőbb irásban jelentsék be, a kiállításra szánt tárgyakat pedig legkésőbb október hó 25-éig a Társulat címére (IX., Üllői-út 33—37) küldjék be.

A beküldött tárgyak elfogadásáról a Társulat kiállítási bizottsága határoz.

Kiállításra csakis olyan munkák kerülhetnek, amelyek eredeti, jó tervek után készülnek és technikailag is kifogástalanok. Sablonos munkák, vagy meglevő dolgoknak egyszerű utánzatai föltétlenül ki vannak zárva.

A bejelentő köteles megnevezni, kinek a terve vagy mintája után készült a tárgy, ha pedig tervező szerepel bejelentőképpen, meg kell neveznie a tárgy készítőjét is.

A tárgyakat két példányban kiállított és az egyes tárgyak árát és biztosítási értékét is tartalmazó jegyzék kíséretében naponkint 8—1 óra közt lehet átadni a Társulat irodájában, ahol bejelentő ívek és jegyzékek kaphatók.

Egyebekben a Társulat kiállítási szabályzata irányadó, amelynek rendelkezései minden kiállítóra kötelezők.

A karácsonyi kiállításon kiadásra kerül a vallás- és közoktatásügyi miniszter iparművészeti nagy aranyérme, továbbá a kereskedelemügyi miniszter 2000 koronás nagy díja és állami érmei.

A kiállítás alkalmából nagyobb összegű vételek várhatók, többek közt a Társulat is itt szerzi be rendes évi sorsjátékának nyereményeit.

Budapest, 1911. év október hó 5.

AZ ORSZ. M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT ELNÖKSÉGE.

LAKÁSBERENDEZÉSI KIÁLLÍTÁS. Az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat lakásberendezési kiállítása október végén nyílik meg a Technológiai Iparmúzeum épületében, amelynek egész első emeletét elfoglalja. A kiállítás két ciklusra oszlik. Az első októbertől decemberig, a második januártól márciusig tart. Négy lakásnak művészileg megoldott berendezését mutatja be a kiállítás, egy ötszobás úri lakását, egy háromszobás és egy kétszobás polgári lakását, végül egy legénylakását. A berendezések terveit a Társulat megbizásából jeles művészek készítették, akiknek, úgyszintén kiváló műiparosainknak egész gárdája állott sorompóba, hogy a kiállítás ügyét diadalra vigyék. Az első sorozaton résztvevők névsora: Vass Béla, Meller Dezső, Meyer Antal, Vas Ferenc, Lakatos Artur, Fehérkúti Bálint, Skuteczky Sándor, Mérő Jenő, Nemes Ödön és Wigand Ede tervezőművészek, Ország Lipót, Héber Antal, Stadler Márton, Pauncz és Kovács, Egyesült Műbútorasztalosok Szövetkezete, Hosszú István, Mocsai József, Mérő Jenő, Palágyi Gyula lakásberendező iparosok. A második sorozaton résztvesznek: Menyhért Miklós, Vass Béla, Petten Sándor, Novák András, Bábolnay József, Jeddy Sándor, Baráth István, Schröder Károly, Salamonek Károly, Madarász Imre, Lhotka István, Spiegel Imre és Deutsch Imre tervezőművészek, Ribárszky Győző, Radócz János, Kántor Tamás, Kadosa Dezső, Nagy Antal, Lindner Manó és fia, Végh Sándor, Tóth Ferenc és Salamonek Henrik lakásberendező iparosok.

Az installációt és művészi elrendezést Fehérkúti Bálint tervezte.

Az interiőrök sorát vitrinák szakítják meg, amelyekben különféle iparművészeti tárgyak kapnak helyet. A kiállításnak ez a része egyúttal karácsonyi vásár is lesz, amelyen finom, ízléses holmik közt válogathat a műszerető közönség. A Társulat kiállítási bizottsága a résztvevő művészekkel és iparosokkal vállatvetve dolgozik azon, hogy a magyar iparművészetnek az a legújabb bemutatkozása az utolsó két esztendő alatt beállott nagyarányú fejlődésről tegyen bizonyságot.

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER a kassai kiállítás alkalmából az 1907. évi pécsi kiállítás alkalmával alapított érmének egy ezüst példányát a bíráló bizottság javaslatára Lakatos Artur festőművész-tanárnak adományozta, ki három szobaberendezéssel s számos egyéb iparművészeti tervvel szerepelt a kiállításon és ennek rendezése körül is számottevő érdemeket szerzett.

A KASSAI KIÁLLÍTÁS KITÜNTETETTJEI című mult számunkban megjelent hírünkben közölt névsorból kimaradt a kassai I. magyar faszínező és díszműárúgyár m. sz., melynek a bíráló bizottság a kereskedelemügyi miniszter bronz érmét ítélte oda.

NEMZETKÖZI IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS PÁRISBAN. A Párisban 1915-ben rendezendő nemzetközi iparművészeti kiállítás eszméje határozott léptekkel halad a megvalósulás felé. A francia közvélemény nagy szimpátiával fogadta a tervet s az iparművészettel foglalkozó körök igen sokat várnak tőle. Legújabban a francia művészi világ három igen jelentős tényezője: a L'Union central des Arts décoratifs, a Société d'encouregement à l'Art et à l'Industrie és a Société des Artistes décorateurs adtak ki egy együttes memorandumot, amelyben összefoglalják a kiállítás előnyeit és jelentőségét s egyben a megrendezés tervezetét is. Szerintük a kiállítás az iparművészeti ágak rendeltetése szerint három részre, ú. m.: egy

Laktos Artur

Uri dolgozó és fogadó szoba, repr.

Magyar Iparművészet

1911. 325. l.

Lakatos Artur

cikk

Magyar Iparművészet

1918. 120. l. (La-
katos Artur kiállí-
tásáról)

szetetéhez,s ami talán nem kevé
fontos -épen olcsóságuknál fogv
vásárlásához.Időközben azonban
kiváló magyar tehetség bukkant
~~[illegible]~~ s f
ta el méltó helyét a magyar szel
élet irányitói között.Barabás és
sok viszont már nem követték ők
hanem önmagukból táplálkoztak,s
tottak sokkal nagyobb mértékben,
az idegenek.A magyar müvészi éle
század közepére érte el kibontak
zásának magasabb fokát,s ezek az
idegen festők ekkor már nem is h
nattak stilusokkal,mert az 50-es
ben uj stilus és uj problémák me
tek fel.Van azonban még egy érde
ami nem müvészettörténeti,hanem

MDK

Lakatos Árthur, ip. müv.
Zalaegerszegi Szönyegszövö.

népmüvészeti elemeket feltolgozó háziipari tárgyait
találjuk a magyarosan kiképzett "Szerelmbuvók"-ban és
vitrinekben elhelyezve.

Az Iparm. Társulatnak az Iparm. Muz.-ban rendezett 50
éves jub. kiállitásának résztvevöi.
Magyar Iparmüvészet. 1935. 266. 1.

LAKATOS ARTUR

Mohácsi táj. Olaj 55x75.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

M.D.K.

Lakatos Artur iparmüvész tanár

Az Országos Magyar Iparmüvészeti Társulat által "Az eleven otthon" cimmel rendezett kiállitáson szerepel.

Simon Blanka: "Hogyan renezzük be lakásunkat" c. Szinházi Élet. Bp. 1933. febr. 5-11. XXIII. évf. 7. sz. 89-9o. lap.

MDK

Lakatos Artúr

Az 1932.évi nemzetk.vásáron terve alapján készitett stand, a textilszakmában.

Lakatos Artúr: Az idei nemzetk.vásár.

Magy.Iparmüvészet, 1932. 81-83.lap

MDK

Lakatos Artur tanár

Tervezett művei a régi műcsarnokban rend. magy. iparmüv.kiállitásán.

gy.: A magy. iparmüv. érdekes kiáll.

Az Est, 1925. okt.11.

MDK

Lakatos Artur

A N. Szalon tavaszi tárlata. Képzőművészet 1931. 42. sz. 163.l.

MDK

LakatosArtur

Képzőművészet 1934. 79. sz. 245.l.

MDK

Lakatos Artur

Magyar Iparmüvészet 1933. 199.l.

MDK

Lakatos Artur

Képzőművészet 1928. 8-9. sz. 84.l.

MDK

Lakatos Artur

Kiállításokról. Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4. sz. 80.l.

MDK

Lakatos Arthur, terv.-ip.müv.

"Lakószoba"-ját Majhen Ferenc kivitelezte.

Az Ipam.Társulatnak az Ipam.Muzeumban rendezett 50 éves jub.kiállításának rövid ismertetői.
Magyar Iparművészet.1935. 266.l.

MDK

Lakatos Artur

Vármegyei közgyülésen a pécsi közgyülési terem épitési ügye. A Munkaadó 1932. okt. 12. 5.l.

MDK

Lakatos Artur

A karácsonyi iparmüvészeti kiáll. Magyar Iparmüvészet 1906. 13.l.

Lakatos Arthur

tanár

Új Magyar Otthon Kiállitás, 1940. katalogusa
36 lap

Lakatos Arthur
tanár

Uj Magyar Otthon Kiállitás, 1940. katalogusa
42 lap

MDK

Lakatos Arthur

- Bocskay-tér a Tabánban, of.

N. Szal. Téli Tárl. 192o. dec.
13.l.

MDK

Lakatos Artur, sz.188o-

Hadi emlék, vf.

Ernst Muz. 23. aukc. 1923. 3o.1.

MDK

Lakatos Arthur

Az aranykakas utca Budán, of.

Tavasz a Tabánban, of.

Régi budai házak, "

E.Szal. őszi tárl. 1920. szept.

19. l.

M.D.K.

Lakatos Arthur, festő

tervei szerint készült hamu-
tálcák (Budvári sororattal di-
szítve) szerepelter a „Herend
100 éves" kiállításon

37

"Herend 100 éves" kiállítás katalógusa.

Bp. 1939. 37.old.

Lakatos Artur

Hul. 1880. Bécs.

l.

Ki-kiuoda?

476. l.

E l i s m e r v

arról, hogy a Magyar Várak c. mü

képpen a Müemlékek Országos Bizott

Budapest, 1935. jun

MDK

Lakatos Artur

Gogolák L: Három kiáll. Magy. Nemz. 1941, okt. 24. 4 l.

MDK

Lakatos Artur

Interieur, of.

Hadifogoly tiszt a nisi táborban, of.

Hadviselt müvészek kiáll. Mücs. 1919. márc. 15 l.

MDK

Lakatos Artúr

Napos utca Nisben, temp.

Nadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.
1.
22

MDK

Lakatos Artur

Nisi fogolytábor, temp,

Hadviselt művészek kiáll. Műcs. 1919. márc.
22 l.

MDK

Lakatos Artur

Uj raktár épül az Április 4. vasgyárban, cér.

Április 4.Gépgyár bejárata az 5éves terv épületében, kréta

Békeplakát és 5 éves terv graf. kiáll. Ernst Múz. 1953. szept. 9.i.

MDK

Lakatos Arthur

Baranyai táj, paszt.

Pécsi utca, "

Városvége, "

M. Akv. és Paszt.festők Egyes. 11. kiáll.
N.Szal. 1925. febr. 12 l.

Lakatos Artur Jestő M.D.U.

Bp. X. Szárados ut. hűvésztelep. 1903-tól a Fészek club tagja.

A „Fészek" ... tagnévjegyzéke. Bp. 1929, 39

MDK

Lakatos Artur tanár

Györgyi K: A keleti vásár iparművészete. Magy. Iparművészet, 1921. 35-38 l.

MDK

Lakatos Arthur

Pécsi szőlőhegyek, olaj

Műterem. 3. csop. kiáll. 1935. márc.

MDK

Lakatos Artur

szobaberendezés a kiállitáshoz.

Tavaszi kiállitást... Magy. Iparmüvészet,

1925. ~~53~~.Tav.-i kiáll.

63 A.

MNK

Lakatos Arthur festő,iparmüv. Bp.

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll.
Pécs, 1936. jun. 11 l.

Sárszentlőrinc (Jalna)

Ev.templom, homlokzat előtti ba
tották 1880-ban.

(Kemény - Szimecz : Evangélikus temp
1955)

MDK

Lakatos Arthur

Attersee

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

31 l.

MDK

Lakatos Artur, festö

612. Vár Karinthiában. Olf.

Bp.Mücs."A Magyar Müvészetért". Képzöm.Kiáll. 1942 jun.6.-22. Kat. 23.1.

M.D.K.

Lakatos Artur /188..-

457. Részlet a Weichsel vidékéről. Olajf. 46.5x66.5 karton.
458. Fogolytábor az Asinara szigetén. Guache 77x58 papir.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet. MUMOK. Bp. 1952. 31 l.

MDK

Lakatos Arthur iparm. tanár

Uj Magy. Otthon kiáll. Iparm. Társ. 1940.
36 l.

MDK

Lákatos Arthur, festö

Attersee.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz. Képzömüv.kiáll. /Rend. M.Kir. V
és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 31.1.

KDE

xLakatosx Lakatos Artur, 2o. sz.

Éjszaka a városban, vf.

Budapesti utca, "

24.1.

Ernst Mus. M.aukc. 1927.

Lakatos Artur, 2o. sz.

Budapesti utca, vf.

"A mi öregünk", vf.

Ernst Múz. 34.aukc. 1927.

Lakatos Arthur

MDK

A Nemzeti Szalon államositása esetén megala kulandó intéző szerv művészetagjaként ajánljá k.

1919 jun 27.

128.o.

M.T. Képz. Ál. Bp. 1960.

Lakatos Artur

festő

M.D.V.

Kiállítása a Fenyes Adolf teremben nyílt meg. — Festményei – rajzai mellett iparmű vészeti-levéltanységet is végzett és ezt is bemutatták.

Művészeti életünk. — ~~33 kap~~

Művészet, 1960. december. — 33 l.

M. D. K

LAKATOS Artúr —

Festő, iparművész, pedagógus

Gyűjteményes kiállítása a Fényes Adolf teremben.

Gobelin és szőnyegszövés —

Nagymarosi tájképek

Pécsi utcaképek

Sutka Mária: Kiállításokról

Magyar Nemzet 1960. (XVI) 236. sz. 4. l.

okt. 5.

MDK

Lakatos Artur,

a X.-XI.terem a különböző irányu, de kiferrott egyéniségü mesterek alkotásait tutatja be.
Minden név egy-egy fogalom.

A Műcsarnok reprezentativ kiállitása.
Képzőmüvészet.1932. 48.sz. 63.1.

Lakatos Artur MDK

Budai bástyarészlet, olf.

Műcsarnok 1920-21 téli kiállitás

Lakatos Artur K

díjakat. Ligeti Miklós javaslatára a választmány jegyzőkönyvben mondott köszönetet Kórody Györgynek, a kiállítás főrendezőjének, az általa végzett nagy és kitűnő munkáért. Lakatos Arthur bejelentette, hogy a győri iparművészeti háziipari és népművészeti kiállítás ügyében ügyvezető alelnökkel a helyszínen tárgyalták meg a város vezetőségével a feltételeket, amelyek kedvező volta nagy sikert reméltet. E kiállítás május közepe táján volna rendezendő. Javasolta, hogy a kiállítási installációval Jálics János iparművészt bízza meg a választmány. Tudomásul szolgált. Deák István titkár a külföldi árumintavásárokról tett jelentést. Az iparügyi minisztérium felhatalmazása alapján a lipcsei, bécsi és milánói vásárokon venne részt a társulat. Ez ügyben szakmai értekezlet is volt. Javaslatára a választmány a vásárok vezetőinek személyét illetőleg felhatalmazást adott az elnökségnek. Bejelentette, hogy a külügyminisztérium kívánságára a varsói terítési versenyre a társulat szedi össze az anyagot. Tudomásul szolgált. Bejelentette, hogy a társulat a tavaszi Budapesti Nemzetközi Vásáron oly formában vesz részt, hogy a termelés legjavát ú. n. „Leistungsschau" formájában rendezi meg. Egyénileg ezen a kiállítók nem vennének részt, csak a társulaton keresztül. Felhatalmazást kért, hogy az erre vonatkozó tárgyalásokat az elnökség megejthesse. Szukováthy István azon kérdésére, hogy a társulat megtette-e a szükséges intézkedéseket, hogy a vásár résztvevői megfelelő helyet kapjanak — mert tudomása szerint mások is dolgoznak ezirányban —, Lakatos Arthur bejelentette, hogy a társulat már tavaly a vásár vezetőségével együtt osztályozta a háziiparosokat és iparművészeket azzal a szándékkal, hogy azokat külön csoportosítja, azonban ez a gyakorlatban alig vihető ki s nincs garancia arra, hogy ez az idén keresztülvihető lesz. Ügyvezető alelnök megjegyezte, hogy e kérdés megoldása 3 év óta vajúdik s örömmel venné, ha Szukováthy e kérdés kiépítésében résztvenne, bár szerinte a „Leistungsschau"-t okvetlenül meg kell csinálni. A helykiosztásnál iparkodunk a legjobb helyeket biztosítani. Szukováthy István nem tartja megfelelőnek ezt a megoldást, de szívesen résztvesz a kérdés megoldásában. Ha reprezentatív formában akar a társulat megjelenni a vásáron, ott csak a tagok vehetnek részt. Ettől függetlenül külön pavillon kell a többi kiállítónak. Kérte, hogy a társulat az installációra is áldozzon. Ügyvezető alelnök háromtagú bizottság kiküldését javasolta, amely ezzel a kérdéssel foglalkozna, ennek tagjai Lakatos Arthur, Szukováthy István és sajátmaga lennének. A választmány ehhez hozzájárult.

Deák István titkár jelentést tett a háziipari ügyek újabb fejleményeiről, amely szerint a háziipari export az 1936. évben igen jól indul. Bejelentette, hogy az iparügyi minisztérium kívánságára hetenként háziipari értesítőt küldünk meg minden igazolt háziiparosnak, az eddig küldött kör-

TOLNAY KORNÉL. Igaz magyar úr és a magyar ipari közéletnek nagyon tisztelt embere húnyt el a közel multban: Tolnay Kornél. A Máv. egykori elnökigazgatója minden nemzeti ügyben, mely az iparosság egyetemét érdekelte, tevékenyen közreműködött. Nyugalombavonulása után elnöke lett az Országos Iparegyesületnek és a Gyárigazgatók klubjának és tevékenyen vett részt mindazokban az akciókban, amelyek a magyar ipar, de főleg a magyar középipar és kisipar érdekeit voltak hivatva szolgálni. Az egyesület egykori alelnökével, néhai Jungfer Józseffel együtt mindig összekerül és áldozatkészen szolgálta a hazai iparosság és a lakásberendező iparművészet ügyét. Nemes egyéniségét és páratlan szívjóságát is mindenki tisztelte, akinek alkalma volt vele érintkezni. Az O. M. Iparművészeti Társulat őszintén gyászolja halálát.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Szablya Frischauf Ferenc. 23.582. — Kir. Magy. Egyetemi Nyomda. (F.: Thiering Richárd.)

A TÁRSULATUNK KEBELÉBEN FOLYTATOTT MUNKA fontosabb eseményeiről az alábbiakban számolunk be.

1936 február 6-án az igazgatóság és gazdasági bizottság Seenger Béla elnökletével ülést tartott, amelyen részt vettek Bodon Károly, Feyér Gyula, dr. Gulden Gyula, dr. Hültl Dezső, Hosszú István, Lakatos Arthur, Ligeti Miklós, Szablya János.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Röviden ismertette a társulat mult évi működését és kérte az együttes ülés tagjait, hogy a jövőben is támogassák szeretettel a társulat működését. Szablya János ügyvezető alelnök a rigai kiállítás ügyét ismertette, amely igen jól sikerült s bejelentette, hogy a következő kiállítás Tallinnban lesz. Lakatos Arthur, a kiállítási bizottság elnöke, ismertette a jub. kiállítás eredményét és bejelentette, hogy az február 16-án zárul, majd bejelentette, hogy a Győrött rendezendő vidéki kiállítás ügyében ügyvezető alelnökkel együtt Győrben tárgyaltak a város vezetőségével s a kiállítás sikerére nagy remény van. Ügyvezető alelnök a budapesti és külföldi nemzetközi vásárok ügyét ismertette, majd felolvasta a gazdasági bizottság jelentését az 1935. év gazdasági eredményéről. Elnök ismertette a jelenlegi taglétszámot, valamint a háziipari és a folyó ügyeket. Az együttes ülés a jelentéseket tudomásul vette és elnök kimondotta a határozatot, hogy azokat a választmány elé terjeszti, majd több tárgy nem lévén, az ülést bezárta.

1936 február 6-án a választmány Seenger Béla elnökletével tartott ülést, amelyen megjelentek Bodon Károly, Bodonyi Jenő, Csányi Károly, Csák István, Feyér Gyula, Gerenday Antal, Grabowieczky Leon, dr. Gulden Gyula, Helbing Ferenc, dr. Hültl Dezső, Hosszú István, Horváth Béla, Kórody György, M. Kiss Erzsi, Lakatos Arthur, Ligeti Miklós, Nádler Róbert, Ohmann Béla, Preitensteiner Ottó, Seenger Béla, Szablya Frischauf Ferenc, Szablya János, dr. Szalai Emil, Szukováthy István, Unterreiner Győző, Urbányi Vilmos, Zadubánszky Irén, Deák István és Helbing László titkárok.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Elnöki megnyitójában kifejtette, hogy a társulat 50 éves jubiláris esztendeje igen gazdag volt munkában és eredményekben, ami nagyrészt a vezetőség lelkes munkájának köszönhető s kérte, hogy a jövőben is szeretettel támogassák a társulat munkásságát. Szablya János ügyvezető alelnök napirend előtt ismertette a Magyar Iparművészek Országos Egyesületének levelét, amelyben az Iparművészeti Iskolát a multban ért támadások kapcsán kijelentik, hogy azokkal nem azonosítják magukat, majd felolvasta Szendy Károly polgármester levelét, amelyben meleg hangon üdvözli a társulatot eredményes működése alkalmából. Bejelentette, hogy a Magyar Iparművészek Országos Egyesülete építő iparművész szakosztályának vezetőségével küldöttségileg járt az iparügyi miniszternél az építő iparművészeknek az építési törvény módosítása alkalmából bejelentett igényei ügyében, amelyre a miniszter kedvező választ adott. Szerinte az állam nem adhat ki olyan oklevelet, amely nem képesít semmire. Dr. Hültl Dezső és Helbing Ferenc hozzászólása után a választmány a bejelentést tudomásul vette. Ügyvezető alelnök a rigai népművészeti, iparművészeti és háziipari kiállítás ügyét ismertette. Az eladás igen eredményes volt s a lett állami funkcionáriusok, valamint a közönség igen nagy érdeklődést tanusított iránta. Felolvasta a helsinki-i magyar követ jelentését, amelyben rendkívül dícsérőleg nyilatkozik a társulat munkásságáról. Lakatos Arthur a kiállítási bizottság elnöke, jelentést tett a jubiláris kiállítás látogatottságának és árueladásának eredményéről és bejelentette, hogy a kiállítás február 16-án fog zárulni. Bejelentette, hogy a kultuszminisztérium hosszú idő után újra kiadja a kiállítással kapcsolatban az állami aranyérmet és 15 elismerő oklevelet. Az iparügyi miniszter 1 arany-, 1 ezüst- és 3 bronzérmet ad. Ezenkívül a társulat is fog adni

MAGYAR IPARMUVESZET
1936

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MŰVÉSZET

1021

IN MEMORIAM

Lakatos Artur

Lakatos Artur (sz. 1880) századeleji iparművészetünk legsokoldalúbb mesterei közé tartozott. Lelkes hirdetője volt a művészeti gyáripar fejlesztése fontosságának, s a mesteremberek, tervezőművészek, művészeti oktatók együttműködését sürgette. Ő maga, mint az iparrajziskola textilszakos tanszékvezető tanára példájával mutatott utat; tervezői, alkotói munkája kiterjedt az iparművészet majd minden területére, kezdve a szőnyeg és bútortervek készítésétől az iskolakönyv borítópapír minták tervezéséig. Belsőépítészi munkáiban ő maga tervezett minden egyes berendezési tárgyat. Legjelentősebb belsőépítészeti megbízása a pécsi vármegyeháza közgyűlési termének berendezése volt, amelynél figyelembe vette a műemlék épület stílusát. Kiállítási pavilonokat is installált, invenciózusan tudta művészi kompozícióba rendezni a bemutatott ipari készítményeket. Változatos iparművészeti tevékenysége mellett festészettel is foglalkozott. Hollósy Simon növendéke volt, alkotó egyéniségének kialakulására egykori mestere mellett a századforduló dekoratív szellemű művészete hatott.

Iparművészeti munkáit, festményeit több gyűjteményes kiállításon mutatta be, s számos csoportkiállításon szerepelt. Az iparművészetben elért komoly eredményeit hazai és külföldi kitüntetések tanúsítják, tájfestészetének szép példáit múzeumaink őrzik.

Csillag István

Életének nyolcvanhetedik évében meghalt Csillag István szobrászművész, a magyar éremművészet jeles mestere. Gazdag alkotómunkássága során érmein, plakettjein, emléktábláin a művelődéstörténet és a forradalmi mozgalmak számos kiemelkedő egyéniségét örökítette meg. 1919-ben Marx emléktáblát készített, az ő alkotásai közé tartozik a József Attila utca és a Frankel Leó utca emléktáblája, a Csokonai emléktábla a szántódi révcsárda falán. Képzőművészek, zeneszerzők portréi láthatók számos érmén; színész sorozatában az utolsó mű Székely Mihály emlékérme. Művésztársadalmunk szeretett és tisztelt öregjét veszítettük el halálával.

eredetit szőtték, ugya
a lepelnek restaurálás
használatba, s miután
mesek voltak, ennek a
Olyan középértékű, se
illeszkedik a mostani s
egységét. A festés előt
egy speciális gépben a
lógás közben megeres
Az így elkészített új alapanyag egy külön erre a célra konstruált,

– Gurk. Voile de carême. Détail, avant et après la restauration
Деталь до и после реставрации

gok mind elősegítik a mai butorművészet mai kialakulását.

Most azonban ezen szigorú célszerüségben született stilus elűzte a feleslegest, a drágább hozzájárulásokat, hogy csalódnék, ha a jövő fejlődési irányvonalat a nemzeti kultúrális jelleg erősebb hangsúlyozásában látom, mert ennek példáival szórványosan már itt és külföldön is lehet találkozni.

Foto G. R.

Könyvtárszoba

Tervezte: Kaesz Gyula — Kivitelezték: Fürst Ferenc és Főző Sándor

VISZONTBIRÁLAT*

Dr. L. B. írja:

„A Lechner szobor feladata lett, hogy mint hatalmas tiltakozás álljon ott a helyén a *mai építészet gépszerűsége* ellen, mely sorozatszámra készülhet, de *nincs benne szárnyalása a képzeletnek.* E jelszóvisszhang-házak *tikkadt lelkű* építészgenerációjának lesz hangos intőszó a szobor."

(Kritika a Pesti Hirlapban.)

— „Ne ítélj, hogy ne ítéltessél" — így szól az ige, amiből fordítva az is következhetik, hogy az ítélkezőt — esetleg — el is ítélhetik.

Mennyiben vonatkozik mindez a műkritikusra és kritikai ítéletekre, az már más kérdés. A németországi műbírálat betiltása mindenesetre bizonyítani látszik, hogy ebben az országban az ítéletet bűncselekménynek, az ítélkezőt elítélendőnek tartják és valamennyit — jó előre — el is ítélik. Még pedig hallgatásra.

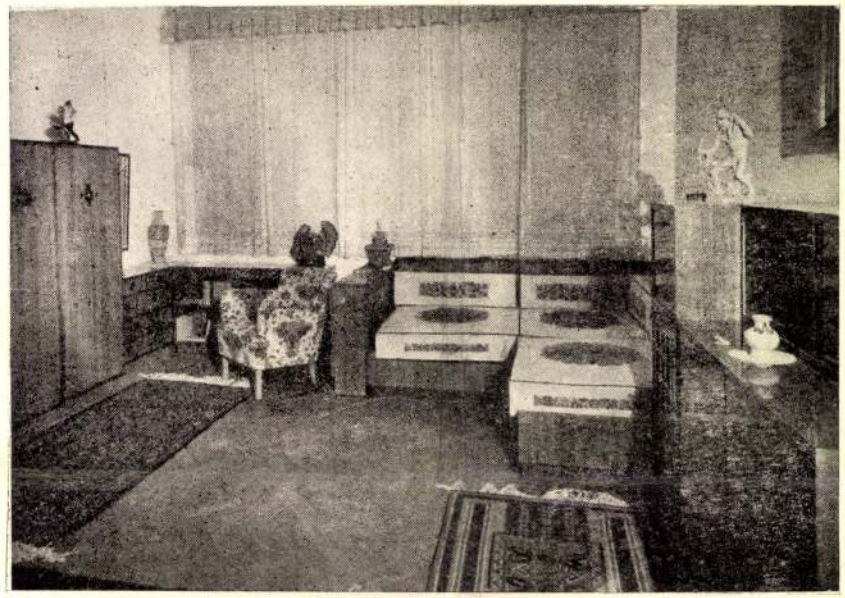

Foto Filmiroda

Kombinált szoba
Tervezte: Lakatos Arthur

A MAGYAR LAKÁSMŰVÉSZET FEJLŐDÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Irta: LAKATOS ARTHUR

A magyar butorművészet fejlődése a jelen: közben a célszerű tárgyilagosság korszakához jutott, ott most megtorpant és új lehetőségeket keres, mert a korszerű irányt képviselő tervező művészek saját és külföldi forrásból eredő műveiket olcsóbb és népszerű gicsek és klisék alakjában átvette és leutánozta a butortömegipar, mely a Baross-utca és vidékén boltokban és pincékben százval árulja a „sachlich" és „combinált" lakberendezői műremekeket az új rekamier város új lakói részére.

A butor az élet szükséges kelléke, mely mindig változott szerkezetben, anyagban és formában. Lehet egyszerű és lehet pazar, az igények szerint és az egyéniség szerint szigorúan tárgyilagos és díszesen túlhalmozva, szerény polgári és reprezentatív hivalgó. Kötve van a szociális tekintetekkel és a társadalmi követelésekkel, mindig kapcsolatos a nemzeti kultúrával, függ a szokás, viselet és lakástól, időszerűségtől és még sok más kultúrális tényezőtől. Ezek a tényezők adják meg a butor anyagát és értékét, ezek a tényezők döntenek a butor egyszerűsége és pazarsága dolgában, de mindezek nem határozzák meg a butor művészi értékét. Az anyag és a technika a formában csak a szélszerűséget eredményeznek, azonban e mellett számtalan lehetőséget engednek az anyag formázásában. A művészeti formák keletkezése ezektől független, mert a művészeti külső és belső tartalom tényezői az arány (proportio), a kifejezés hangsúlyozásának módja, a vonalvezetésben és sok más szellemi tényező, végeredményben az egyéniség művészeti kapacitása. A művészeti formák keletkezése, törvényei azonosak a nagy művészetben előfordulókkal. Ezért a nagy butorművészet, mint az építészet egyik függvénye, mindig kapcsolatos a korszerű nagy művészeti fejlődéssel. Váltakozó ritmusok összessége ezen törvények látható következménye, mi stilus néven foglaljuk össze és minden ember-korszakot jellemzően megtalálható a művészeti fejlődésben.

A butor stílusa nem önálló és így mindig az uralkodó nagy művészeti eszmék tükrét adja, alkalmazkodva az emberi szükségletekhez. Ebben különbözik a nagy művészettől, ezért közeledhetik a nagy művészeti eszmékhez, de el is távolodhatik, sőt ellentétbe is kerülhet velük. Minden időnek, minden nemzetnek más a felfogása itt és más a butora is.

Mi a mai butorhoz a biedermaier útján, azaz ennek

Művészet 1937. 5. sz.

visszaszolgáltatja javítás céljából az iskolának. Így látja a növendék a kivitelt, javítja a hibákat a tanárral együtt. A végeredmény pedig egy, a gyakorlati célnak megfelelő terv, mely egyrészt kitünő tanulmányt, másrészt esetleg a termelésben használható mintát adott. Ennyit a külföldi példából.

Visszatérve tulajdonképeni célomra, arra hívom fel a magyar iparosokat:

Lépjenek érintkezésbe művészekkel és tanítókkal, ne sajnálják azt az időt, melyet a a tervezés és iskola embereivel együtt töltenek arra, hogy kölcsönös érintkezés és együttmunkálkodás árán fejlesszék a magyar művészi gyáripart. 2—3 év alatt lelkiismeretes szakemberek, tanerők és művészek hivatalos, kényszernélküli egyesülése meghozza eredményét.

Az iskola nyissa meg kapuit az életnek, legyen a gyár kisérleteinek elősegitője, viszont a gyáros támogassa az iskolát tapasztalataival, tájékoztassa a tanférfit az árfolyamokról, a fogyasztó követeléseiről, a gyártás minden csinjáról-binjáról és terjessze végül az iskolában tervezett mintákat. Így résztvehet az iskola az aktiv termelés vezetésében és művészi számba vehető tényező lesz a nemzeti modern haladásban.

Ehhez azonban képzett, műértő tanerők kellenek, kik szakukkal egyedül foglalkozván, ráérnek lelkiismeretesen dolgozni, tanulmányozni és ellenőrizni. Legyenek lehetőleg produktiv művészek is. Csak az lehet jó tanító ezen a téren, ki maga is dolgozik, ki ismeri a tervezés minden művészi és teknikai követelményét, ki megküzd a kiviteli nehézségekkel és ki teljesen járatos és tájékozott mindenkor az iparos munkakörében.

Ez nem kivihetetlen. Itt úgy az államnak, mint a társadalomnak kötelessége ezt a törekvést minden rendelkezhető eszközzel támogatni, mert az önálló magyar művészi ipar csakis minőségével képes a külföldit ellensúlyozni és csakis önálló értékeket teremtvén, állja meg helyét a nemzetközi piacon is. Minden erre vezető út jó.

Kössék ki a hatóságok engedélyek megadásánál, szerződések megkötésénél, hogy a gyárak terveiket magyar iparművészektől szerezzék be. Gyakoroltassák az ellenőrzést lelkiismeretesen az arra hivatott művészi fórumokkal, pl. Iparművészeti Társulattal, a Képzőművészeti Társulatok, az Orsz. Iparegyesület és a Gyáriparosok szövetsége képviselőinek belevonásával.

Legyen kötelező az áruk megnevezése mellett a tervező művész nevének aláirása.

Rendezzenek művészi szinvonalon álló időközi csoportkiállításokat a fővárosban és vidéken.

Az iparvállalatok forduljanak művészi tervek, új iparágak bemutatásával az orsz. Iparművészeti Társulathoz, mely kiállításain szivesen helyt ad ilynemű kivánságoknak, szintott irjanak ki tervszükségletük kiegészítése céljából nyilvános pályázatokat; de hozzák forgalomba is a pályanyertes tervet. Legyen már végre teljesen megvédve a szellemi tulajdon a művészi ipar terén és adjanak meg minél több eszközt a tervezők továbbképzésére.

Messzire vezetne mindezen követelményeknek részletes fejtegetése. Ha ezen az úton sikerül az érdekelt körök figyelmét felhivni, már ez is nagy eredmény, mert a tulajdonképeni nagy munka, a modern művészeti haladás a szövőiparban nem egyes emberek, hanem az egész nemzet közös érdeke. Van sajátos, a nemzeti jellegből eredő nyelvünk a szövőipari munkákban. Ha ezen az alapon épitünk modern, művészeti eszközökkel, helyet találunk a nagy kulturnemzetek piacán, mert olyat adhatunk, ami nekik nincs és ami abszolut értékü.

Lakatos Artur: Magyar Iparművészet 1906. A cikk első oldala Matrai Lajos gyűjteményében.

kiállítások alkalmával, szakmunkákban néha a világ szeme elé kerülnek. Azonban nemcsak ez a módja a nemzeti kulturtörekvések megvalósításának: míg Németországban, Angliában a gyáripar nagy szakirodalom által támogatva helyet ad a modern művészi törekvéseknek, nálunk ezirányban még édes-kevés történt.

Nem tudom, hogy van-e olyan szövőipari gyár Magyarországon, mely kiadna mintakönyvet a tervezők nevei említésével együtt. Példaképen említem a stuttgarti lenszövőgyárakat, a crefeldi, a barmeni szőnyeg-, bársonyszövőgyárakat, melyek a kész árú fényképe vagy színes reprodukciója alatt a tervező művész nevét, működési helyét teszik ki.

Nálunk kereskedelmi és ipari körökben egyrészt nem is érdeklődnek nagyon művészeti termékek iránt, másrészt azokat a véleményeket hallottam, hogy „művészember tervét nem lehet megfizetni, nem hozzák be a költségeket, nem alkalmazkodnak a mi előállítási szükségleteinkhez," stb.

Ezeket igyekszem részint megcáfolni, részint arra utalni, hogy van mód, amely lehetővé teszi a gyári termelést művészi tökélyre emelni. A dolog anyagi szempontját véve, bizonyára valamivel költségesebb egy művészember munkáját megfizetni mint egy mesteremberét, ki összekompilálja a tervezeteit, vagy megy a külföldi „kurrent" mintákat utánozni. De hiszem, hogy művészi tervek kivitelénél már a művészi névaláírás olyan reklámeszköz a gyári termékek terjesztésére, hogy a csekély tervdíjazási többletet tízszer behozza, eltekintve attól, hogy a jobb dolgokat idővel mégis csak szívesebben veszi a közönség. Igaz, iparunk nem oly fejlett és vállalkozó kedvünk sem akkora, mint a külföldé. A jobbfajta iparművészeti árú nálunk tán nem oly olcsón állítható elő, mint külföldön. Itt gazdasági és társadalmi akadályokra találunk, melyekkel még meg kell birkóznunk. Innét az, hogy iparművészeink többsége nem talál teret működési körének érvényesítésére, dacára annak, hogy vannak oly képzett és egyéni művészeink, mint odaát. De úgy a gyáripar fejlődésén mint művészeink haladásán segíthetünk akkor, ha szoros kapcsolatot keresünk a tervezők és a gyári termelés között.

A gyáripar bűne a művészi kisipar tönkrejutása; ugyancsak a gyár hivatott arra ezt jóvátenni azáltal, hogy művészit termel.

Igaz, a modern iparművészeti törekvések most arra irányulnak nagyrészben, hogy a kisipart, a kézimunkát régi művészi tökélyére visszaemeljék. De a szociális fejlődés félreismerése volna az, ha a művészek munkakörükbe nem foglalnák a gyáripar tökéletesítését. Mert az terjeszti megnyilatkozásait a társadalom legszélesebb rétegeibe, az érezteti a művelődés hatását a legszegényebb emberrel is úgy, ahogy eddig csak egyes kiváltságos osztályokkal. Ezt a törekvést céltudatosan kell keresztülvinni és itt erre első sorban az iskola hivatott. Az iskolázást teljesen gyakorlativá kell tenni. Utalok itt pl. a német iparoktatásra, mely különösen a szövőipar terén felerészben nemcsak állami, hanem egyes iparterületek gyárvállalatainak intézménye. A német ipariskola szoros érintkezésben van a gyárral. Nemcsak az iskola hivatását teljesíti egész mértékében, hanem egyszersmind kísérleti műhelye a gyáriparnak. Minden újítást rögtön kipróbál, a tantervbe illeszti, minden kezdeményezést az ipar számára keresztülvisz. Ha az iskola valami géppel pl. nem rendelkezik, minden gyáros kötelességének tartja eszközeit az ügy érdekében rendelkezésére bocsátani. A tervekből szívesen készít mintát és beválás esetén megveszi a sokszorosítás jogát. Az iskola végzett növendékeit, gyakorlat megszerzése céljából, mindig szívesen felveszik a gyárakban és annyira tudatosan segítik elő a német iskola és a gyáripar nemzeti fejlődését, hogy idegeneknek néha tízszeresen kell megfizetniök a lehetőséget, hogy a német kivitel rovására saját nemzetük iparát emelhessék.

Az iparművészi oktatás azon iskolákban, melyek műhellyel nincsenek felszerelve, úgy történik, hogy a szakosztály vezetője állandó összeköttetésben van vagy szakának megfelelő ipariskolájával, vagy egy-két gyárral, mely a terveket és a kiviteli próbákat, melyek esetleg a tervező személyes ellenőrzése alatt történtek,

Lakatos Artur

Batik vállkendő. Készült a székesfővárosi iparrajziskola textil-osztályában. Tanár Lakatos Artúr. — Umschlagtuch. Batik. Schülerarbeit der Textilklasse der Hauptstädtischen Gewerbezeichenschule Budapest. — Shawl en batik.

A klisséket ifj. Weinwurm A. és Társa készítették. Az Athenaeum r.-t. nyomása.

Színes hímzés terve. Készült a székesfővárosi iparrajziskola textil-osztályában. Tanár Lakatos Artúr. — Entwurf einer bunten Stickerei. Ausführung Textilklasse der Hauptstädtischen Gewerbezeichenschule Budapest. — Projet d'une broderie.

A klisséket ifj. Weinwurm A. és Társa készítették. Az Athenaeum r.-t. nyomása.

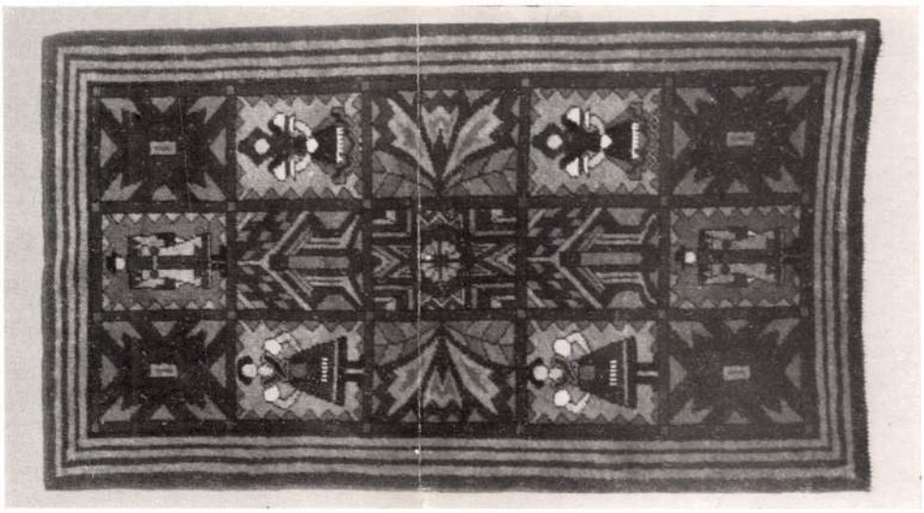

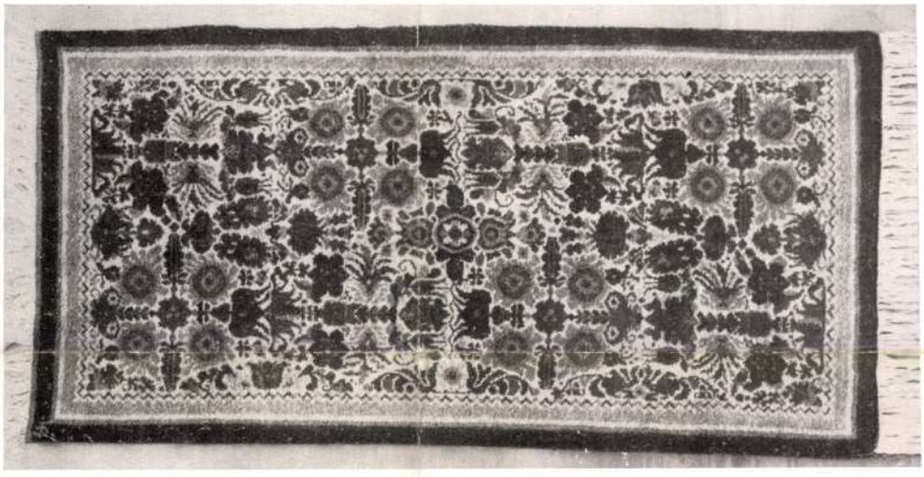

Magyaros szőnyegek. Lakatos Arthur tervei. Készítette a Zalai Kendő- és Kötőipar. — Handgeknüpfte Teppiche in ungarischem Styl. Entwürfe von A. Lakatos. — Hand enotted-karpets in hungarian style. Designs of A. Lakatos.

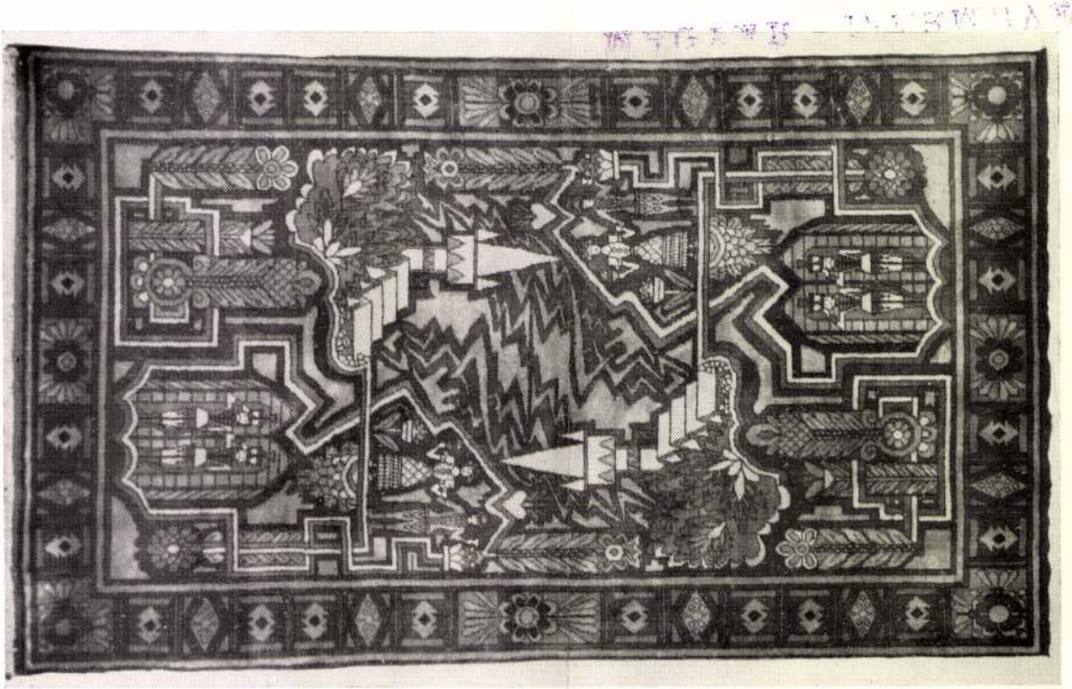

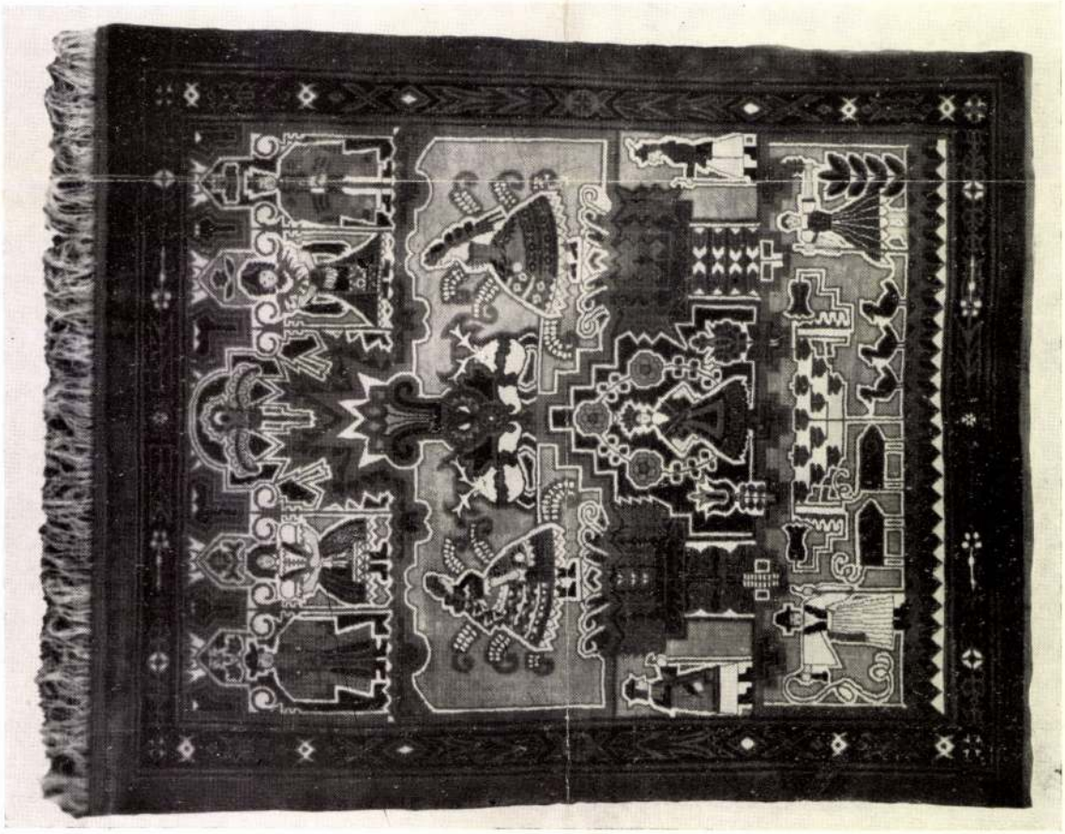

Magyaros szőnyegek. Lakatos Arthur tervei. Készültek a Bp. Szőv. Iparrajziskolában. — Handgeknüpfte Teppiche in ungarischem Styl. Entwürfe von A. Lakatos. — Hand-knotted carpets in hungarian style. Designs of A. Lakatos.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1936

Az O. M. Iparművészeti Társulat jubiláris kiállításából.
Lakatos Artur: Szalon részlete. Készítették Mayhen Ferenc asztalos és Pauncz és Kovács kárpitos. A csillár Kulcsár Sándortól való.
Salon.

Az O. M. Iparművészeti Társulat jubiláris kiállításából. Lakatos Artur: Szalonszekrény. Készítette Mayhen Ferenc.
Kabinetschrank. Cabinet en acajou.

Magyar Iparművészet
1925.

Lakatos Artur

1940.

•KIÁLLÍTÁSOK•

AZ „ÚJ MAGYAR OTTHON“ kiállítást ünnepélyes keretek között zárta be május hó 5-én délben társulatunk elnöksége. Az ünnepélyen sokan jelentek meg a társulat választmányi tagjai, valamint kiállító iparművészei és műiparosai részéről. Nagyszámú látogató közönség jelenlétében a társulat ügyvezető alelnöke, Szablya János m. kir. kormányfőtanácsos az elnökség nevében emlékezett meg arról a kivételes sikerről, amelyet ez a lakásművészeti kiállítás elért és köszönetét fejezte ki a kiállító művészeknek és műiparosoknak, akik műveikkel biztosították a kiállítás sikerét. Köszönetet mondott továbbá Richter Aladárnak, a kiállítás szervezőjének, Kaesz Gyulának, az installáció tervezőjének, Devecska Ferencnek, a kiállítási programm egyik összeállítójának, valamint ifj. Payer Józsefnek és Juhász Lászlónak a végzett nagy és eredményes munkáért. Végül kiemelte azt a nagy szolgálatot, amelyet a magyar sajtó tett a magyar iparművészet ügyének akkor, midőn a kiállításra a magyar közönség figyelmét hívta fel. De köszönetet mondott a nagyközönségnek is, amely oly nagy érdeklődést tanusított a kiállítás iránt. A kiállító művészek nevében Tálos Gyula, a műiparosok nevében Hosszu István köszönték meg az elhangzott szavakat.

CSÁNKY DÉNES VÍZFESTMÉNYEI. Budapest Székesfőváros képtárában dr. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter f. évi május hó 15-én nyitotta meg Csánky Dénes festőművésznek — Szépművészeti Múzeumunk főigazgatójának — budapesti vízfestményeiből rendezett első kiállítását. Budapesti ember számára jóleső érzés, hogy a Székesfőváros vezetősége módot talált arra, hogy ilyen kitűnő művésszel örökíttesse meg Budapest régi és újabb szépségeit. Szép barok templomok, zegzugos utcák, régi udvarok beszélnek nekünk egy lassankint eltűnő világról, amely fővárosunknak annyi festői szépséget adott. Kétszázötven Csánky-akvarelt mutat be Budapest Székesfőváros Képtára. Művészi értékben évről-évre erősen fejlődik ez a képtárunk. Budapesttel kapcsolatos kulturális birtokállományának egy igen jelentős részét alkotják Csánky Dénes vízfestményei. Abszolút művészi kvalitások, a vízfestés technikájának szuverén birtoklása adnak biztosítékot, hogy a magyar vízfestés olyan műveit látjuk ezen a kiállításon, amelyek művészi szempontból időállók és az idő múlásával értékben mindig emelkedni fognak. Nagyon szeretnők, ha Budapest szépségeinek ezt a megörökítését Csánky Dénes folytatná, mert ezirányú eddigi munkásságával minden magyar műbarátnak nagy és őszinte örömet szerzett.

AZ IPARRAJZISKOLA KIÁLLÍTÁSA. A XIX. század második felének és a XX. század első négy évtizedének egyik legjellegzetesebb vonása a világszerte kifejlődött hatalmas iparosodás. Az évezredes régi ipari kultúrák mellett újak keletkeztek és az ipari fejlődés irányítása folyton tudatosabb lett.

Államok, városok rájöttek, hogy nagyszámú lakosságuk eltartása csakis az iparosodás minél intenzívebb fejlesztésével érhető el. Különösen erős az utolsó tíz esztendőben lett az iram. A nyugati államokban mindenütt azt látjuk, hogy az ipar folyton intenzívebben állítja szolgálatába egyrészt a tudományt, másrészt a művészetet, hogy termékeinek anyagi és szellemi minőségét minél magasabb fokra hajtsa.

Az ipar két főágában, a gyáriparban és a kézművesiparban egyaránt nagy jelentőséget nyert az ipari oktatás. Az egyes nagy ipari államokban, városokban e téren az utolsó három-négy évtized alatt rendkívül örvendetes fejlődés mutatkozik. Ebben a nagy versenyben természetesen mi sem maradhatunk el. A Székesfővárosi Iparrajziskola idei kiállítása bizonyságot tesz amellett, hogy Budapest Székesfőváros vezetősége mindent elkövet a magasabbrendű tudással rendelkező műiparosok nevelése érdekében. Szendy Károly polgármester nagy fontosságot tulajdonít a Székesfővárosi Iparrajziskolának és ezért nagy gondot fordít továbbfejlesztésére is. Az iskola kiváló volt főigazgatója, Ágotai Lajos és jelenlegi kitűnő igazgatója, Zombory-Moldován Béla helyesen cselekedtek, amidőn az annakidején Mária Terézia királynő által kiadott „Ratio Educationis“-ban lefektetett kézművesiparosi rajzképzésen felül arra törekedtek, hogy művelt, kiváló ízléssel bíró műiparosokat neveljenek és a tanulnivágyó gyakorló-iparosokat tovább képezzék, mivel kétségtelen, hogy a magyar ipar versenyképességének egyik főtétele a magyar műiparosnak szakmai képzettsége.

A Nemzeti Szalonban rendezett idei kiállításon örömmel állapítható meg, hogy egészséges pedagógiai és egészséges gyakorlati elvek irányítják és hatják át a tanítás menetét, Zombory-Moldován Béla lelkes igazgatása mellett. Társulatunk több kiváló tagját köszönthetjük az Iskola tanári és művezetői karában, akik közül kiemeljük Devecska Ferenc, Lakatos Arthur, Szathmáry István h. igazgató, Tóth Gyula és Vértes Rezső tanárok, Ács Géza, Balogh László, Csépai-Csávlek András és V. Duma György művezetők eredményes munkásságát.

•SZAKIRODALOM•

AZ ÉPÍTŐMŰVÉSZET KIS TÜKRE. Írta dr. Lechner Jenő. Az Officina kiadásában jelent meg ez a rendkívül értékes kis könyv, amelynek célja az oktatás. Világos, érthető stílusban gyüjtötte itt össze Lechner az összes építőművészeti stílusokat és úgy rendezte anyagát, hogy azt laikus és hozzáértő egyaránt érdeklődéssel és eredménnyel forgathatja. Az építőművészetet, mint téralakító művészetet tárgyalja s felöleli a mai kor törekvéseit is.

1940. 5. sz.
61. l.

(Az Iparrajziskola kiáll.)

Korábbi lapszám

• TÁRSULATI • • KÖZLEMÉNYEK •

A TÁRSULATUNK KEBELÉBEN FOLYTATOTT MUNKA fontosabb eseményeiről az alábbiakban számolunk be.

1940. március 29-én délután ½6 órakor tartotta meg a társulat az 1939. évre vonatkozó LV. rendes közgyűlését, amelyen a társulat örökös elnöke, Dr. vitéz József Ferenc királyi herceg elnökölt. A közgyűlés a „Magyar Hiszekegy" elmondásával kezdődött, majd elnök üdvözölte a megjelenteket és megállapította, hogy a közgyűlés előkészítése az alapszabályoknak megfelelően történt meg és mivel 112 megjelenésre jogosított tag van jelen, a közgyűlés határozatképes. Elnöki megnyitójában meleg szavakkal méltányolta Vitéz Nagybányai Horthy Miklósnak Magyarország Kormányzójának munkásságát, országlása 20-ik évfordulója alkalmából. Röviden vázolta az elmult év eseményeit és ismertette azokat az eredményeket, amelyeket a társulat 1939-ben elért. Köszönetét fejezte ki a m. kir. kormánynak, valamint mindazoknak, akik a társulat munkásságát elősegítették és támogatták és arra kérte a társulat tagjait, hogy a jövőben is szeretettel és megértéssel munkálkodjanak a magyar iparművészet és műipar, valamint a társulat fejlesztésén. Ligeti Miklós alelnök javaslatára a közgyűlés táviratilag üdvözölte a Kormányzó Úr és a Kormányzóné Ő Főméltóságaikat, Anna királyi hercegasszony ő fenségét, dr. Teleki Pál miniszterelnököt, dr. Hóman Bálint kultusz-, dr. Varga József ipar- és kereskedelemügyi-, dr. Reményi Schneller Lajos pénzügy- és gróf Csáky István külügyminisztereket, dr. Karafiáth Jenő főpolgármestert és dr. Szendy Károly polgármestert. Elnök ezután átnyujtotta a társulat tavaly megválasztott tiszteletbeli tagjainak, valamint az Első Magyar Országos Iparművészeti Társulat alkalmával a kultusz- és az iparügyi miniszter által és a társulat által kitüntetetteknek okleveleiket, kérve őket, hogy a jövőben is folytassák értékes munkájukat. Seenger Béla alelnök javaslatára a közgyűlés új tiszteletbeli tagokul megválasztotta dr. Varga József ipar- és kereskedelemügyi és dr. Reményi Schneller Lajos pénzügyminisztereket, dr. Fáy István kultusz- és Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkárokat, Zsindely Ferencné iparművésznőt, dr. Kuzmich Gábor postavezérigazgatót, dr. Baranyai Lipótot, a Magyar Nemzeti Bank elnökét és dr. Quandt Richardot, a Magyar Nemzeti Bank vezérigazgatóját. A közgyűlés a társulat választmányának jelentését az 1939. évi működésről Ligeti Miklós alelnök javaslatára felolvasottnak tekintve egyhangúlag elfogadta, minthogy azt már mindenki a közgyűlés előtt kézhez vette. Csák István ellenőr ezután az 1939. évi zárszámadásokat és mérlegszámlát, valamint az 1940. évi költségvetés-előirányzatot ismertette és felolvasta a számvizsgálók jelentését. A közgyűlés a számadásokat egyhangúlag elfogadta és a számvizsgálóknak a felmentvényt megadta. Szablya János ügyvezető alelnök ezután a társulat 1940. évi munkatervét ismertette, amelyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott. Helbing László titkár a választásokra vonatkozó jelölőbizottsági javaslatot ismertette. A közgyűlés az alapszabályok értelmében a megüresedett választmányi helyeket a következőkkel töltötte be: Tervezők: Grabowiczky Leon, Major István, Richter Aladár, Urbányi Vilmos, Weichinger Károly. Műiparosok: Dőry Ervin, Lingel Károly, Preitensteiner Ottó, Rónai Petra, Róth Miksa. Műbarátok: Dr. Czakó Elemér, báró Kaas Ede, Takách Edward, dr. Ugron Gábor, Zombory Moldován Béla. Számvizsgálók: Rendes tagok: Brunner Antal, Dános Géza, Houba Károly. Póttagok: Devecska Ferenc, Jakab Gyula. Elnök megállapította, hogy az alapszabályszerű időpontig indítvány az elnökséghez nem érkezett. Több tárgy nem lévén, a megjelenteknek megjelenésükért köszönetet mondott és a közgyülést berekesztette.

• IN MEMORIAM •

DR. TORMAY GÉZA, m. kir. titkos tanácsos, ny. államtitkár társulatunk tiszteletbeli tagja 62 éves korában elhúnyt. Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat mély megilletődéssel emlékezik meg e helyütt is azokról a kiváló érdemekről, amelyeket dr. Tormay Géza a magyar iparművészet és műipar támogatása körül szerzett. A társulat ezekért az érdemekért tiszteletbeli tagjává választotta és őszinte fájdalommal gyászolja elhúnytát. Temetésén a társulat koszorúját Szablya János ügyvezető alelnök tette a ravatalra.

NAGY VESZTESÉG érte társulatunk választmányi tagját a magyar ipari közélet egyik kiváló személyiségét, Lingel Károly kormányfőtanácsos, bútorgyárost. Felesége, Lingel Károlyné született Auguszt Janka negyvenhat éves korában május 21-én rövid szenvedés után elhúnyt. Társulatunk részvétiratot intézett a gyászoló családhoz. A temetésen Szablya János m. kir. kormányfőtanácsos, ügyvezető alelnök képviselte a társulat elnökségét.

SÚLYOS VESZTESÉG érte társulatunk titkárát, Deák István okl. gépészmérnököt, akinek atyja rövid szenvedés után 88 éves korában Székesfehérvárott április 17-én elhúnyt. Társulatunk táviratban fejezte ki részvétét a családnak és e helyütt is szeretettel emlékezik meg az elköltözöttről, aki Székesfehérvárott köztiszteletben állott, mivel mintaképe volt a becsületesen és szorgalmasan dolgozó magyar kereskedőnek.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Szablya Frischauf Ferenc. 84.021. — Kir. Magy. Egyetemi Nyomda. (F.: Thiering Richárd.)

Lakatos Artur

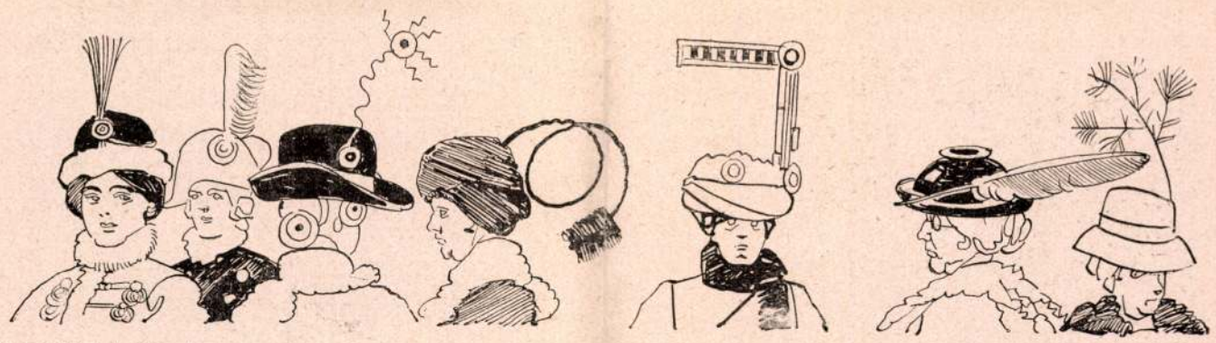

Legujabb kalapdiszek

Mühlbeck Károly rajza

II.

A télikabát

(Bernát az előszobában mélabúsan megáll télikabátja előtt.)

Az asszony: Mit bámulsz arra a kabátra?

A férj: Nem tehetek róla... az az impresszióm, hogy ez a kabát egy kicsit öreg.

Az asszony: Hogy érted ezt?

A férj: Túl van már a fiatalság első hajnalpirján, a szőre kiment, a moly bement, a gombok fityegnek rajta, a bársonygallér elkopott és a zsebek elkívánkoznak az anyaszövettől, mint a kis fecskék, amikor ki akarnak repülni a fészekből.

Az asszony: Megőrültél? Micsoda hang ez?

A férj: Ez a lírai elérzékenyedés hangja.

Az asszony: Ez alatt lappang valami. Bernát, nézz a szemembe... Új télikabátot akarsz venni!

A férj: Te mondád. Új télikabátot akarok venni. A hűségnek is van határa. Ezt a kabátot öt év óta hordom, mint egy hű kutyát. Meddig hordjam még?

Az asszony: Szóltál a szabónak?

A férj: Szóltam. Ez az első lépés. Az ember szól a szabónak. A szabó mértéket vesz. Megmutatja a szövetek őrült tárházát...

Az asszony (gúnyos kacagással): Haha!

A modern kéményseprő. Londonban a kéményseprők motociklin száguldanak végig a városon, amint kéménysöprésre sietnek

A férj (meglepődve): Nevetsz? Min nevetsz?

Az asszony: A szövetek őrült tárházán. Van is a szabódnak őrült tárháza! Egyetlenegy szövetje van, abból csinál nyári kabátot, őszi nadrágot, átmeneti felöltőt, frakkot, fehér mellényt, mindent...

A férj: Megbocsáss...

Az asszony: Megbocsátok, mert szamár vagy és nem tudod, mit csinálsz. Neked minden szövet jó.

A férj: No de kérlek...

Az asszony: Ne kérj! Mindent — csak ne kérj! Fog neked zebrabőrből valamit akasztani a nyakadba...

A férj: Először, a zebrabőr nem közönséges. Másodszor, az én kabátom szövete úgynevezett Közép-Himalaya szövet.

Az asszony: Szerencsétlen! Himalayából csináltatsz télikabátot?

A férj: Miért ne?

Az asszony: Akkor már nem is beszélek tovább. Hívd a szabódat, menjetek a szobádba és álljatok a fejetek tetejére. Azt sem bánom...

A férj: Mégis...

Az asszony: Mit mégis? Öregem, Himalayából nem csináltat az ember télikabátot. És mivel van bélelve? Selyemmel? Atlasszal?

A férj: Találtam egy szép kis tarka posztót!

Az asszony (ájuldozva): Egy szép kis tarka posztót! Segítség!

A férj: Kérlek, nagyon elegáns...

Az asszony: Elegáns? Ember, vak vagy? Semmi ízlésed nincs? A szép kis tarka posztóból hálóköntöst csináltat az ember, nem télikabátot. Tudtam, előre tudtam, hogy ez lesz a vége. Úgy fogsz kinézni, mint egy paprikajancsi, azzal a piros kabáttal.

A férj: Mondtam, hogy piros?

Az asszony: Nem mondtad, mert nem mered bevallani, ez csak akkor fog kiderülni, amikor majd elhozzák a télikabátot. De már akkor késő lesz.

A férj: Nem lesz késő, mert még nem rendeltem meg. Tudod, hogy nélküled...

Az asszony: Ez a szerencséd! Légy nyugodt, nem is fogod megrendelni.

A férj: Nem?

Az asszony: Nem. (Egy csomó divatlapot vesz elő és rámutat az egyikre.) Ezt a kabátot fogod megrendelni...

A férj (nagyot néz): Ezt?

Az asszony: Ezt hát!

A férj: De ez női kabát.

Az asszony: Persze, hogy az! Hát aztán? Van ellene kifogásod?

A férj: Nekem? Semmi. De kijelentem, hogy ezt a kabátot nem veszem föl.

Az asszony: Hát mondtam, hogy fölvedd? Én fogom fölvenni!

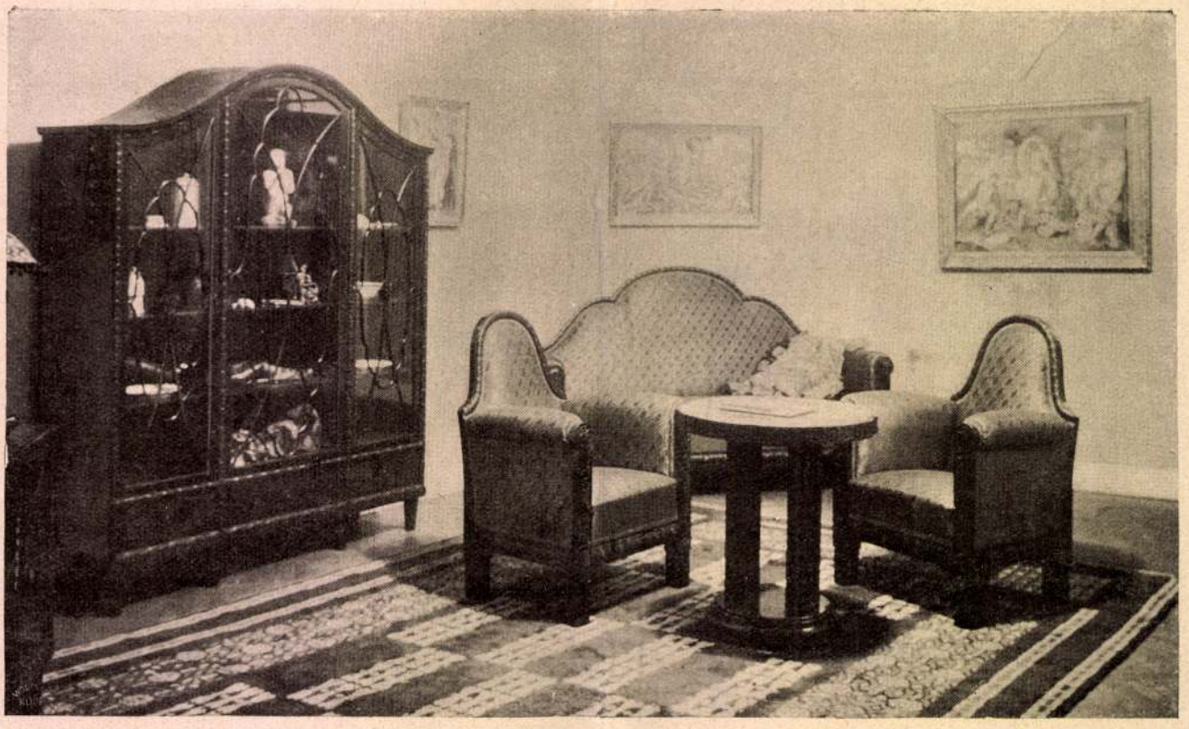

Az Ernst-muzeum kiállításából. Uri fogadó. Tervezte Lakatos Artur. A Viktoria bútorgyár műhelyéből

fiái, amelyek vidámak, mulatságosak, de amellett sohasem karrikaturák, nem csúfondáros torzképek, hanem valahogyan az élet egy-egy humoros epizódjának moment-fölvételei. Ha már okvetlenül az irodalmi műfajt keressük, hát mégis csak leginkább szatirák Heltai kis komédiái, amelyek Bernátról, a közismert székesfővárosi polgárról szólnak. De a szatira — általában, — már ott jár a karrikatura túlzásainak határán és nem egyszer meg is teszi azt a bizonyos lépést, amely már a torzításhoz vezet. Igazán vérbeli humoristának és — ami nem jelent mindig ugyanazt, — kitünő izlésű írónak kell lenni annak, aki nem csábittatja át magát a biztos, de olcsó siker kedvéért ezen a határon és nem ád karrikaturát ott, ahol a szatira nemesebb eszközeivel akart karakterizálni. Heltai Jenőnek ez utóbbi volt a célja és fejlett, finom izlése, de éppen úgy humoros vénája mellett tesz tanúságot, hogy „Bernát" című könyve, amely tele van burleszk és bizarr, vidám és meglepő komédiával, sohasem válik bohózatos játékká. Ez ád igazi értéket Heltai Jenő új könyvének és ez az érték nagyobb is talán — éppen mert fölényes, magasságokba emelkedő filozófia itatja át — annál, mint amelyet az egyszerű szórakozások serpenyőjén lehet lemérni.

Heltai Jenő „Bernát" című új könyvéből alább közlünk mutatóba két ötletes, kedves apróságot.

I.

Bernát utazik

(Bernát, a közismert családapa és nyaraló, ebédnél szótlanul belemélyed az ujságba.)

Az asszony: Bernát!

A férj: No?

Az asszony: Nem vagy fáradt?

A férj: Hogy érted ezt?

Az asszony: Aggódom miattad, fiam. Annyit dolgoztál az utóbbi időben...

A férj: Az már igaz.

Az asszony: Az ember nem gép. Egyszer a legkitünőbb szervezet is kifárad. Nem csodálnám, ha a tied is . . .

A férj: Ami azt illeti, nem mondhatom, hogy túlságosan üde vagyok...

Az asszony: No látod. És eltitkolod, nem szólsz a feleségednek, aki elvégre azért van itt, hogy örömeidben és szenvedéseidben osztozzék...

A férj (meghatottan): Milyen szépen beszélsz!

Az asszony (nemes egyszerűséggel): Nem beszélek szépen, csak úgy, ahogy egy jó asszonynak kell. Látod, nekem már hetek óta gyanús ez a te állapotod.

A férj: Gyanús?

Az asszony: Hányszor mondom magamban: ez a szegény ember agyondolgozza magát. Pedig ennek semmi értelme. Bernát, neked pihenned kell...

A férj: Azt hiszed?

Az asszony: De mennyire hiszem. Már az orvossal is beszéltem.

A férj: Mit mondott?

Az asszony: Azt mondta: „Annak a szegény embernek pihennie kell. Menjen el két hétre Abbáziába".

A férj: Abbáziába?

Az asszony: Igen. Ez nem kerül olyan sokba, ezt a kis fényűzést megengedhetjük magunknak. Tehát nem haboztam, bepakoltam...

A férj: Bepakoltál?

Az asszony: Igen. Bepakoltam és holnap elmegyek két hétre Abbáziába...

A férj: Tessék?

Az asszony: Nem érted? Holnap elmegyek két hétre Abbáziába.

A férj: Te?

Az asszony: Hát persze, hogy én. Hiszen az orvos is azt mondta: „Annak a szegény embernek pihennie kell. Menjen el két hétre Abbáziába!" Hát föláldozom magam és az orvos kívánságára elmegyek Abbáziába . . .

A férj: És én?

Az asszony: Te? Itthon maradsz és pihensz. Nem elég pihenés neked, ha elutazom két hétre?

Uj Idők 1913-14. XX. 11. 2.

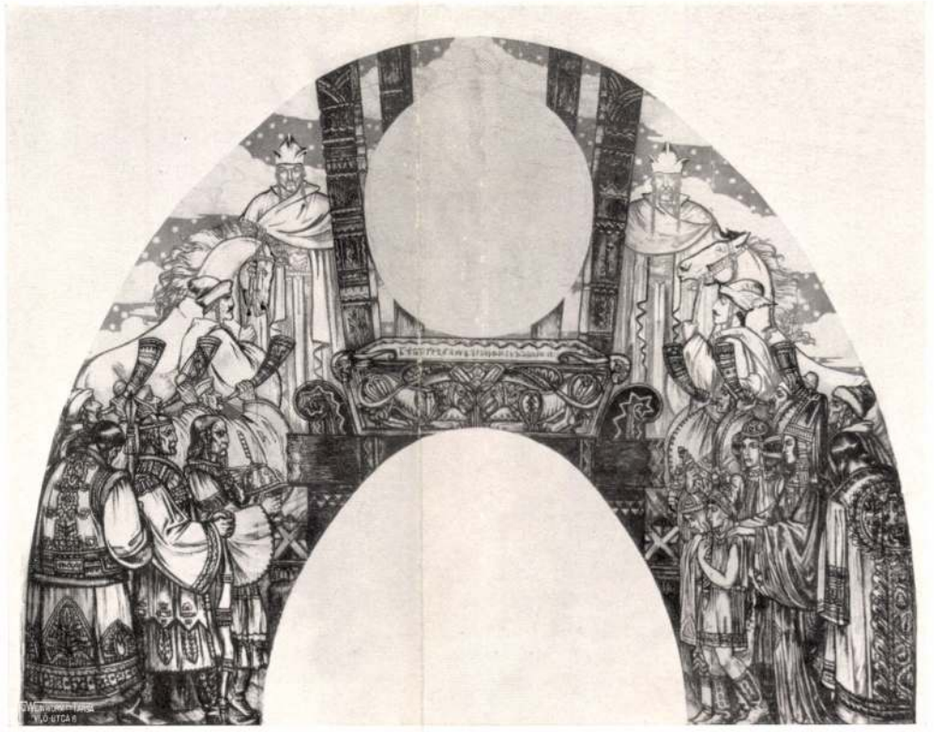

Fent: a debreceni krematórium freskójának kartonja, Haranghy Jenőtől. Lent: a debreceni krematórium üvegablakának kartonja, Haranghy Jenőtől. — Das Krematorium von Debrecen. Oben: Karton zum Fresco. Unten: Karton zu einem Glasfenster, beide von Eugen Haranghy. — Above: Cartoon of fresco, by Eugen Haranghy. From the Crematory of Debrecen. Below: Cartoon of glass-window, by Eugen Haranghy. From the Crematory of Debrecen.

88, 89.

Magyar Iparművészet

1932. 88, 89. kép

A Budapesti Nemzetközi Árumintavásárról.

Fent balra: Textilstand, tervezte: Lakatos Artúr. Fent jobbra: Textilstand, tervezte: Révész és Nemes. Lent: Pavillon, tervezte: Kanics Miklós. — Von der Budapester Internationalen Mustermesse. Oben links: Textilstand, Entwurf von Artur Lakatos. Oben rechts: Textilstand, Entwurf von Révész und Nemes. Unten: Ausstellungspavillon, Entwurf von Nikolaus Kanics. — From the Budapest International Fair. Left above: Stand for textiles, designed by Arthur Lakatos. Right above: Stand for textiles, designed by Révész and Nemes. Below: An exhibition pavilion, designed by Nicholas Kanics.

Székesfővárosi Iparrajziskola. Szemelvények a grafikai osztály (tanár: Megyer Antal) és a textilosztály (tanár: Lakatos Artur) munkáiból.
Kommunale Gewerbezeichnenschule Budapest. Schülerarbeiten der Grafischen- und der Textilklasse.
École Communale du dessin industriel. Compositions des élèves de la section graphique et de la section textile.

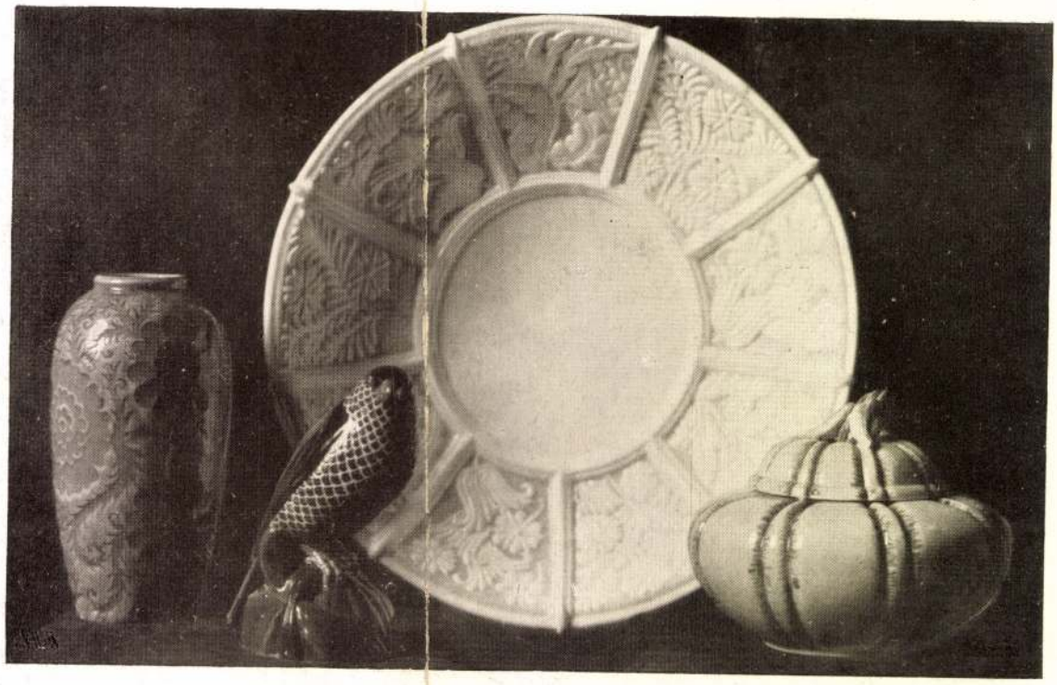

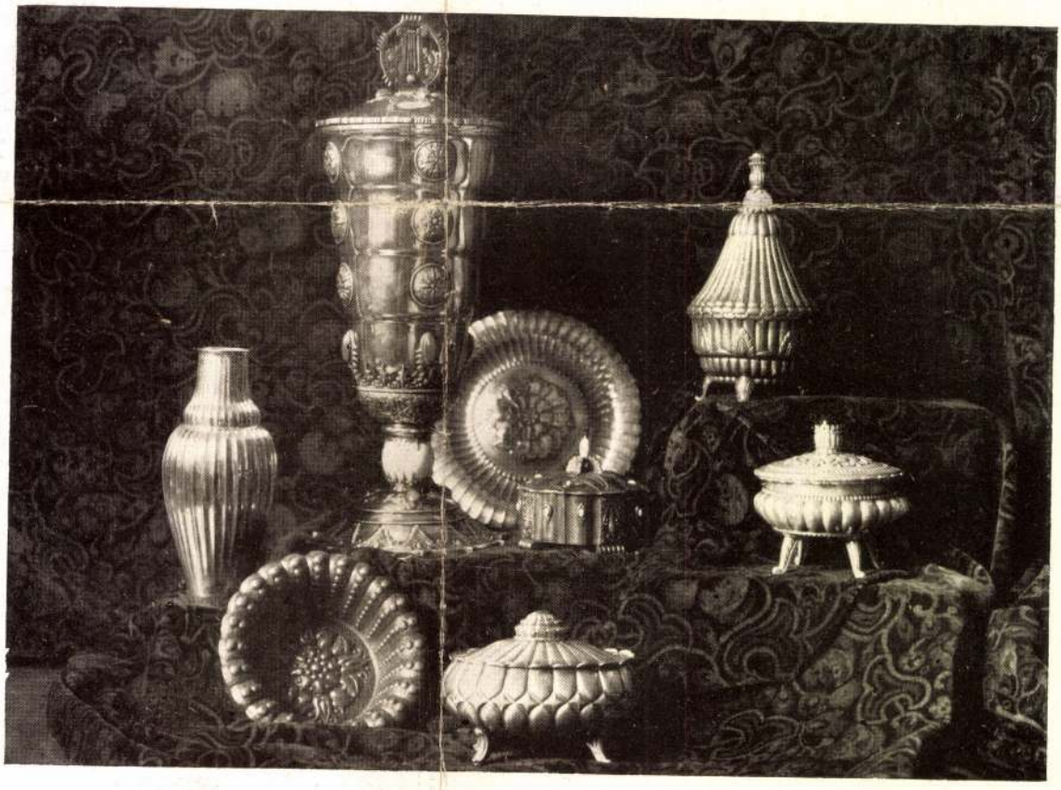

168 Székesfővárosi Iparrajziskola. Tanítványmunkák a kerámiai osztályból (tanár: Vértes Rezső) és az ötvösosztályból (tanár: Bentheim Artur, szakoktató: Gábrys György). ◆ Hauptstädtische Gewerbezeichnenschule. Schülerarbeiten der keramischen Klasse und der Klasse für Edelmetallarbeiten. ◆ École Communale du dessin industriel. Travaux des élèves de la Section céramique, et de la Section d'orfévrerie.

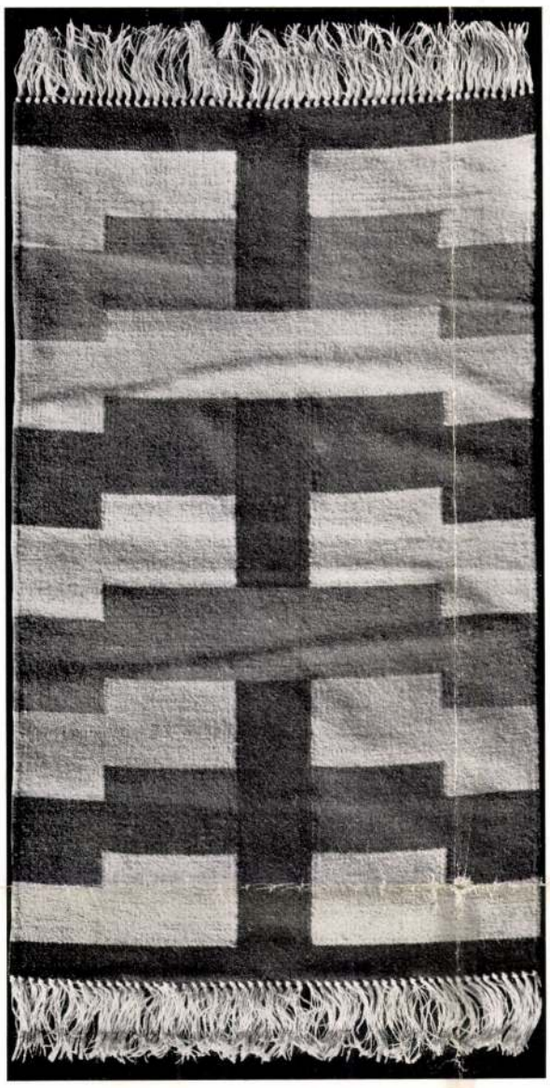

Mihály Rudolf kilimszőnyegei. — Kilimteppiche des Rudolf Mihály. — Kilim rugs. Designed by R. Mihály.

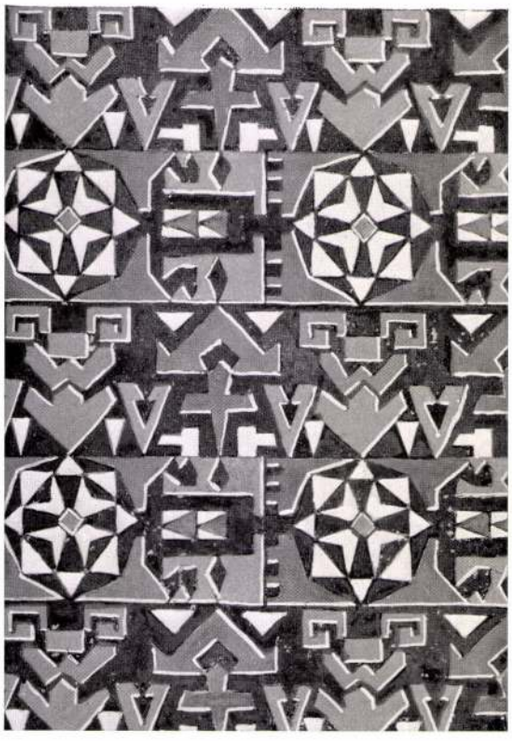

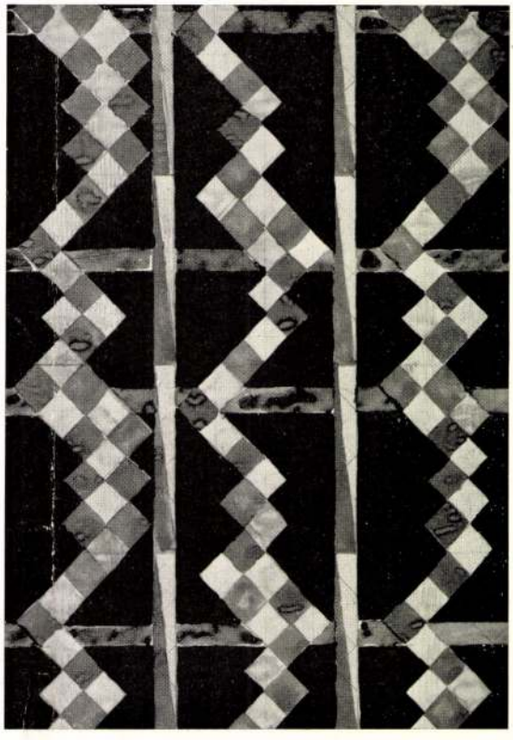

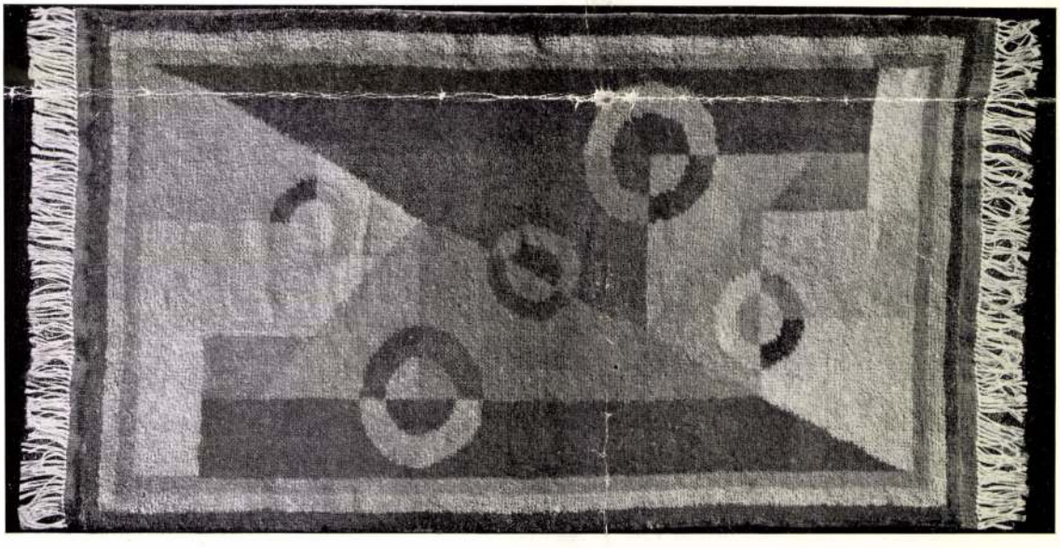

Fent: Lakatos Artúr tanár szövetmintái. Lent: Mihály Rudolf kilimszőnyege. — Oben: Textilmuster des Prof. Artur Lakatos. Unten: Kilimteppich des Rudolf Mihály. — Above: Texteels, designed by Prof. A. Lakatos. Below: Rug, designed by Rudolf Mihály.

VI.

Csoporton kivüliek.

Ezúttal ide tartoznak az Egyesületnek azok a tagjai is, akik a társulati, tehát a régi zsüri elbírálását kívánták. Itt *Mihalovics* Miklós Krisztus sírbatétele c. nagy vászna hirdeti a tehetséges, fiatal piktor magas ambicióit. *Komáromi* Kacz Endre egy hangulatos műteremsarkot állított ki. *Bardócz* Árpád egy kis akvarellje szenzációsan szép. Szubtilisen finom hangulatot lehel ez a csupa artisztikum kis kép. *Makoldy* József nagyméretű vízfestményei egyéni bélyegű, érdekes művek, széles folthatásukkal. *Szánthó* Mária, ez a nagyon tehetséges piktorina, friss előadású, karakteres férfiportréval szerepel. *Sárkány* Lóránd hangulatos, romantikusan szép tájképet hozott. *Szontágh* Tibor havasi tája lágy foltokkal oszlik el költői hangulatban, míg *Rökk* Károly zúzmarás fája pittoresque látványosság. Csallóközi *Farkas* Lőrinc téli tájképe, Az első hó meglepően tartalmas munka, mely méltán ébreszt figyelmet a fiatal piktor iránt. *Krem* Mátyás Az utolsó hó c. képében még sok az elnézésre számító részlet, de igéret van benne. *Kiss* Farkas Imre parasztlánya színes és jól rajzolt, *Müller* Ágostának egy férfifejét a színfoltok érdekes elosztása és az előadás közvetlensége emeli az átlag fölé. *Hagyik* István, *Péczeli* Antal, *Tóth-Bartók* Jenő szintén egy-egy jó képpel szerepel. *Lühnsdorf* Károly a bravuros rajzoló ismét egy gondosan készített tanulmányfejet mutatott be.

KERNSTOKNÉ TELTSCH GINA: GERŐ ÖDÖN
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

SZAMOSI IMRE: DR. GY. N.-NÉ
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

A szoborteremben is jutott néhány jó kép. *Meilinger* Dezsőnek nagy kompoziciója, Keresztlevétel, igen komoly munka. Sok szép részletet láttunk benne és bár a feladat nagysága túlhaladni látszik a művész szép képességeit, csak helyeselni lehet, ha fiatal piktor nagy igényeket támaszt magával szemben. A vízfestmények közül *Lókayné* Egyed Erna, *Garzó* Bertalan és Gy. *Takách* Béla nagy technikai készséggel kihozott akvarelljeit említjük meg.

VII.

Szobrászok.

Mintha a téli és az őszi tárlatokon erősebben kirukkoltak volna szobrászaink. Hiányoznak a „nagy művek". Ifj. *Vastagh* György Előörse a nagytudású szobrászt mutatja be. Vitéz *Székely* Károly hősi emléke egyike ebben a zsánerben a legbecsületesebben megcsinált alkotásoknak. A kisplasztikus *Berán* egyszerre két művével is bizonyítja, hogy „nagy" plasztikát is tud csinálni.

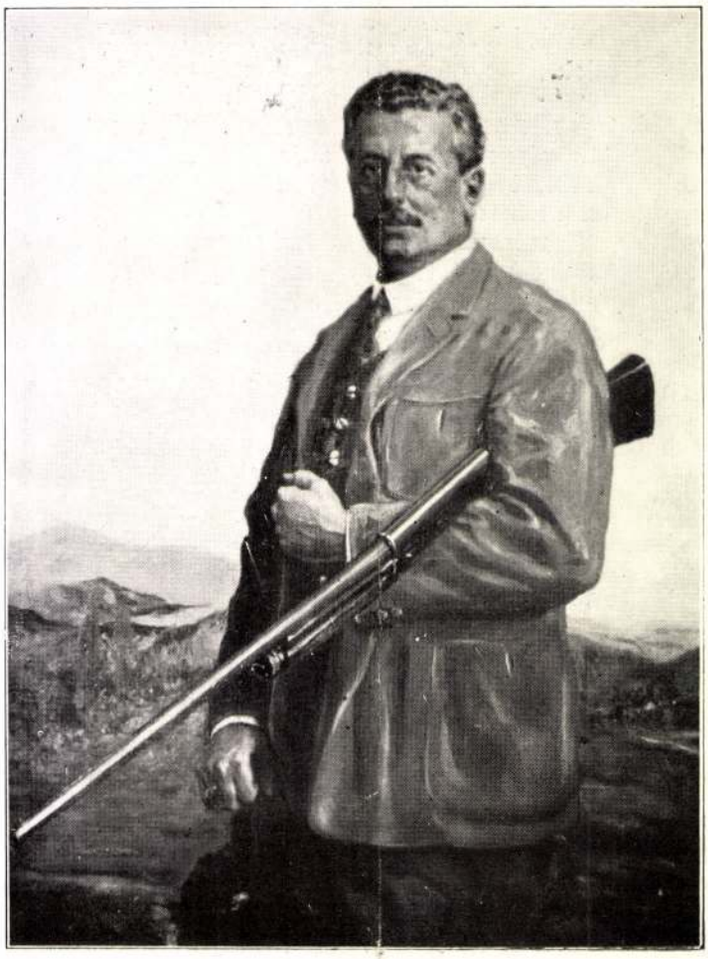

LAKATOS ARTHUR: DR. SIKLÓSSY JÓZSEF ARCKÉPE

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Viktor előző merész expresszionista művei után mostani képein (két női portré és egy csendélet) hozzáhangolódott a csoport mérsékeltebb együtteséhez. *Jeges* Ernő három friss szentendrei tájrészletet hoz, *Szigeti* Jenő pedig szép perspektivájú városvedutákat és egy jól ható figurális tanulmányt („Varrónő"). *Barta* Ernő „Magyar Golgotha" című akvarellje a kitűnő grafikus ismert értékeit tükrözi.

Mindent összefoglalva, jó nevekkel és értékes alkotásokkal találkozunk mindkét csoportban, mindenesetre kvalitásban is, temperamentumban is elkülönülő művészekkel.

Dr. Márffy Oszkár.

V.

Képzőművészek Új Társasága.

Csökönyösen a régi nóta. Még mindig az „épatez le bourgeois" jelszavával dolgoznak. Pedig már kezd elmulni az idő, mikor „a pógár megbotránkoztatása" sikeres taktikának bizonyult. Új taktikát kell választani, mert a közönség már nem botránkozik meg, hanem közömbösen tovább megy. Minden csoda három napig tart, jó urak s önök már húsz éve fújják ugyanazt az „új" nótát. A közönség elég sokáig honorálta a Kút törekvéseinek újságát, most már azonban megunta ezt a folyton újramelegített primör főzeléket. És ebben a közönségnek van igaza: ha már bukfenc, legyen új. A falakon végig ásít az állandósított művészeti forradalom.

A társaság szobrászai azok, akik most is oázist jelentenek az „új" művészek egyhangú önismétlésében. *Cser* Károly férfifeje tartalmasan sommázó előadásával, széles síkjaival, erős kifejező erejével egyike a tárlat legjobb portréinak. *Medgyesy* Ferenc újabb változatú Anya gyermekével kompoziciója a tehetséges szobrászt jól reprezentálja. *Pátzay* Pál fejei finoman mintázottak. A piktorok közül képet csak az erős színhatásokat analizáló cselényi *Walleshausen* Zsigmond állított ki. A többi zsenge vázlat és kísérlet — a „keresés" jegyében. Húsz éve növesztett szakállal.

Képzőművészet

1928. 8-9. 7.

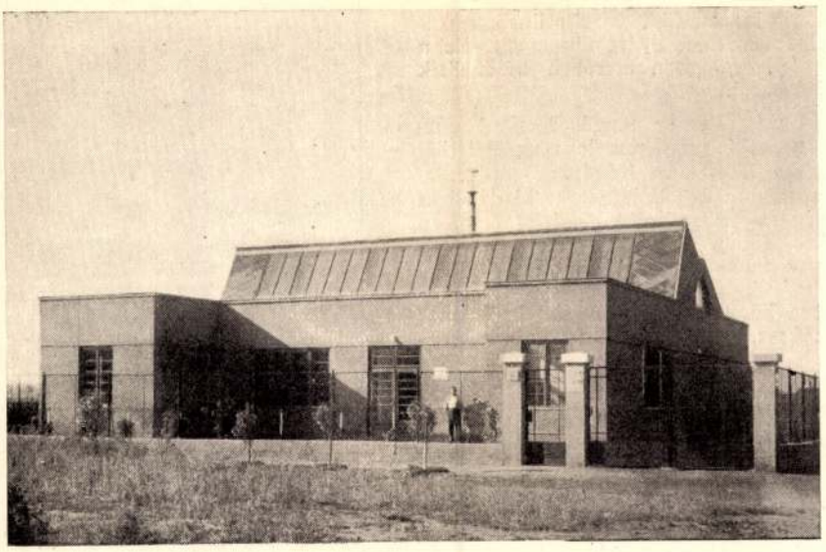

A Selyem és Bélésárúgyár r. t. gyártelepe
Tervezte és kivitelezte: Darvas Lajos

Sándorral, Mihályffy Bélával és Tarnóczy Annával az élen mintaszerű előadásban hozott ki a Művész Színház.

SZAKÍTS HELYETTEM.

Bókay Jánosnak a Belvárosi Színházban színrekerült „Szakíts helyettem" című vígjátéka annyira könnyed, szellemes, hogy akár Fleurs és Caillavet is megírhatták volna. Ez minden dícsérete a kedves vígjátéknak, amelyiknek előadásán Mezey Mária és Latabár Árpád jó színészeknek bizonyultak.

UJ KÖNYVEK

MUNKÁCSI ERNŐ A MINIATÜRMŰVÉSZETRŐL. Egy pesti múzeum kiadásában jelent meg Munkácsi Ernő doktornak érdekes könyve a miniatürművészetről. A szerző a téma iránti szerető lelkesedéssel írja le olaszországi tanulmányútját, igaz kritikai és művészi érzékkel mondja el, mit látott és tapasztalt. Külön értéke Munkácsi könyvének az a sor reprodukció, amellyel az Olaszországban található miniatürművészet egyes darabjait mutatja be. A szép, művészi szempontból feltétlen értékes könyv kiállítása a Pesti Lloyd társulat nyomdájának technikai hozzáértését dícséri.

BALOGH ICA: ÉN. A lírai költő a maga szemüvegén át nézi a világot, a mai idők tárgyilagos hangú költészete bizony az igazi lírától való eltávolodást jelent. A költészetnek ebben a még tisztázásra váró zavarában jól esik az olyan fiatal költők jelentkezése, mint aminő Balogh Ica, aki „Én" című verseskönyvében a tradíciók és ezzel egyidejűleg az igazi lírai szépségek követőjének bizonyul. Üde, fiatalos frisseség, könnyed formakészség jellemzik még az „Én" című kötetet, amelynek szerzőjétől, Balogh Icától még nagyon sokat várunk.

A SZEGEDI SZABDATÉRI JÁTÉKOK. Hont Ferenc kitűnő folyóirata külön számot szentel a szegedi szabadtéri játékoknak. Egy sor nívós tanulmányt tartalmaz a könyvnek beillő vaskos füzet, amelyek közül különösen érdekes Bálint Lajosé, Janovics Jenőé, Tolnai Pálé és Rabinovsky Mariuszé, amelyet Szentpál Olga társaságában írt. Lokális jellegű Tonelli Sándor írása a szegedi szabadtéri játékok gazdasági jelentőségéről, Ascher Oszkár túl sokat és ok nélkül lelkesedik.

NAGY EMIL LONDONI LEVELEI. E lap szempontjából érdektelen, hogy Nagy Emil a politikus mit látott Londonban. Bennünket a Singer és Wolffner kiadásában megjelent könyvből Nagy Emil, az író érde-

A Magyar Ruggyantaárúgyár r. t. plakátja
A Nemzeti Nyomtatványkiállításról **Berény terv.**

kel, aki csodálatos tisztánlátással, friss stílusban dolgozta fel az angol fővárosban nyert élményeit. Ez a könyv értékben és érdekességben merőben különbözik a szokványos útleírásoktól.

BARABÁS PÁL: A Kétezer pengős férfi. A nőházasságot kötő férfi, aki szerelmes lesz az üzletből elvett feleségébe, kissé „Mesék az írógépről"-probléma. Ha Barabás Pál a Singer és Wolffnerék kiadásában megjelent „A kétezer pengős férfi" című regényében ezt a témát érdekes, fínom módon tudta megírni, az csak arra vall, hogy tehetséges író. Az olvasó előre tudja a befejezést, még is mindvégig érdekfeszítő izgalommal olvassa ezt a könyvet, amelyben külön értéket jelentenek az egészséges, életszagú figurák.

b. l.

LAKATOS ARTHUR UJABB MAGYAR SZÖNYEGEI

Lakatos Arthur magyar szőnyegeiről már megemlékeztünk. Most ujabb két szőnyegét mutatjuk be, mely szintén a magyar népművészet ornamentikájának eredeti áttétele a perzsacsomozás technikájának megfelelve. Ahogy a kisázsiai, középázsiai és kaukázusi nomád törzsek szőnyegei kiválnak jellemző, népművészetükből fakadó gazdag forma és színváltozataikkal, úgy a magyar eredeti szőnyeg kifejlesztésének helyes példáiul szolgálnak Lakatos szőnyegei, ki a keleti szőnyegek régi ismerője és tanulmányozója és az ott tapasztalt tanulságokat a magyar szőnyegek megteremtésénél

Lakatos Arthur: Csomózott magyar szőnyeg
Kivitelezte a Zalai szövő- és kendőipar

egész helyesen és szakszerűen alkalmazza. Mikor ma a magyar szőnyegtermelés nemcsak az egész hazai szükségletet ellátja és még körülbelül ötvenezer pengő ára külföldi exportal is dolgozik, sajnálatos tény, hogy ezen nagy termelés mintái a perzsa szőnyegek rossz másolatai.

Kétségkívül, hogy a magyar mintájú szőnyeg ugymint eredeti művészeti teljesítmény, valamint technikájánál fogva is nemzeti termelésünk fontos tényezője lehetne, ha a nagyobb üzemek is művészek közreműködésével dolgoznának, ahogy ez már külföldön megvan. Az idei világkiállításon láthatók a finnek, svédek, lengyelek, románok, franciák, hollandok, belgák és angolok stb. mind saját nemzeti jellegű, vagy népművészetükön alapuló csomózott szőnyegükkel. Ezért nálunk ahol a magyar nép sajátos művészete gazdag formakincsekkel rendelkezik, szinte kötelező volna a magyar szőnyegtypus megoldása abban az irányban ahogy ezt a Lakatos szőnyegeinél látjuk. e. i.

Lakatos Arthur: Csomózott magyar szőnyeg
Kivitelezte a Zalai szövő- és kendőipar

HIBAIGAZÍTÁS. Mult számunk 126. oldalán szerepelt Révész István „Pasarét télen" című festménye. A mű a IV. Nemzeti kiállításon volt kiállítva.

A szerkesztésért felel: **Kende Béla**
A kiadásért felel: **Erdős Imre** kiadótulajdonos
A szerkesztésben közreműködik: **Pogány Ödön**

Művészet 1937. 11-12. sz.

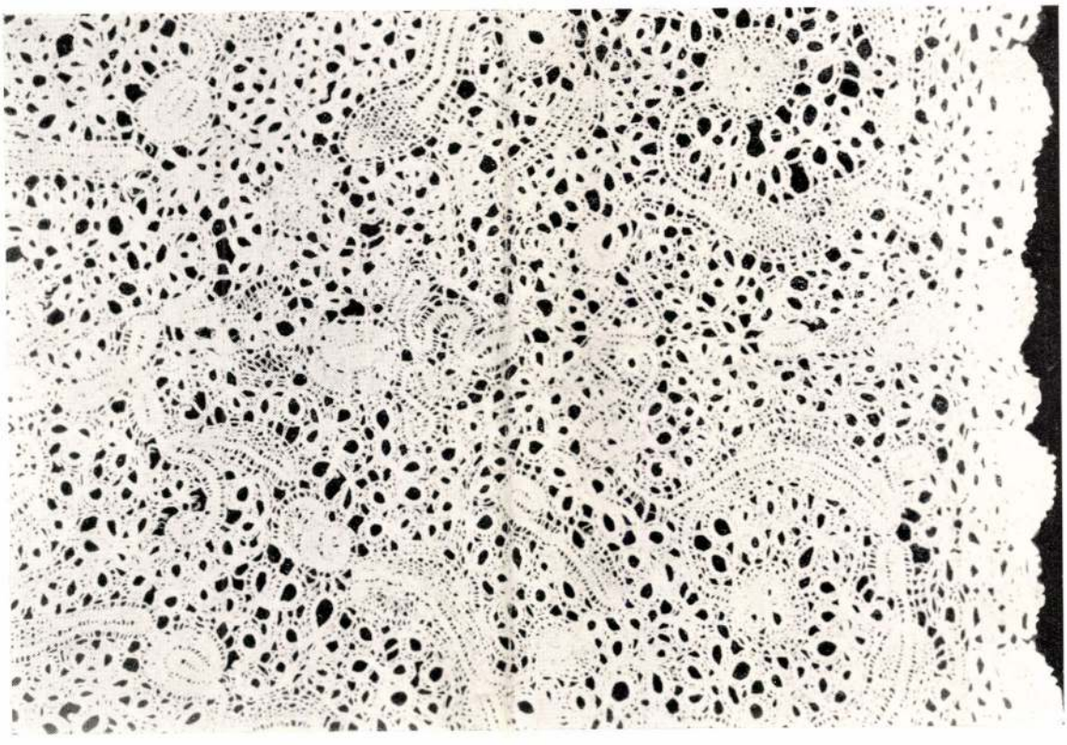

Fent : Vertesipke miseruhaszegély. Pannonhalmi bencés főapátság múzeumából. Lent : Régi rábaközi hímzés. A cinkotai m. kir. áll. tanítónőképző gyüjteményéből. — Oben : Geklöpelter Spitzensaum für ein Messkleid. Unten : Alte Stickerei aus Rábaköz. — Above : Pillow-lace hem of a mass-robe. Below : Old embroidery from Rábaköz.

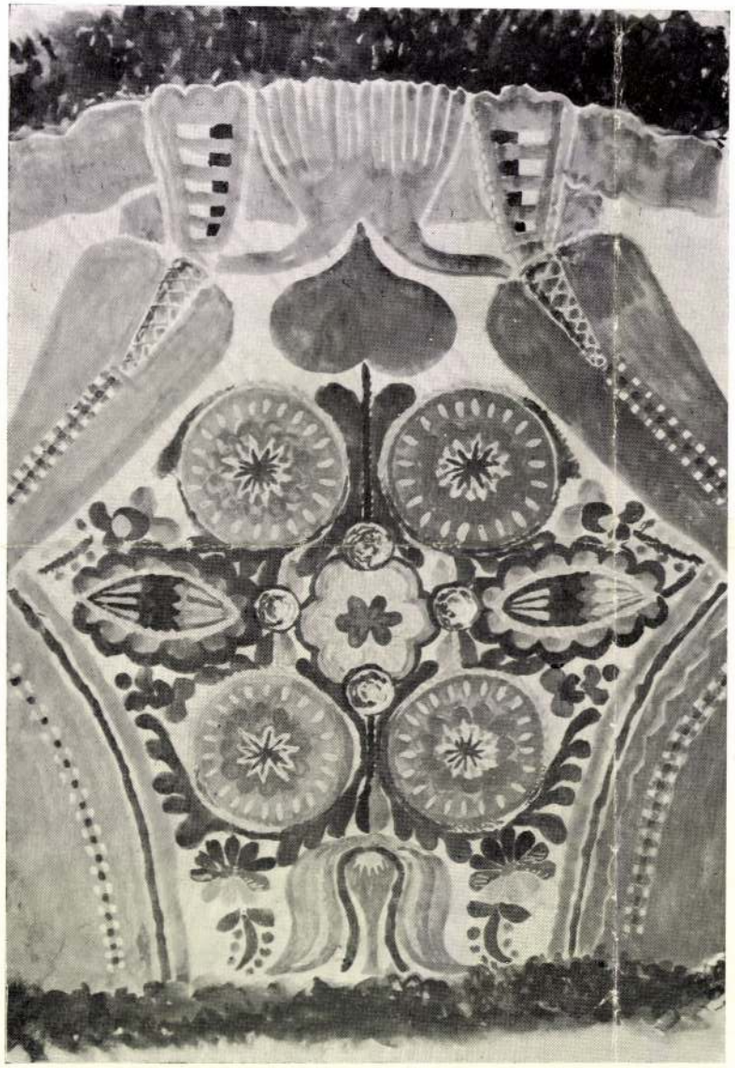

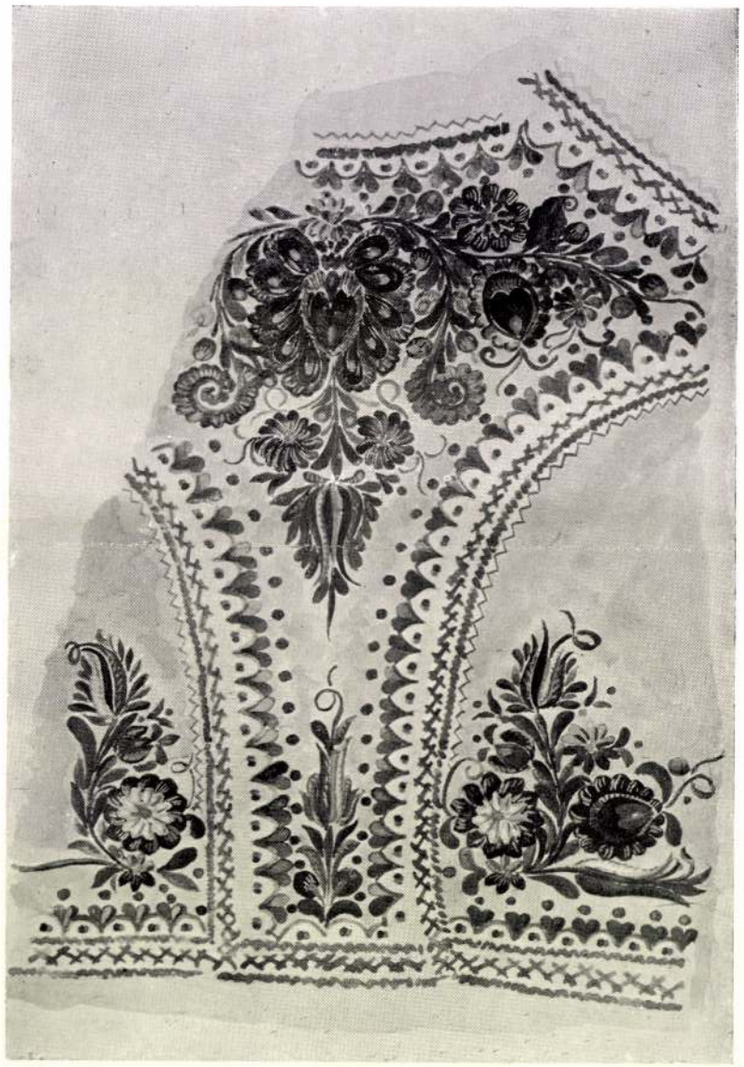

Balra: Melles hátrésze. Vejt (Ormánság). Baranya megye. Jobbra: Hosszúhetényi ködmön. Mindkettő Baranya Vármegye Múzeumából. Lakatos Arthur vízfestményei. — Links: Rückwärtiger Teil eines Brustlatzes. Vejt (Ormánság). Komitat Baranya. Rechts: Kurzer Mantel aus Hosszúhetény. Beide aus dem Museum des Komitats Baranya. Aquarelle von A. Lakatos. — To the left: Backside of a breast-cover. Vejt (Ormánság). County of Baranya. To the right: Short mantle from Hosszúhetény. Both from the County-Museum of Baranya. Water-colours by A. Lakatos.

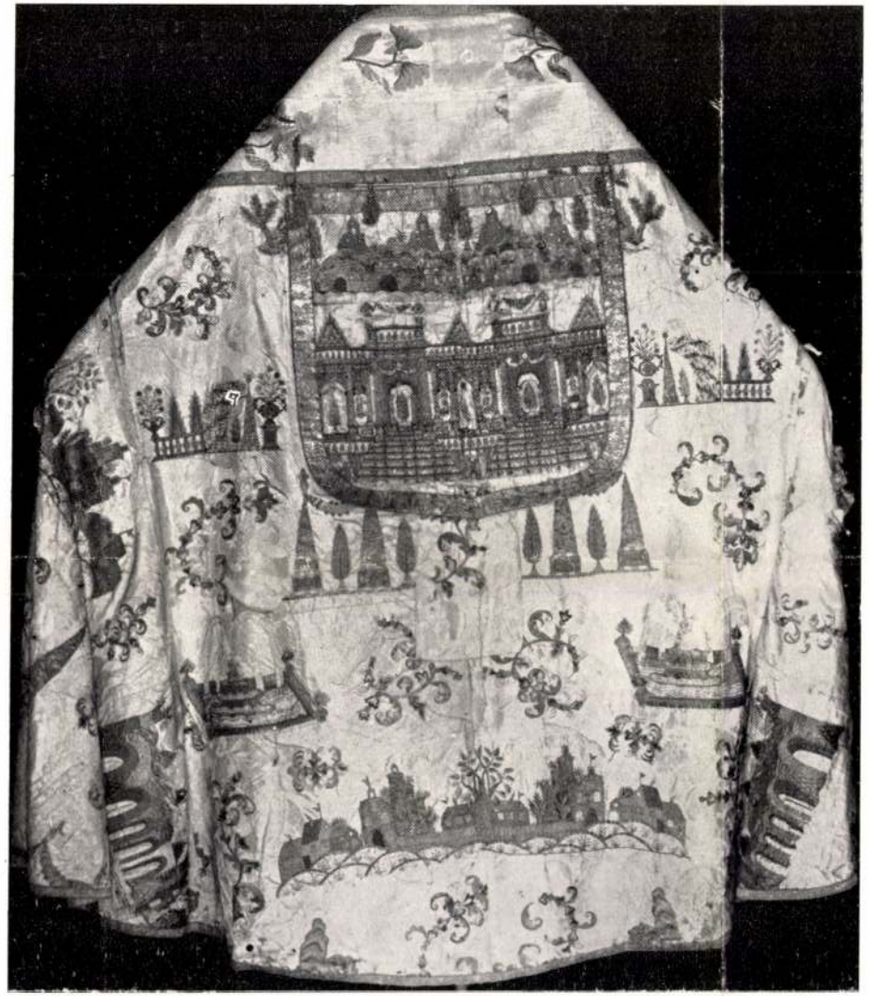

Balra : „Kínai" palást. Főhercegnői menyasszonyi ruha darabjaiból összeállítva. Jobbra : Szuzandsird selyem gobelin kép. Közepe karamani, széle haute tissure szövés. Esztergályos Tibor felvételei. Mindkettő a pannonhalmi bencés apátság tulajdonában. Jámborné Zsámer Margit mult számunkban közölt cikkéhez. — Links: Chinesischer Mantel. Rechts: Seiden-Gobelin-Bild aus Suzandsird. — To the left: Chinese „Mantle". To the right: Silk gobelin picture from Suzandsird.

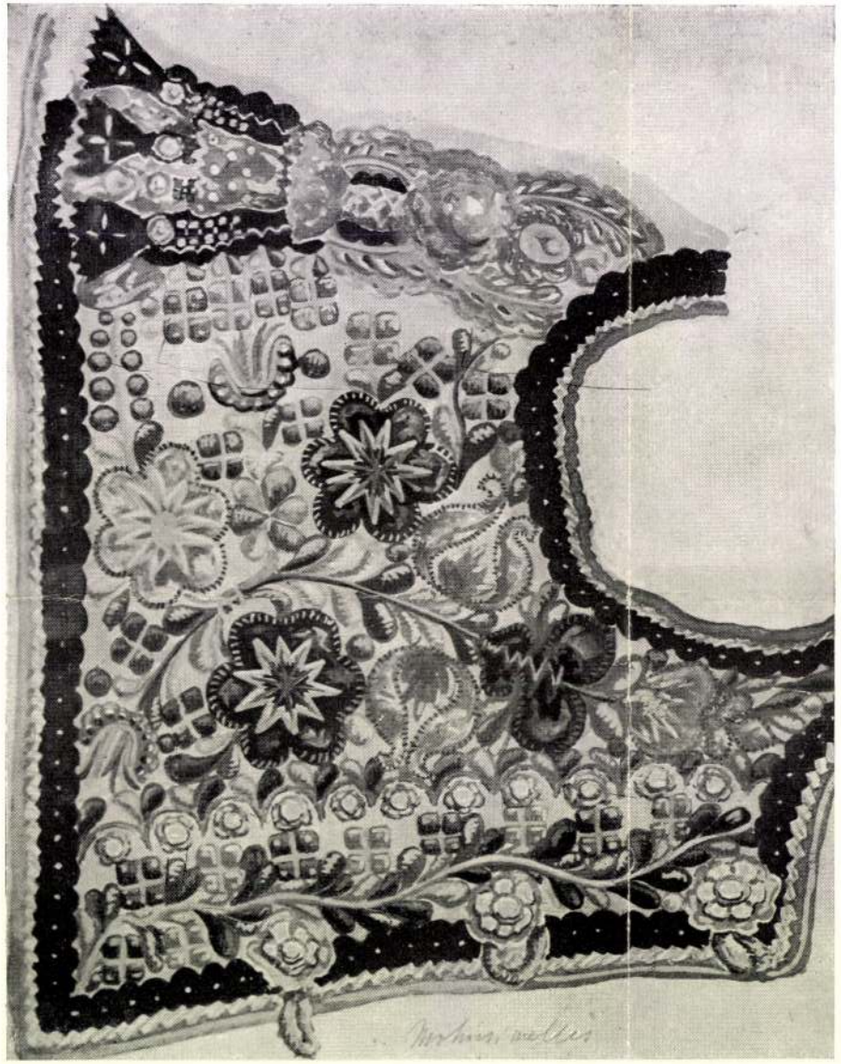

Balra : Mohácsi melles. Jobbra : Mohácsi melles háta. Baranya Vármegye Múzeumából. Lakatos Arthur vízfestményei. — Brustlatz aus Mohács. Rechts : Rückwärtiger Teil eines Brustlatzes. Aus dem Museum des Komitats Baranya. Aquarelle von A. Lakatos. — Breast-cover from Mohács. To the right : Backside of breast-cover. From the County-Museum of Baranya. Water-colours by A. Lakatos.

s az egész bírálóbizottság állandóan nem állhat ezirányban rendelkezésre — szűkebb bizottság bírálja el, melynek tagjai Csányi Károly, Helbing Ferenc és Kórody György legyenek. Javaslatát a bírálóbizottság elfogadta. Ezekután azon javaslatot terjesztette elő, hogy a jövőben a bírálóbizottság az esetleges szavazások alkalmával előre megállapított szabályzat szerint intézze a szavazást. A bírálóbizottság e javaslathoz hozzájárult s e szabályzat kidolgozására Györgyi Dénest, Menyhért Miklóst és Kórody Györgyöt kérte fel. Ezekután elnök felkérésére a bizottság gondos és lelkiismeretes munkával megvizsgálta a bécsi és lipcsei árumintavásárokra beküldött anyagot és a meg nem felelőt kiselejtezte. Elnök ezekután, több tárgy nem lévén, az ülést berekesztette.

1935 március 12-én a bírálóbizottság tartott ülést, Helbing Ferenc elnöklete alatt, amelyen megjelentek Bodonyi Jenő, Györgyi Dénes, Hosszú István, Kórody György, Lakatos Arthur, Ligeti Miklós, Menyhért Miklós, Seenger Béla, Szablya Frischauf Ferenc, Szablya János, dr. Szőnyi Ottó, Telcs Ede, Urbányi Vilmos és Helbing László titkár.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Bejelentette, hogy a mai ülés tárgya a jubiláris kiállításra készítendő lakberendezésekre kiírt tervpályázat anyagának elbírálása. Megállapította, hogy a meghívott szakértőknek teljes szavazati joguk van és felkérte Kórody György előadót, hogy ismertesse a pályázatot. Kórody György előadó bejelentette, hogy 61 pályázó 74 tervet küldött be. A terveket átvizsgálva, nem tartja alkalmasnak azok bármelyikét is a jubileumi kiállításra elkészíttetni s javasolja, hogy legfeljebb 6 tervet jutalmazzon meg a társulat. Ezekután a bizottság előadó vezetésével az összes terveket tüzetesen átvizsgálta. Többek hozzászólása után az a nézet alakult ki, hogy a tervek nem megfelelők a jubiláris kiállításra és újabb pályázat kiírása ajánlatos. Elnök tehát határozatilag mondotta ki, hogy a társulat új tervpályázatot fog kiírni, egy 500 pengős I., egy 300 pengős II. és egy 200 pengős III. díjjal, azonkívül 4 tervet 100 P-ért darabonként megvásárol. Szablya János ügyvezető alelnök javaslatára elnök határozatilag mondotta ki, hogy a bírálat eredményéről előadó készítsen jelentést s azt sokszorosítva az új pályázati kiírással együtt a tervezőknek meg fogja küldeni a társulat. Ezekután a bírálóbizottság megállapodott abban, hogy 6 tervet, amelyeknek törekvései méltánylandók, darabonként 100—100 pengővel megjutalmaz. Elnök, miután a bírálóbizottság a megjutalmazandó tervekben megállapodott, határozatilag mondotta ki, hogy a „Nívó", „Elian", „Olcsó magyar", „Három fekete pont fehér alapon", „Diófából" és „Minimum-maximum" jeligéjű terveket jutalmazza meg, majd több tárgy nem lévén, az ülést berekesztette.

1935 április 3-án az igazgatóság és gazdasági bizottság tartott ülést, Seenger Béla elnöklete mellett, amelyen megjelent Csák István, Bodon Károly, Ligeti Miklós, Lakatos Arthur, Szablya Frischauf Ferenc, Szablya János, Deák István mérnök és Helbing László titkár.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Felkérésére Szablya János ügyvezető alelnök bejelentette, hogy az 1934. évre vonatkozó L-ik jubiláris közgyűlés május hó 9-én, csütörtökön lesz. Az előkészítés folyamatban van s kéri, hogy az együttes ülés küldjön ki jelölőbizottságot, hogy az javaslatot tegyen alapszabály szerint kieső választmányi tagok pótlására. Ehhez az együttes ülés hozzájárult. Ügyvezető alelnök javasolta továbbá, hogy az alapszabályok módosíttassanak annyiban, hogy a választmány egészíttessék ki a kereskedelemügyi, vallás- és közoktatásügyi minisztériumok, valamint a székesfőváros képviselőivel, azonkívül a Történeti Múzeum, az Irodalmi és Művészeti Tanács igazgatóival és az országos háziipari felügyelővel, akik a választmánynak hivatalból lennének tagjai s így a társulat életét és működését jobban megismerhetik. Az együttes ülés ehhez hozzájárult. Schober József gazdasági bizottsági elnök a zárszámadásokat ismertette és bejelentette, hogy a bevételek és kiadások egyensúlyban vannak, a felesleg 75 P. A forgalom mindkét oldalon az előirányzott 71.000 P helyett 87.000 P volt, ami igen örvendetes egyenletes emelkedés. A jövő évi költségvetési előirányzat 74.000 P lesz. Csák István ellenőr részletesen ismertette a zárszámadások tételeit és összehasonlítólag az 1932—34-es évek pénzforgalmának adatait.

Helbing László titkár felolvasta a választmány évi jelentésének tervezetét, melyet az együttes ülés egyhangúlag elfogadott. Lakatos Arthur kiállítási bizottsági elnök, a bécsi kiállítás megnyitásával kapcsolatos eseményeket ismertette, majd bejelentette, hogy a lipcsei árumintavásár alkalmával szerzett tapasztalatait bővebb jelentésben beadta a társulathoz s így csak röviden vázolta a lipcsei vásáron a társulat anyagának helyzetét, amely igen nagy keresletnek örvend s különösen sok megrendelést szerzett a kiállítóknak. Ezekután bejelentette, hogy a pécsi iparművészeti, népművészeti és háziipari kiállítás előkészítése folyamatban van. Jelentését az együttes ülés tudomásul vette. Ezekután titkár a folyóügyeket ismertette. Jelentését az együttes ülés tudomásul vette. Deák István mérnök a háziipari ügyeket ismertette s bejelentette, hogy a társulat legutóbb programmjának megfelelően résztvett a bécsi és lipcsei árumintavásárokon és jelenleg folyamatban van a londoni Ideal Home kiállítás. Jelentette, hogy a bécsi kiállítás installációját Urbányi Vilmos tervezte s a társulati csoport keretén belül 7 háziipari vállalkozó jelent meg önálló kiállítással. Jelentette, hogy március 26-án nyílt meg a londoni Ideal Home kiállítás, amelyre utólag is küldöttünk még árut. Jelentette, hogy a brüsszeli kiállítás anyaga össze van gyüjtve. Jelentést tett a zárolt pengőkeret meghosszabbításáról s az exporteredményekről. Jelentette, hogy a német kereskedőkkel tárgyalások indultak meg exportügyben, amelyek igen szép jövővel biztatnak az utóbbi időben jelentőségét veszített német piac visszaszerzése ügyében. Jelentését az együttes ülés elfogadta s elnök ezekután, több tárgy nem lévén, az ülést bezárta.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Szablya Frischauf Ferenc 22.199. — Kir. Magy. Egyetemi Nyomda. (F.: Thiering Richárd.)

szuggesztív legyen arra, hogy a tengerészek figyelmét magára vonja és megragadja.

2. Alak és kiállítás: A plakát méretei a következők: 1.40×1 méter. A plakáton lehetőleg helyet kell hagyni az antiveneriás dispensairek felsorolására. (Kb. 80 tétel.) Ez a lista lehetőleg magán a plakáton legyen, amennyiben azonban a plakát megtervezése ezt lehetetlenné tenné, a tervező erre a célra egy külön függeléket is használhat. Minthogy a beírandó nevek még nincsenek megállapítva, ajánlatos erre a célra a megfelelő helyet üresen hagyni.

3. Színezés: A plakát háromszínű legyen.

4. Határidő: A plakátok 1935 június 1-ig küldendők a „Teleia" titkári hivatalának címére: V. Lipótkörút 17. II. em.

5. A pályázat juryje: A nemibetegségek elleni francia nemzeti liga és a Société de Prophylaxie Sanitaire et Morale által kinevezett külön bizottságból áll.

6. Díjazás: A jury 3 plakátot fog kiválasztani, amelyek a nemzetközi pályázaton résztvesznek. Ezek a tervek az 1935 júniusában a Budapesten tartandó Genfi Tengerészeti Konferencia alkalmával egy nemzetközi jury által lesznek elbírálva és díjazva. 3 díj van kitűzve: I. díj 1000, II. díj 500, III. díj 500 svájci frank.

• KIÁLLITÁSOK •

A HÁZIIPAR KIÁLLÍTÁSA A MEZŐGAZDASÁGI VÁSÁRON. Ha a magyar népművészeti háziipar kiállításainak hőskorát és a kérdés újéletrehívásának kezdő megmozdulásait kutatjuk, vissza kell nyúlnunk a háború utáni évek első tavaszi Mezőgazdasági Kiállításáig.

Mint ahogyan Budapestnek, ennek a materializmus gőgös zűrzavarában rikoltozó és a magyar vidék eleven erejétől elrugaszkodott nagyvárosnak, az első Mezőgazdasági Vásár, a Tavasz ígéretét hozta, úgy köszöntött be — mint Tavaszkisasszony bájos mosolya — a falu népművészeti háziipara. A magyar tehetségbe vetett hit és felismerése annak, hogy szomorú országunk jövője egyedül a magyar falu őserejével biztosítható, — vezették Benkő Sándor háziipari főfelügyelőt, amikor a falu első háziipari kiállítását megrendezte.

Nehéz küzdelmek, az úttörők megnem értésének minden akadálya, a rendelkezésre álló kicsiny és szűk hely, az anyagiak hiánya, mind nem rettenthették vissza Benkő Sándort a munkától. És ahogyan évről-évre bővült, terjeszkedett a háziipari csoport, lassan Budapest is meglátta és megszerette.

A magvető kis csoportja szerteáradt és újabb területeken is megindult a vetés munkája.

Háziiparunk megjelenése és térhódítása az árumintavásárok, az egyre sokasodó idegenforgalmi kiállítások, a külföldi vásárok és kiállítások már a Benkő Sándor iránytmutató munkájának voltak újabb és örvendetes sarjadzásai.

És a magyar népművészeti háziipar győzedelmes előnyomulásának azóta sok értéke mutatkozott, de nagyon sok fattyúhajtása is akadt. Éppen ezért kell visszapillantanunk az elindulásra, mely intőjelként utal arra, hogy egyedül az az út helyes, melyet Benkő Sándor megkezdett s amely a magyar falu érdekeit tűzte ki célul. Ezt bizonyította és hangsúlyozta újból a Mezőgazdasági Vásár háziipari csoportja.

• TÁRSULATI • • KÖZLEMÉNYEK •

LAKATOS ARTHUR ELŐADÁSA. Április 12-én tartotta meg az Iparművészeti Múzeum dísztermében társulatunk kiállítási bizottságának elnöke, Lakatos Arthur festőművész-tanár beszámolóját a lipcsei árumintavásárról. Lakatos Arthurt a társulat választmánya bízta meg, hogy tanulmányozza át a lipcsei árumintavásárt iparművészeti, műipari és háziipari szempontból, s tapasztalatairól tartson előadást a társulat tagjainak.

Nagy gonddal, szakértelemmel és fáradságos munkával gyüjtötte össze Lakatos Arthur azt a bő anyagot, amelyről egy igen érdekes és hasznos előadás keretében számolt be a társulat elnökségének, iparművész, műiparos és háziiparos tagjainak. Érdekes és tanulságos előadását — melyet nagyszámú közönség hallgatott végig rendkívüli érdeklődéssel — a magával hozott válogatott német iparművészeti tárgyak bemutatásával élénkítette. Előadásának kivonatát jelen számunkban tesszük közzé.

AZ 1934. ÉVRE VONATKOZÓ JUBILÁRIS L.-IK KÖZGYŰLÉST május hó 9-én tartja meg a társulat. A közgyűlésről legközelebbi számunkban tájékoztatjuk tagjainkat.

AZ 1934. ÉVRE VONATKOZÓ TÁRGYSORSJÁTÉKOT május hó 16-án fogja megrendezni a társulat, amely alkalommal 60 drb. különböző iparművészeti tárgy kerül sorsolásra. Azon tagjaink, akik e sorsjáték alkalmával nyertek, erről levélbelileg fognak értesíttetni. A teljes nyereménylistát legközelebbi számunkban adjuk közzé.

A TÁRSULATUNK KEBELÉBEN FOLYTATOT MUNKA fontosabb eseményeiről az alábbiakba számolunk be.

1935 február hó 21-én a bíráló-bizottság tartott ülést Szablya János elnöklete alatt, amelyen résztvettek Györgyi Dénes, Ligeti Miklós, Kórody György, Seenger Béla, Szablya Frischauf Ferenc, Telcs Ede és Helbing László titkár.

Elnök üdvözölte a megjelenteket és az ülést megnyitotta. Bejelentette, hogy a lakásművészeti tervpályázat beadási határideje 22-én lejár s javaslatára a bírálóbizottság megbízta Kórody Györgyöt, hogy a beérkezett pályaterveket, műleírásokat és költségvetéseket előzetesen vizsgálja át. Javasolta ezenkívül, hogy a külföldi vásárok anyagának elbírálására — minthogy ez gyakrabban fordul elő

Magyar Iparművészet
1935.

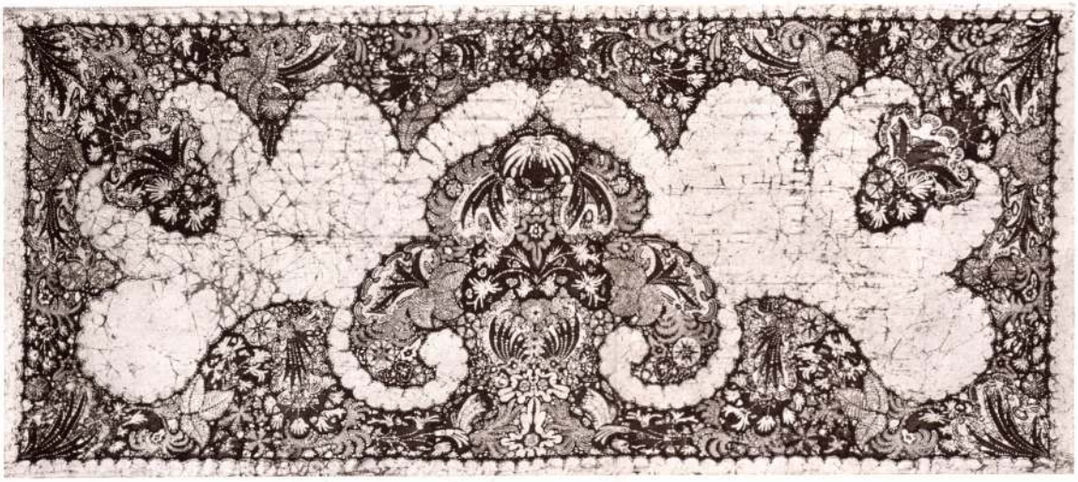

A székesfővárosi iparrajziskola karácsonyi kiállításából. Batik sál. Készült a textilosztályban. Tanár Lakatos Artúr. Serleg, szentelő és szentségtartó. Készült az ötvösosztályban. Tanár Tóth Gyula. — Schülerarbeiten der Hauptstädtischen Gewerbezeichenschule Budapest. — Objets exécutés par les élèves de l'école municipale d'art appliqué Budapest.

Magyar Iparművészet
1929. 31, 32. l.

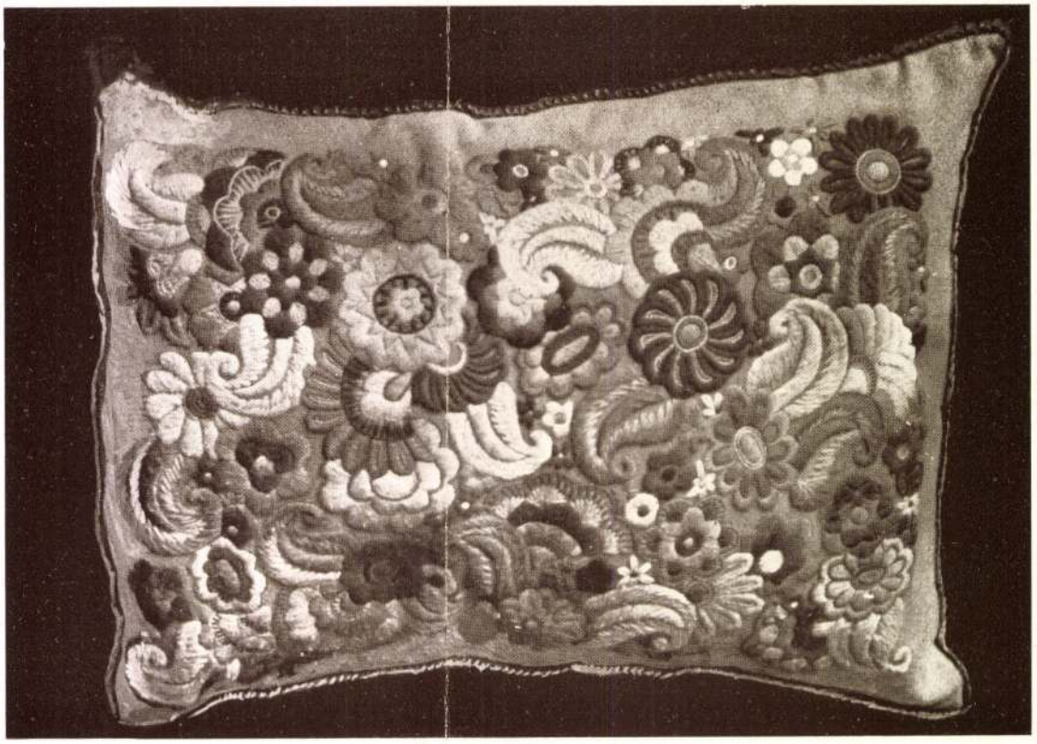

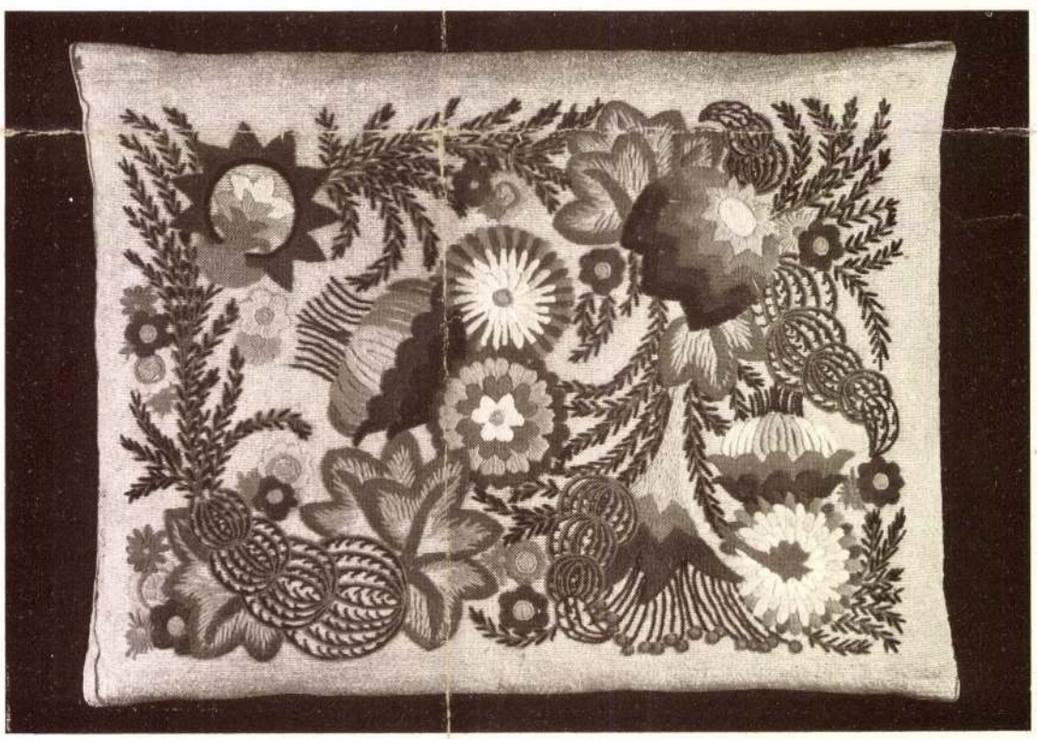

A székesfővárosi iparrajziskola karácsonyi kiállításából. Hímzett párnák. Készültek Lakatos Artúr tanár vezetésével a textil-osztályban. — Stickarbeiten der[s] Hauptstädtischen Gewerbezeichenschule Budapest. — Broderies exécutées par les élèves de l'école municipale d'art appliqué Budapest.

Lakatos Artur

Művészet élet

Kapi Béla püspök Széchenyiről tartott előadást a protestáns irodalmi társaság pécsi estjén

Pécs, nov. 5. — A magyar protestáns irodalmi társaság, a pécsi protestáns egyházak rendezésében vasárnap este 7 órakor fényes sikerü irodalmi estét tartott a Pannónia nagy termében. Pécs előkelőségei közül ott voltak Félix Antal dr. itélőtáblai elnök, Nendtvich Andor dr. polgármester, Visnya Ernő felsőházi tag, Imre József dr. egyetemi rektor, Fenyvessy Béla dr., Tóth Zsigmond dr., Tolnai Vilmos dr. egyetemi professzorok, Soós Béla dr. itélőtáblai tanácselnök, K vács Sándor ezredparancsn Hoffer Kálmán vármegyei jegyző és még számos no tás.

A nivós műsort a pécs gélikus női énekkar Majd Tolnay Vilm fesszor a pécsi evan ság elnöke ismerte táns irodalmi tár sét, célját és s vakkal köszön dunántúli eva aki gróf Széc a lelkiism tott és okfejtéssel állította a legnagyobb magyart, aki idézetként felolvasott döbbenetes erejű, jövőbe látó sorai úgy hatottak, mintha csak ma írta volna őket. A lenyügöző hatású előadásért percekig tartó tapsviharral mondott köszönetet a közönség Kapi Béla püspöknek.

Hasonló lelkes sikert aratott Salmenné Kring Olga budapesti énekművésznő, aki Bán János tanár finom zongorakisérete mellett Strausz és Brahms egy-egy műdalát, végül pedig egy XVI.—XVII. századbeli magyar népdalt énekelt el olyan finomsággal és művészettel, hogy egészen meghódította a publikumot.

Igazi műélvezetet nyujtott a zenekedvelőknek a Graef-Fullajtár, Wallerstein, Bede vonósnégyes társaság, amely Bán Jánosnos közreműködésével Dohnányi C-moll zongoraötösét adta elő tökéletes összetanultsággal. A lelkes muzsikusokat és kölönösen Graef Tildi művésznőt nagy óvációban részesítették.

Szegedi István, az ismert nevű poéta néhány hangulatos, irodalmi értékü költeményét olvasta fel, majd a kivételes sikerü irodalmi est befejezéseül a női énekkar Beethoven A fellegek honáig c. dalát adta elő precizen Szterényi József karnagy vezetésével.

Hézag!

A pécsi képzőművészek őszi kiállításának megnyitása

Pécs, nov. 5. — A belvárosi katolikus kör diszte rmében vasárnap délelőtt nyilt meg a ... kottnál is nagyobb érdeklődés mellett képzőművészeink őszi kiállítása. A megnyitáson városunk közönségének szine-java értelmi ... élén Nendtvich ... ott volt polgármesterrel, akit ... dor. d ... ajos rendőrfőtanácsos, ... rök ... si Képzőművészek és ... a ... tok Egyesületének elnöke. b ... adott. A polgármestert ... égig művészeink és az egyesület titkára kalauzolták. A polgármester a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a kiállitás rendezéséről és a kiálított nagyszerü képanyagáró. Ez a kiállítás — szerinte — városunk kultúrlis fejlődésében örvndetesen fontos haladást mutat. Ezért a polgármester kilátásba helyezte a városnak szerébb arányokban való képvásárlát. Igérte, hogy módot talál amely városi díj pénzbeli adomyozására is. A megjelentek kött ott láttuk a többek között Oberhammer Antal országgyülési képviselőt, Vis László főispánt, Koszts Kamilny alispánt. A pécsi egyetemrészéről ott voltak: Reutr Camilló dr., Gyomlay yula dr., Beck Soma dr., Pintz Gyula dr. egyetemi ...anok feleségeikkel. Virág Ferei megyéspüspök legközelebbi lagatásáig a pappságot, Szilv Lajos dr. preátus kanonok éHardy Ernő tanár képviseltenig a kereskedelmi és ipkamara részéről Forbát Arnd alelnök jelent meg. Azonkívi még: Bolgár Tivadar kerskés iparbank vezérigazgató, Fjes György dr. muzeúmi h. gazgató, Jürgling Kálmánlr. klinikai és törvényszéki főoros, Sikorszki Tádé műépitész, Sikorszky-Zsolnay Áklós gyártulajlonos, Bodony Nándor iró stb. neveit jegyezhttük fel, míg a helyi sajtó teljes számban képviselve volt.

Mindjárt a megnyitón megindult a képvásrlás is, mely viéz Rácz Jenő é Klug György tanár egy-egy lépével vette kezdetét.

Általában nagyon tetszetek még a mult beszámolónkban elsorolt képeken kívül: Lakatos Ortúr tanár határidőn túl beérkezett tájképei, köztük a Püspök templom Mohácson, a nagyszerü levegős Mohácsi solac templom, Őszi táj és a Pcsi utca. Referensünk nem említete meg önmagát: Nikelszky Géza mintegy tizenegy harkányfürdői vízfestményével szerepel és egy Nagy Krizántém csolor olajfestménnyel. A harkányi képek között néhány jellegzetes darab, a park belső részeiről készült, Ilyen: a nagy szálloda előtti Cannegrup és a Pihenő társaság, mely fürdővendégeket ábrázol: A Terehegy, Lehajló fák, Tönkös felé, stb. képeket említjük még meg. Ugyancsak határidőn túl érkeztek be még Zelesny Sári jellegzetes arcképei és Fodor Etel pécsi tájképét is a megemlitendőkhöz vesszük. Azonkívül a Zsolnay gyár szerepel még egy üvegszekrényben gondosan megválogatott és elrendezett Eosin-diszváza kollekcióval, mely pompás gyüjtemény a nagy terem közepén a kiállítás diszét adja. E szekrényből is kelt el már a megnyitás folyamán pár kedves szobadísz, hogy aztán a többi darab is rövidesen gazdára találjon.

Itt említjük meg, hogy a kiállitás megtekinthető minden nap d. e. 11—1-ig, d. u. fél 5—8-ig. A társaság tagjai igazolványaik felmutatása mellett — a kiállítást díjtalanul látogathatják. Belépődíj személyenként 50 fill. A kiállítás egész tartamára 1 pengő 50 fillér.

E helyen és ezuton kéri az egyesület a helyi iskolák vezetőit, hogy amennyiben a kiállítást látogatni óhajtják, azt az ösmert kedvezményes feltételek mellett tehetik. Csak kéri a vezetőség a látogatás előre bejelentését és a pontos időt, hogy az egyesület a szükséges művészeti magyarázattal és kisérővel szolgálhasson.

Szó van azonkívül egy művészeti, illetve költői előadásról is, amely a kiállitás tartama alatt a kiállítás helyiségében tartatnék meg, de erről bővebbet rövidesen hírt adunk. (Hézag.)

)-(**A Pécsi Dalárda** elnöksége közli, hogy ma kedden este 8 órakor igen fontos próba kezdődik, melyre az összes működő tagok megjelenését kérik.

Meghivó!
Magán- vagy üzleti ügyekben utazás alkalmával
BUDAPESTEN
a legkellemesebb otthont nyujtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő
Grand Hotel PARK nagyszálloda
Budapest, VIII. Baross-tér 10. szám, mert
20 % engedményt kap
mint ezen lap előfizetője olcsó szoba árainkból
10 % engedményt kap
olcsó éttermi árainkból. (Kitünő házi konyha.)
5 pengőt megtakarit
autótaxi költséget, mert gyalog átjöhet egy perc alatt a pályaudvarról.
Nálunk otthon érzi magát!
Elsőrendü kiszolgálás, szigoruan családi jelleg.
Saját érdeke
ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobarendelés ajánlatos.

Panflavin
fiatalt, öreget védi, torokfájás, fertőzés nem éri.
Minden lélegzetvétellel betegség kórokozói hatolhatnak a szájba és torokba. A
Panflavin pasztillák
elhárítják a fertőzés veszélyét, mert minden kórokozó csirát elpusztitanak.
Minden gyógyszertárban kaphatók.
Kérdezze meg orvosát.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

* **Krétakör kedden este.** Klabund irodalmi remekművét a pécsi színház tavaly nagy sikert elért kinai drámáját újítja fel kedden este a színház. A főszerepben Rózsa Bözsi pályájának egyik legszebb sikerét aratja. Bánky Róbert, Vass Irma, Orbán Viola, Egry Berta, Sarlay Imre, Szalay Károly, Ütő Endre kabinetalakításokat mutatnak be.

* **Solthy György a Ripp van Winkle címszerepében lép fel először szerdán este.** A budapesti Király Színház ünnepelt bonvivántszinésze, kit Fodor Oszkár igazgatónak sikerült állandó vendégszereplésre lekötni, szerdán este Planquette Róbert örökszépségü, klasszikus operettjének főszerepében mutatkozik be a pécsi közönségnek. A daliás bonvivánt — bizonyosra vesszük — első fellépésével meghódítja a pécsi közönséget. Az operett főszerepeit Erkel Gabi, Kádár Margit, Károlyi Vili, Eörsy Mária, Kormos Ferenc, Szalay Károly, Sarlay Imre játsszák.

* **Csütörtöktől kezdve Mersz-e Mary.** A budapesti Király Színház szenzációs újdonsága csütörtöktől kezdve minden este műsoron van. Uj díszletek, 60 új jelmez, és a nagyszerü zeneszámok, tánc-duettek és együttesek tömege káprázatos hatást kelt. Az operettrevűben minden este fellép Solthy György, a budapesti Király Színház művésze, mellett Pintér Böske és Erkel Gaby primadonnák, Kádár Margit, Vincze Emmi, Kormos Ferenc, Bihary Nándor, Bánky Róbert, Jákó Pál játszák a főszerepeket. A pompás táncokat Károlyi Vilmos és Bihary Nándor tanították be. A kitünő rendezés Sugár Gyula érdeme, míg a zenei rész precíz betanítása G. Nagy Tibor művészkezét dicséri. A revűfüggöny előtti angol táncokat Zelenay Józsel, Elek Piri és Kádár Margit mutatják be.

Színházi hetiműsor:

Kedden: **Krétakör.**

Szerdán: **Solthy György, a Király Színház művésze vendégfelléptével Ripp Wan Winkle.**

Csütörtökön: **Mersz-e Mary?** Operettújdonság.

Pénteken: **Mersz-e Mary?**

Szombaton: **Mersz-e Mary?**

Vasárnap d. u. 3 órakor: **Mersz-e Mary?**

Vasárnap este 8 órakor: **Mersz-e Mary?**

— **Egy cserkuti bojtár balesete.** Súlyos baleset érte tegnap hajnali 4 órakor Kósa Dezső 26 éves cserkuti bojtárlegényt. Amint sietségében átugrott egy keritésen, véletlenül cserépdarabokra lépett, amelyek majdnem mind az öt lábujját levágták. A bojtárt beszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

— **Támadás a Szkókó-úton.** Henety József, aki Pécsett a Makár-utca 16. szám alatt lakik, ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik őt a Szkókó-úton dorongokkal megtámadták, de segélykiáltásaira elmenekültek. Az ügyben megindult az eljárás.

— **Elveszett** szombaton a Búzatéren egy kis négykerekű, oldalas **kézikocsi**, Aki tud felőle, értesítse a rendőrséget, vagy Kecskés Pált, Kún-utca 2. szám alatt.

HIREK

— **Kápolna Gordisán.** A nemrégen megalakult gordisai róm. kat. egyházközségben ezideig semmiféle helyiség sem volt, hol istentiszteletet tarthattak és vallási igényeiknek szolgálhattak volna, ezért az egyházközségnek legelső teendője volt, hogy megfelelő helyről gondoskodjon. E célból egy magánházat, melyet Németh Dezsőné sz. Kiss Mária ajándékozott ideiglenesen az egyházközségnek, kápolnaszerűvé alakították át. Az így létesített kis imaházat, vagy kápolnácskát november 4-én, vasárnap délelőtt adták át megfelelő keretek közt az ájtatosság céljára.

— **Baranyában tilos a vásári szerencsejáték.** A vármegyei hivatalos lap legutolsó számában Fischer Béla alispán rendeletet közöl a vásárokon és egyéb nyilvános helyeken űzött szerencsejátékok megakadályozásáról. Az érdekes és üdvös rendelet elmondja, hogy az utóbbi időben egyes vállalkozók országos vásár, búcsu és egyéb alkalmakkor pénz, vagy tárgynyeremények kilátásba helyezésével a nép kizsákmányolására irányuló szerencsejátékok üzésére keltik fel a közönség játékszenvedélyét. Ilyen szerencsejátékok: a báb és hordozható tekebáb, golyó, színes golyó, baba, színes baba, monaco, mariandli, birkics, céldobás, szín, számozott szín, szeges kugli, (tiroli, tivoli) ügyességi játékautomaták, Hanga, Hungária és ezekhez hasonló természetű egyéb játékok. Az alispán rendeletében szigorúan kimondja, hogy ilyen játékok üzésére a hatóságok engedélyt ne adjanak, a játéktárgyakat foglalják le és a tulajdonosuk ellen a kihágási eljárást haladéktalanul indítsák meg.

— **A pécsi hősök temetőjének jótevői.** A népgondozó hivatal ezúton mond köszönetet mindazoknak, akik munkájukkal, vagy áldozatkészségükkel hozzájárultak a hősök temetőjében rendezett ünnepély sikeréhez. A a füszerszakosztályhoz tartozó kereskedők gyertyákat adományoztak. Vranits Gizella és a mindig áldozatkész Kött kertészet a hősök emlékszobra előtt felállított katafalkot díszítették fel. A kis cserkészek, a jótékony nőegylet és a leánycserkészek a katonasírok állandó jókarban tartásán fáradoznak. Az Ágoston-téri leányiskola növendékei 300 gyertyát és száz csokor virágot adományoztak. Oberhammer Antal országgyűlési képviselő és Majunke Valter banktisztviselő pedig 5—5 pengővel megváltották egy-egy sírkő elkészítési díját.

— **Ismeretterjesztő előadás a felsővámház-utcai iskolában.** A felsővámház-utcai állami elemi népiskola tanítótestülete az ősz és tél folyamán ismeretterjesztő előadásokat tart. Az első előadás november 6-án, kedden este 6 órakor kezdődik. Előadó: Keleti Kálmán intézeti hittanár, az előadás címe: Emberi öntudat. Előadás előtt és után az iskola növendékei szavalnak és énekelnek. Az ingyenes előadásokra az iskolakörzethez tartozó szülőket és érdeklődő felnőtteket ezúton hívja meg a tanítótestület.

— **Ellopták a talyigáját.** Kecskés Pál Kun-utca 2. szám alatti lakós feljelentést tett a rendőrségen, hogy az Irányi Dániel-téri piacról valaki négy kerekű taligáját ellopta. A kára 50 pengő. Az ügyben megindult az eljárás.

Eckener ... a Zeppelin parancs... nokát Friedrichshafenb... óriási ünneplésben ... zesítették. Eckener a képen autója volánjá..l ül, hátamögött leánya .

— **Leánykérés Baranyában.** E cím alatt a budapesti Studió rádión röpíti a világba Kun Kálmán ny. pécsi polgári iskolai igazgatónak népszínművét. A közvetítés nov. 7-én, szerdán este ¾8 órakor lesz. E hír érdekességét emeli, hogy Kun Kálmán színdarabját Kassán is előadják, miután Budapesten már adták. Kétségtelen, hogy a zenés magyar népszínmű a pécsi közönség tetszését is meg fogja nyerni s sokan hallgatják szerdán Kun Kálmán kedves színdarabját, már csak baranyai aktuálitásánál fogva is. Itt említjük meg, hogy Kun Kálmánnak egy másik színdarabja is előadás előtt áll, mely az „Ufa" filmvállalat zsürije előtt fekszik. Grandiozítása miatt valószínűleg német filmvállalat fogja hozni Breslauban. A „Timoleon" c. darab tárgyát a mithológiából meríti s színes elevenséggel, mély erkölcsi tartalommal kelti életre a mithológiai kor életét, gondolkodás módját.

— **Orvosi hír.** Dr. Petrás Danica operateur (műtő-orvos), azelőtt közkórházi és klinikai orvos, jelenleg Pécs, Megye-utca 4. szám alatt folytatja rendelését, d. e. 10—12-ig és d. u. 4—5-ig.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte Kiss István honvéd főfegyvermestert és nejét született Kassi Olgát, gyermekük Józsika 6 éves korában, rövid szenvedés után november 3-án Zomborban meghalt. Temetése ugyancsak Zomborban volt november 4-én, délután 4 órakor a róm. kat. temetőben. Az elhunytat szülei és a kiterjedt pécsi rokonság gyászolják.

— **Táncbemutató a pécs-budai katolikus körben.** Vasárnap este egészen megtelt a pécs-budai külvárosi katolikus kör hatalmas nagyterme a köri tagok családjaival és vendégeivel. Ez alkalommal mutatták be Schmidt Rózsika és Piroska Milassin Kálmán tánctanárral a legújabb foxtrott, slowfox, angol walcer, tivist, jale-blues és tangó táncokat, amelyek mindegyike szolid, sima kivitelében megnyerte a közönség tetszését. Legnagyobb sikere azonban az egykori hires pécsi tánctanár, Herczenberger kreálta Levente elnevezésü magyar táncnak, amelynek sikkes mozdulatai és ritmikus menete a magyar tempramentumnak legjobban megfelelnek. A budai külvárosi katolikus kör által rendezett tánctanfolyam november 6-án, este 8 órakor kezdődik, amikor még az újonnan jelentkezők is iratkozhatnak.

— **A Corporatio Barania** f. hó 6-án, keden este fél 9 órakor a pécsi kat. legiyegylet nagytermében régi szokához híven, díszkuriális keretében kivnja Szent Imre névnapját megünnpelni, amelyre az összes corporatiók nagyurait, öreguait, leventéit és pródjait emerinái szeretettel ezúon hívja meg. Klön meghívókat nem küldenek.

— **A pécsi közegészségi kórház füszerszükséglete.** A pécsi honvéd és közegészségi kórház január 1-től december 31-ig szükséges 800 kg. bab, 1000 kg. rizs, 40 kg. lencse, 300 kg. borsó, 600 kg. s800 kg. kávé, 150 kg. franckkávé, 0 kg. cukor, 100 kg. dióbél, 80 kg. mák és 4 kg. paprika esetenkint megrendelt szállításra pályázatot hir. A verseny tárgyalás december én, reggel 9 órakor lesz a kórházgondnoki hivatalában, amely határi előtt az áruminiákat is be kell nyújtani.

— **Autó és szekér karambolja a Zsolnay Vilmos-utcán.** Könnyen végzetessé válható leset történt tegnap este 7 óra tájban a Zsolnay Vilmos-utcában. Kona István I. Ferenc József-út 46. szám alatti lakós 54—098. rendszámú gépkocsija az 59. számú ház előtt összeütközött a szenbe haladó Kner Ferenc hárságyi lakós szekerével. A karambból következtében Kner kibukott a kocsiból és könnyebb sérüléseket szenvedett. Az autó annyira megrongálódott, hogy úgy klett elvontatni a helyszínéről. A rendőrség az ügyben folyamatba tette a nyomozást.

— **Magyar ember** ehéten egri bort iszik **LUSZTIGNÁL**, Kálvária-utca 54.

— **Pécs fejlődése** hatalmas és örvendetes tempóban halad előre. Uj házak, majdnem hogy új városrészek épülnek fel egyik évről a másikra, ami egy város fejlődésének biztos jele. De van ennek a fejlődésnek még egy éppen olyan fontos mértéke: az esztétikai mérték, a város szépülésének a foka. A térbeli kiterjedés a gazdagságot, a szépülés, csinosodás pedig a kultúrát jelenti. Egy ilyen szépülést jelentő változás történik most Pécsett, mikor Engel Mór órás és ékszerész üzlete a 25 év óta elfoglalt Irgalmas-utcai helyiségéből a Széchenyi-tér 6. szám alatti sarok-üzletbe költözve, egy új, szépen és modernül berendezett üzlettel gazdagítva városunkat.

— **Az 52-es bajtársi szövetség** kedden este fél 9 órakor a Pannónia pince különtermében tartja rendes havi ülését.

Meghülésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, idegfájdalmaknál, inszaggatásnál naponta fél pohár természetes Ferenc József keserűvíz rendes gyomor- és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárok véleménye szerint a **Ferenc József** víz hatása gyors, kellemes és megbizható. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— **A pécsi kereskedő tanonciskola felügyelőbizottsága** legutóbbi ülésén tárgyalta a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kiadott kereskedő tanonciskolai új szervezetet és intézkedett életbeléptetésének módozatairól. Az új szervezetet Schindler József igazgató ismertette. A régi szabályzat alapján megalakult felügyelőbizottság lemondott mandátumáról. Az új felügyelőbizottság 6 tagját, — beleértve a bizottság elnökét is, — az iskolafenntartó képviselőtestület választja. Egy-egy tagot küld a bizottságba a kir. tanfelügyelőség, az iparhatóság és a tanártestület, két taggal képviselteti magát a kereskedők testülete. A bizottság a városi hatósághoz javaslatot tett a női felsőkereskedelmi iskolával kapcsolatosan tanfo endő női kereskedő tanonctanítás m felállítása iránt is. Az új párhuza rv életbelép az I., a két tályban a II. osztályban, a III. osztályik további tanításterv szerint fotással. Az új tanítás kevés változtaosztályba sor ervezetben előírt IV. nonciskolában ndó tanulók a taben három órába nként csak egy íz- A többi szaktár yernek oktatást. kapcsolatos esti sza t az iskolával ják tanulni. A bizott nfolyamon fogtosabb tárgyára Ha ülés legfonbizottsági elnök ... i József lomszer ... szervezet életbeléptetésével Alkajüleg gondolkodjunk ama módok tt, melyekkel az ifjú kereskedő nemzedék lelkét vallásosságban, hazaszeretetben, jellemben, kötelességtudásban, munkaszeretetben kiművelhetjük. Konkrét javaslatokat is tesz. Felhívja az iskola igazgatóságát, állítsa össze a szegénysorsú és ezek között elsősorban a hadiárvák névsorát. A pécsi kereskedő társadalom gondoskodni kíván ezekről a karácsony ünnepéig. Felhívja az iskola igazgatóságot, találjon módot arra, hogy előre elkészített és a bizottság által is jóváhagyott terv szerint a kereskedő tanoncok gyárlátogatások, tanulmányi kirándulások révén elméleti ismereteiket kiegészíthessék. A felmerülő költségek fedezéséről majd gondoskodik a felügyelőbizottság. Végül kéri a város hatóságát, gondoskodjék most már halaszthatatlanul a felsőkereskedelmi iskola végleges elhelyezéséről s ezzel kapcsolatban a kereskedő tanonciskola megfelelő otthonáról is. Nem tartható fenn a mai állapot, amikor a tanoncok a túlzsúfolt iskolát csak oly időben látogathatják, amikor épen üres terem akad, de amely idő sem a tanoncok oktatásának ügyét nem szolgálja és a főnököknek is csak nehézségeket, kellemetlenséget okoz. A kereskedelmi iskola végleges elhelyezésével felszabaduló épületekben helyet kell találni napközi otthonok létesítésére is.

— **Eljegyzés.** Böhm Mariska és Martonossy József jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Zidarits Margitkát eljegyezte Éber Ferenc.

Kylim szőnyegek, átvetők, összekötők **Reiner és Pauncz** cégnél

— **E héten egri bor l. 1.20 pengő LUSZTIGNÁL**, Kálvária-utca 54.

játszani és szomoruan mondja be a „fatig" ot, vagy a „vizet". Ez azt jelenti, hogy elkészült és már nem tud tovább játszani. Eredete az, hogy egy Andrássy-uti helyiségben a bohémjátékosok egyike, valahányszor fölállt a „gözből", vagyis nyereséggel abbahagyta a játékot, mindig azt szokta mondani, hogy siet a vizvezetékhez kezet mosni.

Épp oly kevéssé tolvajnyelv ez, mintha a vasutas azt mondja, hogy megy ebédelni a „resti"-be, az állomási vendéglőbe.

Vagy ha a lelkes sportifju szidja valamelyik hires játékost, hogy „ál profi", aki folyton hagyja „szipkázni" magát. A nagy football-lázban ugyanis nem egy sportklub megteszi, hogy a jó labdarugót átszivja, átszipkázza más egyesületből.

Tévesen mondják tolvajszónak a „berci"-t is. Ez a legujabb kifejezés arra, aki azelőtt piebec, veréb, még régebben balek volt, tehát könnyen becsapható, esetlen alak. Természetesen alluzió az agyonverklizett dalra, mely szerint „nem vagy legény Berci, nem mersz megcsókolni".

A tolvajnyelvbe átkerült, de egy budapesti riporter kiagyalása volt a valutalovagokat jellemző „zugliget". Jellemző, hogy maga Korányi pénzügyminiszter is használta már ezt a szót, amelyet immár viszontláthatunk a magyar tolvajnyelv szótárában.

Börzei kifejezés az is, hogy „kauciós ember". Amikor a tőzsdés ur eltünik és visszatérve kérdezik tőle: hol járt, külföldi utra hivatkozik. A maliciózus érdeklődő aztán igy szól:

— Két hónapig volt külföldi uton? Hát olyan nehezen tudta megszerezni a *kauciót*?

A kauciós ember az az ur, aki a Markó-utcai ügyészségi fogházba s onnan biztositék ellenében kerül szabadlábra.

Az uri tolvajnyelvet rendkivül sok szinházi kifejezés is szaporitja. Csajágóröcsögén is emlegetik, hogy „elvitte bubus", amit *Biller* Irén mondott először „A három grációban". Hogy a „dohány" pénzt jelent és a „tyuk" vagy a „macska" nőt, — azt már régóta tudják a pestiek. Fájdalom, uriasszonyoktól is nem ritkán hallottam, amikor leintettek valakit ilyenformán:

— Ne dumáljon (ne beszéljen).

Ez viszont a tolvajnyelv ékes szavajárásából való. Épp ugy, mint a január (az illető), vagy a „pitiáner" és „pitlasinszki (jelentéktelen alak)."

Ha csodálkoznak, vagy fölháborodnak a szinházi kulisszák mögött, amikor valaki „linkül" bead valamit, ma már alig mondják azt, hogy „hallatlan!" vagy azt, hogy „no, de ilyet". Hanem a klasszikus pesti argot szerint:

— *Ezt a tésztát!*

És ha konstatálni óhajtják, hogy a nézőtér bizony nem egészen telt meg, akkor a szinházi tolvajnyelv igy fejezi ki:

— *Bordó* (vagyis nagyon sokhelyt látszik a bordószinű szék, amelyen nem ülnek).

Ennek pedantja a „vattásház"; amikor potyajegyesekkel bélelik a nézőteret. Mert ma már a legügyesebb direktor sem megy „tutira" (biztosra).

A jámbor vidékiekkel a legtöbb tréfát a „halandzsa" révén csinálják. Ennek *Karinthy* Frigyes a papája. Már sok évvel ezelőtt csinálta először, hogy beszélni kezdett valakivel s „január" egyszerre csak a füléhez kapkodott, ujra, meg ujra megkérdezte: „hogy kérem?", de sokszor nem is mert kérdezni semmit és ugy tette, mintha megértette volna az ilyen mondatokat:

— Kérem csak tessék, kiszela méla bávatag.

A halandzsanyelvnek ez a három vezérszava sokhelyt még ma is rejtélyül szolgál, de árnyan tréfa a sok nyelvrontó és fölösleges argot-szóhoz képest, amelyek mind sürübben és mostanában mindinkább izléstelenül kezdik tarkitani az amugy is nyavalyás pesti nyelvet.

Ezer jó vicc

Tanár: Még mire jó a viz?

Jelölt: Ha viz nem volna, sehogy se tudnánk eljutni a szigetekre.

*

Tanár: Müller, a maga dolgozata a legrosszabb. Mindjárt azzal kezdődik, hogy a végén nincs pont.

*

— Itt tilos a horgászás!

— Nem is horgászom. A gilisztákat tanítom úszni.

*

Egy hátulról leszúrt legény halotti igazolványában az „Észrevétel"-rovatot a halottkém igy tölti ki.

Nem vette észre!

*

Püspök: Melyik a 6-ik parancsolat?

Fiu: Ne méltóztassék lopni!

*

— Ki volt a négy evangélista?

Kispap: A négy evangelista volt a következő három: Péter és Pál.

*

Biró: Ismerte azt a nőt, kivel együtt gázolta el az autó?

Panaszos: Nem ismertem. Ott volt először szerencsém az autó alatt.

*

— Janika, mondj valami vigat a nagypapának! Szegény nagyon beteg.

Janika: Nagypapa, szeretnél katonazenét a temetésedre?

*

Felesége távollétében erőszakkal lefekteti aludni a gyerekeket a tudós. Hazatérő felesége kérdi, hogy nyugodtan elaludtak-e a kicsinyek.

— Na, az a kis buksi a sarokban

ugyancsak makrancoskodott, mig elaludt.

— Szent atyám, hisz' az a szomszédék Lencije.

Finom női fehérnemüek
Menyasszonyi kelengyék
(Hozott anyagból is!)
Nemschitz Margit és Társa
(Üllői-ut 14., III. emelet 6.)
JUTÁNYOS ÁRAK!
Elsőrendü kivitel!

Legjobb pehely, gyapju és vattás paplanokat gyárt László Sándor VIII, Vas ucca 14. Telefon: József 138—92.

Téli ujdonságok
aus pálasztékban állandoan raktáron.
EHRENFEST IRMA
BUDAPEST, IV., PAPNÖVELDE U. 8.
(félemelet.) Telefon: József 151—85

Hajszálakat arcról, karról végleg kiirtja felelősséggel
Polláh Sarolta, Andrássy-ut 38., I.
„Miracle" hajeltávolitószer szétküldése utasitással!
Speciális szeplőkurák. Szépségápolás.
Szemölcsirtás. Kvarz-fénykezelések. (Prospektus.)

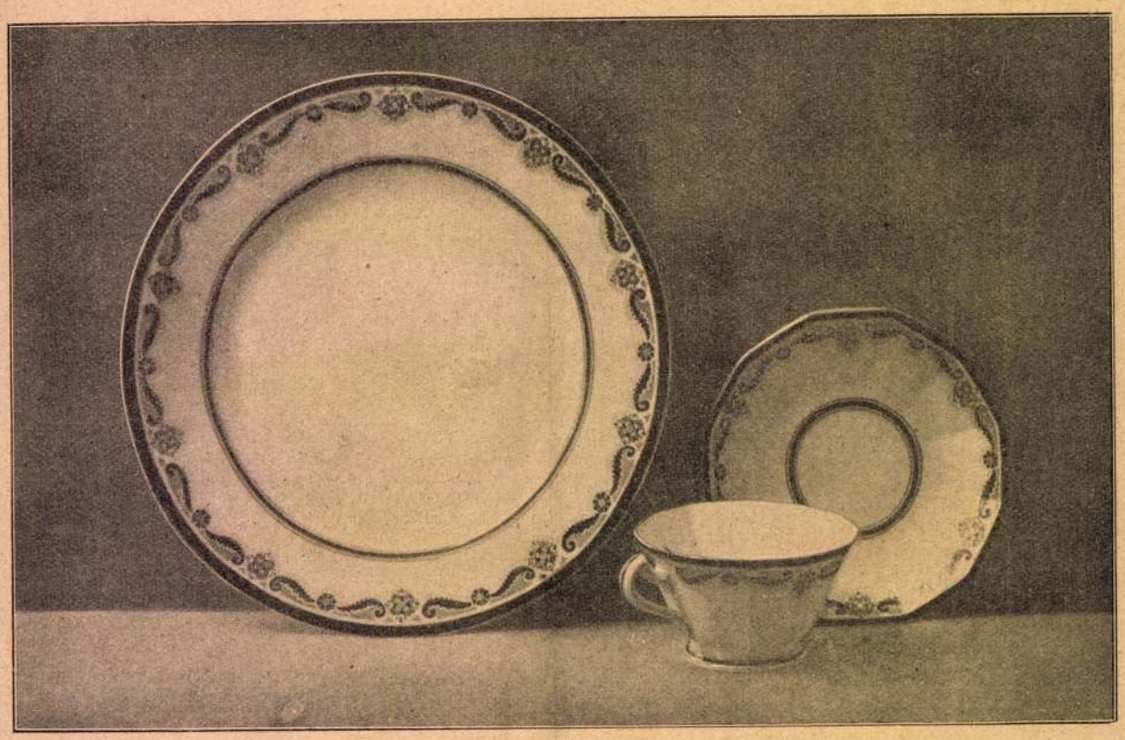

Az Iparművészeti Társulat kiállításából. Porcellán-készlet. Tervezte Lakatos Artur

van a kártya-, a szinház-, a diák-argot-val, meg a többi csoportnyelvvel Amikor Párisban Jules *Lahire* detektivfelügyelő kalauzolt a razziákon, elmesélte, hogy a „Sureté" (a titkosrendőrség) régi tapasztalt emberei néha már egypár mondatból tudják, hogy az előttük beszélő az apacsok és voleur-ök (tolvajok) nyelvén cseveg-e, vagy pedig polgári, illetve bohém-argot, vagy „language-special", valamelyik külön nyelv szavait használja-e.

Ma már Budapesten is kezdődik az ilyen speciálizálás. A kutatás pedig igazolja, hogy épp a legalsó rétegek, a gyanusak, sőt börtönviseltek világa is nem ritkán vesz át olyan szavakat, amelyek a paragrafusok ellen sosevétők közt születnek.

Évekkel ezelőtt konkrét kísérletek is történtek ebben az irányban, csakugy tréfából s megtörtént, hogy például *Molnár* Ferencnek valamelyik elmés uj szavát nyomon követtük s megállapitottuk, hogy a pincér vagy a rikkancs, aki a kávéházban, vendéglőben elleste, hamar belevitte abba a körforgásba, amely klubbon, főpróbai nézőtéren, parlamenti folyosón át a legdiszingváltabb magnáskörökbe is eljuttatta a kifejezést. Különösen, ha az jóizü, tréfás és elég decens is volt.

Igy ma már országszerte elterjedt argot-szó az „aviatikus" (kétes exisztencia, aki a bevegőből él). Vagy a „citeráz", amelyet *Bródy* Miksa használt először (aki fél, az citeráz). *Rákosi* Viktor szava a „botos" (detektiv), aki nem visel fegyvert, mint a rendőr, csak vastag botot. A leginkább elterjedt argot-szavak egyike a „mozi", amelynek kétségtelenül *Heltai* Jenő a Kazinczyja Az öreg *Ágay* még a Borsszem Jankót szerkesztette, amikor először rendelt „tóvait vajjal" s a pincér rögtön hozta a reiket. Magyarázata egyszerüen az, hogy az Opera mögött lévő Retek-u'cát akkortájt kereszlelték át Révai-utcának.

Évtizedénél jóval több, hogy Székely Vladimir rendőrfőtanácsossal együtt egy kis szótárt állitottam összsze a tolvajnyelv szavaiból és most ugyanazt cselekedte Szirmay István kollégánk, aki a kommün után támadt uj szavakat is kitünően földolgozta „A magyar tolvajnyelv szótára" cimü füzetében. Csak abban téved néhol, hogy külön megjelölés nélkül olyan szavakat is fölvett, amelyek *társasági* argot-ba tartoznak.

Nem a gonosztevők közt született például a „hosszulépés", amelyről Szögedében is jól tudják, hogy: egy deci bor, két deci viz.

Egy mulatós szinész találmánya a „házmester" (három deci bor, két deci vizzel).

Egy operaénekes szavajárása volt a „benne vagyok", kártyaasztalnál született amikor „klimelt" (kibiccelt) és a kártyavevőnek oda-odaszólt, hogy vegye be a tétjébe.

Ha nem is szivesen, de ma már lépten-nyomon hallhatjuk comme il faut hölgytársaságban is. Amikor például a méltóságos asszony kérdezi barátnőjét, hogy eljön-e holnap az „ügetőre" — nem azt a választ kapja, hogy „igen, ott leszek", hanem sokszor csak ezt:

— Benne vagyok.

Különösen, ha az ügetőn valamelyik fogatot Pista gróf hajtja, aki „ilyen klassz" fiu.

Az első gimnáziumban azt tanultuk, hogy a classis: osztály s ebből lett a klassz, amely ma csinosat, jót, szépet jelent.

A furcsa, mulatságos etimologia példái a következők. A Ritz-szálló foyerjében hallottam, amikor egy igen ismert nevü mágnáscsalád hölgytagja mondotta férjének:

— Tegnap este Niki a Stefánia-uton vezette autóját és látta, hogy Baby és Fiki *paroliztak*. Meg is volt az eljegyzés.

Hogy mi az a „paroliztak? Aki otthagyja a kártyaasztalon a tétjét, azzal, hogy még egyszer fölteszi a következő coup-ra, az magyarán halmoz, kártyamüszóval: parolizik. A tiszti gallér-parolihoz tehát semmi köze ennek az argot-kifejezésnek. Ha férfi és nő egymás közt parolizik: a csókot ismétli. Aki háromszor, vagy többször parolizik, az „picsipacsi".

Miután pedig a hölgyek mostanában mindsürübben kártyáznak, persze jól megismerik és nagyon is használni kezdik a kártya argot-t.

Kitünően tudják, hogy udvariatlan fráter az, aki játék közben „gubát" kiván, mert csak készpénzre akar

Ügyvédjelöltek
Jogászok
Közgazdászok
!
Előkészités. Jegyzetbérlet.
Felvilágositás.
SZONTAGH-szeminárium
Budapest, IV., Váci u. 51.

Házilag készült finom női fehérnemüek. Teljes menyasszonyi kelengyék
HEVES LAJOS cégnél, Budapest IV., BÉCSI U. 8.
Lenvásznak, lenbatisztok, lynoleh, chiffonok, percalinok, asztalterítékek
csakis elsőrendü minőségben!

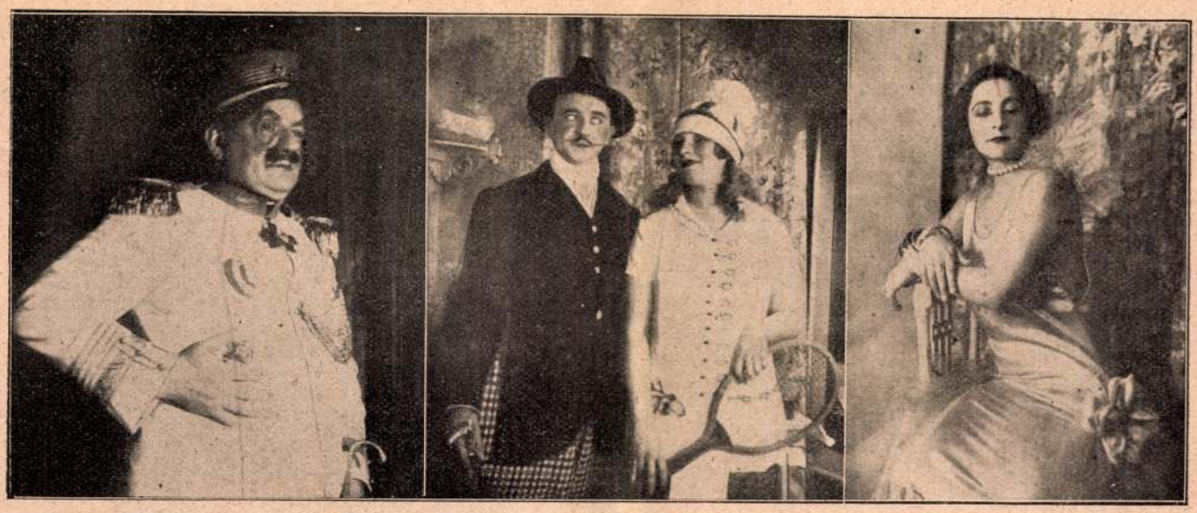

Kálmán Imre operettjének, a Marica grófnőnek bemutatója a Király Szinházban
Latabár Árpád Vaály Ilona és Rátkai Márton Lábass Juci

dalától az élet dalához vezet, az élet dalához amelyre vágyol? Hinni nem tudom.
De hogy megtaláljad: szívből kívánom.
Ez az én utolsó búcsúszavam.

Robert Braun.

Fejét a szék hátának támasztotta és hosszan elgondolkodott a levél minden sora felett.

S hirtelen úgy érezte, hogy imádkoznia kellene. Mint veszedelem elmultával. Kezét összekulcsolta:

— Köszönöm néked, Uram, hogy megkiméltél egy szörnyü csalódástól. Most már bizonyos vagyok benne, hogy Robert Braun, bár az: aki, de annál semmivel sem kevesebb. S nem kell szégyenkeznem, amiért a felesége voltam. Uram, köszönöm!

Felemelkedett ültéből s átment Johannához.

— Meg van elégedve vélem? — kérdezte.

— Csodálatos egy teremtés ön, Helga asszony. Hogy az eféle levelek megnyugtatják a kedélyt s derüssé tesznek: sohasem hittem volna. Ön, úgylátszik, különös szemmel olvas.

— Ez kötelességem. Magam iránt, s iránta.

— Nem értem.

— Különös események különös értelmezésre tarthatnak számot. Ez az utóbbi napok alatt egészen nyilvánvaló lett előttem, de még sohasem annyira, mint éppen ma. E levél révén. Nincs benne egyetlen szíves szó sem. De szemrehányás és szitok sincs benne. Minden embert olyannak kell tekinteni, amilyen és nagyságát vagy alacsonyrendüségét aszerint kell megítélni, hogy mennyire nagy a maga nemében. Aki a lelki élet jelenségei fölött csak mosolyogni tud, azt nem szabad lelkiéletének gazdagsága vagy szegénysége alapján megitélni, hanem egyesegyedül külsőséges cselekedetei alapján. Robert Braunban nem csalódtam. S ez örömmel töltött el. Kiengesztelten, megbékélten tudok most már visszagondolni életem el mult öt esztendejére. Ő más volt, mint én. De azért a maga nemében nem volt alacsonyrendü. A nevét nem viselem többé. Ma ismét Helga Nuntius vagyok. Helga Nuntius *asszony*. Ez a cím leányálmaim ára.

Az órák ketyegtek s mutatóik egyenletesen haladtak előre útjukon. Most megszólalt az ebédlő nagy ingaórája. Olyan volt a hangja, mint valami harangé.

De Helga Nuntius csak nem mozdult a helyéből. Mintha egyszeribe lehullt volna róla az utolsó esztendők minden fáradtsága.

Johanna Grube elmerengve nézte.

Richard Marschallra gondolt.

Élete főkönyvében ma le kellett zárnia egy számlát s ezt a számlát lezárta, örökre.

— Szeretem? Szerelemmel szeretem? — kérdezte önmagától még egyszer s a lelke megremegett a kérdéstől.

A számla tételei nem egyeztek, a tartozik s a követel rovatok között áthidalhatatlan volt a diszharmónia. Johanna Grube kiegyenlítette a számlát. Mély sóhajjal ezt írta a számla végére:

— Szeretem. Mint anya a fiát . . .

Fejét lehajtotta s most úgy érezte, hogy egy láthatatlan kéz borul gyöngéd simogatással e bánatos főre, vigasztalóan, enyhitően. A Franz Grube keze.

S a szája mosolyra derült, amikor félhangosan így szólt a láthatatlan testvérhez:

— Te is. Én is . . .

És arra gondolt, hogy a kedvenceik, a Franzé, csak úgy, mint az övé: megtalálták egymást . . .

— Helga — szólította a fiatalasszonyt.

Helga édesen aludt a karosszékben.

Johanna Grube letérdelt elé s anyás gyengédséggel húzta le cipellőit keskeny kis lábáról.

— Helga — szólította másodszor.

Azután óvatosan kikapcsolta a ruháját, lefejtette, két erős karjával átölelte Helgát s gyengéden lefektette az ágyba. Az asszony arca szelid mosolyra derült, keble egyenletesen huilámzott, nyugodtan, tisztán, mélyen lélegzett.

— Szivembe zárlak én is — mondotta halkan Johanna s a selyempaplannal gondosan betakarta.

Még sokáig ült mellette s nézte a gyertyák fényében barackszín arcát.

— Milyen szép — gondolta. — Messze kell, hogy elkerülje, ami csúf . . .

S reggel felé ő is a szobájába tért. Megcsókolta az alvó ajkát s így szólt hozzá:

— Jó éjszakát. Mától kezdve az én éjszakáim is jók lesznek, békések, csöndesek, szépek és nyugodtak. Megtaláltam a hivatásomat. Szeretni foglak kettőtőket. Téged — érette. S őt — te éretted.

Egyenes derékkal s mosolyos arccal lépte át a küszöböt.

De lányos vonásain ezen az éjszakán végigsimitott egy láthatatlan kéz és belevéste e vonásokba az anyai érzés gyötrelmeinek és örömeinek jegyét, mert gyötrelmekből és örömökből fakad az anyai szeretet.

Folytatjuk

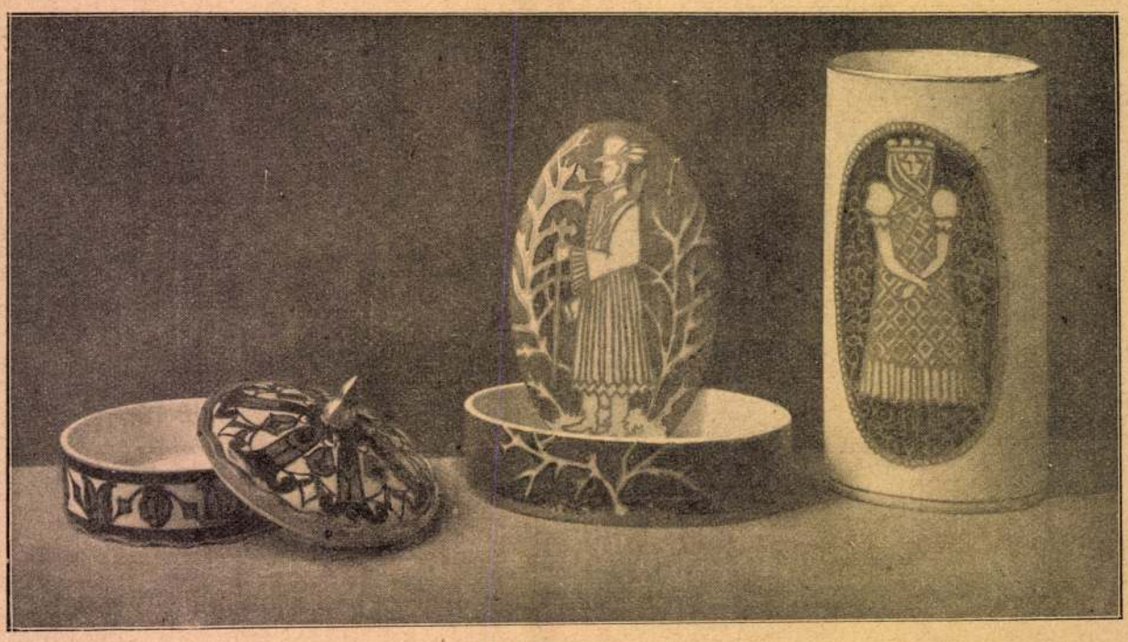

Az Iparművészeti Társulat kiállításából. Porcellán-disztárgyak. Tervezte Lakatos Artur

Iparművészeti kiállitás

Az Iparművészeti Társulat végre saját otthonában nyithatta meg kiállítását, az Andrássy-úti régi Műcsarnok földszinti termeiben. Az idők jele, hogy a nagyobbszabásu lakásberendezésekről egyelőre le kellett mondania, mert ez óriási pénzbeli befektetésekkel járna. Beköszöntött tehát az apróbb darabok, a kisebb méretek, az iparművészet benjáminjainak korszaka, ebben azonban nagy a bőség és kisül az is, hogy a szépség így felaprítva is szépség marad. Mert a gödöllői gobelinek, a pécsi Zsolnayak ma is harmatos virágai iparművészetünknek.

Most butor helyett a textilmunka, az ötvösművészet és a nemes fazekasság uralkodik itt s éppen nem látszik meg minőségükön, hogy rossz időket élünk. De kivülök képviselve van a legtöbb egyéb technika is, oly méretekig, hogy éppen el legyen helyezhető vitrinekben. Még a szobrászok is apró holmit küldtek, bronzban, márványban s mert mindez egész sor termet tölt be, a kiállított tárgyak száma ezernyi. Nem is foghatunk hozzá, hogy az egyes darabokat és szerzőiket külön jellemezzük, csak így általánosságban jegyezzük meg, hogy a stilusos, művészi munkák egész seregét látja itt a közönség s mert már közeledik a karácsony, igen alkalmas hely ez arra, hogy egy kicsit körülnézzünk, mert a szép, becses és kivánatos holmi ily tömegét nem találjuk egyhamar együtt ekkora választékban.

Heti krónika

Előkelő együttes.

Végignéztem a Marica grófnőt
és elgondoltam ábrándos fővel:
mily előkelő együttes lenne a Marica
grófnő a Jerica bárónővel.

Végre megkomolyodtam.

Bölcs emberek azt tanácsolták,
tegyek félre, mert jönnek szűk napok.
Én megfogadtam ezt s azóta félre
teszem a fejemen a kalapot.

A rátartós agglegény.

Egy megcsontosult agglegényt unszoltak:
— Mért nem nősül meg, vén álomszuszék?
— Csak egy nő kezét kérem meg, — felelte, —
csak egyét... a milói Vénuszét!

Kinában bajok vannak.

Rossz lehet Kinában a fölkelőknek,
ha igaz, amit a sajtó jelentett,
Mert azt olvasom a lapokban róluk,
hogy a csapataik a Falnak mentek.

Indokolt kérés.

A szinházigazgatók egy kérvényben
fölpanaszolták bajaik nagy mérvét.
S tekintettel a szomorú helyzetre,
A vigalmi dij csökkentését kértók.

Nem kell kétségbeesni.

A kereskedők sírnak, de szerintem
nem sok alapja van a panaszoknak.
Hisz egyes kategóriák — például
a fogyasztók is — nagyon szépen fogynak.

Végső menedék.

Egy ismerősöm olyan ideges,
hogy a legkisebb hang is szörnyen bántja.
Hogy valami kis nyugalmat találjon,
minden este elmegy az Operába.

Dimitrino

A pesti argot titkaiból

Irta *Tábori Kornél*

Az Andrássy-uton kisértem a minap egy erdélyi uriasszonyt, aki már évek óta nem járt Budapesten. Hirtelen megállt a Singer és Wolfner könyvesboltja előtt és figyelni kezdett, intve, hogy én is hallgassak oda: két elegáns fiatal hölgy beszélt mellettünk. Az egyik gyönyörü farkaskutyát tartott láncpórázon, a másik japáni selyempincsit ölelgetett, s az ifjabb igy szólt:

— Nézd csak, milyen *cuki* az a könyv.

A másik hölgy igy felelt:

— Most nekem minden könyv *ilyen fiatal*. Előbb azt a *guszta* bundát akarom. De tudod, Józsi se a régi *dikk* már.

Az erdélyi uriasszony néhány perc alatt egész csomó olyan szót hallott, amelyről nem tudta kisütni, hogy voltaképpen mit jelent. Egy kis nyelvkurzust kellett tartani, mire az ujabb argot-szavakat megértette. Pedig ma már a fővárosi idioma legtöbb szava is magyar, bármily nyakatekert és ritka az olyan, mint a dikk, amely Jack London regényei utján került használatba és körülbelül olyan férfiut jelent, aki excentrikusan bőkezü és akárcsak Dick, tenyerén hordozza „a nagy ház kis asszonykáját".

Érdekes és gyakran mulatságos az argot-szavak eredete. Sokan azt hiszik még a tudóskörökben is, hogy a *tolvajnyelv* szavai jutnak el majdnem kivétel nélkül az uriosztályba is. De ma már nyilvánvaló, hogy a tolvajnyelvtől különálló titkos, pesti argot is kezd kialakulni. Ha nem is mint egészen külön és teljes szókincsü nyelv, de némely körökben meglepő sürüséggel tarkitja a társalgást.

Az a sok furcsa uj szó, amely — teszem azt — a sportpályákon támad, egészen más forrásból ered, mint a bünös világ „link hadovája". Épp igy

Uj Idők 1924. XXX. 44.

viszonyáról ír. A kiadvány kötetei az úgynevezett művelt nagy közönség céljait szolgálják, s mondhatni, hogy ezt a feladatát a jelen kötet kitünően teljesíti. Egyes fejezetekben a szerző a művészi ipar jelentőségét és lényegét, azután a gazdaság és műipar vonatkozásait megvilágítva annak kezdeteit, a középkori zárdaviszonyokat, a műipart mint kézművességet és a kapitalizmus viszonyát a művészi iparhoz magyarázza; a harmadik fejezetben a művésznek a művészi iparért folytatott küzdelmeit fejtegeti, adván a kapitalizmussal, a rendelővel és a teknikával felveendő állandó küzdelmek képét; az utolsó két fejezet a művészi ipar jövőjét és a művészi ipar határait tárgyalja. Az egészben 130 oldalos kis könyvnek ez a tartalma bő anyagot szolgáltatna nagy kötetek kitöltésére. Hogy szerző ezt az anyagot világos egyszerűséggel és ily röviden és élvezetes modorban irta meg, azzal nemcsak az érdekelteknek és érdeklődő olvasóközönségnek tett kitünő szolgálatot, mert a művészi ipar sokat félre- és agyonmagyarázott céljainak és feladatainak könnyű megértését segíti elő, hanem szolgálatot tett egyszersmind magának a művészi iparnak is, mert helyét, szerepét, jelentőségét világosan meghatározva, ezzel az ő érdekeit is előmozditja, még pedig hathatósabban mint azt a művészetről szóló bármily szépen hangzó ezer kétes értékü és homályos frázissal lehetne.

Az ilyen kulturtényezőt, amilyenné a művészi ipar a jelenben lett, csak akkor lehet megérteni és méltányolni, ha az egész kulturával való összefüggése világosan áll előttünk. Mert a művészi ipar, úgy mint minden művészi dolog vagy jelenség, nem önálló valami, hanem a műveltségi és gazdasági viszonyokkal szorosan összefüggő műveltségi és egyszersmind gazdasági elem. Megszoktuk, hogy a művészi ipart mindig csak művészetnek tekintjük és semmi egyébnek. Ez azonban nagy tévedés. A dolog éppen fordítva áll. A művészi ipar első sorban ipar — amint helyes magyar neve is kifejezi (s nem iparművészet) — mint ilyen tehát első sorban ipari vagyis gazdasági tekintetek alá esik, s csak második sorban következnek a művészeti szempontok, de semmi esetre sem csak a művészetiek; mert a művészet a művészi iparban ipari vonatkozás nélkül meg sem állhat. Ezt meg kell érteni publikumnak és iparosnak egyaránt. Hogy erről a témáról Sombart érdekesen ír, az szinte magától értetődik. Legaktuálisabb érdekünek mondható a bevezető első rész, amelyben azt magyarázza, hogy mi is az a művészi ipar, azután a harmadik a művész küzdelmeiről, és az utolsó vagyis a művészi ipar határairól szóló. Amit szerző ezekben oly világosan és találóan kifejez és mond, azt így még eddig senki meg nem irta. Különösen műiparosainknak és tervező művészeinknek ajánljuk a könyvnek elolvasását, de mivel óhajtandó és szükséges is, hogy a nagy olvasóközönség is e dolgokban tisztában lásson, e könyvet mindazoknak ajánlhatjuk, akik a művészi iparral bármiképpen foglalkoznak vagy bármiféle vonatkozásban állanak. Fölötte kivánatosnak tartanók, hogy az ilyen könyv magyar fordításban, sőt a mi magyar viszonyainkat is ismertető kiegészítésekkel, kerüljön a magyar könyvpiacra; a magyar kulturának az irodalom ez érdekes kis termékéből legtöbb haszna így lenne.

CS. GY.

W. DOENGES, MEISSNER PORZELLAN; SEINE GESCHICHTE UND KÜNSTLERISCHE ENTWICKLUNG. 8° 305 oldal, számos képpel és melléklettel. Berlin, Marquardt, 1908. Ára kötve 14·40 K.

A meiszeni porcellán történetét és művészi fejlődését már többször megirták. Legújabban a Berling-féle kiváló és nagy monografia foglalkozik e tárggyal kimerítően; nagy ára (192 korona) miatt azonban ez a kiadvány nagyobb körben ismeretlen. Újabb és összefoglaló ismertetést nyujtó, egyszersmind általánosabb érdeklődésre számot tartó kisebb és kezelhető alakú ilyen munka jelenleg csakis ez az egy — a fenti cimü — van. Bár ez a meiszeni porcellán történetének csak a XVIII-ik századi részét adja — a második, a XIX-ik századit illetőleg 1816—1860-ig és onnan napjainkig terjedő részt tárgyaló kötet csak ezután fog megjelenni — mindazonáltal már most adjuk róla szóló közlésünket. Esztétikai és fejlődéstörténeti fejtegetések után, amelyek a könyvnek első és egyik legértékesebb fejezetét teszik, a gyár fejlődésének négy szakaszát — Böttgertől Marcolini-ig — jellemzi, s mindenütt a történeti adatok összeállitása helyett a fejlődéstörténeti képet adja. Külön fejezetet szentel a gyári jegyeknek, s egyet a gyár század-eleji üzemviszonyainak. Jegyzetek, irodalom és forrásművek, valamint index egészitik ki a könyvet.

A munka egész tárgyának érdekét az a körülmény is emeli, — ami különben általán nem ismeretes — hogy a meiszeni porcellánmanufaktura, amelynek híresség̀ét mindig csak régi multjával hozzák kapcsolatba, soha sem szünt meg a művészi kerámikai iparban tényező lenni, amennyiben napjainkig váltakozó sikerrel, de állandóan működött, sőt a jelennek művészetében is szerepet játszik, tehát fejlődése megszakitás nélküli, folytonos. Tévedés azt hinni, hogy a gyár ma is csak régmult híre nimbuszával veszi körül magát. Régi híre kétségkivül hozzájárult nehéz időkben a gyár fennmaradásához; de egymagában erre ez nem lett volna elég. Meiszen az ízlés fejlődésével lépest tudott tartani, nem úgy mint több más, egykor tekintélyes porcellángyár, amely erre nem lévén képes, megszünt. Meiszen túlélte az empire-t, a mult század huszas éveinek virágos idejét, azt az időt, amelyben a virág egyszerre forma és dekoráció is volt; követte a mind rosszabbodó ízlést is, aminek vége a porcellán jellegének és az anyagnak félreismerése lett, amikor a dekorációt a porcellánon úgy kezelték, mint a festő a képet a festővásznon; és a gyár kibirta a művészi munkásság e sikertelen idejét is — a 60-as évekig —, amikor végre újabb fordulat állt be. Innen számitódik úgy Meiszenben mint általában mindenütt az európai porcellánnak újjászületése. Ennek a fejlődésnek képét nyujtja majd a második kötet. Szerző az I. kötet anyagának feldolgozásában jól eltalálta a mértéket; a fejlődésről szóló négy fejezetben éppen csak a legszükségesebbeket adja, azt, ami a

dik összeköttetéseket szerezni s kiállításokon csak feltétlenül elsőrangú alkotásoknak ad helyet. Más szóval beteg kísérletektől megtagadja az egészséges levegőt. Tisztelettel meg kell állapítanom, hogy ez nem történt meg. Nem történt meg azért, mert láttam textil technikával készült cserepeket, amelyek folytak s amelyeknél teljesen mindegy volt, hogy fejjel felfelé állanak-e, vagy ellenkezőleg. Láttam anyagbeli pazarlással készült tányérokat, amelyeknek tudnillik az anyaguk kitünő volt, művészi tervük a dekoratív művészet szempontjából zavaros, értelmetlen, értéktelen, röviden: rossz. Láttam üvegpéldányokat, amelyek állítólag realizálandók lesznek. Én lehetetlennek tartom, hogy olyan dolgokat, amelyek csak a Jugendstil idejében születhettek, ma, az anyagszerüség korában, a használhatóság arculütésére megcsináltassanak, hisz' nekünk nem az a célunk, hogy rontsuk a közönség nehezen emelkedő kulturnivóját... Ezekből — azt hiszem — elég világosan látszik a kiállítás rendezésének nem kielégítő volta. Nem volt megfelelő akkor sem, amikor az egyik legtalentumosabb fiatal magyar piktornak a képeit mások javára az előcsarnok helyiségében helyezte el, ahonnan a közönség rögtön az interiőrök felé sietett s így alig vette észre... Szóval a magunk és epigonjaink előtérbe tolása nem ildomos, amellett erősen az üzlet — a mindenáron való üzlet — jegyében született dolog.

Művészek kvalitása szempontjából a kiállítás színvonala hullámzik. Fehérkuti és Dósa bútoraikat nagyon erős tektonikus tudással, a térkihasználás elvének lehető keresztülvivésével tervezték. Jó bútor valamennyi alkotásuk, komoly munka, meg is vették őket. Fémtárgyaik ötletesek és, ami fő, anyagszerüek. Lakatos Artúr tektonikában határozottan gyengébb, nappaliját azonban színben finoman összehangolta. Ez a finomság segítségére van azután a gyengeségek elpalástolásában. Ilyen gyengeség az anyagpazarlás, a bútoroknak, evvel kapcsolatos, aránylagos nehézségük, a berendezés lombfürész technikája, az irótábla használhatatlansága, hogy a hálószoba hibáit ne is említsem. Lakásberendezésen kívül bőrmunkákat is tervezett Lakatos, meg cserepet. A bőrmunkák közül különösen azok a jók, amelyekben nem szerepel a figurális rajz, a cserepek azonban egyáltalán nem sikerültek. Nem csoda. A sikerhez szükséges a tekníka ismerése is.

Elsőrangú művészet a Dekáni Árpádé. Amit csipkés takaróban, függönyben, berámázott mintákban produkál, az lehetetlen, hogy gyönyörüségére ne legyen az embernek. Elsőrangú művészi terv, a tekníka brilliáns ismerése, összetalálkoztak, nélküle hiányos lett volna a kiállítás... Tarján és Paárnak a vitrinái gondolkodóba ejtenek. Az egyikben antik ékszerek utánzásai vannak, amelyeknek művészeti szempontból nincs semmi értékük. A modern ékszerek, cukorkatartók stb. szekrénye színvonal szempontjából kevert. Jó tekníka hol fogyatékos, hol értékes — bár eredeti — tervvel ölelkezik. Valahogy nincs bennük egyéniség s ahol van, mint például a Mester Jenő plakettjeiben, arról az abszolut rosszasága miatt nem érdemes beszélni... Made in France, England and Germany... Muhits Sándornak falfestései nem sikerültek, annál finomabbak az üvegablakai, ékszertartói. Erős, nagy talentum, aki mindenbe belefog, de nem mindig sikerrel. Dekoratív falfestés szempontjából határozottan legérdekesebb, legegyénibbb Tátray Lajos, akinek néhány pikturája is szerepel az interiőrök belsejében. Ugyancsak ő volt a magánképtár tervezője is.

A Műhelynek sok piktor és grafikus is segítségére sietett. Az örökké fiatalok és a tényleg fiatalok, akik közül különösen Gulácsy és Rudnay válnak ki. A Gulácsy lélekkel átitatott, melankólikus pikturái és rajzai s a Rudnay forrongó erővel teli alkotásai fogtak meg leginkább. Nagyon artisztikusak a Thoroczkai (Vigand) Ede tervei, ez a jeles művész, mint grafikus is megáll a helyén... Pásztor János nehány erős szobrot küldött a kiállításra. Hátra volna még az iparosok szerepének bírálása s az interiőrök hatásának megállapítása ugyebár?... Merem állítani, hogy iparosaink — a kassai javítóintézet faipari osztályának kivételével — olyan munkát végeztek, amelyről csak elragadtatással emlékezhetem meg. Mocsai József, Hosszú István a fabútoroknál, Imregh Pál a műlakatosságban, Bobitsch Arthúr az installáció elkészítésében és festésében, Zamkovszky és Peterka kárpitosságban, Mayböhm Károly az üvegfestésben remekeltek. Annyira elsőrangú ezeknek az embereknek a szereplése, hogy a kiállítás sikere elsősorban nekik köszönhető. Meg vagyok róla győződve, hogy végzett munkájuknál jobb külföldön sem akad...

Az interiőrök összhatásával végzem a dolgomat... Ahhoz, hogy egy szobának hangulata legyen, kell, hogy színben, vonalban, felfogásban és művészeti nívóban harmonikussá váljék. Ez nem sikerült, mert nem egymáshoz való emberek kerültek össze. Ezért volt nyugtalan a szobák belseje, ahol bútor, kép, szőnyeg, szobor civódtak egymással.

A kiállításnak megvolt a közönsége s anyagi eredménye is kielégítő. Ha erősebb mértéket, józan önbirálást alkalmaz a Műhely, lehetetlen, hogy a benne rejlő kvalitások virágzóvá ne tegyék. MARGITAY.

KÖNYV-ISMERTETÉS.

WERNER SOMBART, akinek neve a társadalmi és gazdasági irodalomban utóbbi időben nálunk is ismeretesebbé lett, a C. Gurlitt szerkesztésével »Die Kultur« gyüjtőnév alatt megjelenő monografiaszerű kiadvány 26/27-ik kötetében fenti címmel a művészi iparról és annak a kulturában elfoglalt helyéről, illetőleg a kettőnek

309.

309. SZÜGYI ELEMÉR ÉS KORPONAY LESZAY MARGIT: HÍMZETT PÁRNÁK.

COUSSINS BRODÉS.

310.

310. LAKATOS ARTUR: HÁLÓSZOBA RÉSZLETE. DÉTAIL DE CHAMBRE À COUCHER.

KÉSZÍTETTE AZ EGYESÜLT MŰBÚTORASZTALOSOK SZÖVETKEZETE.

Magyar Iparművészet
1911. 390. l.

188.

188. SZALON. TERVEZTE LAKATOS ARTUR. KÉSZÍTETTÉK BÁNYAY VIKTOR ASZTALOS, RADÓ GYULA KÁRPITOS, A LÁNGOLT DÍSZÍTÉSEKET TREITZ PÉTERNÉ.

SALON. PROJETÉ PAR A. LAKATOS. EXÉCUTÉ PAR V. BÁNYAY MENUISIER ET PAR J. RADÓ TAPISSIER. LES PELUCHES FLAMBÉES SONT DE M. P. TREITZ.

Lakatos Artur

190.

SCHERR IZIDOR.
EBÉDLŐ RÉSZLETE.

KÉSZÍTETTE
BÁNYAY VIKTOR ASZTALOS ÉS
STEINBACH GÁBOR KÁRPITOS.

MODERN LAKÁS.
GOBELINNEL BEVONT KAROSSZÉK.

A GOBELIN MINTÁJÁT TERVEZTE
LAKATOS ARTHUR.
KÉSZÍTETTE
KABAY DÁNIELNÉ.

Magyar Iparművészet
1903

268.

268. GYÖRGYI DÉNES: EBÉDLŐ.

KÉSZÍTETTE RACHLER ANDRÁS, KASSA.

SALLE À MANGER.

269.

269. LAKATOS ARTUR: LEÁNYSZOBA. BOUDOIR POUR FILLE.
KÉSZÜLT A KASSAI ÁLL. JAVÍTÓINTÉZETBEN.

Lakatos Artúr

Népszabadság
2003. dec. 20.

FESTŐÁLLVÁNY

A romos Rác fürdő Lakatos képén

Lakatos Artúr (1880–1968) Budapesten és Párizsban tanult. Ezután Münchenben Hollósy Simonnál, a nagybányai iskola alapítójánál folytatta tanulmányait. A festésen kívül az iparművészettel is sikeresen próbálkozott. Szőnyegeket tervezett, és nevéhez fűződik a harmadik kerületi önkormányzat házasságkötő terme belső berendezéseinek az elkészítése. Tanított az Iparrajziskolában is. A budapesti Történeti Múzeum Fővárosi Képtárában lévő, a Rác fürdőt ábrázoló festménye 1946-ban készült.

Oláh Miklós, a Hunyadi-családdal rokonságban álló esztergomi érsek és humanista író már 1536-ban említést tesz e remek gyógyvizéről híres intézményről.

A ma is meglévő nyolcszögű kupolacsarnokát a törökök építették a XVI. században. Állítólag ez akkor a szegények fürdője volt:, aki hozta saját törülközőjét, az ingyen bemehetett. Mai nevét a török uralom utáni időkben kapta, mégpedig a Tabánba betelepülő rácokról (szerbekről).

Buda felszabadulása után tíz évvel, 1696-ban Pergassi Károly császári kapitány tulajdonába került. Pergassi örököseitől közel nyolcvan év múlva vette meg az épületet Zagler Márkus. A fürdő jelentős átalakítását Zagler kezdte el, majd Heinrich Nepomuk János budai orvos folytatta. Ekkor már a XIX. század közepén járunk, pontosan 1860-ban.

Ki építette volna más át az épületet, mint a kor egyik legfoglalkoztatottabb építésze, Ybl Miklós. Tervei szerint két újabb kupolacsarnokot alakítottak ki. Voltak itt gőzkamrák, dörzsölőszobák.

A XIX. század végének Budapestjén igen könnyű volt közlekedési eszközökkel a Rác fürdőbe eljutni – ez is hozzájárult népszerűségéhez, s ahhoz, hogy a száz évvel ezelőtti Pesten és Budán az egyik legnépszerűbb intézménye volt a fürdőkultúrának.

1931-ben felvette a Szent Imre nevet, a herceg emlékére, halálának kilencszázadik évfordulóján. A második világháború bombázásai szinte teljesen tönkretették a gyönyörű épületet. A rekonstrukció csak az 1960-as években fejeződött be. Megnyitására 1965-ben került sor. Ekkor kapta vissza régi nevét.

A híres Ybl-kupola alatt elhelyezkedő egykori férfi gőzosztály ma kondicionálóterem. A termálgőzosztályon négy medence üzemel, a gőzfürdőbe váltott napokon jöhetnek a férfiak és a nők.

FORRÁS: BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM KÉPTÁRA

Évek óta tervezik a Rác fürdő és környékének gyógycentrummá való átalakítását. Aminek egyik következménye lesz a fürdő melletti népszerű kerthelyiség lebontása. Úgy tűnik, a koncepció megvalósítása még várat magára. A Rác-kert közönsége egy ideig nyugalomban élvezheti még kedvenc és megszokott szórakozóhelyének kényelmét.

VÁRNAI VERA

HIRDETÉS

XI. kerületi önkormányzatnak hatósági bizonyítványt kell kiadnia arról, mely utcák védettek, illetve hol dolgozhatnak jogszerűen az örömlányok a kerületben.

A közigazgatási perek előzménye: az örömlányok egyesülete felkérte a két kerületi önkormányzatot: jelölje meg hatósági bizonyítványban, hogy az egyesület által megjelölt utcák védettek-e vagy sem. Az önkormányzatok azonban megtagadták a bizonyítványok kiadását, és ezt helybenhagyta az államigazgatási ügyben másodfokon eljáró Fővárosi Közigazgatási Hivatal. Ekkor fordult a prostituáltak egyesülete bírósághoz. A főváros – bár jogszabály kötelezi rá – 1999 óta nem jelölt ki türelmi zónát, ezért azóta mulasztásos törvénysértést követ el. *Bőhm András*, a fővárosi SZDSZ-frakció vezetője korábban lapunknak elmondta: a főváros csak akkor jelölheti ki a zónát, ha egy kerület önként vállalkozik helyszínnek. Mivel ilyenre nem volt példa – sőt a felvetődött helyszínek ellen hevesen tiltakoztak az érintett kerületek –, a fővárosi szabály sem született meg, és ez nem is várható a közeljövőben. A politikus azt is megjegyezte, hogy a türelmi zónákról szóló, úgynevezett maffiatörvény nem hajtható végre, és hamarosan új törvényi szabályozás készül.

SEREG ANDRÁS

mmisített kezések n többek a polgár- s a jegyző ente ttatásként havi yre lettek gosultak.

épületek rekonstrukcióját 2002-ig öt és fél milliárd forinttal támogatta a főváros, s további ötmilliárddal a kerületi tulajdonban lévőket. Ez pedig azt jelenti, hogy az önkormányzatok és a lakóközösségek saját forrásaival együtt összességében 25-30 milliárd forintnyi épületfelújítás valósulhatott meg az elmúlt években.

A kétségkívül népszerű programnak azonban vannak szépséghibái. Leginkább a lakosság „fogyatékának" tulajdonítható, hogy még mindig nem használják ki teljes egészében a fővárosi keretet a

■ **CSAKNEM EGYMILLIÁRD** forinttal támogatja a VIII. kerületi Corvin–Szigony-projektet, a középferencvárosi rehabilitációt, valamint a kőbányai városközpont átépítését a főváros. A kerületi pályázatokat a városháza két illetékes szakbizottsága választotta ki – mondta lapunknak *Ikvai-Szabó Imre*, a szociálpolitikai és lakásügyi városüzemeltetési bizottság elnöke. *(S. G.)*

cává alakuljon, mintegy folytatásaként a Liszt Ferenc téren már kialakított szórakoztató és kulturális centrumnak. Nemcsak az utca kövezete, s az alatta húzódó közművek újulnak meg, hanem az ott található összes épület, így Budapest egy újabb fiatalos, sokszínű városrésszel gyarapodhat. Mindezek mellett az idén az V., a VI., a VII., a VIII., a IX., a X. és a XIII. kiemelt kerületei voltak a városrehabilitációs programnak, de több áthúzódó beruházás jövőre is folytatódik.

K. A. I.

Nonstop patika Zugló határán

Éjjel-nappal nyitva tartó gyógyszertár működéséről szóló megállapodást írt alá *Rátonyi Gábor* zuglói, *Szabó Lajos Mátyás* XVI. kerületi, *Andó Sándor* kőbányai polgármester és *Kinics László* az Örs vezér téri Gyógyszertári Bt. ügyvezető igazgatója. A megállapodás alapján – előreláthatóan január közepétől – az Örs vezér terén több kerület anyagi összefogásával biztosítják huszonnégy órán át – a hétvégéket és az ünnepnapokat is beleértve – a gyógyszertári szolgáltatást. A változás hozzávetőleg kétszázhúszezer embert érint. A gyógyszertári egyezmény aláírói kiemelték, hogy a patika nem a szokásos és kényelmetlen utcai „kisablakos" rendszerrel dolgozik majd, a betegek és hozzátartozóik fedett, fűtött helyiségben várakozhatnak a medicinák kiadásáig.

Mint arról korábban már hírt adtunk, Zugló polgármestere és alpolgármestere márciusban kezdett tárgyalásokat a városrész patikusaival egy éjjel-nappali gyógyszertár üzemeltetéséről.

A zuglói önkormányzat jelezte: tízmillió forinttal támogatná azt a patikát, amely vállalná, hogy éjszakai ügyeletet tart. Miután néhány éve a városrész egyetlen nonstop gyógyszertára, a Róna utcai áttért a hagyományos nyitva tartásra, Budapest egyik legnagyobb és legnépesebb kerülete estétől reggelig ellátatlan maradt.

A kínos helyzet megoldását a tavaly őszi önkormányzati választások előtt valamennyi párt, polgármesterjelölt megígérte, az áttörésre azonban – csak a választási ígéretek elhangzása óta – több mint egy évet kellett várni. Az ok: a kerület ez idáig nem tudott zöld ágra vergődni a helyi gyógyszertárakkal.

Ismeretes, hogy a patikák ügyeleti rendje 2001 áprilisában változott: a korábbihoz képest jelentősen csökkentették a folyamatosan nyitva tartó gyógyszertárak számát. A döntést azzal magyarázták, hogy a gyógyszerészkamara felmérései szerint csupán az esetek negyedében indokolt az éjszakai nyitva tartás, zárás után, éjjel vagy a hét végén sokszor másutt is beszerezhető cikkekért, fogamzásgátlóért, óvszerért, pelenkáért csöngetik ki a patikusokat.

B. T.

HIRDETÉS

Lakatos Arthur

"A Frischauf /Szablya/ iskola" cimmel Marco számol be a lap Müvészet c. rovatában az iskola kiállitásáról, s igen nagy elismeréssel nyilatkozik a müvész hangulatos, finom izlésü berendezéséről, „az anyaghoz simuló" lelemények szövetmintákról, valamint a szép butortervekről.

A HÉT, Bp. 1906. márc. 25. XVII. évf.
12. sz. 189. lap.

Lakatos Arthur

Az Uránia helyiségeiben rendezett kiállitást a "Mühely" müvészcsoportja.
A kétszobás polgári lakást a müvész tervezte, s különösen az ebédlő berendezését dicséri a Müvészet c. rovatban közölt beszámoló.
Igen szépek a müvész bőrintarziái és a lakást dizitő stilusos kerámiák, valamint festményei a falakon.

A HÉT, Bp. 19o8. márc. 8. XIX. évf.
1o. sz. 16o. lap.

Lakatos Arthur

A Könyves Kálmán Szalon és a Müvészház kiállitását ismerteti a lap Omega sign.-val közölt, "Két kiállitás" c. beszámolójában. Börtsök Samu, Sas Ferenc, Rózsaffy Dezső, Mátray Vilmos, Alaktos Arthur, Zord Arnold, Kléh János, Fanta-Alkony István, Mészáros Dezső, külön scrolja fel a szobrászokat: Pongrác, Mester, Kara. szerepelnek a MÜVÉSZHÁZ kiállitásán.

Lakatos Arthur: mint festőt és mint iparmüvészt a kritika gyengének tartja, viszont "szinbeli finomsága müvésszé avatja."

ÉLET, Bp. 1910. márc. 6. II. évf. 10. sz. 325. lap.

Lakatos Artúr, grafikus

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola beiratkozott növendékei voltak 1896 és 1919 közt
Lakatos Artúr, alakrajzolás szakon 54.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparműv.Iskola/1880-1944/
oktatási rendszere és forrásai 37.old

Műv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Lakatos Artur,

a szép kerámiák és textiliák csoportjában szerepel.

K.A.: Az Iparművészeti Társulat Györgyi Kálmán emlékkiállitása.
Pesti Napló, 1934 máj.19. 8.1.

MDK

Lakatos Artur

Visy Zoltán müépitész hirtelen halála.
Magyarország 1938. jul. 31. 2.1.

MDK

Lakatos Artur

Önarcképtanulmány, olaj

Arckép kiáll. Ernst Múz. 1952. aug. 6 l.

MDK

Lakatos Artur

Sashegy, olaj
Pécsi külváros,"
Vár a Naphegyről nézve, olaj
Karintiai táj, olaj
Mecseki táj, "
Luxenbourg kertje, olaj

Paál László Társaság VI. kiáll. N.Szal. 1941.
okt. 7 1.

MDK

Lakatos Artur

Ybl Ervin: A Pesti László Társaság jub.kiáll.
B.H. 1934. nov.11. 18 l.

MDK

Lakatos Artur ~~épitész~~

Az Iparmüv. Társ. karácsonyi kiáll. Nemzeti Ujság, 1934. dec. 5. 11 l.

MDK

Lakatos Arthur

Jubilál az Iparműv. Társ. Szinházi Élet, 1935. 4.sz.
64 l.

Lakatos Artur
Tabáni házak, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 23 l.

1. *Angyali üdvözlet*
(Belső kép.)

2. *Krisztus az Olajfák hegyén*
(Külső kép.)

3. *Mária és Szent Erzsébet találkozása*
(Belső kép.)

4. *Krisztus ostorozása*
(Külső kép.)
Fa, tempera, 96 × 51·5 cm.

MOK

Lakatos Arthur

gobelinek, szőnyegek

Iparrajzisk. és Gobelinszövő műhely kiáll. N.Szal.
1931. okt. 13 l.

Lakatos Artur
Várkerti terrasz, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 22 l.

gyülesre 1707 [illegible]
pius 185. sz., szürkefém érem a soproni Szent Mihály templom harangjának újjáöntésére 1837. Lepold 992., Num. Közl. 1918. 28. l. 17. sz., V. Ferdinánd „De literis merito" arany jutalomérme „Gregorio Dankovszky" bevésett nevével, Károly Ambrus fhg. esztergomi érsek ezüstérme Lang-tól Lepold 446. és Num. Közl. 1911. 89. l., Rudnay Sándor esztergomi érsek aranyérme Lang-tól az esztergomi főszékesegyház alakkőletételére 1822. kétféle nagyságban Lepold 447. és 449. Aranyérem Simor János püspökké szentelésének 25 éves jubileumára Jauner-től 1882. Lepold 457. Aranyérem Simor pappá szentelésének 50 éves jubileumára Scharff-tól 1886. Lepold 460. Aranyérem Esztergomnak a török alóli felszabadulása 200 éves jubileumára Klassohn-tól 1883. Lepold 749. A biharmegyei Gazdasági Kiállítás aranyérme 1871. Lepold 781. Aranyérem az 1867-i koronázásra Lepold 569. és a párisi 1878-i világkiállítás arany jutalomérme Chaplain-tól Lepold 796.

A külföldi emlékérmek közül kiemelhető Hyppolita Gonzaga bronzérme Leone Leonitól Armand, Les médailleurs Italiens I. k. 163. l. 7., különösen pedig az 1560 körül élt Alfonso Ruspagiari önarcképével ellátott egylapú ólomérme 47 mm, melynek egy másik ismert példánya az Archiv. für Medaillen- und Plakettenkunde 1926—27. évfolyamában jelent meg. Majd Medici Mária öntött egylapú bronzérme Dupre-tól

Lakatos Artúr

Harkány

A Budapest-Szentimrevárosi kultúregyesület képzőművészeti és iparművészeti kiállításán.

1935. 3 l.

MDK

Lakatos Artúr

Az 1937-es karácsonyi vasár rendezése és építészeti kontrukciója Zrinyszky József tervező műve, Lakatos Artúr közreműködésével.

Cikk: Karácsonyi vasár akadályokkal.

Magyar Iparművészet, 1937. 246.lap

MDK

Lakatos Artur

A Bpesti Nemzt. Vasárról. Belső stand. Lakatos Artur terve. Repr.

Magyar Iparművészet, 1933. 87. lap

MDK

Lakatos Arthur

A Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. művésztagjai
1938.

MDK

Lakatos Artur

Nádai Pál: Ház, kert, napfény.
Bp. é.n. 70.lap

MDK

Lakatos Artur

Az Iparmüv.Társ.kiállitásából. Szalon.
Tervezte:Lakatos Artur. Repr.

Uj Idők, 1925.okt.18. 42.sz. 395.lap

MDK

Lakatos Artur

Részlet Baranya vm. székházának közgyülési termébol.

Pécsi Képz°m.Társ. 1933. nyár.

MDK

Lakatos Artur

Visy Zoltán müépitész hirtelen halála.
Pesti Napló 1938 jul. 3o.

MDK

LAKATOS ARTUR

Alpesi kiáll. Képzőművészet, 1932. 51.sz. 156.l.

MDK

Lakatos Arthur iparm. tanár

Uj Magy. Otthon kiáll. Iparm. Társ. 1940.

43 l.

MDK

Lakatos Artur

Vajdahunyad vára a Városligetben, repr.

A Paál László Társaság kiállitásáról. Képzőművészet 1929. 17. sz. 45.l.

Lakatos Artur MDK

Kadétiskola a Pasaréten, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Lakatos Artur MDK

Nisi fogolytábor, tempera

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

Lakatos Artur

MDK

Napos utca Nisben, tempera

Műcsarnok 1919. Hadviselt művészek kiáll.

M. D. K

LAKATOS Artúr festő

Kiállitáso a Fényes Adolf teremben

Magar Nemzet 1960 (XVI.) 212. sz. 7. l.

Lakatos Artúr [?] BDK

Szept. 9-én kiállítása nyílt meg a fényes Adolf Teremben

—: Hír

Népszabadság, bp. 1960. szept. 10. 8 l

MDK

Lakatos Arthur, festö

/A Paál László Társaság tagja./

Friesachi piactér.
Pécsi külváros.
Radstadti vártorony.
A Stuba-i völgy.

KMTárs. Téli tárl. 1938. febr.-márc. Gyüjt. kiáll.
Bp. Mücsarnok. Kat. 22.l.

Lakatos Artur
Futószőnyeg, szövött
Szőnyeg, csomózott.

Ernst Museum. I. iparművészeti kiállitás. 1952.
16 l.

copf cserépkályha.

két m

Lakatos Artur
Napsütéses budai utca, olaj
Brüsszeli részlet, paszt.

Magyar studio avató kiállitás. 192o. 11 1.

vesmegye. Kutfőinkxxxxxxxxx
okban örökitik meg; Pastro, Pas-
b., egyéb Pásztó nevü helysé-
ésül Szakállas-Pásztónak is
adt pessétjében látható is a
séget Anonymus is emliti. Aba
yi birtok volt, itt lakott a
sze, sőt egyidőben maga a ki-
rály idejében még királyi bir-
gyorsan emelkedik, III. Béla
átságot alapitott itt. Kegy-
király volt, majd István ifjab
en Rátót-nembeli Domonkos fia
ovászmesterére és ennek csa-
a jogot IV. László is megerő-
adban a pásztói konvent hite-
III. Endre idejében már vásár-
V. sz-ban Zsigmond Tari Lő -
n a város lakóit a budai pol-
okkal és kiváltságokkal ru -
n erősségként szerepel, de erő-
nincsenek adataink. Az 1546.
agyta a királynak, hogy az e-
ndoskodjék, vagy ha szükséges-
Ez 1551-ben be is következet
nuló hadak az erősséget fel-
részét felperzselik. A XVI.
zinüleg az egri püspökség bir-
ásza lett. Később a Pásztói

Lakatos Artur

Mecsek, olaj
Vár a Naphegyről, szinesrajz
Pécsi napsütéses utca, olaj

Szoc.dem.Párt Képzőm. Tagozata. 4o szocialista művész csop.kiáll. 1948. febr.

Lakatos Artur festőművész
Fehérvári uti Rendelő
Dohánygyár a Budafoki uton
XI.ker.képzőművészek kiállitása, 1951.február

MAGYAR (?) FESTŐ, 1400 körül

Szent Katalin

Szent Borbála

Fa, tempera, egyenkint 130×50 cm.
Blasius Höfel 1839-ben elárverezett bécsújhel
Lemann bécsi és Ipolyi Arnold gyüjteményéb
Höfel gyüjteményében hozzá nem tartozó oltá
ral és alábbi predellával volt összeerősítve.

Verzeichniss einer Sammlung altdeutsch
Gemählde ... Wien, 1839., 17. szám. –
Frimmel: Lexikon der Wiener Gemälde
sammlungen II. kötet, München 1914., 176–
177. l. — Gerevich, IPGY, 86. l. — Pigle
Evag, 132—134. l.

MAGYAR (?) FESTŐ, 1420 körül

Háromosztatú predella: *Jézus születése, Júdáscsó
Krisztus mennybemenetele* (3. kép)

Fa, tempera, 61×188 cm.
Blasius Höfel 1839-ben elárverezett bécsújhelyi
Lemann bécsi és Ipolyi Arnold gyüjteményéből.
Höfel gyüjteményében a hozzá nem tartozó fen-
tebbi oltárral és két szárnyképpel volt össze-
erősítve.

Verzeichniss einer Sammlung altdeutscher
Gemählde ... Bécs, 1839., 17. szám. —
Frimmel: Lexikon der wiener Gemälde-
sammlungen II. kötet, München, 1914.,
176—177. l. — Gerevich: Kolozsvári Tamás.
Bp., 1923., 15. és 29. l. (Mennybemenetel
képe, 14. l.) — Gerevich: A régi magyar
művészet európai helyzete. Bp., 1924., 18. l. —

MDK

Lakatos Artur

dr. B. Bakay Margit: Kiállitások. Nemzeti Ujság 1941. okt. 19. 17 l.

MDK

Lakatos Artur

R.Sz.I: Kiállítások. Új Magyarság 1941. okt. 19. 17 l.

MDK

Lakatos Artur

Horthy Miklós-hid, olaj
Ősz a Gellérthegyen, olaj
Radstadt, olaj
Lágymányos, olaj
Önarckép, olaj
Lányarckép, olaj

Paál László Társaság VI. kiáll. N.Szal. 1941. okt. 1.

7

Lakatos Artur

MDE

Pécsi Kálvária, olaj
Waidhofen a.d. Ybbs, olaj
Csucsives templom Seewalchen, olaj
Pécsi látkép, olaj
Balaton Gyenes Diásnál, olaj
Pécsi külváros, olaj

Paál László Társ. kiáll. N.Szal. 1934. nov.
10 1.

MDK

Lakatos Artur és Visy Zoltán

146-151. Baranya vármegye székházának közgyülési terme, fénykép.

Pécsi Képzőműv. és Műbarátok Társ. kiáll.
Pécs, 1932, márc. 24 **l.**

MDK

Lakatos Artur

Balatoni táj, olaj
Atter See, olaj

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll. Pécs, 1932, márc. 21 1.

MDK

Lakatos Arthur, festőm.

Várkerti részlet. Of.

Hüvösvölgyi részlet. "

Nemz. Szal. 1919. okt. kiáll. Kat. 9.1.

MDK

Lakatos Artur

Magyar csendélet.Pasztell.

Az első magyar representativ csendélet kiallitás katalogusa.Nemzeti Szalon 1932. Febr.-Márc.

Lakatos artur MDK

Szajna november elején, pasztell

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

MDK

Lakatos Arthur

Interieur olajf.
Pusztuló Tabán "

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatanak katalogusa. 1920. Majus. 14. l.

MDK

Lakatos Arthur

Szablya Frischauf F. festőművész-tanár jub. Magyar Iparművészet 1933. 12o.l.

MDK

Lakatos Artur

Műveivel résztvett a pécsi képzőm.kiáll.

Cikk: A pécsi képzőm.és műbarátok társ. kiáll.

Képzőművészet, 1932. 108.l.

MDK

Lakatos Artur

Az Orsz. Magyar Iparmüv. Társulat XLIV. közgyülése.
Magyar Iparmüvészet 1929. 125.l.

MDK

Lakatos Artur, ép.-ip.müv.

a Nemzetk.Vásár egyik kirakóhelye.
Boch Chocolade Kép. 99.1.

Az IOKSz és O.M.Iparmüv.Társ.lakásberendezési kiállításából.
Magyar Iparmüvészet. 1929. 99.1.

MDK

Lakatos Artur

Margitay E: A Műhely kiállitása.

Magyar Iparművészet. 1908. évf. 347-349 l.

MDK

Lakatos Artur

ebédlőbutor

Magyar Iparművészet. 1908.évf. 173 l.

MDK

Lakatos Artur, ip.müv.

A Nemzetközi Vásár ki-rakóhelye: ? Kép.

Magyar Iparművészet. 1928. 97.1.

Lakatos Artur, ip.müv.tan. MDK

készitette a szép mintáju szönyegek tervének nagy részét.
A szönyegszövő-mühely vezetéséért L.A.-t minden dicséret megilleti.

Az iparrajziskola Gobelinszövő Mühelyének és Textilosztályának kiállitása.
Képzőmüvészet.1931. 43-44.sz. 189-192.l.

MDK

Lakatos Artur

/gy./: A Paál László Társaság kiállitása. Képzőművészet 1929. 17. sz. 48.l.

MDK

Lakatos Artur, tanár

tervei szerint készitett gobelinek és csomózott szönyegek, a vitrinekben Lakatos növendékei a batikolt és himzett szövetek változatos sorozatát mutatják be saját terveik és lészitésükben. L. tervezte a kerti butor ülögarn.-t, mely fénytálló indanthren festett kézimunkával készült butorszövettel van kárpitozva.

Az iparrajziskola karácsonyi kiállitása.
Magyar Iparmüvészet. 1933. 17-18.1.

MDK

Lakatos Artur, ip.müv.-tanár

tanitványainak falszövései láthatok az elöcsarnokban.

Az Iparrajziskola Karácsonyi Kiállitása.

Magyar Iparmüvészet. 1933. 17-18.1.

MDK

Lakatos Artur

Képzőművészet 1927. I. évf. 1. sz. 11.1.

MDK

Lakatos Artúr tanár

A Társulat 1933.évi jan.21-től ápr.2-ig "Hogyan rendezzük be lakásunkat" c. kiállitását Lakatos Artúr tanár Urbányi Vilmossal és Zrinszky Józseffel együtt szervezte és rendezte.

Cikk: Kiállitások.

Magyar Iparművészet, 1934. 3-4.sz.

Lakatos Artur MDK

Hüvösvölgyi részlet, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Lakatos Artur MDK

Szalon, repr.

Mücsarnok 1925.Iparmüvészeti Társ.Jubiláris kiállitása

MDK

Lakatos Arthúr

Gobelin, c. műve. Repr.

Képzőművészet, 1927. I.évf. 1.sz. 24.l.

MDK

Lakatos Arthur

Mihalik Sándor: Lakatos Arthur új szőnyegei.

Magy. Iparművészet, 1936. 30-31. lap

MDK

Lakatos Arthúr festőműv. és iparműv.-tanár
(szül.1880)

Több kollektivkiáll. rend. :
1911-ben a Könyves Kálmán,
1918-ban a Nemzeti Szalónban,
1930-ban a Fészek Clubban.

RátStr. 738.lap

MDK

Lakatos Artúr festőművész és iparművész-tanár (szül.1880)

1931-ben megkapta a Nemzeti Szalón ezüst-érmét,
1922-ben a Paál László Társaság festészeti díját.
Tagja az Orsz.Képzőm.Tanácsnak, a Nemzeti Szalón választmányi tagja.

RátStr. 738.lap

MDK

Lakatos Arthúr festőművész és iparműv.-taná
(szül.1880)

A Paál László Társ. Művésztanács tagja,
a párisi Salon d'Automne-nak választott
törzstagja.

RátStr. 738.lap

MDK

Lakatos Artur

Lakatos A.: Az első országos magyar iparmüvészeti tárlat. Müvészet 1938, III. 22. sz. 158.l.

Lakatos Artur MDK

Interieur, olf.

Hadifogoly tiszt a nisi táborban, olf.

Mücsarnok 1919 Hadviselt művészek kiáll.

MDK

Lakatos Artúr festő és iparművész (sz.188

Baranyai táj c. olajfestménye a Szpműv. Múz.-ban.
Részlet a Weichsel vidékéről c. műve a FővMúz.-ban van.
Itthon és külföldön számos iparművészeti dijat nyert.

E.G. II. 6.1.

Lakatos Artur tanár,
himzések és szőnyekek

Magyar Iparmüvészet 1935. 3.sz. 71 l.
/A magyar népmüvészet és iparmüv. ünnepnapjai Bécsben./

MDK

Lakatos Artúr tanár

Az O.M. Iparművészeti Társ. Lakásművészeti kiállitását tervezték: Lakatos Artúr tanár, Urbányi Vilmos és Zrinszky József épitő-iparművész.

Gerő Ödön: Hogyan rendezzük be lakásunkat.

Magyar Iparművészet, 1933. 2-4.l.

Lakatos Artur

MDK

Várkerti terasz, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli tárlat

Lakatos Artur

Tabáni házak, olf.

Műcsarnok 1919-20 téli tárlat

Lakatos Artur MDK

Pécsi pálosk temploma, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Lakatos Artur

Csomózott szőnyeg. Repr.

Magyar Iparművészet, 1924. III.1.

MDK

Lakatos Artur

Uri dolgozó és fogadószoba, repr.

Magyar Iparmüvészet 1911. évf. 325.l.

MDK

Lakatos Ártur

Magyaros szönnyegeket állitott ki az Ipm.Társ. karácsonyi vásárán.

Pesti Napló 1936.dec.5. 11.1.

MDK

Lakatos Artur müvész és iparmüvésztanár

Az Iparmüvészeti Társulat 1936 évi karácsonyi vásárán a kiáll.bizottság elnöke volt.

Pesti Napló 1936.dec.5. 11.1.

MDK

Lakatos Artur

Táj- és virágtanulmányai a Műcsarnokban re nd. tav. tárlaton.

/Kézdi./ :Tav. tárlat a Műcsarnokban.

Pesti Hirlap 1927.apr.1. 4.l.

MDK

Lakatos Artur

leányszoba butor

Kassai kiáll. Magyar Iparmüvészet 1911.

MDK

Lakatos Artúr

Aranyérem kitüntetése az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállitáson.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavillonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.l.

MDK

Lakatos Arthur, ipm.

Ybl E: Iparmüvészet és szobrászat a Györgyi K. emlékkiáll.on. MI. 1934, 86.l.

MDK

Lakatos Arthur,

önálló gyüjt. kiáll. keretéb4n mutatkozott be.
1918.

A N emz. Szal. 400-ik jub. és a KEVE XX-ik kiáll.-a.
1929.febr.

Lakatos Artur MDK

Szőnyeg

Az Iparművészeti Társ. Karácsonyi Vására.kiáll.
Magyar Iparművészet 1937. 247.o.

MDK

Lakatos Artúr

Kézdi: Iparművészetünk fejlődése.

Pesti Hirlap, 1931.dec.18.

Lakatos Artur MDK

Budai bástyarészlet, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

MDK

Lakatos Artur festő

A Szfőv. Iparrajziskola tanára elismerő oklevelet kapott.

Cikk: Kiáliitások.

Magyar Iparmüvészet 1933. 67.o.

MDK

Lakatos Artur, festőm. nála is mint Lakos Á. -nál a tárgymegválasztás hűsége feljegyzendő.

Borsos Mihály: ...magyar festők csendéletkiállítása. Képzőművészet.1932. 48.sz. 67.l.

Lakatos Arthur

MDK

Részlet a Weichsel vidékéről, olf.

Műcsarnok 1932.Budapest közönségének képzőművészeti anyagából rendezett kiállítás

Lakatos Artur MDK

Tanya Rákoson, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Lakatos Artur

MDK

Fatalep, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Lakatos Artur MDK

Rét Komlón, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi kiállitás

Lakatos Artur MDK

Rácvárosi részlet Pécsett, olf.

Mücsarnok 1927 tavaszi kiállitás

MDK

Lakatos Artur MDK

Attersee

Mücsarnok 1933.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Lakcíme Artur MDK

Attersee

Műcsarnok 1923. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Lakatos Artur, ip.müv.

a textiliák között a tervei szerint készült szönyegek a legszebbek között szerepelnek.

K.M.: Györgyi Kálmán emlékkiáll. az Ip.m.Muzeumban. Nemz. Ujs. 1934.máj.19. 11.l.

MDK

Lakatos Artur

Gobelin.

Rippl-Rónai Társaság kiáll.Nemzeti Szalon
Művészeti Egyesület 1948.dec.12.-dec.26.
Kat.

MDK.

Lakatos Artur

Kfj.: Kiállitásokról. Magyar Nemzeti Művészet
1938. 4. sz. 8o.l.

MDK

Lakatos Artur

a Társaság tagja

Paál L. Társ. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Régi pécsi házak, paszt.

Rác városi részlet Pécsett, of.

Paál L. Társ. 2.kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Arthur bp.i festő, ipm.

a Társaság tagja

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. 23.kiáll.1938. jun.

Lakatos Arthur, festő, ipm. Bp.

Pécsi Képzőn. és Műbar. Társ. Riáll. 1937. máj.

Lakos Artur MDK

N.Szal. I.osztrák alpesi kiáll. 1932. máj.

M. D. K.

LAKATOS Artúr iparművész

Belsőépítészeti és berendezési munkák

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945. Bp. 1962. 466.

MNK

Lakatos Artur

Baranyai dombos vidék, paszt.

Fehér Jaskó Tabán, of.

Pail L. Társ. 2. Kiáll. Műsz. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Apácák temploma, r.

Budai vár részlet, vf.

Paál L. Társ. 2.kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MNK

Lakatos Artur

Piros tetejü ház Pécsett, paszt.

Apáca ucca Pécsett, paszt.

Paál L. Társ. 2. kiáll. M.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Mohácsi csata sikja, of.

Tetye ucca, of.

Paál L. Társ. 2. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Osztrák hegyi részlet

Paál L. Társ. 2. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Pécsi ucca, paszt.

Baranyai tájkép, of.

Paál L. Társ. 2. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Ottenberg, of.

Részlet a Wihsel vidékéről, of.

Paál L. Társ. 2. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Osztrák falu, of.

Templom Mohácson, of.

Paál L. Társ. 2. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Arthur

écsi táj, of.

Pécsi szőlőhegy, of.

Harkányfürdői ark, of.

Pécsi Képzőműv. és Műbar. Társ. kiáll. 1935. jun.

30 l.

MDK

Lakatos Arthur

Vadász arckép, of.

Balatoni táj, of.

Pécsi Képzőműv. és Műbar. Társ. kiáll. 1935. jun. 30 l.

MDK

Lakatos Arthur festő, ipm. Bp.

Pécsi Képzőm. és Mübar. Társ. kiáll. 1936. nov.

MDK

Lakatos Artur

Ágoston tér Pécsett, paszt.

Klimó utca, Pécs, r.

Paál L. Társ. 2. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Mohácsi sokác ucca, paszt.

Pécsi szőlők, paszt.

Paál L. Társ. 2. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Kis ucca, of.

Hegyes vidék, paszt.

Paál L. Társ. 2. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Pécsi tájkép a dómmal, pasztl

Paál L. Társ. 2. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Artur

Tabán, of.

Baranyai falu, of.

Paíl L. Táre. 2.kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Lakatos Arthur

A Társ.1936.febr.6.-án tartott ülésén, Lakatos Arthur a kiállitási bizottság elnöke, jelentést tett a jubiláris kiállitásról.

Magy.Iparművészet, 1936. 51.l.

MDK

Lakatos Artur

Gerő Ö.: Hogyan rendezzük be lakásunkat. Magyar Iparművészet 1933. 4.l.

Lakatos Artur.

festőművész

Nemzetközi képzőművészeti kiállítás - Rákóczi út 72, a földmívelés volt muzeumának helyiségében - képével szerepel.

Esti Kurir
1929.VI.5.

MDK

Lakatos Artur

Supka G.dr. előadása az Orsz. Iparművészeti Társulatban.
latban. Tolnai Világlapja. 1939. 52. sz.

Lakatos Artur (1880-)

Részlet a Weichsel vidékéről.
Oljf.46.5x66.5 karton Ltsz:1327.Sign.

Fogolytábor az Asinara szigetén.
Guache 77x58 papir Ltsz:588.Sign.

A Fővárosi képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

Ékakatos Artur

Őszi táj Cinkota mellett, olf.

Műcsarnok 1927 tavaszi tárlat

MDK

Lakatos Artur

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 246.l.

MDK

Lakatos Arthur

A Társulatunk kebelében folytatott munka...
Magyar Iparmüvészet 1937. 3. sz. 91.l.

Lakatos Artur MDK

Régi lóversenytér, repr.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Lakatos Artur festő

MDK

Pesti Hirlap 1938. jul. 30.

Lakatos Artur

MDK

Pécsi Képzőm. Társ. 1933 nyár

MDK

Lakatos Artur

Szőnyegmunkával résztvett az alábbi kiállításon /mint tervező/

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

MDK

Lakatos Artur

a kiállitási bizottság elnöke volt

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

Lakatos Artur MDK

Pécs látképe, olf.

A viztorony körül, olf.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Lakatos Artur MDK

Dr. Silóssy József arcképe, olf.

Mücsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Lakatos Artur

MDK

A Dachstein, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Lakatos Artur

MDK

Pécs város látképe, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállítás

Lakatos Artur MDK

Dachstein látképe

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MDK

MDK

Lakatos Arthur

Melles hátrésze. Vejt.(Ormánság)
Hosszúhetényi ködmön. Mindkettő Baranya
Vm.Múzeumából. Lakatos Arthur vizfestményei
Repr.

Muskátli, 1937. 131.lap

MDK

Lakatos Arthúr

Mohácsi melles. Mohácsi melles háta. Baranya vm. Múzeumából. Lakatos Arthur vizfestményei. Repr.

Muskátli, 1937. 130.lap

MDK

Lakatos Artur

Társulatunk iparművészeti, háziipari és népművészeti kiáll. Miskolcon. Magyar Iparművészet 1937. 247-248.l.

Lakatos Artur, keramikus

MDK

kerám. tárgyakkal szerepelt.

Az Ipm. Társ. kiáll.-a. - Lipótvárosi Kasz.nyári helys.
Magyarság. 1922.dec.13. 5.l.

MDK

Lakatos Arthur

Gobelinnel bevont karosszék. A gobelin mintáját tervezte Lakatos Arthur. Készitette Kabay Dánielné. Repr.

Magyar Iparművészet, 1903. 11.lap

MDK

Lakatos Artur.

Déry B.:Kulturpropagandánk a külföldön. Bp.1921. 7.l.

Lakatos Arthur
jestő

V. D. K.

A csáváros úti művésztelep
egyik ~~alapítója~~ lakója volt.

Frank János: A csáváros úti művésztelep
Élet és Irodalom, 1965. febr. 6-7 hep.

Lakatos Artur MDK

Baranyai táj, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

MDK

Lakatos Artur, festőm.

730. Nisi szerb kórház. J.d.j. Olf.

Árverési Közlöny. 1929. ápr. 3. k. sz. 32. l.

MDK

Lakatos Arthur

Régi lóversenytér, cimű képe. Repr.

Műcsarnok, 1928.tav.k.

MDK

Lakatos Artur

A tettyei romok Pécsett, című művének repr.

Csókásy.

MDK

Lakatos Arthur, festöm.

688. Dr. Siklóssy József arcképe. Mgt.

690. Pécs látképe.

692. A vizitorony körül.

Paál László Társaság.

KMT 1928. tav.kiáll. Kat. 34.l.

Lakatos Artur

Tabáni házak, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Lakatos Artur MDK

Várkerti terrasz, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Lakatos Artur MDK

Lajos király kápolnája Móhácson, olf.

Duna Mohácsnál, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállitás

MDK

Lakatos Artur iparművész tanár

Pavillonokat tervezett a vásárra.

Cikk: Magy.épitészek és iparművészek épitik a Budapesti Nemzetk.Vásár csodavárosát.

Pesti Napló, 1936. ápr.19.

Lakatos Artur MDK

Őszi táj, olf.

Műcsarnok 1926 őszi kiállítás

MDK

Lakatos Arthur (szül.Bp. 1880.márc.15.)

Thienne - Becker 22. 238.lap

Lakatos Artur

festőművész

Nagyar-olasz kiállítás - Művész otthonban Rákóczi ut 72 sz.a. - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1909.VI.5.

9

MDK

Lakatos Artur

Ernst Muzeum kiáll. XIII. Bpest 1913.

Ügyiratszám:

/1963.

Előadó:

Budapest, 196 3. X. 3.

ÉPÍTÉSÜGYI M
BUDAPEST, V., BEL
Telefon

Címzett: Gólya J
hivat

Hivatalból
Díjátalányozva I. D

10/ÉM. Gazd. H./180.000/I–II. – Franklin ny. – 27802.

MDK

Lakatos Artur

Cigánylány. 1900
szén, 360x280 mm A művész tul.Bpest

Zazar partja. 1902.
kőrajz, 350x240 mm A művész tul.Bpest

Magyar Nemzeti Galéria.Nagybanyai Festők. Budapest 1962. Kat. 54.1.

MDK

Lakatos Arthur

Fiam. Repr.
Mohács. "

Rát Str. 191.lap

MDK

Lakatos Arthúr

Dr. Siklóssy József arcképe. Repr.
(A Műcsarnok tav. tárlatáról.)

Képzőművészet, 1928. 8-9. sz. 85. lap

MDK

Lakatos Artúr tanár

A Szfőv.Iparrajziskola 160 éves jub.kiáll. Gobelin.Terv.: Lakatos Artúr. Készült a textil-szakosztályon. Repr.

Magy.Iparművészet, 1938. 90.lap

MDK

Lakatos Artúr

A Szfőv. Iparrajziskola karácsonyi kiáll. Kerti bútorgarnitura. Terv.: Lakatos Artúr. Repr.

Magy. Iparművészet, 1933. 22.lap

MDK

Lakatos Arthur

"A magyar lakásművészet fejlődésének lehetőségei". Irta: Lakatos Arthur.

Kombinált szoba. Terv.: Lakatos Arthur. Repr.

Művészet, 1937. 5.sz. 19.lap

MDK

Lakatos Artur

Hálószoba részlete. Repr. (Lakásművészeti kiállitás.)

Magyar Iparművészet, 1911. 390.lap

MDK

Lakatos Arthur tanár

A tallini népműv., háziipari és iparműv. kiáll. itthoni előkészitő munkálatait, Lakatos Arthur tanár, Urbányi Vilmos épitő iparművész és Deák István titkár végezte.

Cikk: Népművészeti, háziipari és ...

Magyar Iparművészet, 1936. 29-30.lap

MDK

Lakatos Artur tanár

A városligeti Iparcsarnokban a Magyar Nép Hete c. kiállitás installációját Urbányi Vilmos épitő-iparművész tervezte, aki Lakatos Artur tanárral együtt a rendezés munkáját is végezte.

Magyar Iparművészet, 1936. 9-10.sz.

MDK

Lakatos Artur tanár

A "Magyar Nép Hete" c. kiállitast Urbanyi Vilmos iparművész és Lakatos Artur tanár rendezte.

Cikk: O.M.Iparműv.Társ.jelentése 1936. évi működéséről.

Magyar Iparművészet, 1937. 4.sz.

MDK

Lakatos Artur

Ágotai Lajos: A székesfővárosi iparrajziskola kiállitása a Nemzeti Szalonban.

Magyar Iparművészet, 1931. 186.lap

MDK

Lakatos Artur festőművész

A művésznek hosszabb idő óta a Fészek clubban most bemutatott kiállitása az első kollektiv bemutatkozás. művei között, tájkép sorozata.

Cikk: Lakatos Artur kiáll. a Fészek Klubban.

Képzőművészet, 1930. IV.évf. 29.sz. 102.lap

MDK

Lakatos Arthur és Visy Zoltán

A nagy ülésterem. Baranyavármegye uj közgyülési teremből. Repr.

Képzőművészet 1932. 44.l.

MDK

Lakatos Arthur

Művészi Ipar. Nemzeti Művészet 1906. 77.l.

MDK

Lakatos Arthur tanár

Itthon a rigai kiállitás gondos előkészitését végezte.

Cikk: Népművészeti, ...

Magyar Iparművészet, 1936. 3-4.lap

MDK

Lakatos Arthur

Társulati közlemények. 1938. dec. 9-i választmányi ülés. Magyar Iparművészet 1939. 2o.l.

Lakatos Artur

K

rád

Wáddi Pál

Hász, kert, napfény

Bp. én. 701.

284.

olva s kissé jobbra néz. Haja, szemöldö-
kálla fekete; szeme barna. A vértje alól
vállára vetett mente, melynek lehajtott szélei
fehér prém, piros s atillája barnavörös.

nam extendere
tactis

aus Palffy ab Erdöd, perp: â Vereskö
Cons: Camer: et Cataphract: Colonellus

·6: 14·6 cm.
ándéka 1824.

Lakatos Artur

K

szul. Bpest 1880 marc

15

Thieme-Becker

22. 238 l.

Lakatos Artur

K

Erod

Kizdi. Iparnüvészetünk fejlődése. Pesti Hirlap. 1931 dec. 18.

U. 3037

Lakatos Artur

K

írod

Ágotai Lajos

A szekszárdvidéki iparrajziskola kiállítása a Nemzeti Szalonban. Magyar Iparművészet

1931. 186. l.

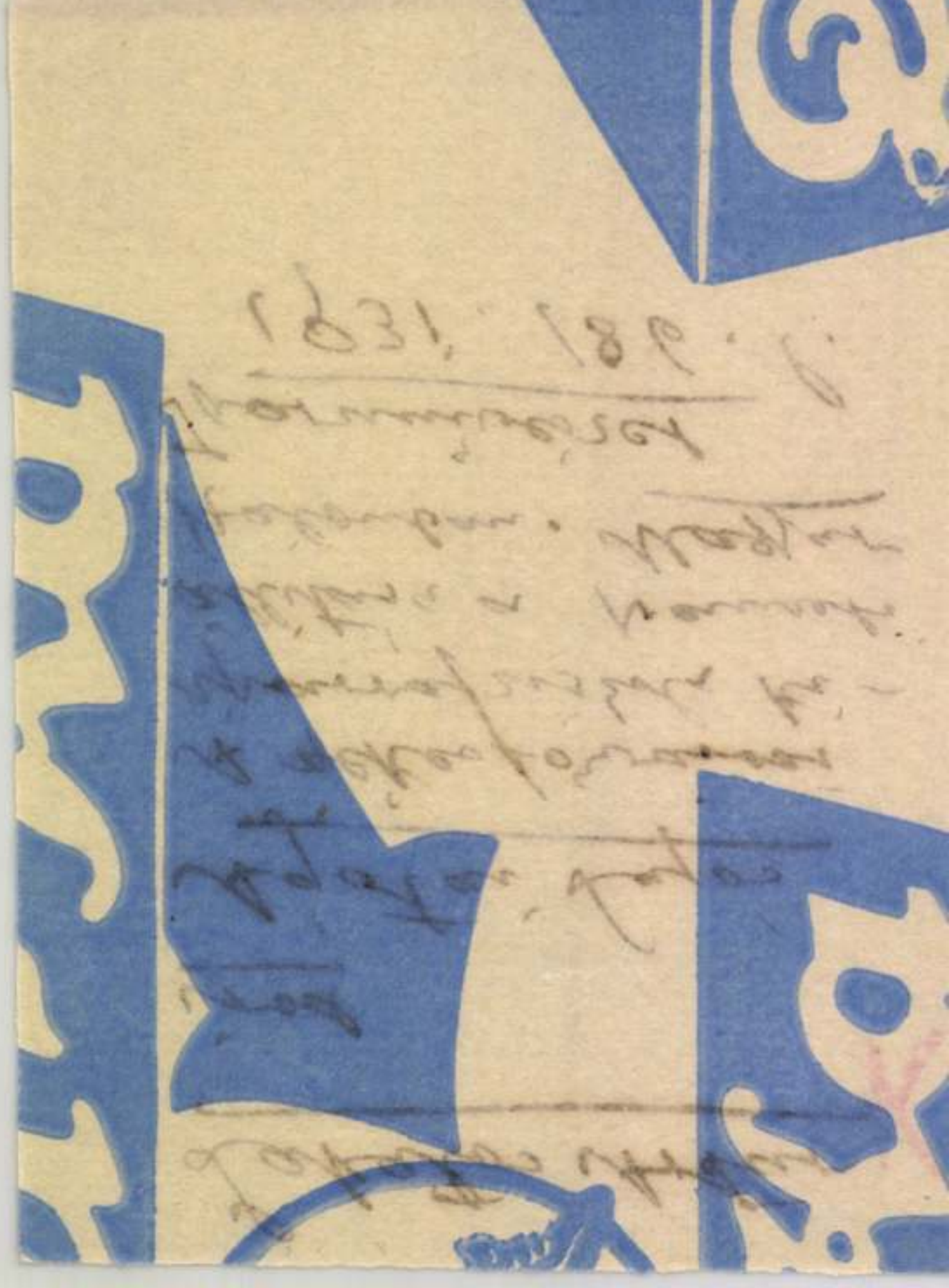

Lakatos Artur

Gentlin Tóbrin Kőrlése

LAKATOS ARTÚR festő, született 1880 március 15-én Bécsben. A Képzőművészeti Főiskolán, majd Münchenben Hollósynál, Magybányán és Párisban tanult. Dolgozott Belgiumban és Németországban is. A párisi Salon d'Automne sociétaire-je. Sokat foglalkozott a grafikával, egy ideig iparművészetet tanított Kassán. A Saál László Társaság tagja, főképp tájképfestéssel foglalkozik.

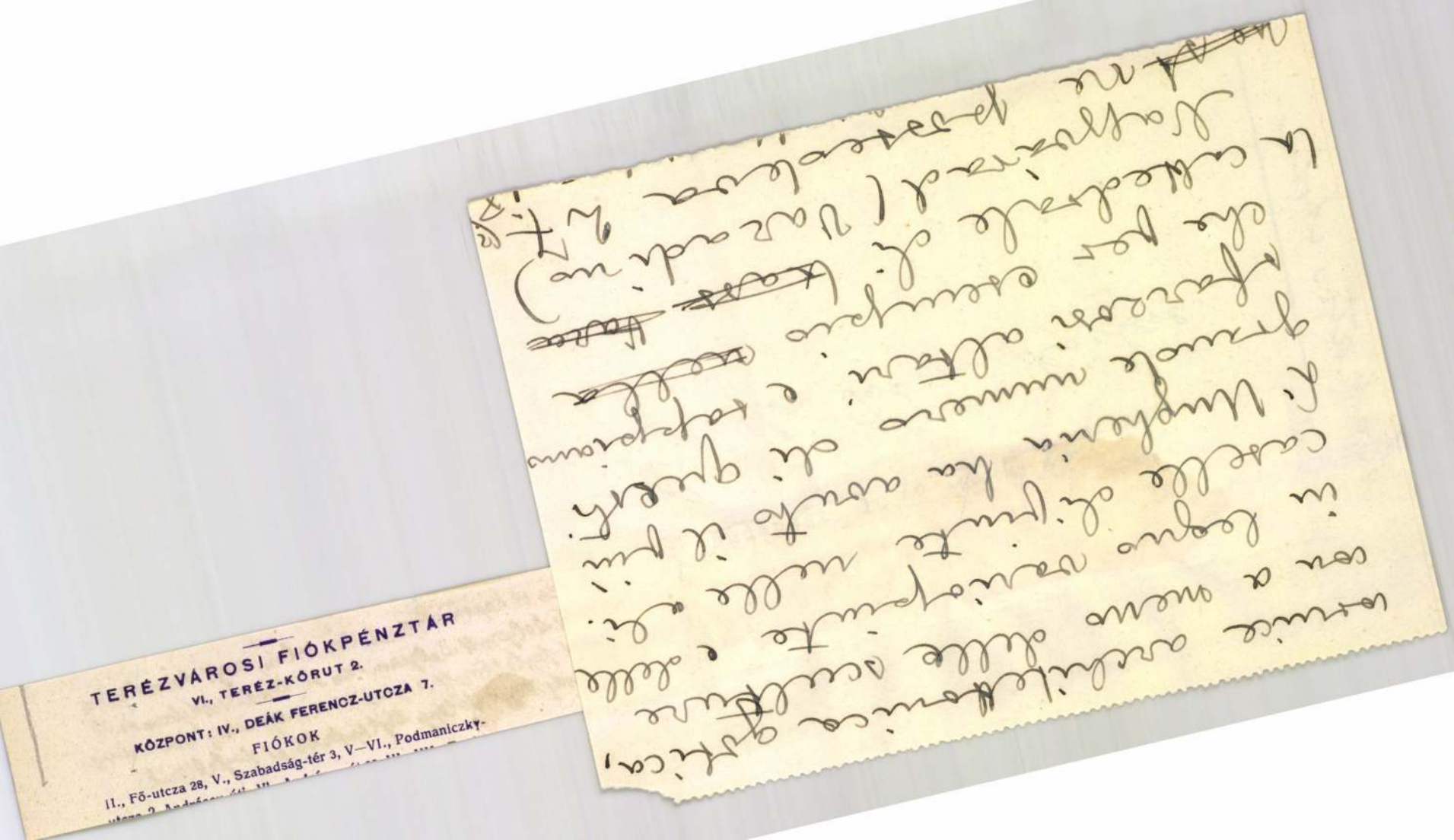
TERÉZVÁROSI FIÓKPÉNZTÁR
VI., TERÉZ-KÓRUT 2.
KÖZPONT: IV., DEÁK FERENCZ-UTCZA 7.
FIÓKOK
II., Fő-utcza 28, V., Szabadság-tér 3, V—VI., Podmaniczky-

Lakatos Artúr festőművész

A Paál László Társaság kiállítása a Nemzeti Szalónban

Nagyon szimpatikus művészek azok, akik *Paál László* neve körül csoportosulva, most rendezik harmadik kiállításukat. A név nem szimbolizálja teljesen a társaság programját, mert a tizenöt kiállító festő a művészi irányok rendkívül nagy skáláját képviseli. A név csak a hagyományok tiszteletét jelenti, de nem jelenti azt, hogy ezek a művészek konzervatívok. Katalógusuk előszavában nagyon szépen foglalják össze programjukat: »Nincs konzervatív művészet, csak haladó progresszív művészet van. A művészetben a megállás sablont jelent, legjobb esetben önmagunk utánzását, lélektelen ismétlését. Haladni akarunk, haladnunk kell, mert új érzések, új mondanivalóink vannak.«

Őszinte és tehetséges művészek csoportja a Paál László Társaság. Mindegyikük teljes meggyőződéssel keresi új mondanivalói számára az alkalmas kifejező eszközöket. Legtöbbjük nevét jól ismerjük már. *Lakatos* Artúr híven Paál László szelleméhez, rajongó szeretettel közeledik a természethez és varázsolja vásznára annak hangulatait. Néhány karakteres portréja jelzi tehetségének másik pólusát. A tájkép a főtémája általában ennek a kiállításnak, ezt állított ki nagyrészt *Vesztróczy* Manó, *Barta* Ernő, *Biró* József, *Szigeti* Jenő, *Rózsaffy* Dezső, *Feszty* Masa egy portrét és egy rajzsorozatot állított ki. Romantikus líra fűti ezeket a szín nélkül is izzó színesre festett firenzei rajzokat.

Magyarország 1929 I 27

A legújabb törekvéseket képviseli tehetségesen *Biai Föglein* István, az erős dekoratív érzékű *Bertalan* Albert és a sokat igérő grafikáival *Vadász* Endre és *Belányi Viktor*. *Gara* Arnold néhány szép pasztell arcképet állított ki. *Csabai Ekes* Lajosról örömmel látjuk, hogy leszokik a modorosságról, *Csizik* Gyula aprólékosan részletező tájképei és *Bátky* József kicsit dilettáns izü képei egészitik ki a kiállitást.

(m—l)

Kiállítás

2. sorsz. Iroda minta. — Pallas nyomda, Budapest.

án még a következő lelőhelyekről

mány szerint a tragikus véget ért

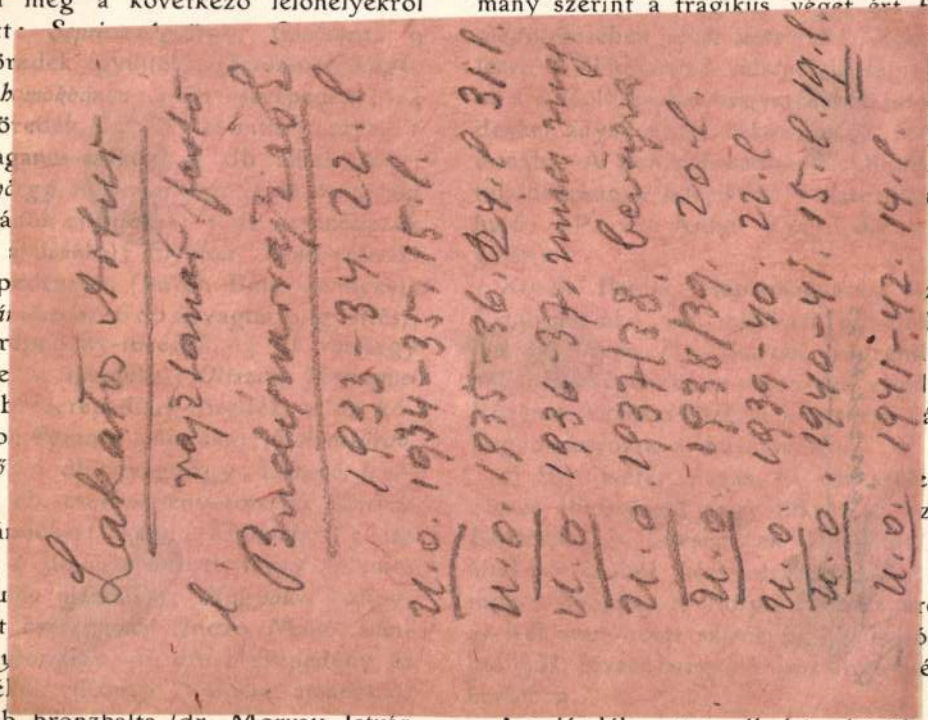

db bronzbalta (dr. Morvay István

Az ajándékozott 5 db kép közül minden-

Vásár útján szerezték meg továbbá a hadisegélyezés czéljaira történt társadalmi gyüjtés rendjén Károly Félix 1831-ben vert 40 lirás aranyát stb.

Az ajándékok közül jól esik kiemelnünk az 1848/49-beli hirlapokkal és más aprónyomtatványokkal már a könyvtárt is gyarapító kézdimartonfalvi *Bogdán* Géza nagyszebeni kir. erdőfelügyelő 76 db újkori hazai és külföldi éremből álló adományát, mint újabb beszédes tanúját annak a székely áldozatkészségnek, melyre már a Koréh Ferencz hagyatékának megemlítése rendjén is utaltunk.

III. Néprajzi gyüjtemény.

Dr. László Ferencz múzeumőr néprajzi gyüjtéseket és felvételeket végzett Barátos, Kovászna, Dálnok, Csikszereda, Csiktapolcza, Delne, Csikszépvíz, Csikborsova és Hosszúfalu községekben. Dálnok községből a ref. temetőből a presbiterium határozata alapján 12 db ledőlt kópjafával, Csikszeredából és Csikszépvízről régi sírkövekről felvett fényképekkel gyarapodott a gyüjtemény

a gyüjtemény Illyefalva, Árapatak, Réty, Lisznyó, Keresztvár és Gyer községekből.

A gyüjtemény összes gyarapodá db. Ebből vásár 228 db, ajándék Mindannyi magyar néprajzi tárgy.

IV. Képzőművészeti gyüjtemén

E csoport gyarapítása érdekébe 6-án újabb kérést intézett a múzeur és közoktatásügyi m. kir. miniszté melyben 1913. évi kérésének kieg most a székely tárgyú műalkotáso különösebben a Márton Ferencz kivál festőművész «Erdőirtás Csikország «Gátkötő székelyek» cz. festményei vásárlását s a múzeumnak való adomá kérte, mivel a két festmény nemcsak t de néprajzi vonatkozásánál is gazdag podása lenne a gyüjteménynek.

A Főfelügyelőség meleg ajánlattal tette fel a kérelmet a minisztériumh jun. 9-én 592. sz. a. értesítést nyer vallás- és közoktatásügyi m. kir. min

O R S Z Á G O S M A G Y A R I P A R M Ü V É S Z E T I T Á R S U L A T

Budapest, IX. Kinizsy-u. 39.

M e g h i v ó.

Legközelebbi olvasódélutánunkat 1948. november hó 5.-én 16 órától 18-ig tartjuk az I p a r m ü v é s z e t i M u z e u m /Üllői-ut 33 - 37./ könyvtártermében. Ezt követőleg:

" A szőnyeg fejlődésének fontosabb állomásai a müvészi és ipari sikon "

címmel, L a k a t o s A r t u r festőmüvész, tanár, társulatunk választmányi tagja tart előadást.

Vendégeket szivesen látunk.

Budapest, 1948. november hó 2.

Szivélyes üdvözlettel:

Az elnökség.

Lakatos Artur

ÖRSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT
1885

dr. Szentiványi Gyula urnak
főtitkár

Budapest
IX- Üllői ut 33 - 37 sz.

Lakatos Artur iparművén

Műbarát, 1921. I. 88-89

kiállítások.

Lakatos Arthur kiállítása – Könyves Kálmán – Bp., – 1911.

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. I. 224-225. l.

L. a. kiállítás könyves Kálmánról.

Lakatos Arthur

festő és iparművész

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. I. 224 – 225. l.

Lakatos A. kiállítása Kompos Kálmánnál

MDK

Lakatos Arthur

Művészi Ipar-Nemzeti Művészet. 1906. II. 3. sz.
77.l.

Lakatos Artur: MDK

Harkány

A Budapest-Szentimrevárosi Kulturegyesület kiáll. 1935. Bp. XI. Horthy Miklós ut 15/d.

Kaufm... Antal

...ó, képkeretező és **kizárólagos**
...etkészitő. Pécs, Majorossy I.
u... - Készit blondel, brüszeli, flo-
renti... képkereteket tetszésszerinti
forma, ...stilus szerint.

Igen olcsó árak!

VISY ZOLTAN és LAKATOS ARTHUR
184. Részlet Baranya vm. székházának közgyűlési termeből mgt.

Lakatos Arthur

Kovách

Pécs kiáll. 1933. ugyan

Pécsett Nachud Zsigmond festő tanítja. A müncheni akadémián a naturalista Carl von Pilotynak a tanítványa. Wágner Sándor technikai festőiskoláját is látogatta. 1869-ben a müncheni akadémia kollégiuma neki ítéli az állami bronz tiszteletérmet. 1873-ban a magyar történelmi festészet nagydíját nyeri el László királynak a keresztes hadak fővezérségét ajánlják fel c. képével. E kép a Szépművészeti Múzeumban van. 1873-ban festi leghíresebb képét, a Szigetvár végső perceit. E kép európai hírnevet szerzett alkotójának. 1880-ban Mater Dolorosa-

Kemény Mór
Király-utca 2. Városház épület
uri és női divatáru üzlete a budapesti REISZ áruházak kizárólagos főraktára
TELEFON 34-14

Lakatos Artur
Pest
Budafoki út 17

MKSz 1947

Lakatos Artur

a Pécsi Nemzeti Casino
hősi emléktábla pályá-
zatán III. díjat nyert
1922. szept. 28.

Nikpkiáll

Az postatakarékpénztártól

16136

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Budapest

IX. Hősök Endre u. 10.

Hivatalból
Díjátalányozva

Lalatos Artur (folyt.)

-. A modern textilművészet kiadé-
seiről cikkei jelentek meg.
Az Iparrajzi Lóbban ~~textil-~~
~~szakon a~~ textilszakosztaly vezetője
volt 1906-1941-ig. A Szárados
úton élt 1926-1934-ig.

Szárados úti művésztelep kiállítása. A kat.
összeáll. Gap Erzsébet, Elischer Brigitta.
Bp. 1965

19.

Lakatos Artur

l.

Exp. Milan 1906

10. l. képpel

42. l. képpel

Lakatos Artúr

Fiam arcképe

(Paál L. Társaság
kiáll.)

repr.

Pesti Napló Képes
mell. 1929. jan. 27

Vajdahunyad vára
a Városligetben,

repr.

u. o.

Egyidejüleg arról is ér
szerzése körüli nehézségek miatt a be
mennyi népmozgalmi nyilvántartó hivat
az Om. Szervnél alkalmazásban levő ne
lezettségi korhatárt tulhaladott 60 é
és 16-50 éves szakképzett nőkről megki
folyó év augusztus hó utolsó napjáig
Budapest, 1943. évi augu
A m

mi
Valamennyi Om. Szer

Lakatos Artur

Müv. Kronika

1905. 2 n. 7 l.

ST WASMUTH

LAG, ARCHITEKTURBUCHHANDLUNG
KUNSTANSTALTEN A.-G.

ZAHLSTELLEN FÜR:

Deutschland: Deutsche Bank (Conto-Centrale in Berlin)
Postscheckkonto: Berlin No. 573

Oesterreich: Wien: k. k. Postsparkasse, Clearing-Conto 804582

Ungarn: Budapest: K. ung. Postsparkasse, Clearing-Conto 3437.

Berlin W. 8, den 15. März 1917.
Markgrafen-Strasse 35

mission zur Erhaltung der
denkmale,

Budapest

.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.-.

Lakatos Artur

l.

Magyar Iparművészet

1924-25. l

zágos tekintetes bizottságának,

B u d a p e s t .

vár" helyreállitása alkalmából az E-
ég által végzett tetőfedési munkála-
hó 24-ki 348/1912. számu átirat mel-
ása mellett, a közalapitványi kir.
etes bizottságot,- hogy mivel okszerü-
kozó és néhai Aigner Sándor bizottsági
s átvételeinek idejére vonatkozólag
tekintetes bizottság átiratai azt ~~é~~
ndor által tett megrendelés csak ké-

Lakatos Artur

l.

Magy. Tparm

1938. 216. l

NÉMET FESTŐ, 1520 körül

Mária és Ker. Szent János

Fa, tempera, 123×60 cm.

Az Ipolyi-gyüjteményből

Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 50. szám.

NÉMET (NÉMETALFÖLDI?) FESTŐ, 1520 körül

Szent György a császár előtt (147. kép)

Szent György lefejezése (147. kép)

Fa, tempera, 117×48, ill. 117×47 cm.

Restaurálta Nikássy Lajos, 1933.

Gerevich Tibor megállapítása szerint a kölni dóm Szent György-oltárá ól. V. ö.: Paul Clemen: Der Dom zu Köln. Düsseldorf, 1937., 229. l.

NÉMET (KÖLNI) FESTŐ, 1520 körül

Szent Orsolya és a tizezer szűz vértanusága

Fa, tempera, 78×84 cm.

Az Ipolyi gyüjteményből.

Ipolyi, Bíharvármegye, 250. szám. — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 23. szám.

NÉMET (ÉSZAKNÉMET) FESTŐ, 1520 körül

Sokalakos Kálvária

Fa, tempera, 145×244 cm.

Osnabrückből került Rómába, hol Simor prímás vásárolta, 1873. — A kép egyes alakjai és csoportjai Dürer-metszetek (B. 41., 85.) után.

Lakatos Artur

l.

Budapesti rajziskola

1939-40. II. l

Sümegi ält. Darnay Múzeum működése

1913-ban VIII. 176, 177

Lakatos Artur

tovább Urbányi Vilmos

Zrinszky József

rendezték az alábbi kiállítást

U. 3405

Nemzeti Ujság.

1933. nov. 5.

(Vasárnap nyílik meg Kaposvárott az Orsz. Magy. Iparmüvészeti Társulat propaganda-kiállítása.)

~~Technika elektryczna~~

~~2 db. czekolad~~

~~évi elektrizitás 20 pagr.~~

Lakatos Artur

1941 nov. 1-en
nyugdíjartár
teljes volgálati
idejét kitöltötte

Budiparvajzisk

1941—42. 5. l.

Lakatos Artur
foto

Pécs Rádi 1928. ősz

Nagyságos

Szentiványi Gyula Urnak

BUDAPEST
938 JAN.-7. N 4
Pe. 4 Pe

Budapest.

Müemlékek Orsz.Bizottsága

Üllői-ut. Iparmüv.Muzeum.

Hivatalból
Közszolgálati ügyben
Díjátalányozva

Lakatos Artur

l.

Budiparvajzisk

1940-41. j. l.

A Müemlékek Orszá

1936. évi~~ről~~ szóló jel

A Gerevich Tibor

müködő Bizottság ebben az évben

munkálatokat, amelyeknek megind

Bizottság előre kidolgozott, s

program szerint müködik, amelyn

ismertelen emlékek feltárása, a

a jó állapotban lévők jó karban

Bizottság belső, tudományos gyü

Lakatos Artur

müködésének
jellemzése

l. Budiparrajzisk

1941–42. 12. l.

Lakatos Artur

festő

a Képző és Iparmű-
vészeti gimnázium
tanára

Munka Érdemrend.

Szabad Művészet

1955. 149. l.

ménytár

A mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
Fénykép		

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

MAGYAR IPARMŰVESZET
1933. 85. p.

erületéről. Lent balra: Pavillon. Csapó Heim József terve.
ter Internationale Messe. Oben: Teilansicht des freien
ntwurf: Josef Csapó Heim. Unten rechts: Ausstellungs-
l Fair in Budapest. Above: Part of the open space
. Right below: Pavillon. Designed by Ladislaw Horváth.

A Budapesti Nemzetközi Vásárról. Fent: Exportesarnol
terve. Lent jobbra: Pavillon. Lakatos Artur terve. — Bu
Nikolaus Kanics. Unten links: Ausstellungspavillon. E
Entwurf: Arthur Lakatos. — The National Fair in
Kanics. Left below: Pavillon. Designed by Joseph Kö

Lakatos

Labán név Hécán a XVIII. sz.-ban

1665–1680 körül

Román János: A Habánok Sárospatakon
Sárospatak. 1959.

23

MDK

Lakatos Arthur butortervező

Magyar Iparművészet, 1934. 3 l. /83/

Varsányi Pál, sz.1902.III.15.

F.E. arcképe, cer.

Szekeres bácsi, "

Emlékezés 1944-re, lin.

Önarckép, lin.

Varsányi Pál grafikusművész kiáll. 1958. ápr.
Ernst Múz.

11 l.

LAKATOS Artur

KESZEG Katalin: Az angol tradicionalista (organikus) modernizmus utjai Magyarországon a századforduló művészetének tükrében. = Régi és uj peregrináció I. Bp. - Szeged, 1993

115.

Lakatos Artur

l.

Keleniji Föv. Könyvt. tört

54. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Lakatos Artur

Müvészet 1918. 63–65.

él. Ctr. adatok

Kés vasból IX. 51.

Lakatos Artur és

cíd Vísy Zoltán

K

Pécsi Képzőm Társ

1933 nyár

Részlet Baranya

vm. székházának

közgyűlési terméből

D.

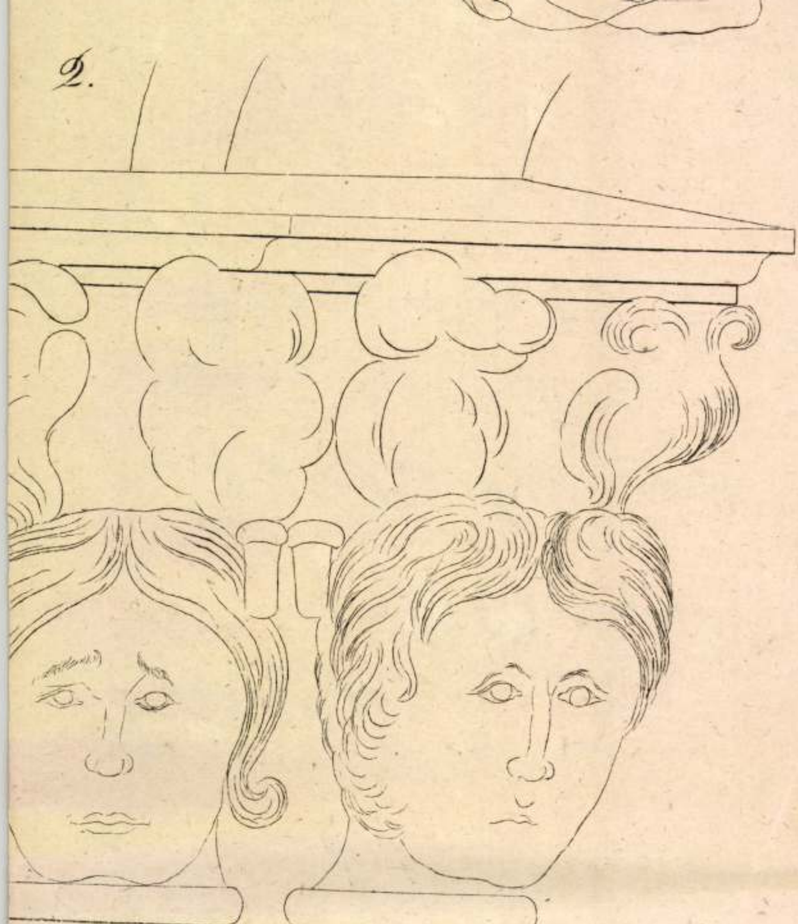

Pálosi Judit: A magyar gobelinszövés húsz éve. 1960–1980
Tevan 1994

0 x 190 cm, 4-es
., alatta védjegy,
gnes, Szentgyör-
al. Helye Újdelhi
ég.

4 x 400 cm, 5-ös
+ védjegy. Szőtte
a. Timár Katalin.
Nyugat-Dunántúli
g.

ok, 1973. 173 x
s. J.j.l. Szily.
szky Erzsébet.
Szekszárd.

:

78. 130 x 195
p.f. HL CM
t
on.

0 x 600 cm, 4-es
4. Szőtte Hidvégi

bor Kórház.

zsef:

4 cm x 464 cm,
J SZE, szőtte
ye Kiskunhalas.

sef:

ációit készítették:

-XII., XIV., XVIII.,
XX.-XXXI., XXXIII.,
y: XIII., XV.
XXIV., XXXVIII.
n Gyula: XXVI.

18., 19., 23.-25., 29.,
tván: 3., 5., 8., 10.,
ánosné: 4., 12., 13.,
32. id.
cs Ferenc: 2.
Susits László: 17.
yi Gyuláné: 35.

Névmutató

Adnet, Jacques 17
Attalai Gábor 28, 37
Bán István 7, 21, 46, 47
Belmonte, Leo 4, 82, 83, 85
Boucher, Francois 76
Braque, Georges 76
Calder, Alexander 76
Coypel, Charles-Antoine 12
Cságoly Klára 27
Czakó Margit 78
Domanovszky Endre 6, 7, 19, 48, 57-60, 78, 82-86
Erdélyi Eta 27, 28
Estève, Maurice 24
Ferenczy Noémi 6, 7, 25, 76, 82, 83, 85, 86
Fett Jolán 44, 45, 47, 82, 84, 85
Fóth Ernő 60, 63-65
Fürtös Ilona 44, 78, 82, 84, 85
Gadányi Jenő 7
Goubely 12
Goya, Francisco 10
Hajdu László 68, 78
Hajnal Gabriella 12, 19, 37-39, 77
Hartung, Hans 76
Hauser Beáta 77
Hidvégi Valéria 70
Hincz Gyula 7, 57, 58, 61, 66, 82, 84-86
Honty Márta 66, 67, 69, 78
Kádár György 7, 20, 21
Kecskés Ágnes 20, 39, 82, 84, 85
Kórodi György 6
Körösfői Kriesch Aladár 5, 82-83, 85
Korzim Erika 19-20, 39, 43, 46
Kun Sándorné (Luca) 78
Lakatos Artúr 6, 82, 83, 85
Le Brun, Charles 76
Maillol, Aristid 5
Máriási Iván 75
Matégot, Mathieu 27
Matisse, Henri 76
Mizser Pál 18, 69, 70
Nagy Judit 41-42, 77, 82, 84-85
Nagy Sándor 5
Németh József 70
Oláh Tamás 19
Oudry, Jean-Baptiste 76
Pápai Lívia 77
Pécsi László 18-19, 42, 45, 82, 84-85
Pekáry István 6, 82-83, 85
Péreli Zsuzsa 39-40, 77, 82, 84-85
Picasso 76
Pintér Éva 40, 42
Plesznivy Károly 6, 45-46
Polgár Rózsa 77
Prepelicza Katalin 26, 42, 78, 82, 84-85
Redő Ferenc 63-66
Rippl-Rónai József 12, 82-83, 85
Schubert Ernő 6
Solti Gizella 25-26, 77-78, 82, 84-85
Szántó Piroska 70, 75
Széchenyi Lenke 11, 26, 77, 82, 84-85
Szily Géza 68-69
Szkok Iván 68-69
Szőke Erzsébet 41, 43
Szurcsik János 59-60, 62-63, 78
Szurcsikné Sárkány Anna 78
Tassy Klára 65-67
Tury Mária 22-24
Ungár nővérek 78
Vörös Rozália 63, 65, 68, 78

Lakatos Artúr

MDK

Lakatos Artur, festö

Ramsan.
Pécsi lülváros.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat. 1931.junius. Kat.

MDK

Lakatos Arthur, festö

Kis lányom sokácruhában.

Nemzeti Szalon.-Tavaszi tárlat.1932.junius. Kat.

MDK

Lakatos Artur, festö

Mohácsi táj. Olaj.

/Mücsarnok?/. -III.Képzömüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat. 8.1.

Lakatos Artur

szerepelt az Iparrajziskola kiállításán.

PSL. 1932. XI. 17.

Lakatos Artur

szerepelt az Iparrajziskola kiállításán.

Est 1932. XII. 18.

Lakatos Artur
festőművész

Paál László Társaság kiállítása - nemzeti szalonban - karakterisztikus, kifejező erejű férfi portréi s kendőletes előretörésről tanúskodó, költői hangulatú, impressionista tájaival szerepel -

Pesti Napló
1929 I.27

Lakatos Artur, festő

MDK

A képző- és iparművészeti Főiskola
nyug. tanára.
1968. febr. 9-én elhunyt.

— : Halálozás

11

Népszabadság, Bp. 1968. febr. 13.

Lakatos Artur

Eső utáni táj Komlóvidéken, olaj
55 x 75 cm

Budapest Munkacsnok Kiállítása 1957.
Kat. nem. kidéjíné Kirimi Irén,

10.

LAKATOS ARTHUR

1. Zsennyei erdőrészlet olaj 35x25
2. Zsennyei táj -"- 50x40

Zsennyei művészetelep kiállitása. Szombathely, 1956.

Lakatos Arthur

Nemzeti Szalon emlékkiállításán szerepelt.

Esti Kurir 932. II. 21.

Lakatos Artur
Istőmüvész

Paál László Társaság kiállítása – Nemzeti Szalonban –
képével szerepel –

Ujság
1929 I. 27

Lakatos Artúr

festőművész

Paál László Társaság kiállítása - Nemzeti Szalonban képével szerepel. Tájszemlélete jelent hegy el-hegyenbedést a Társaságban.

Esti Kurir
1929.I.27.

Lakatos Artur

festőművész

Paál László Társaság kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Lehány érdekes portrét festett s folytatja szép tájainak sorozatát, mély megfigyelője ő a természet szépségeinek.

A z E s t .
1929.I.27.

Lakatos Artur

festőmüvész

Paál László Társaság kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel, nagyobb kollekciója uj tajlódást jelent művészetében. Tájképeinek uj és friss szinessége szól evolúciója mellett -

Magyar Hirlap
1929.I.27.

Lakatos Artur

festőművész

Paál László Társaság kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. nagyomalu, varázsos tájképekkel.

Magyarság
1929.I.27.

Lakatos Artur MDK

festő

Paál László Társaság I. kiáll.
Magyarság 1923. máj. 13.

MDK

Laka tos Arthur, festö

Gelérthegyi kert. Olf,

Föv.Kpt. -MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat. 14.1.

MDK

Lakatos Artur

Dáni Balázs gy.tábornok arck.

Arcképfestők. N.Szal. kiáll. 193o. okt.

Lakatos Arthur MDK

Rét Komlón
Fatelep

Műcsarnok 1927. tavaszi kiállitás.

MDK

Lakatos Artur

h.j: Régi és mod. remekek a karácsonyi ipar,vásáron.
Magyarország 1936, dec. 5. lo.l.

MDK

Lakatos Artur

h.j: Régi és mod. remekek a karácsonyi iparm.vásáron.
Magyarország 1936, dec. 5. lo.l.

MDK

Lakatos Arthur

Magyar Építőművészet, 1939. 182. l.

MDK

Lakatos Arthur

M.Arcképfestők Társ. I. kiáll. Képzőmüv. 1930.
34.sz. 220 l.

mdk

Lakatos Artur festő, iparművész

tervezte 19-ben a Vérmezőn a magy. jakobinusoknak Martinovics és társainál panoptikumszerű lüséggel megjelenített csoportját

Szerk: Demeter Imre: A Feszék

Budapest 1962. 125.-126. l

MDK

Lakatos Artur

Kat. Nagykörös kiállításon vett részt. 1926.

MOB Kvt. 2465.sz.

Lakatos Artur MDK

Őszi táj, olf.

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

Lakatos Artur MDK

Lajos király kápolnája Mohácson, olf.
Duna Mohácsnál, olf.

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

Lakatos Artur MDK

Pécsi pálosok temploma, olf.

Miccornok 1926. Őszi kiállitás

Lakatos Artur

MDK

Tanya, olf.

Műcsarnok 1926. Őszi kiállitás

Lakatos Artur

A Mücsamot 1927-es tavani tárlatán a Pahl László Társaság tagjaként szerepelt.

? 1927. IV. 1.

MDK

Lakatos Artur, festö

Pécsi szölök. Olajf.

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Müvészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 16.1.

MDK

Lakatos Artur, festö

Esö utáni táj Komló vidékén. Olaj.

Műcsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat.lc.l.

Lakatos Artur

"Hogyan rendezzük be lakásunkat" c. kiállítás rendezője. (Országos Magyar Iparművészeti Társulat a Technológiai Iparmúzeum termeiben.)

M.933.T.22.

Lakatos Artur

szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

PSL 1930. III. 15.

Lakatos Artur

Szerepelt a dűcsarnok tavaszi tárlatán.

Újság 1930. III. 18.

Lakatos Artur

Szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

NU 1930. III. 15.

Lakatos Artur

MDK

A Stubai völgy

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Lakatos Artur

MDK

Radstadti vártorony

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Lakatos Arthur

MDK

Friesachi piactér

Pécsi külváros

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

MDK

Lakatos Artur

textilstand terve

Magyar Iparmüvészet, 1932. 87-89. l. képek

MDK

Lakatos Arthur tanár ipm.

Népmüv. háziip. és ipm. kiáll. Rigában. M.Iparművészet 1936. 1.sz. 4.l.

MDK

Lakatos Artur ipm.

Magyar Iparművészet, 1933. képek 23. l.

MDK

Lakatos Arthur

Társulati közlemények. Magyar Iparmüvészet, 1936.
108 l.

Lakatos Arthur MDK

Turistaszálló szobája. repr.

Magyar Iparmüvészet 1934. 31-32.o.

Lakatos Artur

festő

MDK

Képzőművészet 1928. 83-84.o.

MDK

Lakatos Artur

Képzőművészet, 1932. VI. 48. sz. 67. l.

MDK

Lakatos Artur

Képzőművészet, 1932. VI. 48.sz. 67. l.

LAKATOS ARTUR

Az Irodalmi és Művészeti Tanács kinevezett és hivatalos tagja.

Képzőművészet, 1934. 187.oldal

MDK

Lakatos Artur

Kfj: Kiállításokról. M.N.Művészet, 1938.
4.sz. 80. o.

Lakatos Artur

Művével részt vett a Nemzeti Szalonban rendezett Arcképkiállításon.

J. 93o. XI. 19.

MDK

Lakatos Artur

Pécsi külváros, of.

Pécs a Mecsekről nézve, of.

Mecsekalja Pécsett, of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Friesachi piactér, of.

Hegyvidék, Radstadt, of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Alpesi tó, Attersee, of.

Pécsi régi ház, paszt.

Pécsi látkép, of.

Mohácsi részlet, paszt.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Luxembourg kert, Párizs, of.

Tanya /Cinkotai Nagyitce/, of.

Havihegy, Pécs. Of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Pécsi külváros, of.

Régi Pálosok temploma, Pécs, of.

Alpesi nyár, of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Osztrák falu, of.

Alpesi táj, of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Pihenő a szőlőben, of.

A Gellérthegy lejtője, régi Hegyalja-ut, of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Terasz a Nocera-Umbrai szállóban

/Olaszország/, gouache

Arckép, paszt.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Brugesi részlet, gouache

Abauji táj Kassa vidékén, of.

Lőcsei táj, of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

Lukácsos ARTUR

Magyar részlet, Somogy

Abonji tél Kassa vidékén, cf.

Kassai tél, cf.

Lukácsos ARTUR Kiadj. Főnyes A.-testvérek. Budapest, 1900. nyomd.

MDK

Lakatos Artur

Csomózott szőnyeg /Baranya m/. Perzsa cs. gyapju

Gobelin, Bruges. Svéd szövés,gyapju

Pihenő lányok, gobelin

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Szőnyegterv /Kazettás/, gouache

Dekorációs szövetminta, gouache

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1950. szept.

MDK

Lakatos Artur

Szőnyegterv/Baranya/, gouache

Dekorációs szövetminta, gouache

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

Lakatos Artur

Olasz tárgyu képei, a Nemzeti Szalon akvarel és pasztel kiállitásán.

N.U.932.V.31.

Lakates Artur

Olasz tárgyu képei, a Nemzeti Szalon akvarel és pasztel kiállitásán.

N.U.932.V.31.

MDK

Lakatos Artur

Komlói földek, of.

Eső utáni táj, /Komló/, of.

A Duna Marosnál, of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Volt Domonkosok templomtornya, of.

Épül a Müegyetem, of.

Önarckép, of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

Lakatos Artur

Thieme Becker

XXII. 238. l.

Lakatos Artur

Lásd

Művészet

1937. 10. sz.

120. l.

67.

6*

foglalatoskodik. De ennek az alaknak, valamint a lovának is csak egy része maradt meg. A háttérben korlát látszik. Minthogy a lovak kancák, az ábrázolásnak legvalószinűbb magyarázata az, hogy itt Diomedes thraciai királynak emberevő kancáiról van szó, amelyeket Herakles nyolcadik munka fejében hozott el Eurystheusnak. Az *ara* felső szélét friz diszíti, amelynek, úgy látszik, lotusmintája volt. Ez Alexandriára mutatna. Görög munka hellenisztikus korból.

Paul Arndt: Fragment einer runder Ara. Hellenistisch. Original.

Lakatos Artur

festő

l –

Nemesvári 82. l

ng stehenden Überfuhrsboote.

Fig. 11, 12, 13 und 14. Hebewinden für die Trajectbrücke.

Fig. 11. Ansicht.

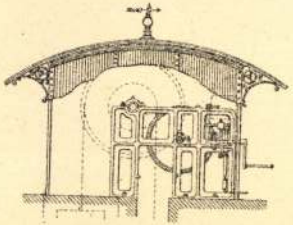

Fig. 12. Draufsicht.

Fig. 13.

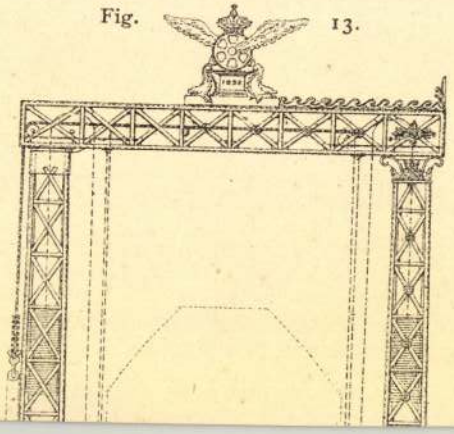

Fig. 14.

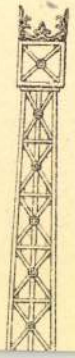

Lakatos Arthur

Ezüst serleg, fenti
müve, repr.

MAGYAR IPARMUVESZET
1934. 145. l.

romantika? 71

Porcellán-gongok .....
Csapóasztalka .....
Enapi .....
Manes .....
A trópusi szoba .....
A modern piano .....
A kilátótorony .....
Az építész nagypapa .....
Egy óriás arányú textiliskola .....
Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság
Csányi Károly .....
Leszkovszky György .....
A magyar otthon .....
Munkácsi .....
A zugkiállítások ellen .....
Az autobuszgarázs .....
A mozgó fal .....
Vonalak és szalagok a poharakon .....
Párna applikációkkal .....
Ünnepek otthonunkban .....
Gropius autót épít .....
Városrészletek a gobelineken .....
Amiről elfeledkeznek .....
Kertváros Nancyban .....
Óceáni fahéjszövetek és egyebek .....
Az eleven múzeum új elveket kíván .....
Hullám — fölfelé? .....
Kerámiai iskola Beauvais-ban .....
Lakástanácsadó irodák .....
Egyházi aranyművesség .....
A középkori építészek is vétkeztek .....
Divatkutyák porcellánból .....
Sportjutalmak .....
A német kárpitosok tanulnak .....

Lakatos Artur

otvös

Ernst sesleg, fenti
muve, repr.
Magyar Iparmuvészet

1934
145 l.

Lakatos Artur

Lakatos Arthúr is kitűnő értője a régi korok stílusának modern eszközökkel való tolmácsolásának. Baranya vármegye pécsi székházában a közgyűlési terem egész belső berendezését ő eszközölte. Maga az épület Lipót király idejében épült és az úgynevezett Mária Terézia-barokstílusban történt a kivitelezése. Itt tehát a stílus Lakatos részére parancsolólag adva volt és így neki az akkori barokkba a mai modern elgondolás szerint kellett belekapcsolódnia. Lakatos művészetének azonban öntudatosabb eszményei is vannak. A magyar vidékek népével és művészetével szorosabb kapcsolatokat teremtett és ilyenirányú tanulmányai során a népi motívumok sajátságos és mély gyökerű elemeit szedte össze. neki megfelelő díszeket a magyar művészi szőnyeg készítésének előkelő és igényes fokához azután nemesen átfogalmazza és fejleszti.

Ezeket a művészeti törekvéseket kellene a miskolci szőnyegműhelyekben is hasznosítani és példa-

Mihalik Sándor dr.: Az iparművészet magyar országon. MAGYAR IPARMŰVÉSZET 1937. 223. l.

képnek venni. A matyó és a palóc népi motívumok sikeres egybeszerkesztésével, összehangolásával és iparművészeti magasságra való feldolgozásával Miskolcon olyan magyar szőnyegkultúrát lehetne megalapozni, mely külföldről is jelentékeny pénzt tudna juttatni a miskolci iparművészeknek. Emellett a miskolci szőnyegművészet kialakítása az időszerű problémákkal is kapcsolatos lenne és különösebben értékelendő volna, mert az egész magyarság nemzeti megújhodását és megerősödését amúgy is a magyar népi rétegekből feltörő tehetségektől reméli.

amely kameáról vagy éremről
a festőt.»[4]

Ingres eredetiben a hydriát?

Ezen első gyűjteményét,
sodikat hozott össze, D'Hanca

Innen merített-e Ingres v
a lényeges. Egy kitünő antik
ciójához akár Párisban, akár
a sphinx» mestere.

[1] A reprodukciók nagyon si
Furtwängler id. m. 38. l. Még ug
ban: Antiquités Etrusques, Grec
V. ö. Fiorillo «Die zeichnenden K

Lakatos Artur

Ernst Serleg

Magyar Iparmüvészet
1934. 145. l

WIPLA
NAUPOGAR

Lakatos Artur

IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS KASSÁN. Az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat a kassai kereskedelmi és iparkamarával együtt Kassán iparművészeti kiállítást rendez, amelynek előkészítése már megkezdődött. — Az eddigi megállapodások szerint a kiállítás ez augusztus 20-tól szeptember 15-éig tart a kassai korcsolyázóegylet csarnokában. Ebben a helyiségben 8—10 interiőrt és a kisebb iparművészeti tárgyakat tartalmazó vitrinákat lehet elhelyezni, esetleg egy retorspektív csoport is beleilleszthető. — A lakásberendezések terveit a társulat adja, míg ezek kivitelét kizárólag odavaló iparosok végzik. — A társulat a maga gyűjteményéből csupán a népművészeti csoportot és olyan tárgyakat küld a kiállításra, aminőket Kassán vagy a kamarai kerületben lakó iparosok nem készítenek. A társulaton kívül részt vesz a kiállításon a kassai áll. javító intézet ipariskolája, valamint a kassai kereskedelmi és iparkamara területén levő állami ipari szakiskolák és tanműhelyek is. — A kiállításra kerülő anyag művészi elrendezésének munkájával a Társulat Lakatos Artur iparművészt, a kassai javítóintézet ipariskola tanárát bízta meg.

Magyar Iparművészet 1911. 79. l.

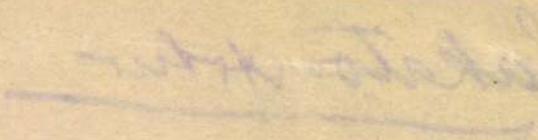

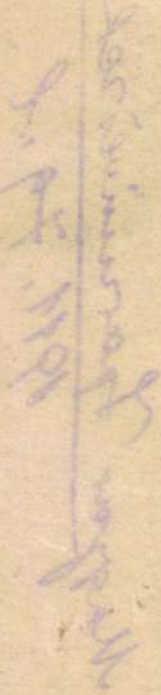

Lakatos Artur

Írod

Ágotai Sajos =

A székesfővárosi iparrajziskola kiállítása a Nemzeti Szalonban.

Magyar Iparművészet

1931. 186. l.

Lakatos Artur

wód

MAGYAR IPARMUVESZET

1934. 3. l.

(Az Iparrajz iskola karácsonyi kiállitása.)

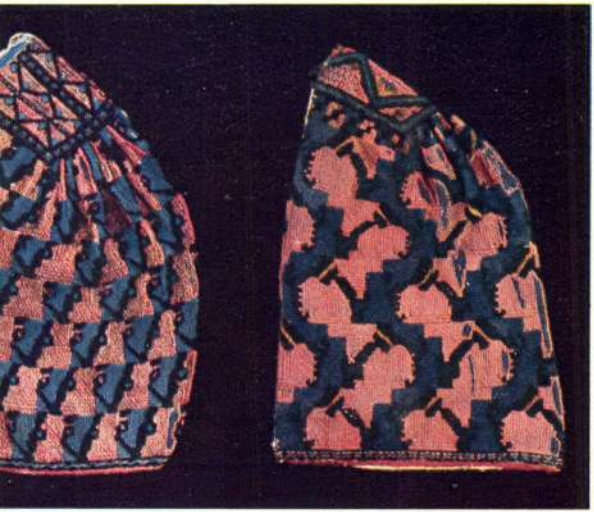

Lakatos Artur

A szekesfövárosi ipar-
rajziskola karácsonyi
kiállításáról –

Turistaszálló szobája
Terverte fentó
repr.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1934. 31. l.

Lakatos Arthur

l.

MAGYAR IPARMUVESZET

1940.51. l

Lakatos Artur

l. 2/1

MAGYAR IPARMŰVESZET

1940.39.l.

Lakatos Artur

Budapesti Nemzet-
közi vásár 1933.

A Magyar Posztógyár
Rt. belső standja
Fenti terverte

Répr.

MAGYAR IPARMŰVESZET

1933. 87-l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Lakatos Artur

Budapesti Nemzetközi
Vásár 1933.

Tabula rasa pavillon
Feuti bevette
Repr.

MAGYAR IPARMÜVESZET
1933. 86. l.

Lakatos Artur

d.

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 21. l

Lakatos Artur

A kultuszminiszter a kassai iparművészeti kiállítás biráló bizottságának javaslatára Lakatos Artúr festőművésznek adományozta az 1909-iki pécsi kiállítás alkalmából alapított érmet.

Művészet 1911. 388. l.

Lakatos Artur

1910. dec. a Könyves Kálmán Szalonjában koll. Eiállítása.

Művészet 1911. 42. l.

Lakatos Artur

Gyűjteménye kiállítása a Könyves Kálmán termeiben, ismertették a napilapok 1910. dec. 7. Hámai-

(Művészet 1911. 48. l.)

4222. Angiolo di Cos

Sz. Monticelliban 1502-ben. †

Bianca Capello.

Mellig és kissé balraf
pütt elválasztott haja, szem
fejdísze ékköves, függői
kerek gallérja réteges és
ruhája, a mely felett füzért
selyem. A háttér zöldesszü

Fa, méretei 46·5 : 37·8
értéke 3200 K. — Néhai gró
november 14-én (1429–908)
jóváhagyására vonatkozó ada
nál. — Bejelentetett 1913 má

Kifüggesztésére vonatkoz
ban. 1913 : 19. *A. di Cosimo*
Capello képmása.

Jegyzet. Az e festményre
a) a törzsleltárban (192
Bronzino: Damenportrait. Ölge
zen, mit Gold eingelegten Holz
b) a leltári kivonatban (
Bronzino: Portrait der berühm
44 hoch, 33 breit (Im Treppe
c) a hagyományi jegyzék
Bronzino: Bianca Capello arcz
d) az átvételi okmánybar
Bronzino: Bianca Capello arcz

Kaj. 1912.
Pálffy

Lakatos Artur

festő

l.

Szépművészet

1941. 281. l.

A felkérendő

Balás Piri László

Balogh Jolán

Bogyay Tamás

Biró József

Csabdi István

Csánky Miklós

Csernyánszky Mária

Dercsényi Dezső

Domanovszky György

Dutka Mária

Ernst Mihály

Ferdinándy Mihály

Gallus Sándor

Gerevich László

Lakatos Artur

A Magyar posztógyár
st. pavillonja a
budapesti Nemzeth.
vásáron – Repr.
Képzőművészet
1933. 132. l.

Az előirányzaton kivül

a 103.188/1938.IV.B.sz. alatt jóvá

bályrendelet 2.§./14/ bek.alapján

rulás /78.160.-P/, valamint az 53.

ség biztositás kötelezettségének m

bérek az előirányzatnál 10.655.50

Az erdő- és mezőgazdasági birtokból

tékü emelkedést mutatnak a saját ke

óta.

Előirányzatunkban a kül

részre bontottuk: Természetben ado

próbák /17.500.-P/ és Egyéb /46.48

ség kedvéért e rovat bevételeit te

ezért a költségelőirányzat szerinti

való szembeállitás helyett az alább

Laikartos Artur

l.

Képzőművészet

1933 : 156 : l.

A Magánfelek terhére k

megtérítésének alakulása az 1935.é

Év	közcső	ö
1935.	63.7o7.21	1
1936.	87.477.87	1
1937.	129.486.73	1
1938.	114.726.o4	1
1939.	124.725.33	1

6.Rovat. Különfélék.

Több: 229.o18.o3 Pvel.

Az előirányzaton kivül

a 1o3.188/1938.IV.B.sz. alatt jóvá

Lakatos Artur

1918: jun: gyűjt, kiáll. a Nemzeti Kalonban. Ezeket a képeket nagyrészt kerb és olasz hadifogsága alatt festette kerbiában és Olasz-országban.

2 32.

Bléry, Eugène

Öreg tölgy (két alakkal). Rk.

161 m, 114 sz.

K. 15. –

Lakatos Arthur

terverte Baranya vármegye székháza (Pécs) új oldalszárnyában elhezett közgyűlési terem és mellékhelyiségeinek belső berendezését.

Képzőművészet

1932.36 — 45. l.

(Baranya vármegye székházának új oldalszárnya, képekkel.)

CARPENTIER

Lakatos Artur

XXI. aukció
A Gyűjtő 1915. 66 l.

460. LAKATOS ARTUR: Vörös-
vári részlet. Gouache 80
461. – Őszi szinek. Pasztell . . . 60

XXIV. aukció
u. o. 1915. 173. l.
Lőcsei puskaportorony 300.–
Nyári nap a Hiivös-
völgyben 220.–
Parkrészlet, pasztell 180.–
Versaille-i kastély, pasztell 300.–
Kilátás a művész
műtermeből 300.–
Fehér rózsák 300.–
Külvárosi havastaj
kassán 180.–
Muskátlis udvar 300.–

Tápiószele, Vicián

1945

LAKATOS ARTUR

tanár, szül. Bécsben, 1880. Művészeti tanulmányait Bpesten, Nagybányán, Münchenben és Párisban végezte. A világháborúban mint főhadnagy, harctéri szolgálatot teljesített. 1903 óta majd minden hazai és külföldi kiállításon szerepel tájképeivel, portréival és iparművészeti munkáival. Műveivel több értékes kitüntetést nyert. Az Orsz. Képzőművészeti Tanács tagja, a székesfővárosi iparrajziskola textil-szakosztályának vezetője.

LAKATOS ARTURO

professore, nato a Vienna, nel 1880. Svolse i suoi studi artistici a Budapest, Nagybányn, Monaco e Parigi. Durante la guerra mondiale, ha servito al fronte come primo-tenente. Partecipa coi suoi paesaggi, con i suoi ritratti e con i suoi lavori d'arte industriale, dal 1903 in poi, a quasi tutte le esposizioni nazionali ed estere. Ha ottenuto numerosi premi. E' membro del Consiglio Nazionale per le Belle Arti, dirigente della Sezione disegni per stoffe della Scuola d'Arte industriale del Municipio.

PUSKÁS GYULA ÉS NEJE
ÉS NEJE TISZTELETTEL
ÉS APOLLÓNIA GYERME
SZEPTEMBER HÓ 27-ÉN,
DÉLUTÁN PONTBAN 3 (
FERENCVÁROSI RÓM. K
TEMPLOMBAN TARTAN
KELÉSI ÜNNEPÉLYÉRE. B

Világosság rt., Budapest

Lakatos Artur

festő

Műcs. kiáll. 1912 tél
Pipics 116. C.

III. Amurat:

Vállon alól, csaknem szem
bajusza hosszú s körszakála rövi
alatt:

Amvrate

Imperator XIIII. mori

a felső bal sarokban: „14"
s a képfelett s alól: „Amvrate

Reikaru, méretei a vonalker

P. Bertelli: Vite degl' Imp

Ltsa 7817

Lakatos Artur

Magyar Studio
1920. dec. — 1921 jan. Kiáll.
Vapsütéses budai utca, olyf.
Brüsszeli rerilet, pantett.
batikolt muhaselymek,
stövött szinházi tarsolyok,
peuz és nevjegy tárcák,
csomózott párnák

160.

…sporos parókája gondor, szemöldöke
…ajusza leberetvált. Kinyujtott
…t tart, és baljával előre mutat.
…, vértje aranyozott, derekát ör
…lóg. Jobbra fehér kendővel bekö-
…rát nézve a sziklától annak
…, mely mellett ~~a hermeg~~ aranyos
…ra a hátterben hegyes vidék terül
…ek (török lovassággal kürdenek) ~~egymással~~.

…g der R: K: Mtt:
…Obrister über ein

147: ~~[illegible]~~ 117 cm.

Lakatos Artur

festō gut. 1880. márc. 15
Wien

wód

Krück. II. 122. l.

Aradi Közművelődésháza

VIII. 214.

Lakatos Artur

Lásd

Szablya Frischauf Ferenc
és sanitványai,
1906. márc. 15–29

serép, amfora alak, kék disszel. Erdély, XIX. sz. e. —
erter Ton amforaförmig. Siebenbürgen, A. XIX. Jh.

ppal, szines jelenettel. Francia, XIX. sz. — Stutzuhr,
IX. Jh.

virágdisszel és medáillonokkal. A fődő belső oldalán
s, 1750 k. — Gedeckelte Dose, Fayence, mit Blumen-
des Deckels hockende Männerfigur. Marke HP. Holics,

Szabla Ferenc
csomagjában

926. NAGY KUPA, ónfedővel, fajánsz, z
mit Zinndeckel, Fayence, grün glas

927. NAGY BOROSKANCSÓ, zöld máza
ter Ton. Ungarisch, 1784.

928. KOSÁR, barna mázas cserép, átlyu
glasierter Ton, mit durchlöcherter

929. TALPAS KANNA, fehér fajánsz, s
Fuss, weisse Fayence, helmförmig,

930. TEJSZINES KANNA, keménycser
Holics, 1790—1800. — Oberskanne
Holics, 1790—1800.

931. LAPOS PALACKIDOMU VÁZA, r
glasierter Ton. XIX. Jh.

932. TÁNYÉR, keménycserép, óntányér
— Teller, Steingut, nach einem Zin

933. ASZTALDISZ, vörös, fémfényü má
Tafelschmuck, rotes Steingut mit

934. FALI SZENTELTVIZTARTÓ, nép
Weihwasserbehälter, volkstümliche

Lakatos Artúr

festő és iparművész, szül. 1880. márc. 15. Becsben. Budapesten, Münchenben, Karlsbadban és Párisban végezte tanulmányait. Tájképeket festett és interieuröket tanul.

Lakatos Artur

Festő

l

Bpvisfpály

1941

Tórony nélkül
valmapapír panza Nagy. 33 x 29

Rácz-Keresztúr. 1. R. k.
templom alapraja
keresztmetszetbel.
Méret: 1:100 Sztehlo O.
Pöllrajz. Nagy. 40 x 36
ugyanerről panza.

2. Ugyanaz. Hosszmetszet
Mint előbbi
Pöllrajz. Nagy. 40 x 25
ugyanerről panza.

3. Ugyanaz. Déli oldala
Gron vázlat.
Nagy. 1/2 ió papíro

Lakatos Arthur

Friesachi piacter c.
kepe repr.

Müvészet
1938. 33. l.

SEYBOLD, CHRISTIAN (német festő, 1703—1768) KÖVETŐJE

Öreg férfi
Öreg nő

Papír, pasztell, egyenként 56·5×43 cm.
A San Marco-gyüjteményből.
Gerevich PA, 263. l.

STEINLE, EDUARD (német festő, 1810—1886)

Madonna Jézussal és Ker. Sz Jánoskával

Fa, olaj, 79×100 cm.
Jelezve lent balra: STE 1883.
Simor prímás rendelte a művésznél.

Maszlaghy II., 449. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20., 4. l. — Gerevich: A prímási képtár külföldi mesterei. Vasárnap. Újság, 1916., 825. l. (Képe 827. l.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 249 il. — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

STRASSGSCHWANDNER, JOSEF ANTON (osztrák festő, 1826—1881)

Dzsidás

Vászon, olaj, 25×31 cm.
Jelezve lent jobbra: Ant. Strassgschwander, 1867.
Maszlaghy II., 282. szám.

SUCHY, ALBRECHT (cseh-osztrák festő, 1793—1849)

Sagan hercegnő

Lakatos Artur

Cás 1

Exlibr. 61

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztan

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Lazarus Arthur

Casd

Exlibr. 65

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztar

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Lakatos Artur

Műcsarnok „fertő" Kassa

1912. tav. Eiall. 540, 586, 587, 592, 596

1913–14. téli Eiall. 474

Antunovac – Osijecki l. n. VII. 235. –

– i Julián iskola vándorkvt. VII. 289, X. 47.

Lakatos Artur

Csomózott könyeg, fenti
ferve után
Repr.
Magyar Iparmüvészet

1924. 110-l. 111. l.

RGOATI BUCSÚ BRETAGNEBAN.

Lakatos Artur

festő és iparmüvész

Ujvelt Zs. L.

520. l.

Solymár. Várhegyi
romok

9 35.

ágos Bizottsága

vány	száma:	—	19
	kelte:	aug. 4.	1935
	beérkezése:	aug 7.	1935.

tek száma:

elintézett szám:

záma:

száma:

asta:

Lakatos Artur

Kassai fő-utca, vszf-
400 Eör-

Rapalotafela

Kés vasból VII. 240, 241, 242,

Lakatos Artúr

Paál László társ. tagja
Műcsarnok

1932. febr. - márc. kiáll.
438.

1933. nemz. képzm. kiáll
368

Lakatos Atelier

festő

1.

Lexikon Tár

330. b. l.

Bibliothek
Recht

Lesesaal
340. C. 1.

Lakatos Artur

1905/6

Ferkèpzomfoiskèvk

107. C.

Lakatos Artur

Szőnyeg

repr.

Nádailakásb

3. tábla

Szíveskedjék a
figyelmére méltatni és a keresk
gondolatával, javaslatával hozz
ges oly panaszával, sérelmével,
gálatára lehetünk.

Mindenkor fő tö
benső kapcsolatot ápoljuk és e
jaink köréből minden ilyirányu
azokat a sulyos feladatokat, am
csakis erős összetartozással, b
megoldani.

Mindenkor szíve
vagyunk

Budapest, 1940. V.14.

MAGYAR MÜKE
mint

titkár

Lakatos Artur-tól

ferverett oktávfüzet
az alábbi templomba

Szyllaba
34. l.

Római érem VIII. 125.

MDK

Lakatos Artur

Magyar Művészet 1930. 120.l.

Lakatos Artur festő

Magyar Müvészet 1925.28¼.o.
Müvészetünk a külföldön.

Lakatos Artur festő

Magyar Müvészet 1925.232-233.o.
Müvészetünk a külföldön.

Lakatos Artur
ipanművész

M.D.V

Az ipanművészetben elért hornoly eredményét harai és külföldi kiteintetések tanusítjak. Tájfestményeit mencemarink őrzik.

~~[illegible]~~ — : In memoriam
Művészet, 1968. április – ~~[illegible]~~ lap

Lakatos Artur
iparimüvész

M.D.K.

Belsőépítészi munkáiban ő maga
tervezett minden egyes bizonyos
tárgyat.

—: In memoriam
Művészet, 1968. április – 8 lap.

M.D.

Lakatos Artur
iparművész

Az Iparrajziskola textilszakos
tanszékvezető tanára volt.
Munkája kiterjedt a szőnyeg és
bútortérvek készítésétől az iskola
hőnyvek borítópapír minták tervéig.

~~[illegible]~~ In memoriam
Művészet, 1968. április – ~~[illegible]~~ lap.
9

Lakatos Artur
ipamüvész

M.Dk

Hollósy Simon nevendéke volt
művészetére mestere és a szarád-
forduló dekorativ szellemű mű-
vészete hatott.

~~[illegible]~~ — : In memoriam
Művészet, 1968. április – ~~26~~ 9 lap.

Lakatos Artur

ipanművész

MDK

A száradelyi ipanművészetünk legsokoldalúbb mesterei közé tartozott. Hirdetője volt a gyár-ipar művészeti fejlesztésének

—: In memoriam

Művészet, 1968. április – 9 lap

Lakatos Artur
ipanművész

M.D.K

Kiállítása pavilonokat is installált.
Változatos ipanművészeti tevékenysége
mellett festészettel is foglalkozott.

~~[illegible]~~ In memoriam

Művészet, 1968. április – ~~20~~ 9 lap

Lakatos Artur
ipanmüvész

M.D.K

Legjelentősebb belsőépítészeti meg-
bizatása volt a pécsi vármegyeháza
közgyűlési termének berendezése volt.
Itt figyelembe vette a műemlék é-
pület stílusát

~~[illegible]~~ — : In memoriam

Művészet, 1968. április – 9 lap.

Lakatos Artur
iparművész

M.D.K

Iparművészeti munkáit, festményeit
több gyűjteményes kiállitáson mu-
tatta be. Számos csoportkiállitáson
szerepelt.

~~[illegible]~~: In memoriam
Művészet, 1968 április – 9 lap

MDK

Lakatos Arthur

Képzőművészet 1955. 58. sz. 69.l.

MDK

Lakatos Arthur

Képzőművészet, 1930. 29.sz. 99-100 l.

MDK

Lakatos Artúr festőművész és iparműv.-tanár
(szül.1880)

Mint kiállitó művész 1903 óta szerepel a
Műcsarnok és a Nemzeti Szalón tárlatain,
valamint a külföldi kiállitásokon.
Kiváló tájkép- arckép- és dekorativ festő.
1906-ban aranyérmet nyert Milánóban,
1911-ben megkapta a magyar állami iparművészeti érmet.

RátStr. 738.lap

MDK

Lakatos Arthur festőművész és iparműv.-taná
(szül.1880)

Bécsben született. Középiskoláit Bpesten vé
gezte. A Képzőm.Főisk.-án tanári okl.nyert.
Münchenben Hollósynál, később Párisban,
majd Nagybányán folytatott művészi tanulmá-
nyokat.

RátStr. 738.lap

MDK

Lakatos Artúr

Nappaliját szinben finoman összehangolta. Hálószobájának hibái vannak. Lakásberendezésen kivül bőrmunkákat is tervezett Lakatos, meg cserepet.

Margitay cikke.

Magyar Iparművészet, 1908. 181.lap

MDK

Lakatos Arthúr festőműv. és iparműv.-tanár
(szül.1880)

Mint iparművész és a Főv.Iparrajziskola textiloszt. vezetője, ugy a maga, mint az iskola munkáival 1906 óta résztvett a Barcelonában, Monzában, Fiuméban, Stockholmban, Nürnbergben rend. kiáll.-on.

RátStr. 738.lap

MDK

Lakatos Arthur festőműv. és Iparműv.-tanár
(szül.1880)

Hadifogsága alatt a hadifoglyokról készült
képeit 1918-ban a Nemzeti Szalónban állí-
totta ki.
Tulajdonosa a Signum Laudisnak, a hadiékit
ményekkel és kardokkal, a Károly-csapatke-
resztnek és a háborus emlékéremnek.

RátStr. 738.lap

MDK

Lakatos Artur

Hazai krónika. Müvészet 1903. 64.l.
fejléc: 38.l.

412 l.

MDK

Lakatos Artur

rajzolta a 248-ik oldalonközölt "Falucska" c.képet és a 265.l. fejlécét.

Müvészet. 1905. 4.sz. 271.l.

Lakatos Artur, festőm.

emlitésreméltó módon szerepel a N. Szal. tavaszi tárlatán.

? 932. VI. 19.

MDK

Lakatos Artur

Nagymarosi részlet, of.

Janus Pannonius Muzeum Pécsett,
of.

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Öreg cigány /Nagybánya/, szénrajz

Cigányleány /Nagybánya/, szénrajz

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Nagybányai táj, eredeti kőrajz

Kereszttér a régi Tabánban, szén- és krétarajz

St. Etienne Du Mont /Párizs/, sz. ceruza

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 1960. szept.

MDK

Lakatos Artur

Régi pécsi Széchenyi-tér, cer.

A Sándor-palota romjai

Lakatos Artur kiáll. Fényes A.-terem. Budapest, 196o. szept.

Lakatos Artúr textiliparmüvész

1913 ban alapitott „Textilmüteleben dolgozott. 70 old Bp. V. Sz Csáky u 14

Judit Koós: Parallelerscheinungen in der Tätigkeit der Wiener Werkstätte und der Budapester Werkstatt/Budapesti Mühely/.59.o.

Az Iparmüv. Múz. és a Hopp Ferenc Keletázsiai Müvészeti Múz. Evkönyve. VIII. 1965. Múzeumi Ismeretterjesztő Közp. Bpest. 1964.

MDK

Lakatos Arthur

Két csomózott magyar szőnyege. Kivitelezte a Zalai szövő- és kendőipar. Repr.

e.i.: Lakatos Arthur ujabb magyar szönyegei

Művészet, 1937. 11-12.sz. 144.lap

MDK

Lakatos Artur: Berkes Geyza
Kara Jenő

Csakóexlibr.

MDK

Lakatos Artur

tervezőművész

Lakásberendezési kiáll. Magyar Iparművészet, 1911. 312. o.

MDK

Lakatos Artur

Kassai iparm. kiáll. Magyar Iparmüvészet, 1911.

311. l.

Lakatos Artur

Irod

Magyar Irásművészet

1935. 1–2. 59. l.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALO

Gondán: Magyar irodalomtörténeti
Halász: Magyar irodalomtörténeti
Pongrácz: Összefoglaló tételek a
Réger: Irodalmunk tartalmi ismert
I. rész A legrégibb időktő
II. rész A reform kezdetétől
III. rész A kiegyezéstől nap.
Timár: Magyar nyelvi és irodalomt
Torday: Kivonat a magyar nyelvtar
Waczulik: Irodalmunk tartalmi isr
I. Kötelező olvasmányok
II. Kötelező olvasmányok
III. Kötelező olvasmányok
IV. Kötelező olvasmányok
V. Kötelező olvasmányok

MENNYISÉGTAN, FIZIKA É

Ferenczi: Differenciál és integrá
Grész: Algebra és geometriai össz
Mende: Mennyiségtani érettségi fe
Nagy: Összefoglaló tételek a fizi
Öveges-Holenda: Összefoglaló téte
Takács: Összefoglaló tételek a fő

Vidéki rendeléseket csakis
ellenében

MDK

Lakatos Artur

Iparm.kiáll. Kassán. Magy. Iparművészet, 1911.

286. l.

MDE

Lakatos Artur festőmű. V.-tanár
1907. pécsi kiáll. alk. ezüst érem

xcxcxcxcxcxcxc

Lakásberendezési kiáll. Magyar Építőművészet,

1911. 312.l.

MDK

Lakatos Artur

Damaszt abrosz, asztalkendő és törülköző pályázat, megvásárolt pályamüve.Repr. 120.o.

Magyar Iparmüvészet 1911.évf.

MDK

Lakatos Artúr

A Szfőv.Iparrajziskola karácsonyi kiáll.-ról. Kerti bútorgarnitura. Terv.: Lakatos Artúr. Repr.

Magy.Iparművészet, 1933. 22.lap

Lakatos Artur

festőművés tanár

(*) **Iparművészek kitüntetése.** *Hóman* Bálint dr. kultuszminiszter az *Országos Magyar Iparművészeti Társulat* által rendezett *Hogyan rendezzük be lakásunkat* című lakásművészeti kiállítás alapján *elismerő oklevéllel tüntette ki* a társulat következő tagjait: *Lakatos* Artur festőművész tanárt, *Lux* Elek szobrászművész tanárt, *Ohmann* Béla szobrászművész tanárt, *Urbányi* Vilmos okl. építő iparművészt, *Zrinszky* József okl. építő iparművészt. Az okleveleket a kitüntetett művészeknek az O. M. Iparművészeti Társulatnak május hó 2-án az Iparművészeti Múzeumban tartandó közgyülésén fogják kiosztani.

Függetlenség

1933 IV. 29

Lakatos Artur

M.930.II.26.

1930 február 26, szerda Magyarság

* **Lakatos Artur kiállítása.** A *Fészek* intim hatású kiállítású termében *Lakatos* Artur tájképei kerültek bemutatóra. Aki visszaemlékezik a sokoldalu müvésznek arra a gyüjteményes kiállitására, amelyet a szerb és olasz hadifogságból való visszatérése után rendezett, meglepődve látja a nagy változást, amelyen Lakatos müvészete keresztülment. Akkor látott képein átütött még a gondosan stilizáló iparmüvész megkötött vonalossága, mig letompitott szinei kissé bágyadtan hirdették, hogy a fogoly-cella plenér-mentes levegőjében keltek életre. Müvészete azóta a melegházi virágok sorsát érte, amely megszabadulva az üvegfalaktól, ragyogva fürdik a napsugárban. Eltünték a stilizáltság korlátai, az egykor tompa tónusokat ragyogva vibráló szinek váltották fel, vidám napsugár táncol a képein, — akár a komorlombu fenyvesek alját, akár a Dunántul szinpompás tájait veti vászonra. Jólesik látni ezt a gazdag sikerü kiállitást, beszédes bizonyitékát annak, hogy *Lakatos* Artur nem csupán kiváló iparmüvész, nagy készségü textil-tervező, hanem elsőrangu piktor is. *(b)*

Lakatos Artur

N.U.930.II.27.

— **Lakatos Artur kiállitása.** *Lakatos* Artur kollektiv kiállitása kellemes meglepetés még azok számára is, akik ezt a komoly müvészt közelről ismerték. A kiállitott képek, mint ahogy a mester is, tul vannak a kisérletezés időszakán, lehi[illegible]dt, őszinte hangu müvészet ez, amely nem keres harsogó hangokat, nem hajszolja az érdekességet, hanem megelégszik annyival, amely egyéniségéből önkéntelenül, őszintén fakad. *Lakatos* Arthurnak van mondanivalója, különös szeretettel mélyed el a természet örök szinváltozásaiban, friss ecsettel veti vászonra az erdők, mezők és partok zöldelő-kéklő életét. Képei szerencsésen kivágott táj-részleteket ölelnek fel. *Lakatos* Arthur a tartalmas, finom átmenetekre hangszerelt szineit a fény zománca boritja és képei mindig artisztikusak és egy igazi müvészlélek mélyen átérzett élményeit tolmácsolják egy erősen kulturált piktori nyelven. *(m. v.)*

Lakatos Artur

M.O.930.X.19.

A Nemzeti Szalónban

M.O. 930. X. 19.

a *Magyar Arcképfestők Társasága* mutatkozik be. A festészet leggyakorlatibb ágát művelik. Céljuk a jó naturalista portré. Ennek minden mestere felvonul itt: *Balló* Ede, *Belányi*, *Feszty* Masa, *Glatz* Oszkár, *Hermann* Lipót, *Hubay* Andor, *Karlovszky* Bertalan, *Lakatos Artur*, *Matyasovszky*, *Zsolnay*, *Márk* Lajos, *Sárkány* Gyula, *Szüle* Péter, *Zádor* István a legkiválóbbak közülük.

A Bank uccai magánkiállító szalónban *Gábor* Jenő új képeit mutatják be, amelyek a fiatal művész szimpatikus új stíluskereséséről adnak számot. (m—l)

Lakatos Artur

koll. kiáll. Nemzeti halon

Katalogus előszavában hadifogságának története.

cred

Az Ujság

1918. jun. 19.

(e. a.: L. A. gyűjteményes kiállítása.)

ázad második felétől.

épe.

talra nézve. Rövidre nyírott haja s
ngének fodros gallerját csipke díszíti
a négy kötőszalagja elöl lelóg. Ka-
s a vállon pereczek képeznek díszt.

retei 30: 23·5 cm.
araelnöki lakásból.

Át K. 241.

Kamarachnök 1848.

Lakatos Artur

Cred

Bárdos Artur: Bútorok, szőnyegek, képek. — Lakatos Artur kiállítása. Nyugat 1910. dec. 16.

Nº 48.

Memeni

4225.

(il Guercino

Giov. Franc. Barbieri:
Sz. Centoban 1591 február 2

Krisztus vesszőzés.

Az előtérben szemlélhető, k
oszlophoz kötött,
dicsfény övezi és lágyékát ken
Az utóbbiak egyike felemelt jobb kezében ta
szoritva kötözi a vesszőkötege
verni. Mög
tek el. Az előbbiek közül kett
ból ugyanennyien nehéz vértet
A
csuszott vagy mellen szétálló
az egyik piros sapkát és sarút
épület bontakozik ki korinthus
és boltozott kapuval. A háttérb
gyelmünket. Az égbolt felhőzött.

Vápon méretés 351:
Gróf Pálffy János hagyom

Jegyzet. Sáma a
vonatában III : 2

Jegyzet. A leltár szerin
Guercino de Cento, gek
lung, 348 hoch 174 brt.

3(3).

LAKATOS ARTÚR

Mecseki részlet. Olajfestmény.

TEXTILTÁR VII.

Művészeti Hotek Pécs

1941

ELSŐ·M
általános
TÁRS

Lakatos Artur

l.

Orsz. M. Iparmkongr

914. Elischer Boldizsár.

(láthatós

Térdig, kissé jobbra fordu
fájára támaszkodik, zsebkendőt tart. Haj
jusza barna, szeme szürke, álla kiberetv
szik, L csomóra kötött ~~nyakkendőjét~~, kivágo
kete. Mellén a keményre vasalt ing kissé

Vászon, méretei 47: 39.3 c
Elischer Gyula ajándéka 19
Becsérték 120 Ka

L nyakkendőjét

904:V.3.

Lakatos Artur

l.

Szent György Céh

XII. ankc. 4/.27.

? a gyűjtőben?

Lakatos Artur

l.

Müvén Otthon 1929

3. l. 13. l. 31. l.

Ernst Múzeum

kiállításai.

CXXII.

[60] Csoportkiállítás

Gedő Lipót

Paizs Goebel Jenő

br Hatvany Ferenc

Szekely Kovács Olga

Cselényi Walles-

hausen Zs.

1931 nov.

Főv. Képtár

Lakatos Artur

Irod

Udence 1922

164. l.

Lakatos Artur

l.

Dery 1927

12, 24. P.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Lakatos Artur

írod.

Csécsy Andor:

Két kiállítás.

Építő Ipar – Építő

Művészet. 1975.

143. l.

Verlag von J. Engelhorn in Stuttgart.

Zakatos Artur

l.

Tér és Forma

1936. 59. l.

Lakatos Artur

a Hoffmann képkeret-
gyár standja
terverte fenti
Repr.
Tér és Forma
1932. 158. l.
(Budapesti Nemzet-
közi vásár, képpel.)

ZALAEGERSZEG

megyeháza

Zala-Egerszeg. VV 1866, 637 l.

Lakatos Artur

XXVII. aukció
A Gyűjtő 1916. 45. l.
3, már 1915-ben ki-
állított kép

Kiskunhalas, ref.

II 420

Képe II. 415

Lakatos Artur

alakrajzolás 1907

Éminisk. 1930. 85. l.

Novellák ... ... K 7.—
Számozott amatőrkiadás ... ... K 12.—

Juhász Gyula:

Késő szüret.

Versek ... ... K 5.—
Számozott amatőrkiadás ... ... K 10.—

Kárpáti Aurél és Vajda László:

Kőmives Kelemen.

Szinmű, előadták a Nemzeti Szinházban. *Kós Károly* művészi linoleummetszeteivel. Fűzve ... ... K 5.—
Számozott példány, finom meritett papiron ... ... K 8.—
Amatőrkiadás, a szerző és rajzoló-művész sajátkezü aláirásával, félpergamentkötésben ... ... K 20.—

Kárpáti Aurél:

Három régi esztendő.

Regény. Fűzve ... ... K 5.60
Számozott, aláirt amatőrpéldány ... ... K 10.—

Kozma Nándor:

Hadimilliomosok.

Karriérek a háboru aranyhegyén. III. bővitett kiadás ... ... K 8.—

Korvin Testv. Bpest.

Lakatos Artur

Fiam és

Mohács 1. Lepei

repr

Rát Str. 191. C.

Lakatos Artur

Gobelin

Rejtv

Rât Sfr. 278. e.

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉS, KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZET

TELEFON-SZ.: 26. **CSURGÓ.** TELEFON-SZ.: 26.

Tek.

Európa Lapterjesztő Vállalat

Budapest.

Rathermere - utca 12 III/2.

Lakatos Artur

életrajz

irod

Hókássy 107. l.

Károly főherczeg

Mellig, balra, keretbe he
nek álló gallérja széles. A fa
közt babérkoszorútól körülvett
Felirata a kép alat két sorba

Don Carlos Infa
Ertz Herzog zu

és ez után jobbra: 79.

Rm., mér. a vk. 28 : 16.

Szn. 1
332-90

Lakatos Artur

vrod Est. 1928

39. l.

m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter

170/1940.

.....szám.

Nagyságos

Dr.Genthon István urnak,

iparmüv.iskolai tanár, müvészeti ir.,egyet.magántanár

Hivatalból.
szolgálati ügyben
ij átalányozva.

Budapest,IX.Hőgyes Endre

Lakatos Artur

teljes életrajza

lásd

Művészeti Szalon

1927. I cf. 12.4

10 — 13. l.

A cikk, melynek vége hiányzik ide csatolva.

ivel a 110 töredéket az egész rom-
itségünkre van egy szerencsés le-
ogy azxx apácák 128. - ban beadott
a pápától, hogy a kolostor közelé-
templom és kolostor bőségesen fel
lonyi Albert, id. h. .....
riumokkal stb. ebben az esetben így
es rendeltetésü épitményről lehet

ició tengelye szerepelhetett. A már
mzeti Muzeumban. Az egyik nagy általá-
áfiai képtipusát követi. Félig feltá-
götte egy sajnos szintén csak fej nélkül
uharedői szépen ~~kikerekitett~~ simulé-
ta találunk több sajnos, csak nagy kör-

Lakatos Artur

festő

l.

élet.

Karcagmagyállam

675. l.

ssé jobbra ~~nézve~~ fordult. Jobb kezét vígy tartja, mint-
keztyük vannak. ~~A fejedelem~~ Lábait maga
. ~~Fején~~ Magas turbán ~~van~~, lelógó bajuszt
tösét derekán öv szorítja, ~~H~~ pálástja prémes
háttere ~~van~~ alól balra két és jobbra három
el. Felirata a kép alatt három sorban:

d T.

er der Türken

603."

i a vonalkeretnek 14.9:10 és a rézlapnak 19.5:12.1

140/95. N° 4.

Lakatos Artur

Árverési Csarnok aukció kat.

31. sz 1926. febr -

39 sz. 1907. okt.

Lakatos Artur

festő, iparművész

lakik Bpest X. Szárados út 3

Pécsi KMT művész-tagja 1933

2.

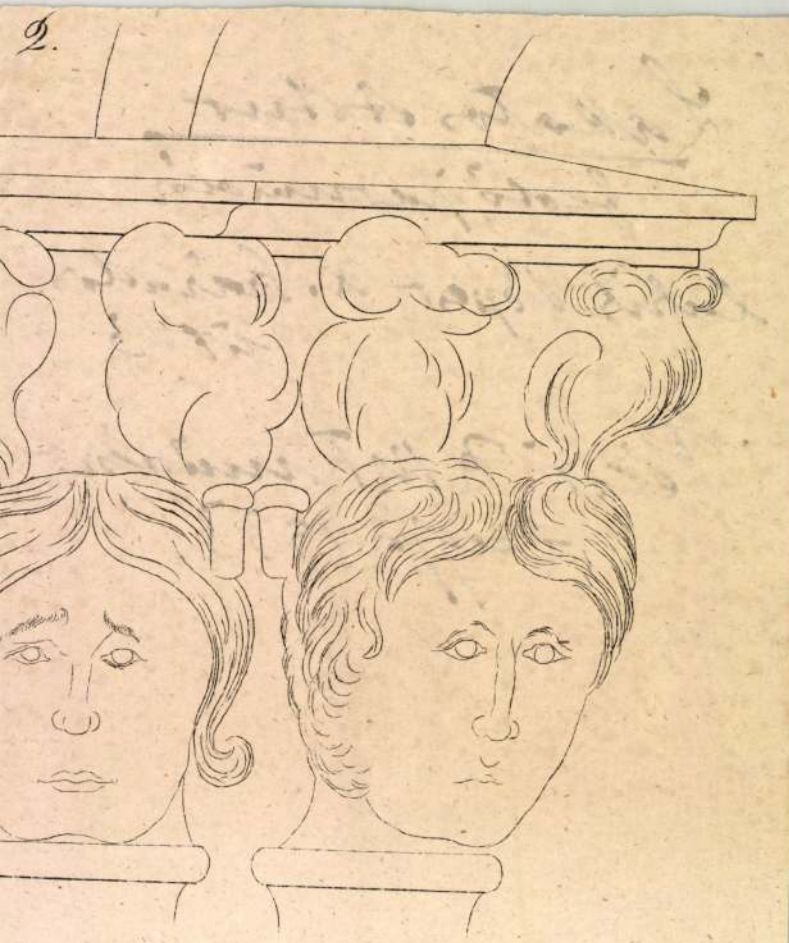

Lakatos Artur

1.

Művészet-Élet

1933. 10–11. sz.

3 l.

7. l.

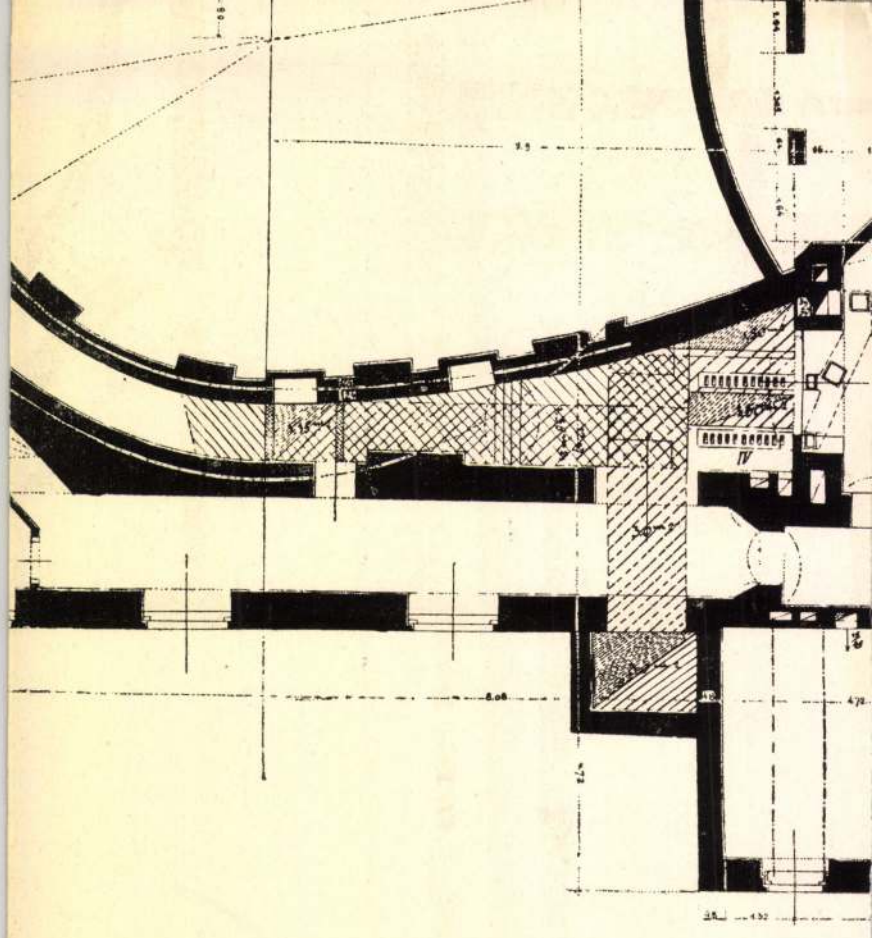

Pécs városa új színházának alagsora, a fütő és sze

Lakatos Artur

l.

Fővárosi Népművelési
Központ. Munkaterv.
1945. September. 74 l

est, VIII. Múzeum-körút 6. (Dr. Czakó Elemér.)

Közgyülések:

LXXIX. (évi rendes) közgyülés (1927 április 23) 208
Jubileumi közgyülés 1927 december 8-án. (A 60 éves fennállás ünneplése.) 326, 329

Nagyválasztmányi ülések:

664. (rendkívüli) ülés 1926 december 10-én 61
666. (rendes) ülés 1927 február 11-én 93
667. (rendes) ülés 1927 március 24-én 93
669. (rendes) ülés 1927 június 15-én 287
670. (rendes) ülés 1927 szeptember 30-án 287

*

Anyagvizsgálók (Magyar) Egyesületének felhívása 50
Anyagvizsgáló Kongresszus (Az amsterdami nemzetközi) 51
Bur-vasút közgyülése 288
Csatlakozás a Magyar Revizios Ligához 254
Cserháti-plakett bírálóbizottságának jelentése 73
Cserháti-plakett odaítélése 142
Cserháti-plakett (1926/27. évi) odaítélőbizottságának jelentése 275
Dvorák Hubert † (nekrol.) 261
Edvi Illés Aladár ravatalánál (Schilling Zoltán, Buday Béla, dr. Heller Farkas, dr. Ilosvay Lajos, ifj. Gaul Károly, Szathmáry József gyászbeszédei) 113
Előadások hirdetése 268, 302
Épitészkiállitás a Műegyetemen 134
Épitész-kongresszus (Nemzetközi) Hollandiában 122
Épitész-kongresszus (XI. Nemzetközi) határozatai 254
Épitész-kongresszus (XI. Nemzetközi) 312
Felhivás 103
Felterjesztés a kultuszminiszterhez egy alapitandó épitészeti nagydij tárgyában 49
Fényes: Prof. Ing. Richard Knoller † 10
Geodéziai szakosztály működése az 1926/27. évben 267
Gépészeti és elektrotechnikai szakosztály elnökválasztása 124
Gépészeti, elektrotechnikai és gyáripari szakosztályok ülése 1927 október 15-én 315
Halálozások 10, 23, 36, 61, 73, 82, 134, 142, 254, 261, 315
Hollerung Gábor 25 éves jubileuma 142
Hősök emlékezete 218
Jelölő értekezlet 61

Lakatos Artur

Lakószoba egy családi házban, terverte fenti.

Repr. ú.

MAGYAR IPARMUVESZET

1935. 257. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Lakatos Artur

röd

Mihalik Sándor dr.

Az iparművészet Magyarországon. Magyar Iparművészet. 1937

223.l.

Lakatos Artur

Irod.

Magyar Iparművészet

1905. 222. l. (A velencei Kiállítás magyar Terme.)

áltozatosságot mutatnak.Rómában
ozatosabb.Az 1510 körüli időből
yollal".Lágy lírai tónusok,kel-
ül az alakokban és a tájban egya-
árnyék problémáival,amivel lágy,
itálisabbak lesznek a "Madonna
Ebben az időben nagyon sok mun-
szeti felügyelőjévé nevzte ki.Sok
el;ezen a képen is dolgoztak ta-
foglalkoztt.Dolgozott a San Piet-
Popolo és a Villa Pandolfini épi-
Giulio Romano kezére ismerhetünk.
na del pesca" /Madrid,Prado,1513/
em kicsinyes,mindig monumentalis
ad a "Madonna di Foligno"-ban.
ókön lebeg.Mária feje mögött világ-
ssá teszi a Madonna felsőrészét,
ndolas.A felhőt lépcsőszerüen fo-
öldön szentek állanak,s meghatot-
egjelenő viziót.-- A piacenzai
Madonna Sistinát /Dresda,1515-19.
került Dresdaba,addig Picenzaban
elképzelés.A Madonna festői,bő
Jézussal a felhőkön lebeg.Tőle
s pápa,mig jobbra Szent Borbála
gyalka könyököl.Mária és a kis
ermészetfölötti ihletettség van,
megszokott közvetlenség.A szen-
egyensulyba hozza a kompoziciót,
ozicijával előre mutat a barokra.
ngelonál,aki világnézetével még

Lakator Artur

wst

Magyar Szarmiwezet

1906. 300. l

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....azaz : ..... Korona ..... f-ről,

összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190 .... évi

Lakatos Artur festo

irodalmáros

Magyar Iparmüvészet

1911. 21. l.

15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					

Lakatos Artur

Erod

Magyar Sparmerszet

1907. 246. l.

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

azaz: ..... Koron

mely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190.... évi ....

Lakatos Artur

festőművész

Paál László Társaság kiállitása - Nemzeti Szalonban
képével szerepel. Kellemes hatásuak vidám, nap-
teres pécsi tájai.

Pesti Hirlap
1929.I.29.

Lakatos Artur

Műveivel vesz részt a Nemzeti Szalonban megrendezett Arcképfestők Társasága kiállitásán.

Est(?)

V. 1930. X. 19.

Lakatos Artur

iparművészeti tanár

Iparművészeti Társulat lakásművészeti kiállítása – Technológia épületében – a kiállítást rendezte. –

Magyarország

1933 I.

MDK

Lakatos Artur iparmüvész

Főv. Iparrajzisk. karácsonyi kiáll. Nemzeti Ujság, 1933. dec. 17. 27. 1.

Lakatos Artár
ipormüvén

~ betűépítészeti és kiállításrendezési
munkákat végett.

A magyarországi műv. tört. I. 531.
Corvina 1971.

MDK

Lakatos Artur

Részvett a Nemzeti Szalon tav.kiall.-án.

Cikk: A Nemzeti Szalon tav.kiall.-a.

Vasárnapi Ujság 1905. 52.évf. 14.sz. 216.o.

MDK

Lakatos Artúr festő és iparművész (sz.1880

Budapesten, Münchenben (Hollósynál) és Párisban tanult. Tájképeket festett, de főleg a textilis és belső építészeti tervezés terén vált ki (Papnövelde-utcai iskola és a III. ker. elöljáróság esketési terme).

E.G. II. 6.1.

Lakatos Artur

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MO. 1930. III. 15.

MDK.

Lakatis Artur, text.ip.müv.

A kiáll.-t.rendezte: OMTI és a Magy. Iparmüv.Egy.

"Magyarország" 1910. márc.16. 8.l.
Mária Valéria u. helys. "Uj Magyar Otthon" kiáll.

Lakatos Artur

MDK

Cigánylány, szén.

Zazar partja, kőrajz

Nagybányai festők. Nemz.Gal. 1962.jun.

MDK

Lakatos Arthur, festö

Fatelep, olajf.

Az Alkotás Müvészház XXXII.kiállitásának katalogusa.
"A Müvész Két Arca". 1947.III.9-25.

Lakatos Artur

(1880)

† Dominikos templom Tatnya, 1947.
olaj-vászon 50 × 60 cm

† felszabadult Budapest művészete.
Budapest 1960. Kiállítás 30 f
Katalógus.

MDK

Lakatos Artur festőm. tanár

"A szőnyeg fejlődésének fontosabb állomásai..."

Iparmüv. Társ. Körirata. XI.26. 2371.sz.

2. l.

M.D.K.

Lakatos Artur

Javasolva a Nemzeti Szalon ügyeinek vezetésére
alb kitandó szerv tagjául

Gerelyes Ede: A magyar muzeumügy a két forradalom
időszakában 1918-1919. Bp. 1967. 224.l.

MDK

Lakatos Artúr festő és iparművész (sz.188

A párizsi Salon d'Antonine societaire-je.
A Paál László Társaság tagja.
1910., 1918., és 1921. gyüjtm. kiállitá-
sokat rendezett Budapesten.

E.G. II. 6.1.

MDK

Lakatos Artur

Vasárnap délelőtt, akv.

Szent György Cóh 14. emk. 1913.

5 l.

Lakatos Artur.

A Paál László Társaság " tagja.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Lakatos Arthur

Művészeti krónika. A Lakás 1914. 5. sz. 99.l.

MDK

Lakatos Artur

1o8-1o9. Szövött faliszőnyeg

Magy. Iparművészet. 19o6. 1o2-1o3 l.

Képek.

MDK

Lakatos Artúr tanár

A Szfőv. Iparrajziskola karácsonyi kiállitásából. Tanár: Lakatos Artúr. Repr.
A Szfőv. Iparrajziskola karácsonyi kiállitásából. Hímzett párnák. Készültek Lakatós Artúr tanár vezetésével a textilosztályban Repr.

Magyar Iparművészet, 1929. 31, 32.lap

MDK

Lakatos Arthur festőművész-tanár

Beszámolója a lipcsei árumintavásárról.
Lakatos Arthurt a társulat választmánya
bizta meg, hogy tanulmányozza át a lipcsei
árumintavásárt iparművészeti, műipari és
háziipari szempontból, s tapasztalatairól
tartson előadást a társulat tagjainak.

Magyar Iparművészet, 1935. 119.lap

MDK

Lakatos Artur, ip.müv.
szobr.

tervei nyomán vázái Fischer Emil kivitelezésében szerepelnek a kiáll.-on.

A karácsonyi ip.müv. kiáll., 1905.

MIP. 1906. 13-14.l.

Labatos artur ,ip.müv. MDK

A z agyag-ipar terén érdekesek és Labatos Artur tervei nyomán készült egy-két váza kivételével magyarosak Fischer Emilnek ugyancsak jelesen technikával készült díszedényei. Jobbára Pálinkás Bélának színesen festett magyar népies élet képeit alkalmazta Fischer Emil.

Karácsonyi Iparmüvészeti Kiállitás.
Magyar Iparmüvészet. 1906. 13.l.

MDK

Lakatos Arthur

Társulati közlemények. Magyar Iparművészet 1934.
75.l.

MDK

Lakatos Arthur

Gobelinnel bevont karosszék, repr.

Magyar Iparmüvészet 1903. 11.1.

MDK

Lakatos Artur, iparművész

az I. 300 koronás díjat nyerte

Eldőlt pályázatok.

„Magy. Iparmův." 1905. 80. l. Csomózott szőnyeg terepályazat

a kar. kiáll. alkalmából.

MDK

Lakatos Artur

gobelinterv

Almási Balogh L: A karácsonyi kiáll. Magyar Iparművészet 1903. ján. 1. 1-28. l. képekkel.

MDK

Lakatos Artur

Pályázatok. Magy.Iparm. 1910. 177 l.

Lakatos Artur

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

M. 1930. III. 15.

Lakatos Artur

Részt vesz a Magyar Arcképfestők Társasága
Kiállításán

N.U.930.X.21.

Lakatos

Műveivel részt vasz az Arcképfestők kiállitásán, melyet a Nemzeti Szalonban rendeztek.

M.H. 930.X.19.

Lakatos Artur

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Sokai lipsóg 1930. III. 15.

Lakatos Artur

Szerepelt az Iparrajziskola kiállításán.

Esztergom 1932. XII. 18.

Lakatos Artur

~~iparművész~~
testművész tanár

Iparművészeti Társulat kiállítása - Technológiai Iskola csarnokában - ~~terveivel szerepel.~~ az egész kiállítás érlése, áttekinthető, művészi s modern rendezésének érdeme öt illeti

Pesti Hirlap
1933.I.22.

Lakatos Artur

.festőművész

Lakásművészeti kiállitás - Technológiai Muzeumban - képével szerepel.

Nemzeti Újság
1935.I.12.

Lakatos Artur

Szerepelt a Műcsarnok tavasi tárlatán.

PN 1930. VI. 15.

Lakatos Artur

** **Lakatos Artur kiállitása a Fészek-klubban.** E hó 23-án vasárnap nyilik meg Lakatos Artur kiállitása a Fészek-klubban. Egész sorozat uj képet állított ki a müvész: párisi, pécsi és alpesi tájképeket. A kiállitás március 4-ig, délután 6—8 óra között a Fészek-klubban (Kertész-utca 36) dijtalanul tekinthető meg.

Ujság, 930. II. 22.

Lakatos Artur

Alkotásával szerepel az osztrák alpesi kiállitáson.

N.U.932.V.8.

Lakatos Artur

Szerepelt a Műcsarnok Tavasi tárlatán.

Est 1930. III. 15.

Lakatos Artur

Szerepelt az I. nemzeti bajnokságban.

NM. 1953. IV. 20.

Lakatos Artur

iparművész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - lakásberendezési tervekkel szerepel. Lakószoba.

Budapesti Hirlap
1930. XII. 4.

Lakatos Artur

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Magy. Arcképfestők kiáll.-án.

B.K. 930. I. 19.

Lakatos Artur

— Lakatos Artur kiállítása a Fészek-klubban. Vasárnap, február 23-án nyilik meg *Lakatos* Artur kiállítása a Fészek klubban. Egész sorozat uj képet állitott ki, melyek ujabb fejlődésének bizonyitékai Párisi, pécsi és alpesi tájképei friss természetmeglátásról és dekorativ felfogásáról tanuskodnak. A kiállitott képek szines, közvetlen impressziók, melyek őszinte egyszerüséggel emelik ki a meglátott táj azon festői lényegét, amelyet a müvész kiemelni akart. A kiállitás március 4-ig, délután 6—8 óra között a Fészek klubban (Kertész-utca 36) megtekinthető.

N.U.930.II.22.

Lakatos Artur

Alkotása a Nemzeti Szalónban a Magy. Arcképfestők Társ. kiáll.-án.

M.O.930.X.19.

Lakatos Artúr

Városképe nevezel a hűvarnak téli tárlatán (emlitve)

Pesti Napló 1938 II. 6

Lakatos Artur

Szerepel a Műrarnok téli

Kárlatán

Esti Kurir 1938 II. 9

Lakatos Artur

~~építészipar~~művész

Iparművészeti Társulat jubiláris kiállitása - Iparművészeti Muzeumban - lakberendezési tervekkel szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XII.5.

Lakatos Artur

Textil-munkái az Iparműv.Társ.kiáll.-én.

Ujság, 934.V.18.

Lakatos Artur

Szerepelt a Műcsarnok Őszi tárlatán.

Újság 1926. X. 24.

Lakatos Artur

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PK 1927. IV. 2.

Lakatos Arthur

Műcsarnok Tavaszi Tárlatán szerepelt.

NM. 930. III. 15.

Lakatos Artur

N.U. 933. XII. 17.
Az Est, 933. XII.
P.H. 933. XII. 17.

A fővárosi Iparrajziskola karácsonyi kiállitása

Szombaton délután nyitotta meg a dr. *Vidéky* Emil kormányfőtanácsos igazgatása alatt álló fővárosi Iparrajziskola karácsonyi kiállitását. Ez a kiállitás, amelynek célja ezuttal is kisérletek alapján előállitott korszerü iparművészeti és lakberendezési tárgyak bemutatása, az idén is, mint a mult évben igen gazdag, magas szinvonalon áll s nagy hivatást teljesit azon a téren is, hogy a közönség izlését a lakásberendezés terén fejleszti, finomitja. A kiállitás valamennyi tárgyát az iskola műhelyeiben készitették a vezető tanárok irányitásával.

Remek szőnyegek készültek *Lakatos* Artur, *Örkényi* István és *Vesztróczy* Manó tervei szerint. *Koródy* György, *Devecska* Ferenc, *Lakatos* Artur butorokat, gobelineket és más berendezési tárgyakat terveztek. Az ő terveik szerint készült tárgyakból állitották össze az izléses turista szobát. A gyermekszobában *Koródy* stilusos butorai mellett *Devecska* játékai, *Szathmáry* István térképe és *Tóth* Gyula ötvösmunkái nyertek elhelyezést. Leggazdagabb egy garcon kombinált szoba *Devecska* butoraival. Szépen diszitik az interieurt *Vértes* Rezső kerámiái és *Veress* Zoltán üvegmunkái. Külön emlitjük még *Bentheim* Artur ötvösmunkáit, *Moldován* Béla és növendékei artisztikus rézkarcait és *Ohmann* Béla művészi faragásait.

N.U. 933. XII. 17.

Czinner, főszereplők Elisabeth *Bergner* és Rudolf *Forster*. Az előadás belépődija 60 fillér.

— **Strack Theodor, mint Tannhauser.** A *Tannhauser* címszerepében fejezte be budapesti vendégjátékát a kiváló drezdai tenorista, Theodor *Strack*. Nagy kulturája, finom muzikalitása, izlése és különösen gazdag áb-

Zalatos Artur

szerepelt a varsói magyar kiállításon.

VII 1939. V. 2.

Lakatos Artur

A Szönyegkiállitás szervezője.

N.U.931.X.24.

Lakatos Artur

Szerepelt az Iparművészeti Tanács kiállításán.

dr. 1933. VII. 16.

Lakatos Artur, festő [?] M.D.K.

300 koronás első díjat nyert az Iparművészeti Társulat csomózott szőnyegtervekre kiírt pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1905. XXVI. évf.

jan. 25 sz. 11. old.

MDK

Lakatos Artur, textiltervező,
tervei szerint készült szőtek:
Bátorai sok tanulságot foglalnak magukban.

Ernst Muz. csop. kiáll. - Nyugat, 1913 XII. 16 - 961. l. - Bálint A.

Lakatos Arthur

Gobelinkiállítás

A Nemzeti Szalonban a székesfővárosi iparrajziskola szövőműhelye és a székesfővárosi gobelinszövő foglalkoztató műhelyének együttes kiállítása nyilik meg holnap.

A kiállítás anyaga a magyar gobelinszövő-ipar szenzációja. Olyan munkák, olyan darabok láthatók a gyüjteményben, amelyek világviszonylatban is első vonalba kerülhetnek. Szőnyegek minden elképzelhető mintában, antik formától a legmodernebb vonalzással, meleg színekben s bámulatos tökéletes technikával aranyvalutát érnek. Itt külön meg kell említeni a *Lakatos* Arthur kartonjai után készült perzsaszőnyeg-gyüjteményt, amelyeknek ára is meglepetés. A kiállítás rendezéséért *Ágotai* Lajos főigazgatót illeti a legnagyobb elismerés.

E. K. 931. X. 11.

E. K. 931. X. 11.

Lakatos Artur. tanár

vezetésével készültek a Főv. Iparrajz-iskola szövő műhelyének perssa csomózott szőnyegei, valamint kisebb műtárgyak (bőrkötések, kerámiák, ékszerek).

Neuz. Szalon: Főv. Gobelinszövő Fogl. Műhelyének és a fő. Iparrajz isk. szövő műhelyének kiáll.-a.

(m. j.) Kétkiállítás.- M. 931. X. 11.

Lakatos Artúr iparművész 1904
festő

A 80 éves művész a Fényes Adolf Teremben
mintegy 30 festményét (táj-, városkép,
kosztüm) állította ki.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról

9. l

Népszabadság, Bp. 1960. szept. 16.

Lakatos Artur

kiváló ped. és művészi vezetése mellett és nagyrészt az ő tervei nyomán készítették a növendékek az Iparrajziskola szőnyegeit.

Nemz. Szalon kiállítása.

A magyar iparművészet nagyhete.
Iparművészeti kiállítások.
N.U. 931. X. 11.

Lakatos Artúr

Föv-Iparrajzisk-kövö műhelyé pompás könyvegjei legnagyobbrészt invenciózus és nemes izlésre valló tervei nyomán készültek.

— io: Két kiállítás (Ernst M. - Nemz. Sz.)
P. N. 931. X. 11.

Lakatos Artur, fero. tanár

az Iparrajz. isk. könyvmühelyben kézült jól sikerült könyvtek egyes darabjai az ő feroci vermt kézültek.

Nemzeti Szalon. Gobelinkönyvmühely és az Iparrajz. isk. könyvmühely kiáll.-a.

Y. E.: Két kiállítás. – B.H. 931. X. 11.

Lakatos Artur. főv. iparr. isk. tanár festőm.
a vezetője a Főv. Ipr. isk. szőző muh. nek.

Neuv. Szalon: Főv. Iparrajzisk. szőző muh.-nek
és a főv. Gobelinszőző Fogl. Muh.-nek kiáll.-a.

(e. a.): Két kiállítás. – Ugság, 931. X. 11.

Lakatos Artur, festőm.

művei a kiáll. legjobb darabjai
közé tartoznak.
Tavaszi párlat a N. Szal.-ban.

(m.o.) N. U. 932. VI. 19.

L a k a t o s A r t u r

festő

Magyarország.1923.máj.13. /"Eskü a Vérmezőn"./

Lakatos Artur

Nemzeti Szalón emlékkiállításán szerepelt.

Mo. 932. II. 20.

Lakatos Artur

Az Országos Iparművészeti Társulat 1937. nov. 21-én megnyilt kiállitásán részt vett.

Északmagyarország 1964. jan. 29. 2.1.
Hajdu Béla: Borus idők - napsütések

Lakatos Artur

Tavaszi kiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel

Ujság 1931.VI.21.

MDK

Lakatos Artur

Az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállitása.
Nemzeti Ujság 1933. dec. 6. 11.l.

MDK.

Lakatos Artue, text.ip.müv.

A kiáll.-t rendezte:OMTI és a Magy.Iparmüv.Orsz.Egyes.

"Magyarország" 1940. márc.16. 8.l.
Mária Valéria u. helys. "Uj Magyar Otthon" kiáll.

MDK

Lakatos Artur

R.Sz.I: Akvarellkiáll. a Főv. képtárban.
Uj Magyarság, 1941. aug. 3. 15 l.

Lakatos Artur

ötletes és tehetséges művészi vezetése mellett és jóvészt az ő tervei nyomán készítették az Iparrajziskola növendékei szőnyegeiket. A mai iparművészet európai tekintelyét növelik.

(m-i.): Szőnyegek, gobelinek a N. Szal.-ban.
M. O. 931. X. 11.

Lakatos Artúr

"Nyolcvan év magyar művészete a Műcsarnokban" kiállításon neve szerepelt.

M.O. 932. II. 21.

Lakatos Artur

Nemzeti Szalon első magyar reprezentatív csendélet kiállításán képével szerepelt.

NM.932.T.21.

Laratos Artur Tanár

tervei alapján készültek (főleg) a meglepően szép, magyar motivumu könyvek.

Két restaurált Rubens-gobelint állitott ki a fővárosi ipparrajziskola.

N. U. 931. X. 10.

Lakatos Artur

Két vásznával szerepel a Nemzeti Szalónban megnyilt osztrák alpesi kiáll.-on.

P.N.932.V.8.

Lakatos Arthur

Servei és keleti minták után készített csömözött szőnyeg nagy választékban szerepel a kiállításon.
„Textilipari Fogl. Gobelinszövő Műhely" kiáll. a.

(Kézdi): Magyar gobelinek a N. Szal. kiállításán.
P. H. 931. X. 11.

Lakatos Artur

vezetésével készült perzsa csomózott szőnyegek igen szépek, az iparrajzi iskola textilműhelyeinek termékei. – Azonkívül a műtárgyak között szép bőrkötések, ekszerek, keramiák.

(m. j.): Két kiállítás. – Nemzeti Szalon.

Magyarság, 931. X. 11.

Lakatos Arthur

meg kell publikálni kartonjai után készült perzsaszőnyeg-gyűjteményét.

Gobelin kiállítás.

E. K. 931. X. 11.

Magyar Hirdető
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szocialista Művészetért

1968 MÁR

IN MEMORIAM

Szakszervezeti tagjaink sorából az elmúlt hó folyamán elhunytak: CSILLAG ISTVÁN szobrászművész, 87 éves korában. 1906 óta szerepelt kiállításokon, főként érmekkel. Ő véste a Székely Mihály emlékplakettet. Hosszú évtizedek óta törzsvendége volt a Fészek Művészklubnak. — GABRIEL JANOSNÉ, a Képcsarnok Vállalat közületi osztályának dolgozója — LAKATOS ARTUR festőművész, a Képző- és Iparművészeti Gimnázium nyug. tanára — HALMOS SANDOR, a FOMO nyugdíjasa.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

lat igazga
tében kit
és a vel
majd a
mazta m
Barta Jár
ban meg
tudják —
tartozik.
nyát 191
VII. ker.
szonöt é
filmgyártá
galmazásb
a szerveze
erőt, egés
fél évszáza
hez.

Lakatos Artur

Tavasz Szalon - Nemzeti Szalonban állitott ki

a minid artisztikus, finom müvész" Pécsi külvárosa "
és Ramsanja a tárlat java értékei közé tartozik.

Esti Kurir 1931.VI.24.

Lakatos Artur

Nemzeti Szalon csendéletkiállításán szerepelt.

Est 932. II. 21.

Lakatos Arthur
festőművész

A székesfővárosi iparrajziskola Török Pál utcai székházában rendezett iparmüvészeti kiállitáson nagy anyaggal szerepel a textil-osztály, vezetése alatt. Itt gobelinek /köztük Vesztróczy tanár néhány müvészi kompoziciója/ régi és ujabb izlésü szőnyegek, himzések, batikmunkák kollekciója látható.

Pesti Hirlap 1931.XII.18.

Lakatos Artur

Szerepelt a Nemzeti Szalon akvarel és pasztel kiállitásán.

N.U.932.V.31.

Labatos Artur

Lakatos

Nemzeti Szalón csendéletkiállításán szerepelt.

Pesti Napló 932. II. 21.

Lakatos Artur iparmüvész.

Mübarát.1921.I.88-89.l.

Lakatos Arthur

festő és iparművész

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. I 224-225. l.

Lakatos A. kiállítása Könyves Kálmán-nál.

Zalatos nohán
keramikus
8 oran tigjég
1925 meg 3. 4. l.

Lakatos Arthur.

8 órai Ujság.
1929. I. 27., 5.
(:Kritika:)

Lakatos Arthur.

8 órai Ujság.
1930. III. 15., 2.
(: Kritika. :)

Lakatos Artur festő ár ipermi vérz

Pesti Hirlap. 1923. máj. 13. 8

a Paál László Társaság képei

Kerám — Cserek — Lotz Károlytól

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. k. 224-225. l.

Lotz Károly kiállítása Kolozsvárnál.

Szőnyeg-Tervek — Sokatos Arthurtól

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. t. 224-225. l.

Sokatos Arthur kiállítása Könyves Kálmánnál.

Lakatos Artur

lakószoba berend.

Tér és Forma, 1936 IX. 53

Butor-Tervek — Lakatos Arthurtól

Revue de Hongrie

1911. IV. a. VII. I. 224-225. l.

Lakatos Arthur Kiállítása Könyves Kálmán-
nál

Lakatos Artur

iparművész

Iparművészeti Társulat jubilárie kiállitása - Iparművészeti Xxxxxx Muzeumban - lakásművészeti munkákkal - szobatervekkel - szerepel.
Szingazdag magyar butorszöveteket és szőnyegeket is láttunk tőle.

Pesti Hirlap
1935.VII.4.

Lakatos Artúr

Textilmunkái az Iparmüv.Muzeum kiáll.-án.

M.934.V.19.

Lakatos Artur festőművész

Az Iparművész Társulat karácsonyi kiállitását rendezte.

N.U.933.XII.6.

Lakatos Artur

Művével nevepela
Paál László Társaga)
jubiláris Tárlatán
Kiemeli 1. Pécsi látrép, és
„Csúcsivos templom Seewalchen-
ben" c. művét.

m. o. 934. XI. 11. P. H. 934. XI. 11.
m. 934. XI. 11. Ujsag. 934. XI. 11.

Lazatos Artur

A technológiai kiireumban rendezett O. M. iparművé-neti társulat karácsonyi kiállításán szöngyegtervéssel kivitelezett nesepel.

N. U. 934. XII. 5.

Lakatos Artur

Szönyeggel szerepel az Iparművészeti Társ.
karácsonyi kiáll.-án.

N.U.93[illegible].XII.6.

M.D.K.

Lakatos Artúr, festő

„Madonna" képét említi meg szerző a Művészház kiállításának „szenzáció nélküli" zsúrimentes anyagából.

Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 356. old.

/a cikk megj.: „Világ" 1912. máj. 26./

Lakatos Artur.

A Budapest városkép-kiállításon, - a Műcsarnokban - városlíjászati képei szerepelnek. (említve.)

Pesti Napló, 1928. jún. 14.

Lakatos Artur

N.U. 934. XII. 5.

nem tudja: mi történik körülötte. Nyu
nak tetszett mindez...

Angela óvatosan kinyitotta az ajtót
Ursula maga előtt engedte Cicelyt, azt
ment. A hárem lény hallgatva, mozd
lott az ágy mellett és beteg apjuk arcá
arcot a sok elmult nyár forró napja
mánczota, de a napégette zománcon
tört mély sápadtsága. A hegyoldalról
hüvös lehellete áradt be a nyitott ablа

— Apus... hallod, apus? — szólítg
— Nézd... Cicely van itt... haza jött.

— Nyisd ki a szemedet, apus... n
itt... Cicely...

A beteg fölnézett. Bágyadt mosoly
ajkán.

— Lucy jött vissza — szólt — me
kacsintását.

Cicely letérdelt az ágy melle és gy
hajtotta fejét a beteg erőtlen kezére.

— Cicely jött vissza, apám, nem I

Lakatos Artur

festőművész

Vigadókiállítás - Nemzeti Szalonban képével szerepel.

Est,1931.VI.[illegible]1.

Lakatos Arthur

Tavaszi Szalon - Nemzeti Szalonban - képével szerepel /világos tónusu tájképe/

Pesti Hirlap 1931.VI.21.

Lakatos Artur

Tavaszi Szalon kiállitás - Nemzeti Szalonban - képé
vel szerepel /két tájrészlete rendkivül artiszti-
kus/

Pesti Napló 1931,VI.21.

ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT.

BUDAPEST, VÁROSLIGET, MŰCSARNOK.

Ismeretlen. Inconnu. 5

Tekintetes

LAKATOS ARTHUR

urnak

Vena Atila u. 23

Budapest. 2

~~Baross-tér 4.~~

— Kell is, hogy a művész nemesítő hatással legyen a hallgatóra, — állapította meg a vendég és gondosan megmártogatott egy falat fehér kenyeret az izletes pecsenyelében.

— Ő maga csupa muzsika volt, szegény. Rám úgy hatott, mintha akkor is énekelne benne mindenféle csodaszép melódia, amikor nem volt a hangszere a térdének támasztva. Csupa rajongó érzés volt, teljes fölolvadós. Ugy láttam, hogy semmi más sem érdekelte őt, csak a zene. Ugy járt az életben, szegény, mint egy álmodozó. Nem volt fogalma arról, hogy mit csináljon, hogyan gyümölcsöztesse igazán világraszóló nagy tehetségét. Szüksége lett volna valakire, aki támogatja, előreviszi, megcsinálja az útját kifelé, a nagy világban. De nem talált ilyen emberre, szegény. Élhetetlen volt. De sokat beszéltem neki erről. Engem nagyon szeretett.

— Ez az, élhetetlen volt, az igazi művész mindig élhetetlen! — mondotta ki határozott véleményét a vendég s jóllakottan helyezte tányérjára a kést meg a villát. Ujjain megcsillant a gyűrűk mindenféle drágaköve.

— Csodálatosan nagy művész volt, a legelsők közül való, ki úgy járt-kelt az életben, mint aki valóban nem erre a világra született, szegény. Mindig szűkös viszonyok között élt, tudom, ámbár sohasem beszélt erről és szegénységét gondosan tilkolta és nem is engedte, hogy a beszéd erre a tárgyra terelődjék. És mégis, Párisban és Berlinben tanult, a legjobb mestereknél, kik ujjongva szerették, tudom. Ezt másoktól tudom, mert ő soha erről említést nem tett, olyanoktól, akik már odakünn hallottak róla, amikor még növendék volt. Híre járt, hogy milyen tüneményes, sikerekben gazdag pálya áll előtte, ki akkoriban szegényen, ismeretlenül s az élettel szemben gyámoltalanul küzködött a mindennapi gondokkal a maga tiszta, mély művészetéért!

— Ez az igazi: a művészetért küzdeni kell és nagy áldozatokat kell érte hozni, — állapította meg a vendég higgadtan, fölényesen és a pohara után nyult, melyben a nemes bor aranya csillant. Karkötője széles perec, régi mester gondos műve.

— Hát bizony, küzdött és nyomorgott is érte, szegény! — mondotta bánatosan a ház úrnője.

A vendég figyelme, talán egy pillanatra csak, most a tortára irányult, melyet a szobalány büszkén tett le az étkező-asztalra; a kövér hölgy nagy érdeklődéssel kérdezte az első falat megízlelése után, hogy a torta cukrásztól való-e s amikor ámulva hallotta, hogy a kitünő torta itthon készült, — hiszen méltán vetekszik elsőrangú cukrász remekével — őszinte rajongással kérte elkészítési módjának értékes titkát.

A rajongás kitörése elült. Erre a ház úrnője végleg érthetetlen konoksággal tovább folytatta:

— Nem élt az másnak, csak a művészetének. Gyakran meghívtuk ebédre, vacsorára is, s ha néha el is jött szegény, engem nagyon szeretett és de sokat elbeszélgettünk a művészetéről, alig evett. Ha ráerőszakoltam az ételt, mosolyogva mondta, hogy neki az evés nem fontos, hamar jóllakik és sohasem éhes. Kevés kell neki és egészen mindegy, hogy mit eszik.

— Művészembernek, ha igazán művész, tulajdonképpen a művészet a tápláléka; nem érdekli az ilyet a bőséges, jó ebéd vagy vacsora; nagy lelki érdekek foglalkoztatják erősen! — szólt a vendég oktató hangon s a megelégedett ember mosolyával vett egy újabb szeletet a kitünő tortából.

— Megérdemelte volna, hogy a világvárosok ragyogó hangversenytermeiben üljön a dobogón, szegény, s a legdíszesebb közönség ülje körül, amikor játszik, hadd hallgassák ámulva! — rajongott a ház úrnője kegyetlen kitartással. — El se tudja képzelni, milyen élmény volt, amikor ez a nagy művész megszólaltatta a hangszerét. Most, amikor beszélek róla, most is hallom, azt a minden salaktól tiszta hangot, mely a legnagyobb bensőséggel énekelte el a legnehezebb muzsikát olyan tökéletesen, hogy ilyet aligha fogok ezután hallani.

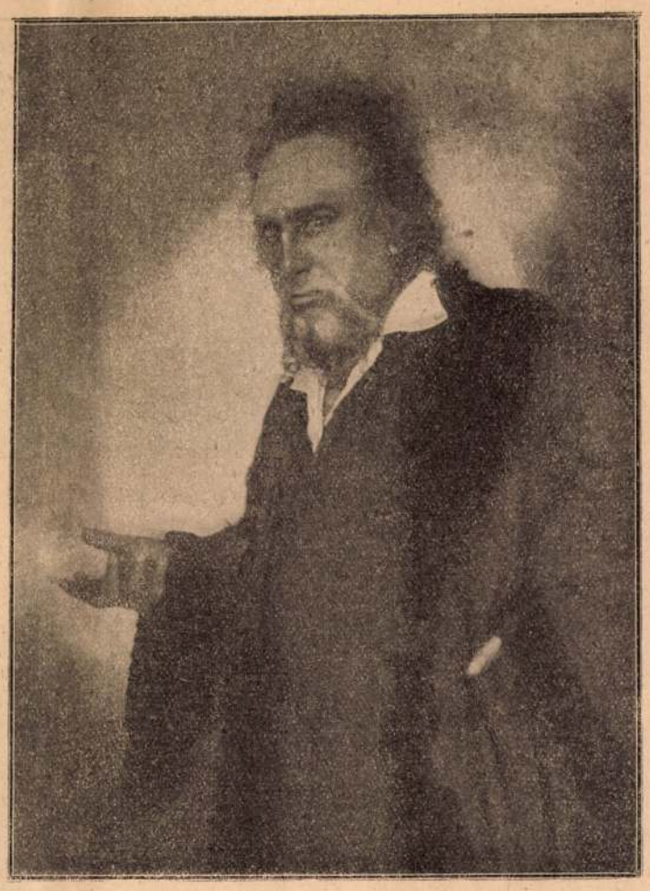

Iványi Jenő Shylock szerepében

— Igen, a tiszta művészetnek valóban csodálatos hatása van a fogékony emberre, — állapította meg a vendég a jóllakott ember szíves jóindulatával; ezenközben sajnálkozó pillantást vetett a maradék tortára, mert már torkáig volt az étel.

— Három éve már nem hallottam szegényről s éppen tegnap találkoztam a Belvárosban egy közös ismerősünkkel. Ő mondta el nekem, hogy szegény barátunknak, ki szinte észrevétlenül tünt el a városkából, nagyon rosszul ment sora. Elutazott egy messze városba s ott élt szegény reménytelenül, minden barát, támasz nélkül, egymaga, nagy bánatával és keserűségével. Azt se tudta, mitévő legyen. Nem volt tehetsége ahhoz, hogy barátkozzék, érdeke szerint emberekhez csatlakozzék; hiszen mondottam már, hogy milyen ügyefogyott volt a mindennapi életben. Beteg lett . . . könnyen lehetséges, hogy már régebben lappangott gyenge szervezetében a halálos betegség . . . Szóval, elpusztult szegény, abban a nyomorúságos vidéki kórházban s a hangszere árából került ki a temetésének költsége. Nem borzasztó ez?

A gyümölcsből a vendég már csak egész keveset csipegetett.

— Igen, az bizony nagy kár, hogy az ilyen tehetséges ember meghal. A művésznek örökké kellene élnie! — sóhajtott föl a vendég s bánatosan dobolt párnás ujjaival az abroszon.

— És te, apu, mire gondolsz, hogy olyan szótalan vagy? Te is ösmerted és szeretted szegényt! — fordult a ház úrnője hallgatag férjéhez.

— Nagyon aggaszt a koronánk leromlása, — felelte tompa hangon a férj.

Átmentek a szalonba pihenni, csöndesen, lomhán, jóllakottan.

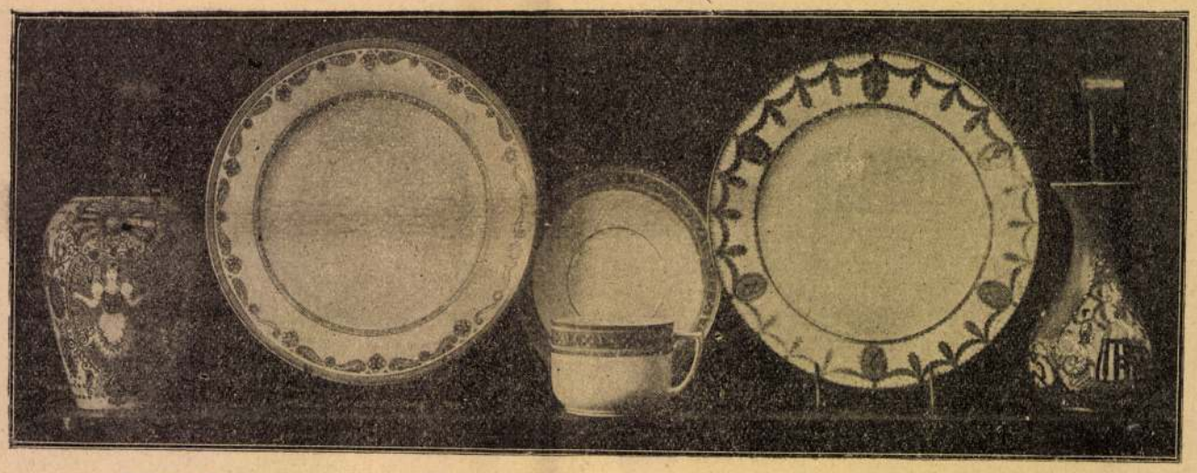

Lakatos Artúr uj magyar porcellánedényei a budapesti divat- és művészeti kiállitáson a Vigadóban

Ujabb sikerült üzletem

Nemrégiben volt szerencsém beszámolni e lap t. olvasóinak egy üzleti vállalkozásomról, amely oly fényes bizonysága volt közgazdasági képességeimnek, hogy barátaim azóta állandóan a pénzügyminiszter-jelöltek között emlegetnek, kivált azokon a napokon, amikor a korona nagyot esik. Beszámolóm oly élénk érdeklődést ébresztett pénzügyi zseniálitásom iránt, hogy indíttatva érzem magamat egy ujabb nagyszerü üzletemmel is a nagy nyilvánosság elitélőszéke elé lépni. Ebből ujfent láthatja a közönség, hogy szörnyen hasonlítok Midás királyhoz, akinek 1. szamárfülei voltak; 2. amihez hozzáért, az arannyá változott. Nos, amihez én nyulok, az nem változik arannyá, sőt ellenkezőleg. Hogy miben hasonlítok hát Midás királyhoz? Ez a történet végén fog kiderülni.

E rövid, de szellemtelen bevezetés után tehát térjünk gyorsan a dologra, mint ahogy betértem történetem kezdetén egy kávéházba, a legelterjedtebb budapesti szekta: az Aranyborju szektája templomának közelében. A kávéházban olyan lárma volt, hogy egy Doberdó-viselt tüzérkapitány, aki a pergőtüz mellett édesdeden tudott szenderegni, ott a helyszinén megsiketült. Kidülledt szemek, verítékben úszó arcok, tolongás, szorongás, — mintha az elkárhozottakat kavarná Belzebub egy óriás üstben! Álmélkodva kérdeztem a pincértől:

— Mi ez?

— Ez, kérem, — volt a felelet, — a magánforgalom.

Ez a magán? Hát akkor milyen lárma volna itt, ha igazán tömeges forgalom volna, nemcsak magán?

Egy sarokban azonban megpillantottam egy régi ismerősömet, aki sok eredménytelen próbálkozás után a kurzus, tudniillik a zürichi kurzus mesterségére tért át: bankbizományosirodát nyitott. A bankbizományosság tudom, hogy b-vel kezdődik és többnyire tömeges följelentéssel végződik. Barátom egyelőre még csak a b-nél tartott.

Asztalához hivott, amikor is csakhamar beavatott a bizalmába:

— Ma vaspapirt veszek négyszer, — mondotta.

— Érdekes! — csodálkoztam. — Hát már vasból is csinálnak papirt? Eddig csak rongyból csináltak. Hiába, a modern technika...

Barátom aztán fölvilágosított, hogy a vaspapir nem vas, de börzetipnek olyan vas, mint a pinty. Ha fölmegy: dupláját keresi meg rajta az ember.

Szédülve néztem ismerősömre. Egy ember, aki százezreket vág zsebre esetleg pár nap alatt! És még azt mondják: nem történnek ma csodák! De még akkor csodálkoztam csak, amikor ismerősöm kijelentette, hogy mivel régi jó barátok vagyunk: szivesen bevesz engem társul az üzletbe.

Azt hittem: a bőrömből ugrom ki örömömben.

Elválásunk után azonban sötét aggodalom hollószárnya borult rám. Hátha a vaspapir eltéveszti a járást és nem fölmegy, hanem le? Életemben egyszer volt dolgom papirral, ami fölment, az pedig egy papirossárkány volt, amit az apám periratаiból csináltam. Azért is kikaptam. Pedig fölment!

Fölkerestem a bankáromat.

— Édes barátom. Nem nekem való ez a mulatság. Reggel óta két kilót fogytam az aggodalomtól. Eressz ki a mutyiból!

A bankár vállat vont:

— Megtehetem. De azt beláthatod, hogy ezzel nagyobb kockázatot vállalok magamra. Azt pedig nem tehetem ingyen. De mivel régi jó barátok vagyunk: Isten neki, fizetsz ötezer koronát és elvetetted a vaspapir gondját!

— Kérlek! Igazán kedves vagy...

De alig hogy kifordultam a boltjából, eszembe jutott, hogy minek megyek én haza? Miért nem megyek inkább egyenesen a vágóhidra? Ilyen nagy marhának ott a helye! Egyszer vannak a kezemben, akkor is kieresztem a nehéz százezreket!

Loholtam vissza.

— Barátom, azt hiszem, mégis rengeteg ostobaságot követtem el.

— Meglehet.

— Szóval: beléphetnék ujra az üzletbe?

— Az is meglehet. De el kell ismerned, hogy ezzel a nyereségemet csökkented. Ami nem megy csak úgy szerelemből...

Denikve a t. olvasó sejti, hogy ismét fizettem ötezer koronát és boldogan hagytam ott az irodát. Boldogságom azonban nem tartott sokáig. Eszembe jutottak az összes regények és versek, amelyek a szerencse forgandóságáról beszélnek. Az egész idevonatkozó világirodalom!

Délután — nem ebéd után, mert ebédelni nem tudtam az izgalomtól — ismét ott voltam az irodában.

— Barátom...

És igy tovább.

Sokkal több találékonyságot tételezek föl t. olvasóimról, semhogy szükségesnek tartanám külön elbeszélni, hogy a dolog vége megint csak egy részemre előnyös kiegyezés volt — tízezer koronában. Előnyösnek nevezem azért, mert ha a barátom többet kér: kínomban azt is kiizzadom. Mégis *kerestem* hát a vaspapiron tízezer koronát!

Az éjszakám gyötrelmeinek leirásával azonban nem akarom a drága olvasót gyötreni. Irtózatos szemrehányásokat tettem magamnak az elkövetett baklövésért. Összes élő és ezután születendő gyermekeim alakjai megjelentek álmomban és ujjal mutattak a tékozló apjukra, aki kidobta az ablakon a dús örökségüket...

Reggel vissza a bankirodába! Az én gyermekeim ne átkozzák az apjukat!

De mit beszéljek tovább? Az olvasó azt is kitalálja, hogy nem tartott sokáig, míg benne voltam a társaságban. S ki tudja, meddig folytatom ezt a tőzsdejátékot, ha végkép ki nem fogyok a pénzemből, amihez egyébként különös véletlen folytán jutottam. Végre is harmincezer korona veszteségegyenleggel zártam le az üzletet — ez a szakkifejezés volt az egyetlen, amivel e vállalatból gyarapodtam...

A t. olvasó pedig — ismételten aposztrofált találékonyságával — most már kitalálja, miben hasonlítok Midás királyhoz? *Sas Ede*

A főváros első és legrégibb csipke-tisztitó-, vegytisztitó és kelmefestő gyári intézete

LOHR MÁRIA-KRONFUSZ

Gyár és központ: BUDAPEST, VIII., BAROSS-U. 85. Telefon: József 2—37.

Uj Idők 1922. XXVIII. 40 sz.

Lakatos Artur K

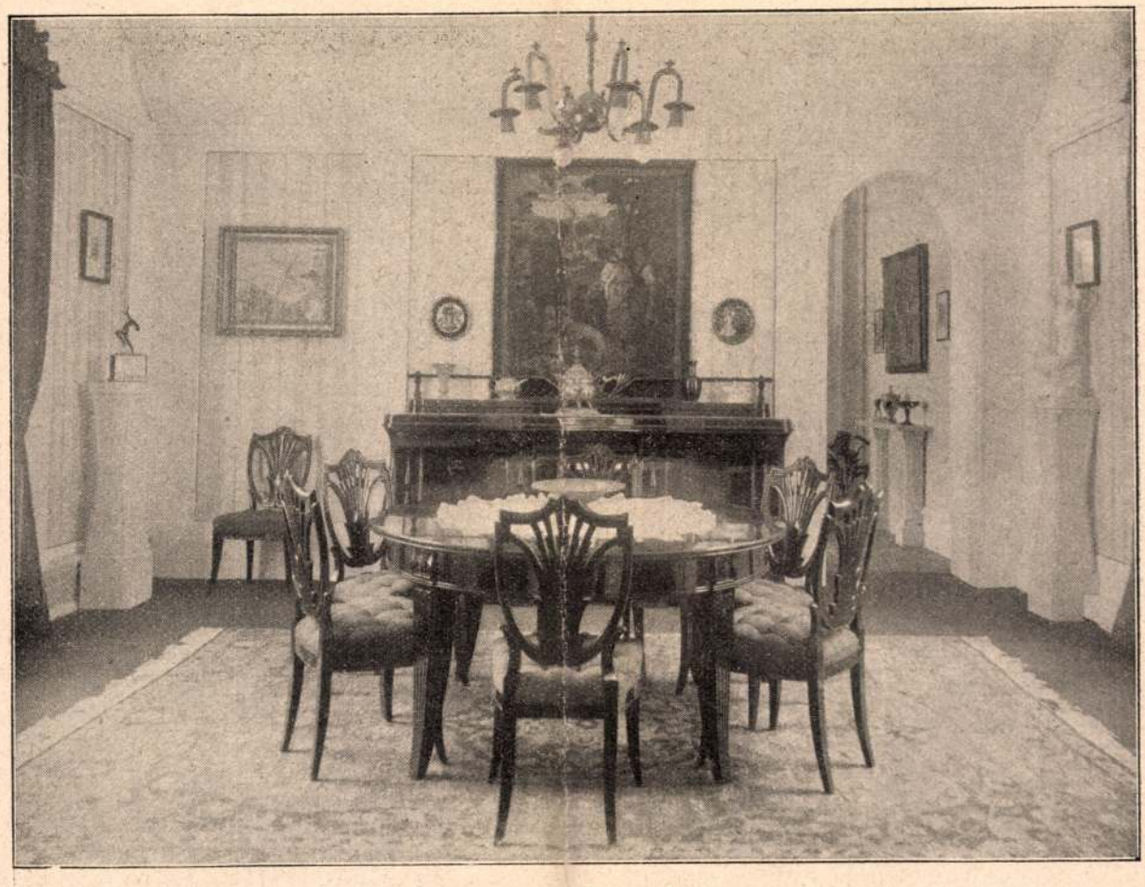

Az Iparművészeti Társulat kiállításából. Ebédlő, tervezte Menyhért Miklós. A bóletál Kiss Ferenc műve, a szobrok Kisfaludi Strobl Zsigmond és Lux Elek művei

Ötöst a könyvek közül egy se kap a közönség ítélőszéke előtt. Ötöst csak az érdemel, amit nem olvasunk el.

4 : elégségest jelent. Megállja a vizsgát, de nem tünteti ki magát. Elolvassuk, de nem marad belőle semmi az emlékünkben. Ha újra a kezünkbe kerül, újra elolvassuk, s nem tudjuk, hogy már egyszer elolvastuk. Régi ismerős, tudjuk, hogy már találkoztunk vele, csak a neve ment ki az eszünkből, meg az, hogy ki ő, s merre van hazája.

3 : jó. Már messziről megismerjük és köszöntjük, ha találkozunk vele. Kedves emlékek füződnek hozzá, mint az olyan asszonyhoz, akivel együtt töltöttünk két hetet Abbáziában. Sokat beszélgettünk, nevetgéltünk, egyszer-kétszer mulattunk is együtt, de valami bensőbb viszony, mélyebb barátság nem fejlődött ki köztünk. Kedves ismerős, jó társaság. Örülünk, ha szembekerülünk és elfelejtjük, ha nem találkozunk vele.

2 : jeles. Nyomokat hagy bennünk, mint a társzekér az agyagos földben. Emlegetjük, mint valami kedves rokont. Akárhol szóba kerül, mi is tudunk valami kedves vonást róla. Ha nem is keressük az emlékünkben, akkor is eszünkbe jut. Szeretjük, s megörülünk, ha újra találkozunk.

1 : kitünő. Ezt nem olvassuk, ezt magunkba szivjuk. A kitünő könyv olyan, mint a nagyszerü táplálék. Nemcsak gyönyörüséggel esszük meg, hanem haszonnal fel is dolgozzuk, meg is emésztjük. Vér lesz belőle, és csont, és izom, és erő, és agy, amely gondolkozik. És ami a legnagyszerübb: ez a vér, ez a csont, izom, erő és agy azután egészen a miénk, s nekünk teremt új érzéseket, gondolatokat és meglátásokat. És mi úgy érezzük, hogy ezek mind a mi alkotásaink, pedig valójában a belénk ojtott ős unokáé.

A könyvolvasás az én hitem szerint vérbeli rokona az utazásnak. Egyszer vasuton megyünk, máskor hajón, néha szekéren, sokszor gyalog. És látunk országokat és városokat és vidékeket és megismerkedünk népekkel és emberekkel és szokásokkal és szerzünk barátokat és ellenségeket és kötünk viszonyokat és élünk a magunk életén kivül egy új életet, egy másik: szebb, jobb, tartalmasabb, vidámabb és tanulságosabb és változatosabb életet.

Ahány könyvet olvastam, annyi utazást tettem.

Nem minden út szép és nem minden út érdekes, és nem mindenik hagy bennünk egy életre szóló emlékeket. De vannak utazások, amik Veneziába visznek, vagy Nápolyba. Nem minden ember kerül el Velencébe. Milliók és milliók nem voltak ott soha. Mint ahogy „A róka-út"-at sem olvasta el minden ember. De olyan ember is kevés van, aki csak egyetlenegyszer volt Veneziában. Aki egyszer látta, újra megnézi. Aki egyszer ott volt, vágyik rá mindig vissza.

„A róka-út" olyan a könyvek közt, mint Venezia a városok sorában. Egy egész életre szóló szerelem . . .

*

A magyar kiadás Mikszáth Kálmánnak köszöni megszületését. Vagy harminc év előtt napilapot alapított Mikszáth Kálmán: az „Országos Hirlap"-ot.

— Valami regényt is kell közölnünk, — mondotta Mikszáth a köréje sereglő munkatársaknak. — Valami világraszóló, nagyszerű regényt . . .

— Ez ugyan nem lesz nehéz, — mondták rá többen is. — Az a lap, amelynek Mikszáth Kálmánja

Az Iparművészeti Társulat kiállításából. Szalon. Tervezte Lakatos Artur

A róka-út

— *Sudermann regénye az Egyetemes Regénytárban* —

Boldogult Bródy Sándornak egyszer valami furcsa ideája támadt. Képekről irt műkritikát, ha jól emlékszem, valamelyik tavaszi tárlatról. Gyönyörü májusi estén, amikor ákácillatra vágyódik a tüdő és májusi bowléra szomjas a torok: műkritikát irni egy dohos redakcionális szobában, nem isteneknek való foglalkozás. Sándor bátyánk tehát gondolt merészet és nagyot. Fogta magát, s úgy, ahogy volt, lenyomtatta a programmot. És mint a tanárai szokták a gimnáziumban, minden kép mellé odairt egy osztályzatot. Ami nagyon tetszett neki, az egyest kapott. A kevésbé jó kettőst, vagy hármast. A silányabbja négyest. A rossz ötöst. Még oda is irta a számmagyarázatot, ami az iskolai bizonyítványokról sem hiányzik:

1 = kitünő 4 = elégséges
2 = jeles 5 = rossz.
3 = jó

Volt is másnap felfortyanás a művészi berkekben. Hát ez kritika? Iskolásgyerek-e vajjon a művész, hogy osztályzatot kapjon, mint egy gimnázista? És lehet-e művészi alkotásokat csak egy számmal elintézni, mint a diákot, amikor felmondja a leckét?

A művész uraknak persze igazuk volt. A kalmuszgyökeret (akarom mondani: az igazságot) nem lehet csak úgy pusztán szervirozni. Be kell cukrozni, mert magában keserü, és szép dobozban, vagy bonbonièreben kell feltálalni.

De Bródynak is igaza volt. Mert mindnyájan így szoktuk megítélni a művészi alkotásokat. Legfőképpen a könyveket. A könyv, amikor elolvastuk, osztályzatot kap a lelkünkben. Akarják hallani a jelmagyarázatot? A visszájáról kezdem:

5 : annyi, mint elégtelen, vagy rossz. Ilyen az irodalomban voltaképpen nincsen. A könyvvel is úgy vagyunk, mint a jótékonysággal, — megeshetik, hogy nem elégít ki, de rossz szivből nem fakadhat soha. Aki könyvet ir, az adni akar, könnyebbséget szerezni, átsegíteni az élet nehézségein. Az iró olyan vendég, aki szépen kiöltözködik, rendbeszedi magát, virágot tüz a gomblyukába, s csak úgy jön hozzád látogatóba. A nemesebb, a szebb, az okosabb énjét hozza el magával. S nincs olyan rossz könyv, amely sokaknak nem elég jó.

A Tamás-galéria kiállításából.
Nappali szoba. Tervezte Vágó Dezső. Készítette Verebes Károly. — Aus der Ausstellung der Galerie Tamás. Wohnzimmer. Entwurf: Desider Vágó. Ausführung: Karl Verebes. — From the Tamás's Gallery. Parlour. Designed by Ch. Verebes.

A Székesfővárosi Iparrajziskola karácsonyi kiállításáról. Fent: Magyar gobelin szoba- és faliszőnyeg. Kóródy György tervei. Lent: Kerti bútorgarnitura. Tervezte Lakatos Artúr. — Aus der Weihnachtsausstellung der Hauptstädtischen Gewerbezeichenschule. Oben: Ungarischer Gobelinteppich und -Wandteppich. Entwürfe: Georg Kóródy. Unten: Gartenmöbel-Garnitur. Entwurf: Arthur Lakatos. — From the Christmas Exhibition of the Municipal College for Applied Art. Above: Hungarian gobelin and hanging carpet. Designes by G. Kóródy. Below: Garden furnitures. Designed by A. Lakatos.

MAGYAR IPARMUVESZET
1933.

Képzőművészet 1927. I. évf. 1, 2 sz.

IPARMŰVÉSZET

Iparművészeti ismeretek

I.

— A Gobelin művészetről. —

Gobelin szó alatt általánosságban fonallal készitett fali szőnyeget értünk, amely képszerü, — a grand artba illő ábrázolás céljából készült. A készités módja — akár szövés, akár himzés, bár iparművészeti munka, de a gobelin végeredményben mégis a képzőművészethez tartozik, mert témája is képzőművészeti alkotás. A szinek, melyek a festő palettáján keverődnek, itt szines fonalak, melyekkel a gobelin készitő ugy fest és azokat ugyanugy keveri, mint a festő. Igaz, hogy rendszerint más a tervet- (kartont)- készitő művész, más a kivitelező kéz; de olyan művészi megértés és tudás szükséges a gobelinkészitéshez, amilyen az előadóművészetben a reprodukáló és interpretáló zenész és szinész tehetsége.

Maga a név — gobelin — onnan ered, hogy IV. Henrik francia király, ki Párizsban több gobelinszövő műhelyt alapitott, Flandriából 200 szövőt hozatott és azokat Marc de Coomans és François Delapenche vezetése alatt a Bièvre patak mentén levő »Maison des Gobelin« épületkomplexumba telepitette. A Gobelin család régi szövetfestő dinasztia, mely az ipari munkából akkor már a nemesség sorába küzdötte fel magát. A Bièvre folyó partjain a párizsi festőcéh helyezkedett el. A folyó vize alkalmas volt a szövetfestő ipar céljaira és már 1544-ben a Gobelin-család kékfestő tagjaiból kivált Jaques Gobelin, a király adóellenőre, később Balthazár Gobelin királyi kincstárőr és már 1651-ben Antoine Gobelin, mint marquis de Brioilliers szerepel. Ezeknek a festőcsaládoknak a telepei, melyeket 1667-ben az állami gobelinszövőmühely részére megvásároltak — ma is a francia állami »Manufakture des Gobelins« mühelyeit képezik. Az onnan kikerült fali szőnyegek a »Tapisserie de Gobelins« név alatt ismeretesek. Igy került a név — Gobelin, a képszőnyegek fogalma — forgalomba.

LAKATOS ARTHUR: *Gobelin*

A nagykanizsai szinház freskói:

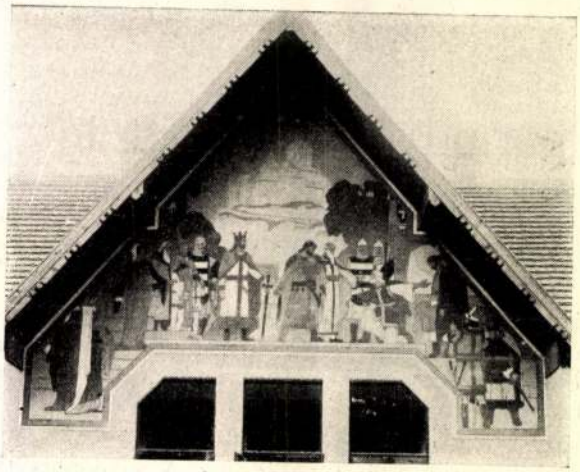

A főbejáró feletti sgraffitto-kép: *Jelenet „Bánk bán"-ból*
RAKSSÁNYI DEZSŐ festőművész-tanár műve

Az oldalhomlokzat képe: *Jelenet a „János vitéz"-ből*
RAKSSÁNYI DEZSŐ festőművész-tanár műve

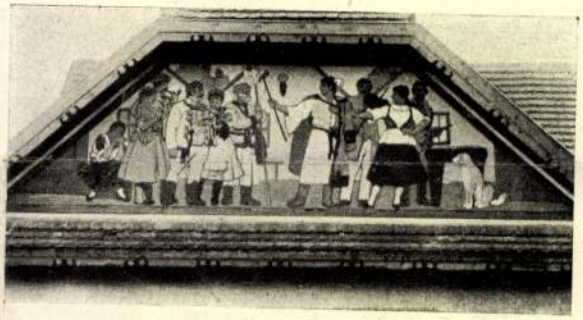

Az oldalhomlokzat képe: *Jelenet a „Falu rosszá"-ból*
RAKSSÁNYI DEZSŐ festőművész-tanár műve

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról:

MOLDOVÁN BÉLA: *Keresztrakók*

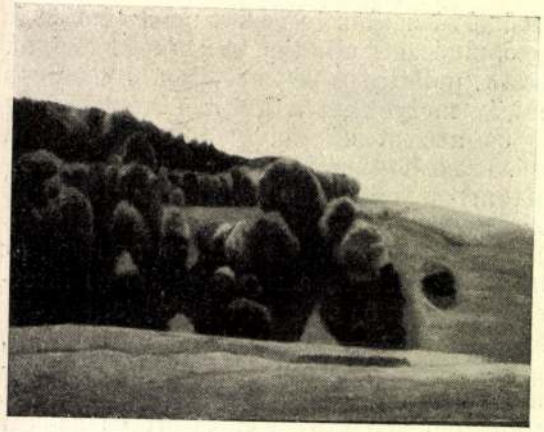

CSÁNKI DÉNES: *Csalitos*

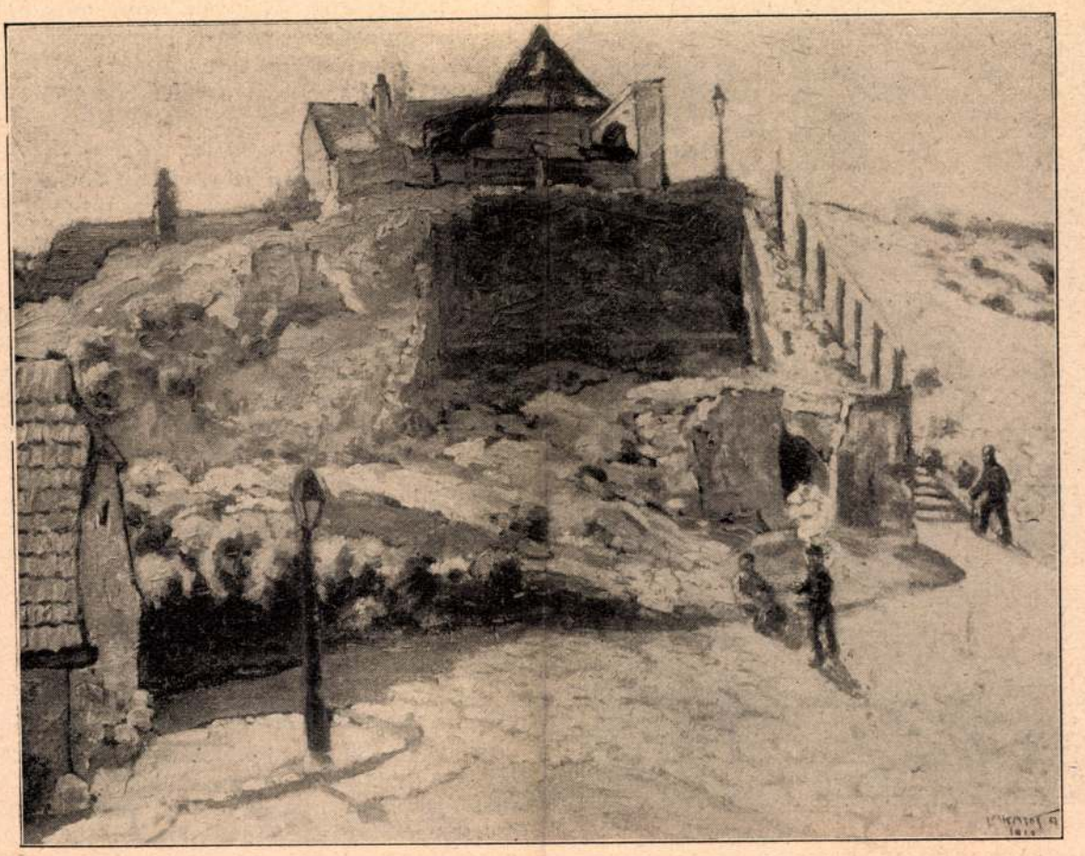

Tabán. Lakatos Artur festménye a Paál László-Társaság kiállításán.

A légy volt benne. Elevenen; szép, kifejlett, szürke legyecske. Fáradtan, árván és megadóan vonszolta magát, zord és élettelen idők gyermeke, határozottan valami nagy búbánat látszott rajta. Ne nevess, ez így van.

És akkor feleségem elmondta, hogy foglyul ejtette a legyet és a pohár alatt fogságban akarja tartani. Fogságban tartja azért, mert van egy öreg babona: ha egy ilyen téli légy megél a házban Szilveszterig, akkor az nagy szerencsét jelent az új esztendőre.

Tehát a legyet életben kell tartani Szilveszterig.

Nem vagyok babonás ember és csak mosolyogtam. Jó, ha az asszony hisz ebben a kabalában, teljék kedve benne. A legyet életben kell tartani Szilveszterre.

A feleségem szinte máris izgatott volt. Még délelőtt telefonált az állatorvosi iskolára, meg amellett végigbújta a lexikont: meg kellett tudnia, mivel táplálkozik a légy. És házunk ujonnan szerzett barátjának rögtönzött üvegpalotájába beállított mindenféle hulladék eledeleket, még vízről is gondoskodott egy parányi tányérkán.

Jaj, csak tán izleni fog neki az étel! Csak tán tud a tányérból inni, ha megszomjazik! Istenem, Istenem, csak most már hogy fedél alatt és biztonságban van, ne történjék semmi baja!

Feleségemnek egyszerre csupa ilyen nevezetes gondjai lettek és én jóizüen élveztem és mosolyogtam: milyen ártatlan, milyen kislányos, milyen kedves ez a játék, drága, tiszta kis gyermekasszony ez, hiába!

A legyet nekem is mindennap meg kellett néznem. Egyik nap vidámabb volt és derűsen röpködött, szárnyaival harciasan ostromolva áttetsző palotája falát. Máskor meg szomorú volt és csüggedt és mozdulatlanul kuksolt egy helyben és ilyenkor nagy volt az ijedelem: talán csak nincs valami baja? Nem izlik neki az ennivaló bizonyosan! Vagy elrontotta a gyomrát ... vagy rossz a levegője ... vagy fázik, talán meg is hült, ... közelebb kellene állítani a kályhához ... és éjszaka is füteni kellene, mert éjszaka hideg van és majd még nem birja el szegény.

Nagyon mulatságos volt mindez és lassan-lassan, magam sem vettem észre, beleheccelődtem a dologba én is. A hivatalban sokszor eszembe jutott a légy, délben szaporán siettem haza és amikor egyszer szemem láttára elütött egy villamos egy konflist és a ló ott nyult el a járda mellett, ég felé emelt lábakkal, eszembe jutott a légy, a mi legyünk s az, hogy most talán épp így fekszik ő is az üvegkupola alatt, ég felé fordítva lábait, mozdulatlanul, holtan és ez a kép annyira nyugtalanító volt, hogy autóba ültem és úgy siettem haza.

A legyecske azonban elégedetten sétált a pohár falán és kifürkészhetetlen szemeivel bizonyára barátságosan nézett rám.

Amikor feleségemnek az elgázolt ló esetét és azt, hogy utána hogy rohantam haza, elmondtam, elsápadt és izgatottan mondta:

— Hallgasson, kérem, hallgasson. Holtra rémít az ilyesmikkel.

És ha lehet, még nagyobb gonddal figyelte kis barátunkat. Alig ment el hazulról — szent Isten, hátha a légynek szüksége lenne valamire! — a szobalányt pedig egyáltalán be se engedte abba a szobába, ahol a légy tanyázott: még esetleg felborítja a poharat, kiereszti a legyet, vagy — gondolatnak is rémítő — valamiképp kárt tesz abban a kedves és becses állatban.

Kedves állat — ezt mondtam? No, most nevethetsz ujból, mert ime, én bevallom, hogy ez alatt a pár nap alatt ez a néma és ismeretlen csöppnyi lény valósággal a szivembe férkőzött. Ebben kétségtelenül nagy szerepe volt annak, hogy feleségem babonás lelkesedése, figyelme és aggodalma észrevétlenül át-

Uj Idők 1926. 459 l.

Magyar Erzsi fényképe
Budapest vendégei. Helge Lindberg, a finn mesterdalnok.

ragadt rám, de nagy szerepe volt magának a kis állatnak is, mely alázatosan kiszolgáltatva kényünkre-kedvünkre, csöndesen és szeliden belehelyezkedett az életünkbe.

Nem volt gyermekünk. Már előre látom csufondáros arcodat, de mégis be fogom vallani, hogy ez a légy, ez az elfogott, jámbor kis légy, ez a tehetetlen, általunk etetett, idétlen kis semmi... ez hamarosan oly kedves lett nekem, mintha a gyermekem lenne. Valaki, aki életemhez tartozik, aki az enyém, a mienk, aki miatt aggódunk, akit szeretünk és aki új és furcsa tartalmat hozott csendes napjainkba.

Ez az érzés, amelyet most neked itt nyiltan bevallottam, oly titokzatos volt és az én szememben annyira szégyenteljes is, hogy nem mertem a feleségemnek bevallani. Ma már inkább büszke vagyok rá...

Igy teltek a napok és egyik napunk vidámabb volt, másik csüggeteg, aszerint, hogy a legyecske vidáman viselkedett, vagy aggasztóan, csendesen és bánatosan.

— Már megél Szilveszterig — lelkendezett egyik nap a feleségem. Másnap azonban könnyek közt találtam. — Beteg ez a légy! Higyje el nekem, nem lesz jó vége! Már mozogni is alig tud! Óh, hát hiába gondoztam máig!

És ilyen aggodalmak és ilyen örömök közt érkezett el a Szilveszter. Egy-két ismerős családot láttunk vendégül és az idő nagyon kellemesen telt el. Végre az öreg óra, mely egykor nagyanyámat látta rózsaszínben és üdén, elütötte az éjfelet.

Ekkor a feleségem fölkelt székéről és behozta a szobába az asztalkájával együtt a legyet. És diadalmasan mesélte el a csodálkozó vendégeknek, mi ennek a kis állatnak a titka. És boldog volt és nevetett, mert a légy élt: ott mászkált a papiron, mely a pohárból való lakását parkettázta.

Néztem őt: kedves, kedves kis jószág, úgy látszik, a jó nyugalomban és az állandó gondos koszton elhízott, határozottan kövérebb volt, mint mindazok a legyek, amiket életemben láttam valaha. Csillogó volt és tiszta, tán közben mindennap fürdött is a vízzel teli tányérkában és szárnyait rebbentgette néha, mint ahogy a beteg ember, aki hétszámra ágyban feküdt, nyujtóztatja a lábait.

És ekkor valami szörnyüséges dolog történt.

A feleségem levette a légyről a poharat és a légy ott állt szabadon, egyedül a fehér papirlapon. Egészen bizonyos, hogy nem értette meg első pillanatra, mit jelent ez, nem értette meg, hogy ütött a szabadság órája és ismét a maga ura lett; vagy az is lehet, a fogság annyira elernyesztette, hogy fel se tudott volna még egyszer repülni, nem is tudott volna elmenekülni. Kedves, alázatos és szánalmas volt ebben a pillanatban, amint a szabadjára lett levegőn, összehúzott szárnyakkal és kifeszített lábakkal, nyilván mélyen csodálkozva és megrettenve állt a hófehér mezőben.

És ekkor történt az, amit én rettenetes dolognak neveztem az előbb.

A feleségem felnevetett és tenyerével lecsapott a légyre.

Megölte, egyetlen mozdulattal.

— Nincs rád többé szükségünk, — mondta vidáman — Isten veled.

Kis barátunk ott feküdt egykori lakása pallóján, ellapítva és széttörve, égnek meredt apró lábaival.

Engem abban a pillanatban olyan rossz érzés, olyan felháborodás és olyan mérhetetlen felindultság fogott el, hogy kimentem a szobából. Szikrázott a szemem és fájt egész bensőm. Mintha énrám ütöttek volna, iszonyatosan, erőteljesen és kegyetlenül.

Nem a légy, barátom, ne érts félre, ilyen gyermekes nem vagyok, nem az a parányi kis áldozat, nem, nem, hanem az sujtott le és töltött el egyetlen pillanat alatt undorral, hogy ez a brutális és kegyetlen gesztus, mely elsöpörte a legyet, szétlebbentette a fátyolt egy emberi lélek felett, melyet — kétségtelen — nem ismertem addig a napig.

Magyarázzam meg bővebben? Magyarázzam meg, hogy mi lehet az az emberi lélek, mely minden szeretetét és gondját rákölti hetekig egy lényre, hogy aztán, mikor szüksége többé rá nincs, kioltsa és megsemmisítse... Magyarázzam ezt meg neked? Fessem le előtted ezt a kegyetlen és megdöbbentő világosságot, mely azzal a mozdulattal és abban a pillanatban elém tárult?

És mondjam még el azt is, hogy ettől kezdve mintha szemem egy bűvös érintésre kinyilt volna, egész nyiltsággal és elfogulatlansággal figyeltem ennek a brutálisan megnyilatkozott asszonyi léleknek minden rezzenését? Meséljem el azokat az apró dolgokat, amiket azelőtt észre sem vettem, amik azelőtt fel se tüntek és amik a legyecske holttestétől egyetlen megrázó és kiábrándító láncolatban sorakoztak lassan egymás mellé és áthurkolták és megfojtották szerelmemet és házaséletünk nyugalmát?

Én azt hiszem, mindez már nem fontos.

Életünk és szerelmünk halála abban a pillanatban elkezdődött, amikor az ő gyengének és jónak hitt keze Szilveszter estéjén egy légyre lecsapott. Még eltelt néhány hónap, amíg ez a szerelem és ez az élet meghalt. Unalmasak lennének a részletek.

Most itt állok egyedül, szabadon és megkönnyebbülve, megszabadulva valakitől, kinek értéke addig volt, míg homályban állt előttem. Mert nincs szörnyűbb, mint életünket megosztani valakivel, akit nem ismerünk, vagy akit félreismerünk.

Az én vállamról egy riadt kis magányosan csatangoló légy vette le ezt a szörnyűséget.

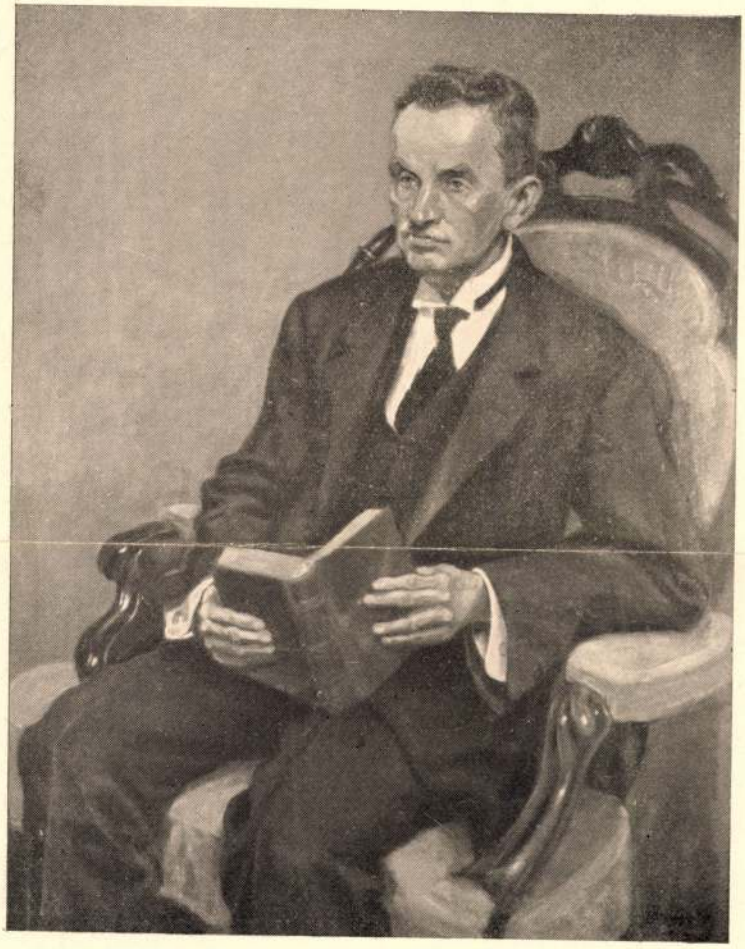

131. LAKATOS ARTUR: dr. Tordai Árpád orvostanár.

Paál László Tais II. Kiáll.
Nemzeti Szalon 1929. jan.

Lakatos Artur

Lakator Artur

Mohácsi sokác
templom
Fiam
Mohácsi utca
Ferfi arckép
Vajdahunyad vára
a képei repr.

Művészeti Szalon

(Kolozsvár) 1929. IV.
evf. 8–9. sz. (24. l
22–) 28. l.

kimeletlenül visszautasitja majd ezt s az ehhez hasonló áram-
latokat és megvetéssel szabaditja fel magát az alól az aggo-

„HIS MASTERS VOICE"
beszélőgépek és művészlemezek főraktára
Dávid
hangszerkészítőnél. Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului
Kérjen árjegyzéket!

a birodalom belsejében való utazásra kapott útlevelet. Igy lett az amerikai útból egy felsőolaszországi utazás.

* * *

Amerika tehát a vágyódások és rejtélyek országa volt az 1830-as években is. Érthető volt a művelt magyarság öröme, amikor végre megjelent az első komoly magyar könyv Amerikáról egy olyan ember tollából, akit Magyarországon, mint Kazinczy Ferenc barátját, minden irodalmi ember, Erdélyben pedig válogatás nélkül mindenki ismert, tisztelt és szeretett.

1830-ban történt, hogy bölöni Farkas Sándor, egy fiatal erdélyi kormányszéki titkár, Béldi Ferenc gróffal neki indult a művelt Nyugatnak avval a szándékkal, hogy Észak-Amerikát is megjárják. Meg is járták 1831-ben, amiről Farkas „Utazás Eszak-Amerikában" cimü könyvében számolt be.

Laratos Artur

festő

l.

Művészeti Kalauz

(Kolozsvár) 1930. V. évf.

2. f. 15. l.

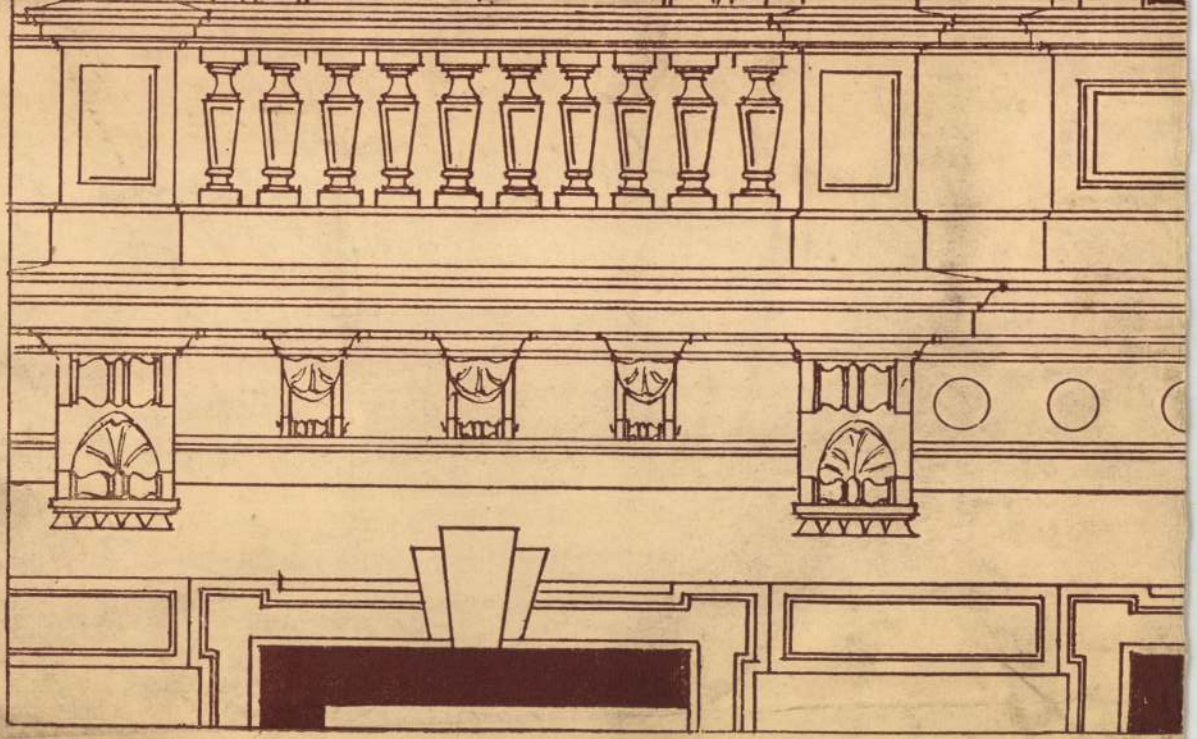

Alle Rechte vorbehalten.

INTERNATIONALE GEWE

LIBRAIRIE INTERNATIONALE D'INDUSTRIE LEIPZIG — B

NEMZETKÖZI IPAR K

Lakatos Artur
festőművész

Paál László
Társaság kiál-
lítása mennyi
zalomban

Pesti Hirlap
1929 II 2

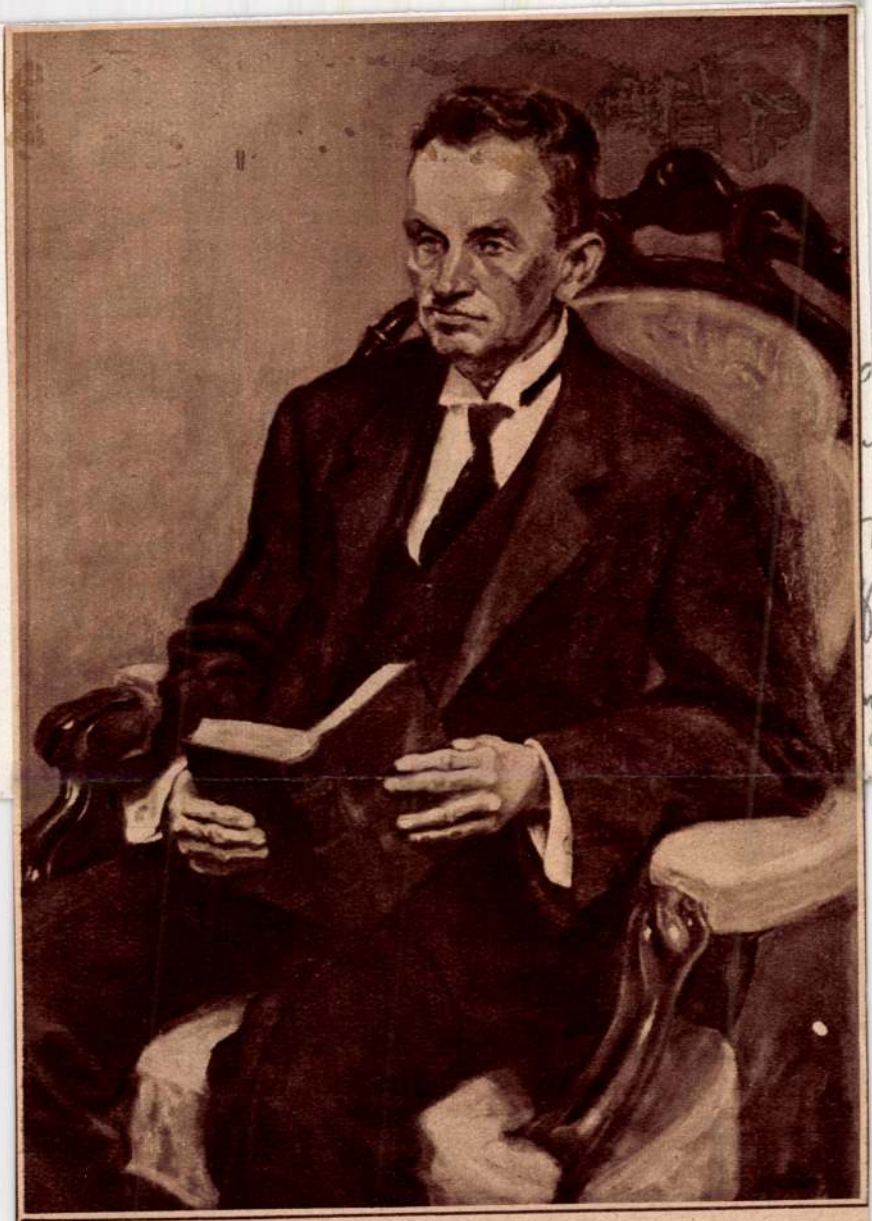

Lakatos Artur: Torday orvostanár arcképe.

Ma.
2 nap alatt.
3 nap alatt.

.....osztálynak.

mvasutak igazgatósága.

Tisztázta: .....

Összeolvasta: .....

Kiadta: .....

Előirat száma: .....

Utóirat száma: .....

Összefüggésben ..... számmal.

Egyuttal elintézett szám: .....

Előterjesztés előtt

Lakatos Artur
testőrnőnél

Paál László
Társaság kiállítása
neumti Halomban

Pesti Hirlap
1929 II 2

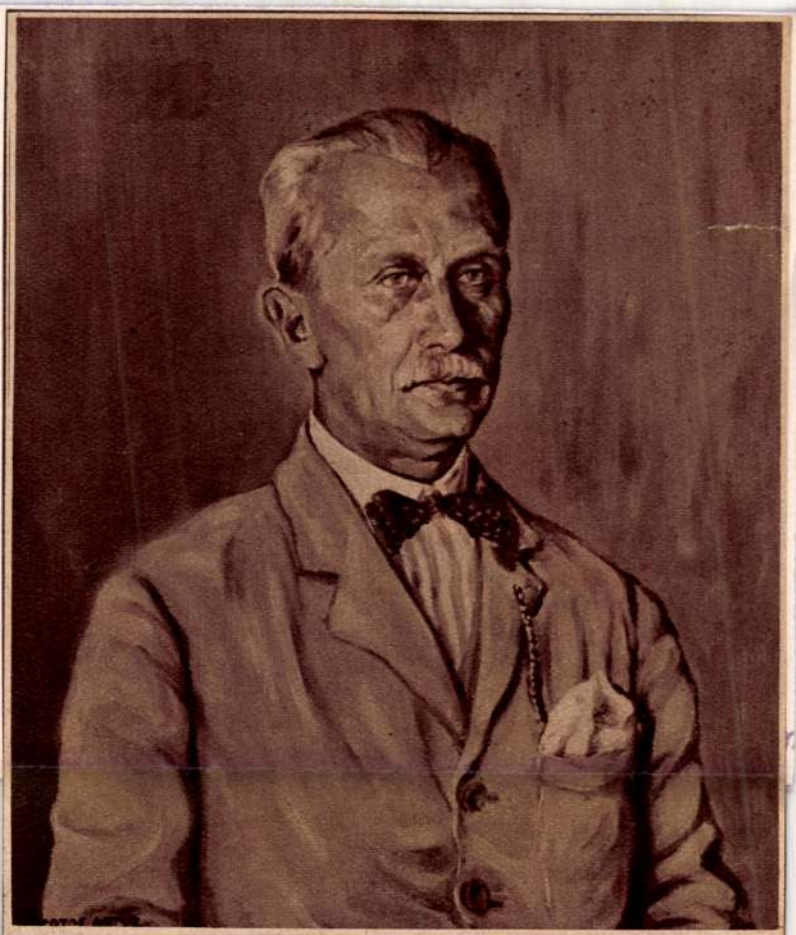

Lakatos Artur: Fischer Béla alispán arcképe.

yirat-szám ..... Pénztári szám .....

i utalvány.

.....nak. címe:.....
(esetleg postatakarékpénztári számlájának száma)

ára által.....

.....ért

[redacted]

[redacted] fizetendő.

.....bélyeg.....nyugta.....bevonandó.

Lakatos Artur

Iparművészet a javító-intézetben. Az igazságügyi miniszter rendelete a kassai áll. javítóintézetben iparművészeti gyakorló-műhelyek szervezett

és pedig bútor-, bőrdíszmű- és szövőipari műhelyeket, amelyekben az intézet növendékei az illető szakmáknak megfelelő gyakorlati és elméleti kiképzést kapnak. E műhelyekhez szaktanári minőségben Lakatos Arturt a sz. fővárosi iparrajziskola volt tanárát nevezte ki azzal, hogy a szükséges terveket az intézet részére készítse el s általában a műhelyek fejlesztése érdekében javaslatokat tegyen.

Magyar Iparművészet
1908. 179. l.

LAKAS

Lakatos Artúr
festőművész

Paál László Társaság
kiállítása Nemzeti
Szalonban

Vajda-Hunyadvára
a városlígetben

Nemzeti nyíság
1929 II. 2

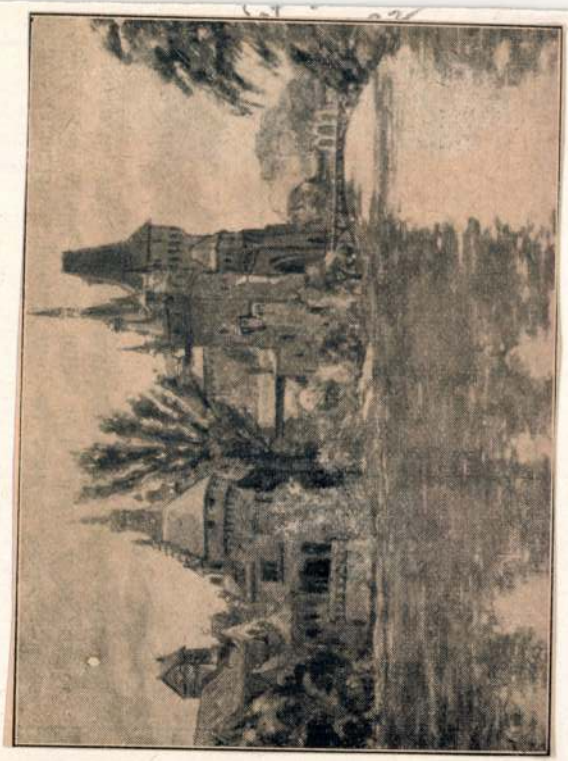

— Tettyei kolostor romjai Pécsett.

2. sorsz. Iroda minta. — Pallas nyomda, Budapest.

hogy magára öltse az egykori nagy mesterek egyéniségét és szemléletét. Technikája bámulatos. Rembrandt korai képeinek másolatait, szaggatott, aprólékosan részletező technikával készíti, míg későbbi műveinek másolataiban különösen, pedig Franz Hals portrémásolataiban olyan széles, lendületes, szinte formaképző ecsetkezeléssel dolgozik, mint maga a mester, akinek ez volt egyik legjellegzetesebb technikai tulajdonsága. Tanulmányainak mindig olyan a hangulata, mint az eredetinek, lelke van a képnek — és ez az, amihez a legnagyobb technika is kevés, ehhez az kell, hogy a másoló is igazi művész legyen.

A Szépművészeti Múzeumban most kiállított másolatok között 21 Rembrandt, 3 Franz Hals kép szerepel, a többi Rembrandt környezetének munkáiból kerül ki, így Ruysdael, Vermeer van Delft, Cuyp, sat.

A kiállítás nagy sikerének alkalmából Balló mester tanítványai és tisztelői ünnepi vacsorát rendeztek a mester tiszteletére. A banketten az első felszólaló *Klebelsberg* kultuszminiszter volt, aki meleg szavakkal köszöntötte Balló Edét. *Teles* Ede a művészek nevében üdvözölte, *Hosszu* Márton pedig tanítványainak hálaját tolmácsolta, és ezüstkoszorút nyujtott át az ünnepeltnek. *Glatz* Oszkár felköszöntője után Balló Ede köszönte meg a meleg ünneplést.

A SZENTENDREI FESTŐK TÁRSASÁGÁNAK KIÁLLITÁSA. Szimpatikus törekvésü művészek tárlata a szentendreieké. Nagybánya egészséges impressionizmusa él bennük tovább. Annak ellenére, hogy csupa fiatal művész állit ki, a tulzások és szélsőségek éretlenségei nem érintik ezt a tárlatot. Az egészen egy egészséges természetszemlélet vonul végig. A szentendrei művészet tradicióit jelképező *Ferenczy* Károly, *Fényes* Adolf és *Iványi-Grünwald* Béla képei nyomában *Hermann* Lipót vezetésével egy sereg tehetséges fiatal festő nyomul fel: bánáti *Srerák* József, aki sokkal szimpatikusabb, lehiggadtabb, teljesebb művészetet mutat be ezuttal, mint legutóbbi szereplése alkalmából a Kéve-kiállitáson, *Heintz* Henrik is igen figyelemreméltó belső fejlődésről ad számot, *Jeges* Ernő markáns szinvizióinak is használt a természettel való szoros kontaktus, *Pajzs-Goebel* Jenőnek különösen önarcképe és Költő c. olajfestménye vallanak erős tehetségre. Tehetségben azonos szinvonalon áll velük *Apáti-Abkarovics* Béla, a nagybányai kolónia tagja, akire érdemes felhivni ugy a nagyközönség, mint a hivatalos tényezők figyelmét. *Onódi* Béla és *Rozgonyi* Lászlo tartoznak még a tárlat vezető értékei közé. *Pándy* Lajos igen tehetséges rajzokat állitott ki. Kiválnak még a sorból *Bán* Tibor, *Baranyai* Zsuzska, *Bánovszky* Miklós, *Wellisch* Margit, *Kirchner* Jenő, *Korda* Béla, Modok Mária, *Szirmay* Anna, *Vörös* Géza és *Weisz* Margit.

AZ ERNSZT MUZEUM CSOPORTKIÁLLITÁSA. A legujabb törekvések két ismert nevü festőjének, *Márffy* Ödönnek és *Bernáth* Aurélnak hangsulyozásával rendezte meg legujabb csoportkiállitását az Ernszt Muzeum. Márffy Ödönt ez a gyüjteménye is ugyanazon a fejlődési fokon mutatja, melyen eddig is ismertük. Szinei világosabbak és tisztábbak lettek ugyan, festői felfogásában azonban még épp annyira zavaros és képalkotó készségében még épp annyira gyenge, mint évekkel azelőtt volt. Egy-két rálátásos, üde szinezésü tájképe kiállitásának tetszetősebb darabjai. Bernáth Aurél a fajsulyosabb tehetségek közül való. Nagy ambiciók hevitik és fantáziájának romantikus szárnyalása, szineinek mélyértelmüsége jogosultnak is mutatják kompoziciós ambicióit. Mai gyüjteménye azonban még csak a forrongás és tapogatózás jegyeit mutatják és korántsem szabad vázlatait képekkel összetéveszteni. A sejtés még nem valóság a pikturában sem, sőt talán ott a legkevésbbé.

Cserepes István akit eddig tehetséges grafikáiról ismertünk, ezuttal mint olajfestő mutatkozik be. Nem teljes sikerrel. Vásznai, talán egy-két havas tájkép leszámitásával, a grafika jegyében születtek, bátran kaphattak volna helyet az első teremben, ahol ügyes, hangulatos, egyéni látásu pasztelljei sorakoznak fel. *Kemény* László művészetét nem tudjuk őszintének tartani. Portréit, melyekben több a kvalitás, mint egyéb képeiben, a többitől teljesen eltérő művészi felfogásban készíti anélkül, hogy ez a stiluscsere öntudatos művészi célokat szolgálna. *Belányi* Viktor szines rajzainak stilizált attitüdje és intellektuális hatása nem a szorosan vett művészi eszközök eredménye, sőt bizonyos irodalmi célzatosság majd mindegyiken megállapitható, mégis a művész egyéniségének ereje, a rajztudás tiszteletreméltó készsége és szinei artisztikuma a művészi hatást teljessé teszik. Az egész tárlaton a legmegnyugtatóbb kollekció.

Kaszás Miklós még fiatal szobrász, akinek mintázásában sok a naivitás, azonban indulásnak bemutatott néhány szobra jó biztatás.

LAKATOS ARTUR KIÁLLÍTÁSA A FÉSZEK KLUBBAN. Az ismert nevü festőművésznek hosszabb idő óta a Fészek clubban most bemutatott kiállitása az első kollektiv bemutatkozás. Az a tájkép sorozat, mely most a közönség elé kerül, ismét bizonyságot tesz arról, hogy *Lakatos* Artur vérbeli festőművész, akinek pittoreszk látása a természet legsemmitmondóbbnak látszó kivágásait is meg tudja tölteni művészi fantáziájának szines tartalmával. Az impresszionizmus jegyében alkotott művei tekintélyes sorozata tanuskodik a művész artisztikus izléséről, nagy mesterségbeli felkészültségéről, szinskálájának rendkivül finom nüanszirozásáról. Ezek a festői kvalitásai Lakatos Artur művészetét előkelő fémjelzéssel látják el.

EGYHÁZMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS A NEMZETI SZALONBAN. Az *Árpádházi Szentek Egyházművészeti kiállitása* cimen a Nemzeti Szalon is kiveszi részét a Szent Imre év jubileumából. Az augusztus első napjaiban megnyiló kiállitásra beküldendő műveket legkésőbb július hó 24., 25. és 26-án kell beküldeni a Nemzeti Szalonba, de már június hó elsejétől is átveszi a műtárosi hivatal a kiállitásra szánt műveket. Az előreláthatóan nagy érdeklődésre számot tartó kiállitáson kiosztásra kerül a Nemzeti Szalon aranyérme, 2 ezüstérem és 3 Mention honorable.

A BERZSENYI TÁRSASÁG ÉVKÖNYVE az idén is meggyőzően dokumentálja ennek az agilis dunántúli kultúrszervezetnek nagyarányú tevékenységét. A *Hortobágyi* Ágost elnöklete alatt működő Társaság évről-évre jelentékeny fejlődést mutat fel.

Képzőművészet
1930. IV évf. 29-32.

Illés Aladárné önportréja, Dolányi *Benczúr* Ida tanulmányfeje, *Mészárosné* Kisfaludy Mariska gr. Semsey Lászlóról festett portréja és *Porter* Paula Női arcképe. Ugyancsak kiemelkedik az együttesből *Kallósné* H. Adrienne Rainerné Istvánffy Gabriella, Klammer Mariska, Henczné Deák Adrienne, Komáromi Kacz Endréné, Clauder Margit, R. Reissmann Gizella, Thomae Aladárné és Bruck Hermina képei. *Barna* Ilona akvarelljei ügyes, jó munkák. *Gerhardt* Alajosné és Juhászné Ráth Olga vizfestményei is nivón állnak. *Paris* Erzsi, *Borcsiczky* Zoltánné, *Tóbisch* Ilona, *Diesöffy* Kató, farádi *Veres* Iza és *Hajdu* Anna képei hivják még fel a figyelmet. *(Chr.)*

VII.

A tavaszi kiállítás építészeti része idén terjedelmesebb formában jelentkezett, mint máskor. A kiállító művészek és a műtárgyak száma ugyan nem sokkal szaporodott, de legalább ez alkalommal a Műcsarnok részéről komolyabb fogadtatásban részesült. Egységes rendezésben, végre egy rendes világítású külön teremben kapott hajlékot az építőművészet.

Talán felesleges is megemlíteni, hogy a kiállító tervezők által feldolgozott feladatok, architekturális témák a jelen kor meddő építészeti produktivitásában nem egyebek, mint puszta légvárak, elképzelések, fantázia szüleményei, amelyek sohasem épültek és nem is fognak megépülni soha, akár Amerika számára tervezték őket világító toronynak, akár a Dobogókőre túristaháznak.

A kiállítók legjobbjai közül való *Frisch* Vilmos, aki a mai német építészek közkedvelt krétafoltos technikájával ábrázolja terveit. Örülni való, hogy ez a stílus nálunk is jelentkezik. Modernül elgondolt Lloyd palotáját jó volna már ott látni a Dunaparton. *Kósch* Jenő szintén modern, amit dicséretére kell megállapítani. De a sok háromszög rideggé teszi bérházhomlokzatát. Az ezzel a formával járó kietlenség nem föltétlen szükségessége egy modern épületnek. Rajztechnikája is ujszerű, de — bár erre szabály nincs — mégis ajánlatos egy építészeti rajzot vagy szabadkézzel, vagy vonalzóval készíteni. Igaz, hogy mindenki úgy válogatja meg az eszközeit, ahogy néki tetszik, de azért különböző rajztechnikákat keverni mégsem szabad. *Gregersen* Hugó tehetségéről már régebben részletesen szóltunk. A régi birálat érvényes ma is, ugyanezek az erények és hibák állapíthatók meg ujabb munkáinál. Kétszáz méter magas világítótornyának csúcsán aprólékosan kidolgozott, miniatür stílusdiszítményeit a rajzpapiron cvikkerrel talán lehet élvezni, de a valóságban, megépítés esetén, fent a toronytetején még csillagvizsgálón keresztül sem értékelhetők. Tömegek és arányok szempontjából a terv jó, leginkább bizonyítja ezt az eredetiről készült kicsinyített fénykép, amelyen az aprólékos részletek eltünnek. *Sebestyén* Arthur általánosan ismert rajzkészségével megcsinált fedett uszoda terve friss, üde, a környezethez illőn könnyed és — nem is túlságosan konservativ. Győri szinháztervének barok architekturájához azonban rettentő sok gipsz kellene. Ehhez pedig a mai modern világban már nincsen sem elegendő pénz, sem pedig elegendő — műértés. *Vidor* Emil zsidótemplom és kulturház tervét már más kiállításról is ismerjük. Hatásos technikával megrajzolt szép képek. Jó lett volna itt látni a kivitelre elfogadott és a közeljövőben a Károly-körúton megépítésre kerülő szintén szép pályatervet is. *Heysa* Károly népszövetségi palota pályatervével is találkoztunk már az Építészegylet kiállításán. Sajnos, a mai idegek nem tudnak megbirkózni az ezen a terven ábrázolt stílus-pottpouri nyughatatlanságával. A rengeteg dísz, ciráda, szobor, hadiszekér, lovak és szimbólumok, reliefek, lépcsők, kupolácskák és kupolák — tetejükön gömbbel és gömb nélkül — oszlopok, féloszlopok, vázák és pillérek, erkélyek, tornyocskák, csúcsok és terraszok: mindennek megépítésére még az összes népek szövetsége sem vállalkozhatik. Valószinű tehát, hogy éppen ebből az okból nem ezt, hanem egy másik tervet fogadtak el kivitelre, Genfben. *Reischl* Gusztáv „Notre Dame de Sion" épülete, amelynek fényképét közöljük, a budai hegyek között, romantikus környezetben, egyszerű, szép és művészi eszközökkel, rendeltetéséhez viszonyítva modern stílusban készült tervezet. *Ray* Rezső, *Neuschoss* és *Gyenes* munkáit már ismerjük és értékeljük. *Thomas* Antal tusrajzai szépek, avatott kéz munkája, de Amerikának valószinüleg nem erre volt szüksége, amikor San Domingói Columbus emlékének fölépítésére pályázatot hirdetett.

A Műcsarnok építészeti része — épúgy mint a grafikai rész is — mindig változatosságot jelent a túlzsúfolt termek olajfestmény rengetegében. Ezért kellene az építészeket nagyobb számban, több műtárggyal való részvételre serkenteni. *Becz Jenő, műépítész.*

*

A *Tavaszi Tárlat* reprodukciói sorozatának több mint felét május elején megjelenő számunkban hozzuk. Igy a következő számra maradnak az *építészeti rajzok* reprodukciói, továbbá a következő művészek képeinek és szobrainak illusztrációi: *Asztalos* Gyula, *Bosznay* István, *Benczúr* Ida, aradi *Edvi* Illés, *Feszty* Masa, *Gosztonyi* Alice, *Gerhardt* Alajosné, *Istók* János, *Király* Jenő, *Mányai* József, gyügyei *Nagy* Zsiga, *Prohászka* József, *Porter* Paula, *Révész* Imre, R. *Reissmann* Gizella, *Spányik* Cornél, ifj. *Streda* Károly, *Szász* István, *Szüle* Péter, czeczei *Szüts* Sándor, *Viski* János, *Wesselényiné* Tonzor Eszter, *Zombory* Lajos, stb. A *Szentendrei Festők Társaságának* kiállítását illusztráló reprodukciókat is májusi számunkban közöljük.

BALLÓ EDE REMBRANDT-KIÁLLÍTÁSA. Nagy hálára kötelezi a magyar művészeket épp úgy mint a nagyközönséget *Balló* Ede mester, mikor saját sikérének és tehetségének delelőjén elindult, hogy egymaga pótolja azokat a hiányokat, amelyekben szegénységünk miatt múzeumaink szükölködnek és amelyek nélkül pedig nem lehet teljes a művészi nevelés. Kiválasztotta a legnehezebben megközelíthető, de művészettörténeti jelentőségű stílusokat és hosszú esztendők munkájával olyan galériát teremtett, amelyből a mi múzeumaink közönsége is megismerheti a spanyol, holland és flamand művészet világhírű klasszikusait. Balló Edénél a másolás nem merül ki a technikai virtuozitásban hanem az eredeti alkotás élményeinek feleleventése, az ujból való átélés és a felfedezés izgalmas szenzációja. Minden képe egy-egy beható tanulmány arról a festőről, akinek a képét visszaadja. Meg van benne az a képesség,

LAKATOS ARTHUR: RÉGI LÓVERSENYTÉR

Művészet 1928. tav. K.

Lakatos Artur

RUDNAY GYULA: PUSZTASZERI NEMZETGYŰLÉS

Lakatos Artur: A tettyei romok Pécsett
Lakatos Arturo: Le rovine Tettye a Pécs

Meilinger Dezső: Hazafelé
Meilinger Desiderio: Verso casa

Lakatos Arthur

nehány illusztrációja
a Művészvilág 1899
évf.

m.N.K.

Lakatos Artur
grafikus

szerepel a kiállításon

÷A Szent-György-Cél ex libris kiállítása

Grafikai Szemle 1913 évf 11 sz 255 l

MIKK

Lakatos Artur
festő, grafikus, iparművész

részt vett műveivel a kiállításon

Ex-libris kiállítás az Iparművészeti
Múzeumban
Grafikai Szemle 1903 évf. 52. f. 5 l.

MDK

Lakatos Arthúr

Ex-libris. Repr.
" " "

Magy.Iparművészet, 1925. 38, 40.lap

EDK

Lakatos
Kornisz Vilma és ~~XXXXXX~~ Artur.

Bárdos Artur: Két özvény. Bp. 1903.

Dr. Szemlér Lőrinc gyüjt.-nek aukciója. Bp. 1936.
Könyvlisek. - Könyvillusztrációk.
Árv. Közl. 1936. 5.rr.sz. 79.l.

MDK

Lakatos Artur, illusztr.

Battlay Geyza: Balok a néma leányhoz. Bp. 1900. L.A. rajzaival. A szerzö ajánlásával Szemlér L.-nek.

Battlay Geyza: Csömles ember. Versek. Bp. 1904.

Dr. Szemlér Lörinc gyüjt. -nek aukciója. Bp. 1936.
Könyvdiszek.- Könyvillusztrációk.
Árv. Közl. 1936. 5. rk. sz. 77. l.

Kikiáltási ár pengőben

5682. LAMARTINE, DE ALPHONSE, Geschichte der Februar-Revolution in Frankreich. Leipzig, 1849. 8r., Vörös félbőrkötés. A szerző acélmetszetű arcképével . . . . . 1.—

5683. LAMARTINE, ALPHONSE DE, Les confidences. Paris, 1849. 8r., egykorú zöld bkts. Hozzákötve: LAMARTINE. A. DE, Raphaek. Pages de la vingtieme année. Paris, 1849 . . . . 10.—

5684. LAMB, CHARLES, The last essays of Elia. London, 1897. K. 8r., er. bkts . . . . . 3.—

5685. LAMBRECHT KÁLMÁN—VARRÓ ISTVÁN, A világirodalom anekdotakincse. Bpest, 1923. K. 8r., 2 rész egybefűzve . . . . . 2.—

5686. LAMPADIUS, W. A. Grundriss einer allgemeinen Hüttenkunde. Görtingen, 1827. 4r., fbkts. (Szerzői példány, tiszta papírlapok hozzákötve!) 3.—

5687. LAMPÉRTH GÉZA, Csendes ünnep. Újabb költemények (1909—1928). Bpest, Singer. És még 5 magyar verses kötet. Nagyrészt szerzők s. k. ajánlásaival . . . . . 2.—

5688. LANCIANI RUDOLF, A régi Róma, a legújabb ásatások világításában. Ford.: LUBÉCZI ZS. Bpest, Akadémia. 1894. 8r., er. vkts . . . 2.—

5689. LANCKORONSKI, K., Der von Aquileia. Sein Bau und seine Geschichte. Unter Nitwirkung v. G. Niemann u. H. Swoboda. Mit 10 Kupfertafeln, 12 chromolithogr. Tafeln u. 97 Textabbildungen und Initialen. Wien, 1906. Imp. 4r., er. vkts. . . . . 50.—

5690. LANG, OSSIAN, Femasonry under fire in continental Europe. New-York, 1927. 8r., fve . 1.—

5691. LANGE, EDUARD, Die Soldaten Friedrichs des Grossen. Mit 31 Original Holzschnitte von ADOLPF MENZEL. Leipzig, 1853 8r., er. vkts 8.—

5692. LANGE, FRIEDRICH ALBERT, Geschichte des Materialismus und Kritik seiner Bedeutung in der Gegenwart. Leipzig. 1902. 8r., 2 kötet, fvktsek . . . . . 5.—

5693. L'ART D'AIMER. Nouveau poëme en six chants. Londres, 1750. 8r., fbőrkts. Csinos rézmetszetekkel . . . . . 12.—

5694. LASSALLE, FERDINAND, Gesamtwerke. Herausg.: von ERICH BLUM. Leipzig, o. J. 8r., 5 rész, 6 kötetben. Er. vktsek . . . . . 5.—

5695. LAVATER, J. C., Die Physiognomik im Auszug. Herausg. von JOHANN KASPAR ORELLI. 2 Bande in 1 gebunden mit 24 Port-

Kikiáltási ár pengőben

5665. LA CHAIZE, Histoire du Pere La Chaize jesuite et confesseur du roi Louis XIV. Bruxelles, 1884. 8r., 2 kötet, fve . . . . . 6.—

5666. LACKOWITZ, W., Das Buch der Tierwelt. Berlin. 8r., er. vkt. 1.50

5667. LACROIX, PAUL, Moeurs, usages et costumes au moyen age a l'epoque de la renaissance. Illustré de 15 planches chromolithogr. et de 440 gravures. Paris, 1872. 4r., er. fbőrkts . . . 12.—

5668. LACIKONYHA. A legjelesebb magyar főszakácsok, alszakácsok és kukták közremunkálásával feltalálta: BEÖTHY LÁSZLÓ. Bpest, 1855. 8r., fvkts 2.50

5669. LA FONTAINE, JEAN DE, Contes et nouvelles en vers. S. l. 1777. K. 4r., 2 kötet, bőrktsek 2 címrézmetszettel, 1 arcképpel és 80 gyönyörű rézmetszetű képpel . . . . . 80.—

5670. LA FONTAINE, Fables choisies, mises en vers. Paris, 1757. K. 8r., 2 rész egybekötve, egyk. bőrkts . . . . . 10.—

5671. —, Fables. Illustrées par J. J. GRANDVILLE. Paris, 1838. 8r., 2 kötet, fbőrktsek . . . . . 12.—

5672. —, Fables. Illustrées par BOUCHOT. Paris 8r., er. vkts . . . . . 5.—

5673. —, Fables. Cent Fables choisies. Illustrations de HENRY MORIN. PARIS, s. a. 4r., er. vkts (1900.) . . . . . 10.—

5674. LAFONTAINES FABELN. Mit Holzschnitten von Grandville. Leipzig, Ibsel. K. 8r., er. pkts . 1.—

5675. LA FONTAINE. Összes meséi. HARANGHY JENŐ rajzaival. Budapesto, 4r., er. vkts . . . 5.—

5676. LAGERLÖF SELMA, Jerusalem. München, 8r., 2 kötet, er. vktsek 1.50

5677. LAKATOS ARTUR. BATTLAY GEYZA, Dalok a néma leányhoz. Bpest, 1900. L. A. rajzaival. A szerző s. k. ajánlásával Szemlér Lőrincnek . . . . . —.50

5678. —, BATTLAY GEYZA, Csöndes ember. Versek. Budapest, 1904. 4r., fve . . . . . —.50

5679. LAKOS ALFRÉD. Lakatos Andor és Vértes József, Illésiász. Bpest, Singer. K. 8r., fve . . —.20

5680. LAMARTINE, ALPHONSE. Nouvelles méditations poëtiques. Paris, 1824. 8r. (rongált) chagrin-bőrkts . . . . . 2.—

5681. LAMARTINE, ALPHONSE. Nouvelles méditations poetiques. Paris, 1824. K. 8r., bkts. Csínos címvignettel . . . . . 5.—

(M)

Lakatos Arthur

A további résztvevők a Nemzeti Szalon Grafikai kiállitásán:
Pálla Jenő: a tárlat legsikerültebb darabjai közé tartoznak szép vizfestményei.
Aiglon: a kritika szerint régebbi munkáiban több volt a közvetlen frisseség, mint mostani "ópiumálmaiban.
Tichy Gyula: munkái egyhanguak, visszaemlékezések régebbi müveire.
Lénárd Róbert: Kiemelkedően szép rézkarcokkal szerepel.
Lakatos Arthur: pasztelljei erős tehetséget mutatnak. Jaschik Álmos: tulzsufolt rajzait kifogásolja, de érdekes egyéniségnek tartja.
Vida Árpád: akvarelljei kiválóan szépek.
ÉLET, Bp. 1911. január-junius, III.évf.I.kötet. 386. lap.

Lakatos Artur.

Müvirt.

VI. évf., 1907.

70.

Lahatis Artur.

München.

VI. Lief., 1907.

199.

L a k a t o s Artur festő

M Ű V É S Z E T
II.évf. 1903.
140-141.
"Magyar ex librisek"

Lakatos Artur

A.

Ruzicska Ilona

A magyar porcellan
Bp. 1939. 31. t.

Budapest 1914 június

MDK

Lakatos Artur

A szolnoki művésztelep jubileuma. Uj Idők 1913. I. 592.l.

Lakatos Artur

Téli táj c. lepe
repr.

Művészeti Szalon

(Kolozsvár) 1927.
I. évf. 7. sz. 3. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Nyomtatvány

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

MDK

Lakatos Arthur

Menyezet. Baranyavármegye uj közgyülési terméből. Repr.

Képzőművészet 1932. 44.l.

Lakatos Artur

Meyer Meyer Antal

tovább

Magyvienivadkiáll

101.l.

9. " " " "
10. Chefs-d'euvre de l'Art Francai
16. Venturi: Storia dell'Arte Ital
17. Die Kunstdenkmäler der Provinz
18. Csallóköztül a Kárpátaljáig
19. La Cathedrale de Strassbourg /

azaz Négyszázharmincnyolc

Lakatos Artur

a székesfőv. iparrajziskola tanára

lásd

Rajzoktatás

1937. 9-10. sz

127. l.

128. l.

132. l.

nem volt jelen a Kongresszuson Hozzaszolását írásban küldte be.

Másolat

…rdőív

…k, állami hivatalok, bíróságok, önkor-
…biztosító Intézet, Közüzemek, egyéb
…ti kézbesítéseiről.

…kat a/posta, b/más Közigazgatási
…latják-e el a Budapesten székelő
…z, hatóságokhoz, bíróságokhoz, Köz-

…ur útján: van-e állandó küldöncük
… altisztet használják-e fel küldönci

…l nem iktatószám/ küldöttek meg
…z 1930. évi 1931. évben: a/posta útján?

továbbá Lakatos Artur
Lénárd Róbert
Ligeti Miklós
Lux Elek
Makó Károly id
Markup Béla
Matthaeovszky Zoltnay L.
Mark Lajos
Maisky Ödön
Márton Ferenc
Medgyaszay L. †
Mészöly Géza †
Miskolczi Ferenc

Krakkói magyarok 1924.

KIRÁLYI MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

BUDAPEST 4. POSTAFIÓK 242

KÜLDEMÉNYEK CIMÉBEN UTCÁT HÁZSZÁMOT IRJUK KI.

KÜLDEMÉNYEK CIMÉBEN UTCÁT HÁZSZÁMOT IRJUK KI.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

dr. Szentirányi Gyula *úrnak*

bi[illegible] *úrnőnek*

H.

ri. Lágymányosi út 16

MDK

Lakatos Artur

Részlet a Weichsel vidékéről, o.

Fogolytábor az Asinara szigetén, gouache

Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp.1952.

dec. 28./: festő. Előb
festőnél kezdte, [illegible]
cheni akadémián folyta

(Lakatos Artur)

cikke

A párizsi világ-
kiállítás

Művészet
1937. 165. 166. l.
(Képekkel)

IPOLYI ARNOLD CÍMERE

IPOLYI ARNOLD CÍMERE
Magyar munkák a XIX. századból
51 × 44 cm.
Az Ipolyi gyüjteményből.

IPOLYI ARNOLD CÍMERE
Magyar neogót utánzat, XIX. század
59 × 35 cm.
Az Ipolyi gyüjteményből.

IPOLYI ARNOLD CÍMERE
Magyar munka, XIX. század
Tondó, átm. 17 cm.
Az Ipolyi gyüjteményből.

MŰVEK

A magyar történeti ötvösmű-kiállítás lajstroma. Bp., 1884., második terem, 2. l. — Ipolyi Biharvármegye, 398/11. szám. — Gerevich: PA, 259. l.

EREKLYETARTÓ-KERESZT ELŐLAPJA,
rajta vésett orans-alak, lábai szalagfonadékból.
Magyar munka, XI. század.
Bronz, mag. 7·8 cm.
1937. évi vétel.

Lakatos Artur

1906-ban a szövőszakrajz oktatásával fenti okl. középiskolai rajztanárt bizták meg. Oradijas tanár.

Iparrajziskola. 1907. 12. l.
15. l. 27. l.

u. o. 1908. 22. l.

A kassai javító intézether nevezték ki szaktanárnak. Lemondott.

u. o. 1909. 15. l.

MDK

Lakatos Artur

Vár a Tabán felől

Gellérthegyi látkép

Vár a Naphegy felől

Horthy Miklós hid

Bpvizfpály 1941. Főv.Képtár. Házi példány

9 l.

M.D.K.

Lakatos Artúr „festő"

nevét említi a szerző, mint aki némileg magasabbra emelkedik a „szürke, ódon, érdektelen ... magyar anyagból, melyet a francia festészet félévszázada óta gyűjtő kiválóságainak műveivel együtt állítottak ki a Nemzeti Szalonban.

Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 52. old.
/a cikk megj.: „Népszava", 1907. máj. 16./

Lakatos Artúr

Festőművész

Paál László Szerszám kiállítása – Benzeti Szalonban – kétével szerepel. Tájképeinek egy részén most kezd erőszen kikvintakozni az a meleg levegős impresszionizmus, amely ebben a friss közvetlenségben egészen meglepő annál a művésznél, aki mindig stilizáló hajlandóságaival vált ki. Ez a stilizáló hajlandóság inkább stájerországi tájképein ugilatkozik meg. Teljes elismerést érdemelnek szerető odaadással készült, pellegzetes portréi is.

Benzeti Újság
1929.I.27.

Lakatos Artur

festő

cród

s

Sziklay Kassa

232. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Lakatos Artur

1918. dec. kiäll. N. Szalon
Archeptanulmány, olaff. 3000.–

1919. okt. kiäll. u. o.
Várkerti részlet, olaff. 3500.–
Jlüvösvölgyi részlet, olaff. 3500.–

1919. egyházmüv. kiäll. u. o.
Ecce homo, gobelin karton.
Madonna, tempera. 4800.–
Egyházi brokát minta,
(Készült a Operti textil
müv. műhelyben.)

~~Arch. Ét VII. 29~~

MDK

Lakatos Arthur, festö

Szürkület. Illusztr. I. 12. old.
Magányos fény. "
Női arckép. "
Esti csend. "

A "Visszautasítottak Szalonja" 1906 körül. Kat. 5.l.

MDK

Lakatos Arthur, festöm.

Bruxellesi kikötö. Pastel.
Téli táj. Olf. 8c.l.

OMKT-Vándorkiállitások 1910. szept.8.-dec.27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat. 79,8c.l.

MDK

Lakatos Arthur, festő.

Brüsselbesi kikötő. Past.

Téli táj. Of. -

OMKT. - Vándorkiáll. 1910 szept. 8-, dec. 27-ig.

Tm. - Hornyánszky V. kny. 79. 80. l.

MDK

Lakatos Arthur, festö

Tér, vizfestm.

Corvin Áruház IV. Képzömüvészeti bemutatója. 1941.
Kat.

MDK

Lakatos Artur

Uri fogadó, tervezte Lakatos Artur, a butor
szövet is az ő terve.
Női fogadó, terv.: Lakatos A. a butorszövet
is az ő terve.
A vitrinában levő női kézitáskakat, a két
portiére-t, s a szönyegeket is Lakatos A.
tervezte.

Ernst-Múzeum kiáll. XIII.Bpest. 1913.
28.lap

Lakatos Artur

Magy Archejf Tár 1930

Dáni Balázs gy.
tábornok archeje

MDE

Lakatos Artur, sz.1860.

Árviz, vf.

Almásy-Tel. 3.auk. 1940. ápr. 24 l.

MDK

Lakatos Artur, festöm.

Párisi utcarészlet. Tollrajz. 36x24.

Árv.Közl. 4.rk.sz.58.szám. 271 old.

Laratos Artur tanár

vezetése alat áll az Iparrajziskola, a nővendékek keze alól pesszint saját terveik alapján, részint kéleti minták másolásával kerülnek ki ipari és művészi szempontból jeles darabok. Ők restaurálták több és mindrájával Rubens két óriási méretű gobelinjét, mely új állapotában óriási összeget jelent a Fov. leltárában.

Magyar gobelinek, magyar szőnyegek.
Est, 931. X. 11.

Lakatos Artur

Az iparművészeti muzeum 1903-ki ex libris kiállításán nehány darabbal szerepelt.

Rajzolta a Művészet, 1903. 38. l. lévő fejléczet.

Záródisz. u. o. 1903. 412 l.

PÉCSVÁRADI M. KIR. ADÓHIVATAL

1903 DEC. 23

6491 szám

II

369. *Janda Károly.*
Kézrajz. Rajzolta HAZAY ALADÁR.
HAZAY ALADÁR
Budapest.

370. *R. Irén.*
Kézrajz. Rajzolta HAZAY ALADÁR.
HAZAY ALADÁR
Budapest.

371. *Szabó Aurél.*
Kézrajz. Rajzolta HAZAY ALADÁR.
HAZAY ALADÁR
Budapest.

372. *Berkes Geyza.*
Kézrajz. Rajzolta LAKATOS ARTUR.
LAKATOS ARTUR
Budapest.

373. *Kara Jenő.*
Kézrajz. Rajzolta LAKATOS ARTUR.
LAKATOS ARTUR
Budapest.

374-75. *Ráthonyi Ákos, szinművész.*
Rajzolta ROZSNYAY KÁLMÁN.
ROZSNYAY KÁLMÁN
Budapest.

376. *Udvary Palika, Budapest.*
Rajzolta ROZSNYAY KÁLMÁN. Kézrajz.
ROZSNYAY KÁLMÁN
Budapest.

377. *Battlay Geyza, iró, Budapest.*
Rajzolta Rozsnyay Kálmán. Kézrajz.
«Ars, natura, poesis».
Rozsnyay Kálmán
Budapest.

378. *Lukács Pál, orvos, Budapest.*
Rajzolta Rozsnyay Kálmán.
Rozsnyay Kálmán
Budapest.

379-80. *Margitay Ernő, Budapest.*
Rajzolta Rozsnyay Kálmán. Kézrajz és
lenyomata. Rozsnyay Kálmán
Budapest.

381-82. *Posevitz Manda, tanitónő, Budapest.*
Rajzolta Rozsnyay Kálmán. Kézrajz és
lenyomata. Rozsnyay Kálmán
Budapest.

383-84. *Molnár Ferencz, iró, Budapest.*
Rajzolta Rozsnyay Kálmán. Kézrajz és
lenyomata. Rozsnyay Kálmán
Budapest.

385. *Glock Tivadar, főhadnagy.*
Rajzolta Rozsnyay Kálmán.
Rozsnyay Kálmán
Budapest.

407. *Mosonyi-Pfeiffer Hellmann, Budapest.*
Eredeti kézrajz.
A «Művészet»
szerkesztősége.

408-09. *Domokos László, iró, Szeged.*
Rajzolta Udvary Géza. Kézrajz és reprodukczió.
Udvary Géza
Budapest.

410. *Lukács Árpád dr., orvos, Budapest.*
Rajzolta Mosonyi-Pfeiffer Hellmann.
Eredeti kézrajz.
A «Művészet»
szerkesztősége.

411. *Gaál R. dr., Budapest.*
Rajzolta Mosonyi-Pfeiffer Hellmann. «Suum cuique.» Eredeti kézrajz.
A «Művészet»
szerkesztősége.

412. *Zerkovitz Béla.*
Rajzolta Csányi Károly.
Zerkovitz Béla
Budapest.

413. *Karkovány Ákos.*
Rajzolta Csányi Károly.
Csányi Károly
Budapest.

401. *Lázár Béla dr.*
Rajzolta LAKATOS ARTUR. Kézrajz.
LAKATOS ARTUR
Budapest.

402. *Speidl Zoltán.*
Rajzolta LAKATOS ARTUR.
«Mens sana in corpore sano.»
LAKATOS ARTUR
Budapest.

403. *Ács Elek, tanár.*
Rajzolta LAKATOS ARTUR. Kézrajz.
IPARMŰVÉSZETI MUZEUM
Budapest.

404. *Vári Endre.*
Rajzolta LAKATOS ARTUR. Kézrajz.
LAKATOS ARTUR
Budapest.

405. *Beke Géza dr.*
Rajzolta LAKATOS ARTUR.
LAKATOS ARTUR
Budapest.

406. *Sóos István, Budapest.*
Rajzolta MOSONYI-PFEIFFER HELLMANN.
Eredeti kézrajz.
A «MŰVÉSZET»
SZERKESZTŐSÉGE.

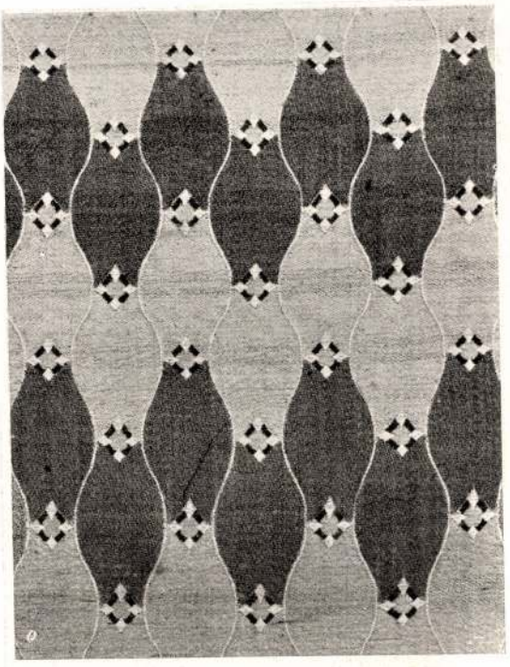

39.

40.

39–40. SZÖVETMINTÁK.

MODÈLES DE TISSUS.

41. SZÖVETMINTA
KARTON NYOMÁSMINTÁJA.

41.

DESSINS DE TISSUS
ET COTONNADES IMPRIMÉES.

42.

42. SZÖVÖTT FALISZŐNYEG.
KÉSZÜLT A GÖDÖLLŐI SZÖVŐMŰHELYBEN.

GOBELIN.

43.

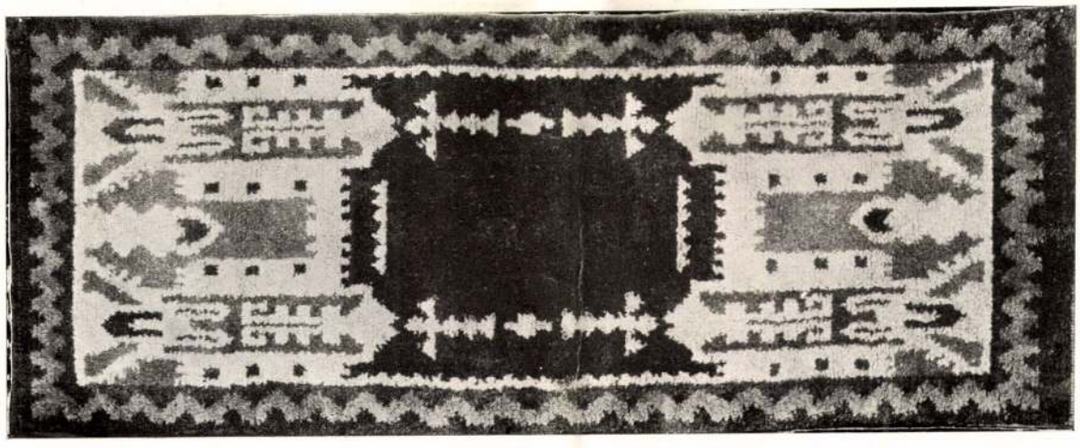

44.

43—44. BŐRMAPPA, DOBOZ, TÁRCA ÉS CSOMÓZOTT SZŐNYEG.

PORTEFEUILLE, BOÎTE, PORTE-MONNAIE EN CUIR ET TAPIS NOUÉ.

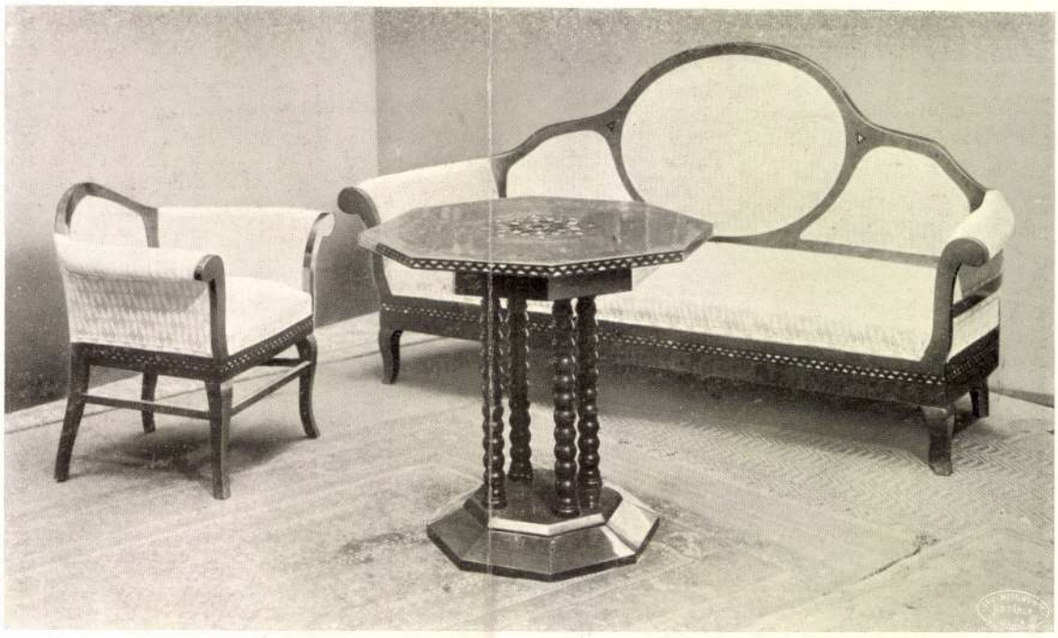

45.

46.

45—46. FOGADÓ- ÉS ÚRISZOBA RÉSZLETE.
KÉSZÜLT AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTER
KASSAI IPARISKOLÁJÁBAN.

SALON
ET BUREAU.

Az ércben elgondolt és előállított használati cikkek között Márton Imrének vertréz hamutartói, kicsiny szekrényei a legkülönbek. Az anyag ismerése, a technika tudása, a művészi színvonal kifogástalan bennük. Olyanok, hogy a németekkel bátran felvehetik a versenyt. Pedig ez nagy szó . . . Nagyon ötletesek azok a kettős bronzalakból álló könyvtartók is, amelyeket vitrinákban elosztva találunk. A tervezők, megmunkálók neveinek olyan toouhabohua a szülőanyjuk, hogy majdnem lehetetlen a névszerint való felemlítése. Jónak azonban nagyon jó valahány.

A kiállítás többi résztvevőit felsorolnom nem lehet. Valamennyien a tudásuk javát hozták a művészet piacára. Jobbára megállapodott erők, akik ma már nem keresnek, nem kutatnak, akiknek pályája megszabott, művészeti meggyőződésük kiforrott. Mégis meg kell valamit jegyeznem. Az nem művészet, amikor formában erőszakolt, technikában félreértett, tervben köznapi fadobozok halmaza zavar bennünket. A művelődést csupán az igazi művészet szolgálja.

B) LAKATOS ARTUR KIÁLLÍTÁSA.

A Könyves Kálmán helyiségeiben szokatlan kiállítás nyílt meg. Festmények hosszú sora mellett iparművészetről is van végre szó. Nálunk érthetetlenül fáznak attól a gondolattól, amely egyedül egészséges, hogy a képzőművészet alkotásait művészi otthon keretében elhelyezve pillanthassa meg végre a közönség. Régen túlhaladott álláspontnak kellene lennie, hogy a képnek, szobornak meg egyebeknek művészete más mint a bútoré, vázáé, szőnyegé. Hogy mégsem az, tanuság rá az életünk, amelynek megváltozásáért hiába lázadoznak a penna emberei. Ennek a most szereplő generációnak ki kell pusztulnia, hogy bekövetkezhessék a művészetek egységének kora.

Lakatos Artur azok közé tartozik, akik ezt az egységet igyekeznek szolgálni. Ebben a munkájában határozottan érdeme van. Vágyai és törekvései vannak, amelyeket textilben, keramikában, bútorban, bőrben és pikturában juttat kifejezésre. Nem mindig sikerül neki s ha nem is feladatunk ennek a konstatálása (valóban kíváncsi vagyok, hogy mi más a feladatunk?), mégis tény az, hogy mint festővel nem foglalkozhatunk vele.

Az iparművészet terén a sokoldalúsága az, ami érdeklődést kelt. Ebbeli munkássága gobelinekben művészi magasságokon mozog. Az anyag ismerése, színbeli finomságai megvesztegetnek. Szőnyegei közül a kisebbek, szőttesei közül a damasztok néhánya valóban elsőrangúak. A bútoraiban már nem annyira erős egyéniség. Kis kacérkodás a Biedermayer-rel, méretben hibás asztal, formában kissé bántó karosszékek, amik a rovására kell hogy íródjanak. Ám ezzel szemben — megint és megint — a színhatás tökéletes, és a nappali szoba szekrénye bájos, művészettel telített darab. Látszik rajta a szeretet, amellyel megterveződött.

Kétségtelenül használt Lakatosnak a műhelyben való dolgozás. Csak ezen az úton ismerhetjük meg munkánk lehetőségeinek határait. És ezt a Lakatos legerősebb dolgainál, a bőrmunkáknál látjuk legtisztábban. Az elgondolás szigorúan fedi a technikát, éppen ezért tökéletesek mind ezek a tárgyak. Amellett rokonszenvessé válik Lakatosnak a munkássága a célért magáért.

A művészember tanítómesterül belekerül azoknak a tömegébe, akik fiatalkori hibák levezeklése miatt kizárvák, hosszabb-rövidebb időre, a társadalomból. Veszendőbe menő lelkek, amelyek tükrét a vétek tette szeplőssé. S hogy ezek a foltok eltűnjenek a becsületes munka, a művészet szépsége, fájdalmakat elzsongító ereje segédik társul melléjük. Így életcélhoz jut a javítóintézet minden lakója, hivatást teljesítenek azok, akik előbbi életükben a többi embereket gátolták hivatásuk teljesítésében.

Igaz, hogy az államnak ez intézete munkásainak tömegénél, a munkaerő olcsóságánál, helyiség, gépek, anyag számba nem jövő, úgynevezett regie-áránál fogva a becsületeseknek, a soha nem büntetettek kis csapatának megnehezíti a létét, mert egyenlőség nélkül való

Magyar Iparművészet
1911. évf.

versenyt rendez. De csak első pillanatra. Viszont szabályozólag hat a vállalkozói nyereségre, amelyről hasábokon keresztül lehetne beszélni — és ellátja művészi terméssel a felvidéket.

Északi Magyarországra nem terjed ki ma még a fővárosban és nagyrészt a végeken virágzó iparművészetnek a hatása. Annak az országrésznek Kassa a természetes gócpontja. S a felvidéki magyarság — az ország intelligenciára legkiválóbb, magyarságában, nyelvében ideálisan tiszta részének — művészi nevelésében Kassa ma missziót teljesít. Nem frázis, hogy a középosztály otthona ma a Lakatosék műhelyeiből vált szeppé azon a vidéken. Hogy ez így van, az is bizonyítéka, hogy a kassai javítóintézet túl van halmozva megrendeléssel.

Ezért illeti elismerés a kiállítást.

MARGITAY.

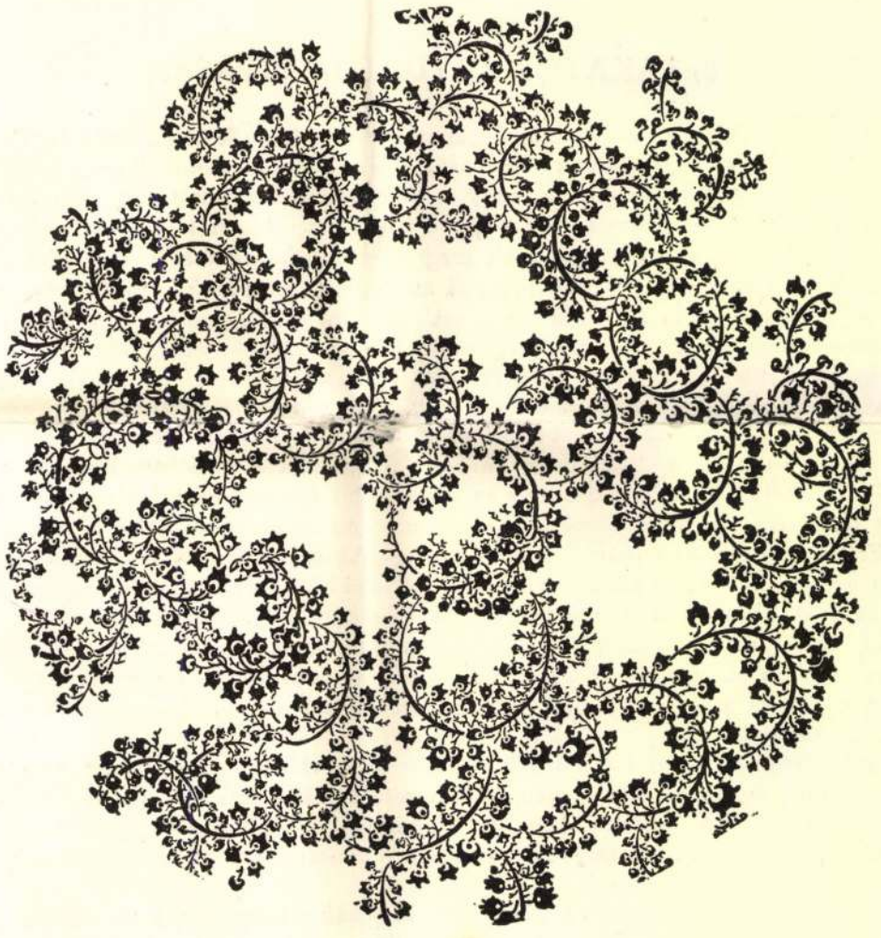

Lakatos Artúr rajza.

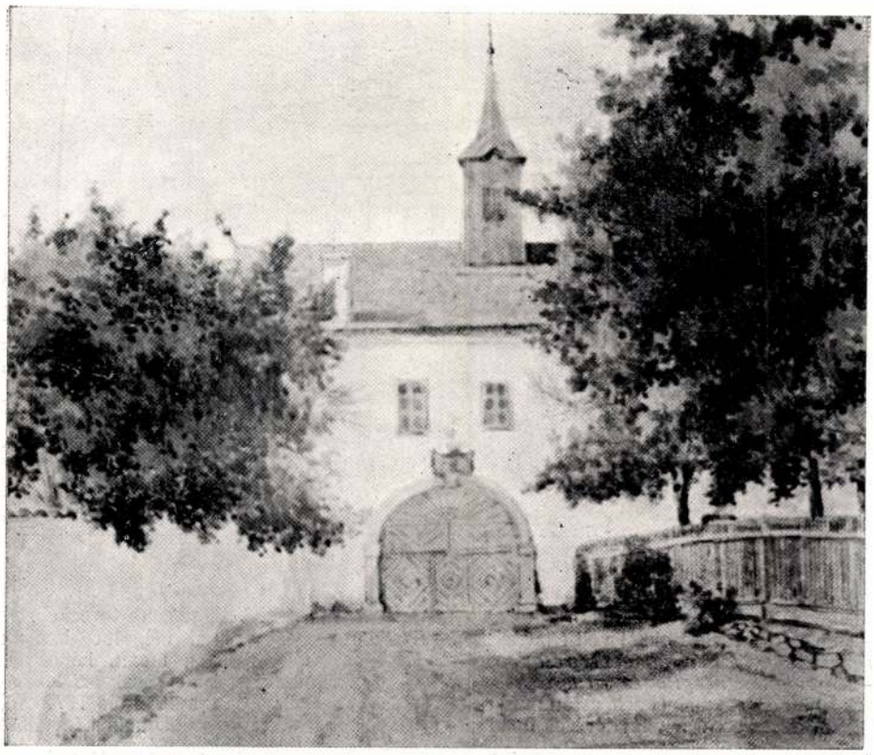

A MAGYARFENESI BR. JÓSIKA-KASTÉLY KAPUÉPÜLETE, KIVÜLRŐL. *Tóth István vizfestménye.*

RÉSZLET A MAGYARFENESI BR. JÓSIKA-KASTÉLY UDVARÁBÓL A KAPUVAL. *Tóth István vizfestménye.*

A MAGYARFENESI BR. JÓSIKA PARK RÉGI GLORIETTJE A CSICSAL HEGYEN. *Tóth István rajza.*

külső épületöv épen ugy csak az udvarra nyiló ajtókkal és ablakokkal, s padlása épen ugy lövörésekkel volt ellátva, mint a magyarfenesi kastély. *Ezek azonban tulajdonkép csak formájukban lövőrések, — lényegükben világító és szellőző nyilások* a félfedeles rendszerü épületeken, melyeknek aztán más padlásablaka nem is volt. E rendszert s a világitórések ily alkalmazását több XVIII. századi kuriaépületnél megtaláljuk. Ilyen elrendezésü többek közt kisebb méretben a Thorotzkay-család nemes ágának XVIII. századi torockószentgyörgyi udvarháza, sőt városon igy épültek még 1802-ben a marosvásárhelyi gróf Teleki könyvtárnak az utcára hátat fordító melléképületei.

Mindezekből ismét csak azt lehet következtetni, hogy a kastély épitése idejét 1679 és 1777 között kell keresnünk. s a br. Jósikák volt hitbizományi levéltárában az épitési időre és az épittetőkre nagy valószinüséggel meg is lehet találni a pontos feleletet.

KELEMEN LAJOS.

Lakatos Arthur az iparművész

Épugy irhattam volna azt: Lakatos Arthur a *festőművész*. Lakatos, mint festőművész épugy megérdemli, hogy a müvészeti irodalom foglalkozzék vele. Hogy most az *iparművészt* beszéljük meg, ennek egyszerü technikai oka az, hogy Lakatos oeuvre-je megérdemli azt, hogy részletesen tárgyaltassék.

A sokoldaluság már egymagában is érdekes müvészeti jelenség. Talán ez is a természetes. A régi tudósok rendszerint polyhistorok voltak, a régi igazi müvészlelkek pedig a művészet minden ágával foglalkozók. Egy ősi örökön parancsa ez. A tudomány hiába beszél munkamegosztásról, a lélek a maga utján megy. Egy Lionardo de Vincinek hiába magyarázták volna, hogy maradjon a palettánál, ő bizony mintázott szobrot, irt könyvet és tervezett repülőgépet, Benvenuto Gellini, Franz Stuck, Wilhelm Morris, Walter Crane, Constantin Meunier és még számosan, mind példái a sokoldalu müvészeknek.

Különösen az angolok voltak nagyok az emberi élet

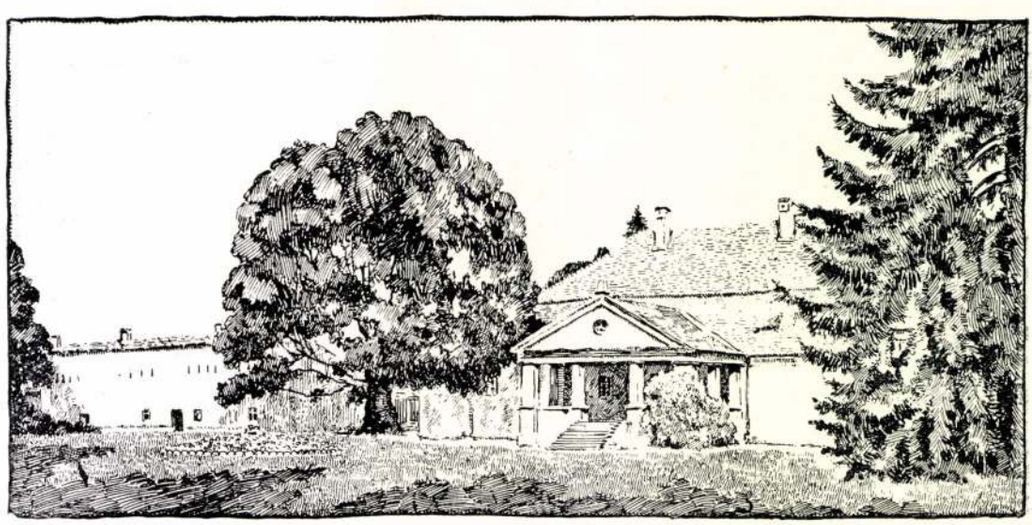

A MAGYARFENESI BR. JÓSIKA KASTÉLY RÉGI FŐÉPÜLETE A PARK FELŐL. *Tóth István rajza.*

LAKATOS ARTHUR CABINETSZEKRÉNY (DIÓFA)

Lakatos textiltörekvéseit abban vélném összefoglalhatni, hogy egyfelől tiszteletben tartja a mult tradicióit, másfelől igyekszik mind több *magyar motivumot* belevinni a szövőiparba. Egy textilüzemnek természetesen bizonyos respektussal kell viseltetnie a csomózott szőnyegek keleti eredete s a faliszőnyegek elökelő flamand és francia multja iránt, ám ez őskultusz mellett tájékozódnia kell uj és magyar utak iránt is. Lakatos Arthurnak szebbnél-szebb szőnyeg- és gobelin tervei kerültek megvalósitásra. Helyszüke miatt ez alkalommal csak egy ötletes kis csomózott szőnyegtervet mutatunk be és egy széltébemenő magyaros tájképpel diszitett gobelint. Ezenkivül gobelinné dolgozta fel a Tündér Ilona legendát, majd *A szerencse* cimen kockázó kurucok közt jelenitette meg a szerenese nemtőjét. Nepomuki Szent-János legendáj is egyik gobelintémája volt.

Textiltörekvései a külföldön is méltánylást találtak. Igy A. S. Levetus, a londoni *Studio* egyik szerkesztője a *Textile Kunst und Industrie* c. német illusztrált szakfolyóiratban ve-

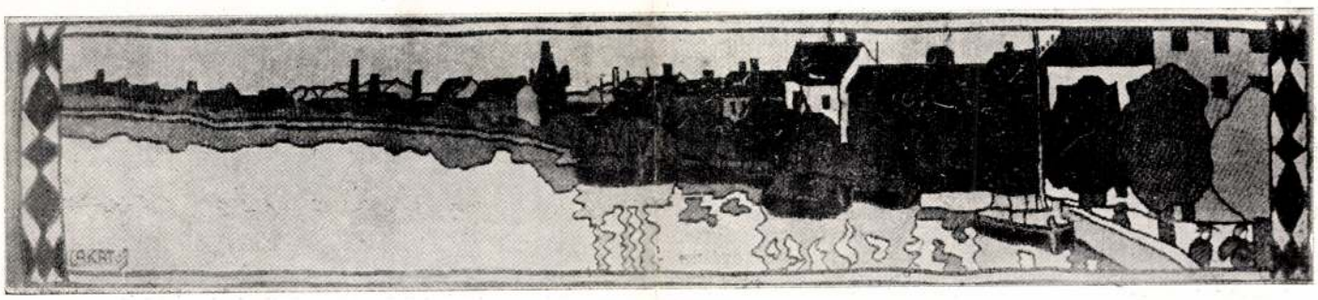

LAKATOS ARTHUR GOBELIN

teljes művészeti berendezkedésének megtervezésében. Mert szép dolog egy festménybe vagy szoborba belelehelt művészi géniusz, de az sem közömbös, hogy *hová kerül a kép és szobor.* Igy jutunk el az iparművészethez. El kell ismernem, hogy ez a *második utja* az iparművészet teremtő gondolatának. Az *első* gondolat a közönségből indul ki, a napi életet élő emberből. Az ember lakik valahol; van otthona, nem elégszik meg avval, hogy ez az otthon csak rideg oltalmazója legyen testének. Szükségét érzi annak, hogy az Isten alkotta természet szépségéből valamit belopjon saját otthonába. De nem ért hozzá. Ezért Prometheust keres, aki az elrabolt isteni tüzből mécsest gyujtson szerény hajlékába. *Ez a mécsesgyujtás az otthon müvészi berendezése.* Kezdődik a *gyalult* fából készült puhafa butorral és végződik . . . ? Ki tudná megmondani hol végződik? Ki tudná megmondani mi a határa az ember szolgálatába állitott művészet luxuskifejtésének?

A laikus közönségnek szüksége van az iparművészetre, amelyre a művésznek is szüksége van. Ez ismét a *második* gondolat. A kép, szobor és általában minden művészi alkotás *kerüljön megfelelő milljőbe,* mert ha nem oda kerül, elárvul, elpusztul. Művészet és iparművészet tehát ikertestvérek. (Tulajdonképen nincs is más csak *egy nagy egységes művészet;* amikor művészetet és iparművészetet külön emlitjük, csupán a praktikus szóhasználat szerint való megkülönböztetést értjük.)

Lakatos Arthur is azok közé a művészek közé tartozik, akiket a művészet *egész birodalma* érdekel. Ama nagy nevek, amelyeket soraink elején emlitettünk, vezető csillagai ebben a birodalomban, ahol akkor tud a művész érvényesülni, ha megbecsüli a reá bizott munkát. Ime mindjárt egy jellemvonása Lakatosnak: munkája teljes megbecsülésével és művész-lelke egész hevével dolgozik, akár arról legyen szó, hogy vászonra fessen egy nagy kompoziciót, akár arról, hogy egy szoba berendezést tervezzen, akár arról, hogy egy szőnyegcsomozó, vagy egy porcellándekoratőr elé állitson mintát.

Nézzük életének részleteit.

1880 március 15-én Bécsben született Művészeti kiképzését a budapesti képzőművészeti főiskolán, Münchenben, Nagybányán és Párisban nyerte. *Nagybányai* tartózkodása kedves erdélyi vonatkozása életének. A Réthyék után következő fiatalabb nemzedékhez tartozott ő Rudnay Gyulával, Benkhard Gusztávval és másokkal. Pesten 1903-ban állitott ki először a Nemzeti Szalonban képeket és ugyanakkor az Iparművészeti Muzeumban butorokat. Következtek külföldi tartozkodásai, melyek során a párisi Salon d'Automne 1906-ban sociétaire-jévé választotta. Budapestre visszatérvén a székesfővárosi iparrajziskola textilosztályának vezető tanárává nevezték ki. Müködésének e terénumáról 1908-ban a kassai állami javitó intézet nagyszabásu iparművészeti mühelyének megszervezésére hivták meg. Itt embernyi feladat várt rá, amennyiben a legkülönbözőbb textildolgokkal foglalkozó mühely vezetésén kivül butor és lakberendezési mühelyeket kellett létesitenie, illetve a meglevőket művészi irányban kifejlesztenie; ugyanekkor a böripari mühely is megfelelő fejlesztésben részesült. Minde munka négy évet vett igénybn. Lakatos 1912-ben került vissza és foglalta el régi állását.

A világháboru kitörésekor mindjárt hadbavonult. Mint hadnagy küzdött a déli harctéren s a Potiorek-féle harmadik szerbiai offenzivánál, Belgrád alatt hátvédszolgálat közben szerb fogságba esett. A szerbek méltányolták szimpatikus egyéniségét, sőt müvészetét. Kapóra jött, hogy *a nisi* kathedrális apszisában levő freskók épen restaurálásra szorultak. Három magyar piktort állitottak tehát be erre a munkára. Lakatos Arthuron kivül itt tevékenykedtek az erdélyi születésü *Szász István* — Balló Ede volt tanitványa — és *Brozik Engelbert,* aki a művészet egységét odáig viszi, hogy a pikturát az ujságirással is kitünően tudja párositani, Maguk a szerbek igyekeztek kezükre járni a magyar fiuknak és nagy utánjárással szereztek nekik Salonikin keresztül festéket és a restauráláshoz szükséges egyéb anyagot. Kb. egy évig tartott ez a munka, amely ellen ama sulyos napok méretei szerint nem eshetett panasz.

A szerbek kényszerültek átadni foglyaikat az olaszoknak. Lakatos most is olyan helyre került, amely művészlelkét érdekelte. Az olaszok Elba szigetére internálták, még pedig a *Palazzino Napoleonico-ba,* abba a palotaszerü épületbe, mely valamikor I. Napoleon lakása volt. Az olaszok *Asinara* szigete, majd az umbriai *Nocera* voltak a magyar foglyok további stációi. Lakatosnak az olaszokra sem lehetett különös panasza. Engedtek bizonyos mozgási szabadságot neki és semmi kifogásuk nem volt az ellen, hogy pikturával enyhitette a fogság napjainak unalmasságát. Végre 1918-ban sikerült müvészünknek, mint csererokkantnak hazakerülnie.

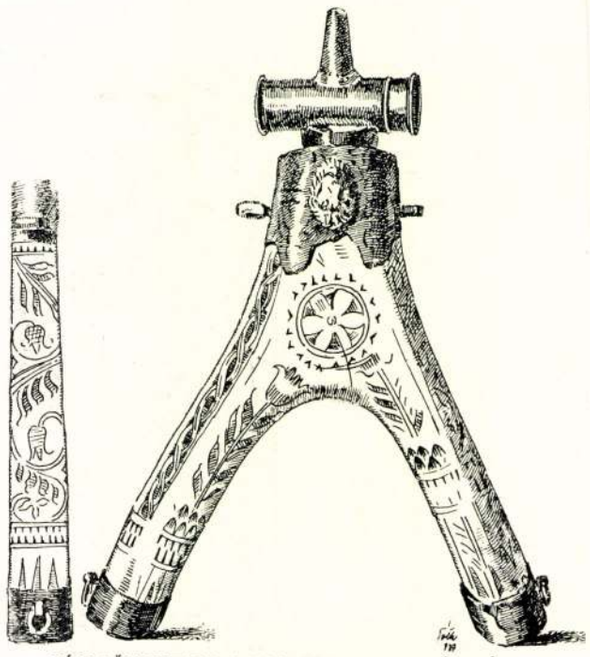

RÉGI LŐPORSZARU A MAGYARFENESI KASTÉLYBÓL
Tóth István rajza.

Budapesten ismét élére állt textilosztályának, melyet sikerült mindjobban kifejlesztenie. Igy ujabban a *gobelinszövés* az, amelyet ez az üzem mind nagyobb mértékben felkarolt.

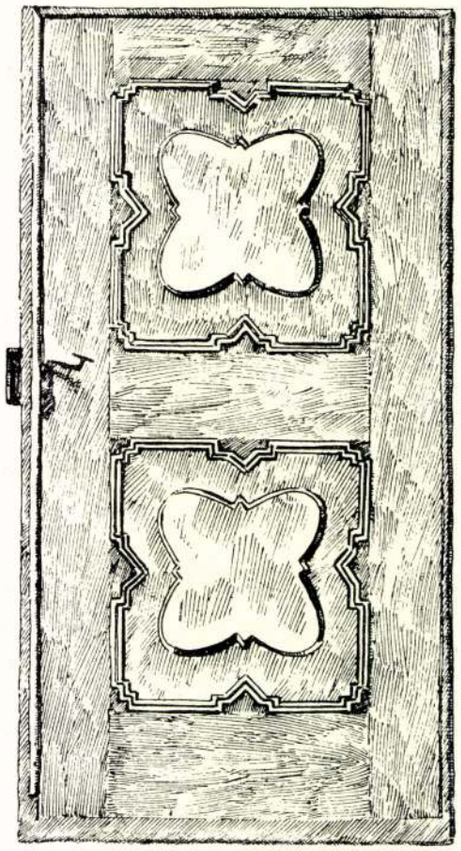

BAROKK AJTÓDISZ A MAGYARFENESI KASTÉLYBÓL
Tóth István rajza.

Művészeti Szalon
1927. I. évf. 12. f.

batosságot, az egyes elemek között nincs természetes átmenet, a legkülönfélébb elemek minden rendszer nélkül, s minden összeilleszkedési kisérlet nélkül rendetlenül foglalnak helyet egymás mellett.

Csak össze kell hasonlitanunk egy ilyen XVI. századi dekorativ terméket a XV. század bármelyik siremlékével, s láthatjuk, hogy a művészeti gondolkodás száz év alatt mekkorát változott!

Wölflin formulázta a legszabatosabban azt, ami a XVI. században bekövetkezett, de a változás okát ő sem állapitotta meg.[1] A különbség olyan nagy, s aránylag oly rövid idő alatt történt a változás, hogy csakis az ellentétes vonásokat látják, a pontokat, amelyek egymás mellé esnek, a szálakat, amelyek az összefüggéseket jelölik, nem ismerik fel.

Pedig mint láttuk, a XVI. századi barokk művészet gyökerei visszamennek a régibb olasz művészetre, s a fejlődéstörténet megirásánál ezeket a jegyeket gondosan össze kell gyűjteni, s élesen kiemelni. Nem helyes egy új művészeti irányt egy nagy egyéniség személyes hatásából származtatni. A művészet nem él és nem fejlődik utánzásból. Michelangelót nem lehet úgy tekinteni, mint a barokk művészet megteremtőjét. A barokk az őt megelőző olasz művészet természetéből szükségkép bekövetkezett volna Michelangelo nélkül is. Az, ami az ő művészetének a lényegét, az ő gondolkodásának a középpontját teszi ki, az a barokk művészettől meglehetősen idegen valami. S ami benne barokk-jegy, az az általános olasz művészeti feltételek és történeti előzmények egyenes következménye nála épp úgy, mint akármelyik, nála jóval tehetségtelenebb kortársánál. Michelangelo jelentőségét nem is a barokk művészet megalapitásában kell keresnünk, hanem egészen más körülményben. Hogy mi ez a körülmény, azt kifejteni már nem feladata ennek a dolgozatnak.

Dr. Kenczler Hugó

[1] Wölflin: Renaissance und Barock és Die klassische Kunst című könyveiben.

EX-LIBRIS
LAKATOS ARTÚR RAJZA

Művészet 1907

RÉGIEK ÉS ÚJAK

Jellemzi az egész újabb irányt a tájkép túlsúlya, ha mégis embereket is festenek, úgy azokat is tájképszerűen adják elő. Ami az embert voltaképp becsessé teszi az életben: a lelkét, — azt semmibe sem veszik. Legjobb esetben csak éppen tesz-vesz a képen: kalapál, varr, szab stb. Egyebekben pedig a fősúly az úgynevezett levegős tónusra esik, mintha ez volna az egyetlen valami a világon, ami becses s mintha ez a levegős tónus jelentené az emberiség méltóságát, amely így a festő kezébe van letéve. Tiziano Adógarasa túlhaladt álláspont, mert nincs levegős tónusa s az új idők vívmányaként dicsérnek egy vászonrongyot, amelyen néhány szál hihetetlen ember álldogál, (amennyire tudniillik ezt nekik fogyatékos testalkatuk megengedi), amelyen van pár színfolt, aminek semmi köze sincs a természethez s amely a tónusnak csupán felületes mímelése, annak érdekessége nélkül.

Eduard von Gebhardt

*

A festészetben eddig az jelentette a hatvágást, hogy a sokféle elemet rendezett egységgé, harmóniává tömörítették. Egyszerre csak úgy fordult a sor, hogy divat lett a színeket széjjelhasogatni, felaprítani. Amit minden egészséges szem egységnek ismert fel, azt széjjeltépdesik s most már a drága publikum tótágast állhat annak örömétől, hogy íme, mily mesésen fölvittük a dolgunkat a színlátásban.

Hans Thoma

*

. . . azt mondta, a kép semmi ábrázolást ne adjon, csak festés legyen. Pár év mulva majd elbámulhat azon, hogy hívei minő mázolást fognak véghezvinni.

Moritz von Schwind

*

Olvasztótégelybe minden konvencióval! Aki művész akar lenni, annak mindent át kell ömlesztenie, annak új formákat, új formulákat kell kitalálnia. Minden régi értéket félre kell tólni, a művésznek merőn új értékeléshez kell jutnia. Szabaduljon meg minden más hittől, dogmától, véleménytől. Mihelyst átveszi mások véleményét, elvesztette a saját tehetségét.

George Moore

*

A modern művészeti irány feltűnően hasonlít a szociáldemokráciához: egyikök sem tűri meg a tekintélyt.

Reinhold Begas

*

Egy ifjú nemzedék nőtt fel, amely kegyelettelen elvakultságában semmit sem akar köszönni a nagy elődöknek, hátat fordít minden hagyománynak s előről akarja kezdeni a művészetet. Az a fegyelmezetlen szellem, amely manap átlengi a világot, táplálja az elismert magasb hatalmak ellen kiütött lázadást s a szabad fejlődés akadályát látja a hálában, amelyet valaki azok iránt érez, akik lelkes alkotásukkal a legmagasb élvezetet szerezték e világnak. Az új idők gyermekei vonakodnak a multra tekinteni, nekik nem szabad a régiektől semmit sem tanulniok s nem szabad átvenniök még azokat az eszközöket sem, amelyekkel ama nagy férfiak az ő csodálatos hatásaikat elérték . . . A régi együgyű mondást, hogy senki sem pottyan kész mesterként a világba, dajkamesekként kacagja ki ez a merész művészifjúság. S mivelhogy úton-útfélen felhangzik a csatakiáltás: „Igazságot, csupán igazságot!“ s mert a szépség fogalmát akadémikus rövidlátásnak minősítik, természetesen feleslegessé lett azokkal az eszközökkel foglalkozni, amelyek segítségével a régi mesterek az ő rég túlhaladt álláspontjukon szépet alkotni iparkodtak.

Franz von Lenbach

*

A modern festészet nem veheti hasznát a régi képnek, mert a legutóbbi száz évben a festés módja teljesen megváltozott.

George Moore

*

Semmit sem vetek meg annyira, mint a járt utat és kitaposott ösvényt.

Paul Baudry

Művészvilág. 1899. ápr. 15.

I. évf. 2. sz.

Lakatos Artur

egyéb, minthogy valaki a takarékosság tizenkét pontját írásba foglalja, máris vallásalapítót megillető hódolat veszi körül. Hogy ebben a halálraítélt fényűzésben nem is az igazi fényűzés, a dorbézolás, a kicsapongás hal meg, hanem a kultúra és az emberek művészetszeretete pislog végsőket, azt alig veszik észre a társadalomjavítók. Termeljünk sokat és költsünk keveset, mondják az új abstinens-mozgalom szakállas bölcsei, minélfogva el vagyunk árasztva gyári cipőkkel és cipőgyárakkal, jutazsákokkal és terpentines kenőcsökkel, de Isten ellen való véteknek tekintetik egy kép, vagy szobrocska vásárlását. Ez a jelszavakkal és hazug puritanizmussal harcoló közgazdasági éretlenség pedig nagyobb károkat okoz egy gyengén megalapozott kultúra vetésében, mint a legeszeveszettebb költekezés. Mert sehol semmi nyoma annak, hogy például a toalettszámlák, az operettrevűk, a luxusautók és egyéb valóban nélkülözhető dolgok terén használna az e bölcseség, ellenben minden jel arra vall, hogy a képzőművészek vándorolnak ki jobb hazába, a festők vállalnak fényképnagyítást, a szobrászok mennek éjjel salakot talicskázni és az írók kerülnek a népkonyhába e korszerű átok következtében. A régi képrombolás, aszkétaságok szellemi járványa legalább őszinte és becsületes betegség volt. A mostani takarékoskodó álszenteskedés hazug jelszavak politikája, mely egy nemzedék művészetének lesz a halottas éneke.

A DÍSZÍTŐ VASMŰVESSÉG. Az Art et Décoration novemberi számában hosszú tanulmányt olvasunk a díszítővasműves művészetéről. A francia iparművész abban a lázas igyekezetében, hogy a bútorokat tetőtől talpukig művészivé és modernné tegye, nem feledkezik meg a fogók, veretek, húzók, kilincsek és kulcspajzsok szép modellálásáról, bronzban, rézben és más fémekben való megjelentetésének szépségéről sem. Úgy tekintik ezt a feladatot, mint amelyet az iparágak hagyományos szelleme is megkövetel, de teljesen modern ízlésben dolgoznak. Csupán a jó, szilárd és kézhezálló alkatát, anyagi egyszerűségét nézik a bútor fémrészének, amelynek dísze legfeljebb egy-egy stilizált csomó, vagy pár bevésés, de egészben a fogantyú és a lapos részek síman vannak tartva. Azt lehetne mondani, hogy tüntetnek ezeknek a vereteknek és kilincseknek nagy egyszerűségével. Érdekes egyébként, hogy a lakatos iparművészete mellett a kovácsoltvas művészi formáinak kultusza is mennyire virágzik még ma is a franciáknál. A különféle kandallórészek, lépcsőházi rácsozatok, portálé- és kapucímerek, vaskosarak egyre gazdagabb, de egészen mai ízlésben tartott vonalvezetéssel símulnak az architektúra és belső berendezés stílusához. A francia tervezők tehát gondosan ügyelnek a fém művészi megmunkálására is, míg a mieink lassanként egészen megfeledkeznek e nemes anyagról.

A BEURONI TEMPLOMFESTŐK. Csendesen, hallgatagon, ahogy fogadalmuk és lelkivágyuk írja elő, így dolgoznak a beuroni német apátság bencéspapjai távol a világtól, klastromjuk tövében, vagy a monte-cassinoi apátságban, vagy Rüdesheimben a Rajna partján, vagy Emmaüsben Prága mellett. Dolgoznak imádkozva, meditálva és a maguk kezével keverve ki azt a festéket, melyhez tojást, lenolajat, terpentint, ecetet és vizet kell keverni, hogy a nedves habarcsba lehessen vele szentképeket festeni. Mostanában megint elkészült egy ilyen kápolnájuk, a Szt Móric nevéről nevezett, ott fönn a beuroni klastrom kőfalának bejárata alatt, telve szebbnél szebb vallásos képekkel a homlokfalán és a frízein. Készítette pedig e méltán megindító kegyes festményeket három jeles mester, névszerint Desiderius, Lukács és Gábriel, kik közül kettő immár Teremtőjéhez költözött, míg a harmadik, Desiderius atya, az ő kilencvenkét évével még élénken és nagy figyelemmel keveri a refektórium nagy fala előtt a szineket, hogy új képpel tegye ünnepélyessé a barátok nagy ebédlőjét. Így dolgoznak csendesen a dominikánus rend művészei félig még a középkor ájtatos szellemével és az a világ, mely a művészetben is csak az öklöző zajra, a hangos csatázásokra, a lándzsák törésére figyel, bizony alig-alig vesz tudomást Desideriusról, a kilencvenkétéves patriarcháról . . .

VÁROSI MŰVÉSZET. A franciák legelterjedtebb iparművészeti folyóirata, az Art et Décoration decemberi száma beszámol a Salon d'Automne nemrég bezárult kiállításáról. Kép-, szobor- és lakásberendezés mellett ez a kiállítás a franciák által most annyira felkapott l'art urbain-ről, a városszépítő törekvésekről is számot adott. Szállodák és mulatók, kioszkok és árúházak, de főképp sok bolt gipszmodellje volt itt csoportosítva. A nagy építkezések hiányában a francia architektúra is, főleg a kereskedelmi negyed és az üzletberendezés építőfeladataira van utalva. De ezt ma már lehetőleg egyöntetűen, eltérő formák közt is magasabb egységre törekvően oldják meg. A tömegeikben kiegyensúlyozott, ritmusukban összevágó ily modern üzletek portáljai, kirakatai reklámtáblái az anyagválasztékosság és a nagyvárosi sikk meggyőző példái. Az őszi kiállításon bemutatott ily architektonikus tervek főrendezője Mallet Stevens volt, akinek terveit tíz kollégája igyekezett apró modelleken bemutatni. Az egymás mellett felvonultatott — és jórészben megvalósított — boltok, árusítóhelyek úgy hatnak, mint miniatür színpadok, melyeken figurinek mozognak, toalettek vibrálnak, reflektorok világítanak. Az Étville és a Rue de Rivoli finom kis illatszeres, piperés boltjai, cukrászdái és bodegái inspirálják ezt a művészetet, mely a legmodernebb anyagokkal, a geometriai formákkal lezárt térművészet szépségeit igyekszik megvalósítani. Amennyire a folyóirat reprodukcióiból meg lehet ítélni, a tavaszi nagy iparművészeti kiállításon e tekintetben igen finom csemegékkel fognak kedveskedni a boulevardok megszépítői.

KITÜNTETETT ASZTALOS. Ritka kitüntetésben részesült I. O'Grady, aki éveken keresztül mint London egyik kedvelt műasztalosa kereste kenyerét. Abból az alkalomból ugyanis, hogy Tasmonia kormányzójává neveztetett ki, a király a Buckinghampalotában lovaggá ütötte s a Szt Mihály- és Szt György-rend tiszti keresztjeivel tüntette ki. Nevezett az első kézműiparos, ki Angliában ebben a magas kitüntetésben részesült.

CHAMBER OF HORROR. Még 1899-ben e lapok szerkesztője azt javasolta az iparművészeti társulat választmányának egyik ülésén, hogy állítsanak össze a londoni South Kensington példája szerint egy gyűjteményt *jó* és *rossz* iparművészeti tárgyakból, hogy ezek megfelelő szembeállításával a nézők okulására bizonyos hasznos tanulságok levonhatók legyenek. Akkor mosolyogtak ezen az ötleten, de mégis pro forma egy soha egybe nem hívott bizottságnak adták ki az ügyet, ami természetesen egyértelmű volt az elejtéssel. Azóta Georg Patzaurek, a stuttgarti múzeum érdemes igazgatója megcsinálta

a maga intézetében a „Gegenbeispiele"-k tanulságos csoportjait és sok utánzója akadt. Most a badeni iparosság elhatározta egy oly kiállításnak még ez évben való létesítését, mely szintén jó és negatív példák együttes bemutatásával akar az iparművészetre nemesitően hatni. A tervezett kiállítás anyagát később az ország több városában is akarják bemutatni.

RAJNAI KIÁLLÍTÁSOK. Ez évben van ezer esztendeje, hogy a rajnai tartományok a német birodalomhoz csatlakoztak. Ezt az ezeréves fordulót az egész Rajnamellék nagy hazafias és kulturális ünnepségekkel készül megülni. Wormstól és Speyertől egészen a holland határokig minden rajnamelléki város, fürdő, ipartelep be akarja mutatni gazdasági és művészi termelésének legjavát. Úgyszólván minden helységben kiállítás lesz tehát az idei nyáron, a legnagyobb és legszebb azonban mindenesetre Kölnben lesz. Úgy tervezik, hogy ott egy ezredévi kiállítás keretében a fejlődés egész menetét bemutatják, melyet ez a város történeti multjában megfutott és a német szellemnek minden téren való hatalmas életerejével fognak tüntetni ellenségeik felé.

AMERIKAIAK ÉS NÉMETEK. Chicagoban nemrégiben egy szállodát kezdtek el épiteni, melynek, mikor kész lesz, Palmer House lesz a neve. Nem is volna ez igazi amerikai vállalkozás, ha nem törekedne rekordra, ami egy szállodánál nyilvánvalóan azt jelenti, hogy le akarja főzni a többieket — szobaszámaival. Kereken 2268 szobára van szüksége a chicagoi hotelnek, hogy a nagyvilág összes vendégfogadói fölé emelkedve, a „legnagyobb" jelzőt kiérdemelje. Sőt evvel a térfogattal az épülő szálloda a világnak nagyságra nézve általában a harmadik épülete lesz s hogy ezt megtehesse, 2 millió dollárt kell az alapitóknak beleépiteniök. Ami azonban mindezeknél is érdekesebb, az az, hogy a szállodaberendezések — bútorok, szőnyegek, függönyök, porcellán, üveg, ezüstök, lámpák, fehérnemű stb. — szállitására a nagy német cégek is árajánlati felszólitást kaptak. Ezt a németek elsősorban annak tulajdonitják, hogy a német hajóstársaságok új nagy személyszállító gőzösei odaát mindenfelé nagy elismerést váltottak ki és ebben megint csak az a sokszor hangoztatott elv érvényesül, hogy egy ország iparának legerősebb ajánlója iparművészete, akár szárazon, akár vizen terjeszti az ízlést.

Lakatos Artúr: Ex libris.

Magyar Iparművészet

1925.

a grafikai és az ötvösszakosztályba veszik fel őket. Ellenben a fővárosi iparrajziskolának minden osztályába és műhelyébe juthat be nő, ha a fölvételnél megkívánt ismeretekkel rendelkezik és ha nem csupán az idő eltöltése végett, hanem komoly céllal végzik tanulmányaikat. Az előadó névszerint felsorolta az iparművészet különböző ágaiban sikeresen tevékenykedő magyar nőket s végül megállapította, hogy a nő joggal követelhet helyet magának az iparművészek sorában és számottevő eredményeket is érhet el, ha megvan az elengedhetetlen tehetsége, szorgalma, türelme, kitartása és ha nem vállalkozik erejét meghaladó feladatokra.

IN MEMORIAM

BAKST. A színpadi díszletek és jelmezek csodás fantáziájú tervezője, a világhírű orosz balettek együttesében megcsendülő pompás színakkordok elgondolója meghalt Párisban, ahol ő utolsó éveit töltötte. Alig tudunk művészt, akinek nagyobb hatása lett volna a színpadi jelmezek fejlődésére, mint ennek a nagy orosz mesternek. Különösen a keleti hangulatú, buja táncokhoz való káprázta tó, erősen erotikus hatású, de mindig határozottan artisztikus jelmezek alapították meg hírét. Akadt is sok utánzója, de ő utolérhetetlen maradt. Közben-közben modern női kosztümöket is tervezett, ámde ezekkel csak a francia félvilág könnyűvérű hölgyecskéit tudta elragadtatni. Kiválóbb terveit még a háború előtt megjelent pompás színes nyomású, nagyarányú díszmű örökíti meg.

KÜLFÖLD

BÚTOR. Hogy egy jelenkori bútor számot tarthasson a „jó" jelzőre, kétféle cenzurát kell megállnia: a *művészi* és a *célszerűségi* szempontból való bírálatot. Az egyik a formát, a külső megjelenést, az iparművészeti kvalitást fogja vizsgálni, a másik pedig a használhatóság és a kényelem szempontjából ítéli meg ... Egy ruhaszekrénynek például nemcsak szépnek és jól megcsináltnak kell lennie, hanem célszerű is kell, hogy legyen és pedig minden részében. A jó külsővel együttjárjon a belső beosztás célszerű volta. Ha mindig ezzel a kettős cenzurával élünk, akkor jó bútoraink lesznek.

A KORSZERŰ ÉPÍTŐFORMA. Ha már stílusról a szó igazi értelmében nem is lehet szó, de van valami kevés törekvés ama építészeti forma felé, amely a kor érzületével és legbelső lényével összefügg. Ha általában kissé le fognak higgadni azok a még kialakulatlan és túlzott ideológiák, melyek szerint egyes építészek korunk képét ki akarják formálni, — ez az egységretörekvő irányzat is szemmel láthatóbbá fog válni. Ezidőszerint még ugyanis hatása alatt vagyunk azoknak az „elméleteknek", melyeket az utolsó tíz év nagy politikai és gazdasági kaoszában egy-egy feltűnni vágyó építész írt a zászlajára. Legtöbbjük persze elfelejti, hogy sokszázéves lakástapasztalatokat nem lehet csak úgy egyszerűen sutbadobni. Van köztük, aki az egeket ostromló kőtömegek néma zenéjével akar egy várost megtölteni. Mások a gótika mámorától megrészegedve a középkori építőformát csak úgy egyszerűen át akarják ültetni a modern idők más társadalomszerkezetű életlehetőségei közé. Megint mások egyszerűen összeszedik, amit a pyramisok stílusától a mult század elejének klasszicizmusáig az egyes korok tarisznyájában találtak és kész az ő „historicizmus"-uk. Vannak, akik a tiszta konstrukciót a beton szürke tömegeivel hangsúlyozzák és megint mások, akik új anyagok színeffektusaival kísérleteznek. Ezek a természethez fordulnak, az ősi tanítómesterhez, mely kupolákat, sátrakat, oszlopokat formál a maga hegyei és sziklái közt. De egészben egy új akarat van a fiatalabb nemzedékben és ez abban foglalható össze: megtisztulni a zűrzavaroktól, levetni az építészeti „izmus"-okat és egy közös nevezőre hozni az életformákat, amelyeknek egy építőforma feleljen meg.

PUVIS DE CHAVANNES. Az elmult esztendő, mely annyi nagy alkotószellem centennáriumának volt kerete, nem áldozhatott le anélkül, hogy meg ne fényesítse alkonyát Puvis de Chavannes-nak, a nagy francia festőnek születése századik évfordulójával. Az ünnepélyes, kissé tompaszínű nagy kompoziciók igazán nem koruknak, hanem egy elvont, elszigetelt, magányos géniusznak megnyilatkozásai voltak; az, aki Courbet-nak, Millet-nek, Manet-nak, Degas-nak volt kortársa, oly kevés közösséget mutat az impresszionizmussal és a valóságábrázoló művészettel, mint akár az őt sok századdal megelőzött művészi klasszicizmusok. Egész keresztény, ünnepélyes, átszellemült lelke a freskófestőkhöz vonta őt vissza, azokhoz, akiknek művészetében szent tisztasággal égett az átszellemült vallásosság mellett valami magasztos formakultusz. Talán nem is igazi festői értékek voltak ezek a Szent Genovéva-képek, melyek a Pantheon falára kerültek az 1870-es évek végén és ezek a miszticizmussal teli allegoriák a Sorbonne meg a Városháza dísztermében Párisban. Talán inkább filozófiai elmélyülésnek, kontemplációnak színekben kifejezett végső következtetései ezek, mindenesetre semmi közük ahhoz a mindennapisághoz, mely a naturalista festésnek sugallója. Puvis de Chavannest hideg tiszteletérzéssel nézte a saját kora, de ez a mostani nemzedék, mely a festő százéves születése napján már sok mindent sub specie aeternitatis tud nézni, a nagy formaösszefoglalók közé számítja őt, a klasszikusoknak késő unokáját.

A MŰVÉSZETI IRODALOM HANYATLÁSÁRÓL. A németek egyik művészeti folyóirata, a Deutsche Kunst und Dekoration cikket ír arról, hogy mily végzetesen befolyásolja a német művészeti irodalom nyelvét, stílusát a hadigazdagoknak ízlése, akik kedvéért ebből az egykor magasrendű célokat szolgáló irodalomból mulattató olvasmányok tárháza lett. Az emberek úgyszólván két villamosállomás közt akarnak egy kérdéssel tisztába jönni s ezért a könnyű megérthetőségen kívül minden egyéb mellékes nekik. A lapos és népszerű előadásmódnál van azonban valami még ártalmasabb is: a virágos nyelven való szószaporítás egy-egy témáról. Azt a meddő törekvést szolgálják egyesek, hogy a művészi alkotást a szavak

segítségével akarják érzékelhetővé tenni. Azért nyugodt szemlélet helyett mámoros stílust alkalmaznak, az objektív megrajzolást pótolja a szellemidézés, melyet a felidézett mágikus szellem tűzijátéka áraszt el színekkel. A hívőt pedig mindenféle varázsszavakkal kötik gúzsba, mint például: „az őserejű", a „kozmikus", az „intuició" és mindenféle „ős"-kezdetű szavakkal. Manapság ha valaki a barokról könyvet ír, azt hiszi, hogy neki magának addig kell a saját tengelye körül forognia, míg az olvasó vagy eldobja a könyvet, vagy ha alkalmas médium, ő maga is csavart oszloppá válik. Hogy ez hová fog a továbbiakban vezetni, arra bajos felelni. De egy vigasztalás van. Ezt Schopenhauer akként fejezi ki, hogy minden sajtószabadságnak megvan az ő ellenszere is: a nemolvasás szabadsága.

MINTHA NEKÜNK IS szólna az a nyilatkozat, melyet a Német Divatiparosok Központi Szövetségének nemrég elhalt érdemes igazgatója, *Hermann Freudenberg* egy értekezlet alkalmával tett. A várható világkeresletnek, mely újszerű, eredeti sajátosságú és mesterségi szempontból is kifogástalan munkákat kíván, csak úgy tehetünk eleget — úgymond —, ha legjobb rendelkezésünkre álló erőinket a cél szemmeltartásával buzdítjuk munkára. Most életkérdése a német divatiparnak és általában az egész iparművészetünknek is, hogy önálló termelésre rendezkedjék be. A jövő világpiacán csakis az eredeti, a jóízlésnek megfelelő és kifogástalanul megmunkált, jellegzetes munkák juthatnak majd szerephez. Ha ilyeneket nem csinálunk, le is mondhatunk a kivitelről... Ha belföldi szükségleteinket másolatokkal akarjuk kielégíteni, akkor a külföld szemében is csak másolgatók maradunk és nem számíthatunk a külföld megbecsülésére, holott ha művészi erőinket jól kihasználjuk, még a húzódozó vevőinket is visszahódíthatjuk. Ennélfogva a termelés önállóságára, eredetiségére kell törekednünk! Ez dönti el törekvéseink sikerét. A mult idők módszereivel többé nem boldogulhatunk. Nem szabad másolgatnunk! Nem meggondolatlan, lehetetlen követelések ezek, amelyeknek teljesülésében magam sem hiszek. Bízom jövőnkben és alkotó erőnkben. Meg vagyok győződve arról, hogy mi tudunk, ha akarunk!

Lakatos Artúr: Ex libris.

GYÁRIPAR — KÉZMŰIPAR. A második szászországi műipari nagygyűlésen szenvedélyes felszólalások hangzottak el a kézműipar védelmében. E felszólalások nyomán nagyszabású mozgalmak megindítását tették szükségessé a német ipar vezető férfiai. A felszólalások alapgondolatát a „kvalitás mozgalom" jelszavai képezték, melyen különösen erős hangsúlyt a müncheni Deutsche Gewerbeschau óta nyertek. A német export életkérdésnek tekinti a kvalitásmunka bevezetését a lelketlen, az ipar tiszta szempontjait károsan módosító tömegprodukciók egyes módjai helyett. Valóságos gúnnyal emlegették a stuttgarti „Form ohne Ornament" című kiállítás szélsőségeit, mely a műipart szappanok és Bosch-gyújtók „sívár" formáivá sülyeszti. Nem tekintve, hogy éppen német folyóiratokban találunk legtöbb elmélkedést a technikai formák esztétikájáról s az „Ingenieuraesthetik"-ről, tényleg nagyjelentőségűnek kell tartanunk Dr. Kaiser fejtegetéseit, aki a kézműipar elhanyatlását annak antikommerciális voltával okolja s addig nem is reméli felvirágzását, míg a nagykereskedelem valamilyen módot nem talál arra, hogy a kézműipar szétszórt termelését nagy forgalomlehetőségek biztosításával, alkalmas hitelműveletekkel versenyképesebbé nem teszi. Tagadhatatlan, hogy a kézműipar, ha kvalitásmunkát nyújt is, e feltételek nélkül gyenge esélyekkel küzd a minden eltipró nagyipar termelésével szemben.

A DÍSZTELENSÉG ÉS A FORMA. Stuttgartban tudvalevőleg az elmult nyáron kiállítás volt, melyet a német Werkbund rendezett, hogy régi eszményeihez híven ezúttal is bemutassa, mennyire nem a díszítmény, az ornamentumok szerepe a fontos egy iparművészeti tárgyon, hanem maga a tárgy kifejező formája. A kiállítás azonban nem igazolta a hozzája fűzött várakozásokat: sem a művészek, sem a közönség érdeklődése nem akar tíz év ellőtti ideáljaihoz visszatérni. Még nyakig ülünk a stílusok szeretetéből és a fényűző életlehetőségekből folyó cikornyás, díszes, pompázó tárgyak művészetében. Ezért azokat az egyszerű, jól formált, kézhez álló rézkannákat, gyertyatartókat, karosszékeket, teásasztalokat, majolikakályhákat stb., amelyek ott dísztelen, jól formált egyszerűségükkel sorakoztak egymás mellett, a stuttgarti látogatók megnézték, megdícsérték és ezzel körülbelül el is intézték. A „mérnöki szépség szelleme", a „technika romantikája" és más gyakran idézett jelszavak úgylátszik többször szerepelnek a képzőművészet és az expresszionista költészet kommentárjaiban, de az iparművészek sokkal inkább a realitás mindennapi fantáziáját szolgálják. Kényelmes életélvezést, gazdagok káprázatát és örömeit akarják szolgálni és a formák puritán tisztaságát, meg annak kultuszát egy utánunk jövő nemzedék szolgálatára akarják bízni.

FÉNYŰZÉS ÉS TAKARÉKOSKODÁS. Nemcsak a szanálással „talpraállított" országokban, szerte az egész világon harsog a társadalomboldogító gazdászok szózata: takarékoskodjatok. Olyan időket élünk, melyben a legkisebb takarékpénztári könyvvezető szelleme is kinyilatkoztatásként hat, ha a „nemzetek gazdálkodásá"-ról mond lesujtó kritikát és nem kell

107

107. LÉPCSŐKORLÁT
KOVÁCSOLT VASBÓL.

TERVEZTE GYÖRGYI GÉZA.
KÉSZÍTETTE JUNGFER GYULA.

Orsz. Ráth György-múzeum.

108

108. SZÖVÖTT FALISZŐNYEG.

TERVETZE LAKATOS ARTUR.
KÉSZÍTETTE KOVÁLSZKY SAROLTA
(NÉMET ELEMÉR).

109

109. SZÖVÖTT FALISZŐNYEG. TERVEZTE LAKATOS ARTUR. KÉSZÍTETTE KOVÁLSZKY SAROLTA (NÉMET ELEMÉR).

Magyar Iparművészet 1906. 102–103. l.

110

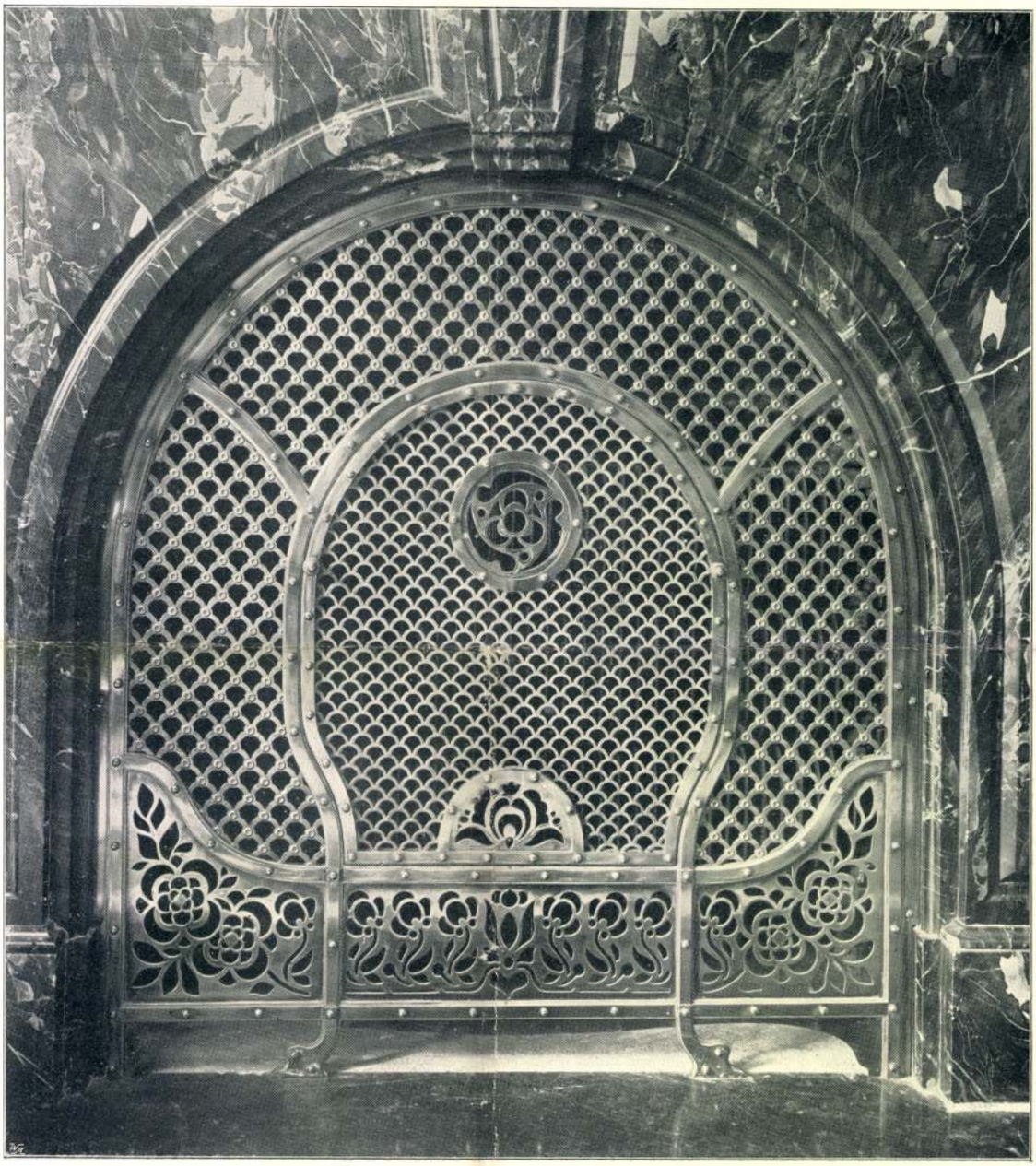

110. KANDALLÓRÁCS.
SÁRGARÉZ.

TERVEZTE GYÖRGYI GÉZA.
KÉSZITETTE LUDVIG EDE.

Orsz. Ráth György-múzeum.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Lakatos Artur
KÁBEL
1960 MÁR 3

BEMUTATJUK A XI. KERÜLETI

Képzőművészeket

1021

Lakatos Artúr, a sokoldalú iparművész

Az emberiség ősi törekvése, hogy környezetét igényeinek és céljainak megfelelően alakítsa, formálja. Az első szerszámkészítő volt az első alkotó művész, aki új funkciót és formát adott a csontnak, kőnek, hogy szolgálja őt — az embert. Ennek a céltudatos munkának eredménye a tárgyak létrejöttében és formai megjelenésében mutatkozott meg.

A használati tárgy megfelelhet bizonyos funkciójának művészet nélkül is. A szék akkor is szék, ha nem művészi formájú, de ülésre alkalmas darab. A szék formája kialakításának, díszítésének ugyanakkor több ezer éves története van, és már ezen az egy tárgyon is felismerhetjük az illető kor esztétikai-művészeti nézeteit.

Az iparművészeti alkotásoknak aktív szerepük van a társadalomban, mert mint környezet hatnak az emberek érzéseire, tudatára. Nemcsak életszükségleteit elégítik ki, hanem az életforma kialakítását is szolgálják. Az ember környezete mindig kifejezi azt a kort, társadalmat, amely létrehozza.

Az iparművészeti tárgyak többsége egy magasabb egység részeként él, ezért minden iparművész fontos feladata az is, hogy törekedjen ennek az egységnek használati és művészi szempontból való helyes kialakítására. Ezért van szükség különböző műfajban dolgozó művészek: építészek, belső építészek, iparművészek közös munkájára.

Lakatos Artur egész életét, széleskörű technikai felkészültségét, nagy akaraterejét, pedagógiai tudását, művészi alkotó fantáziáját ennek a fontos munkának szentelte.

Rajztudása, komponálókészsége már gimnazista korában megmutatkozott. Karikatúrái jelentek meg az akkori élclapokban (Kakas Márton, Mátyás diák). Már gimnáziumi évei alatt alakrajzra jár az Iparrajziskolába Nagy Balogh Jánossal és Benkhard Ágosttal együtt. Később a Mintarajz iskolában rajztanári oklevelet szerzett. Utána Székely Bertalannál tanult, majd külföldön folytatta tanulmányait; Elzászban és Párizsban dolgozott. Párizsban akkoriban sok fiatal magyar művész élt. Kedvenc tartózkodási helyük a Quartier St. Michelben a Café Cluny volt. Az írók, műesztétikusok között itt elnökölt Ady. Ide járt Bölöni György, Fülöp Lajos, Gulácsi Lajos, Berényi Róbert, Csáktornyai Zoltán, Kunffy Lajos, Czóbel Béla —, hogy csak a nevezetesebbeket említsük.

1906-ban Párizsban műveivel részt vett a Salon d'Automne kiállításán. Nagy sikere után a Salon vezetősége törzstaggá választja, amely kitüntetés az örökös tagságon kívül, a zsürimentes kiállítási jogot is biztosítja.

Hazatérve külföldi tanulmányútjáról, a Budapesti Iparrajziskola tanára lett. Ő szervezte itt meg a textilszakosztályt. Az iskolának (ez a mostani Képző és Iparművészeti Gimnázium) 35 évig volt tanára.

Belsőépítészet, bútortervezés, textiltervezés. E három szó mögött egyetlen összefüggő feladatsor áll. Ez az a terület, amely gyakran előre megszabott építészeti keretek között adja az ember környezetének, lakó- és munkahelyének művészi kialakítását. Célja: az ember által használt belső terek és használati tárgyainak megformálása, vagyis a helyiségek belső kiképzésének, bútorzatának, felszerelésének művészi igényű megoldása. A megfelelő színek, anyagok kiválasztása, világítási megoldások tervezése, összehangolása.

Lakatos Artúr ezt a nagy feladatot vállalta és oldotta meg. Kiemelkedőbb munkája a Baranya megyei Tanács ülésterme és a közismert pécsi Sopiane vendéglő. Itt ő tervezte a belső térelrendezést, a bútorokat, a faragásokat, a kovácsolt vas lámpákat, üvegablakokat, kályhacsempét, a gobelin fali kárpitokat és a finom technikájú pécsi tájképeket a falakra.

Művészi sokoldalúságából talán legkiemelkedőbb az a tevékenység, amit a textilművészet terén — melynek tanára is volt — s ezen belül is a szőnyeg- és gobelintervezésben fejtett ki.

A „gobelin"-kép nevét a Gobelin fivérektől nyerte, akik a XV. században Párizsban gobelinszövő üzemet létesítettek. A technikát kezdeti formájában már alkalmazták a régi egyiptomiak, asszírok, babilóniak, görögök és perzsák is, kisebb ruhadarabok, párnák díszítésére. A modern gobelin kezdete a XIV. században Franciaországban volt. A XVII. században alapították az azóta is világhírű aubussoni gobelinüzemet. A reneszánsz és a barokk idején és azóta is a legnevesebb művészek — Raffaello, Rubens és Boucher készítették a gobelinek terveit, az úgynevezett kartonokat.

Gobelin technikával ma nagyméretű faliképeket készítenek, középületek, reprezentatív szállodák, éttermek részére. Az ismert torontáli szőnyegek is ezzel a technikával készülnek.

Lakatos Artúrt hihetetlen munkabírása is segítette sokrétű feladatai megoldásában. Pedagógiai munkássága mellett, kiállítási pavilonokat is tervezett, a herendi porcelángyár részére rajzolt, s textilművészettel, szőnyegtörténettel foglalkozó cikkei jelentek meg szakfolyóiratokban.

1902 óta kiállító művész. Gyűjteményes kiállítása volt 1911-ben a Könyves Kálmán Szalonban; 1918-ban a Nemzeti Szalonban; 1963-ban a Fészekben. Szerepelt 1936-ban az Országos Magyar Iparművészeti Társulat jubiláris kiállításán, 1948-ban a Szociáldemokrata művészek kiállításán, 1951-ben a XI. kerületi képzőművészek kiállításán, 1960-ban pedig a Fényes Adolf-teremben volt kiállítása.

Művészeti munkásságáért számos jelentős kitüntetésben részesült. Már 1906-ban Milánóban aranyérmet és kitüntető oklevelet kapott. 1928-ban az Állami Iparművészeti kiállításon ezüstéremmel, előzőleg 1922-ben a Paál László Társaság festészeti díjával, 1931-ben a Nemzeti Szalon kiállítási díjával, 1935-ben az Iparművészeti Társaság aranyérmével, két évvel később a Nemzetközi Arts et Métiers kiállítási aranyérmével, 1955-ben a Munka Érdemrenddel tüntették ki.

Lakatos Artúr: gobelin

Lakatos Artúr most 86 éves, de lankadatlan szorgalma, munkaszeretete példaképül szolgál a nagymarosi művésztelepen sok fiatal kollégának. Egész nap járja a kis Duna menti község hegynek futó utcáit, mert főleg tájfestészettel foglalkozik. Az utóbbi években itt készült képei rendkívül frissek és expresszívek.

Váli Éva

dig időben megtörténjen. Figyelemmel kísérik egymás névnapját, és megünneplik. Egyéb családi eseményekről is megemlékeznek.

Magas a mérce

Kenéz András brigádvezetőt, a brigád munkájával kapcsolatosan kérdezzük meg.

Elmondja: 1962-ben körülbelül 15 szállítómunkás brigádot alakított, és a Gera Sándor brigád nevet vette fel. Az eltelt idő óta ez a szám 21-re szaporodott. Ahogy mondja, nem könnyű a szállítóknál brigádtagnak lenni, mert nagyon megnézik, hogy kit vesznek fel magukhoz. A brigádtagság feltétele elsősorban legalább egyéves munkaviszony, illetve munkavégzés közöttük. Megtárgyalják a munkához való hozzáállását, és megnézik, hogy a brigádtagságot kérő, hogyan áll a munkafegyelemmel, miképpen illeszkedik be a kollektívába. Amennyiben ezeket a feltételeket nem látják biztosítottnak, akkor eltanácsolják, vagy egy későbbi időpontot jelölnek meg a jelentkezésre.

Örömmel jegyzi meg, hogy megalakulásuk óta kétszer nyerték el a „szocialista brigád" kitüntető címet. A brigád minden egyes tagja összetart, szinte úgy élnek, mint egy család. Több esetben közösen néznek meg egy-egy tvműsort, kiállításokat közösen látogatnak. Ha az üzemben valamilyen rendezvény van, ott is családostul megjelennek, és egyéb szórakozásokat is közö-

vételéről a szűrőgép kihúzó kerekéről a soratot karikába

— y

Dúzás Andrásné, Gilicz Tiborné, Mergl Jánosné és Vörös

szeresen végezte a létszám,

tervtan
igen jó
lambos
bérfelel
TT-fele
dig biz
zett. A brigád nemcsak munkahelyén, hanem a magánéletben is szorosabbra fűzte kapcsolatait, rendszeresen együtt szórakoznak, jól sikerült baráti találkozókat rendeznek.

Ki kell emelnünk, hogy a fiatal brigád célkitűzései között szerepelt egy új brigád létesítésének elősegítése, s megalakulás utáni támogatása is. Ezt a vállalásukat is teljesítették, amennyiben az anyaggazdálkodási osztályon segítséget nyújtottak a Bajcsy-Zsilinszky brigád megalakulásához és a kezdeti nehézségek leküzdéséhez. A patronált brigád azóta önállósult, és ugyancsak szép eredményekről adhat számot.

Sikerült előre lépni

A „Terv"-brigád egy esztendeje tehát nem telt el céltalanul. Csupán formális külsőségeken alapuló látszateredmények helyett, valóban sikerült több területen előrelépniük, amely már azért is értékes, mivel adatszolgáltató és elemző munkájuk igen lényeges fogódzókat nyújt a vállalatvezetés minél tervszerűbbé és átgondoltabbá tételéhez.

AZ ÍGÉRETEK NYOMÁBAN

Híradás a gyengeáramú gyáregységből: az új év új terveit hogyan teljesítették

Ezen a héten a gyengeáramú gyáregységet látogattuk meg egy kis „számonkérésre". Mi valósult meg azokból a célkitűzésekből, amelyeket újévi számunkban — „Új év, új tervek" című összeállításunkban — a gyáregységvezetővel történt beszélgetés után közöltünk.

Détári György elgondolkozva néz maga elé a kérdés hallatára. — Hát igen — mondja —, azóta már két hónap telt el sok gondban, sok bajjal. Azokból a célkitűzésekből a legtöbbet megvalósítottuk. De beszéljünk először arról, ami nehézségeket okozott számunkra.

— A felhasználók igénye ez idő alatt úgy jelentkezett, hogy gyártmányaink eltolódtak a nagy munkaigényességű távkábelek irányába. Emiatt meg kellett változtatni az üzem termelési rendjét, ami az amúgy is nagyon leterhelt gazdasági-műszaki vezetőknek jelentett rendkívül nagy energiatöbbletet. A dolgozók részéről pedig sokkal megfeszített munkára volt szükség.

A tmk-munkában természetesen többletre volt szükségünk, a gépek állapota azonban nem kielégítő.

Ugyancsak kevés a vizsgálókapacitás.

A meó csak lassan tudja végezni a vizsgálati munkát, s így történt, hogy február végén 8 300 000 forintos tervünkből, majdnem kétmillió forinttal tartoztunk, holott a tervben szereplő kábeleket időre legyártottuk. A kábelek készen várják a minőségi ellenőrzést. Igaz, hogy a postánál sem növekedett a vizsgálókapacitás. Nagyon jó lenne, ha végre megoldanák a gyártásközi ellenőrzés bevezetését is, nagy energiát köt le ez a művelet nálunk.

Most térjünk rá a mi ígéreteinkre. Azt mondottam, hogy legfontosabb törekvéseink között kell szólanom arról, hogy a gyengeáramú gyáregység az új esztendőben minimumra szeretné csökkenteni a kooperációs igényeket. Igyekeztünk ígéretünket valóra váltani. 35 km páncélozási munkát például a kötél gyáregység helyett magunk végeztünk el.

A 120-as csigaátmérőjű diósgyőri tömlőzőgép már dolgozik, hárman betanulták ezt a munkakört.

A jövőben tehát nem kell az erősáramú gyáregységtől kérni, hogy tömlőzzenek számunkra. Nincs tehát szükség szállításra, s arra sem, hogy más munkájától is függjön — legalább is e munkaterületeken — a mi programunk teljesítése.

Az EVIG-től átkerült papírvágót üzembe helyeztük. Az övszigetelő papírt ezután mi vágjuk, ezt sem kell többé kérnünk Gábri elvtárséktól.

Az export, amiről annak idején beszéltem — folytatja Détári György —, sajnos, nem valósult meg. Az NDK-val nem sikerült létrehoznunk ezt a kötést, s az sem biztos, hogy a második negyedévben lesz exportmunkánk.

Viszont jelentős eredményekről számolhatok be az új gyártmányok bevezetése tekintetében. Polietilén szigetelésű telefonkábelből már nagyobb mennyiséget gyártottunk. Ezt a kábelt processzográfunkba építik be.

A polietilén telefonkábel sorozatgyártását márciusban kezdjük el.

Az alappászmás telefonkábelgyártás bevezetésének ügyében már voltak tárgyalások a postával, előreláthatólag a második negyedévben meglesz a prototípus. Az áprilisban beérkező Setic érnégyesítőtől függően műanyag, vagy papír felhasználásával készül.

Az ígértnél valamivel többet is tettünk.

A Henschel 60-as gépen nemcsak polietilénnel, hanem PVC-vel is tudunk tömlőzni. Erre vonatkozólag a német szerelők is csak nagyon bizonytalan válaszokat adtak, de végül is sikerült megoldanunk. Ezzel is csökkentek kooperációs igényeink. Ilyen gyártmányt ugyanis eddig Szegedről kaptunk. A jövőben elmarad az orsózás, a gyártási hossz növelhető, s csökkenteni tudjuk a hulladékot.

A gyengeáramú gyáregység vezetői tehát meggondoltan ígértek. Álltak a szavukat.

— b. —

Hosszúhetényi ködmön. Baranya vármegye Múzeumából. Lakatos Arthur vízfestménye. — Kurzer Mantel aus Hosszúhetény. Aus dem Museum des Komitats Baranya. Aquarell von A. Lakatos. — Short mantle from Hosszúhetény. From the Museum of the County of Baranya. Water-colour by A. Lakatos.

Magyar Iparművészet
1937. 9-10 sz.

Színbontás és maratás: Ifj. Weinwurm Antal és Tsa. VI., Ó-u. 6. K. M. E. Ny. 1937.

Lakatos Artur

KATALÓGUS

FESTMÉNY

1. BRUGESI RÉSZLET, 1906. gouache, 80×60 cm.
2. ABAÚJI TÁJ KASSA VIDÉKÉN, 1909. olaj, 80×100 cm.
3. LŐCSEI TÁJ, 1910. olaj, 90×100 cm.
4. TERASZ A NOCERA-UMBRAI SZÁLLÓBAN, (OLASZORSZÁG), 1917. gouache, 60×60 cm.
5. ARCKÉP, 1918. pasztell, 35×25 cm.
6. PIHENŐ A SZŐLŐBEN, 1922. olaj, 62×45 cm.
7. A GELLÉRTHEGY LEJTŐJE, RÉGI HEGYALJA ÚT, 1923. olaj, 50×70 cm.
8. OSZTRÁK FALU, 1925. olaj, 43×62 cm.
9. ALPESI TÁJ, 1926. olaj, 55×75 cm.
10. PÉCSI KÜLVÁROS, 1927. olaj, 50×70 cm.
11. RÉGI PÁLOSOK TEMPLOMA, PÉCS, 1927. olaj, 50×75 cm.
12. ALPESI NYÁR, 1928. olaj, 55×75 cm.
13. LUXEMBOURG KERT, PÁRIZS, 1929. olaj 55×75 cm.
14. TANYA (CINKOTAI NAGYITCE), 1930. olaj, 43×63 cm.
15. HAVIHEGY, PÉCS, 1931. olaj, 55×75 cm.
16. ALPESI TÓ, ATTERSEE, 1931. olaj, 55×70 cm.
17. PÉCSI RÉGI HÁZ, 1932. pasztell, 39×50 cm.
18. PÉCSI LÁTKÉP, 1933. olaj, 60×80 cm.
19. MOHÁCSI RÉSZLET, 1935. pasztell, 46×62 cm.
20. FRIESACHI PIACTÉR, 1936. olaj, 60×80 cm.
21. HEGYVIDÉK, RADSTADT, 1937. olaj, 60×80 cm.
22. PÉCSI KÜLVÁROS, 1937. olaj, 55×75 cm.
23. PÉCS A MECSEKRŐL NÉZVE, 1937. olaj, 60×80 cm.
24. MECSEKALJA PÉCSETT, 1941. olaj, 50×70 cm.
25. VOLT DOMONKOSOK TEMPLOMTORNYA, 1946. Várban, olaj, 50×60 cm.
26. ÉPÜL A MŰEGYETEM, 1950. olaj, 55×75 cm.
27. ÖNARCKÉP, 1951. olaj, 45×35 cm.
28. KOMLÓI FÖLDEK, 1954. olaj, 50×70 cm.
29. ESŐ UTÁNI TÁJ, (KOMLÓ), 1954. olaj, 55×75 cm.
30. A DUNA MAROSNÁL, 1959. olaj, 60×80 cm.
31. NAGYMAROSI RÉSZLET, 1959. olaj, 50×70 cm.
32. JANUS PANNONIUS MÚZEUM PÉCSETT, 1359. olaj, 50×70 cm.

GRAFIKA

33. ÖREG CIGÁNY, (NAGYBÁNYA), 1900. szénrajz, 35×28 cm.
34. CIGÁNYLEÁNY, (NAGYBÁNYA), 1900. szénrajz, 35×28 cm.
35. NAGYBÁNYAI TÁJ, 1902. eredeti kőrajz, 35×25 cm.
36. KERESZTTÉR A RÉGI TABÁNBAN, 1919. szén- és krétarajz, 25×43 cm.
37. ST. ETIENE DU MONTE, (PÁRIZS), 1924. színes ceruzarajz, 33×23 cm.
38. RÉGI PÉCSI SZÉCHENYI TÉR, 1942. ceruzarajz, 19×28 cm.
39. A SÁNDOR-PALOTA ROMJAI, 1946. 26×35 cm.

IPARMŰVÉSZET

TERVEK

SZŐNYEGTERV, (BARANYA), 1930. gouache.
DEKORÁCIÓS SZÖVETMINTA, 1943. gouache.
SZŐNYEGTERV, (KAZETTÁS), 1951. gouache.
DEKORÁCIÓS SZÖVETMINTA, 1951. gouache.

VITRINBEN KIÁLLÍTOTT MŰVEK

3 db KÖNYVCÍMLAP, 1903—13. Könyvkötővászon, présnyomás, színes.
1 db BÚTORSZÖVET, 1910. pamútbrokát.
6 db BÚTORSZÖVETMINTA, 1914. pamutbrokát.
5 db VÁZA, 1911—25. években (Zsolnai Fischer, Pesterzsébeti kerámia készítette, fajansz).
2 db CUKORKADOBOZ, 1929—30. Waldsteiner. készítm., porcelán.
1 db DÍSZTANYÉR, 1936. Herendi porcelán.

SZŐNYEG, GÖBELIN

CSOMÓZOTT SZŐNYEG, (BARANYA M.), Perzsa csom., gyapjú.
GOBELIN, BRÜGES, Svéd szövés, gyapjú.
PIHENŐ LÁNYOK, GOBELIN, Szaltűzéses hímzés, gyapjú.

LAKATOS ARTÚR
FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLÍTÁSA
FÉNYES ADOLF-TEREM, BUDAPEST
1960. SZEPTEMBER

606306 Pátria ny. Budapest. F. v.: Földi V. Felelős kiadó: Palásti Józsefné

LAKATOS ARTÚR KIÁLLÍTÁSA

Végigtekintve a művészeti élet egyik tükrén, a kiállítási műsoron több ízben találkozunk olyanok nevével, kiket századunk első felének érdekes művészegyéniségeiként ismerünk. Közülük való Lakatos Artúr is, ki miként a századforduló idején, napjainkban is, — teljes visszavonultságban bár — de lankadatlanul dolgozik.

Kisterjedelmű intim gyűjteménye számot ad legújabb munkáiról, és vissza is pillant: szinte beláthatatlanul hosszú időre, a sokoldalú, termékeny művész sokféle műfajban létrehozott műveire. Kis számban is jellemzően képviselik alkotójukat e kiállításon.

* * *

Lakatos Artúr 1880. március 15-én született Bécsben. Már gimnazista diák korában karikatúrái jelennek meg az akkori élclapokban (Kakas Márton, Mátyás Diák) és még alig 17 éves, amikor alakrajzra jár az Iparrajziskolába, Nagy Balogh Jánossal és Benkhard Agosttal együtt. Később a Mintarajziskolán rajztanári oklevelet szerez, s egy továbbképző évet Székely Bertalan mellett tölt el. Főiskolai évei alatt megfordult Nagybányán, s Hollósy Simon is korrigált neki. Társai: Rudnay Gyula, Benkhard Ágost és Felvinczi Takács voltak. Külföldre utazott: Elzászban és Párizsban dolgozott. Egy nyáron át Belgiumban (Brugesben) festett együtt Márffy Ödönnel. Párizsban akkor sok fiatal magyar művész tartózkodott. „Találkozási hely" — mint feljegyzéseiben írja — „a Montparnasse-on: az akkor még kis Café Dôm és a Cupole, a Quartier St. Michelben a Café Cluny volt. Oda jártak akkor művészbarátaim Gulácsy Lajos, Berény Róbert, Csáktornyay Zoltán, Vadász Miklós, Kunfy Lajos, Czóbel Béla és mások. Az írók, műesztétikusok közt a Cluny-ben elnökölt Ady, mellette Bölöni és Fülep Lajos".

Párizsban az év végén részt vett a Salon d'Autumne kiállításán, s művei alapján „sociétaire"-ré (taggá) választották.

Hazatérve Budapestre, tanár lett az Iparrajziskolán, s ő szervezte meg a textilosztályt. Az iskolának (a későbbi Képző- és Iparművészeti Gimnáziumnak) 1941-ig — 35 évig — volt a tanára. Az első világháború alatt bevonult, s még 1914-ben szerb fogságba esett. Később olasz fogságban volt 1918-ig, de a hadifogságban is módot talált a művészi tevékenységre.

Lakatos Artúr 1902. óta kiállító művész. 1911-ben a Könyves Kálmán Szalonban, 1918-ban a Nemzeti Szalonban és 1933-ban a Fészekben volt gyűjteményes kiállítása. A felszabadulás óta résztvett a Műcsarnok, az Ernst Múzeum tárlatain és a vidéki kiállításokon. Több dicsérő, elismerő oklevelet kapott. Állami Iparművészeti ezüstéremmel tüntették ki 1928-ban. A Paál László Társaság festészeti díját 1922-ben nyeri el — a Nemzeti Szalon Kiállítási díját 1931-ben. Az Iparművészeti Társaság aranyérmét 1935-ben kapja meg. 1906-ban Milánóban aranyérmet és Kitüntető Elismerő oklevelet, 1937-ben Párizsban pedig a Nemzetközi Arts et Métieres Kiállítás aranyérmét kapta. 1955-ben a Képző- és Iparművészeti Gimnázium fennállásának 175. évfordulója alkalmából Népköztársaságunk a „Munka érdemrenddel" tüntette ki. Számos művét őrzik közgyűjteményekben. A Szépművészeti Múzeum részére például még Petrovics Elek vásárolt tőle képeket.

* * *

Több mint hat évtizedes munkássága alapján inkább iparművészként ismerik. Ezen a kiállításán azonban főképp festményeit vonultatja fel — iparművészeti tárgyat csak néhányat hozott mutatóba. Legkorábbi festménye az 1906-ban készült, kora dekoratív törekvéseit tükröző — címlapunkon reprodukált — „Brugesi részlet". Ennek társa a másik hasonló felfogású kikötőrészlet, melyet már gobelinbe átfogalmazva mutat be. A század első évtizedében készült tájképei a nagybányai iskola hatását, sőt művészi odatartozását mutatják. Sötétebb színek, széles ecsetkezelés, nagy foltokban való kifejezés jellemzik ebben az időszakban. S valami végtelen nyugalom van, ekkor készült képeiben, melyek nemcsak saját oeuvrejének, a kor festészetének is jellemző darabjai. Ezt a korszakát képviselik például az abauji vagy lőcsei, érdekes, négyzetes formátumú tájképei.

Külföldi utazásainak képekkel állít emléket. Mai napig is kedves témái a városképek, városrészletek. Sok festői szépséget örökít meg e műfajban és a különböző országokban szerzett élményeit mindig meghitt, egyéni hangon adja elő. A huszas években készült Oszták falu erőteljesebben megnyilatkozó konstruktivitásával, vagy a Friesachi piactér és a párizsi Luxembourg-palota atmoszférikus, megkapó, világosabb képei városfestészetének kiemelkedő példányai. Saját régi, legjobb hagyományaihoz tér vissza a legutóbbi években — mégsem másolja, nem ismétli a régit. Hogy helyes ez az út, azt az bizonyítja, hogy most művészete felfrissült — éppen a kiállítás körüli időben. A Pécsi Janus Pannonius Múzeum c képén a Frieschachi piactér hagyományát érezzük, csak éppen más a város, más a levegő: a két kép születése között három évtized telt el, — s az újabb képet a mindig újabbra törekvő művész festette. Ugyanezt a felfrissülést, megújulást látjuk legújabb nagymarosi képein is.

Csak néhány kiragadott vonással vázoltuk Lakatos Artúr festészetét, mint amilyen vázlatosan — de a lényeges pontokat felvillantva — tájékoztat ez a kis, gyűjteményes kiállítás is, erről a félévszázadnál is jelentékenyebb időszakot felölelő művészéletről.

Az iparművész Lakatos Artúr csak névjegyét adta le e kiállításon. Iparművészeti munkásságáról inkább csak dokumentációs jellegű anyag tudósít. Igazolja, hogy a művész szinte valamennyi iparművészeti ággal foglalkozott, s ezek nemcsak próbálkozások voltak, hanem elképzelései kiteljesedtek munkáiban. Az iparművészetről vallott nézeteit világos, magasszínvonalú cikkeiben, beszámolókban fejtette ki a szaklapokban.

Bútortervezés és belsőépítészet, kerámia és textil: rendszeres foglalkozását jelentették. A textilművészeten kívül — melynek tanára is volt — legotthonosabb, a festészethez legközelebb álló gobelintervezésben volt, de a szőnyeg, sőt a nyomott-textil tervezés is szűkebb érdeklődési köréhez tartozott. Nevéhez fűződik az akkori értelemben vett modern kiállítási pavillonok sorának tervezése. A bútortörténet korszakát kísérhetjük figyelemmel munkáin. Az egyes darabokon, lakás intérieur-ökön kívül nagyszabású alkotása a baranyamegyei tanácsterem és a közismert pécsi Sopianae vendéglő teljes belsőépítészeti kiképzése. Itt — az alapvető belső térelrendezésen, s a bútorokon kívül — a fafaragásokat, kovácsolt vasakat, üvegablakokat, kályhát, kályhacsempét, falképeket egyaránt ő tervezte, megvalósítva a belsőépítészet harmónikus egységét. Ez az egység, kiterjesztve a piktura és az iparművészet egységére, végigvonul egész életművén Lakatos Artúr a festői meglátás és a művesség, az iparművészeti formaadás univerzális művésze. Ez művészi pályafutásának legértékesebb és ma különösen példaadó tanulsága.

A Fényes Adolf termi tárlat — az idén kereken nyolcvan esztendős művész — jubileumi kiállítása. Lakatos Artúr tanúja, művészete pedig szerves része volt a magyar művészettörténet jelentős korszakának, fontos szakaszainak. A szép kort megért művész csak éveinek számát tekintve idős; külsejében, mozgásában — és művészi aktivitásában is — fiatalos.

Köszöntjük Lakatos Artúrt születésének évfordulója alkalmából — sok sikert kívánva legújabb kiállításának.

FRANK JÁNOS

LAKATOS Edit festő

MN 1997. júl. 29

LAKATOS EDIT festőművész kiállítása augusztus 27-ig látható a Nemzeti Tankönyvkiadó aulájában (Budapest XIV., Szobránc u. 6–8.).

A XIX-II. [illegible] nemzetek táncai

" → pl.: egyistalai tot.
kiadalmat teljes mértékben

ban milyen dat. típust

eteszto jellegüen meafogal-

yoztak → pl.: utóbbi 20 év
stb.
típuskor v. szatkor tapa.

wagy, angol stb.

LAKATOS Edit
Atyha, 1955. július 31
IA Képz. Főisk. Kvár, festő

Banner Erdély

LAKATOS EDIT VÍZIÓI

Nem üdítő látvány, amit képben, szoborban Lakatos Edit kínál. Munkáit nyilván maga sem tekinti a megnyugtató érzések vagy a harmóniát teremtő szépség kifejezőinek. Festményeinek bő termése inkább arra utal, valami hangsúlyozott lelki kényszer nála az alkotás. Szorongásos érzések, társtalanság, az egyedüllét, az elidegenedés félelmei. (A művészet története egyébként számos példát

LAKATOS EDIT

SZEBENI EMLÉKEK

ZÖLD UTCA I. — 49×37
ALKONY — 60×42
HÁTSÓ UTCA — 61×40
LÉPCSŐK – 41×46
KESKENY UTCA — 30×50
DRAGÓN-TÉR — 35×50
HÁROM HÁZ — 30×48
ESŐ UTÁN — 30×59
KESKENY UTCA (Incze Ferenc modorában) — 37×54
A MI UTCÁNK — 35×51
IN MEMORIAM CSONTVÁRY — 50×70
IN MEMORIAM RAOUL DUFY — 50×70
ARANYOZÓK TERE — 50×70
SZEMES HÁZAK — 50×70
SZELINDEKI PARASZTVÁR — 30×50
KISDISZNÓDI KATEDRÁLIS — 30×50
ORSOLYA-TÉR I. — 30×50
MÁRCIUS 6 TÉR — 30×50
MÁJUS 9 UTCA – 30×50
ZÖLD HÁZ — 30×50
A ZÖLD ÁTJÁRÓ — 30×50
KESKENY UTCA (STANISLAV BRONIEWSZKI „KEDVES UTCA" c. verséhez) — 30×50
KERCI MŰEMLÉK — 30×50
IN MEMORIAM UTRILLO — 30×50
DRAGONERWACHE — 30×50
A KIS HERCEG — 30×50
GÉZA — 34×48
ATYHAI VÉNASSZONY — 31×33
ORSOLYA TÉR II. — 35×45
ZÖLD UTCA II. — 30×40
KATEDRÁLIS BELSŐ — 40×30
FANTASZTIKUS ÉJSZAKA — 30×45

KISSZOBROK

158.

KORUNK GALÉRIA

1981. JÚNIUS

I.P.C./M. C.-N., 1981-6501, 500 ex.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
Lakatos Edit, szobrász- és festőművész
1981 JUL 10
UTUNK

1021

Lakatos Edit: A mi házunk

Lakatos Edit víziói

Nem üdítő látvány, amit képben, szoborban Lakatos Edit kínál a Korunk Galériában. Munkáit nyilván maga sem tekinti a megnyugtató érzések vagy a harmóniát teremtő szépség kifejezőinek.

Festményeinek bő termése inkább arra utal: valami erős lelki kényszer, vagy még inkább kényszerűség nála az alkotás indítéka. Szorongásos érzések például. Vagy társtalanság, az egyedüllét, az elidegenedés félelmei. (A művészet története egyébként számos példát mutat fel arra, hogy ilyen megközelítéssel is születnek akár kor-képet nyújtó összegező művek.)

Korai lenne még megmondani, hogy ez a pályája kezdetén járó alkotó milyen eredményekre jut a maga választotta úton. Egyelőre nem is fogadható el minden e rendkívüli termékenységből. Vannak egészen nyers, művészeten inneni dolgai is. Ha azonban egymás mellé tesszük, s képzeletben sorozattá rakjuk össze a képeit, valami határozott fogvatartó érzés árad belőlük. Ugyanúgy lelki kényszert érzünk, kényszerűséget, hogy végigjárjuk a képek alkotójával bizarr hangulatú városi tájait, fantasztikus rajzolatú utcaképeit, vad színezésű házsorait. Ezek a festmények külsőségeikben soha sem absztraktok, építő eszközeikben nem szakadnak el a való világtól. A kész képnek azonban vajmi kevés köze van az ábrázolt tárgyi valósághoz. Nem is lehetne ugyanúgy végignézni e festményeket, mint mondjuk egy város urbánus tájrészleteit. A házak megszemélyesednek a képeken. Ablakaik emberi tekintetekként, figyelő szemekként néznek ránk. Utcaképei Incze Ferenc vízióival rokoníthatók. Színezésük is az irrealitás érzését fokozza. Gyakran használja az erős primér színeket, a sárgát, pirosat, kéket. Éles kontúrokkal, szín-csíkokkal, árnyalatok nélkül dolgozik a festékkel. Egyetlen képénél (*Gótika* lehetne a címe), jelentkezik csupán finom árnyalataiban a szín, egy mérműves ablak sejtelmes tükrözésében. De ez a festmény el is üt minden itt bemutatott társától.

Kép-sorozatai álomszerű, metafizikus világot teremtenek. Szecessziósan bodrozódó ég borul utcáira, házaira, s mintha légkalapács rezegtetné be egyensúlyukat. Dúlt járdasíkok, ingó tűzfalak, torz rajzolatú homlokzatok kölcsönöznek képelemeinek valóságon táli dinamikát. Játszó gyermekek képe is megjelenik itt-ott a vásznain. Ez a „mese-világ" azonban inkább olyan, mint szorongásos álmaik.

A szobrok többségén Lakatos Edit a művészi groteszk nyelvén szólal meg. Démonai és bálványai összeillenek a képek világával.

MURÁDIN JENŐ

MAR

Fergeteges kö
tön a „tömegek
tásvadászatra, g
NIZONról is el
Európát, hogy i
kolt szerencsés p

Ami tökéletesen igaz; regények sikerét sokszor csakugyan művészeten kívüli tényezők biztosítják. A **Szibériai garnizon**t azért vették és olvasták tízezres tömegek, mert arról a közös élményükről szólt, mely a létének szürkeségéhez szokott kisembert a történelem hősévé (vagy legalább szereplőjévé) avatta. Furcsán hangzik, de a háborús regényeket nemcsak a tömegtéboly és a tömegmészárlás elleni tiltakozás tartotta vagy tizenöt évig divatban, hanem a **nosztalgia** is; a háború szerencsés megmenekültjeit életük egyetlen epo-szi korszakára emlékeztették.

A **Szibériai garnizon** titka: úgy emel szót a háború és militáris szellem ellen, hogy ezt a „nosztalgia-hullámot" is meglovagolja. Írója úgy vállalja a tragikus kollektív emlékeket, hogy közben nem vállalja egészen önmagát. A könyv életrajzi függelékéből megtudhatjuk, hogy **MARKOVITS RODION** sokkal „forradalmibb" szerepet játszott, sokkal „történelmibb" sorsot élt át, mint amennyi a **Szibériai garnizon** lapjain kiderül, de ebből csak annyit ír meg, amennyi nem zavarja különösebben átlagolvasója tiltakozás és nosztalgia közt ingázó tudatát. Narrátorként felléptet egy kellő álnaivsággal rokonszenvessé tett kispolgárt, aki egy kicsit régi ismerősünk, Svejk rokona, porhanyósítva Hacsek és Sajó kávéházának szivarfüstjével. Bőven van a könyvben továbbadható fogolyanekdota, ellenszenves figurák karikatúrává derítve, s van benne vér is, halálhörgés, éhező közbakák, járvány tizedelte nyomortábor — épp annyi, hogy a túlélő lelkiismerete beleborzongjon, de rögtön föl is melegedjék a részvét kicsit túlmézezett hársfateájától.

Markovits könyvének igazi érvénye egy viselkedési forma, a tiszti mentalitás abszurditásának a fogság körülményei között önleleplező ábrázolása; a hierarchikus tudat nem akar változni, bár a világ száznyolcvan fokot fordult körülötte. Ami szintén a kispolgári olvasóban visszhangzott elsősorban, hiszen ez a réteg szenvedett — vagy háborgott — legtöbbet e dzsentroid tiszti kaszt dölyfe, társadalmi „rangidőssége" miatt a békeévekben is, a háborút követő évtizedben is. A közbakáknak e „hacseki" leleplezése korántsem jelentett volna revelációt, hiszen parancsnokaikban a háború első pillanatától sem „bajtársat" láttak, hanem „tiszt urakat".

Ne legyünk azonban igazságtalanok: a kispolgár is ember, ráadásul a regény megjelenésekor ez a réteg a könyvvásárló, tehát a tömegsiker záloga. Miért ne lehetne ennek a rétegnek is írója, ráadásul olyan, aki nemcsak szórakoztatni, nosztalgiával itatni akarta közönségét, hanem módjával, ízléséhez alkalmazkodva ugyan (mely nyilván saját ízlése is) emberi méltóságát is ébresztette? Eszközeiben sem mindig elvetni valóan. Olcsó, „zsurnaliszta" megoldások csakugyan akadnak a **Szibériai garnizon**ban, de Markovits stílusában, előadásában Molnár Ferenc pesties érzelmességének, Szomory Dezső nyelvtant oldó lírájának igyekvő tanítványa; jelenetezni és csattanóra hegyezni is tud — a **Szibériai garnizon** sokkal szerényebb művészet ugyan, mint aminőnek kiáltották egyes kritikusai, de sokkal több mesterségbeli tudással megírva, mint azt a „komoly" művészet védelmezői elismerték.

Éppen a körülötte kialakult vita tette „erdélyi sorsú könyvvé" a **Szibériai garnizont**. Egy szüntelenül Európát célzó, de regionalizmusa határait csak kivételeiben áttörő irodalmi tábor „sértődött meg" váratlan sikerétől; egy „regionális" nagyságokkal sem rendelkező másik tábor kapaszkodott sikere uszályába. Ahelyett, hogy egyformán büszkék lettek volna egy végre jó, Uz Bencénél mindenesetre különb „bestsellerre". Hiába, a magyar olvasónak az „akadémikus"-ról mindjárt Vörösmarty vagy Arany János jut eszébe; az angol Akadémia azonban nem szégyellte tagjai között Agatha Christie-t sem.

SOLT ÁGOSTON

„...mesoda vid
dúdolta maga
gott. Nekidölt
tott, hogy egy
ez után az ócsl
trarararam". En
ban kinézett a
venni, milyen a
tét, otromba fol
honnan behimba
gásának ritmusá

„Na, mi újság
te fél egykor jö
el egy cigit, eln
olcsó, szűrőnélk
füstöt beszélt k
újkeletű barátnő
aztán Barna elé
gette az asztalon
tőszekrény tetej
Visszaült az aszt
egy alig égett g
ját és faragni k
csak a végén ma
éleit berovátkázt
körbefaragta. Ba
a nadrágjába. „
népi gyufát." Ba
is fejeztetett. Mo
Előhúzott egy gy
előre-hátra mozg
így könnyedén
mondta, majd gy
népi gyufa lángj
a kiszögellések n
lett. „Kész. Népi

ORSZÁ

● A *România*
lóffy Aladár *Ur*
bil és *Şi am ci*
vashatók Iosif
gyanez a szám
tatea scriitoricc
liusz József *S*
versét Aurel Ge
tásában.

● A Marosvá
Apolló termébe
művészeti Intéz
Ferenc *Ibolya*
mutatták be Kc
harmadévesek
la, Molnár Júli
sorral léptek fö
bó Lőrinc vers
szetből állította

● A Kolozsv
napja alkalmáb
ja alkalmából
Az ünnepségen
miţian Ceserean
Fodor Sándor k
ta föl. Ezt köve
Jánky Béla ver

● Július 7 é
cius 6 utcai *Ga*
szeti kiállítása t

● Brassóban
rendezték meg
A rendezvényer
ba Péter, Gros
Musica Antiqu
Eufonia vonósn

● A temesv
lán Mandics G

Lakatos Edit kiállítása

A Nemzeti Tankönyvkiadó Galériájában (XIV., Szobránc u. 6–8.) nyílik kiállítás Lakatos Edit festőművész alkotásaiból július 25-én, pénteken 15 órakor. A kiállítást – amely augusztus 27-ig várja a látogatókat – Bodnár Imre grafikusművész nyitja meg.

francia író és repülő életéről. A Disneynek dolgozó Tom Jacobson producer megvásárolta a Stacy Schiff által írt Saint-Exupéry-életrajz szerzői jogát. A kis herceggel ismertté vált Saint-Exupéry a második világháborúban húnyt el.

Ug Magyarország 1997.VI.24.

Képátmérő

Árnyékvilág

A fotográfia tipikusan nyári műfaj, tehát érthető, hogy a tévé éppen most indította el legújabb magazinját, amely a szerkesztő *Szemadám György* szerint kiváló fotósok és fotográfiák műsora lesz. Ebben a témában egy kicsit mindenki „szakértő", hiszen tonnaszámra használjuk el a színes negatívokat; s mert a modern művészet fogalmába sok minden belefér, általában elégedettek vagyunk az eredménnyel. Fotográfiáink a saját, egyéni világunk részét képezik, tehát mások számára jószerével érthetetlenek. Nem tudjuk, s nem is érdekel bennünket, milyen filozófiai elvek szerint érdemes exponálni, s mi minden rejtőzködik egy fényképben örökkévalóságnak látszó idejében. A fénykép számunkra elsősorban látvány, utána pedig emlék, és csak a legritkább esetben művészet.

Az Árnyékfogó első adását *D. F. Barry* fényképeinek szentelte, amelyekkel kapcsolatban *Öl*[illegible] grafikus, *Nagy Imre* művészettörté*Paulius* fotográfus nyilatkozott. [illegible]múlt században tevékenykedő fotográfusok munkáit. Ezek adása kizárólag ezzel a hőskorszakkal foglalkozott, a varázslat, a mágia szemszögéből közelítve meg a témát, amelyhez kiváló illusztrációkként szolgáltak az apacs indiánokat ábrázoló fölvételek. Ezekben az árnyéknyomatokban tényleg körkörösen keringett az idő, s mind a mai napig ékes példáját adják a „vizuális nyomfogásnak" is.

Az indiánok vesztét nem kimondottan a fényképészet okozta, ám a mai, cseppet sem kíméletesebb világ egzotikus népeinek létét alighanem ez fogja végveszélybe sodorni. A szafárik mértéket és toleranciát nem ismerő résztvevői soha nem látott mennyiségben készítik róluk a felvételeket, amelyet ezek az emberek sem fizikailag, sem erkölcsileg nem képesek elviselni.

A fotográfia hőskorát bemutató rövid műsor elsőre akkor sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, ha tényleg új vagy újszerű információkat hordott. Való igaz: negyedóra alatt egyetlen korszakot sem lehet átfogó módon bemutatni – ám az Árnyékfogó egyből a dolgok elevenjébe vágott, [illegible]annyira a fényképészettel

oxinbomba

tartályokban 55-65 százalék klórt tartalmazó benzolszármazékot és xilolt, vagyis a gyártási eljárás során keletkezett maradékanyagot és oldószert vittek haza. A BVM a tetraklórbenzolt akkoriban az osztrák Chemia Linz cégnek szállította, amely ebből egyfajta totális gyomirtó szert készített. Egyes vélemények szerint ez az anyag az, amelyet az USA Orange B néven lombtalanító szerként alkalmazott a vietnami

FOTÓ: NAGY BÉLA

György Lajos orvos, gyógyszertan-méregtan szakértő beszél.

– Szemben az állatokkal, amelyek dioxin-szennyezés hatására azonnal elpusztulnak, az emberi szervezetre aránylag lassú, tartós hatást fejt ki. Hat a belső elválasztású mirigyrendszerre, hat az immunrendszerre, daganatképző, és más daganatképző anyagok hatását is fokozza. Újabban derült ki az, hogy jelentősen károsítja a központi idegrendszert és a szívműködést.

Szervezetünkbe az élővizek táplálékláncán keresztül jut: felveszik az egysejtűek, majd a kisebb halak, azokat megeszik a nagyobb halak és a madarak. Mivel rendkívül zsíroldékony anyag, felhalmozódik az említett állatokban, így ezek elfogyasztásával igen nagy mennyiség kerül az emberbe.

1976-ban az olaszországi Sevesóban egy baleset alaklmával mintegy öt kilogramm TCDD került ki a környezetbe. A növényevő állatok egész tömege pusztult el. A lakosságot azonnal kitelepítették, így akadályozták meg, hogy a zöldségekből, gyümölcsökből, illetve még élő álla

Fekszik az utcán. A mocskos utcán. Ott is eszik, ha talál a kukában valamit. Mosdatlan, kimosatlan immár. Talán borgőzös, sárgák a fogai, ha vannak még egyáltalán, de ez már nem az ő hibája.

Mondhatnám cinikusan: az ő hibája, mert megszületett. De én nem vagyok cinikus. Tudom: ő lett a mai „rendszerváltoztatók" nagy vesztese. Akit már eleve lumpennek neveltek, „képeztek". Rabszolgának. Ama „boldog" kádári barakkban. Most ugyanezek csodálkoznak, hogy ez az ember nem ért semmihez, átképezhetetlen, csak az ökle erős. Vagy már az sem.

Munkanélküli lett, faképnél hagyta a felesége, a gyerekei sem találnak rá az utcán.

Talán ők is ott szaladgálnak – koldulni.

Ez az ember pedig ott fekkánikulai hőségben. Pon ban egy ház bejárati Mások – a „szer bokrok alján nak újsá fekvő

LAKATOS EDIT

új írás

IRODALMI, MŰVÉSZETI
ÉS KRITIKAI FOLYÓIRAT

XXX. ÉVFOLYAM
1990. FEBRUÁR

2

új írás

Ára: 17 Ft

1990. FEBRUÁR

Új írás 2

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 SEP 20
PEDAGÓGUSOK LAPJA

Lakatos Csabáné

Lakatos Csabáné: Gyulai híd

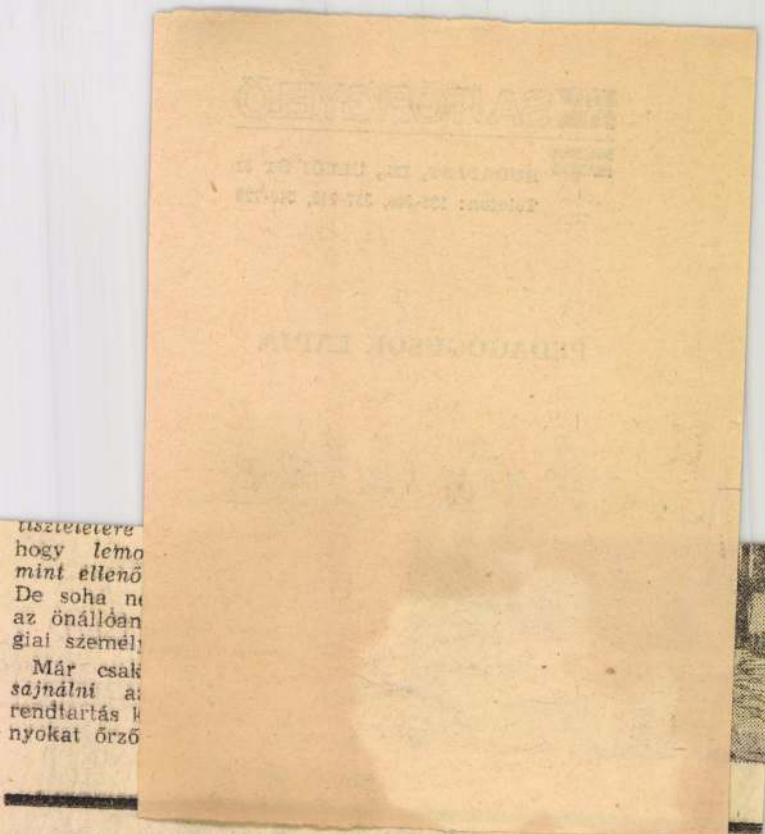

A mindennapok pedagógiája

Az ismeretek és a nevelés

MA MÁR NEM ELEGENDŐ az iskolában az ismeretek puszta elsajátítása és reproduktív alkalmazása. Ennél *jóval többre van szükség:* az alapvető emberi tevékenységek, a tanulás és a mun-

az igazi pedagógus *tanítva nevel és nevelve tanít*, s az iskolában elő sem fordulhat oktatás a személyiség fejlesztése, vagyis nevelés nélkül, és megfordítva: nevelés ismeretek átadása, vagyis ok-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1977 JUN 25
VAS NÉPE

Lakatos Ferenc

„Edzett" ifjúság

1021

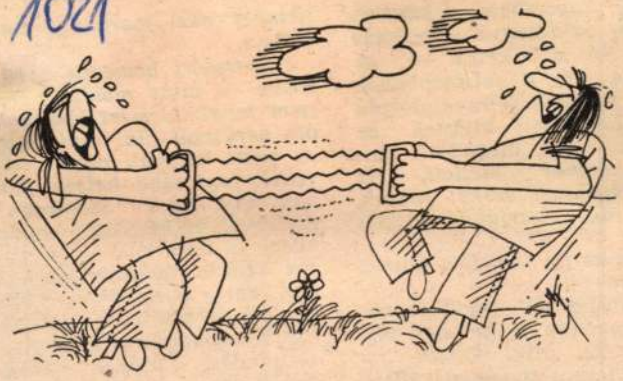

Jelenleg még itt tartunk!...

Lakatos Ferenc rajza

A koporsói
az udva
ellé mind a
perfa alá. A
ol tegnap
halottakat,
mberek, és
an egymás
sszonyoknak
ögéjük nyárfából ácsolt
cát.

Apa és fia feküdt a kopor-
kban.

A gyászolók gyülekezeté.
l egyetlen férfiember sem
ányzott. Mint komor, fe-
ket leszegett varjak, álltak
ótlanul.

A temetést, a halott apa
idősebb bátyja, Járó Sán-
r rendezte, mert más fér-

Ladikkal át lehetett volna hozni a koporsókat, de vajon bent a városban van-é? Sok volt mostanában mindenfelé a halott. Itt készítették a koporsókat helyben.

Csendes, szépen megrendezett halott-búcsúztatónak ígérkezett a temetés.

Járó Sándor előkészített mindent.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

VAS NÉPE

1976 OKT 31

Lakatos Ferenc

1021

Szép őszi idő

(Lakatos Ferenc rajza)

azor
elké
a h
szak
táro
szoc
az
ápri
az

érkeznek nyugdíjas vasutasok, özvegyeik, akik teljes egy hónapon át térítésmentesen pihenhetnek. Az idős, nem egy esetben beteg emberekre egészségügyi dolgozók vigyáznak, naponta három órán át orvos áll rendelkezésükre. Még a gyógyszert is helyben kapják az arra rászorulók.

Özvegy Demeter Jánosné, a Borsod megyei Szuhakál.óról, özv. Nováki Károlyné pedig Budapestről érkezett a gondozóba. Egy hónapot töltöttek itt, s most nehezükre esik az elválás.

— Nem akartam eljönni — mondja Demeter néni. — De így utólag meg kell mondanom, életemben ilyen szép helyen még nem jártam,

— Hetven évet megérnem, hogy látha Balatont, a tapolcai barlangot, a keszthelyi tich kastélyt.

Meszler Ferencet és gét — a jánosházi há — szobájukban keresté

— Jó volt az egy csak egy nagy baja va minden jónak, hamar zett a vége. — mond egykori pályamunkás. ge rákontráz:

— Ilyen jó dolgom volt még életemben. volt az ellátás, napor romféle ételből vá tunk ebédet, amely kielégítő mennyiségű tes volt.

Özvegy Tóth E Szombathelyről érkeze

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1SFE JAN 14

Lakatos Ferenc

Az ismeretlen ismerős

1021

„Minden nagynak, s szépnek, mit e világon látunk, megvan a karikatúrája."
(Eötvös József)

Néhány könnyed, sebtiben odakanyarított vonal, egy tömpe vagy kampós orr, vigyori, vagy mélabúsan lekonyuló száj, s máris megjelenik előttünk valamilyen ismerősünk, vagy legalábbis a rá jellemző emberek alapvető karaktere, típusa. Naponta láthatunk effajta gúnyrajzokat, karikatúrákat, a lapokban, plakátokon, a film vásznán az élet szinte minden területén. Jóleső mosolyt csalnak ajkunkra a kedves, vagy éppen csipkelődő rajzocskák, amelyek — gyakran érezzük így — néhány vonallal ugyanazt mondják el, amit mi már régóta szerettünk volna tudomására hozni embertársainknak, szóvá tenni egy-egy értekezleten.

Megnézzük a rajzokat, jó néhányan azt gondoljuk, hogy ezt mi is meg tudnánk csinálni és azután elfeledjük. Lapunk is szinte naponta közöl karikatúrákat, részint országos hírű művészektől, a széles nagyvilág karikaturistáitól, de megyebeli rajzolóktól is. Ilyen ismeretlen ismerősünk **Lakatos Ferenc** (a jellegzetes LF monogram tulajdonosa) is, akinek már közel 100 rajza látott napvilágot lapunkban. Úgy érzem illő, hogy kilépjen az ismeretlenség homályából és bemutassam olvasóinknak.

Néhány száraz életrajzi adat. Huszonnyolc éves. Kőszegen született, érettségizett és nem kívánkozott más városba. Jelenleg a LATEX Bútorszövetgyárának műszaki osztályán dolgozik. A középtermetűnél magasabb, mosolygós arcú, kémlelő tekintető fiatalember nem hagyta abba a tanulást. A Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemet végzi. Felettesei elégedettek a munkájával, örülnek, hogy szabad idejében rajzol, hiszen a megjelenő rajzok — a maguk speciális eszközeivel — a gyár jó hírnevét is öregbítik. Tagja a városi — **Németh János** rajztanár vezette — képzőművészeti szakkörnek.

Ennél sokkal többet nem is igen lehet elmondani róla, hiszen még fiatal, s a művészetben, — és ez a karikatúrára is vonatkozik — 30 év mit sem számít.

Pár kérdés.

— Mióta rajzolsz?

— Most nagyon „eredeti" leszek: gyermekkorom óta.

— Meddig akarsz rajzolni?

— Míg élek..., illetőleg amíg meg nem tanulok.

— Mivel kezdted?

— Az iskolai óraközi szünetekben firkáltam a táblára mérsékelt sikerrel... A tanáraim többször szidtak érte...

— Rajzolásból eredő legnagyobb élményed?

— 1965 júliusa, mikor először láttam rajzomat a Vas Népében. Az volt a címe: Elcsábítva, elhagyatva... Egy „szerencsétlen" férjet ábrázolt, aki a kimosott ingek alatt, lakattal a száján, rezignáltan mosogat...

— Mik a kedvenc témáid és hogyan szerzed őket?

— Minden, ami érdekes az életben. Azt mondják, a téma az utcán hever, csak le kell érte hajolni..., nos ez nem mindig így van. Ilyenkor munkatársaim segítenek ki a bajból, ötleteket javasolnak.

— Kik a „bálványaid"?

— Elsősorban a karikatúra atyja, Daumier, aki a politikai grafika egyik megteremtője volt az 1840-es években Franciaországban. A most élő külföldiek közül Kurt Klamant, a magyarok közül Balázs Piri. Balázst, Sajdikot és Hegedüst szeretem a legjobban. Sokat tanulok tőlük.

— Terveid?

— Szeretném megérni, hogy a Ludasban is megjelenjenek, és minél jobban rajzoljak...

Őszinte, nem is irreális válaszok. **Lakatos Ferencben** megvannak azok az adottságok — s ahogy sejtem, az akarat is —, amelyek lehetővé teszik vágyai teljesülését.

Ahogy a karikaturista önmagát látja.

A fiatal karikaturista éles szemét nem kerüli el semmi, ami tollra, ecsetre kívánkozik. Lapjain megtalálható mindennapi életünk ezernyi megnyilvánulása: a gyárba azért szerződtetett segédmunkás, hogy zsákszám hordja a sarki KÖZÉRT-ből a feketekávét, a babonás és megrögzött totózó, akinek cigarettafüstjéből is a 2, 1, x kerekedik ki, a megszokott házasság elleni fintor a Meglepő táblák című rajzán, amelyen a Házasságkötő terem mellett még egy zsákutcát jelző közúti tábla is áll, és a bátor fiú, aki nem fél a kritika damoklesi „szekercéjétől", amely éppen lesújtani készül rá.

Tollhegyre tűzi a vásárlási mániával megáldott külföldre ruccant hazánkfiát, aki „csekély" emlékként az Eiffel tornyot hozza haza vállán. A zeneművészt, aki buzgó szorgalommal öntözgeti a babért, amely koszorúvá nő, s amely — mi sem természetesebb — az ő fejére kerül és még sok-sok más viccesen megjelenő igen komoly jelenséget. Mindezt egyre egyszerűsödő, tisztuló vonalakkal.

Ha valamit tanácsolhatnánk **Lakatosnak:** még az eddiginél is több, főleg mindennapi munkánkkal, életünkkel, politikánkkal kapcsolatos közérdekű karikatúrát rajzoljon, s szerezzen vele örömet olvasóinknak, s ezen keresztül egyúttal önmagának is.

Zentai Pál

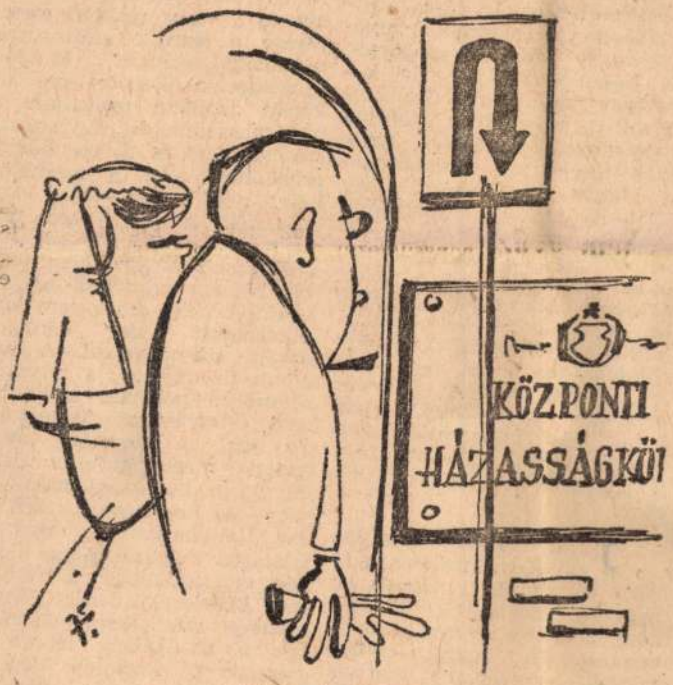

Meglepő táblák.

atnak ez a legnagyobb át-
húzódó építkezése. 1966 jú-
liusában kezdtük, már ideje,
hogy pontot tegyünk a végé-
re — mondja jókedvűen az
építésvezető, s szemét végig-
hordozza az egymásba tago-
zódó csarnokokon, kiszolgáló
üzemrész épületeken. Gon-
dolataiban már megelevene-
dik az év végi átadás képe
és az a pillanat, amikor a
hatalmas üzemcsarnokok tü-
körfényes parkettjén sorakozó
szürkés-zöld gépek ezüst-fehér
szálakat pergetnek, és vég-
sem omlik a selyem...

Horváth Anita

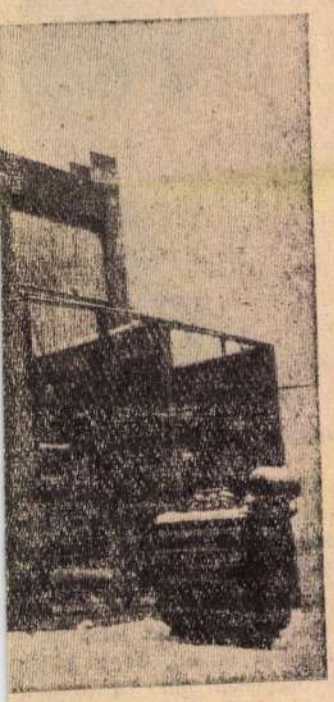

áz és a függő kábelhíd.
Foto: — hp —

napján

ászló, az ömlesztő üzem főmű-

még eddig nem voltam szabad-
nünket, vezetőket lefoglalt a
. A főművezető magabiztos, az
b szakembereinek egyike. Ha-
osolyog. — Tetszik nekem, hogy
kedtek. Mi pedig bebizonyítot-
lehetséges. Mint, ahogy mond-
voltam még szabad napon, de
én is elmegyek. Úgy megy a
övidebb munkahéten is, ahogy
nyvben meg van írva...
On mivel tölti majd a szabad-
kérdem a főművezetőt.
orban több időm lesz szakmai-
pezni magam, mert nem köny-
ég a sajtgyártás. Marxista—le-
egyetemre járok, így ott is job-
m majd a helyem....

gi szakik azt mondták, akik
fer cégnél kezdték, hogy ebben
egy nagyon merész álom vált
ban így van. Merész vállalko-
Horacsek Pál üzemvezető sza-
k, meg van minden alapja:
ljunk! — mondja határozottan
ő.

A békedekrétum hatása hazánkban

Általános sztrájk 1918. januárjában

Világszerte nagy lelkesedéssel fogadták a dolgozó tömegek a békéről szóló dekrétumot. A dekrétum kibocsájtása után a szovjet hatalom azonnal gyakorlati lépéseket tett a béke megkötésére. 1917. december 15-én Breszt—Litovszkban fegyverszüneti szerződést kötött a Központi Hatalmakkal. Ugyanitt december 22-én megkezdődtek a béketárgyalások.

1918. január 14-én — a tárgyalások meggyorsítására, és tiltakozásául a Központi Hatalmak rabló törekvései ellen — Wiener-Neustadtban sztrájk kezdődött, amely viharos gyorsasággal száguldott végig Ausztria és Németország területén. A magyar munkások figyelemmel kísérték az osztrák és német sztrájkharcot, fokozódó izgalommal várták ők is a breszt—litovszki tárgyalások kimenetelét. A Munka Párt és annak vezérei a háború folytatására úszítottak. A kormány a legelemibb demokratikus jogokat is elvette. Így a feszültté váló belpolitikai helyzet tovább fokozta a tömegek elégedetlenségét.

Egyre erősödött a háborúellenes mozgalom, amely 1918. januárjában hazánkban is általános sztrájkba torkollott. Budapesten, a nyugtalanító breszti hírek miatt már január első napjaiban izzó volt a hangulat, amit a jobboldali szocdem vezetők igyekeztek leszerelni. Január 13-ra népgyűléseket terveztek, amelyekre a baloldali csoportok is készülődtek. A már korábban megalakult Gyárközi Bizottság szervezte a baloldali csoportok összefogását, amelyek törekedtek megalakítani a Munkás Tanácsokat, hogy ellensúlyozzák a jobboldali szocdem vezetők tevékenységét. A népgyűléseken — baloldali nyomásra — a békét sürgető határozatot fogadtak el. A népgyűléseket felhasználták a Munkás Tanácsok megalakítására is, agitátorokat küldtek vidékre, így Vas megyébe is. Néhány napon belül több budapesti üzemben és vidéki városban meg is alakultak a Munkás Tanácsok.

Január 16-án este az egyes szakmák és gyárak bizalmijai jelentették, hogy a munkásság körében nagy a sztrájkkészség, s mindenáron az „osztrák elvtársakkal egyidőben akarnak sztrájkolni az annexió nélküli béke érdekében." A munkabeszüntetések január 17-én megkezdődtek, bár ekkor még feliratok és zászlók alatt tartott az Iparcsarnok felé. Amikor az első beszédek véget értek és a munkások eltávoztak a Városligetből, érkezett oda a csepeliek hatalmas menete. Az Andrássy út torkolatánál azonban katonai és csendőrsorfal állotta útját a gyűlésről jövőknek."

A szociáldemokrata vezetők aznap felkeresték a miniszterelnököt, s átnyújtották a munkások határozati javaslatait. A miniszterelnök semmitmondó ígéreteket tett, s nem adott biztosítékot a követelések teljesítésére. A tárgyalás után a jobboldali vezetők lefújták a sztrájkot, s annak célját elértnek nyilvánították. A január 20-án tartott bizalmi értekezleteken nagy nehezen sikerült keresztülvinni, hogy befejezzék a sztrájkot. A baloldal is megszervezte az ellenzéki bizalmiak értekezletét, amely elítélte a pártvezetőséget, s a sztrájk folytatása mellett döntött. Tevékenységük ellensúlyozására, a pártvezetőség egyes tagjai kimentek az üzemekbe, s ott próbálták a munka felvételére bírni a dolgozókat.

Január 21-én — a jobboldali pártvezetőség minden mesterkedése ellenére — sem vették fel a munkát számos budapesti és vidéki üzemben. Sőt, több helyen, közte Szombathelyen is a sztrájkot beszüntető felhívás után kezdtek sztrájkolni. Szombathelyen erre az időre felkészült a megye és a város reakciós vezetősége a sztrájk kitörésének megakadályozására. Minden igyekezetük ellenére sem sikerült azonban megtiltani a munkabeszüntetést. Egy század katonasággal és 25 csendőrrel erősítették meg a szombathelyi rendőrséget. Nem egedélyezték a gyűléseket. Figyeltették a Budapestről érkező szocialistákat. Megtiltották, hogy a sztrájkról beszéljenek. A helyi sajtó nem foglalkozhatott az országos sztrájk eseményeivel. A nagyobb üzemekben, s a város különböző pontjain a következő felhívásokat függesztették ki: „A kormány által kapott megnyugtató válasz folytán a budapesti munkásvezetőség Budapesten a sztrájkot beszüntette, és egyúttal kilátásba helyezte, hogy vidéken is beszüntetik a sztrájkot." Mindezek ellenére Szombathely számottevő üzemeiben a munkásság letette a szerszámot, sztrájkba lépett. Január 21-én a rendőrség tilalma ellenére gyűlést tartottak a Horváth Boldizsár téren, amelyen négyszázan vettek részt. 22-én a helyi napilapok sem jelentek meg, mert a nyomdászok is csatlakoztak a sztrájkhoz.

Szombathelyen a sztrájk csak egy napig tartott, 22-én a munkások többsége felvette a munkát. Mint országosan, úgy Szombathelyen is a jobboldali szocdem vezetők szerelték le a sztrájkot. Az országos pártvezetőség felhívása megbontotta az egész országra kiterjedő megmozdulás részvevőinek egységét. A forradalmi szocialisták röpiratban leplezték le a sztrájkot leszerelő jobboldai vezetőket, s harcba hívták a munkásságot az áruló vezetők ellen. Ettől kezdve a tömegek is mind élesebben bírálták a jobboldali szociáldemokratákat, akiknek a szolgálatait az uralkodó osztály egyre nagyobbra értékelte.

Az 1918-as januári tömegsztrájk már politikai jellegű volt, amely a Nagy Októberi Szocialista Forradalom közvetett hatására robbant ki. Bár a sztrájkot sikerült leszerelni, de a munkásság forradalmi lendülete nem tört meg. A sztrájk jelezte a forradalmi helyzet érlelődését hazánkban, s előkészítette a szocialista forradalmat.

Gerse János

Vén Lajosné és Lakatos Ferencné népművészek a kalocsai tanácsház előszobáját pingálják.

jelent Georges Bidault, De Gaulle szélsőjobboldali ellenzékének, az OAS utódának, az úgynevezett Nemzeti Ellenállási Tanácsnak a vezére.

A francia sajtóban már napokkal előbb megjelentek a találgatások arról, hogy a párizsi rendőrség által körözött Bidault London egyik kertvárosában rejtőzik, ám a Scotland Yard a legnagyobb sajtónyilvánosság igénybevételével eltagadta, hogy tudomása volna a francia politikus londoni tartózkodásáról.

Ezek után az angol fővárosban az évtized egyik legpikánsabb politikai szenzációjaként hatott, amikor a kormányhoz közelálló BBC a nap folyamán többször is felhívta a közönség figyelmét arra, hogy

„Panoráma" című műsorában megszólaltatja az

arról is,

vajon Bidault szervezet módszerei közé sorolja a terrorakciókat.

Válasz: erre most n óhajtok felelni... Minc esetre megjegyzem, hogy jelenlegi francia álla semmi kivetnivalót nem lált ebben a módszerben h esztendővel ezelőtt.

Hétfő este óta az angol városban szinte másról beszélnek, mint a „csuklyá tór" interjúról, s politikai rökben megállapítják, h — bár a BBC „természete nem konzultált előzetesen kormánnyal" —

ez a háború utáni ang —francia kapcsolato mélypontját jelzi.

Bizonyosra veszik, hogy „hadüzenettel felérő inter nagy diplomáciai vihart var fel. Sokan máris látni lik a csatorna felett A villáma

Lakatos Ferencné, népművész 7 Dk

Vén Lajosnéval és Kolozsvári Mihálynéval együtt befejezte a Kalocsai pályaudvar 200 m²-es falfelületének „pingálását". Most a tanács előszobájának falát díszítik népi motívumokkal.

— : Népi motívumok 6. l.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. március 9.

Lakatos ferencné, Szabó Ilona népművész OSDK.

Lásd: Szabó Ilona, Lakatos ferencné

- Népművészeti Lónap

Népszabadság, bp. 1959. aug. 18. 10.(

Lakatos ferencné, népművén MDh

A Kalocsai pályaudvar 200 négyzetméteres falfelületét festette +5bb már pingáló asszonnyal együtt. A városi tanácsházat is ők fogják festeni.

8.l

-: Hír

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. márc. 16. [Vidéki]

MDK

Lakatos Ferenczné, népszűvész

Kalocsai pingálóasszony.

Szentgyörgyrölgyi Rezső: Kalocsáról indultak el 4

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. ápr. 19.

MDK

Lakatos Ferencné

kalocsai himzésminta-rajzoló
"Iróasszony"

Repr.: egy szép minta, melyet a Nők ØX
Lapja olvasóinak irt.

--ta: Milliós virágok.
Nők Lapja. 1957 jul. 25.

MDK

Lakatos Ferencné

a népművészet mestere
a kalocsai népi hímzés írásmestere.

Gémes Gábor: A kalocsai asszonyok kezének virágai.
Petőfi népe. 1957. jul. 26.

Lakatos Terencné, népműves MDk

Két pingálóalkony-társával együtt
Kalocsa s a környék középületeinek
díszítésén dolgozik.

-: Hír 10. l

Népszabadság, Bp. 1962. jún. 12. [Vidéki]

Lakatos Ferencné, népművész

M Dk

Részt vesz a kalocsai népművészeti ház szobáinak festésében.

—: Hír

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1962. máj. 30.

Lakatos Ferenc

A Fiatal Karikaturisták
Klubjának tagja

N.N.: Hogyan gyűjtsünk
Karikaturistákat?

Magyar Hjuság 1971 VII. 9

Lovrátos Ferenc

Említve

Sárvári Tárlat '70.
Vas Népe, 1970. aug. 20.

LAKATOS Ferenc egri lakatos. A városi adóösszeírások 1730-ban emlitik Egerben.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit

Lakatos Ferenc

Egyszertartásos ravatalozó, Kaba. /Nemes Zoltán épitész
- Ism: Lakatos Ferenc, Müszaki Tervezés,1968.12.sz.
47. l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért.1971.2.sz. 149-182. l.

155. l.

Lakatos Ferenc

a Magyar Újságíró Szövetségben megnyílt kiállításon karikaturái szerepelnek.

Bojár Iván: Fiatal karikaturisták.

Magyar Hírlap, 1972. márc. 4.

La Tatos Ferenc

grafikusmérnök

Pélyege az Élet és Irodalomban.

Élet és Irodalom
1982 ápr. 19.

M.Ö.K.

Lakatos Ferenc, ceri lakatos

neve 1720-ban fordul elő
a városi adóösszeírásban

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 358. old.

Lakatos Gábor

puskaműves

Pest 1687

l. Schmall Sajós

A pesti régi város-
ház tört.

Bp. é. n. 15 l.

MoB kötév

				1	
				1	2 kötet
ben				1	
				1	
				1	
—				1	
berei				1	+ Roth, Siebenbürgische Altäre verzeichnen kein alott
				1	
				1	
itektüren				2	
				1	

Lakatos Gyula

festőt

a párisi „Union Internationale des Beaux-Arts et des Lettres" tiszteletbeli tagjai sorába választotta.

Pesti Hirlap 1936 febr. 1.

(Magyar művészek francia kitüntetése.)

XI, Budafoki-út 10 c.

Lakatos Gyula festőművész.

Párizsi "Union Internationale des Beaux - Arts et des Lettres" tiszteletbeli tagjai sorába választotta.

BH. 936. III/1.

MDK

Lakatos Gyula festőművész

A párizsi "Union Internationale des Beaux-Arts et des Lettres" tiszteletbeli tagjai sorába választotta.

Cikk: Magyar müvészek francia kitüntetése.

Pesti Hirlap 1936.febr.1. 12.o.

Lakatos Gyula

festő

A párizsi Union Internationale des Beaux-Arts et des Lettres tiszteleti tagjai sorába választotta. 1936-ban.

Pesti Hirlap

1936-febr. 1. (Magyar művészek francia kitüntetése)

A bejelentő lap szelvényét az alkalmazott kijelentéséig meg kell őrizni.

A bejelentett fél atyjának vezeték- és keresztneve: F. Lajos

A bejelentett fél anyjának szül. (vezeték- és kereszt-) neve: Nagy Irma

Háztartási alkalmazott bejelentését igazoló szelvény.

Bpest város, I. Lenke ~~ucca~~ ~~út~~ tér 7 szám IV emelet földszint pince 7 ajtó.

Vezeték- és keresztneve:	Stenger Antalné Fazekas Irma
Állása, foglalkozása vagy szolgálatának minősége:	mindenes
Születésének helye (megye, ország), éve és állampolgársága:	Pokostelek, Biharm. M. ország 1904
Vallása s családi állapota (nős, nőtlen, térjezett, özvegy, hajadon?):	ref. férjezett
A bejelentő munkaadó neve s állása:	Dr. Kentiváni Gyula minz. titkár
Feleség és bejelentett gyermekeinek neve, kora és vallása:	—

Bpest, 1932 aug hó 15-ik napján.

A bej. hivatal pecsétje:

Ez a szelvény is a bejelentő munkaadó által töltendő ki.

BELÜGYMINT BEJELENTŐSI KIRENDELTSÉG XXVII. SZ. 1932 VIII 17.

Lakatos Gyula László

Képzőművészet a Felszabadulás
pályázat tükrében

Miskolc 1985/12

Lakatos György fia

ötvös inas

1597 ben Kolozsvárt

Püpök Pálkor Hegödik másul.

Jakab Elek Kolozsvár

története Bpest. 1888.

II K

314. l.

Lakodos Gy. László
festő

M.D.Y.

Részt vett a tárlatban

Hannar Ivanne: Művészeti élet Győr-Sopron megyében
Művészet, 1968. junius – 46 lap.

Lakatos Gyula László

a Rába-naptár grafikai munkáját készítette.

Kisalföld, 1971. nov. 29.

Lakatos Gy. László:

Győrött nyílt meg vasdrapp grafikusművészeti kiállítása

Lakatos Gy. László szeklámyrafikus

Kiállítása volt Győrben

N. N: Folyóirat szemle

Kisalföld 1971 VII 22

Lakatos Gy. László reklámgrafikus

A győri műsarmelban kiállítása nyílt

Kiállítási kalendárium

Socialista Művészetért 1971 VI.

Lakatos Gy. László

Oklevelet nyert a bréinai nemzetközi naptárversenyen a győri Magyar Vagon és Gépgyár műveszi igényű Rába naptára. Tipográfiáját Priskás Izaba, grafikáit Lakatos Gy. László készítette.

Magyar Hírlap 1971/324 13 old.

Lakatos Gy. László

Győri reklámgrafikus, aki két társával (Barabás László, Murray Róbert) együtt megbízást kapott a város alapításának 700. évfordulójára készítendő plakátok, emblémák és 2 bélyeg tervezésére.

Magyar Hírlap, 1970. III. 23., 8. l.

Lakatos Gy. László

Győr 700 évfordulóját képzőművészeti kiállítás is megünnepelte, melyen reklámgrafikái szerepeltek.

7. Szabó László: Győri kiállítások.

Életünk, 1971/3, 270. old.

Lakatos Gy. László grafikus

neve emlitve

Pestmegyei Hirlap 1971 november 21
4. old.

Lakatos Benjámin
nagykárolyi születésű
felvétele 1826 dec. 6.

Kolozsvári asztalosok
3. l.

MDK

Lakatos Béla

Női fogadó szoba, tervezte fenti, készitette Bányai Viktor és Radó Gyula. Repr.

Magyar Iparmüvészet 1907. 135.l.

ADA

Lakatos Béla

Mél. Tegedő szobs, tervezte Tenti,
Készítette Bányai Viktor és Hadó Gyula. Negy.

Magyar Iparművészet 1907. 1375.l.

Lakatos Béla

Női fogadó szoba, terverte fendi, készítette Bányai Viktor és Radó Gyula

Repr.

Magyar Iparművészet

1907. 135 l.

TÁRSULAT KIADVÁNYAI

DÖN:

B EMLÉKÉRMEI

LAKATOS EDIT

A KORUNK Galériában 1981 jun. 13.-án Lakatos Edit /Nyárádszereda/ festményeit és kisszobrait bemutató kiállitás nyilt. /rövid hir./

Korunk, XL.évf. 7-8.sz. 1981 jul.-aug. /a hátlap belső oldalán./

M.D.K.

Lakatos Éva
iparművész

Keletiesmotívumu textíliáit
mutatta be az „Iparművészeti
Tanács által rendezett tárla-
ton a MEMOSZ székházában.

Frank János: Üllőbútor és lakástextil
Élet és Irodalom, 1964. nov. 28-i lap

<Lakatos Emilia>

óvónő Könyvel

<> Bábszínház.
Harmadik bővített kiadás
é. n. (Bp 1947.)
Ism.

Köznevelés. 1947
aug 15. 364. l.

Szerző 2 évtizede Ka-
korolja mesterséget,
ettőrő munkát végzett
a bábjáték népszerűsi-
tése terén.
Irodalmi min. szöveg-
ket ír a bábjátékhoz,
melyek különösebb felszerelés
nélkül játszhatók.
Művészi problémái
mincsenek

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

1911. évi *28568* számv. sz.

VI. ügyosztály.

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

Nagyméltóságu

Báró Forster Gyula Ur

Elnökének

Mult évi decem

21-én 909 és december h

ra van szerencsém Foerk

Lakatos Botond, festő

Új Hív. 2003. 9. p. 4.

SZERZŐDÉSBEN RÖGZÍTETT F
JÓVÁHAGYOTT OM-TÁ
szigorú számadási nyom

Kedvezményezett:

.....

címe: .....
.....

Adóazonosító száma: .....

Pénzintézet: .....

Pénzforgalmi jelzőszáma:
.....

Teljesítés időpontja:	Bizonylat kelte:
év hó nap	év

A .....számú szerződés

javaslatában rögzített .....számú fel

Költségnemek	OM-támogatás (Ft)	Saját r
Működési költségek		
Személyi juttatások és járulékai		
dologi költségek		

MDK

Lakatos Artur

Ex-libris. Lakatos Artur rajza.Repr.

Művészet, 1907. 259.lap

Lakatos Artur

Iskolakönyvek borító papirosai. Fervejte fenti: Repr: Magyar Iparmüvészet

1907.

247. C.

...nemű készitö

Budapest

...zeum-körút 35.

...fon: 85-4-11

Lakatos Artur

---

rapsolta a Modern Universelt c. folyóirat Kongo Universelt

1905